ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1868 — Mercuri 1 Mai 1913

Clarificarea definitivă

— Discursul d-lui Prim-ministru Titu Maiorescu —

Reproducem părțile esențiale din admirabilul discurs, pe care d. Maiorescu l'a rostit la Cameră, și care cuprinde definitiva clarificare a situației politice.

Vorbind de rostul și însemnătatea mișcării înfăptuită de d. Carp, — președintele consiliului zice:

Este evident ca reprezentanța legală a unui partid nu mai e la club, ci în parlament și în guvern. Se poate oare ca o moțiune de club, o moțiune de cine veți voi, să prefacă ceea ce este în mod prealabil făcut de club, ca reprezentanți legali și care e o majoritate parlamentară și un guvern?

E Regele care dă încrederea unui guvern și e Camera și Senatul, care trebue să dea încredere. (Aplauze). Cîtă vreme un guvern are încrederea Suveranului și a parlamentului, acesta este singurul guvern legal care poate fi într'un Stat constituțional. A încerca să substitui alături de reprezentanța legală de guvern, regală și parlamentară, a voi ca alături ori în contra acestuia să faci o convocare de club ori de ori-ce ar fi, și să zici că aceasta ar putea avea o influență asupra aceea ce se hotărește aci, ar fi nimicirea, zdruncinarea sistemului și regimului constituțional. (Aplause prelungite).

In armată e o disciplină rigidă. Și acolo cînd un ministru de război dă un ordin, chiar dacă ministrul e în grad inferior unui alt ofițer în armată, ordinul trebue să fie executat, căci altfel e un pronunciament militar și știți ce nenorocire sunt pronunciamentele. Dar dacă un pronunciament militar e distrugerea Statului, se poate admite oare un pronunciament civil?

D. Carp a spus că reia șefia partidului cu două condițiuni: ca să nu primim protocolul și să înceteze colaborarea.

D. Carp este deputat?

D. Carp *era* șeful activ foarte respectat, foarte însemnat, cu una din cele mai mari autorități de șef. In deosebi eu eram un coleg, dar nu un coleg de egalitate, un coleg care în libera mea voință, îmi primeam de buna mea voie superioritatea lui în conducerea partidului. Așa am voit eu și am contribuit eu ca d. Carp să fie admis ca șef. La un moment dat, la Martie 1912, d. Carp a stăruit pe lîngă mine ca să viu la guvern — nu la șefia partidului, la care nu m'am gîndit nici odată. D. Carp a format o listă de miniștrii care să înlocuiască guvernul său. S'a adăogat patru miniștri noi. Eu am primit stăruințile d-lui Carp, în interesul partidului și în interesul său. Așa voiam eu, așa am făcut. Era vorba să se înlature niște dificultăți și era speranța mea că după înlăturarea acestor dificultăți să revie d. Carp la guvern. Eu mă consideram ca un fel de ministru Aurelian, care era locțiitorul guvernului d lui Sturdza.

Cînd a socotit d. Sturdza că a ținut prea mult guvernul Aurelian, atunci a fost o întrunire la Craiova și s'a protestat. Eu unul mă consideram ca un ministru Aurelian. Atunci mai era de făcut o înțelegere cu partidul conservator-democrat.

Eu de 16 ani vreau să văd, e visul meu, partidul conservator întărit, unit și puternic (Aplauze). Voiam să se facă unirea, numai să înceteze certurile cari fac rău. Să luăm exemplu de la liberali, cari se ceartă între ei, dar la o adică sunt uniți toți. (Rîsete).

Am vorbit de multe ori cu d. Take Ionescu. Dar în totdeauna îi spuneam că d. Carp trebue să fie în fruntea guvernului de colaborare.

D. Take Ionescu nu credea încă că d. Carp va avea conducerea bună și atunci m'am dus și am dat demisia M. S. Regelui. Foarte clar. Nu se putea sub d. Carp, eu nu mai aveam datoria să rămîn. Cînd a izbucnit neașteptata criză balcanică,— și atunci alături de d. Carp era Iorgu Cantacuzino—atît d. Take Ionescu cît și Iorgu Cantacuzino, au fost atunci însuflețiți de sentimente patriotice. Atunci și d. Take Ionescu a spus: tot ce am pus ca condițiuni renunț acum, fiindcă e interesul țărei în joc; și atunci și Iorgu Cantacuzino a spus: renunț la orice condițiuni pentru interesele țărei.

Am spus în totdeauna adevărul, n'am făcut nici-odată personalități. Mă credeți că în ziua cînd la consiliul de miniștri de la Palat, am auzit din gura Regelui, că partidul conservator ca să rămîie la guvern în asemenea împrejurări trebue să fie tare, eu am spus atunci că eu cred că d. Carp trebue să facă guvernul cu d. Take Ionescu.

Și atunci de la Rege plină la d. Take Ionescu, cu care am vorbit, era de acord ca să se facă guvern Carp în colaborare cu d. Take Ionescu. I-am spus d-lui Carp; s'a dus d. Carp la Sinaia la Rege și atunci am avut speranța că voi vedea din nou partidul conservator unit și îndreptîndu-și greșala, care s'a făcut odată la un club, cînd d. Take Ionescu a trebuit să plece. Această dorință am avut-o, să pot să contribui cu cît de puțin la unirea partidului. Aceasta o consideram ca mulțumire a vieței mele.

A venit d. Carp de la Sinaia. D-sa mi-a vorbit foarte bine de primirea sa la Rege, de condițiile în care va fi posibil să se facă guvernul de conlucrare, rămămînînd să spun eu d-lui Take Ionescu cum să se facă conlucrarea. D. Take Ionescu a spus că primește însă *numai să se îmblînzească relațiile între partide.*

D. Carp a spus să ne aducem aminte de pildele bătrînilor. Da, să ne aducem aminte că înainte de toate bătrînii noștri, în momente de grea cumpănă se uneau cu toții (Aplauze prelungite). Oratorul arată cum toți romînii s'au unit cînd s'a făcut unirea sub Cuza-Vodă, cînd toți au renunțat la Domnie și toți s'au unit.

Ei bine, acum cînd țara era la grea cumpănă, nu era bine ca toate partidele să fie unite? Evident. Dacă Regele a dat acest sfat atunci, cuminte a fost Regele. Dacă d. Take Ionescu a insistat atunci, cuminte și inteligent a procedat d. Take Ionescu.

D. Carp n'a crezut că poate să facă ceea ce trebuia, ca să restabilească pacea cu liberalii. Nu se poate imputa nimic d-lui Carp, căci e o chestie p rsonală. D. Carp în mîndria sa,—și bine e că e mîndru—în energia sa de fer—și bine e că e așa—în sentimentul înalt al demnității sale—și bine e că e înalt sentimentul său de demnitate—a crezut că e bine să procedeze cum a procedat.

Atunci s'a discutat greaua chestie: primim sau nu primim să facem în grele timpuri pentru țară, guvernul împreună cu conservatorii-democrați?

Atunci din 13, cari erau prezenți, 10 au fost de părere că nu se poate ca partidul conservator să se dea înapoi atunci cînd i se cere să guverneze în timpuri grele.

Atunci d. Carp o spus: eu nu iau această răspundere, faceți ce credeți. Și și-a dat demisia în scris d lui Cantacuzino. Atunci ce trebuia să facă partidul? S'a discutat și atunci: doui au fost pentru retragere și zece pentru continuare și printre aceștia cei mai energici erau Iorgu Cantacuzino și Niculae Filipescu. Noi toți am spus atunci, că nu primim demisia d-lui Carp.

D. Carp a trimis atunci la „Epoca"— care azi e organ de opoziție—pe d. Ianovici cu declarația că își dă demisia din partidul conservator, nevrînd să-și ia răspunderea. De sigur d-lui Carp îi sta bine că a fost consecuent cu sine însuși. Noi însă n'am primit demisia. D-sa n'a mai venit printre noi, ni i ca șef, nici ca membru de partid.

Parlamentul i-a respins demisia — afară de d. Miclescu. D. Carp totuși n'a venit la parlament.

N'a dat nici un semn de viață publică. Eu, prietenul său vechiu de 50 de ani, nu l-am mai văzut. Nu mi-a scris. N'am primit semn de viață de la el. Eram șeful guvernului propus de partid, numit de Rege, confirmat de dv. majoritate. In așa situație mă pomenesc de odată cu o invitație tipărită și semnată de d. Carp, ca să viu la un congres,

Nu știam nimic despre ce e vorba. Văzusem în „Epoca" că e vorba de chestia externă? In invitație se spune că se invitau toți membrii clubului și aceia foarte interesanți la o alegere. Dar să se discute înaintea membrilor clubului chestia externă? Asta nu se poate.

Eu regret că sunt legat de o chestie de onestitate de relațiuni internaționale că nu pot să vă spun încă d-stră, reprezentanți legali, cuprinsul protocolului, și să mă duc la club la o întrunire, să mă tălmăcesc asupra chestiei externe? Eu șef de guvern răspunzător să mă duc la club, și d. Carp să nu vie să mă întrebe, să nu se convoace comitetul executiv să discutăm? Ce, e un pronunciament civil al unui club în contra parlamentului și nu mai știu în contra cui?

Dar avea clubul mandat de la Rege ca să-mi ceară mie schimbare de guvern ori ce să fac în ch stia externă? D. Carp e o o personalitate însemnată, extraordinară. D-sa voia sa caute un prilej să spue și vorba d-sale inaintea Europei; a profitat și de aceostă ocaziune și a spus-o la un asemenea congres. E indiferent unde vorbește d. Carp — d. Carp vorbește.

Dar să se spue acum: „a vorbit șeful! Urmați-l!"

Cum, pe o vorbă dela club să schimbă un guvern? Dar M Sa Regele ce e? Dar D-voastră ce sunteți aici? Dacă pe o vorbă de la clrb s'ar decide, asta ar fi ruinarea vieței constituționale.

Ecouri Politice

„Să ne urmăm Șeful" — proclamă un prim articol al „Epocei".

„Noi îl vom urma" spune în aceiași zi „Cuvîntul". Papagalicească imitare a lui Sinkiewicz, care a pus titlul unui roman creștin: „Să l urmăm", amintind vorba evanghelică: „Cine mă iubește — să mă urmeze".

Cine urmează astăzi pe bătrînul Carp, riscă să rămînă la... Țibănești.

*

Ziarul „Viitorul" scrie că ministerul lucrărilor publice îi dă dezmințiri numai prin „Monitorul". Ar vrea multă reclamă. Propunem a se scoate un Monitor special pentru minciunile Viitorului. S'ar putea intitula „Mințitorul" — supliment cotidian la „Viitorul".

*

Care e autorul favorit al lui C.c. Petrache în sihastria de la „Țibănești"?

— „Virgil..."

*

De ce n'a domnit entuziasm la întrunirea de la Vanicu?

— Entuziasmul s'a... stins, cum și-a făcut intrarea în sală căpitanul Stroja.

*

Eram mulțumiți știind pe d. A. C. Cuza anti-takist rabiat. Acum și-a adus aminte că e și fost junimist și pedepsește pe d. P. P. Carp cu laudele. Bietul Petrache Carp!.. Leul trîntit primește lovituri de la... ori și cine.

*

Fostul prefect de județ al Iașilor s'a întors astăzi din Capitală unde plecase să asiste la întronarea noului guvern Carp.

Un prieten al nostru, care l'a văzut în tren, ne asigură că ex-prefectul era foarte ploat. *N'am zis* inundat...

Visul Bulgariei Mari

Soluția dată de Conferința de la Petersburg,— pe urma îndelungilor, anevoioaselor discuțiuni, încheie — sperăm — pentru totdeauna pagina de îndoieli și frămîntări aparținînd acelui capitol de istorie europeană ce s'ar putea numi — visul Bulgariei Mari, în dauna Romîni i.

Era un secret public dorința aceasta puternică, vie, veșnică, a Principatului vecin. Nu de acum, de cînd în jurul recentelor evenimente din Balcani s'a încins disputa și s'au născut îngrijorări noui, — ci de mult este pusă în discuțiunea publică a Presei această continuă preocupare a Bulgarilor de a pune mîna pe Dobrogea.

In „Revista din Iași" de sub direcțiunea d-lui profesor Bărbulescu, găsim, în Martie 1908, un rezumat dintr'un studiu italian asupra armatei bulgare.

Incheind rezumatul, autorul, un locotenent în rezervă scrie:

„... Cu această ocaziune reproducem și vorbele unui Bulgar profesor de drept constituțional la universitatea din Sofia, anume Marcoff. Acest Marcoff e născut în Tulcea și a fost expulsat din Romînia în timpul conflictului romîno-bulgar. Vorbind cu corespondentul Viitorului, a zis furios:

—„Dobrogea romînească? Glumești de sigur, d le? Dobrogea romînească? Dar asta nu va fi niciodată, pentru că Dobrogea a fost și trebue să fie a noastră a Bulgarilor! De și o stăpîniți astăzi în virtutea unui tratat, tot pe baza unui tratat vom lua-o și noi înapoi! Tot sufletul, toată inima, tot cugetul nostru se rezumă într'o singură frază: Marea Bulgarie!

Am fost și sunt încă ofițer în rezerva armatei voastre și știu cît prețuește soldatul și armata romînească. Deci nu mi-e frică!

După ce vom termina cu Tarcii și vom lua Macedonia, vom regula și socoteala Dobrogiei, fiindcă un lucru să știi de la mine:

Dacă nu în generațiunea aceasta, în cea viitoare, sau a copiilor copiilor noștri, dar visul nostru tot trebue să se realizeze! Dobrogea, ca și Macedonia, trebue să fie a Bulgariei!"

Soarta le a fost prielnică Bulgarilor.

Și-au intins regatul mult peste hotarele dinainte, în dauna împărăției otomane.

Dar odată cu aceasta li s'a închis pentru totdeauna drumul spre Nord, — s'a irosit visul lor scump—al Bulgariei Mari care trebuia să cuprindă și Dobrogia romînească. ▽

NOTA ZILEI

In metropola americană sufragetele au organizat o demonstrație uriașă în favoarea dreptului de vot pentru femei.

Cortegiul — compus din aproape 30.000 manifestante, în mare majoritate călărind, îmbrăcate în alb, fîlfîind drapelele cu inscripții și așa mai departe.

Toate le înțălegem,—dar de ce... călări?

E adevărat că e un sport american, — călăria. Amazoanele sunt surorile sălbatecului Amazon, mîndrul fluviu al Americei de Sud. Dar, în afară de aceasta, să fim drepți. Lupta pentru emanciparea politică însamnă că sufragetele nu vor să rămînă mai... pe jos decît barbații. De aceea cortegiul, în loc de a străbate orașul pe jos, a preferat să umble călare. Fără a mai spune că sexul slab se consideră încălecat de către sexul adversar și ar vrea să încalece la rîndul său.

O adevărată luptă de curse!

OAMENI ȘI LUCRURI

Prô și contra...

Cînd-va, după multă, multă vreme, cînd va voi cineva să scrie literatură, inspirîndu-se din evenimentele epocei noastre, nu va putea, negreșit, să treacă peste luptele în jurul femenizmului, cu nenumăratele lui manifestări și aspecte. Și se va găsi cineva care să imortalizeze, poate, pe vr'o scenă de teatru ședința de dăunăzi a Parlamentului englez, în care cei doi barbați de stat — Asquith și Sir Grey—colaboratori uniți de 27 de ani, se rostesc unul împotriva altuia, unul apărînd cererile sufragetelor, celălalt osîndindu-le...

E o diferență de păreri, care e veche și ea,—de un sfert de secol, fără ca vreunul din cei doi beligeranți—prô și contra—să cedeze celuilalt.

Iată argumentele cu care primul ministru al Angliei, în acea memorabilă ședință, a combătut cererile femenistelor și femeniștilor.

„Nu trebuie să privim chestiunea din punctul de vedere abstract. Este absurd să pretindem că dreptul de vot e un drept natural. Trebuie să ne punem din punctul de vedere practic și să ne întrebăm numai dacă, în împrejurările de față, dată fiind situația economică, politică și socială a poporului englez, este de dorit a se da femeilor dreptul de vot. In ziua cînd femeile ar obținea dreptul acesta, legea ar fi oare mult mai respectată; viața publică și familială a națiunii ar fi mai nobilă? Dați-ne voie să ne îndoim de aceasta. Femeea pretinde că legislația este parțială, în ce o privește. De loc! Nicăirea nu există o legislație mai favorabilă femeei de cît în Anglia.

Fără a mai vorbi de considerațiuni practice, proiectul d-lui Dickinson (de a se acorda dreptul de vot tuturor femeilor de la 25 de ani în sus, dacă sunt înscrise ca locatare responsabile N. red.) ar avea un neajuns grav și anume ar crea șase milioane noi alegători, a căror intrare în scenă ar risca să răstoarne toată situația politică. O schimbare atît de radicală nu e bine să se îndeplinească atît de repede și cu ușurință, mai cu seamă cînd este evident că imensa majoritate a femeilor engleze nu doresc această schimbare."

Se știe că la obiecțiunile de mai sus ale primului ministru — nu tocmai tari precum se vede — a răspuns ministrul Grey, vechiu partizan al emancipării politice a femeilor.

După ce a dezaprobat excesele sufragetelor, atribuindu-le însă unei minorități iresponsabile, ministrul de externe a zis că, după părerea lui, ar trebui să se acorde femeilor dreptul de vot, căci nu se poate susținea că țara are un guvern democratic, cît timp femeile sunt excluse de la vot. Dreptul acesta le este necesar pentru a asigura ocrotirea intereselor femeilor lucrătoare.

Se știe că, la votarea proiectului în Camera Comunelor, șase miniștri au fost contra, cinci pentru, iar doi s'au abținut.

...A, dac'ar fi fost numai miniștri tineri și agitatoarele femeniste *mi* tinere încă!

Rodion

ECOURI

Comparația între România și Bulgaria, luată din o revistă germană militară, din 1912.

România. Suprafața în klm. patrați 131.353. Populația 6.865.739 locuitori; pe klm patrat 51 locuitori. Comerțul, import 414,000,000; export 379,000,000. Armata în timp de pace 93.649; tunuri 452; cai 17.978. Efectivul de războiu în oameni, 287.600.

Bulgaria. Suprafața în klm. patrați 96.345. Populația 4.284.844 locuitori, pe klm. patrat 42 locuitori. Comerțul, import 160.000; export 111.000. Armata în timp de pace 62.000; tunuri 320; cai 7.356. Efectivul de războiu în oameni, 190.500.

LEGEA DRUMURILOR

Discursul d-lui Comșa

Camera a reluat discuțiunea legii drumurilor, întreruptă din cauza vacanței Paștelui.

D. D. Comșa, care și-a dezvoltat prima parte a discursului înainte de vacanță, a continuat apararea proectului în ședința de Simbătă și-a sfîrșit-o în cea de eri.

Reamintind strînsa legătură ce există între civilizația unei țări și numărul și buna stare a drumurilor sale, oratorul citează datele statistice oficiale care arată cît suntem din acest punct de vedere îndepărtați de civilizație.

Aproape pe toate șoselele și mai ales drumurile noastre sunt într'o stare deplorabilă.

Multe din ele nu sunt împietruite și unele din ele n'au nici terasament. Se poate cu drept cuvînt spune de acestea că există numai pe hîrtie.

Proectul d-lui Badareu nu are în vedere construirea de noui drumuri. Nu că nu avem nevoe de drumuri noui, dar pentru că întâi trebue să avizăm la îndreptarea celor existente.

Pentru o mai bună întreținere a drumurilor, proectul prevede deconcentrarea serviciului de poduri și șosele în opt inspectorate cu putere de execuțiune și inițiativă.

Lucrările vor fi astfel și accelerate și în acelaș timp executate după o mai reală cunoaștere a tuturor necesităților locale.

Una din cele mai de seamă măsuri cu care proectul d lui ministru Badareu remediază reaua stare actuală a drumurilor este abolirea prestațiunii muncii în natură.

Toate statele civilizate au desființat de mult acest fel de prestațiune în achitarea impozitelor.

Franța, în care prin excepție prestațiunea există încă ca o supravețuire, ca o antichitate socială, a văzut desființarea ei de către Marea Revoluție. Și dacă restaurațiunea a reîntronat prestațiunea, aceasta nu se explică de cît numai prin dragostea ce Francezii arată tradițiilor lor, tradiții însă pe cere noi nu avem motiv să le imităm. De altfel, modul cum și în Franța este aplicat regimul prestațiunii în natură, arată că și acolo totul convergează în spre desființarea ei.

Desființarea prestațiuniii este o măsură democratică, pentru că prestațiunea, la inconvenientele ei economice, adaogă și un element de pricepere al contribuabilului. Ea reamintește servagiul feodal pentru că forțează pe om la o muncă nevoită. Ea mai este și o măsură improprie și contrarie scopului urmărit, întreținerea șoselelor, pentru că nici o dată nu s'a putut obține de la țărani o muncă în calitate și cantitate suficientă. Datele statistice arată că o foarte mare parte din serviciul de prestație n'a fost îndeplinit și că din această cauză nu s'au putut efectua lucrările necesare.

S'a obiectat că înlocuirea prestațiunii printr'nu nou impozit, ar fi a se reînființa capitațiunea. In fapt obiecțiunea nu e

serioasă, pentru că impozitul nou n'are nimic cu capitaţiunea; el e din contra un impozit progresional, deci democratic. Dar, chiar dacă s'ar asemăna cu capitaţia, încă am fi în progres, pentru că nici un impozit nu ar putea da loc la atîtea înjosiri şi abuzuri, la cîte dă naştere prestaţiunea.

Proectul d-lui Morţun prevedea şi el desfiinţarea prestaţiunii. De sigur că astăzi, liberalii nu vor vedea cu ochi răi o dispoziţiune preconizată încă de acum cîţiva ani de unul din cei mai de seamă fruntaşi ai lor şi fost ministru de lucrări publice.

Deosebirea dintre actualul proect şi acela al d-lui Morţun e în avantajul celui dintăiu, pentru că impozitul, cu care se înlocueşte prestaţia, este o combinaţie de taxă fixă cu trei zecimi adiţionale la impozitul foncierei şi al patentei, ceea ce degrevează clasele sărace şi lasă toată greutatea impozitului pe spinarea claselor bogate, cari prin necesităţi se folosesc mai mult de drumuri. Proectul d-lui Morţun era lipsit de acest avantaj al progresivităţii pentru că el prevedea clase fixe de contribuabili şi lăsa astfel toată greutatea impozitului pe seama claselor sărace.

Orele înaintate pînă la cari larga documentare a d-lui Comşa a ţinut încordată atenţiunea Camerei, nu a dat putinţă oratorului să-şi sfîrşească discursul.

Ne vom face o plăcere să împărtăşim cititorilor noştri savanta desvoltare ce aşteptăm de la d. Comşa, relativ la partea financiară a proectului.

I. L.

Litere-Ştiinţe-Arte

Ştii romîneşte?—Sub titlul acesta s'a retipărit în abundenta „Bibliotecă pentru toţi"—No. 844 mult instructiva lucrare a d-lui Ion Gorun. Ea cuprinde „Cîteva observări asupra limbii, cum se serie în vremea de faţă".

Scrisă în modul spiritual şi clar, cum scrie în genere d. Gorun, lucrarea ar fi de o reală utilizată, dacă ar fi cetita şi meditată în cercuri cît mai largi, începînd chiar cu acele publicistice, gazetăreşti, profesorale şi şcolare.

O reacţiune în contra... veghigenţelor stilistice şi linguistice e absolut trebuincioasă. Scrierea d-lui Gorum, popularizată cu ajutorul editurei Alcalay—singura care a rezistat tuturor obstacolelor şi intemperiilor—e menită a produce o asemenea reacţiune, pentru stîrpirea unor ciudate abateri literaro-gramaticale cari au pătruns în publicistică, ba chiar şi în literatura curentă.

*

Au mai apărut în „Biblioteca pentru toţi" No. 851—854 „Fromont şi Risler"—moravuri pariziane—însemnata operă a lui Alphonse Daudet, tradusă de G. Iorga.

De asemenea a apărut „Crengi"—schiţe de d. Haralamb Lecca.

*

In Wagram din Paris ex-abatele Iules Claraz organizează pentru seara de 14 Mai stil nou, o mare conferinţă publică, în contradictorii. Subiectul tratat: „Falimentul Religiunilor".

*

STRUNA ZILEI

HOŢII PÂCĂLIŢI

Nişte hoţi au spart, noaptea, patru sertare în redacţia „Cuvîntului".

Ştire oficială

La dînşii ce v'ademenise
Ca să-i prădaţi?...
Tălhari sărmani,
Valori aţi căutat ori bani—
Şi-aţi dat de proaste... manuscrise.

BAZARUL

Societăţii „Domniţa Ruxanda"

Joi, în 2 Mai a. c., Societatea *Domniţa Ruxanda*, va deschide în str. Lăpuşneanu No. 20, sub patronajul unui comitet de doamne, un **Bazar permanent**, în care vor fi expuse, spre vînzare, felurite obiecte de industrie casnică, lucrate la şcoala „Domniţa Ruxanda", şcoala de „Ţesătorie" din Tatarăşi a ministerului de industrie la atelierul din M-rea Varatic, etc.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

INFORMAŢII

Un comunicat. — *Cu privire la modul cum s'a dat în executare şoselele din Dobrogia*, Monitorul Oficial *publică comunicatul următor:*

„Un ziar de dimineaţă a publicat asupra modului cum s'au dat în executare şoselele din Dobrogea, afirmaţiuni cari nu corespund adevărului.

Construcţiunea acestor şosele, pe cale de regie şi de urgenţă, a fost hotărîtă de guvernul precedent şi însărcinată direcţiunea generală de poduri şi şosele, studii şi construcţiuni cu exectuarea.

In urma acestei însărcinări direcţiunea a pus în execuţie lucrările, asigurîndu-se de concursul acelor persoane cari îi inspirau cea mai mare garanţie atît prin reputaţia lor, cît şi prin posibilitatea efecturării furniturei importante de piatră prin posedarea unei carieri în exploatare, cum este aceea dela Medgidia, pentru şoseaua Medgidia-Biulbiul mare.

Lucrările se execută în limita devizului şi nu s'a acordat nici unei persoane vre-un beneficiu peste devizul lucrărilor.

In ce priveşte acordarea prin bună învoială antreprenorului Radeff, a unei porţiuni din linia Medgidia-Tulcea, faptul s'a petrecut în 1911 şi în condiţiuni legale şi de bună administraţie."

Noul orar de şcoală.—Cursurile încep la 8 a. m. şi ţin până la 11 a. m. La cl. I şi II iar la cl. III şi IV pînă la 12 a. m.

Marţi şi Joi după amează nu se ţine clas. Sîmbătă după amează excursiuni. Iar Lunea, Mercurea şi Vineri de la 3—4 jum. dexterităţi.

D. dr. Neculai Iancu, asistent la laboratorul de anatomie descriptivă din Iaşi, a fost transferat în postul de prosector la Institutul de anatomie, rămas vacant prin transferarea d-lui d-tor N. Hortolomei la clinica II-a chirurgicală.

Astă-zi, la seminarul de sociologie al d-lui profesor D. Gusti, d. C. R. Ghiulea a vorbit despre „libertate" în general, primul capitol din lucrarea d-sale „Pagini de critică libertară".

Comitetul Societăţei ortodoxe naţionale a femeilor Române s'a întrunit astăzi la ora 4 p. m. la d-na Eliza Mavrocordat. S'au luat hotărîri relative la mersul numitei societăţi.

Aseară, în amfiteatrul facultăţii de medicină, d-ra Victoria P. Niţescu şi-a trecut cu succes teza de doctor în medicină şi chirurgie, tratînd despre „Contribuţii la studiul spleno-pneumoniei". Juriul examinator, sub preşidenţia d-lui d-tor C. Bacaloglu, a felicitat călduros pe conferinţiară.

Aseară pe la oarele 10 un mic accident de tren a avut loc în gara Scînteia. Un vagon mare de Clasa I care urma imediat după vagonul restaurant a deraiat de pe linie. Nu s'a întîmplat nici un accident de persoane, ci toţi cari se aflau în acel vagon au trecut prin oare care emoţiune.

Din cauza acestei deraeri, trenul a avut o întîrziere de jumătate de oră şi a ajuns la Iaşi la aproape 12 în loc de 11 şi 20 minute.

Comisiunea pentru reorganizarea Şcoalelor profesionale de fete în dorinţa de a se forma un corp profesoral care să munceasă mai cu temeiu în scopul de a contribui la progresul industriei şi meseriilor, este de părere să ceară de la candidatele ce se vor prezinta la examenele de capacitate pentru şcoalele profesionale ca una din probele acelui examen să se ţină asupra profesiunilor respective.

Aflăm cu părere de rău că simpaticul meseriaş Neculai Mărgărint a încetat din viaţă.

Eri dimineaţă rupîndu-se o schele de la lucrările palatului, au căzut de la înălţime trei zidari. Cel mai grav lovit a fost Iohan Bener.

Eri în strada Şapte-oameni, în dreptul unei cîrciume, locuitorul Zaharia Nedelcu din comuna Holboca, a fost greu lovit în cap cu un box, de către numitul Ghiţă Ciofu.

E vorba ca universitatea populară din Capitală să înfiinţeze o filială în oraşul nostru.

La Corporaţia „Confecţiilor" din Iaşi a fost instalat noul secretar comptabil. d. Al. Simionescu.

Astă-zi s'au închis la ministerul de Instrucţie înscrierile pentru examenele particulare de curs secundar. Recordul contingentului de elevi prezentaţi la examen îl ţine gimnaziul particular „Vachtel" cu 153 elevi.

D-ra Reignard Elisabeta, a fost autorizată să funcţioneze ca institutoare de limba franceză la institutul „Notre Dame de Sion" din localitate.

„Monitorul Oficial" publică legea pentru modificările şi adăugirile unor dispoziţiuni din legea pentru organizarea meseriilor creditului şi asigurărilor muncitoreşti.

Şedinţa Consiliului Comunal

— Prelungirea liniilor de tramvai —

Consiliul Comunal s'a întrunit aseară, sub preşedinţia d-lui Mateiu Cantacuzino, primarul oraşului.

La ordinea zilei este continuarea desbaterilor, asupra prelungirei liniilor de tramvai.

*

D. *Dim. Greceanu*, ia cel dintăiu cuvîntul. D-sa face un istoric al chestiunei, şi arată că şi precedentele administraţiuni comunale au fost de părere a se prelungi liniile de tramvai, aceasta însemnînd o mare îmbunătăţire pentru oraş.

D-sa e de părere a se încheia transacţiunea cu societatea, însă cu condiţiunile următoare:

Să se prelungească şi linia de la Nicolina, să se obligo pe societatea a pava cu granit străzile, pe care trece tramvaiul, bine înţeles, după indicaţiile administraţiei comunale şi în fine să se obţină de la societate o sporire a redevansei ce oferă.

D. *C. Cercez*, prezintă un memoriu, care este un fel de adaus foarte complicat al cifrelor, indicate în raportul întocmit de către d. Miclescu, inginerul inspector. După d. Cerchez, comuna ar face prea mari sacrificii, în schimbul unor avantage, pe care le socoteşte minime.

D-sa cere numirea unei comisiuni, care să verifice cifrele indicate de d-sa.

D. *Anibal Ciurea*, e de părere a se numi o comisiune, care să termine tratativele cu societate, ştiut fiind că parlamentul se închide peste zece zile şi dacă lucrările nu se vor grăbi, parlamentul nu va mai avea timpul necesar să aprobe transacţiunea.

*

D. dr. *Ştefănescu-Galaţi*, începe prin a face o declaraţiune: nu va lua parte la vot, de oare ce şi d-sa are o proprietate la Socola.

Supune apoi chestia la o discuţiune interesantă.

Prelungirea liniilor interesează întreaga populaţie a oraşului, nu numai prin faptul că se leagă comunicarea cu periferia, dar şi prin acea că va da ieşenilor prilejul să se folosească de frumoasele împrejurimi ale Iaşului.

Ţinînd seamă de aceste mari avantagii, negreşit că nu putem judeca chestia pe baza de cifre fantastice, ci mai mult cu sentiment.

Critica ce s'a rădicat, cu privire la dreptul de răscumpărare nu poate alarma pe nimeni, căci nu putem cere societăţei să cheltuiască o sumă importantă, să creeze noi linii, pentru ca imediat să fie silit a ceda dreptul de exploatare şi de amortizare a noului capital ce pune în joc.

Şi iarăşi nu există nici o primejdie în faptul că se acordă societăţei, dreptul eventual de a conceda exploatarea unei alte societăţi.

Este o operă economică, prea bine cunoscută în străinatate. Sunt societăţi care lansează afacerile, le pun în mers, le asigură o dividendă, pentru ca apoi să lese altora exploatarea, iar ele merg aiurea şi crează noi industrii, sau opere economice.

Şi să nu ne spăriem de streini, cărora la noi se pun mai mari greutăţi ca aiurea. Şi mai ales, cînd e ştiut că la noi, în toate administraţiunile, se face o rea gospodărie.

De îndată ce tramvaiul ar veni în exploatarea comunei, fie care alegător va dori să fie cel puţin director, şi să călătorească gratis.

In ceia ce priveşte cifrele indicate de d. Cerchez ele sunt ipotetice şi în contrazicere cu cele indicate de inginerul inspector.

D. dr. Ştefănescu-Galaţi termină, unindu-se cu concluziunile d-lui Greceanu, şi adăugînd că trebue să ne declarăm mulţumiţi, dacă vom reuşi să smulgem de la societate şi linia Nicolina, pe care astă-zi încă ni-o refuză.

*

D. *Adace* mulţumeşte primarului pentru atenţiunea ce a dat dorinţei generale, de a se prelungi şi linia de la Nicolina.

Totuşi d-sa crede că nu se poate admite transacţiunea, de oare ce ea ne-ar da legaţi în mînele societăţei.

*

D. Meisner, zice că contrar celor declarate de d. Ştefănescu-Galaţi, de şi e interesat la Socola, totuşi va lua parte la votul acestei tranzacţiuni.

D. Meisner insistă asupra marilor avantagii ce se crează populaţiunei prin crearea acestor noi linii. Populaţia putîndu-se folosi de împrejurimile oraşului, se va folosi fizicește şi negreşit că va aduce şi un spor în mişcarea economică.

Această chestiune trebue, după cum bine a zis d. dr. Ştefănescu-Galaţi, judecată după sentiment.

D. Meisner se uneşte cu concluziunile formulate de d. Greceanu, însă ar dori, dacă se poate, ca redevansa să consiste in o sumă fixă.

*

Cel de pe urmă ia cuvîntul d. Matei Cantacuzino, primarul oraşului.

D-sa face istoricul tratativelor urmate şi spune că directorul societăţei tranvaiului, care a devenit ieşan, a pus multă bună-voinţă, dar mai mult de cît atîta o'a putut obţine de la societatea, pe care reprezintă.

In ceia ce priveşte rescumpararea, spune că ar fi o nenorocire, pentru că noi suntem răi gospodari şi mai mult va cîştiga comuna, dacă tramvaiele vor reminea în exploatarea societăţei străine.

D. primar analizează apoi cifrele indicate de d. Cerchez şi spune că d-sa nu ţine seamă de continuitatea în administraţie. Noi suntem datori a respecta tot ce au făcut administraţiile trecute.

După cifrele reale, sacrificiul Comunei nu trece de un milion, şi acest sacrificiu suntem datori să-l facem, în schimbul sacrificiilor noi ce le face societatea.

D. primar rezumă apoi noile propuneri, care sunt:

Prelungirea liniei Nicolina, pavarea cu granit al străzilor pe unde trece tramvaiul şi un spor al redevansei.

D. primar cere autorizarea Consiliului de a face aceste noi propuneri societăţei, şi în acelaşi timp să verifice cifrile indicate de d. Cerchez.

Consiliul acceptă propunerea d-lui primar, care obţinînd noile avantagii va supune din nou chestiunea, în una din cele mai apropiate şedinţe.

Şedinţa se ridică la orele 6 sara.

Economice.—Firma „Arturo de Luciano" din Beirut doreşte reprezentanţe de case romîneşti exportatoare de orice articole sau produse romîneşti.

— O firmă din Alexandria (Egipt) doreşte să intre în relaţiuni de afaceri cu firme exportatoare de făinuri, legume uscate şi derivate de ale petrolului.

— O firmă din Damasc (Syria) doreşte să intre în relaţiuni de afaceri cu case romîneşti exportatoare de făină şi alcool precum şi ori ce alte produse romîneşti.

— O firmă din Alexandria (Egipt) doreşte să importe din Romînia mari cantităţi de sămînţă de dovleac (bostan). Plata la predare, pentru lămuriri, interesaţii să se adreseze Ministrului de Industrie şi Comerţ.

In cursul ultimelor două săptămîni din regimentul 13 Ştefan cel Mare, au dezertat 6 soldaţi.

Noul comandant al reg. 13, d. colonel Vrabie, a ordonat ca nici un soldat din regimentul său, să nu mai aibă îngăduinţa de a dormi în oraş. Eri s'au şi retras toate biletele, care permiteau aceasta.

Credem însă, că în urma cererei diferiţilor soldaţi, care urmează cursurile serale ale şcoalelor de adulţi, se va reveni asupra acestei dispoziţii fără rost.

La 3 şi 4 Mai va avea loc pe platoul de la Copou, un concurs de călărie între soldaţii şi gradele inferioare ale regimentelor 7 roşiori Cuza-Vodă, şi 8 Botoşani, cari alcătuesc brigada a 10 roşiori.

Concursul se va ţinea sub preşidenţia d-lui general Alexandru Musteaţă.

Ministerul de interne a cerut prefecturei de judeţ să-i înainteze un raport de echipamentul şi armamentul sergenţilor de oraş.

Cîrciumarul Gh. Oloeru din Podul-Iloaia, a fost astă noapte maltratat şi jefuit, de o bandă de rău-făcători. Hoţii au furat marfă şi bani.

O ediţie specială a „Opiniei" a adus aseară la cunoştinţa cetitorilor sfîrşitul şedinţei de eri dela Cameră şi votul de încredere dat guvernului, de către majoritatea Camerei.

Astăzi, între orele 4 şi 5 p. m. Părintele Gh. Niculcea îşi ţine, la Seminarul Pedagogic, lecţia de probă la limba română.

D. C. Stere, rectorul universităţii, a plecat aseară la Bucureşti.

Pentru concursul de medici secondari pentru spitalele din Galaţi şi Focşani ce se va ţinea în ziua de 11 Mai a. c. s'a tras astă-zi la sorţ comisiunea şi a eşit: dr. Petrone, medic primar la Spitalul din Tg.-Neamţ, dr. Bejan, dr. Anghel şi suplimentar dr. Possa. Sunt trei candidaţi: d-ra dr. Paraschivescu, dr. Michiu, dr. David.

Pentru tradiţionalul 1 Mai la Debitul Badareu, s'a pus în vînzare renumitul vin-pelin.

ROMANIA

Parohia Biser. Sf. Voevozi (Roşca)

DIN IAŞI

PUBLICAŢIE

Se publică spre cunoştinţa generală că Epitropia acestei biserici cu aprobarea Ministerului de Culte Admin. Casa Bisericei prin ord. No. 1471 şi 12787 din a. c. scoate în vînzare prin licitaţie următoarele imobile proprietate a bisericei şi anume:

1) Una casă cu locul ei, compusă din 4 apartamente cu 8 odăi şi 4 beciuri construcţia de zid, acoperită cu tablă. Situată în Iaşi s. IV-a str. Apeduc No. 33. Preţul oferit la prima licitaţie 9250 lei şi de la care va începe concurenţa.

2) Una casă cu locul ei situată în Iaşi s. V-a str. Calaraşi No. 8 compusă din 2 odăi şi o camară, construcţia de vălătuci acoperită cu şindilă. Preţul oferit la prima licitaţie 2005 lei de la care va începe licitaţia

Garanţia provizorie este de 5 la sută asupra preţurilor indicate.

Licitaţia se va ţinea în ziua de 25 Mai 1913 ora 1 p. m. prin ofertă închisă, în cancelaria parohiei, Iaşi str. Eternitatea No. 28, unde în oarele obişnuite de cancelarie, se pot lua cunoştinţă de sarcinile şi condiţiunile vînzărei. Supra-oferte nu să primesc.

Art. 72—83 din legea comptabilităţei publice sunt aplicabile acestei licitaţii.

Epitropi: **Paroh. Econom N. Agapi, D. Mănescu, Pan. Alexandrescu.**

No. 35.—1913, Aprilie 24.

D. Inspector A. D. Atanasiu a înaintat astăzi consiliului de inspectori rapoartele pentru acordarea definitvatului următorilor maeştri de desemn şi caligrafie d. Gh. Carp, la liceul din Constanţa, d. Petru Livescu, liceul din Botoşani, d-na Emma Brăescu, la şcoala profesională din Roman. De asemenea rapoartele pentru acordarea de autorizaţiune d-rei Marie Freerwein la şcoala Notre Dame de Sion din Galaţi.

In învăţămîntul secundar de fete din localitate sunt vacante 4 ore de muzică vocală, 2 de ansamblu şi 4 muzică instrumentală.

Citim în ziarul d-lui Al. Marghiloman, „La Politique":

„Evenimentul" din Iaşi atribuie tot soiul de intenţii fanteziste membrilor conservatori, din guvern. Confratele ieşan e prost informat.

D. D. Teleor cunoscutul publicist, va ţinea în curînd o conferinţă la Ateneul din Bucureşti, despre I. L. Caragiale.

In consiliul inspectorilor secundari ţinut eri la Ministerul de Instrucţie publică, s'a discutat chestiunea catedrei de limba latină, vacantă la liceul naţional din Iaşi în urma numirii d-lui Traian Bratu ca agregat la universitate.

D. P. Irimescu a fost numit profesor definitiv la liceul din Botoşani.

Duminică 7 Aprilie va avea loc la conservator a treia producţie dată de elevii şi elevele acelei instituţii.

Programul cuprinde bucăţi învăţate în clasele d-lor prof. Aurescu, E. Mezzetti, Dragomir, Sibianu, Teodorini.

D, C. I. Ştefăniu, licenţiat în litere de la universitatea din Iaşi, a fost numit profesor definitiv la catedra de limba latină, drept şi economie politică, de la liceul din Botoşani.

Junger Architekt

Oesterreicher, moderne Richtung, übernimmt Herstellung von Plänen vom Entwurf bis ins Detail.

Probeskizzen unverbindlichst. Wohnt in Jassy. Gefällige Angebote unter „Raumkunst" an die Adm. des Blattes.

O domnişoară ştiind bine croitorie şi lengerie, doreşte a lucra cu ziua în familie.

E. Stegariu.
Str. Păcurari 21 (în curte)

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Ultime Informaţii

Am anunţat că A. S. R. Principele Ferdinand va face în zilele de 1, 2, 3 şi 4 Mai o călătorie de instrucţie în nordul Moldovei împreună cu un grup de ofiţeri superiori.

A. S. R. Principele Ferdinand va sosi în Iaşi cu ocazia acestei călătorii, mîne dimineaţă şi va sta în localitate două zile.

A. S. Regală va inspecta Liceul Militar şi Reg. 7 roşiori.

Din Iaşi A. S. R. Principele Ferdinand va pleca la Trg.-Frumos.

Din Piatra N. ni se anunţă că distinsul nostru prieten Vasile C. Şoarec a fost ales decan al baroului de avocaţi din acest oraş. Membru în barou s'a ales d. C. Groholski.

Felicităm pe amicul nostru pentru această demnitate deplin meritată.

Aflăm din sursă sigură că consiliul de administraţie al Cassei Centrale a hotărît să achite farmaciilor datoriile rămase de la vechile corporaţii. Pînă în puţine zile sumele vor fi mandatate şi achitate.

Funcţionarii Ministerului de Culte şi Instrucţiune publică au luat iniţiativa de a aşeza în saloanele acestui minister fotografiile, în mărime naturală, ale d-lui C. Disescu, ministru şi Gh. Lascar, secretarul general al acelui minister.

Cassa Centrală a meseriilor va construi barace cu 60 de paturi, la Govora, Mamaia, Cîmpulung şi Amara pentru meseriaşii bolnavi, cari vor avea şi drumul gratuit pe căile ferate. De asemenea se vor închiria un număr de camere, iar în cursul anului viitor se va clădi la govora ori la Amara un sanatoriu cu 150 camere pentru meseriaşi.

D. general Presan, comandantul diviziei a 7-a, a asistat astăzi la schimbarea de comandament a batalionului 4 de vînători din localitate, între d-nii colonel Berindei, care a fost mutat la Bucureşti, şi colonel Liciu, care primeşte comanda acelui batalion.

La consfătuirea ce d. rector al Universităţei locale, a avut cu membrii fostului comitet al „Centrului Studenţesc" şi cu delegaţii grupului adversar, s'au emis următoarele: o parte din vechiul comitet s'a pronunţat pentru retragerea naţionaliştilor de la alegerile fixate pentru 5 Mai; o altă parte a aceluiaşi comitet a fost pentru numirea unui comitet interimar, pînă la toamnă, cînd, conform statutelor, urmează să se facă alegerea anuală.

Delegaţia grupului adversar a anunţat că studenţii negrupaţi în Centru vor lupta la alegerile de Duminică.

Ca să se vadă starea psihologică, în care se găseşte Epoca, *după votul de încredere ce s'a dat eri guvernului, e suficient să menţionăm faptul, că laudă intervenţia liberalului V. Morţun, în contra modului de a vedea a d-lor Maiorescu, Marghiloman, Arion şi Cantacuzino, şi a unanimităţei aproape a partidului conservator din Cameră, Senat şi ţara întreagă.*

Astăzi la ora 12 a. m., d-na Ella Negruzzi, prima femee-avocat în România, a depus jurămîntul în faţa secţiei I a Curţei de Apel. D. Burada, prim-preşedinte, îi urează succes în noua carieră de avocat, relevînd că decizia baroului de Iaşi cu ocazia aceasta, a mai pus o floare de glorie oraşului acestuia, leagănul ideilor mari ale ţării.

D-na Negruzzi mulţumeşte d-lui preşedinte şi baroului şi îşi exprimă speranţa de a-şi exercita cu demnitate noua carieră.

A. S. R. Principele Ferdinand va fi găzduit la palatul Comandamentului iar masa va lua-o la cercul militar împreună cu ofiţerii care îl însoţesc în escursiune şi cei din garnizoana locală.

D-na Carolina Levin a făcut astăzi numeroase şi însemnate donaţiuni instituţiilor filantropice locale, în amintirea de curînd decedatului d-sale fiu Michel Levin.

Peste două zile va fi isprăvit parcul ce se amenejează pe platoul din dealul Copou, pentru a servi exerciţiilor membrilor societăţii de sport şi muzică. Vor fi despărţituri speciale pentru jocul de tennys, foot-bal, sărituri, alergări etc.

Judiciare.—Curtea de Apel s. I-a a achitat pe Gh. Constantinescu pentru faptul de abuz de încredere şi pe Gh. Cîrţiţă pentru faptul de fals în acte publice.

— Secţia I a Curţii a primit în parte apelul inculpatului Calman Herman, reformînd, în parte sentinţa tribunalului de Fălciu şi a condemnat pe Herman la 300 lei amendă în folosul statului, pentru bancrută simplă.

— A fost respins apelul lui Arion L. Ghelber, rămînînd condamnat la 1 an închisoare pentru bancrută simplă şi frauduloasă.

— Camera de punere sub acuzare a respins ca neregulat apelul arestatului Al. Constantinescu, făcut în contra ordonanţei judecătorului de instrucţie prin care i se respingea cererea de liberare pe cauţiune din arest. Numitul e acuzat de dare de foc.

— In ziua de 11 Mai, Curtea cu juri, sub preşedinţia d-lui Leonescu, va judeca pe Ion Beniş pentru tălhărie, şi la 13 Mai pe Maranda Armăşelu şi Gh. Ivanciu pentru pruncucidere.

Notariat. — Epitropiea bisericei Vulpe vinde d-lui N. A. Cristea locul din colţul stradelor Sf. Teodor şi Eminescu.

— D-l Berman Victor ipotechează imobilele sale din străzile Apeduc No. 57 şi Tatarăşi 63.

— D. Constantin Stere devine proprietarul imobilului din str. Sărărie No. 55.

— D. Ditrich Iohan ipotechează imobilul din str. Moara de Foc. No. 35.

Noul program de astă seară Marţi al cinematografului PathéeFrères din vasta sală a circului Sidoli, cuprinde:

Subterana secretă, (L'homme au manteau), film danez de mare artă. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor din Kopenhaga, (trei părţi).

Suflet zbuciumat, măreţ roman însufleţit în 2 părţi.

Recolta iasomiei în Tunis, interesante vederi după natură.

Willy a înebunit, scene comice.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal.

Adăogîndu-se subiecte noui, programul va cuprinde 5 părţi.

Mîne Mercuri program nou: „Epopeea de 300 ani a dinastiei Romanovilor".

Consiliul comunal, în şedinţa de aseară, a aprobat budgetele spitalelor Caritatea şi Israelit.

CLINICA BOALELOR DE OCHI
Doctor C. Miclescu
Oculist operator
reîntors din străinătate
Strada Ştefan cel Mare No. 6
Casele magazia Kahanne
Consultaţiuni 3—6 p. m.

ULTIMA ORA

Prînzul de la Roma

Tuasturile Regelui Italiei şi Principelui Carol

Principele Carol la Roma

Roma. — După ce au vizitat cazarma geniului, Principele Carol şi Regele au vizitat numeroase laboratorii, uzine pentru radiotelegrafie, pentru construirea de dirijabile.

Regele şi Principele s'au înapoiat apoi la Quirinal. Principele Carol însoţit de generalul Perticari, de maiorul Asinari, Guerrieri, ataşat pe lîngă alteţa sa au vizitat panteonul regelui Victorio Emanuel şi Humbert. După ce principele s'a dus să vadă şi columna lui Traian s'a întors la Quirinal.

După amează Principele a vizitat muzeul naţional, fermele lui Diocenţiu, Basilica, sf-tului Petru, unde a stat o jumătate de oră, apoi castelul St. Angelo, şi monumentul lui Garibaldi. După ce a făcut o preumblare arheologică, Alteţa Sa a depus cărţi la sediul ambasadelor, la ministerul de interne, la Senat şi Cameră.

Seara a avut loc un prînz în cinstea oaspetelui romîn. Printre invitaţi erau preşedintele consiliului, d. Giolliti, ministru de externe d. San Giulliano, înalţi demnitari ai Curţei, suita alteţei sale, legaţiunea romînă. Regele a ţinut toastul următor:

„Alteţă regală, salut cu plăcere pe Alteţa Voastră Regală ca oaspe al Italiei şi al meu în Roma, de unde nobila naţiune romînă şi-a tros origina glorioasă, pecetea caracteristică si înalta misiune de civilizaţiune. Salut pe M. S. Regele Carol, care cu atita înţelepciune prezidează destinele României şi care prin vizita alteţei voastre regale, mi-a pricinuit un deosebit sentiment.

„Ridic paharul meu în cinstea M. S. Regelui Carol, a M. S. Reginei, a întregei familii regale; beau pentru prosperitatea Romîniei".

Muzica grenadirilor a intonat imnul regal-romîn.

Principele adînc emoţionat, a răspuuns prin următorul toast:

„Sire, adînc emoţionat de cuvintele graţioase ale majestăţei voastre, rog să primească mulţumirile noastre. Mă voiu grăbi a transmite iubitului meu unchiu, cuvintele atît de măgulitoare ale Majestăţei V., o voiu informa de nenumăratele atenţiuni, cu care a-ţi binevoit a mă copleşi precum şi de sentimentele voastre pline de prietenie pentru Romînia.

Nu aş şti în deajuns să exprim cît de mult mi-e inima plină de recunoştinţă faţă de Majestatea voastră, o voiu face totuşi. Dovezile Inaltei voastre binevoinţi şi extremei voastre bunătăţi nu se vor şterge nici o dată din amintirea mea şi prima mea vizită în această ţară de minuni, va rămîne cea mai scumpă amintire a tinereţei mele.

Pătruns de sentimente şi de credincioasă iubire pentru Majestatea Voastră, o rog să-mi permită a ridica paharul meu pentru preţioasa sanatate şi să o asigur în acelaşi timp de neştirbita prietenie, pe care regele unchiul meu o păstrează pentru Majestatea Voastră. Trăiască Majestăţile lor! Trăiască Italia!!! Muzica a intonat imnul Italian.

Predarea solemnă a oraşului Scutari

Roma. — Tribuna află din Scutari că mai multe detaşamente de marinari ai escadrei puterilor, printre care vre-o sută de Italieni au debarcat ieri seara la San Giovani de Medua. Această coloană internaţională este aşteptată la Scutari astă seară sau mîine. Predarea solemnă a oraşului va avea loc la 15 Mai.

Textul Protocolului de la Petersburg

Bucureşti.—Ziarul „Dimineaţa", publică **ştirea** următoare, din Viena:

„Iată textul protocolului din Petersburg:

1) Romînia obţine oraşul Silistra cu toate fortificaţiile, până la o depărtare de 3 chilometri, şi formînd astfel un teritoriu pe o rază de 13 kilometri, de la graniţa oraşului.

Noua frontieră va începe la Popina, care va fi a Romîniei.

2) Considerînd că fortificaţiile naturale sunt cele mai sigure intre ţări şi că tratatul de la Berlin cedează Romîniei o parte din Dobrogia, dar fără a-i asigura posibilitatea de a o apara, crede necesar că această nedreptate să fie reparată şi să i se cedeze frontiera naturală care va urma vîrfurile munţilor Baleag, Aflatar şi Beybunar, pînă la punctul Cocardia.

3) Pe de altă parte considerînd opoziţia guvernului bulgar, în interesul apărarei Varnei, nu poate ceda tot teritoriul ce se întinde pînă la promotoriul Caliacra, frontiera Dobrogei spre Marea Neagră va urma de la Cocardia, vărful munţilor Caralef şi Gaugaluek pînă la Capul Sabla, va rămîne Bulgariei.

D. Al. A. Badareu la rege

Bucureşti.—D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, va lucra azi la orele 7 jum. seara, cu M. S. Regele.

Consiliu de miniştri

Bacureşti.—Azi la orele 5 jum. se va ţine un consiliu de miniştri, sub preşidenţia d-lui Titu Maiorescu.

Convorbire cu primul ministru al Greciei

D. Venezuelos şi aromînii

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" publică o convorbire, pe care d. C. Mille, directorul ziarelor Dimineaţa *şi* Adevărul, *a avut-o cu d. Venezuelos, primul ministru al Greciei.*

Intre altele d. Venezuelos a declarat că guvernul grecesc va acorda aromînilor deplină independenţă a şcoalei şi a bisericei.

Cu privire la Salonic, primul ministru a zis că deocamdată oraşul aparţine statelor aliate.

Ele vor hotărî cui să rămînă pe viitor.

Viitorul Prefect al Poliţiei din Iaşi

Bucureşti.—Se zvoneşte că d. Nicuşor Stroici, va fi numit Prefect de Poliţie la Iaşi, în locul d-nului Stroja, demisionat.

Primejdia Holerei

Bucureşti. — Direcţiunea generală a serviciului sanitar, a adus azi la cunoştinţa autorităţilor noile măsuri luate, privitoare la controlul sanitar ce au a fi supuşi muncitorii ce vin din Bulgaria.

D. Xenopol la Rege

Bucureşti. — D. N. Xenopol Ministru de comerţ, a fost azi în audienţă la M. S. Regele, căruia i-a făcut o expunere a călătoriei sale în Italia.

Telegrama către Camera Italiană

Bucureşti.—Iată textul telegramei trimisă de Cameră eri, în urma propunerei d-lui N. Iorga.

Excelenţei sale Preşedintelui Adunărei Deputaţilor

Roma.

„Interpretă a sentimentelor întregei naţiuni româneşti, Camera deputaţilor României, transmite prin mijlocirea Excelenţei voastre întregei naţiuni Italiene, expresiunea sentimentelor sale de mulţumire pentru strălucita primire frăţească, făcută tînărului principe, în care punem multe din speranţele noastre.

Preşedinte Cantacuzino-Paşcanu.

Cinismul celor de la „Viitorul

Bucureşti. — Ziarul „Presa" răspunzînd la noua scornitură a ziarului „Viitorul", zice:

„Viitorul de azi debitează cu desinvoltură vrednică de cinismul cu care îşi bate joc de cetitorii săi, o nouă scornitură.

Ziarul liberal afirmă „că d. Al. A. Badareu, Ministrul lucrărilor publice ar fi făgăduit şi angajat în contul proectului de imprumut de 405 milioane, lucrări în valoare de mai multe zeci de milioane".

Cîte cuvinte atîtea minciuni nerusinate.

Suntem autorizaţi a da cea mai formală şi mai categorică desmintire acestor noi şi odioase scornituri.

LOTERIA

Azi s'a efectuat tragerea clasei a VI-a a Loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

10,000 lei No. 21,229.
5,000 lei No. 12,360.
3,000 lei No. 3246 45650, 22040.
2,000 lei No. 23212, 30926, 14218 41496, 49637, 46951.
1,000 lei No. 5239, 5252, 9937, 22042 23951, 28599, 40885, 45709, 22517.

Semnarea păcei

Constantinopol.—Cercurile oficiale ale Porţei, află că Poarta tratează preliminările de pace, care sunt aproape gata şi aşa că pacea va fi semnată într'o săptămînă.

Mari agricultori romîni la Budapesta

Budapesta.—Mari agricultori romîni în călătoriile de studiu şi care se află în Ungaria de mai multe zile, au sosit la Budapesta unde au vizitat pivniţele modele, stabilimentele frigorifere şi halele centrale. Oraşul le-a oferit un banchet.

De vînzare *Casele din strada Costake Negri (Veche) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magazinul Fraţii Bachstetz.*

De Inchiriat *Un apartament în strada Codrescu No, 7 complect reparat, compus din 5 camere spaţioase cu un antret, bucătărie, pivniţă, curte etc. cu preţ avantajos.*

A se adresa d-lui I. A. Scriban. str. Codrescu No. 7.

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

VACCINARI
practică
Dr. A. STEUERMAN
— Str. Cuza-Vodă 13 —

ATELIER SPECIAL
pentru instalaţiuni de
APA şi CANAL
BAI, CLOSETE şi LAVOARE
I. Zamfir şi Gh. Vella
autorizaţi de Comuna Iaşi
Str. Săulescu 1, (Piaţa Unirei)
Execută ori-ce fel de lucrări atingătoare de această branşă, cu preţurile cele mai convenabile şi în provincie.
Devise şi măsurători se întocmesc la cerere.

Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult 10—11 şi 3—5.

ATENŢIUNE

Subsemnatul, aduc la cunoştinţa d-lor Farmacişti Droguişti şi Cîrciumari, că am deschis cu începere dela 1 April a.c. un depozit engros de:

Alcool rectificat şi anisonat.
Rom, cogneac şi diferite licheruri.
Vin din diferite podgorii.

Vînzarea se face de minimum 10 litri, serviciu la domiciliu cu careola depozitului.

Depozitul, în centrul oraşului, str. Albă (Elena Doamna) No. 10.

Cu stimă.

V. V. Teodorescu.

De Inchiriet *etajul de sus al Circului Sidoli (faţada) cuprind 7 camere şi o bucătărie în curte. Apa şi canal, lumina electrică.— A se adresa la administraţia Circului Sidoli.*

INŞTIINŢARE

Subsemnatul Gh. Ştefăniu frizer din str. Anast. Panu No. 56 fac cunoscut onor. mele clientele şi ioşenilor, cari doresc să fie bine şi igienic serviţi că cu începere de la 23 April 1913 deschidem salonul de frizerie în Piaţa Unirei No. 19 lîngă berăria Luther, asociat cu d. N. Timofti.

Gh. Stefăniu şi N. Timofti

In curînd apare în editura Tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA II-a din
MARELE
Dicţionar latin-romîn
de
IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.

Preţul acestui dicţionar, cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.

Atenţiune.—*Persoanele care vor trimete de pe acum prin mandat postal suma de 8 lei, se vor considera ca abonate şi vor primi la apariţie Dicţionarul franco. Numele abonaţilor vor figura într'o listă specială în corpul dicţionarului.*

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* Bahnele *cu* Borasca *şi cu hliza* Nemerniţa *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*

Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

Doamnă de bună condiţie sau profesoară, găseşte într'o familie, salonaş bine mobilat, separat, eventual şi pensiune. Poziţiune încîntătoare. Adresaţi tipografia H. Goldner.

Licenţiat doreşte post secretar-avocat. Emanoil Dascalu, Şoseaua Păcurari 115.

Doamnă, *Germană instruită, doreşte angajament la copii, sau dame de compagnie.*
Albertine, *Str. Sft. Andrei No. 44.*

Cine vrea să mînînce şi să bea bine şi eftin
să viziteze renumitul restaurant
TANASACHE
unde va găsi la ori-ce oră de zi şi de noapte mîncările şi băuturile cele mai bune şi cu preţuri modeste.
Se primesc şi abonamente cu cartele sau cu luna.
Se angajează şi pentru banchete.

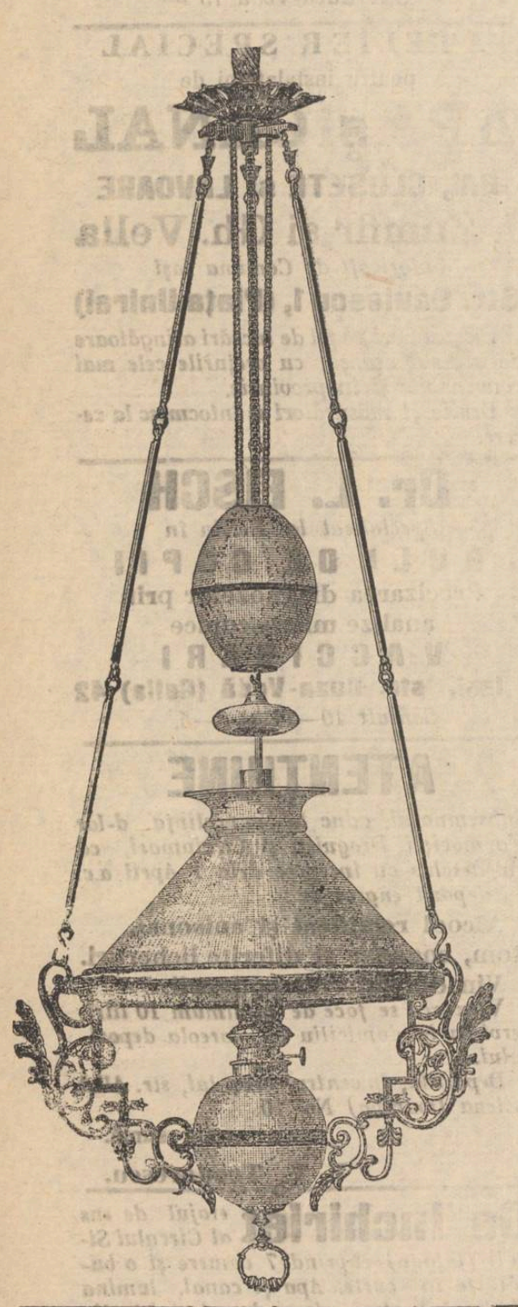

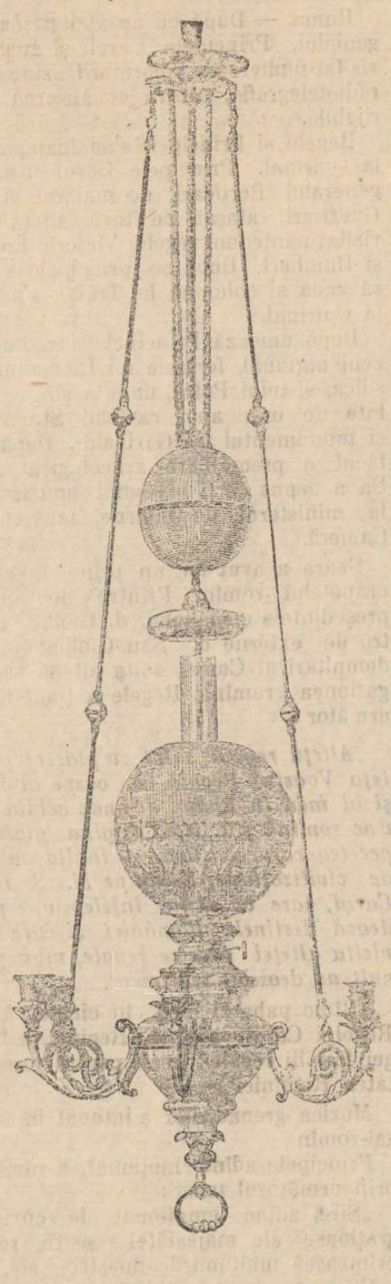

Cereţi numai:
Parfumul şi Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Vera sor al:
Curtei Imperiale Ruse
Regelui României
Muntenegru
şi N. M. S. Sa Şahul Persiei
GRAND PRIX Paris 1900
55 Medalii
Diplome
şi alte recompense

Eau de Cologne
A. RALLET & Co
Se distinge prin mirosul lui plăcut, amestecând cu totul esenţele
De vânzare la toate Drogueriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.
Pentru informaţiuni a se adresa Domnului
Naimann M. Spelen
Bucureşti
Agent general pentru Basarabia
Alexandru Spivacoff
— Rusciuc —

HIGEYA
APA DE MASA NATURALA ALCALINA
H. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca APA MAI BUNĂ DE MASĂ MINERALĂ pentru combaterea bolilor de Ficat, Gută, Albicioşi şi Dezinfuzie.
De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului
I. DAVIDESCU
Teczaia
Sticla a 1/1 L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70 — a 1/2 Litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori-unde)

CAPSULELE
LUI
MAQUIN
Cu Balsam de Copaiu
Singurele capsule fără gluten care au fost aprobate de Academia de Medicină din Paris. — Nu se sparg în stomach, deci sunt la fel de uşor de bine tolerate şi se prescriu pentru cea mai rigidă igienă. Introduse în toate farmacopeile ale lumei.
Depozit: Paris, 8 Rue St Denis
la Maison DESPEYRES
şi în toate principalele Farmacii
VÂNZARE ŞI VENTILARE LA MAISON DESPEYRES
SPITALELE MILITARE ALE FRANCEI

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

„ANCORA"
(ANKER)
Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Decembrie 1859.
Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 92,127 polite de lei 654.389.154 64 | 100
lei 1,995,501 72 la sută rentă
Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti.
Lei 7,453,500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.
In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende
Lei 1.980.25 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie:
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutire de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:
Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,
IOSEPH POPPER
Str. I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

ADEVĂRATUL
Hapurile Doctorului MOUSSETTE
ADEVĂRATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In
Nevralgiile care sunt grele de tămăduit, Nervozitatea, Sfâşieri,
Afecţiunile reumatismale acute şi cronice, Insomnie, Migrene, Durerile de cap, Durerile de dinţi, Durerile de ureche, Durerile de spate, Durerile de piept, Durerile de stomac, Durerile de ficat, Durerile de rinichi, Durerile de vezică, Durerile de uterus, Durerile de ovare, Durerile de sânge, Durerile de nervi, Durerile de oase, Durerile de articulaţii, Durerile de muşchi, Durerile de piele, Durerile de păr, Durerile de ochi, Durerile de urechi, Durerile de nas, Durerile de gât, Durerile de dinţi, Durerile de cap

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1869 — Joi 2 Mai 1913

A face politică

De multe ori cînd doi inși se întîlnesc, prima întrebare ce-și adresează unul altuia e cam aceasta: ce politică mai în vîrtești?!

Dacă cel întrebat e mai modest și și dă samă de importanța chestiunii, cum și de rolul său în această ordine de lucruri, va răspunde mai evaziv, arătînd de exemplu, că face parte și dînsul dintr'un club politic oare care.

Sunt însă și suficienți cari se vor grăbi a răspunde: fac politică liberală ori conservatoare.

Dar politica, susțin unii, e o știință pe cînd alții zic că ea nu e alt ceva de cît arta de a guverna. Adevărul însă stă oare cum la mijloc, căci politica trebue să fie și una și alta. E drept că arta ține samă de contingente, ceiace nu face știința, e drept că știința e strînsă între niște rînduieli cari nu se pot schimba, pe cînd regulele artei sunt veșnic variabile după vremuri și împrejurări.

Și fiind-că politica e mai mult chestiune de aplicare practică, de cît de teorie se înțelege de aici cum cei mai mulți au ajuns la concluzia că dînsa e o artă și ca atare stă la îndămîna oricui. Cu toate acestea cel ce urmărește firul dezvoltărei politice a societăților, scoate din observațiile ce cu această ocazie face, cîte-va principii, cari par a fi imutabile. Or, unul din caracterele legilor astfel scoase din observațiuni, e acela de a putea prezice viitorul. Și negreșit cînd ai a face cu reguli neschimbătoare e evident că o aseminea prezicere va fi foarte ușoară, de oare ce ceia ce a fost ieri. este astăzi și tot așa va fi și mîne. In politică însă foarte cu greu s'ar putea găsi și recunoaște atari regule neschimbătoare.

Așa, noi am trecut prin diferite situații politice, trecem și acum. Cine va fi în stare să ne spună cu siguranță ce are să se întîmple mîne? Dacă în materia aceasta ar fi o rînduială științifică, răspunsul n'ar fi greu de dat. Insă aici lucrurile se petrec cu totul altfel. Chiar atunci, cînd s'ar face oare cari apropieri, oare cari asemănări, între o anumită situațiune politică actuală și o alta care a mai fost, încă nu putem zice cu siguranță că rezultatul ce s'a obținut atunci, are să fie și astăzi la fel.

Trebue să ținem socoteală că societățile evoluiază neîncetat. — Nu vom găsi două momente, cînd aceiași societate să se găsească în situațiuni identice. De aici greutatea observațiunilor în societate, deci și a observațiunilor de ordin politic. De aici și dificultatea de a putea prezice ce va fi mîne.

Dar cînd vorbesc așa, e ușor de auzit că mă refer la acei cari înțeleg ce-e politica, cari știu că pentru a se număra cineva printre oamenii politici e nevoie și de cunoștințe, după cum e nevoe de observațiuni ca și de știinta legăturei dintre cauze și efect.

Suficientul însă are soluțiunea gata. Intrebați pe unul din aceștia și răspunsul urmează imediat, par'că l'ar scoate din buzunar.

Sunt suficienți de aceștia? N'avem de cît să aruncăm o privire în jurul nostru și atunci ne vom putea convinge de marele lor număr.

Cel ce-ți răspunde cu îndrăzneală că face cutare ori cutare politică, îți va spune ori la ureche, dar el nu se sfiește a o spune și în gura mare, că știe sigur, *dar sigur* că mîne nu va fi ceia ce este astăzi, ceia ce nu e mare filozofie, dar va susține că mîne *va fi și nu altfel*.

E o convingere la mijloc?

Astfel în împrejurările de față, pe cînd bărbații în adevăr superiori, cei cari cugetă asupra adîncului evenimentelor se arată foarte rezervați, pe atunci cei cu soluțiunile simpliste stau gata. Dînșii nu așteaptă de cît momentul solemn cînd să fie chemați a arata în ce constau soluțiunile lor, de și acesta nu e mare lucru, pentru că ei fac paradă de ele expunîndu-le cu ori-ce ocaziune și în ori-ce loc, ci mai mult să le pună în practică. Pentru dînșii nu există dificultăți. Să li se facă un semn numai și vor răspunde imediat.

Un singur lucru îl cunoscem bine, și anume, că răspunderile în politică, nu sunt așa stricte, ci oare-cum elastice și depind în bună parte de felul interior a fiecăruia.

De aceia sunt plecați a lua asupra-le toate răspunderile și le iau cu oare-care seninătate, pentru că chiar atunci cînd s'ar îndeplini o acțiune pe care toată lumea ar considera-o de criminală, dînșii vor arunca-o tot asupra politicei.

Tot pentru aceasta se arată dînșii foarte surprinși, cînd un barbat în adevăr politic, stă de multe ori la îndoială, dacă trebue să accepte o situațiune, să-și ia răspunderea ei, ori nu.

Pentru dînșii cugetarea aceasta, îndoiala în care stă un asemenea om, nu sunt de cît fasoane.

Așa, este evident pentru ori-cine își dă samă de lucruri, că situațiunea noastră din punct de vedere internațional e complicată și că la o asemenea situațiune nu poți aduce o soluțiune unică și simplă.

Guvernul format din oameni politici de mîna întâia, cari au dat probele capacității lor în diferite alte împrejurări își are trasă linia de conduită în chestiunea aceasta.

Necesități de natură încă necunoscută maselor, fac că dînsul nu poate vorbi spre a arata tuturor deosebitele faze prin care a trecut diferendul nostru cu Bulgaria.

De această situațiune vor să profite cei cu soluțiunile gata.

De oarece guvernul nu poate vorbi, dînșii caută a creia o atmosferă defavorabilă lui, punînd în circulație versiuni, din ce în ce mai impresionante, care tind la ponegrirea acțiunei aceluia.

Astfel dînșii susțin că guvernul a primit înștiințare *confidențială* despre rezultatul conferinței de la Petersburg, dar imediat adaogă: atunci de ce nu ne spune și nouă?!

Ca și cum ceia ce e *confidențial* trebuie să se aducă la cunoștința tuturor prin sunete de tobă!?

Cum că tăcerea aceasta în presa guvernului de convenienţă internaţională alimentează campania ce se face contra rezultatului de la Petersburg, se vede și din știrile venite în urmă. Se luptă ei în de ei partizanii soluțiunilor unice: unii zic că avem Silistra cu 3 Kilometri de la barieră, alții susțin că o avem cu 3 Kilometri de la forturi, deci cu 13 Kilometri de la bariera orașului.

Ei și? zic ei. Parcă e de ajuns!

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Chiar oamenii politici cei mai încercați se arată uneori naivi, lipsiți de simțul realității....

Bunăoară primul ministru Asquith al Angliei. A arătat Camerei Comunelor perspectiva unei vremi teribile, în cazul cînd s'ar primi legea deputatului Dickinson în favoarea drepturilor politice ale femeei de la vrista de 25 de ani.

— Șase milioane de noi alegători ar intra în această categorie...

Vă închipuiți că șase milioane de femei și-ar recunoaște, de bună voie, vrista cea adevărată, de un sfert de secol împlinit? Cel puțin jumătate din acest număr, credem noi, și-ar ascunde măcar un an, doi și iată, dintr'un condei, suprimate trei milioane de alegătoare, cu tot feminismul lor, cu toată ardoarea ce au de a lua parte la luptele electorale.

Pînă într'atîta nu credem să se devoteze femeea, chiar femeea engleză, cauzei sale proprii, încît să-și mărturisească, pur și simplu, vrista cea reală. Ar înceta să fie femee și, deci, ar înceta să devină pericolul de care se teme Asquith și partidul lui.

Cît de puțin cunoaște femeile—acest patriarh al conservatizmului englez!

Silistra—Panciu—Ț bănești

In celebra filipică rostită la clubul Vanicu, d. P. P. Carp n'a făcut numai o reclamă domeniului d-sale, Țibănești, că e întreit de mare de cît terenul ce ni se acordă în jurul Silistrei,—dar a afirmat că acest din urmă oraș—Silistra—nu are de cît importanța unui orășel ca Panciu..

Iată—după „Săptămîna politică și culturală" No. 18, din Martie 1913—ce spunea d. Virgil Arion în ședința Camerei de la 23 Ianuarie 1913:

„Am aici Memoriile Regelui. In ele găsesc un fragment în care se spune că Silistra e cheia Dobrogei și este o necesitate superioară pentru România de a avea Silistra. Aceasta o spunea Regele la 1879, cînd se lucra la delimitarea Dobrogei. Ei bine, se poate ca să fie cheia la unul și Dobrogea la altul?

Regele a declarat atunci că e vorba de Silistra în întregime, nu de bucăți. Dacă Regele a spus că Silistra e o necesitate pentru noi, nu încape tocmeală.

După tratatul de la Berlin avcam drept la acea cetate întărită.

Că Silistra e absolut necesară pentru apărarea Dobrogei au spus-o militari bătrîni, cuceritori de cetăți.

De ei s'au izbit numeroase oști.

La 1828, la 1850, rușii s'au oprit la Silistra, pe care n'au putut s'o cucerească. Și cei cari veneau de la sud s'au isbit de Silistra și s'au oprit acolo.

Adevăr este ceia ce se verifică în fapt și istoria de peste 1000 ani a verificat că Silistra este o cetate tare, inexpugnabilă.

S'a păstrat convingerea în țară, că Romînia nu poate să iasă micșorată din conflictul balcanic, prin mărirea altora".

...Deci ca să nu iasă micșorată, credea d. Virgil Arion, acum trei luni, trebuia să ni se dea Silistra. Iar d. P. P. Carp o compară cu Panciu și amintește Țibănești d-sale patriarhali...

△

Limpezirea situației

E de netăgăduit că, dacă d-lui Carp nu i se poate contesta sinceritatea gesturilor sale, fie ele chiar pornite din simțiminte pătimașe sau credinți greșite, cu atît mai puțin ea nu poate fi tăgăduită judecății răci, filosofice, desbrăcată de ori ce patimă și încătușată în logica nedestructibilă și drept valorificatoare a împrejurărilor, care caracterizează firea primului ministru — d. Titu Maiorescu.

Răspunsul pe care l'a dat, în Cameră, deputatului de Prahova — d-lui Paul Grecianu — nu e unul din acele răspunsuri cu care se poate mulțumi curiozitatea unui sau mai mulți deputați, — discursul d-lui Maiorescu trebue privit ca o clarificare absolută a împrejurărilor politice din ultimul timp.

Astăzi cînd se vîntură pornirile cele mai pătimașe, cînd vrajba și zizania, meșteșugit condusă sau cusută cu ață albă, să strădănuesc să răstoarne cursul firesc al lucrurilor, de-abia intrat în albia cea adevărată, — azi cînd cîțiva interesați cearcă să deschidă răni vechi și să împiedice întregirea partidului conservator, pe temeiuri șubrede și mai puțin de cît cinstite, — azi cînd *pretinși „puriști"* — foarte „puri" în conștiința cu care lucrează — să strădănuesc să distrame legătura dintre cele două partide conservatoare, — vine unul *din cei mai „puri"* conservatori, și în plin parlament, declară:

Eu de 16 ani vreau să văd — e visul meu — partidul conservator întărit, unit și puternic.

Voiam *să se facă unirea, numai să înceteze certurile cari fac rău.*

Vra să zică d. Maiorescu de 16 ani visa această întregire, pe care unii caută s'o prăpăstuiască din nou?! — Și pentru noi, cuvîntul acesta, spus de d. Maiorescu, însămnează mai mult de cît o temporală ocărmuire, prilejuită de împrejurări, — însămnează singura și fireasca rațiune de a fi, putința încetării ori cării dispute și lupte de veleități, modalitatea întregirei unei forțe de nedistrus.

Așa cum se înfățișează, azi, partidul conservator, reprezintă deplina întregire a elementelor sale, fără de care nu se poate face nimic temeinic. Și proba că e astfel, stă chiar în faptul apelului făcut de partidul conservator, partidului conservator-democrat, atunci cînd urmau să se deslege probleme de acele mari, care priveau viitorul neamului nostru.

Numai astfel un partid poate dăinui, iar guvernul actual e un guvern puternic care n'are a se teme întru nimic de uneltirile celor pătimași.

Căci după cum spune, domnul prim ministru:

Cîtă vreme un guvern are încrederea Suveranului și a prlamentului, acesta este singurul guvern legal care poate fi într'un Stat constituțional. A încerca să substitui alături de reprezentanța legală de guvern, regală și parlamentară, a voi ca alături ori în contra acestuia să faci o convocare de club ori de ori ce ar fi, și să zici că acesta ar putea avea o influență asupra ceea ce se hotărește aci, ar fi nimicirea, zdruncinarea sistemului și regimului constituțional.

Acesta e adevărul — și nu poate fi altfel.

Vor înțălege cel puțin de data aceasta acei ce au încercat în ultimul timp să perverteasca cursul normal al împrejurărilor, pe temeiurile unui patriotizm, pe care cred a-l fi monopolizat — că va fi fiind și primul ministru al țării romînești macar atît de puțin patriot, ca să poată să întrevadă care sunt căile pe care, urmînd, să rîdice cît mai sus nivelul moral al politicei noastre interne, ca, astfel întărit și ridicat, să poată corespunde cît mai temeinic nevoilor neamului acestuia.

Am fi totuși, curioși să vedem, dacă limbuția și reaua-credință a pescuitorilor în apă tulbure, se vor stavili aici, sau, necunoscînd vre-o margine, vor bate aceiași cale, pe care logica cinstită și dreapta cumpănire însămnînd că nu o poate lecui, va trebui să-i privim răci,—și cel mult cu îndioșarea și compătimirea care te cuprinde în fața unor indivizi trecuți în cîmpul anumitor cercetări psihiatrice.

Dinu

Ecouri Politice

„Viitorul" scria, eri, că a fost o ședință penibilă a Camerei, — ședința în care s'a dat de vot încredere guvernului.

Penibilă, într'adevăr, pentru acei liberali cari pescuiesc în apă tulbure.

*

De ce anunță mereu și nu-și prezintă demisia prefectul nostru de poliție?

— Pentru că are bănuiala că-i va fi primită...

*

„Cuvîntul" reproduce pasagii din „Seara". Dacă ziarul paraponisiților iașani socoate „Seara" un ziar cinstit, de ce nu reproduce aprecierile cotidiane ale „Serei" despre d-nii P. P. Carp și N. Filipescu?

*

A propos de „Cuvîntul". S'a găsit, în sfîrșit, explicația plauzibilă a furtului nocturn din localul ziarului iașan. E un simulacru de hoție, ca să se justifice dispariția micilor fonduri oferite de cîți-va naivi fruntași de la centru...

*

Autorul moțiunii de neîncredere în guvern? D. Dimitrie Grecianu; autorul moțiunii de încredere în guvern? D. Paul Grecianu. Soarta are coincidențe pline de ironii.

*

D. N. Filipescu uzurpase faima unui bun ministru de războiu. Dar s'a dovedit un prost strateg în lupta ce a pornit contra ministerului Maiorescu...

*

D. Leon Cosmovici contestă d-lui N. Iorga—prin „Cuvîntul"—sentimentele naționaliste.

Nu contestă însă d-lui A. C. Cuza excesele de sentimentalism..

OAMENI ȘI LUCRURI

IN ADÎNCURI...

— Cum, nici un loc, nici unul singur?

— Ba da, mai am unul, dar nu l'a luat nimeni. E numărul 13. Dacă doriți?

Studiez încă odată planul. Nu e vr'un plan strategic; nici măcar planul unei loterii, unde cauți șansele de cîștig. Ci planul vagonului cu paturi, în vederea unei nopți de călătorie.

Jos,—nici un singur pat liber, afară de cel oferit. Incolo, cîte-va paturi, sus, care sunt... inferioare, din cauza dezavantagiilor știute.

Dacă, cel puțin, numărul s'ar găsi într'un șir de alte numere; dacă ar fi vorba de apucat așa, de-a valma... Dar nu; totul a fost selecționat dinainte. Atîția zeci de oameni au trecut pe lîngă acest număr și l'au ocolit; seria întreagă s'a isprăvit, fără ca vre-unul dintre călători să se încumeteze a-și opri numărul acesta predestinat...

— Nu face nimic; dă încoace numărul.

— Da, îl luați?

Și iată cum, încă odată tonul acesta de mirare, care nu are în sine nimic însuflețitor, nimic care să îndemne,—ci dimpotrivă,—își produce efectul.

Un instinct cu totul vag, cu totul nelămurit, ca un ecou venit de nu se știe unde își reia puterea și ca prin minune schimbă hotărîrea:

— Adică stai, să vedem. Imi pare că locurile de sus sunt tot așa de bune.

— Firește că sunt bune. Ba chiar mai bune. Numai cineva prea gras, ori prea bătrîn...

— ...E lucru vădit; omul vrea să aibă conștiința împăcată. Pentru ori-ce întîmplare nu vrea să poarte vina că... m'a îndemnat să ieau numărul 13.

Și iată că, de acord, ne oprim repede asupra unui loc de sus, iar discuția, întru cîtva penibilă, se încheie aci.

Penibilă, pentru că, pus ca înaintea unei oglinzi, în fața dovezei de a fi prejudițios, de a te lasa înrîurit de prejudecata generală,—îți dai seama de acest neajuns—cum am zice?—intelectual, de care nu te-au putut emancipa anii de cultură, de încercări, de observații, pe urma cărora ai ramas tot sclavul acestui instinct unic, suprem,—al conservării.

Dar e aci o dovadă de incultură, ori din potrivă? Persistența instinctului nu poate fi oare tocmai o urmare a lungilor observațiuni și a bogatei experimentări, iar nu isvorîtă din lipsa de pricepere, de filosofie și de sînge rece?

Nu sfidează oare Natura pe muritor—căruia îi s'a dat așa de puțin de trăit!—la tot pasul și nu-l silește oare a-și aduna întreg instinctul de viață și de conservare, păzindu-se mereu de unicul dușman etern: Necunoscutul?

De sigur că da. Și de aceia fiecăruia din noi îi răsar și-i apar, în anumite momente, umbrele posibilității și din adîncurile, din tainele sufletului, îi vin inspirații de apărare,—manifestări de instinct cari dăinuiesc și cresc alăturea de inteligența obiectivă și durează chiar atunci cînd mintea lui s'a emancipat de temeri și de credințe cerești.

Rodion

Studentele germane și franceze

Ministerul cultelor, în statisticile anuale, publică amănunte importante, despre populația femenină în universitățile noastre; pe de altă parte. *Revista internațională a învățămîntului superior*, în numărul său viitor, va vorbi despre „femeile în universitățile nemțești". Se poate face ast-fel, cu folos, o comparație între studentele germane și studentele franceze; iată cele mai însemnate idei.

Dincolo de Rin, numai de cîți-va ani sunt admise femeile prin universități, și această admitere fu obținută cu multă greutate de asociațiile femeniste care avură de luptat cu diferite obstacole, pentru a'și ajunge scopul.

Cea mai mare parte din facultățile Prusiei și a celorlalte state din imperiul German, nu fură oficial deschise studentelor de cît în anul 1908—a împlinit patru ani—și se poate zice că una din principalele cauze, care determină autoritățile să cedeze, fu dorința de a reține în țară, numeroasele fete tinere, care se duceau, în fie-care an, să mărească numărul universităților străine.

Din 1908, creșterea numărului de studente germane a fost constantă: în 1912 a atins aproape cinci la sută din numărul total—exact 4, 8 la sută. Anul acesta 2,795 studente au fost înscrise ca eleve punctuale.

Dar Franța își păstrează întâitatea. Universitățile sale, în actualul an școlar numără 4.056 studente (franceze și străine) cam 10 la sută din numărul total—exact 9.8 la sută. Din una sută studenți, se numără deci, în Franța azi, de două ori mai multe femei de cît în Germania.

Trebue să adăugăm că nu-i vorbă aici de cît de studentele înscrise în regulă pe la facultăți. In Germania, simplele auditoare (Hoërinnen), care nu doresc să se prezinte la examen sau concurs, sunt în număr de 1.736 nu se cunoaște numărul auditoarelor din Franța.

Care sunt disciplinele universitare care atrag femeile în număr mai mare?

Sunt aceleași în Germania ca în Franța.

In Germania, din feluritele ramuri ale învățămîntului superior, sunt științele filosofice și istorice care sunt dintre toate, preferate de studente, aceste științe adunase 1,370 în 1911 și 1,563 în 1912 (la un total de 2795 studenți).

In Franța, numai facultățile de litere numără 2241 femei (din 4056 studenți). Urmează apoi studiile medicale, 582 în Germania și 1057 în Franța; studiile științifice, 504 și 847. Se cuvine să notăm marea creștere care se manifestă în Germania pentru științile matematice și naturale; 256 studente în 1911 și 504 anul următor.

Din contra studiile juridice, pare că ispitesc prea puțin femeile, atît într'o țară, cît și în cealaltă.

Ele n'atrag în Germania de cît 39 studente la un total de 2795, în Franța 119 din 4056. Mai redus e încă numărul studenților în farmacie; 8 la vecinii noș-

trii și 39 la noi.

Un fapt curios care reesă din recentele statistice, e că studentele în Germania, aparțin în mare majoritate Prusiei și sunt de religie protestantă sau israelită.

In 1912, n'au fost într'adevăr, în toate universitățile nemțești de cît 176 la sută studente fiind de religie catolică, pe cît timp în tot imperiul german, catolicii reprezintă aproape un sfert din populația totală.

Statisticile universitare franceze nu dau nici o deslușire în această privință.

Care sunt universitățile care atrag cel mai mare număr de femei?

In Germania cît și în Franța, se pare că studentele preferă mai mult orașele mari. Exceptînd cele două capitale. Berlinul numără 845 studente, înscrise regulat la un total de 2795 — aproape un sfert; Paris numără 2068, din 4056 — aproape jumătate.

Urmează apoi, în Germania, Bonn cu 255 studente, Munich cu 188, Heidelberg cu 165, în timp ce micile universități, precum Marbourg, Tubingue, Iena, numără foarte puține.

In Franța dacă Genoble adună, după Paris, cel mai mare număr de studente, 317, grosul numărului îl dă orașele mari Lyon, 188, Lille, 179; Bordeaux 145; Toulouse 164; Montpellier 228; Naucy, 153; Alger 105; Aix-Marseille 106, Urmează apoi: Rennes 84; Dijon 80; Poitiers 65; Clemont 48; Caen 45; Besançon 33.

Cylia

DIN CUCERIRILE ȘTIINȚEI

Woolworth Building

— Cea mai înaltă casă din lume —

Foarte adesea găsești în ziare vorbindu-se de: *Cea mai înaltă clădire din lume.* S'ar putea crede, în fiecare dată, că aceia va fi cea din urmă.

De fapt, nu va fi nici odată, cel puțin în America — unde se pune un fel de cochetărie națională — în a bate propriile lor recorduri în materie de înălțimi arhitecturale.

Cea mai înaltă casă din lume nu este încă terminată, însă se prevede că va fi terminată la începutul anului viitor. Cum construcțiunea ei a început în Noembre 1910 va dura deci, douăzeci și șase de luni.

Acest timp nu e mult pentru un edificiu cu cinci zeci și cinci etage (un corp de clădire de două-zeci și nouă etage, dominate de un turn cu două zeci și șase rînduri) măsurînd în total, două sute șase zeci și opt metri din care patru zeci în pămînt.

Materialele vor intra în greutate de 130 milioane de kg. din care 25 milioane kg. oțel pentru paiante, compuse din părghii îmbucate una în alta. 50 milioane kgr. cărămizi pentru pereții exteriori. In rest intră: pereții interiori, parchetele, acoperișurile, ornamentele, etc.

Lemnărie nu există, nici cît un băț de chibrit, pardoseala, treptele etc. fiind de marmură sau de ciment, ușile de metal.

Intreprinderea ocupă în permanență o armată de 1500 lucrători, a căror salar global, pe zi, nu este mai puțin de 5000 dolari (25.000 frc.). Construcția va costa, la terminarea ei, suma de 70 milioane franci, care în proporție de trei cincimi, va fi furnisată de către capitaliștii pariziani.

Woolworth Buidling — acesta e numele acestui nou Babel — va fi ocupat de birouri și de oficii care vor întrebuința 10,000 de persoane.

Iluminatul se va face prin ajutorul a 126,000 lampe electrice, legate prin 120 klm. de fire, și încălzitul cu 65 klm, de tuburi pentru abur.

Aceasta este astăzi, nu putem însă pune mîna în foc, că peste un an sau doi, nu vom fi nevoiți să înregistrăm, ceva mai uimitor.

„Mereu mai sus, mereu mai mare"! Aceasta este deviza americană.

Festus

BAZARUL

Societății „Domnița Ruxanda"

Joi, în 2 Mai a. c., Societatea *Domnița Ruxanda*, va deschide în str. Lăpușneanu No. 20, sub patronajul unui comitet de doamne, un **Bazar permanent**, în care vor fi expuse, spre vînzare, felurite obiecte de industrie casnică, lucrate la școala „Domnița Ruxanda", școala de „Țesătorie" din Tatarași a ministerului de industrie la atelierul din M-rea Varatic, etc.

Junger Architekt

Oesterreicher, moderne Richtung, übernimmt Herstcllung von Plänen vom Entwurf bis ins Detail.

Probeskizzen unverbindlichst. Wohnt in Jassy. Gefällige Angebote unter „Raumkunst" an die Adm. des Blattes.

Licențiat dorește post secretar-avocat. Emanoil Dascalu, Șoseaua Păcurari 115.

Litere-Științe-Arte

Femenism cultural.—Admiterea în barou a primei femei-avocat fiind interpretată ca un moment istoric, în mișcarea intelectuală ieșană, reproducem în această rubrică reflecțiile făcute de redactoarea „Paginelor femenine" în Presa:

„...In sfîrșit avem și noi o femeie-avocat! A trebuit multă muncă, multă zarvă în presă și probabil multe discuții între gravii magistrați de la Iași și membrii baroului. Ideile înaintate și mințile luminate ale acelora cari merg înainte pe calea Progresului au învins, și femenismul a putut astfel să-și înscrie o nouă victorie. Nu e nici o lună, de cînd într'una din cronicele mele, scriam destul de pesimist despre această chestie. Imi pare bine, că n'am avut dreptate și că bărbații nu sunt tocmai atît de egoiști, cum ni-i închipuim noi femeile. Poate însă că au făcut acest *sacrificiu* (?) în speranța că, sau prima femeie-avocat nu va avea clientelă, sau nu va cîștiga procesele ce i se vor încredința și atunci negreșit că acest drept abia cîștigat va cădea în desuetudine.

„Cine știe dacă și acest gest al lor în aparență frumos, nu ascunde speranța că într'un caz de nereușită, să probeze lumei întregi, că toate revendicările noastre, ale femeilor, sunt juste și cu neputință de pus în practică. Sper însă că acei cari au dat dreptul femeilor de a pleda, au voit numai să acorde un nou drept femeilor, dîndu-le posibilitatea de a-și căpăta un nou mijloc de trai, fără să sconteze dinainte posibilitatea unei nereușite. Să ne arăte d-na Negruzzi atît nouă, cît și colegilor d-sale avocați, că afacerile ce i se vor încredința, vor fi date în mîni bune și sigure. Așteptăm cu plăcere primul *mare* proces, care s'o consacre definitiv ca bun avocat și n'am de cît un singur regret, că n'am s'o pot auzi pledînd, în caz de va debuta la Iași. De sigur însă că d-na Negruzzi va avea curînd alte colege, cari vor înfrumuseța și baroul local cu grația lor".

*

Georges Clémenceau are de colaborator literar la noul său ziar „L'homme libre" pe Anatole France.

*

STRUNA ZILEI

ATACUL...

In Reichstagul german deputații stingei atacă mereu pe Krupp în chestia comenzilor de tunuri.

Știre.

Te-atacă și 'n bucăți te rup...
Și ce e mai surprinzător—
Cînd ai atîtea tunuri, Krupp,
Stai... dezarmat în fața lor.

INFORMAȚII

▪ Ziarul „Inainte" de sub conducerea d-lui I.C. Bacalbașa, publică următoarele:

D. Al. A. Badareu a dat pe ziua de eri o documentată desmințire ziarului „Viitorul" în chestia tarifului pentru transportul petroleului, și cu toate acestea, ziarul liberal continuă campania de acuzări începută de partidul său contra ministerului de lucrări publice. Pe ziua de azi „Viitorul" afirmă că d. Badareu ar fi cheltuit anticipat sume de bani din viitorul împrumut de 405 milioane lei, fără însă a preciza un singur fapt.

Nu cred liberalii că în ziua de azi campanii fără dovezi nu mai prind?

▪ **Gheșeftomani.** — Sub acest titlu Conservatorul a publicat următoarele:

Vechiu mai e și proverbul care zice că: *gâna flămîndă malai visează!*

Dar parcă tot mai vechiu e cel care caracterizează apucăturile unor politiciani adăpostiți la oficina *Viitorului* și care s'ar putea exprima: *zi-i liberal și pune-gheșeftul în spinare!*

Numai tot purtîndu-și ponosul, liberalul gheșeftar, a devenit maniac și prin prizma ochiului său, încotro se întoarce, ori unde s'ar găsi tot gheșeft vede, numai de gheșeft îi place să vorbească.

Mania aceasta a devenit așa de inveterată în cît nici un leac nu o mai poate vindeca. De aceea cînd *Viitorul* este apucat de accesele maniei sale, își umple coloanele sale numai cu titluri invariabile: *gheșeftul cutare*, gheșeftul de colo, gheșeftul de din colo!

Nu se ia o dispoziţiune de o autoritate... gheșeft!... Nu se dă o întreprindere în concesie... gheșeft! Nu se construește un pod... gheșeft! Nu se clădește un canton... gheșeft! In fine ori ce inițiativă de îndreptare sau de înbunătățire, fiind-că e pornită de guvern, și fiind că liberalii sunt în opoziție, e imediat categorisită cu epitetul de gheșeft! și încă guvernamental!

După logica aceasta, ar urma că partidul conservator nu mai numără nici un partizan dintre membrii săi naturali și că el a căzut pe de a 'ntregul pe mîinile liberalilor, fiindcă numai ei sunt în stare să facă atîtea gheșefturi guvernamentale, cîte le scornește viitorul pe fie care zi.

▪ **Podgoreni stropiți neîntîrziat viile.** — *D. Colin proprietarul cunoscutei case franceze pentru instalațiuni de zdrobitor-prese continue cu șurub compound va fi la începutul lunei Iunie în țară.*

Persoanele ce doresc a trata instalațiunea de asemenea prese sunt rugate a se adresa Domnului Dr. Ilie Pisovschi str. Paladi 9, cari le va furniza toate informațiunile dorite.

Casa Colin se oferă a întocmi devize și planuri detailate de ori ce instalațiune mecanică de cramă.

▪ Inghețurile de la începutul lunei Aprilie au produs pagube foarte însemnate în Franța, mai cu seamă în regiunea de sud, sunt localități unde recolta a fost distrusă mai mult de 60 la sută. In general după calculele făcute la stațiunea de viticultură din Montpellier, pagubele generale sunt evaluate la 20 la sută.

In urma acestora guvernul a instituit imediat o comisiune parlamentară pentru studiarea unui proect de asigurare contra înghețului și a grindinei.

▪ Ca o urmare la comunicatul ce ni s'a transmis telegrafic, eri, privitor la insinuările „Viitorului" în chestia șoselelor dobrogene, publicăm încă următoarea:

Notă asupra executării șoselelor din Dobrogea

1) Executare pe cale de regie

Executarea pe cale de regie a șoselelor din Dobrogea, în lungime ds 65 km., a fost hotărîtă de consiliul de miniștri prin jurnalul No. 2548 din 12 Octombric 1912; iar direcțiunea generală de Poduri și Șosele, Studii și construcții a fost învitată de ministrul lucrărilor publice de pe atunci, d. Pangrati, a începe de urgență lucrările, prin ordinul No. 33297.

Această executare pe cale de regie este hotărîtă și de consiliul de miniștri, ținut în ziua de 29 Octombrie 1912, prin jurnalul No. 2566 și aprobat a se face tot prin Direcțiunea generală de Poduri și Șosele, Studii și Construcțiuni.

2) Costul de execuție

Devizul pentru cei 65 km. de șosele, hotărîte a se executa, a fost întocmit de Direcțiunea generală de poduri și șosele, studii și construcțiuni și revenea la 30,000 lei km. de șosea, sau un cost total de 2,000,000 lei.

Pe baza acestui deviz și fără a fi întrecut, una din șosele, în lungime de 16 km. aceea de la Medjidia și Biul-Biul Mare, s'a dat de direcțiunea d-lor Pruncu și Radeff, pe motivul că d-lor posedau în apropierea — la Medjidia — singura carieră în exploatare capabilă de a procura în cel mai scurt timp piatra necesară.

Această prevedere s'a adeverit întâi prin aceea, că astăzi întreaga cantitate de piatră necesară acelei șosele este fasonată (16,000 m. c.) și în mare parte transportată pe șosea; și în al doilea prin aceea că un alt tașeron, însărcinat tot de direcțiune să procure 6000 m. c. piatră din carierele ce ar descoperi dealungul șoselei sau și mai depărtate, însă deja în exploatare, pînă astă-zi nu a putut găsi și pregăti de cît un singur cub de 3500 metri.

O altă șosea, aceea de la Mircea-Vodă dă spre Cocargea, în lungime de 32 km. s'a dat de direcțiune inginerului C. Georgescu și tot în condițiuni care nu întrec prevederile devizului.

Lucrarea s'a dat inginerului Georgescu d-sa prezentînd tote garanțiile de activitate și pricepere, lucru pe care l-a adeverit și de astădată, de oare ce terasamentele șoselei circa 120,000 metri cubi sunt terminate; iar ca piatră pregătită pentru împietruire are pînă astă-zi 26,000 metri cubi, din totalul de 32,000 m. c. și toate astea executate cu tot timpul de iarnă în restimpul de 6 luni de la Noembrie trecut pînă acum.

*

In fine a treia șosea se execută de inginerul Ștef. Christodulo, din direcțiunea generală de poduri și șosele, prin tașeroni iar rezultatul financiar de pînă acum este că nu va întrece prevederile devizului.

După cum se vede, caracterele esențiale avute în vedere la executarea șoselelor din Dobrogea, acela al urgenței și acela al costului s'au realizat prin modul cum s'a procedat la înfăptuirea lor.

Director general, **Elie Radu**

▪ Examenul pentru ocuparea catedrei de farmacie, clinică și galenică, vacantă la facultatea de medicină, a Universității locale, va avea loc în ziua de 1 Noembrie.

▪ „Monitorul Oficial" No. 22, publică următorul comunicat:

Ziarul „Viitorul" revine în numărul de Duminică 28 Aprilie, asupra afirmațiunii că fondul de diurne de la ministerul lucrărilor publice, s'ar fi epuizat deja pînă la 13 Aprilie, întrebuințîndu-se contrar destinațiunii în cheltueli arbitrare și interesate.

In budgetul ministerului lucrărilor publice, pe exercițiul 1913—1914, există un articol pentru diurne, transporturi și altele, care se ridică la cifra de 80000 lei, cum afirma „Viitorul" ci la suma de 540,000 lei.

Din acest paragraf s'a ordonanțat în cursul lunei Aprilie numai 38,661 lei și toate ordonanțările exclusiv, în conformitate cu destinațiunea budgetară.

▪ **Clarificarea.** — Ziarul „La Politique" revenind astăzi sub titlul „O clarificare" asupra rezultatului ședinței de alaltăeri a Parlamentului, încheie articolul astfel:

„D. Titu Maiorescu n'a fost nici odată mai cu temeiu un om de guvernămînt în toată accepțiunea cuvîntului decît atunci cînd a provocat această clarificare a situațiunii.

Guvernul știa bine că putea să se bizuie pe o puternică majoritate, dar îl interesa să știe dacă avea încă majoritatea în sînul partidului conservator pur. Și conservatorii au răspuns apelului său.

Cu toată deferența nutrită pentru d. Carp, cu toată speranța supremă că nu va rupe legătura cu partidul său și că se va conserva cu micul factor capabil de a-i impune o unitate așa de mult sdruncinată astăzi, marea majoritare a conservatorilor a înțeles că revoluțiile anonime ale unui club, că decisiunile unei adunări la care n'a luat parte o jumătate din partid, nu puteau constituționalicește vorbind, nici să rezolve politica externă a țării, nici să stavilească mersul unui guvern care s'a devotat unei opere precise.

Iată învățătura ce reesă din ziua de eri; partidul conservator rămîne un factor de guvernămînt, respectos față de adevărul constituțional și de tradițiile guvernului cu adevărat conservatoare.

▪ D. Profesor dr. Amza Jianu va ține lecțiunea de deschidere' a cursului său de chimie chirurgicală, mîini, Joi 2 Mai, ora 3 d. a. în amfiteatrul institutului de anatomie.

▪ **Din Hîrlău.**—Din partea ministerului de lucrări publice, comuna a fost avizată, ca să se lase liber accesul carelor cu povară, ce vin din păcurea Maxut Pîrcovaci, pînă la gara Hîrlău, prin strada Bojinca și nu pe strada Dîmbu, paralelă cu aceasta.

In vederea reparațiunilor stradelei Bojinca, cea mai frequentată din oraș, comuna luase dispoziția că toate carele cu povoară să treacă pe strada Dîmbu, s'a lovit însă de marele neajuns că nici unul nu putea urca dealul în piept, fără ca să nu pue în pericol viața animalelor.

Această șosea construită sub trecuta administrația comunală costă pe comună respectabilă suma de 18.000 lei și nu deservește de cît un singur locuitor cu carul. Ca să 'și facă cineva o ideie cît costă pe comună această șoseluță vom spune că 50 metri de pavaj uscat din fața locuitorului Ursu costă respectabila sumă de 8000 lei.

Să se noteze că la recepția definitivă a lucrării, s'au găsit lipsuri la str. Dîmbu și str. Roșiori, au fost lucrate de același antrepenor, la materialul în sumă de 10,800 lei.

▪ „Monitorul Oficial" publică decretul de dizolvare a comunei Sinești din județul nostru.

Comisiunea interimară a fost compusă din Costache Perdeica, președinte, Gh. Cogianu și Ioan N. Chirilă, membri, care vor gira afacerile comunii până la alegerea noului consiliu comunal, care va avea loc în ziua de 26 Mai.

▪ *Notariat.* — D. Leon Juster a arendat d-lui Marcu Juster, moșiile Miroslava și Mînjești din Miroslava, cu arendă de 40000 lei și pe termenul de 5 ani.

Societatea Anonimă Română-Italiană a Industriilor Textile, Iași

CONVOCARE

Domnii acționari ai acestei societăți sunt convocați în adunare generală ordinară pentru ziua de 19 Mai | 1 Iunie a. c. orele 10 a. m. la sediul societății fabrica din Iași | Copou.

La ordinea zilei:

1) Raportul Consiliului de Adminitrație.
2) Raportul Censorilor.
3) Aprobarea bilanțului și descarcarea Consiliului de Administrație de gestiunea esercițiului 1912.
4) Repartizarea beneficiilor și fixarea indemnizării censorilor pe anul 1912.
5) Alegerea întregului Consiliu de Administrație pentru un period de 4 ani.
6) Alegerea a 3 censori și a 3 censori supleanți.
7 Autorizațiune de dat Consiliului de Admiuistrație de a contracta un împrumut prin emitere de obligațiuni.

Pentru a pute lua parte la această adunare, Domnii acționari vor trebui să depună acțiunile lor pînă în ziua de 14 | 27 Mai inclusiv.

La Iași: la Casa Societății sau la Banca Moldova.

La București: la The Bank of Roumania Ltd. sau la Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A.

La Paris: la Société Générale de France.

p. președ. Consiliului de Administrație
Ing. I. Vignali

▪ **Școlare.**—Dl. Aba Gafencu, învățător la școala primară din Tg. Bucegea a fost transferat la școala primară no. 2 de băeți din localitate.

— Revizoratul școlar Iași, lucrează la tabloul de localitățile unde să se construească noile localuri de școale rurale. Astfel că se speră ca în cel mult 2—3 ani să avem localuri proprii în tot județul.

— Ministerul instrucțiunei publice a înaintat revizoratului școlar orarul de vară pentru școalele urbane mixte, orarul de vară al școalelor primare de băeți urbane cu cl. I și II; III și IV unite, precum și al școalelor primare urbane de fete cu cl. I și II, III și IV.

Prin excepție, Ministerul a aprobat ca de la 1 Mai să se facă excursiuni, dacă timpul va fi favorabil.

— Revizoratul școlar a intervenit la Minister pentru reintegrarea învățătorului C. Negrei dela școala din Mogoșești.

— In primele zile ale acestei luni, revizoratul școlar va alcătui tabloul de localitățile unde să se înființeze noi școli și posturi din nou, în județul Iași.

▪ Birourile ministerului de culte și Instrucțiune Publică au fost închise astăzi pentru serbarea zilei de 1 Mai.

▪ Se crede că pe ziua de 10 Mai, d. Gh. Scorpan maestru de desemn la liceul național, va trece cu catedra și ca subdirector la liceul internat, în locul d-lui C. B. Penel, care va trece cu catedra la liceul național, în locul d-lui Gh. Scorpan.

CREDITUL URBAN DIN IAȘI

Serviciul Contabilității

LISTA

scrisurilor eșite la sorți în tragerea a 63-a din 7 și 8 Mai st. n. 1913 pentru lei 328,000

32 scrisuri a 5000

3820	15520	30105	33212	36250	39029	40459	42882	50578	50785	53192		
5956	25140	32415	34321	38082	39116	41027	42887	50579	51388	53498		
9948	28795	32837	34983	38409	39857	42660	45907	50731	51622			

153 scrisuri a 1000

945	4172	10828	14420	19886	22987	26866	32075	35828	39299	41790	44369	49868
1192	4966	10883	14688	20055	23413	27837	33338	36437	39336	41791	44382	50099
1364	5198	11604	15436	20156	23549	28066	33368	37005	39437	42429	44457	50746
1732	5988	11793	15915	20186	23636	28171	33385	37457	39679	42706	44602	50751
1936	6141	11877	15957	20187	24042	29081	33565	37917	39972	42948	44983	51006
2137	6250	12105	16156	20584	24138	29092	34076	37961	40173	42949	45912	51375
2540	6514	12441	16249	20639	24367	29876	34110	38086	40368	43119	46097	51475
2800	7751	12647	16320	21573	25549	30114	34326	38261	40385	43406	46724	51541
2965	8274	12664	16741	21823	25638	30836	34387	38460	40436	43577	47801	52234
3226	8390	12807	17729	21995	25876	30907	34653	38532	40667	44042	48154	
3428	9656	14105	17796	22641	26445	30940	35142	39161	41218	44231	48300	
4098	10549	14388	18572	22658	26446	31609	35641	39193	41418	44234	48614	

150 scrisuri a 100

732	7560	13381	17309	21541	26114	28378	31404	34411	40565	44898	48563	50641
1530	7976	13513	18171	21576	26263	28381	31478	35343	40856	45325	48630	50805
2106	8121	13831	18409	21597	26366	28518	32033	35394	41105	45429	48632	51329
2205	8647	14047	18492	22231	26370	29113	32341	36304	42604	45792	49274	51544
2950	8698	15357	19139	22916	26576	29175	32755	36780	43042	45817	49410	51604
3076	9334	16132	19320	24805	26900	29232	33002	37810	43189	46023	49413	52312
3692	9567	16135	19797	24855	27471	29978	33123	37889	43736	46026	49430	
4686	10250	16494	19810	24901	27985	30314	33552	37956	43738	47279	49443	
5027	10400	16496	20488	25088	28029	30504	33577	38541	43761	47725	49881	
5509	11333	16904	21023	25234	28044	30659	33659	38724	43931	48159	49904	
5683	11932	17170	21108	25556	28231	31130	34278	38726	44003	48174	50323	
6490	13212	17204	21205	25796	28250	31236	34314	40014	44398	48437	50363	

Scrisurile se vor plăti de la 1 Iulie 1913 stil nou al pari în Iași la Cassa Societății și în București la Banca Națională. Ele trebue să aibă cuponul de **Ianuar 1914** *nedetașat.*

DIRECȚIUNEA.

Ultime Informaţii

— Amicii d-lui P. P. Carp au răspîndit ieri ştirea că în cursul acestei septămîni chiar, cel mai tîrziu Sîmbătă, d-nii P. P. Carp şi N. Filipescu îşi vor face apariţia în Cameră.

A. S. Regală Principele Ferdinand al României soseşte în Iaşi mîni Joi dimineaţă, la 7 şi 50 minute cu un tren special.

De la gară A. S. Regală va pleca în automobilul propriu — adus în trenul special — pentru a inspecta regimentul 8 Cuza Vodă şi Şcoala militară. Dejunul îl va lua la 11 şi jum. la Cercul Militar, iar după amiază va pleca la moşia Poeni.

In vederea vizitei princiare a sosit de eri încă în oraş d. general Presan,

Se crede că A. S. Regală n'a sosit astăzi în vedere că e 1 Mai, zi în care şi lumea militară se se bucure de libertatea tradiţională.

Proectul de patru sute cinci milioane, necesar căilor ferate, a fost admis fără discuţie şi fără nici o modificare de toate secţiunile Camerei.

Proiectul va fi votat de Cameră în cursul acestei săptămîni.

Intre d. C. C. Arion şi ceilalţi.—In pagina întăia a ziarului vorbim de părerile d-lui V. Arion despre Silistra, emise acum 3 luni. E bine să adăugăm şi următoarele rînduri, din comunicarea făcută de d. ministru C, C. Arion, drept respuns „Epocei":

„Nu-mi pot aduce aminte, cu exactitate, termenii în cari m'am exprimat la agape şi cred că nici „Epoca" nu-i poate garanta. Agapele avînd un caracter frăţesc, vorbeam între noi şi fără stenograf.

„La agape, s'a putut critica acţiunea guvernului, cu mai multă sau mai puţină viociune.

„Ţin însă să fac o observaţiune; era tocmai în momentul cînd se afirma că guvernul renunţă la Silistra, a căreia dobîndire se considera de toţi ca indispensabilă pentru satisfacerea cinstei noastre naţionale şi menţinera prestigiului nostru.

„Astăzi se declară că luarea Silistrei ar fi eventual un dezustru şi o ruşine... Şi se cere să renunţăm la dînsa fără a se spune lămurit ce va fi a doua zi!..

„Atîta pot spune—nimic mai mult".

Regimentul 13 şi batalionul 4 vînători au început a face exerciţii pentru defilarea ce urmează a avea loc în zlua de 10 Mai.

Complectaşii, cari au fost concentraţi în vederea desăvîrşirei exerciţiilor, au isprăvit eri exerciţiile de tir, făcute sub diriguirea d-lor locotenent Dobrovici şi sublocotenent Tomida.

Ei urmează a fi desconcentraţi Duminecă.

In cercurile ofiţereşti circulă svonul că d. colonel N. Cernătescu, distinsul fost comandant al regimentului 13 Stefan cel Mare, şi un abil militar, ar avea intenţia să demisioneze din armată, pe ziua de 10 Mai.

Batalionul trei, din regimentul 13, comandat de d. maior Gherculescu a făcut eri noaptea uu marş cu simulacre de lupte, în pădurea de la Breazu.

Domnişoara Maria Livescu, profesoară, va da la lumină în curînd o interesantă lucrare, pe care o va vinde societatea femeilor romîne ortodoxe, în folosul ei.

D-na Maria C. Buţureanu, inspectoare şcolilor particulare, fiind suferindă a obţinut un congediu de o lună de zile. S'a dat delegaţie d-lui Const. V, Buţureanu de a inspecta şcolile particulare de fete, în timpul absenţei d-nei Buţureanu.

Concursul pentru ocuparea posturilor vacante de medici de spital, care urma să se ţină în ziua de 4 Mai, a fost amînat pentru 1 Iunie.

Proectul de lege, votat de Cameră, asupra modificării legii de organizare a a burselor de comerţ, a fost depus la Senat.

In ziua de 16 Mai se va ţine, la prefectura de judeţ şi direcţiunea penitenciarului local, licitaţie publică pentru aprovizionarea a 440 steri sau 40 stînjeni cubi, de lemne, trebuitori închisoarei locale.

Ieri, îndată după depunerea jurămîntului de către d-na Ella Negruzzi, un număr de 15 avocaţi au declarat apel în contra deciziei baroului de Iaşi.

La şcoala de Bele-Arte, s'au terminat concursul pentru premiul Lecomte de Nouy.

Au obţinut:

Premiul I: d. Alexandru Grigorovici.
Premiul II: d-nii Gliga Emanuel şi Richard Hette.

D. profesor I. Simionescu, terminîndu-şi expunerea materiei de geografie, a suspendat cursurile universitare geografice, pentru anul acesta.

La seminarul de slavistică al d-lui profesor I. Bărbulescu, domnişoara Strat va vorbi Vineri 3 Mai despre „Regatul Muntenegru".

Atacurile furioase contra d-lui Al. A. Bădăreu

Ziarul „La Roumanie" de astăzi publică sub titlul de mai sus un articol în care, după ce aminteşte campania fără nici un efect dusă acum 7 ani contra d-lui Bădăreu, atunci pentru întăia oară ministru, se opreşte asupra campaniei ce se'ncearcă astăzi, scriind:

„Campania de astăzi nu ne emoţionează nici ea mai mult. In partidul nostru laşitatea este necunoscută, ceia ce cerem acelora care, aparţinînd dreptei ori stîngei, aleg pe d. Bădăreu drept ţintă pentru a-şi exercita arta calomniei, este ca să-şi aleagă în mod mai puţţin prostesc armele de atac".

„Aşa, „Viitorul" acuză pe d. Bădăreu că ar fi părăsit regia unei oarecare porţiuni a liniei ferate Medgidia—Tulcea cedînd-o prin înţelegere unui oare care Radeff.

Şi iată că această antrepriză se găseşte dată lui Radeff în Iunie 1911, 4 luni înainte ca d. Bădăreu să fi ajuns ministru, ba chiar atunci cînd nu era măcar deputat iar partidul d-sale era în opoziţie.

„Acum o nouă prostie şi aceasta întrecînd, nu numai toate limitele, ci şi desgustătoare prin gradul de vulgaritate şi grosolănie necunoscută pănă acum în ţara Românească.

„Un smintit născoceşte că d. Bădăreu ar fi vrut să ridice preţul transportului petrolului pe Căile Ferate şi că pentru a nu face aceasta, nişte indivizi — fără nume — au cerut societăţilor de petrol un bacşiş enorm, că societăţile s'au plîns ministrului Germaniei care s'a adresat Regelui, iar suveranul a cerut explicaţii d-lui Take Ionescu. Nu numai că nici odată M. Sa n'a vorbit despre aşa ceva d-lui Take Ionescu, dar nici vre-un ministru al Germaniei nu s'a plîns nimănui.

Această născocire este un mahalagism ordinar, pe care ne ruşinăm a-l găsi într'un ziar, fără a mai spune că modul acesta de a fabrica fapte neexistente, devine nedemn cînd se pun în joc miniştrii străini acreditaţi pe lîngă guvernul nostru.

„Pănă acum înjuriile, minciunele, trivialităţile, erau rezervate în contra miniştrilor Români. Se face un pas înainte pe calea decadenţii, introducîndu-se în atari ticăloşii numele bieţilor miniştri străini care se văd siliţi a se plînge guvernului, neputînd să între în polemici cu presa—şi ce presă!

„Pentru Dumnezeu! D-nii aceştia să ne păstreze numai nouă insultele şi minciunele, căci noi ştim ce înseamnă aceasta, şi mai ştim că indivizii care rîd pe socoteala acelor înjurii sînt tocmai autorii lor".

Peste cîteva zile toată strada Sărăriei va fi luminată cu lămpi cu arc.

Administraţia comunală a acordat casei Siemens Schukert, instalaţiunea de lumină electrică la teatrul naţional.

Această casă a oferit preţul cel mai avantajos.

Societatea farmaciştilor locali a telegrafiat eri Casei Centrale a meseriilor, amintind că data de 1 Mai e sfîrşitul armistiţiului încheiat pentru furnizarea medicamentelor pentru corporaţii, în caz dacă nu s'au acceptat condiţiunile puse de farmacişti.

Concursul pentru postul de medic primar la biroul de primire a secţiei chirurgicale de la spitalul Sf. Sfiridon, ce era să aibă loc la 2 Mai, a fost amînat din cauză că consiliul sanitar superior nu şi-a anunţat încă delegaţii.

Pe ziua de azi s'au declarat în oraş 5 cazuri noui de scarlatină şi anume în străzile Sf. Lazăr, Ghica Vodă, soşeaua Arcu, Elena Doamna şi Bulevardul Ferdinand.

Judiciare.—In procesul pentru alimente dintre d. Vasile Frunză cu d-na Elena Popovici, Curtea de Apel s. I a admis în parte opoziţia celui dintăi apărîndu-l de plata taxelor de timbru către stat.

— A fost ajurnat pentru 20 Iunie procesul pentru un act de vindere-cumparare dintre Primăria Comunei Iaşi cu d na Olimpia Ciudin.

— In procesul pentru diviziune dintre d-nii C. Rusovici şi C. Agarici cu d-na Maria Ianov, curtea a scos de la împărţeala averei defunctului Ion Ianov, via situată în cotuna Şorogari (jud. Iaşi), considerînd-o proprietate exclusivă a celor dintăi, prin cumpărare cu act autentic de la d-na Olga V. Panopol.

— Poimîne se va judeca la Secţia II a Curţii, procesul dintre d-na Pulcheria de Metterkampt, cu Gh. Prilogeanu şi Froim Fischer, pentru anularea contractului de arendă a moşiei Mitoc-Gătcăuţi.

Noul program de astă seară Mercuri al cinematografului Pathé Frères din vasta sală a circului Sidoli, cuprinde:

„Epopeea de 300 ani a dinastiei Romanovilor" (1613—1913). Serbările Tricentenarului, cari au avut loc acum două luni. (2 părţi).

In preajma morţei, măreţ roman însufleţit în 2 părţi.

Biarritz (Pirineii francezi), una din cele mai frumoase staţiuni balneare în Europa, interesante vederi după natură.

Gelozia imprudentă, splendid roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor străine.

Ţindală profesor de morală, scene comice.

O domnişoară ştiind bine croitorie şi lengerie, doreşte a lucra cu ziua în familie.

E. Stegariu.
Str. Păcurari 21 (în curte)

In urma ştirilor sosite din Capitală şi acum în urmă de la Predeal despre cazuri suspecte de vărsat, direcţia generală a serviciului sanitar a telegrafiat serviciilor sanitare din ţară ca să supravegheze operaţiile de vaccinare şi să facă revaccinarea obligatorie.

Direcţiunea „Liceului Naţional" a luat dispoziţia ca elevii, care n'au media la unele obiecte, să fie interogaţi cît mai des; iar la promovare să se ţie seamă şi de frecvenţă.

D. T. Maiorescu n'a luat parte la consiliul de miniştri de eri seara, fiind invitat la un prînz diplomatic.

Senatul nu lucrează astăzi.

D. Inginer Teodor Apostolescu, va pleca zilele acestea în judeţul Tecuci pentru a proceda la măsurătoarea şi parcelarea pădurilor, proprietatea eforiei sft. Spiridon, de pe moşiile Cassei din acel judeţ.

Excursiunea pe care o fac studenţii de la secţia agronomică de la facultatea de ştiinţi a universităţii, va avea loc la 11 Mai. Plecarea se va face la orele 7.50 din Iaşi şi studenţii vor fi însoţiţi de d-nii profesori Haralamb Vasiliu, Agricola Cardaş şi dr. Autonom Georgescu.

Ministerul de instrucţie a comunicat Prefecturei de judeţ, că a acordat prelungirea termenului în care urmează a avea loc la tragerea loteriei organizată de colonia şcolară.

Ofiţerii din garnizoana locală vor sărbători I Mai împreună, făcînd o excursie la Rivalet.

Căpitanul L...., din regimentul 8 roşiori Cuza-Vodă, a fost atins de o crudă boală mintală şi internat în ospiciul Socola.

Astă-zi vor fi desconcentraţi artileriştii contingentelor 1898, 99 şi 900.

Am înregistrat într'una din zilele trecute ştirea, că deţinutul Gheorghe Dimitriu, din penitenciarul central înebunind, a fost dus la ospiciul Socola de unde însă imediat a izbutit să dispară.

Autorităţile fiind înştiinţate au căutat fără nici un rezultat să dee de urma nebunului.

De cîte-va zile, pe la marginele oraşului se fac furturi prin spargere. Siguranţa, bănuind ca autor, după felul abil cum sunt executate acele spargeri, pe cunoscutul ei client Gheorghe Dumitriu, (nebunul dispărut), agenţii siguranţei fac de două seri neîntrerupt razii între orele 12—4 dimineaţă, pentru a găsi pe îndrăzneţul talhar.

Pe ziua de 10 Mai urmează a trece în şcoala de mecanici din Capitală 10 fochişti din atelierele c. f. r. dependenţi de circumscripţia Iaşi, de sub direcţia d-lui inginer inspector Carp.

In locul lor vor trece zece actuali lăcătuşi din atelierele c. f. ca fochişti, şi vor fi numiţi din nou, sau permutaţi de la atelierele Iaşi şi Dorohoi în locul lor, alţi zece.

Medicul francez Richard Milant care timp de zece ani studiază chestiunea scopiţilor şi a eunucilor, a vizitat eri, biroul siguranţei locale, de unde a luat note şi copii după fotografiile şi materialul ce se găseşte în arhiva acelei instituţii, cu privire la chestiunea ce-l interesează.

De aci, medicul francez, pleacă la Constentinopole, unde se va interesa de eunuci.

In vederea construirei a zece şcoli în comunele din judeţul nostru şi după cererea ministerului se vor întruni în ziua de 3 Mai la prefectura de judeţ, d-nii I. Vîrlănescu, revizor şcolar şi D. Ţinţu inginer şef al judeţ. sub preşedenţia d. Ştefan A. Negruzzi, prefectul judeţului, unde vor hotărî comunele în care se vor construi şcolile, cum şi pe ce anume locuri.

ULTIMA ORA

In chestiunea protocolului de la Petersburg

Fraternizarea Italo-Romînă

„Pentru Viitorul"

Bucureşti.—Ziarul „Presa" publică următorul comunicat:

Luăm act că cei de la „Viitorul" neraspunzînd la somaţiunea precisă ce le-am făcut să recunosc drept calomniatori căci îngăimarea de astă zi nu lămureşte şi nu precizează absolut nimic.

Cu vorbe nu se răspunde la o somaţiuue fermă şi categorică ca acea formulată prin Presa.

Aceiaşi constatare avem de făcut asupra atitudinei „Viitorului" şi faţă de celelalte desminţiri ce i s'au dat.

Dar ziarul liberal aruncă peste bord întregul său buchet de calomnii şi cere un comunicat în chestiea furniturei de lemne Berman luster.

Ce fel de comunicat?

Răspunsul ministrului la întrebarea făcută s'a publicat în Monitorul Oficial. Cum se va reproduce iarăşi în Monitorul Oficial, în cazul cînd îşi va dezvolta din nou interpelarea d-lui Fleva.

Apoi în Cameră partidul liberal are reprezentanţi autorizaţi, care ar putea avea toate lămuririle, şi ziarul „Viitorul" ar putea fi pe deplin lămurit. Dar se vede, că d-nul senator Banu, nu se mai ocupă de ziarul al cărui director este.

Unicul Mare Romîn

Bucureşti.—Ziarul „La Roumanie" care apare astăzi la ora 6, publică un documentat articol asupra atitudinei d-lui Carp în chestiunea externă.

„D. Carp nu numai că n'a formulat nici odată o cerere în senzul liniei de frontieră Turtukaia-Dobrik-Balcik, *dar în toată lunga-i carieră politică a fost constant contra ori cărei anexări teritoriale la Romaniea.*

In anul 1878 în şedinţa de noapte din 28 Septembrie a Parlamentului ţărei d. *P. P. Carp* senator, *a cerut adunărei naţionale să refuze pur şi simplu Dobrogia.*

D. Carp, care ne îndemna atunci să ne supunem la stipulaţiunile tratatului din Berlin *şi în chestia Basarabiei şi în acea a drepturilor evreilor, proclama sus şi tare că nu avem nevoe de Dobrogia, nici de o eşire la mare, nici de Constanţa, căci ocupînd Dobrogia ne-am slăbi puterile.*

Acceptarea Dobrogei, argumenta d. *Carp*, ar însemna impunerea unei politici de expansiune, *care n'ar avea de urmare de cît să ducă România la peire.*

In schimb d-nul Carp găsea foarte natural ca Bulgaria să se întindă pănă la mare.

„Unicul Mare Romîn" al congresului dela Club este consequent cu sine însuşi: *în 1878 nu-i trebuea Dobrogea, în 1913 nu-i trebue Silistra.*

Incontestabil este o frumoasă continuitate de principii şi vederi politice.

Presa vieneză şi d-nul P. P. Carp

Viena.— Presa vieneză înregistrînd dificultaţile create guvernului de către d-nul P. P. Carp prin convocarea congresului la Club, spune că opiniea publică romînească este de partea guvernului în care are toată încrederea.

Gestul greşit al d-lui Carp nu a avut nici o influenţă asupra raporturilor dintre conservatori şi conservatori democraţi care au rămas strîns uniţi.

Imprumutul de 405 mil. pentru C. F. R.

Bucureşti. — Secţiunile Camerei au aprobat în unanimitate şi fără nici o modificare proectul d-lor A. A. Badareu şi A. Marghiloman, pentru contractarea unui împrumut investibil de 405 milioane, care este destinat în întregime pentru căile ferate.

Proectul acesta va fi votat de Cameră şi Senat chiar în cursul acestei săptămîni.

Credit Extra-ordinar

Bucureşti.— Consiliul de Miniştri în şedinţa de aseară a examinat proectul de imprumut pentru deschiderea unui credit extra-ordinar.

Asemenea credite se acopereau altădată din excedentele budgetare, acum însă vor trebui acoperite pe cale de imprumut.

Aceste credite sunt necesare deservirei construcţiunilor în curs pentru poduri, şosele etc.

După toate probabilităţile, construcţia palatului Senatului va fi suspendată.

O desminţire presei franceze

Bucureşti.—Cele publicate de presa franceză şi reproduse de unele din ziarele noastre, relativ la modalitatea lămurirei diferendului cu Bulgaria, sunt false.

Ele au fost puse la cale de către guvernul bulgar, pentru a mai îmblânzi opinia publică bulgară.

Ie chestia protocolului de la Petersburg

Bucureşti. — „Universul" în ediţia de dimineaţă apărută în Capitală, publică următoarea telegramă:

Petersburg — Ministrul de externe al României, d. Titu Maiorescu a cerut conferinţei Ambasadorilor, permisiunea de a comunica într'o şedinţă secretă a Camerei, cuprinsul protocolului de la Petersburg, referitor la conflictul Romîno-Bulgar, situaţia politică internă, reclamînd aceasta,

E cunoscut că reuniunea Ambasodorilor de la Petersburg a hotărît să nu se publice protocolul, în diferendul Romîno-Bulgar, pînă la publicarea tratatului de pace a statelor balcanice.

Ministrul Lucrărilor Publice în audienţă la Rege

Bucureşti. — D. Al. A. Badareu a fost primit eri seara în audienţă de către M. S. Regele.

Adresa de mulţumire a Camerei Romîne în Camera Italiană

Roma. — Preşedintele Marcora citeşte cu o vie satisfacţiune depeşa d-lui Cantacuzino-Paşcanu, prin care mulţumeşte pentru primirea făcută Principelui Carol în Italia; preşedintele adaugă că este sigur că interpretă gîndul Camerei italiene, trimiţînd adunărei romîne, expresiunea simţimintelor de amiciţie fraternă care unesc pe Italia cu România, (foarte vii aprobări generale).

*

Roma.—Depeşile despre manifestaţiunile din Bucureşti produc pretutindeni o impresiune foarte favorabilă şi ziarele comentează acest semn de amiciţie. După prînz întreaga familie regală şi Principele Carol au asistat la concursul hipic de la Tordiquinto. Principele a sosit în automobil cu regele, însoţit de generalul Ruratatti şi Perticari. Au fost primiţi de ministrul de răsboi şi de toate autorităţile. Principele a fost viu aclamat.

Aliaţiii şi teritoriile cucerite

Londra.—Ziarul *Daily Telegraph* află din Petersburg, că comisiunea mixtă aleasă pentru repartizarea între aliaţi a teritoriilor în litigiu şi a oraşelor macedonene, nu a avut nici un rezultat; Bulgaria nu renunţă la Salonic, nici la celelalte puncte ce a ocupat în Macedonia.

*

Se aşteaptă isbucnirea unui conflict serios între Grecia şi Bulgaria.

Evacuarea Scutarilor

Cetinge.—Mîne la orele 2, vor intra în Scutari detaşamentele internaţionale, iar trupele muntenegrene vor evacua.

Daneff şi alţi delegaţi bulgari la Londra

Sofia. — D. Daneff şi delegaţii bulgari la conferinţa pentru pace, isoţiţi de ministerul de finanţe Teodoroff delegat bulgar în comisiunea finaciară de la Paris, au plecat la Londra.

Ttratatul de Pace

Sofiea.— Aseară a circulat aci svonul, că protocolul de pace a fost semnat la Londra.

In cercurile guvernamentale, este desminţit acesi svon, adăogîndu-se că aceasta, nu se va petrece de cît în zilele cele mai apropiate.

Preparator *caută lecţiuni de vioară şi meditaţii sub condiţiuni modeste.*
Informaţii la Tipografia H. Goldner.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă. Preţuri modeste

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU

Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea bolelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — Dezinfecţie —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului I. DAVIDESCU Teceuiu

Sticla a 1/1 L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70 — a 1/2 litru 0.50 bani

(Preţurile se înţeleg ori-unde)

CAPSULELE

LUI

MAQUIN

Cu Balsam de Copaiu

Singurele capsule de *gluten* cu *copaiu* approbate de Academia de Medicina din Paris. — *Nu se sparg* în stomach, deci, sunt ir. tot d'auna bine tolerate şi ne priinuesc *nici un dată rău*. Introduţiunea singure seu cu *Injecţiune Maquin*, duce în forte scurt timp *vindecarea* cele mai *rari priinuite de*

GONOREE

A nu primi [illegible] cari poartă, pe invelişul de alacu, *semnătura lui Maquin şi timbrul oficiel* al *Guvernului francez*.

DEPOSIT: Paris 73, Faubourg St-Denis

la „LA CIE ALBESPEYRES

şi la toţi principalele Pharmacii

CHĂRTIA SI VASINAŢIUNEA LU' ALBESPEYRES

Intrebuinţată în SPITALELE MILITARE ALE FRANŢEI

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului

Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911

92,127 polite de lei 654.389.154 64 | 100

lei 1,995,501 72 la sută rentă

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti.

Lei 7,453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1.980.25 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutire de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţiei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166

(foastă strada de Sus)

NEVRALGIE

Hapurile Doctorului Mousselle

ADVERATELE HAPURI MOUSSELLE

Nevralgiile cele mai greie de zămăduit, *Migrenele, Cefaleele, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari se tămăduesc cu numai câte-o pastilă la orice alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSELLE trebue luate la masă. In dua cea d'antâiu să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi un'l la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simţit vro ugurare, va lua 6 hapuri o dua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les Véritables PILULES MOUSSELLE care se pot găsi la toţi Drogheriştii şi Farmaciştii.

Depositar de CLIN & Cie, de PARIS,

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1870 — Vineri 3 Mai 1913

Moștenitorul Tronului în Iași

Iașul are marea cinste de a adăposti astăzi pe Augustul Moștenitor al Tronului.

Deși venit fără oficialitate, Principele Moștenitor al României este pentru a doua Capitală a țării același Oaspete scump și bine venit,—aceiași intrupare vie a dinastiei ilustre, care prezidă astăzi și va prezida mîni destinelor romînești, indentificîndu-Se deplin cu ele, pentru că S'a identificat deplin cu însă-și istoria contemporană a României.

Venirea A. S. Regale în Iași în inspecțiune militară coincide, de astă dată, nu numai cu extraordinar de importante evenimente externe vrednice de a atrage luarea noastră aminte, preocuparea noastră întreagă, de astăzi și de mîne, — dar și cu însemnatul moment politic al vizitei A. S. Regale Principele Carol în Italia. Aclamațiile unanime, entuziaste și spontane ale poporului italian, primirea strălucită făcută tînărului Reprezentant al Dinastiei Romîne în țara de obîrșie a poporului romîn au avut la noi și peste tot în țară răsunetul cel mai viu și au fost privite cu drept cuvînt, ca o nouă consacrare a misiunii ce suntem și vom fi chemați a juca în această parte a Europei, unde soarta ne-a hărăzit să avem putința unei complete desvoltări etnice și culturale, numai sub rezerva unei neadormite vegheri.

In aceste condițiuni și împrejurări rolul Dinastiei a fost și este încă imens, — după cum i-a fost uriaș sentimentul datoriei și de iubire pentru țara de adopțiune. Iar momentele istorice grele prin care am avut și avem încă de trecut, au cimentat pentru totdeauna legăturile sufletești între popor și Dinastie, în centrele romîne de cultură ca și în unghiurile ascunse ale țării.

In unul din aceste momente însemnate și istorice ne găsim acum și privim cu adîncă mulțumire venirea Principelui Moștenitor în mijlocul nostru, ca să-I salutăm prezența cu o sinceră și romînească urare de:

— Bine ai venit!

OPINIA

PENTRU ITALIA

„Sîngele apă nu se face", spune o veche zicătoare romînească. Facem experiența ei astăzi, cu călătoria, am putea zice triumfală, a Prințului nostru Carol în Italia.

Eram surprinși încă de demult să vedem în Italia pe sora noastră mai mare, după cum eram deprinși a vedea în Roma, pe mama noastră comună, a Italienilor, ca și a Romînilor. Datorim însă conștiința latinității noastre Romei. Acolo încă din veacul al 18-lea mergeau romînii, mai ales cei din Transilvania, cari sorbiau de la izvor chiar învățătura latină. In colegiile iezuiților din Roma s'a făcut educațiunea un Petru Maior și alți romîni transilvăneni, și de acolo au adus dînșii acea convingere îndărătnică cu care au susținut originea noastră latină.

De acolo, prin munca atîtor generațiuni ce s'au succedat n'am cîștigat noi conștiință de rasă.

Ori cît suntem noi împresurați de rase străine: slavi, germani, gîndul nostru zboară peste dînsele și se îndreaptă către cetatea eternă.

Dacă în împrejurările politice diverse, prin care am trecut, Italia nu ne-a putut ajuta cum am fi dorit noi și cum de sigur o doriau și Italienii, noi ură pentru aceasta nu le-am păstrat. Am cugetat numai că și această mîndră țară a lor, țară de visuri și poezie, țară de literatură și artă, nu se găsește la largul ei.

Chiar cînd unele spirite alese ale lor, adăpate la alte izvoare de cît cele ale latinității au găsit cu cale să spună ceva care să apese asupra destinelor țărei noastre, noi nu ne-am supărat. Cu judecată senină, fără înferbîntare am căutat să arătăm geșala în care dînșii căzuse. Astfel a fost cazul cu însemnatul om de stat al Italiei, L. Luzzatti, căruia i-a răspuns nu mai puțin însemnatul om de stat romîn, Take Ionescu, în chestiunea evreiască.

Noi știm, că chiar atunci cînd ni se face cîte o dojană, ea nu pornește din sentiment ostil, ci din dorința de a ne vedea și pe noi strălucind prin virtuțile și calitățile alese ale neamului.

Știm că în toate straturile societății Italiene, avem simpatii de acele cari rezistă ori-cărei tentative de a le învenina. Acum cu ocaziunea călătoriei pe care o face în ținuturile frumoasei Italii viitorul nostru Rege, se manifestă cu tărie legătura noastră cu dînsa.

Nu e vorba însă de un entuziasm factice, ci de o adevărată explozîune de sentimente la care ieau parte toate clasele sociale din Italia, în frunte cu mîndrul lor Rege.

Românul e din fire ospitalier. Pentru italieni însă dînsul nu s'a mărginit numai la aceia ce firea sa îi comanda, ci tot de-auna dînșii, au fost primiți cu deosebită simpatie.

Italienii vin la noi cu încredere, pentru că'i atrage nu atît interesul cît mai cu samă legătura de sînge.

Dacă Românul e ospitalier este în acelaș timp și recunoscător. A fost suficient ca în cîte-va ocaziuni, Italia să ridice glasul său în favoarea țărei noastre, pentru ca acea recunoștință să i fie cîștigată pentru tot deauna.

In împrejurările de astăzi cînd avem atîta nevoie de amiciții, se înțelege cît de întăritoare este aceea pe care ne o arată Italia?!

Nu mai suntem singuri. După cum popoarele balcanice au sprijinul lor natural în Rusia, tot așa să sperăm că vom putea conta și noi în viitorime pe Italia. Rusia e un colos, dar Italia e civilizată și pentru noi cuvîntul ei va însemna mult în cumpănă.

De aceia ne pare nespus de bine pentru frumoasa primire ce Italia face viitorului nostru Suveran, după cum suntem încîntați de manifestația spontanee a parlamentului și a populațiunii noastre din Capitală de alaltăeri, pentru Italia.

Trimetem și noi de aici Salutările noastre mîndrului popor italian și înțăleptului lor Rege.

V. I. Radu

D-l P. Carp și Silistra

Articolul confratelui nostru „La Roumanie" rezumat telegrafic în numărul de aseară al ziarului nostru și intitulat „D. Carp și Silistra" are încheierea următoare:

„Ce fericire pentru Romînia în 1878, că n'au fost ascultate de nimeni povețele d-lui Carp și că țara a avut, drept conducători, oameni cu o prevedere mult mai mare de cît a d-sale.

După 35 de ani d. Carp își reînoește politica din 1878.

Incă odată sfătuește țara să refuze o creștere a forței sale ca supliment de siguranță, o reînviere a unui drept istoric, un simbol de mărire și de prestigiu.

In tocmai ca și acum 35 de ani, sfaturile d-lui Carp nu vor fi ascultate de nimeni și peste alți 35 de ani lumea va simți, în fața îndemnurilor acestora, aceeași uimire profundă pe care astă-zi o provoacă în mintea noastră poveștile ce ne dădea acum trei decenii și jumătate."

Ecouri Politice

D-l Dr. G. D. Creangă într'un articol din „Viața Românească" deplînge excesele de limbagiu întrebuințate în contra d-lui V. Brătianu, pe tema tramvaelor „Cu ușurința cu care se judecă astăzi lucrurile de o parte mare parte din populație și cu o presă care în loc de a servi ca mijloc de educație, servește mai mult ca armă de partid sau de cîștiguri —ușor ne este ca și cea mai ireproșabilă afacere s'o scoatem ca cea mai mare pungășie..."

...Șah la d. Banu—directorul „Viitorului"?

*

D. N. Filipescu, fost ministru de războiu, s'a specializat în organizare...

...de pronunciamento.

„Cuvîntul" numește Parlamentul—un sat fără cîni.

...Dacă lipsesc din el acei de la „Cuvîntul"!

*

Dacă d. P. P. Carp ar reveni la cîrmă, „fierul roșu" ar căpăta alte înțelesuri, Fierul ar fi — războiul, *roșu — ar însemna* sînge...

*

E lipsă de spațiu la „Monitorul oficiol" s'a plîns deputatul liberal, d. St. Ioan.

Lipsa e din cauza nenumăratelor desmințiri zilnice la adresa „Viitorului".

*

„Ați auzit vorbind pe d. Paul Greciano—a zis d. Maiorescu — „un adevărat conservator".

— Atunci ce fel de conservator este omonimul de la Iași?

NOTA ZILEI

Cetim într'o gazeă bucureșteană o notiță astfel concepută:

«...*Revista Idealistă* sărbătorește 10 ani de la agariția ei.

Un număr festiv, apărut cu acest prilej, cuprinde un articol de amintiri și confesiuni al d-lui *A. D. Holban*, directorul revistei, care face o amănunțită dare de seamă».

Notați că după zece ani de existență în Capitală, redacțiile bucureștene cred încă și astăzi că d... A. D. Holban—veselul nostru concetățean—ar fi directorul revistei, iar nu d. Mihail G. Holban.

Dar totul este—cum să zicem?—interesant în afacerea publicațiunii pomenite. In primul loc, apariția. Acum, în Maiu, a apărut numărul pe Decembrie. Mai dănăzi — în Aprilie — s'a expediat numărul August-Septembrie.

Fericită revistă, fericiți redactori!

In cronica socială a revistei, bună oară, se luptă încă Turcii cu Bulgarii la Kirkilisse, ori Sîrbii la Kumanowo...

In inspirațiile poeților „Revistei Idealiste" trosnesc copacii sub greutatea omătului,.

Sunt atîția morți, de atunci încoace, cari trăiesc încă în paginele celei mai moarte publicațiuni ce a apărut vr'odată în Capitala noastră plină de viață.

Așa ne explicăm și faptul că un ziar —și încă unul conservator—dezmormîntează ca director al revistei, pe tragicul nostru concetățean, de atîta vreme dispărut de cîteva decenii din rîndurile publicisticei.

Cuminți și nebuni

D. C. Rădulescu Motru, profesor universitar și deputat, publică în „Noua Revistă Romînă" un excelent articol din care reproducem partea esențială:

In conflictul romîno-bulgar, guvernul de colaborare avea să aleagă între două hotărîri. El putea să considere distrugerea lui *statu quo* în Balcani, în favoarea Bulgariei, ca o amenințare directă la existența Statului romîn, și în consecință avea să hotărască mobilizarea armatei, în ori ce moment favorabil, cîtă vreme dura războiul balcanic, și avea să se amestece direct în acest răsboiu, fără să consulte interesele altor State, mai presus de ori și ce fiind interesele Statului romîn; —sau el putea să considere războiul balcanic și în special succesele Bulgariei numai ca un prilej favorabil, de care era dator să profite, pentru a asigura o desvoltare culturală mai liniștită fraților macedoneni, și pentru a termina odată chestiunea rămasă deschisă a frontariei de sud a Dobrogei, și în acest caz el n'avea nevoe de mobilizare, ci de o simplă pregătire militară pentru a-și susține intervenția diplomatică față de Bulgaria și celelalte state în Balcani.

In primul caz, cerințele României se înfățișau ca direct opuse cu mărirea și întărirea Bulgariei; în al doilea caz cerințele României se înfățișau ca isvorînd din interese de ordin superior, care se legau pe de o parte cu tratatul de Berlin, în trecut, — și cu o posibilă alianță a României cu Bulgaria în viitor.

Guvernul de colaborare a ales pe cea de a doua hotărîre, și a remis Marilor Puteri mediatoare, acelea care aveau să se ocupe de toate chestiunile ivite în Balcani, rezolvarea conflictului dintre interesele sale și interesele celorlalte state balcanice. Linia sa de conduită a fost lămurită, nu numai pentru majoritatea care îl susținea, ci și pentru toată lumea. Guvernul hotărîse să rezolve, în special, conflictul cu Bulgaria în mod pașnic.

La alegerea acestei hotărîri el putea fi criticat; ceva mai mult, el putea fi împiedicat. Aceasta însă nu s'a făcut. Guvernul de colaborare, cu aprobarea tuturor partidelor, s'a angajat pe calea pașnică a rezolvării cestiunilor ce avea de ridicat în numele Statului Român, și a manifestat dorința de a nu rupe relațiunile de tradițională prietenie, pe care le-a avut în tot cursul istoriei, România cu Bulgaria. Gîndul său era lămurit pentru toată lumea. România nu cerea compensațiuni și nu punea piedici mărirei Bulgariei; guvernul român cerea numai asigurarea culturei naționale a Aromînilor din Macedonia, asigurare pe care o ceruse și dela Turci, și mai cerea încă rectificarea graniței de sud a Dobregei, lucru care a fost necontenit cerut dela semnarea tratatului de Berlin. Prin urmare, hotărîrea guvernului român nu era război cu orice preț pentru a reduce pe Bulgaria victorioasă,—ci dreptate cu orice preț pentru a nu lăsa să se creadă din colo de Dunăre că victoriile contra Turcilor sunt victorii și contra cerințelor legitime ale României.

Toate partidele au așteptat în liniște rezultatul mediațiunei Marilor Puteri. Nici o critică nu s'a adus guvernului pentru chipul cum, înaintea Marilor Puteri, au fost apărate interesele Statului Român; nici o critică asupra formulării acestor interese.—De odată însă, la apropierea soluțiunei dată de Marile Puteri, atitudinea partidelor de opoziție și a cîtorva membri din partidul conservator se schimbă. Inainte de a se cunoaște oficial soluțiunea care se va da, liberalii și conservatorii desidenți declară rezultatul nemulțumitor și învită guvernul să declare anticipativ că nu va primi o soluțiune care jignește demnitatea națională! De unde pînă aci actiunea guvernului era, cel puțin prin tăcere, aprobată de toți,—acum deodată limbile se desleagă. Ba că guvernul trebuia să mobilizeze; ba că guvernul trebuia să fie omogen și nu de colaborare,—aceasta ar fi cîntărit desigur mult în cumpăna judecății ambasadorilor Marilor Puteri!! — Insfîrșit, pe lîngă aceste critici, mai vine și încercarea de a se imita gestul lui Enver-bey din Constantinopol: o schimbare de guvern pentru a restabili equilibru între țară și Europa! Evident guvernul este invitat s'o ia pe calea nebunilor.

OAMENI ȘI LUCRURI

Glossa flueratului

Mai mult de cît ar fi fost de așteptat, cele petrecute, acum opt zile, la teatrul național au provocat discuțiunea publică și au inspirat reflecții ziarelor.

Gazeta teatrală „Rampa" a dus chiar foarte departe investigațiile și a găsit acum prilejul să găsească foarte rea și anarhică administrația teatrului în general.

Ne miră luarea aminte dată scandalului,—pentru că nu e nici primul, nici ultimul scandal de felul acesta. La teatrul național din Iași s'a fluerat, se flueră și se va fluera,—pentru că de pe scena teatrului de aci, cu prilejul unui congres studențesc, sub inspirația și presidenția unui profesor universitar—al cărui nume e de prisos a-l mai cita—s'a votat o moțiune în acest sens: de a se.. fluera. Indiferent; dacă se va juca „Manasse", dacă va apare Francesca Rozan, ori cu alt prilej. Esențialul este că tineritul își primește, în mod public și cu toleranța celor mai înalte autorități — fără a mai vorbi de complicitatea directă a autorității polițienești!—„instrucția" că are dreptul, ba chiar datoria de a fluera. Ca și cum bunul simț n'ar protesta contra *oricărei* manifestări violente a tineritului, care nu are nici un fel de chemare socială, atîta vreme cît se află pe băncile școalei.

Ce e dară de mirat că un profesor de Conservator își instruește elevii să fluere trupa dramatică națională.

Odată flueratul devenit un factor de educație a tineritului școlar,—restul vine de la sine...

Tot din „Rampa" am aflat conținutul unei scrisori, naivă și ipocrită în egală măsură, datorită unui tînăr, căruia un indulgent colaborator al „Opiniei" i-a făcut răul serviciu de a-i înlesni publicitatea în „Opinia". N'am cunoscut cuprinsul acelei scrisori, fiind absent din oraș. Dar nu e încă prea tîrziu de a spune autorului acelor rînduri că „manifestația" cu fluerături, pe care—după cum afirmă —au pus-o la cale „mai mulți tineri", n'are nici o scuză și dovada rătăcirii lor intelectuale stă în afirmarea că vorbesc de „faima bine meritată cu care (Dragomir!) cinstește arta".

Arta de a... fluera? Nici măcar această artă! Căci ar fi trebuit de mult să înceapă prin a se fluera pe sine însu-și, dacă e adevărat cum spune „Rampa" că realizează aproape 900 lei pe lună din teatru...

Teatrul iașan merge rău, foarte rău. Noi prevedem și prevestim că merge spre o ruină morală și spre prăbușire. E păcat de puținele bune elemente cîte se mai adăpostesc aci,—vegetează aci. Instituția e compromisă — nu din vina direcțiunei trecute ori actuale—ci din lipsă de emulație artistică, pe care o simbolizează cabotinismul, gata să demonstreze, să fluere, să facă scandal.

Cînd vîntul va fluera... a pustiu în sala goală, iremediabil goală, lumea va fi încredințată că prevestirea noastră a fost dreaptă. Dar va fi prea tîrziu ca să se remedieze răul..

Rodion

ECOURI

Statistica Romîniei față cu Bulgaria și cu alte state.—**Romînia.**—Marina militară: tonaj, 6,004; efectiv în oameni, 2,176. Budgetul la venit și cheltueli, 461,009. Marina comercială: Tonaj cu pînze, 128,135; tonaj cu vapor, 21,365. Căi ferate în klm.: 3,561; telegraful, 7,762; telefonul, 30,130.

Bulgaria. — Marina militară: t 3,012; efectiv de oameni, 1,056. B tul la venit și cheltueli, 172,000. M Comercială: Tonaj cu pînză 2.366, cu vapor 2.984. Lungimea căilor fer klm. 1.908; telegraful 6.855; tel 1.659.

In privința lungimei în klm. a c ferate din Europa, Romînia bine clas cată a 13 a; cea dintâi este Rusia cu 72.338 klm; imediat după Romînia vin cu mai puțini klm: Danemarca, Olanda, Portugalia, Norvegia, Bulgaria, Șvițera, Serbia, Lux mburg, Muntenegru, Monaco cu 18 klm.

Istoricul bisericei și seminarului catolic

DIN IAȘI

IV

Multe morminte interesante și vechi se găsesc în acest cimitir, uitat și părăsit iar epitafe scrise în diferite limbi, căci aici se odihnesc acum în pace și frăție multe neamuri de popoare ca: spaniol. francezi, poloni, unguri, armeni, nemți etc Cercetarea și descifrarea inscripțiunilor presintă mult interes, contribuind poate și la cunoașterea vieței din trecut a acestui oraș; astfel pe o piatră se vede chipul unei femei cu biciu în mînă dresînd un cal, inscripția spune că acolo se odihnește o tînără călăreață de circ decedată la 1826, o probă că pe acele vremuri ieșenii se bucurau și cunoșteau atracțiile și desfătările ce le procurau artiștii din apusul Europei.

O altă piatră representă blasonul familiei a unui nobil, iar pisania glăsuește că e a locot. și medic Ioseph de Menvaner din armata ungară, Reg. 37 de linie, că a luat parte la resboaiele contra marelui Napoleon din 1809, 1813, 1814, 1815 din Saxonia, Herzogovina, Napoli, Franța etc. și moare în Iași la 1837.

Că discipolii lui Esculap erau representați pe acele vremuri în Iași ne dovedește următoarea piatră funerară pe care se văd insignele acestui zeu, un șerpe încolocind un toiag.

D. O. M.
Fidelis de Huber
M. D. et Francisca
Amalia Doctoris Medicinae
Fidelis de Huber uxor etc.
Anno MDCCCXXXI
(1831)

Un alt monument a lui Dr. Jean, François, Vincent Perez chirurg și major din artileria egipteană.

Un epitaf duios scris în limba spaniolă jelește pierderea nobilei Francisca, Iosefa, Dominica Alexandresco de Plano care a văzut lumina zilei în mîndru Madrid — † 1858.

Caracteristic e blasonul nobilar, în stînga o sabie și o frunză lungăreață sub ele o cruce cu 2 verigi înlănțuite, în dreapta 2 șerpi.

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

In acest cimitir dorm mulți patrioți poloni și francezi refugiați de pe timpul revoluției, găsind aici o a doua patrie. Mormintelele lor sunt acum părăsite, în decădere căci au trecut 2 generații de atunci; nici o mînă pioasă nu mai presoară flori pe țărîna rece care închide mormîntul unor martiri, iar liniștea cea sfîntă ce plutește deasupra acestui coemeterio sacro e tulburată din cînd în cînd de un drumeț rătăcit care își pleacă genunchii cu evlavie căutînd să descifreze buchile înegrite și sterse de vremea uitării.

Dacă s'ar fi păstrat vre-o piatră dela vechiul cimitir din ograda actualei biserici din str. Stefan cel Mare, poate multe lucruri și fapte petrecute cu veacuri înainte s'ar cunoaște acum, căci ne-ar fi servit ca martori care ne-ar aminti și grăi de vremuri trecute. O altă perdere pentru istorie e și faptul că la această biserică nu se găsește vre-un muzeu în care s'ar fi păstrat cu sfințenie odoare vechi, evanghelie etc. precum le-am văzut că se obicinuește în Apus, la vederea cărora și cel mai indiferent simțește un fel de emoție pe care inima sa n'a încercat vreodată și eșind dintr'un asemenea sanctuar nu regretă de a fi perdut cîte-va momente în contemplarea unor lucruri care evocă trecutul. Cauza că nu s'au păstrat asemenea moaște se datorește pe lîngă focul ce a distrus în mai multe rînduri această biserică și faptului că obiectele mai vechi cum am zice noi acum *demodate*, se dăruia altor biserici mai sărace pe cînd cea din capitala Moldovei trebuia să aibă lucruri noui!

Inainte de a încheia acest istoric cred fi de un oare care interes a povesti u- obiceiuri din trecut.

fel: pe timpul ocupațiunei rusești riace, detașamente din armatele tive dădeau onoruri militare la în- și Joia Verde, s'anume începînd a de Joia patimilor și pînă Sîm- nvierei, la altarul din stînga bise- unde de obicei se aranjează mor- l mîntuitorului, 2 soldați îmbrăcați ținuta de paradă făceau de santinelă zi și noapte, schimbîndu-se la fie-care 2 ore; corpul de gardă fiind instalat într'o cameră din curtea bisericei, care odaie servea și ca școală, iar învierea se serba cu un fast neobicinuit, armata era înșirată în ogradă prezentînd arma pentru onor, îndată după cler veneau consulii puterilor străine și reprezentanții autorităților locale urmat de credincioși cu lumînări aprinse, înconjurînd biserica cu sfîntul aer în cîntece bisericești executate de cor și în sunetul clopotelor care vesteau lumei: Invierea celui răstignit.

Christus surexit!

Pînă pe la începutul secolului al 19-lea domnii Moldovei destinau o sumă hotărîtă pentru cumpărarea untdelemnului care alimenta candela ce arde zi și noapte înaintea altarului cel mare, obiceiu care există și în alte țări ortodoxe, ca un semn de deferență a domnitorului față de clerul a unui cult care se închină și proslăvește una și aceiași Dumnezeire.

Un alt obiceiu frumos și vrednic de amintit era că la zile mari episcopul catolic se ducea în vizită la Mitropolitul Moldovei, care la rîndul lui îi reîntorcea apoi vizita; în cupeu mare, de moda a la secolul al 18-lea, tras de 2 cai negri și frumoși, viziteul și lacheul galonați ședeau pe o capră mare înaltă și îmbrăcată cu postav de o culoare închisă împodobită cu franjuri și șireturi aurite și cu emblema episcopului de ambele laturi iar publicul pe stradă, de orice confesiune se descoperea cu respect la apariția episcopului.

Acest obiceiu de bună și prietenească vecinătate sa urmat și pe timpul întru fericire adormitului Mitropolit Iosif și Partenie iar episcop catolic fiind Monsignore Jaquet.

Acum însă această modă a ieșit din modă!

După istorici vechi relativ la înființarea episcopiilor catolice așa numite cumane din țările romînești și mai ales după descălicare, fără îndoială că clerul și bisericile catolice se bucurau de protecția puternicilor regi ai Ungariei care se considerau și mai departe tot ca stăpînitori asupra acelora cari au părăsit țara ungurească, trecînd munții și întemeind noile state romînești, dar după căderea acestui stat mai ales în urma înfrîngerei de la Mohacs, rolul de protector pare a fi trecut asupra regilor poloni, cu mai multă siguranță asupra catolicilor din Moldova iar după desmembrarea acestui stat, împărații Austriei își întind scutul lor asupra misiunelor catolice din țările romînești rol pe care îl exercită Franța și în zilele noastre asupra misiunelor din Orient.

Sigiliile Vechi de la Biserica din localitate confirmă cele aratate mai sus căci cele de pe timpul dominațiunei polone au Vulturul cu un cap pe cînd cele de pe timpul austriacilor, Vulturul bicefal, de pe timpul ungurilor însă nu sa păstat nici o urmă.

Incheiu acest mic și modest istoric a unui așezămînt religios care datează fără îndoială de la începutul întemeierei țărei noastre; grație ajutorului căpătat prin comunicarea unor date, a tradițiunelor moștenite în familia mea și a cercetărilor făcute am căutat să pregătesc drumul pentru un altul mai destoinic și poate mai norocos în căpătarea și studiarea documentelor care fără îndoială ar contribui foarte mult la întregirea și cunoașterea mai amănunțită și în strînsă legătură cu istoricul orașului Iași și dacă voi fi atins acest scop ar fi cea mai mare răsplată rîvnită de mine.

Ioan Smolinski

Litere-Științe-Arte

„Viața Românească" No. 3 pe Martie 1913, apare de astă dată fără proză nuvelistică. In schimb poezia abundă, reprezentată prin Matei Ion Caragiale, Octavian Goga, St. O. Iosif, G. Topîrceanu, Mircea Rădulescu și alții.

Contribuțiuni științifice, literare, polemice și critice semnate de dr. Slătineanu, G. Galaction, Dr. Creangă, Isabela Sadoveanu, Gh. Arghireanu, T. Arghezi, I. G. Duca, Nicanor et Comp, I. Răducanu etc.

Tot în acest număr s'a tipărit articolul d-lui prof. dr. Slătineanu referitor la situația deplorabilă a facultății noastre de medicină, articol din care am dat mai de mult pasagiile cele mai importante.

*

Din articolul d-lui T. Arghezi în „Viața Romînească" contra „Cocoșului Negru" al d-lui V. Eftimiu—cităm o frază:

„...Rostand pusese să joace și să cînte cucoșul cel adevărat, singurul cocoș autentic și existent, cu trîmbițe în gîtlej, cu fulgi de purpură în coadă. „Cocoșul negru" n'are nici un raport cu găinele, chiar de-i s'ar acorda unele afinități, cu găinăria. El nu e cocoș, după cum nu e chibritelnița, tîmplar și tot atît de bine i-ar fi stat numele de Iepurele galbăn sau de Cumătra violetă. Ștergeți cuvintele: Cocoșul negru și în înlocuiți-le de pildă cu Pincu Bercovici... Credeți că feeria d-lui Eftimiu se va fi schimbat? Intru nimic! Legătura dintre piesă și titlu e aceleași".

Să sperăm că revista iașană nu va fi chemată încă odată, în... judecata tribunalului...

*

STRUNA ZILEI

SPECTACOL

Prima femeie-avocat va pleda la 4 Mai, împreună cu d. avocat Dabija. *Cuvîntul.*

„D-na N. și colegele ei vor da baroului grația"...

Presa.

Impotriva așteptării,—
Ironia întîmplării
Vru să pună de a valma
Gingășia și... sudalma.

In curînd apare în editura Tipografiei H. Goldner din Iași:

EDIȚIA II-a din

MARELE

Dicționar latin-romîn

de

IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediție (700 pagini) este cu desăvîrșire schimbată și mult adăugită.

Prețul acestui dicționar, **cel mai complect și cel mai bun din țară e de 10 lei.**

Atențiune.—*Persoanele care vor trimete de pe acum prin mandat postal suma de 8 lei, se vor considera ca abonate și vor primi la apariție Dicționarul franco. Numele abonaților vor figura într'o listă specială în corpul dicționarului.*

INFORMAȚII

■ In noile modificări introduse de d. N. Xenopol în Legea meseriilor și asigurărilor găsim între altele următoarele dispoziții:

La finele art. 133 se adaogă: Fondurile vechilor corporații vor fi întrebuințate sub controlul Casei Centrale, la plata datoriilor rămase dela acele corporații, numai restul va putea fi întrebuințat, dar sub controlul Casei Centrale, la nevoile actualelor corporații din acea localitate, din care fac parte meseriașii din vechia corporație. Sau la plata de ajutoare ce s'ar acorda potrivit statutelor corporațiilor desființate, membrilor foastei corporații.

La finele art. 138 se adaogă: Consiliul de Administrație al Casei Centrale este în drept a dispune disolvarea societăților libere de ajutor mutual cărora nu le va aproba statutele.

Lichidarea acestor Societăți se va face de către Casa Centrală, întrebuințînd fondurile în primul loc la satisfacția obligațiunilor Societății și la cheltuelile de lichidare iar restul la îndeplinirea scopurilor arătate prin Statute.

■ **De la C. F. R.** — D. ministru al lucrărilor publice a luat eri deciziunea de a se acorda tuturor studenților o reducere de 50 la sută pe c. f. r. pentru tot timpul anului și nu numai pentru vacanțele universitare.

— De la 1/14 Mai a. c. se pune în vigoare un nou tarif local pentru transportul mărfurilor de mare și mică iuțeală. Acest tarif, față de cel actual, are taxele de transport urcate cu 5 la sută.

Noul tarif cuprinde și dispozițiunile pentru transportul cu timbre de francare. De la intrarea în vigoare a noului tarif, se va considera ca abrogat actualul tarif local de mărfuri, valabil de la 15 Mai 1911.

De la data intrărei în vigoare a noului tarif se va aplica un spor de 50 la sută asupra taxei de rulaj a vagoanelor de la trenurile antreprenorilor și furnizorilor de piatră, pietriș, nisip, otc. Asupra taxelor de transport de vagon și kilometru sau de toną și kilometru, ale vagoanelor încărcate de la trenurile tarifare de lucru.

— De eri 1/14 Mai a. c., se vor pune în vigoare nuoi tarife locale pentru călători, bagaje și cîini, pentru călătoria cu prețul scăzut a vizitatoritor băilor din țară, pentru bilete de abonament și pentru călătoria în clasa a III a militarilor de grade inferioare. Taxele nouilor tarife, față de cele actuale sunt sporite cu 50 la sută.

Insă asupra taxelor pentru trenurile speciale de călători și pentru călătoria grupurilor de călători și pentru călătoria grupurilor de lucrători în vagoane de mărfuri montate cu bănci, sporul de 5 la sută va fi socotit și perceput la emiterea buletinului de transport asupra taxelor respective din tarif.

— Eri 14 Mai stil nou, a intrat în vigoare noui taxe de călătorie și de bagaje, între stațiunile căilor ferate romîne de o parte și porturile deservite de vapoarele serviciului maritim romîn de altă parte, prin care se abrogă acele indicate în tariful general de călători și de bagaje, pentru traficurile directe internaționale valabile de la 1 Martie 1913, la paginile 273—317.

■ Mai mulți locuitori de pe strada și mahalaua Socola, ni se plîng, că prin acele părți o ceată de derbedei, constituiți în bandă, după ce se îmbată la cîrciuma lui Marcu, se dedau la scandaluri, luînd la batae pe trecători.

Eri seară, acești indivizi, s'au năpustit asupra debitantului de tutunuri Popovici, pe care l'au bătut în mod grav.

Serjentul de punct, a mărturisit că nu poate face nimic, căci ar fi bătut și el.

Se atrage atenția celor în drept pentru a se lua măsuri, care se garanteze liniștea și siguranța trecătorilor.

■ Azi s'au început repetițiile la teatrul național, pentru stagiunea viitoare, cu *Nick Karter* melodramă, care va fi pusă în scenă de d. V. Cuzinschi; tot azi se mai pune în repetiție o dramă în două acte, prezentată de d. Dragomir și „Disciplina" piesă în 2 acte.

■ Din seria de învățători, pentru definitivat, prezintată la comisia de sub presedența d lui inspector Prassa, au reușit toți, afară de d-na Paucă.

Lecția de *practică* s'a ținut la școala de fete Carmen Sylva.

■ Compania dramatică M. Voiculescu a fost angajată de o mare cassă de filme din Rusia, pentru a juca în fața cinematografului piesa *„Fedora"*.

Este știut că acțiunea acestei piese se petrece aproape întreagă în diferite localități din Rusia; filmele vor fi luate la „fața locului".

■ Sîmbătă 4 Mai împlinindu-se un an de la moartea regretatului doctor Leon Sculy Logotetidi, un parastas se va oficia la cimitirul „Eternitatea" la ora 10 dimineață.

Sunt invitați a lua parte prietenii și cunoscuții.

■ Lista de subscripție a „Vieții Romănești, publicată în ultimul număr al revistei iașane atinge suma de 3555 lei 35 bani.

■ **De la conservatorul de muzică și declamație.** — Zilele trecute a sosit la Conservator, pianul de concert *Grotrian Stenverg* și un *Harmonium Mamborg* comandate de actuala direcție a Conservatorului.

— Pentru definitivatul d-lui prof. A. Zirra s'a numit comisiunea: E. Mezzetti președinte, G. Kiriac, și A. Aurescu membri.

— Pentru producția Conservatorului care va avea loc la 16 Iunie să pregătesc numere de surprize, de o camdată anunțăm două din scenele cele mai importante din opera *Aida* cu cor și *orchestră* cu toată miza în scenă, amintind succesul care l'a obținut Conservatorul tot sub direcția d-lui Mezzetti, cînd la Producția Conservatorului din 1905, a dat complect actul al IV-lea din Rigoletto, cu A. Zirra, Elena Cornescu, Th. Stupcanu, M. Mitariu și Silvestru.

— Cursurile la conservator se termină la 25 Mai. Examenele încep la 1 Iunie.

— Conservatorul rămîne în acelaș local, făcîndu-se însă toate reparațiunile și amenajările necesare. S'a încheiat un contract pe 10 ani cu chiria de 8000 lei anual, obligîndu-se Creditul a face numeroase îmbunătățiri.

■ **Crearea unor nuoi unități militare.** — „Monitorul Oficial" de azi publică promulgarea legei prin care se înființează următoarele noui unități militare:

1). Școala maeștrilor militari de scrimă, cu reședința la București, depinzînd de direcția 9 a școalelor din ministerul de războiu.

2). Cinci divizioane ușoare, și anume:

Divizionul 1, aparținînd corpului 1 armată, cu reședința la Craiova.

Divizionul 2, aparținînd corpului II armată, cu reședința la București.

Divizionul 2, aparținînd corpului III armată, cu reședința la R.-Sarat.

Divizionul 4, aparținînd corpului IV armată, cu reședința la Bacău.

Divizionul 5, aparținînd corpului V armată, cu reședința la Medjidia.

Aceste divizioane se vor recruta de pe teritoriile corpurilor de armată respective.

3) Un batalion de specialități, cu reședința la București, compus din următoarele unități existente: compania de specialități, compania de aerostație, școala și parcul de aviație.

El se va recruta din toată țara.

*

b) Se transformă!

1) Divizionul de artilerie călăreață în regiment de artilerie călăreață, cu reședința la Galați.

2) Regimentul 1 artilerie de cetate, în 3 batalioane de artilerie de cetate, făcînd corp în parte, și anume:

Batalionul 1 cu reședința la Focșani, batalionul 2 cu reședința la Nămoloasa batalionul 3 cu reședința la Galați.

Aceste batalioane vor constitui trupele de artelierie regiunii F. N. G.

3) Regimentul 2 artelierie de cetate, cu reședința la București va purta în viitor No. 1 rămînînd în aceiași garnizoană.

Art. II. — Pe ziua de 1 Noembrie 1913.

*

Se înființează:

1) Batalionul 10 vînători, a cărui reședință se va hotărî mai tărziu, care se va recruta de pe teritoriul diviziei X.

2) Un divizion de obuziere grele cu reședința la Cernavoda.

El se va recruta din toată țara.

3) Un divizion de artelierie de munte cu reședința la Curtea de Argeș.

El se va recruta din toată țara.

■ Prima convocare a adunărei generale a Societății de Sport și Muzică s'a făcut pentru Duminică 5 Mai în localul societății.

■ In chestiunea evadatului de la Socola, Dumitriu, aflăm încă următoarele.

In urma unui raport al d-lui dr. Finkelștein de a se transporta individul la Văcărești, parchetul a delegat pe d-nii dr. Tudor și Grigoriu după avizul cărora Dumitriu, simulant abil, fa fost transportat la Socola, de unde a reușit a evada.

DESFACEREA PRODUSELOR

FERMEI ȘI VIILOR

A. A. BADAREU

IAȘI.—Strada I. C. Brătianu 185

De la 20 Aprilie produsele Debitului Badareu se vînd cu următoarele prețuri reduse:

Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

	Litru	Kgr.
Smîntînă dulce centrifugată	2.40	
Caș și urdă dulce		1.20
Unt proaspăt pentru gătit		3.20
Unt pentru masă și cafea		5.00
Brînză proaspătă de vaci	—80 și	1.20
Brînză de oi de toamnă	1.40, 1.60,	1.80 și 2 lei
Ouă zilnic proaspete	6 lei suta	
Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul		0.25
Idem	oca	0.40
Cașcaval grecesc		2.80
Cașcaval și Brînză nouă în burduf		2.80
Brînză de Brăila (Telemea)		1.40
Grăsime		1.80
Cozonaci și chifle		

De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:

	Litrul
Vin alb vechiu	80
Vin alb și negru vechiu	1.—
Vin alb negru si superior	1.20
Vin Cotnar și Bordeaux	1.60
Vin otonel roș	1.60
Vin Cotnar și Bordeaux superior	2.—
Vin Otonel	2.40
Vin spumos à la șampanie	3.50 sticla

Toate calitățile de vinațuri.

■ Pe ziua de una Octombrie a. c. sunt înființate la Conservaterul din Iași, trei catedre noi: Corn, Fagot și Clarinet.

Doritorii de a ocupa aceste catedre trebuie să se adreseze în scris la direcția Conservatorului.

■ Ma mănăstirea Slatina (jud. Suceava) s'a înființat o fermă model, conform ultimelor cerinți moderne.

■ Astăzi au început ședințele Consistorului Superior Bisericesc.

La ordinea zilei sînt chestiuni importante de desbătut. Este vorba de alegerea noului Episcop al Rîmnicului și Noului Severin, precum și a unui Arhiereu în locul vacant prin alegerea episcopală.

※ D. I. Petrovici, profesor universitar, va relua cursul de „Istoria filosofiei moderne", mîne, 3 Mai, la ora 6 p. m.

■ Un incendiu a distrus casa locuitorului Vasile Crețu, din comuna Prigoreni.

■ La Prefectura de județ, se va ține în ziua de 16 Mai licitație pentru aprovizionarea penitenciarului local cu lemnele necesare pe anul 1913.

■ Mîne 3 Mai la ora 2 p. m. se va efectua vînzarea mărfurilor falitului A. Haies, din strada Ștefan cel Mare.

■ A apărut „Recreațiunea" No. 8, revistă distractivă lunară.

■ **Școlare.**—D. T. Zaharia institutor la școala de băeți din Hîrlău se transferă pe 1 Septembrie a. c. la școala mixtă din nou înființată „Nicolina și Socola" din Iași, ca institutor și director.

— D. I. Costin instit. la școala de băeți din Tg.-Frumos, se transferă pe 1 Septembrie la școala de băeți No. 3 Huși.

— Ad-ția Casei Școalelor a luat dispoziție ca escursiunile școlare din luna Mai, să fie făcute de fiecare școală în parte, Sîmbătă, ele nefiind în legătură cu ședințele cercurilor culturale, care se vor ține ca și în celelalte luni ale anului Duminica și la datele hotărîte.

— Din inițiativa d-lui D. Bejenariu dirigintele școalei Hermeziu, a primarului și notarului comunei, s'au pus bazele unei obștii sătești pentru a lua în arendă o moșie din acea comună.

■ Mitropolia de Iași a intervenit la Ministerul Cultelor și instrucțiunei publice pentru a se lua urgente măsuri pentru reparația bisericei din Bîrnova, care e considerată monument istoric și totuși se află în ruină.

■ Astăzi la orele 3, d. Profesor dr. Amza Jianu și-a dezvoltat în aula institutului anatomic lecțiunea de deschidere a cursurilor.

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic și microscopic; Analize chimice și microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secrețiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziției și a conținutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereți instrucțiuni pentru ori-ce analiză.

Ultime Informaţii

A. S. Regală Principele Ferdinand în Iaşi

Astăzi dimineoţă la ora 7 şi un sfert, a sosit în localitate, cu un tren special A. S. Regală Principele Ferdinand.

Urmîndu-se ordinul dat de către Principe nu i s'a făcut nici o primire oficială civilă sau militară. N'a fost la gară nici reglementara companie de onoare. A condus singur automobilul dela gară la comandament.

A. S. Regală călătorind numai în interes de studii militare, n'a permis ca trecerea Sa prin Iaşi să aibă de cît o înfăţişare lipsită de orice ceremonial.

Na va face nici o vizită şi nici o inspecţiune. Va fi găzduit la comandament şi va lua masa la cercul militar.

Astăzi după amează va avea loc o conferinţă militară cu locotenenţii-coloneli de cavalerie care au fost convocaţi în oraşul nostru.

Călătoria Princiară este pentru instrucţii cu ofiţerii superiori de cavalerie. Se va face în două serii: Cu prima serie: locotenenţi-coloneli, Principile va pleca mîne dimineaţă calare, parcurgînd linia Podul-Iloaea — Tg.-Frumos, — Roman, — Bacău pînă la Adjud, unde prima serie îşi termină lucrările.

Dela Adjud A. S. Regală va merge cu trenul pînă la Tecuci, unde va începe lucrările cu a doua serie: cu colonelii de cavalerie, parcurgînd calare itinerarul Tecuci-Buzeu-Ploeşti pînă la Bucureşti unde se termină întreoga lucrare.

■ *Este speranţă ca în toamna viitoare să avem orchestră la teatru. In budgetul teatrului sunt prevăzuţi 2000 lei, dacă va contribui şi Primăria cu vr'o 2000 lei, cu siguranţă că orchestra Conservatorului sub direcţia d-lui E. Mezetti, va delecta publicul iaşan în serile de teatru.*

■ *Duminică 5 Mai este ziua sorocită de rectorul universităţei pentru alegerea noului comitet al „Centrului Studenţesc".*

De astădată alegerile se vor face, pentru întăia oară, după o normă stabilită.

Fiecare facultate îşi va trimite delegaţii săi, în comitet.

Birourile electorale vor fi asistate de către secretarii facultăţilor respective.

Studenţii naţionalişti au făcut înştiinţare oficială că nu vor participa la aceste alegeri.

■ *In urma ploilor căzute, zilele trecute, apele Jijiei, au venit mari, inundînd locul dintre satul Larga şi Ţiganaşi.*

Izlazul comunal din satele Isvoarele-Epureni e inundat complect.

Prutul de aseminea a venit mare şi ameninţă cu inundaţii.

■ *In „Le Temps" de astă-zi găsim interesantul detaliu că studenţii romîni de la facultatea de drept sunt în număr de 257 cel mai mare contingent de străini. Raşii ating 243. Totalul studenţilor romîni la Paris este de 408 faţă de 2769 studenţi raşi.*

■ *A. S. Regală Principesa Maria a României, actualminte în cură la staţiunea balneavă Dax, a fost invitată de către Regina Spaniei, vara Princesei Maria, să petreacă un scurt timp la Madrid.*

A. S. Regală a plecat astăzi pentru 8 zile în Capitala Spaniei romantice, însoţită de d. maior Manu, aghiotant princiar.

■ *Se ventilează ideea de a se înfiinţa internate pe lîngă cele două connservatorii din ţară, destinate viitorilor pedagogi şi maeştri de muzică.*

■ *D. dr. Minovici, directorul general al serviciului sanitar, soseşte mîne dimineaţă în localitate.*

■ Comisiunea pentru modificarea regulamentelor conservatoriilor a cetit în ultima şedinţă referatele şi dezideratelor profesorilor de muzică. Comisiunea s'a adresat diverselor conservatorii din Germania, Franţa, Italia şi Bohemia (Praga) pentru a şi procura regulamente de organizare a instituţiilor similare din centrele respective.

■ D. N. D. Cocea nu mai face parte din direcţia „Rampei".

■ Comitetul central pentru ajutorarea incendiaţilor a trimes prefecturei de judeţ suma de 550 lei, pentru a fi distritribuită următorilor locuitori:

Ion Enachi din Ungheni, 100 lei; Mitru V. A. Catrine din Mogoşeşti 150; Elena Gavril Ionescu din comuna Focuri, 100 lei; D. Şiptoneanu din Iaşi 100 lei; Costachi Giocoi din comuna Buznea 50 lei şi Ioan Axinte Negrea din Hermeziu 50 lei.

■ Studenţii naţionalişti au anunţat pentru Vineri o întrunire la sediul „Centrului Studenţesc".

Este de menţionat că la această întrunire nu sunt admişi a lua parte de cît studenţii afirmaţi ca naţionalişti.

■ Astă-zi s'au început şedinţele Curţei cu juri.

La ordinea zilei două procese de presă.

BAZARUL
Societăţii „Domniţa Ruxanda"

Joi, în 2 Mai a. c., Societatea *Domniţa Ruxanda*, va deschide în str. Lăpuşneanu No. 20, sub patronajul unui comitet de doamne, un **Bazar permanent**, în care vor fi expuse, spre vînzare, felurite obiecte de industrie casnică, lucrate la şcoala „Domniţa Ruxanda", şcoala de „Ţesătorie" din Tataraşi a ministerului de industrie la atelierul din M-rea Varatic, etc.

■ La alegerea „Centrului Studenţesc" care va avea loc Duminică 5 Maiu la Universitate s'au fixat pînă acum următorii candidaţi, dela drept Demostene Botez, Gh. Mitachi, M.Sevastos, secţia licenţă, Eugen Pavelescu, secţia doctorat, litere: Gh. Gh. Hotnog, P. Constantinescu secţia licenţă, Alexandrescu Al. secţia doctorat ştiinţe M. Dulcescu şi I. Motăş.

■ D. Plutonier C. Tibincu, de la batalionul de rezervă, a fost avansat la gradul de plutonier major; grad care s'a înfiinţat prin noua lege.

■ In strada Carol-Lueger — foastă strada Muzelor, s'au declarat două cazuri de scarlatină, la doi copii de 14 şi 12. Ambii au fost izolaţi.

■ Preotul N. Roşescu, actualmente supranumerar la biserica Sf. Gheorghe din Piatra-Neamţ, a fost înaintat pe ziua de 1 Mai, paroh al acelei biserici.

■ In ziua de 23 Mai, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen va sluji la mînăstirea Neamţ, fiind hramul bisericei. Inaltul Prelat va fi înconjurat de clerul mitropoliton. Va asista de asemenea şi d. G. Parvu, directorul Mitropoliei.

■ **De ale Meseriaşilor.**—Dispoziţiunile noului proiect de lege al d-lui N. Xenopol. Pe viitor meseriaşii bolnavi vor avea drept la ajutor bănesc dacă vor fi cotizat două săptămîni.

— D. Climescu-Gusti secretar al Corporaţiei „Progresul" a fost mutat la Confecţiuni în locul d-lui Orest Panu, destituit. D. Al. Simionescu a fost numit la corporaţia „Progresul".

— Patru locuri de controlori sunt vacante la corporaţiile locale.

— Alegerea breslei cizmarilor n'a fost încă aprobată de consiliul Cassei Centrale a meseriilor. E al doilea an de vacanţă de comitet la zisa breaslă.

■ *Notariat.*—D. Cristea Misir ipotechează imobilul din Iaşi str. sf. Teodor No. 1

— Intre d-nii Jean Guttman şi Gh. A. Cristea intervine act de cesiune pentru o creanţă a d-lui Botez.

— Moşiea Giurgeşti-Mereşti Jud. Suceava se ipotechează d-lui A. G. Cristea.

— Terenul din str. Anastasie Panu colţ Pomir, devine proprietatea comunei Iaşi. Imobilul din str. Sf. Sava No. 7. a foat ipotecat creditului Urban.

■ Noul program de astă seară J o i al cinematografului Pathé Frères din vasta sală a circului Sidoli, cuprinde:

„Epopeea de 300 ani a dinastiei Romanovilor" (1613—1913). Serbările Tricentenarului, cari au avut loc acum două luni. (2 părţi).

In preajma morţei, măreţ roman însufleţit în 2 părţi.

Biarritz (Pirineii francezi), una din cele mai frumoase staţiuni balneare în Europa, interesante vederi după natură.

Gelozia imprudentă, splendid roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor străine.

Tîndală profesor de morală, scene comice.

Adăogîndu-se subiecte noui, programul va cuprinde 5 părţi.

Mîne Vineri program nou: „O dramă în fundul mărei", film parizian de mare artă.

„Aruncată în prapastie", film suedez de mare artă.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal.

Don Juan pedepsit, briliantă comedie.

ATELIER SPECIAL

pentru instalaţiuni de

APA şi CANAL

BAI, CLOSETE şi LAVOARE

I. Zamfir şi Gh. Vella

autorizaţi de Comuna Iaşi

Str. Săulescu 1, (Piaţa Unirei)

Execută ori-ce fel de lucrări atingătoare de aceasiă branşă, cu preţurile cele mai convenabile şi în provincie.

Devise şi măsurători se întocmesc la cerere.

Junger Architekt

Oesterreicher, moderne Richtung, übernimmt Herstellung von Plänen vom Entwurf bis ins Detail.

Probeskizzen unverbindlichst. Wohnt in Jassy. Gefällige Angebote unter „Raumkunst" an die Adm. des Blattes.

ULTIMA ORA

Predarea Scutarilor

Vizita de la Roma

O lămurire

Bucureşti.—Cetim în ziarul „Presa":

„Ziarele care ţin să facă opoziţie cu ori ce preţ, şi deci să pescuiască în apă turbure, au dat cu o vădită rea credinţă o interpretare tendenţioasă cuvintelor rostite, de către d. Th. Rosetti, preşedintele Senatului, cu prilejul incidentului provocat în şedinţa de Marţi, de către doctorul Sabin, a căruia eşire şi nedreaptă şi înjurioasă, nu numai a surprins, dar şi a revoltat întreaga majoritate.

Nici un cuvînt din aplicaţiunile date de d. preşedinte al Senatului, dar absolut nici unul, nu a fost de natură a jigni cît de puţin, pe vre un membru al maturului corp.

PRINCIPELE CAROL LA ROMA

Roma. — Principele Carol a vizitat azi muzeul Vaticanului şi muzeul Borgheze. Regele Italiei şi Principele Carol au părăsit monumentul lui Vitorio Emanuel, la ora 9 şi 20 fiind salutaţi în mod respectuos de mulţime. In timpul vizitei principele Carol a exprimat admiraţia sa pentru această operă colosală şi a cerut deslușiri despre amănuntele cele mai minuţioase.

Demobilizarea în Austria

Viena. — După cele ce spun ziarele, consiliul miniştrilor comuni s'a ocupat de reducerea efectivelor graniţei meridionale. Se asigură că consiliul ar fi hotărît, că rezerviştii vor fi desconcentraţi treptat, pe măsură ce situaţia diplomatică, se va înbunătăţi. Se presupune că desconcentralizarea se va face foarte curînd.

Predarea Scutarilor

Cetinge.—Detaşamentele internaţionale destinate să ocupe Scutari, compuse din 1000 de oameni au luat direcţia Scutarilor prin fluviul Kojana pe bordul vapoarelor italiene şi austriace, care făceau serviciul pe Bajan înaintea răsboiului.

*

Cetinge. — Oficial. — Amiralul englez prin intermediarul ministrului Angliei în Muntenegru a informat guvernul muntenegrean că impresurarea coastelor va fi indicată azi după amiază la ora 2 după amiază. Trupele internaţionale sub comanda admiralului englez Burney au intrat în Scutari, generalul Betchir l'a salutat la intrarea oraşului printr'o scurtă cuvîntare, la care amiralul a răspuns prin cîteva cuvinte amabile, apoi admiralul a iutrat în oraş. Trupele internaţionale au ocupat numai de cît clădirile publice unde vor ţine garnizoane şi au început un serviciu de ordine.

O măsură avantagioasă pentru comerţ

Paris.—Guvernatorul general Ractivan a informat biroul vămilor, că cu începere de azi mărfurile destinate la import în interiorul vechilor vilaiete turceşti: din Salonic, Monastir, Ianina, Kosovo şi Adrianopole şi care sunt depozitate în intrepozitele anumite, sau care vor fi direct transitate în interior, vor fi scutite de taxa de 1 la sută percepută pînă acum. Aceasta ar constitui un mare avantagiu pentru comerţ.

Demisia guvernatorului Galiţiei

Viena. — Imparatul a primit demisia guvernatorului Galiţiei, d. Bobrinski, conferindu-i Marea Cruce a ordinului Leopold.

Succesorul lui va fi fostul ministru Korytovsky.

1 Mai în Rusia

Petersburg.—Cu prilejul zilei de 1 Mai munca suspendată în fabrici, poliţie a înlăturat mai multe încercări de manifestaţie. Nu s'a întîmplat nici un incident serios.

Sporirea taxelor de import în Turcia

Paris.—Ziarul „Le Matin" pretinde a şti dintr'un isvor bine informat, că Turcia va cere Puterilor să consimtă la o sporire a taxelor de import de la 11 la 15 la sută.

Puterile ar primi aceste propuneri, dar ar cere diferite reforme.

Rusia şi chestia albaneză

Paris.—Corespondentul ziarului „Temps" la Petersburg află că Rusia va propune cîte-va amendamente la proiectul albanez, prezentat de Austro-Ungaria şi Italia. Rusia va părăsi proectul unei Albanie sub suveranitatea Turciei şi va admite candidatura unui prinţ.

■ **Firul special telefonic fiind deranjat, n'am putut azi convorbi cu corespondenţii noştri din Bucureşti.**

ATENŢIUNE

Subsemnatul, aduc la cunoştinţa d-lor Farmacişti Droguişti şi Circiumari, că am deschis cu începere dela 1 April a.c. un depozit engros de:

Alcool rectificat şi anisonat.

Rom, cogneac şi diferite licheruri.

Vin din diferite podgorii.

Vînzarea se face de minimum 10 litri, serviciu la domiciliu cu careola depozitului.

Depozitul, în centrul oraşului, str. Albă (Elena Doamna) No. 10.

Cu stimă.

V. V. Teodorescu.

De Inchiriet *etajul de sus al Circului Sidoli (faţada) cuprind 7 camere şi o bucătărie în curte. Apa şi canal, lumina electrică.— A se adresa la administraţia Circului Sidoli.*

INŞTIINŢARE

Subsemnatul Gh. Ştefăniu frizer din str. Anast. Panu No. 56 fac cunoscut onor. mele clientele şi iaşenilor, cari doresc să fie bine şi igienic serviţi că cu începere de la 23 April 1913 deschidem salonul de frizerie în Piaţa Unirei No. 19 lîngă berăria Luther, asociat cu d. N. Timofti.

Gh. Stefăniu şi N. Timofti

Doamnă, *Germană instruită, doreşte angajament la copii, sau dame de compagnie.*

Albertine, *Str. Sft. Andrei No. 44.*

De Inchiriat *Un apartament în strada Codrescu No, 7 complect reparat, compus din 5 camere spaţioase cu un antret, bucătărie, pivniţă, curte etc. cu preţ avantajos.*

A se adresa d-lui I. A. Scriban. str. Codrescu No. 7.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Oculist operator

reîntors din străinătate

Strada Ştefan cel Mare No. 6

Casele magazia Kahanne

Consultaţiuni 3—6 p. m.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

Comptabil la o mare instituţie de Bancă, titrat cu cunoştinţă de limbi străine, oferă 2—3 ore pe zi persoanelor sau instituţiilor cari ar avea nevoe. Adresaţi în scris sub Comptabil la tipografia H. Goldner.

O domnişoară ştiind bine croitorie şi lengerie, doreşte a lucra cu ziua în familie.

E. Stegariu.

Str. Păcurari 21 (în curte)

Preparator *caută lecţiuni de vioară şi meditaţii sub condiţiuni modeste.*

Informaţii la Tipografia H. Goldner.

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* Bahnele *cu* Borasca *şi cu hliza* Nemerniţa *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*

Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

Doamnă de bună condiţie sau profesoară, găseşte într'o familie, salonaş bine mobilat, separat, eventual şi pensiune. Poziţiune încîntătoare. Adresaţi tipografia H. Goldner.

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

VACCINARI

practică

Dr. A. STEUERMAN

— Str. Cuza-Vodă 13 —

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult 10—11 şi 3—5.

BANI

Imprumută privatier la persoane solvabile.

Dobînda 5%, *plătind în rate în curs de 5 ani.*

SCHAPIRA E.

Postlag Berlin 47.

ROMANIA

Parohia Biser. Sf. Voevozi (Roşca)

DIN IAŞI

PUBLICAŢIE

Se publică spre cunoştinţa generală că Epitropia acestei biserici cu aprobarea Ministerului de Culte Admin. Casa Bisericei prin ord. No. 1471 şi 12787 din a. c. scoate în vînzare prin licitaţie următoarele imobile proprietate a bisericei şi anume:

1) Una casă cu locul ei, compusă din 4 apartamente cu 8 odăi şi 4 beciuri construcţia de zid, acoperită cu tablă. Situată în Iaşi s. IV-a str. Apeduc No. 33. Preţul oferit la prima licitaţie 9250 lei şi de la care va începe concurenţa.

2) Una casă cu locul ei situată în Iaşi s. V a str. Calaraşi No. 8 compusă din 2 odăi şi o camară, construcţia de vălătuci acoperită cu şindilă. Preţul oferit la prima licitaţie 2005 lei de la care va începe licitaţia

Garanţia provizorie este de 5 la sută asupra preţurilor indicate.

Licitaţia se va ţinea în ziua de 25 Mai 1913 ora 1 p. m. prin ofertă închisă, în cancelaria parohiei, Iaşi str. Eternitatea No. 28, unde în oarele obişnuite de cancelarie, se pot lua cunoştinţă de sarcinile şi condiţiunile vînzărei. Supra-oferte nu să primesc.

Art. 72—83 din legea comptabilităţei publice sunt aplicabile acestei licitaţii.

Epitropi: **Paroh. Econom N. Agapi, D. Măinescu, Pan. Alexandrescu.**

No. 35.—1913, Aprilie 24.

Cine vrea să mînînce şi să bea bine şi eften

să viziteze renumitul restaurant

TANASACHE

unde va găsi la ori-ce oră de zi şi de noapte mîncările şi băuturile cele mai bune şi cu preţuri modeste.

Se primesc şi abonamente cu cartele sau cu luna.

Se angajază şi pentru banchete.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

G. ... & I. DAVIDESCU

Proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului

I. DAVIDESCU

Teatrelu

... 5.50 bani. — 1 Litru 0.70 — 1/2 litru 0.50 bani

(Preţurile se înţeleg oriunde)

CAPSULELE

LUI

PAQUIN

Cu Balsam de Copaiu

Singurele capsule de *gluten* cu **copaiu aprobate de Academia de Medicină din Paris.** — *Nu se sparg* în stomach, deci, sunt ir. tot d'auna bine tolerate şi nu pricinuesc **nici una dată rîgnicli.** Intrebuinţate singure seu cu *Injecţiuner Paquin*, pudec în forte scurt timp *scurgerile cele mai* ... *pricinuite de*

GONOREE

A nu ... *Paquin* şi *Timbrul oficial* ... *Guvernului francez.*

DEPOSIT: ... Faubourg St-Denis

la ... ALDESPEYRES

Şi la ... principale **Pharmacii**

... ŞI

CHARTIA SI VASELINA ... LOUIS ALDESPEYRES

... în

SPITALELE MILITARE ALE FRANCIEI

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1911
Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor
Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 92,127 polite de lei 654.389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 la sută rentă

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti.

Lei 7,453,500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1.980.25 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutire de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţiei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,
IOSEPH POPPER
Str. I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE vindecă şi vindecă Nevralgiile cele mai grele de stomac, Migrenele, Gastralgiile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase cari ... Durerile ... Palte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă, în dina cea d'antaiu să se ia 3 hapuri, unul dimineaţă, unul la ... şi unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simţit vro ... va lua 6 hapuri a doua zi, 9 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu trebue ... mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLERC & Cie, de la PARIS, ... cere se poate găsi la toţi Droguiştii şi Farmaciştii.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1871 — Simbătă 4 Mai 1913

Avem o opinie publică

Explicația marelui insucces, pe care l'a avut sub'ta încercare a d-lui P. P. Carp de a schimba cursul trebilor politice în țară este aceasta: avem astăzi o opinie publică.

Dacă ar vroi cineva să concretizeze într'o formulă unică, precisă, c'ară și adevărată deosebirea între epoca noastră de astăzi și între acea de acum cîteva decenii, am zice numai atîta:

Astăzi avem o opinie publică.

E de sine înțeles că spunem prin aceasta că avem ceea ce n'aveam pînă nu de mult; că această opinie publică s'a format abia subt ochii noștri, că ea este un cîștig al generației, de astăzi spre deosebire de cea de eri; născută și făurită cu încetul, sub influența culturii, moravurilor și evenimentelor de aiurea, —dar constituind, netăgăduit, o superioritate și un bun al zilelor noastre, o caracteristică a stării noastre de progres și de cultură. Și toate aceste numai în faptul că — avem o opinie publică.

In adevăr. Ceea ce constituie slăbiciunea și a însemnat dezastrul încercării intempestive a bătrînului barbat politic, este că, crescut în deprinderile și starea de spirit a unei alte vremi, petrificat în concepțiunea patriarhalului odinioară, din care a păstrat, cu o uimitoare îndîrjire, convingerea că o singură voință se cuvine să conducă și să dicteze, fără a ținea seamă de oameni, de împrejurări,—nu și-a dat seamă că timpurile nu mai sunt astăzi aceleași' că multe s'au schimbat, că s'a înfăptuit o evoluție însămnată preste tot, rezumîndu-se toate aceste în constatarea pe care am făcut-o mai sus — că avem astăzi o opinie publică.

Din intimitatea discretă a unui cabinet—fie chiar și a unui cabinet ministerial, nu numai particular, din înălțimea unei tribune de club, din presumțioasa singurătate, care realizează ceea ce englezul porecletește, pe jumătate poetic și pe jumătate ironic o „splendidă izolare"—nimeni nu se mai poate încumeta, în vremea noastră, să-și impună voința și părerea în așa grad, neținînd seamă de acei dimprejur se confundă această voință și opinie proprie ca un factor deciziv și infailibil intru realizarea unor întîmplări generale, cu caracter social și istoric.

Nu.

Avem astăzi o opinie publică, rezultanta unei mai îndelungi experiențe sociale, unei mai atentive observări a împrejurărilor, unei mai bune cunoașteri a drepturilor și datoriilor ce incumbă fiecăruia. Și acea opinie publică nu exercită numai un control riguros asupra acelor ce se cred chemați a hotărî și a îndruma — pînă și destinele poporului, dar formează și un îndreptar și o călăuză,—un criteriu al binelui și al răului,— o măsură cumpănită a ceea ce este și nu este drept, a ceea ce se cuvine, ori nu se cuvine. Este opinia publică de care neapărat trebuie să țină seamă factorii politici și pe care, la rîndul lor, aceștia se pot sprijini în momente grele.

Este opinia publi ă pe care n'o cunoșteau oamenii politici ai țării, ai generației trecute; din rîndul căreia a supraviețuit, bogat în merite personale, înzestrat cu insușiri briliante, același Petre Carp, care are tocmai marele neajuns de a fi rămas același, numai același, pururi același,—respingînd orice schimbare, orice prefacere, orice disciplinare, orice supunere către a totputernicia vremei, mișcătoare de mari și continue schimbări.

Intre un om — cu ori cîte calități — și istoria unui popor în plină evoluție, aceasta din urmă stă totdeauna mai presus. Și un fenomen în însăși istoria poporului romîn este formarea opiniei publice, chemată să înlăture greșelile, să ocolească excesele, să indrepte abaterile personalităților politice stinghere, să contribuie la faurirea în viitor a țării romînești.

Și în tenacitatea cu care d. P. P. Carp s'a opus acelei opinii publice, mergînd în potriva ei, stă taina întreagă a dezastrului, cu care-și va încheia o carieră politică, originală dar paradoxală—fără urme practice, fără utilitate pentru viața acestei țări. Va rămînea, poate, o figură ibseniană—cu deviza că „cel singuratic este cel mai puternic"—dar nu va fi fost nici un moment un om politic cu adevărat.....

△

NOTA ZILEI

Sub titlul „Un dentist" găsim în ziarul „Dreptatea" următoarea strîmbă notiță:

Corespondentul nostru din Roman ne scrie:
«Din partea mai multor persoane din localitate mi se aduce la cunoștință că d. medic dentist I. nu-și pricepe meseria și a cauzat celor cari au avut încredere în știința sa mare prejudiciu.
Suntem rugați să atragem atențiunea atît a publicului cît și a serviciului sănitar asupra acestui domn doctor, căci meseria de dentist fiind foarte delicată, cînd este practicată de un om fără pricepere poate să aibă consecințe foarte grave».

Lăsînd de o parte faptul că acest coltos corespondent n'a.. mestecat nici odată formele gramaticale și are stilul foarte anevoie de... mistuit, ne întrebăm: ce dinte o fi avînd respectivul în contra dentistului, căruia vrea, de sigur, să-i scoată cu... cleștele ceva lei noi, după sistemul ziaristic foarte modern al apașilor?

Dacă n'o fi aci pricina, am presupune că e un acces de turbă publicistică, de par'că „ziaristul" ar fi mîncat măse..lariță.

Ecouri Politice

„Evenimentul" zice că d. Bogdan Pitești ar fi tras la răspundere pentru cea mai nouă din calomniile debitate în ziarul d-sale.

Pușcăria pentru acest vechiu client al Văcărești'or nu e nici o primejdie. S'a deprins de mult cu dînsa.

*

De-asupra redacției „Cuvîntului" s'a instalat firma unei companii de navigație—„Holland America".

Poate vom ști pe viitor, în ce... ape se scaldă domnii de dedesubtul firmei.

*

Unele regiuni ale județului Iași au început a fi inundate.

O greșală de calendar a Naturii. D. P. P. Carp n'a venit la putere și d. Costachi Negruzzi nu e prefect de județ, ca să fie rost de un... fond al inundațiilor.

*

Soarta campaniei „Viitorului" în chestiuni de C. F. R. a fost fatală: a deraiat.

*

„Nu știu ce va face Viitorul..." spune guralivul domn Protopopescu-Pake în „Dreptatea", vorbind de drasticele dezmințiri ce i s'au dat de către d. Ministru al Lucrărilor Publice.

Să-i spunem noi: va tăcea...

*

„Poziția politică a d-lui D. Greceanu e tare" scrie „Eevenimentul".

Și ecoul răspunde: „ca... Stînca".

*

„Afară cu Badareu„! urlă ziarul unui apaș al Capitalei.

In adevăr,—nu mai e bun la nimic excelentul ministru, dacă n'a mai ramas nimic de inventat pe seama lui.

CERȘETORII

Orașul nostru are pretențiunea a fi numărat printre orașele mari a țării. Și în adevăr, cu un număr de locuitori aproape de 80,000 locuitori. Iașii chiar în țeri unde de obiceiu orașele sunt populate, încă n'ar face figură proastă. Și acolo din cauza numărului locuitorilor săi ar putea fi socotit cel mai puțin între orașele de categoria a doua.

Cu toate acestea orașul acesta, Iași are multe și neasămnate neajunsuri.

Despre unul din acestea voesc a vorbi acum, și anume despre unul care ni se pare a fi mai ușor de înlăturat.

Toată lumea, atît cea șezătoare în oraș, cît și cea care-l vizitează pentru ori ce motiv ar fi, rămîne tristimpresionată de întinderea peste ori ce margine a cerșetoriei.

Te duci în hală. Primul lucru ce-ți izbește privirea este înșirarea a o mulțime de inși poate cu adevărat estropiați poate prefăcuți, dar care se milogesc neîncetat....

Unul țipă cît poate de tare spre a atrage atenția trecătorului, altul cîntă, altul face diferite contorsiuni cari numai plăcere nu pot inspira cui-va. Și cu toate acestea te ai dus în hală într'o zi cînd ai timp disponibil, ca să vezi ce lucruri noi s'au mai adus, să cauți ceva mai deosebit ca în alte zile, să-ți mulțumești trebuință fiziologică a mîncării, cu un oare care lux față de ceia ce se întîmplă în fie-care zi. Cerșetorii însă ți-au stricat tot cheful.

Pe lîngă aceștia, cari cer în gura mare și la urma urmei te și înjură dacă nu le dai, sumedenie de inși — unii mai îmbracați, alții aproape goi — întind mîna. Ii vezi pe strada mare, îi vezi pe la toate răspintiile.

Stau la vorbă cu un prieten. Imediat cerșetorul care te a pîndit s'a înființat. Te faci că nu-l vezi, el ți se vîră în suflet, te întorci în altă parte, se întoarce și el așa, ca să-ți vină veșnic drept în față.

De voe, de nevoe trebue să vîri mîna în buzunar că altfel nu scapi de el.

Cîtă plăcere simți de îndată ce ai trecut hotarul țării și ajungi în orașe streine, unde cerșetoria e combătută cu asprime și cei schilozi nu ți se mai înșiră înainte.

Și acolo este sărăcie, însă puterile publice au luat măsuri pentru ca mai nevoiașii să nu sufere fără ajutor, dar nici populațiunea validă să fie expusă a fi întîlnită la fie care pas.

Am auzit că acum cît-va timp, poate o lună ori două s'ar fi făcut și în orașul nostru o razie cu privire la cerșetori și rezultatul ei ar fi fost că marea majoritate a celor ce se tînguesc pe toate drumurile, sunt oameni sănătoși și în putere de muncă.

In București, știm că d-rul Minovici a organizat un serviciu special de asistență pentru cerșetori. Chiar acei, cari au anumite lipsuri organice, cum ar fi ochii ori o mînă, un picior, sunt puși la anumite munci după puterile lor.

In Iași nimic așa nu s'a încercat. Știu că lucrul e foarte greu și că trebue stăruință și un devotament pe care nu mulți îl pot avea.

Problema aceasta a carității e una din acelea care dă mai mult de gîndit. In adevăr, totdeauna s'au întrebat cei ce s'au ocupat de chestiune, care ar fi mijlocul de a distinge pe adavaratul nevoiaș. Și mulți au răspuns că aceasta ar putea-o face mai bine particularul de cît Statul.

De aici creațiunea atîtor societăți în scop de a ajutora pe cei săraci. In alte țeri, doamne din societatea cea mai aleasă nu se înjosesc a merge prin colibele celor mai săraci, cercetează ele singure și se conving personal despre orice caz de sărăcie, ce li se aduce la cunoștință.

Nici noi nu stăm chiar rău de tot din acest punct de vedere. Avem societăți formate de doamne romînce, pentru că mila este un privilegiu al sexului femenin — cari strîng obolul de la toți cei în stare a-l da, spre a-l întrebuința întru alinarea vre unei suferinți. Ne rămîne să ajungem și noi acolo, ca să cercetăm pe nevoiași chiar la domiciliu, și acolo să le dăm ajutoare.

Nu însemnează însă că Statul a renunțat pentru aceasta la rolul său de ajutător al celor săraci. In alte țări caritatea publică e organizată sistematic prin legi. Englezii au *taxa saracilor*, Francejii au *Asistența publică*. Noi nu posedăm un serviciu al asistenții publice. In schimb în deosebitele capitole ale budgetului avem presărate sumi cu cari să putem veni în ajutorul celor săraci.

Ar fi momentul să ne întrebăm dacă nu e bine să avem și noi *organizat un serviciu al asistenții publice*, cu budgetul său, cu personalul necesar?!

Eu socotesc că o discuțiune asupra unui asemenea procedeu n'ar fi deplasată.

Avem experiența altor țări, mulți dintre noi înțeleg chestiunea și de sigur nu va fi rău ca dînșii să fie întrebați și pe aceste temeiuri să se întocmească o organizație care să răspundă nevoilor momentane și viitoare. Dar astăzi? Negreșit că puterile publice, ca Primăria și Poliția ar trebui să aibă asupra celor ce sunt, ori se zic nevoiași, o privighere mai intensă.

Ele ar putea să aleagă pe cei cu adevarat nenorociți, să le determine un loc unde să stea, să le dea o placă arătînd că cerșesc cu autorizarea Prefecturei de poliție, pentru motivul cutare. S'ar putea impune ca cerșirea să fie oare cum discretă, nu să se țipe în gura mare. Ceia ce ar fi însă important, și eu cred că se poate face, ar fi izgonirea celor cari nu sunt nevoiași.

Sergentul de stradă ale cărui îndeletniciri, cel puțin pentru orașe ca al nostru, sunt cunoscute de toată lumea, ar putea găsi cîte-va momente din zi să se mai ocupe și de cerșetori din partea orașului, cari cade sub supravegherea sa!

V. I. Radu

OAMENI ȘI LUCRURI

Întîlnire funestă

Tînărul Rege Alphonse al Spaniei se poate plînge de fatalism. Urcat pe tron foarte de tînăr—aproape copil încă— a cunoscut prea de timpuriu riscurile la care destinul expune pe un fericit moștenitor de coroană, avînd să înfrunte mereu încercări asasine, lovituri de pumnal, ori de glonț. E drept însă că norocul a fost totdeauna de partea lui și tînărul rege n'a fost nici odată atins, propriu zis, de vre una din acele pernicioase lovituri care-l pîndeau din umbră.

Sunt numeroase păreri și variate pricinele acestor dese încercări. In țara frumoaselor amintiri, în Spania romantizmului cavaleresc, astăzi un stat al mizeriei obștești și al anarhiei administrative, în patria extremelor ciudate: clericalizmul pe de o parte și îndrăzneala ateistă pe de altă parte—contrastele se nasc pretutindeni și ele culminează în frecvente comploturi, preludii al acelei mari conspirațiuni care, la un moment dat, smulgînd Spania din mîinile Vaticanului—îi va reda, poate, înflorirea, belșugul și frumusețea de altă dată.

Pînă atunci însă fatalitățile se țin lanț în calea simpaticului și tînărului Monarc. Iar acum puține zile, cu ocazia nouei vizite a lui Alphons în Franța, soarta părea că, într'adevăr, vrea să fie nemiloasă cu micul Suveran. Noroc că și în Republica Franceză, ca și în toate țările, Polițiile de Siguranță veghează și... încasează.

In Fontainebleau cortegiul regal avea să străbată un anumit itinerar, dinainte hotărît. Și iată în una din locuințele superbului orășel se găsia, în convalescență după boală, artista Pâz Ferrer, fiica nefericitului învățat spaniol, asasinat acum trei ani de către slugile Vaticanului,—asasinat fără judecată, fără nici-o umbră de vinovăție și pentru totdeauna fără iertare.

Cum avea să treacă sub ferestrele fiicei lui Francisco Ferrer alaiul regelui Spaniei?

In republica franceză, ori-cum, sfidarea s'a părut prea mare: sfidarea sau... primejdia. Și atunci artista convalescentă fu nevoită să-și strămute locuința într'un sanatoriu, unde era mai multă siguranță. Astfel penibilul incident fu închis și s'a remediat, cum a dat Dumnezeu—prieten și salvator al tuturor polițiilor din lume —această fatalitate a unui destin ironic, care, printr'un bizar capriciu, scoate pînă și în calea monarhilor cîte un spectru amenințător.

In domnia lui Alphonse XIII nu este, desigur, pagină mai urîtă, moment mai crud, de cît semnarea sentinței de a se ucide nefericitul Ferrer. De aceea întîmplarea întîlnirii din Fontainebleau este simbolică și prevestitoare de mari neplăceri.

Rodion

ECOURI

Mâcon e orașul fericit în care s'a născut Lamartine. Poetul a păstrat toată viața amintirea duioasă a copilăriei lui, petrecută în acest orășel.

Maconienii au simțit de datoria lor ca pentru onoarea pe care a legat-o de orașul lor gloria autorului *Lacului*, să întemeieze un muzeu Lamartine.

In acest muzeu vor fi expuse și păstrate cu sfințenie lucrurile cari se raportează la istoria slăvitului poet, la viața și la opera lui. Darurile au și început să sosească cele dintîi au fost din partea nepoatelor poetului, cari păstrau o mulțime de obiecte dragi lui Lamartine.

*

Pînă acum s'au hotărît următoarele expoziții, care vor avea loc în cursul anilor 1913 și 1914.

Anul acesta:

Expoziția universală și internațională la Gand de la 1 Mai—1 Noembrie;

Expoziția agricolă la Koenigsberg dela 29 Mai—2 Iunie;

Expoziția de automobile la Parma de la Iunie—Octombrie;

Expoziția de medicină și chirurgie la Londra de la 5—12 August, cu prilejul congresului al 17;

Expoziția agricolă la Haga de la 3—15 Septembrie;

Expoziția de construcții la Messina în Septembrie și Octombrie;

Expoziția industrială, agricolă și minieră la Aukland (Noua Zelandă) de la 1 Decembrie 1913—28 Februarie 1914.

In 1914:

Expoziția națională la Cristiania de la 17 Mai—30 Septembrie cu ocazia centenarului constituțiunii norvegiene;

Expoziția internațională de bumbac la Londra în Iunie;

Expoziția de cauciuc la Java în Septembrie;

Expoziția colonială și internațională la Sainarang (Java) în Octombrie.

După cum vedem trăim în veacul expozițiilor,—de cît nu-și dă samă bietul om, că însuși viața lui, cea trecătoare, nu-i de cît o continuă și jalnică expoziție.

Altfel nu și-ar mai da osteneală să muncească, cheltuind atîta viață, în expunerea făuririlor acestora a lui, care, după cum spune, Gorki: „nu fac de cît să-i scurteze puținele zile".

Puterea voinței

Cea mai mare parte din scriitori și filosofi pun cel mai mare preț pe puterea voinței. Pentru aceștia nimic nu este în om mai de samă de cât voința: nici inteligența, nici rațiunea, nici talentul și nici geniul.

„Valoarea unui om, zice Herbart, nu se măsoară după știința sa, ci după voința sa". „Nimic nu rezistă unei voințe fermă și stăruitoare", zice Gustave le Bon.

Numai mulțămită voinței sale, omul se poate împotrivi naturei sale, își poate porunci lui însuși, numai în virtutea voinței de care dispune poate cineva concepe în creerul său, adevărul, frumosul și binele.

„Geniul este geniu numai prin judecată și prin voință", zice Max Nordau.

Și exemplele confirmă aceasta. Ch. Darvin, marele filosof naturalist, care a impus lumei savante teoria sa evoluționistă, ne dă o frumoasă pildă de ceea ce poate voința și tenacitatea. Cu toate că nu era dotat. după cum se spune, cu calități extraordinare și cu toate că era slab și suferind, totuși el a produs opera științifică cea mai de seamă a secolului trecut, numai în puterea voinței. Singur ne spune într'un loc din Memoriile sale: „N'am de loc facultatea de a concepe repede și acea prezență de spirit așa de marcată la unele persoane inteligente. Sunt un critic mediocru. Puterea de a urmări o lungă serie de abstracții este foarte limitată la mine și n'aș fi fost niciodată primit la un examen de matematică sau de fizică.

Memoria mea este întinsă, dar confuză și abia îmi ajunge spre a mă face să-mi aduc aminte că am cetit ceva în favoarea sau în contra concluziunilor mele. Memoria mea este așa de slabă încât nu mă ajută să rețin o dată s'au un vers de cît cîteva zile".

In istoria umanității avem o mulțime de exemple, în care să se vadă puterea voinței.

Pentru aceasta se citează de obiceiu

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

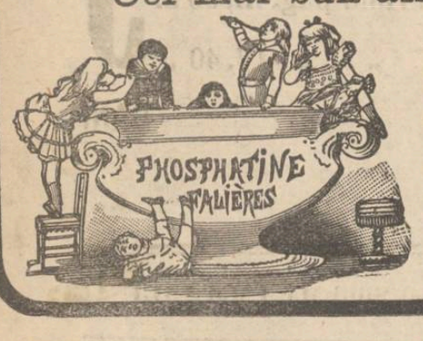

Recomandat de la vărsta de 7-8 luni, in momentul intercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

viețele lui : Benjamin Franklin, James Watt, Stephenson, Edison, Jean Bart, Bernard Palissy, etc. A. Mosso, psicholog italian, în „La fatigue intéllectuelle et physique spune că Michel Angelo, înainte de a muri, a distrus o mulțime de desemne, de schițe, și de cartoane făcute de mîna sa, ceea ce dovedește că nu puțină muncă l'a costat operele sale. Raphael avea obiceiul să zică că darul supranatural care permite spiritului să descopere imagina sublimă a frumosului, vine în conștiință prin *muncă*.

Şi Michel Angelo, care era un judecător competent, a recunoscut acel adevăr, El zicea : Raphael nu datorește perfecțiunea sa naturei sale, ci unui studiu îndelungat.

Newton ca și Galilen și Darwin, a fost un lucrător neobosit. „Eu nu perd nici odată, zicea el, din vedere, subiectul meu, așteptînd ca cea mai mică licărire să se prefacă în fine într'o luminică vie. Schiller a scris, vorbind de Goethe :

„Eu trebue să string cu multă osteneală materialul meu pentru a compune încet ceva binișor, pe cînd el n'are trebuință de cît de a scutura puțin arborele pentru o face să cadă cele mai frumoase fructe". Cu toate acestea, Goethe scria însuși : „Indată ce un subiect mă atrăgea, un model care mă excita, reflectam așa de multă vreme în cît îmi trebuiau ani de zile pentru a ajunge să produc ceva mai bun.

*

Nu mai vorbim de frumoasele maxime care s'au format pe tema puterei de voință.

C. A. Rosetti zicea : *Voește și vei putea.* „Geniul nu este de cît o îndelungată răbdare, zicea Buffon. „Cine voește. poate", spunea Napoleon.

„Nimic nu rezistă unei voinți tari, perseverente" Gustave de Bon.

Treaba de azi, n'o lasa pe mîne, zice poporul.

C. V. **Buțureanu**

DIN CUCERIRILE ŞTIINŢEI

Cercetarea ouălor

prin ajutorul razelor X.

Este cunoscută deprinderea ce o au la noi femeile, care se ocupă cu creșterea păserilor, de-a cunoaște calitatea ouălor privindu-le în zare.

In Franța există o corporațiune de specialiști cari se numesc „compteurs-mireurs" recunoscuți de autorități și care se îndeletnicesc cu cercarea ouălor. Iată cum procedează dinșii : într'o cameră întunecoasă, privesc ouăle în fața unei luminări, care fiind pusă într'un sfeșnic automat, flacăra este menținută totdeauna la aceiași înălțime. Cu o preciziune surprinzătoare numai după forma și culoarea petelor ce se străvăd prin coajă, acești specialiști, disting, fără greș, mai mult de șase defecte, ce îndeobște, sunt pricinuite de vechime sau accidente diferite. Numai gustul rău ce-l contractează ouăle împachetate în pae stricate, nu-l pot cunoaște.

Este foarte interesantă îndemânarea acestor specialiști, dar ea nu se poate dobîndi de cît în urma unui stagiu și a unei experiențe îndelungate.

Ştiința a găsit un concurent : e vorba de razele X.

In mai multe țări : în Statele-Unite, în Anglia în Daniea cercetarea ouălor în comerț se face prin ajutorul radioscopiei.

Aparatul este pus, într'o cameră obscură și așezat, într,un soi de laternă hermetic închisă care n'are de cît o mică deschizătură anume întocmită pentru a putea primi oul.

Pe ecranul așezat în față, se poate constata calitatea oului, care dacă e proaspăt are o translucidtate complectă, dacă are un defect oare-care, atunci apare pe ecran o pată caracteristică, acestea sunt ouăle de calitatea 2-a. Dacă pe ecran apare o pată mai mare și mobilă atunci oul este stricat.

Rezultatele obținute prin acest procedeu, sunt atît de exacte, încît nici o cassă de comerț serioasă din Londra, de exemplu — nu primește de cît ouăle examinate în felul acesta.

„Uniunea națională a avicultorilor enrlezi" a avut ideia de a da și această aplicație razelor X.

Festus.

FĂRÎME...

(SCHIȚĂ)

Colegului mort

Soarele luminos al unei primăveri timpurii a fost acoperit de plumbul cenușiu și rece al unui cer mohorît, ce plînge fără încetare. Şi lacrimele ce le varsă tăcut, fără hohote, îți pătrund în oase ca vîrfuri de lănci otrăvite.

Pe caldarămul soios și stricat, se hurducă roțile mari ale unui dric sărăcăcios, tras de o mărțoagă roibă uriașă, care ar semăna cu moartea dacă ar ținea crispată printre degete uscate și lungi, tradiționala coasă...

Un bătrîn urmează șchiopătînd și sprijinit de dric. Din ochii lui stînși și încadrați de ciarcăne roșii, picură lacrimi mari și ferbinți, ce cad ca roua pe petalele albe ale coroanei de lăcrămioare artificiale. Cînd lacrimele încetează să picure, ridică, sfios și rugător ochii spre cer. Ei se lovesc însă de bolta greoae de plumb și revoltați de desnădejde, se scufundă din nou într'un val de lacrimi. Lacrimele devin stăruitoare, capătă glas și un plîns convulsiv și zguduitor împrăștie în atmosfera tristă și umedă a mahalalei, ecoul durerei unui tată ce-și duce fiul la mormînt...

Dricul urcă colina, dar mărțoaga se oprește și la bicele ce-i ard spinarea, e gata mai curînd să se prăbușească în vale, decît să urce. Se pare că pe paloarea albelor pietre funerare din deal, a zăit umbra chipului ei extenuat și a priceput cu groază ce-i moartea...

*

Un zgomot surd de prăbușire anunță legiunii de morți pe noul venit în ținutul lor negru și înăbușitor și o mică ridicătură arată celor vii, că încă unuia i-a fost sortit să ducă de timpuriu pămîntului tributul vieței.

Pe o alee lăturalnică se întorc deprimați, prietinii. Pietrele palide, înșirate pe două rînduri, par cadavre înfășurate în alb, ce rînjesc cu dinți negri la pioșii trecători. Lîngă fiecare piatră se ridică, drept sentinelă, cîte un castan stufos. Stropii ce picură din frunzele înverzite, par lacrămi ce urcă din morminte și în foșnetul frunzișului se aud par'că oftări de cadavre pe pieptul cărora apasă de mulți, mulți ani, rădăcinele și trunchiurile castanilor întrupați din măduva lor...

S'a închis poarta fer a împărăției vecinice și, jos, în vale, se răsfață, mîndră și veselă, frumoasa cetate a vieții, de unde un haos de glasuri urcă în triumf și nevăzut colina acoperind șoaptele slabe și tănguitoare ale castanilor de pe morminte.

Iași, Mai 1913. **Ormuz**

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 8 Iunie a. c. oara 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație publică orală pentru vinderea parcelelor I și IV situate între strada Descălicătoare și Mahalaua Broscăriei.

Garanția 50 lei pentru fie care parcelă.

Planul locului precum și condițiunile de licitație se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 09238 2 | 15 Mai 1913.

In curînd apare în editura Tipografiei H. Goldner din Iași :

EDIȚIA II-a din

MARELE

Dicționar latin-romîn

de

IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediție (700 pagini) este cu desăvîrșire schimbată și mult adăugită.

Prețul acestui dicționar, **cel mai complect și cel mai bun din țară e de 10 lei.**

Atențiune.—*Persoanele care vor trimete de pe acum prin mandat postal suma de 8 lei, se vor considera ca abonate și vor primi la apariție Dicționarul franco. Numele abonaților vor figura într'o listă specială în corpul dicționarului.*

INFORMAȚII

Sub titlul : O calomnie a ziarului **„Seara"** *cetim în „Evenimentul" de astăzi :*

In numărul de aseară a „Serei" am cetit următoarele :

„Mișu Costiner e un tînăr din Botoșani care anul acesta atingînd vîrsta majoratului a fost chemat să tragă sorți"

„Comisiunea de recrutare din jud Botoșani în cap cu d. prefect Isăcescu, examinînd pe numitul tînăr în unanimitate l-au declarat propriu pentru a face serviciul militar".

„Dar Mișu Costiner nu voia să facă armată cu nici un preț".

„El s'a urcat în primul tren, a venit la București și a stat de vorbă cu d. Al. Badareu".

„A doua zi chiar s'a dat ordin ca tînărul Mișu Costiner să fie înscris pe tabloul consiliului de revizie de la Iași și acel consiliul tot în unanimitate, l'a găsit neapt pentru serviciul militar, l'a scutit".

„Pe Mișu Costiner la costat această afacere 12000 lei".

„O anchetă se impune și credem că ea se va face".

Suntem în măsură a afirma că toată aceasta este o poveste croită pe de-a întregul.

Nu este adevărat că vre-un tînăr cu numele de Mișu Costiner ar fi fost înscris pe tabelele de recensămînt ale orașului Iași. Deci e o murdară minciună faptul, că un asemenea tînăr ar fi fost scutit și încă *„în unanimitate"* de către Consiliul de Revizie care a funcționat anul acesta la Iași.

Prefectura Poliției ține la dispoziția ori cui ar dori să se încredințeze de adevăr, tabelele de recensămînt ale recrutărei.

Dacă toate cîte le publică ziarul „Seara" au temeinicia acestei ultime isprăvi pusă în seama d-lui Bădăreu, ori cine poate trage concluzia că ziarul „Seara" este un pamflet.

Nu căutăm a apăra pe d. Badareu, dar un sentiment de dreptate ne impune a scoate la lumină adevărul ori de cîte ori suntem în măsură s'o facem.

Dacă ancheta cerută de ziarul „Seara" s'ar face, faimosul Bogdan Pitești ar înfunda pușcăria.

D'ale meseriașilor.—Extrase din noile modificări la legea meseriilor.

Calcularea rentei și a pensiilor.

Art. 144 se modifică după cum urmează :

„Renta și pensiile se socotesc în temeiul salariului real ce victima a avut pe ultimul an dinaintea accidentului.

Salariul anual se socotește de regulă egal cu trei sute de ori salarul zilnic mijlociu al victimei.

*

„Dacă numărul de zile lucrate într'o întreprindere este mai mic de 300 zile, atunci la suma calculată conform alin. IV se adaogă, pentru numărul de zile ce lipsește până la 300, salariul mijlociu local al lucrătorilor majori fără pregătire de meșteșug.

„Dacă lucrătorul lucrează cu ora, cîștigul mijlociu pentru ziua întreagă de lucru nu poate întrece salarul mijlociu al lucrătorului din aceeași categorie care lucrează cu ziua.

Ajutorul pentru caz de boală și de înmormîntare.

Art. 116 se modifică astfel :

„Dreptul de ajutor bănesc de la Casa de asigurări în contra boalei, începe numai dacă asiguratul a contribuit cel puțin două săptămîni ; iar ajutorul la cheltueli de înmormîntare se dă numai dacă asiguratul a contribuit cel puțin 52 de săptămîni.

Capitalizarea amenzilor.

Art. 157 ultimul aliniat se modifică în modul următor :

...Aceste amenzi se vor capitaliza și se vor întrebuința de Consiliul Casei Centrale în folosul urmașilor minori ai celor ce au murit din cauza accidentelor de muncă cu ocazia muncei.

A apărut „Ecoul", organ al funcționarilor comerciali din Capitală, anul II No. 4.

In numărul de eri confratele nostru „Presa" ocupîndu-se într'un articol de incidentele petrecute la teatrul din Iași cu ocazia reprezentării „Paianjenului", dezaprobă cu asprime excesele.

Au fost numiți ca membrii în comisiunile instituite pe lîngă direcțiunea serviciului sanitar, d-nii dr. V. Bejan în consiliul sanitar superior, dr. Em Riegler și dr. E. Juvara în comisiunea medico-legală, și dr. N. Racoviță în comisiunea chimico-farmacentică.

Ministrul lucrărilor publice a acordat o reducere de 75 la sută cl. III și 50 la sută pentru cl. II pe căile ferate, tuturor acelor ce voesc a participa la congresul cercurilor comerciale și industriale din țară, care se va ține la Constanța în zilele de 12 și 13 Mai.

Biletele de legitimație, liberate de cercul central, tuturor cercurilor din țară, vor fi valabile de la 9 pînă la 12 Mai pentru ducere și de la 13 pînă la 20 Mai pentru înapoere.

A apărut „Revista Marină", publicațiune de navigație, literatură și jurisprudență marină, redijată de d. Al. V. Casimir.

Ministerul de interne comunică Prefecturei de județ că începînd din luna Mai să se înainteze acelui minister cîte un exemplar din procesele verbale de inspecțiuni, pe care administratorii de pasă le fac în comunele din circumscripțiile lor.

O copilă de 3 ani a d-lui Carol Cotea arendașul morei din comuna Bosia jucîndu-se aseară pe malul Jijiei, a căzut în apă, înecîndu-se.

Cadavrul n'a putut fi încă găsit.

Serviciul Veterinar a orașului a dat în judecată pe laptarii Dumitru Mihalache din Bucium și Maria Zoița din str. Oancea fiind găsite că vindeau lapte îndoit cu apă.

Măcelarul Filip Encui din piața sf. Spiridon a fost dat în judecată pentru vînzare de carne intrată în putrefacție.

Eftenirea Peștelui.—D. C. Arion, ministrul agriculturei și domeniilor, a cerut d-lui dr. Antipa, directorul serviciului pescăriilor Statului, de a-i prezenta un raport asupra condițiunilor în cari se face actualmente exportul de pește.

Ministrul își propune de a crea, la București, un serviciu pentru vînzarea peștelui, în condițiuni mai bune pentru public, menajînd bine înțeles, în acelaș timp, interesele exportațiunii.

Servicii identice vor fi organizate la Iași, Craiova și Ploești, precum și în mai multe alte mari orașe.

In ziua de 28 Aprilie 1913 în com. Titu, s'a înființat o secțiune a ligei „Deșteptarea", la care au aderat 20 membri, din comunele învecinate.

Comitetul se compune din d-nii : Președinte de onoare C. D. Dimitriu, Târgoviște ; Președinte activ : M. A. Bădărău, vice-președinți : Preot Gheorghe Elberg și I. Scărlătescu ; casier P. Spiridon și secretar C. Scorțeanu.

A apărut „Viitorul Romăncelor" anul II No. 4, sub direcția d-nei Adela Xenopol.

D. V. Negruzzi va intreprinde și în acest an obișnuitul turneu prin țară, în liniile de vacanță, însoțit de cei mai distinși dintre elevii d-sale.

Subscripția „Vieței Romînești" de care am pomenit eri se face pentru monumentul regretatului Spiru Haret.

Ieri a avut loc alegerea noului comitet la societatea de binefacere „Fraterna-Ajutorul".

Primim la redacție „Viața agricolă", organul Societății Române de agricultură, —revistă bilunară, anul IV, No. 8.

La corporația din Iași s'au mai numit : ajutor contabil clasa III, d. I. Petrescu, controlori clasa III-a : C. Butnaru și At. Popescu.

D. M. Teodosiu a fost numit în postul de ajutor, comptabil cl. III, pe lîngă Corporațiile locale.

Astăzi la ora 9 a. m. s'a întrunit consiliul facultății de litere, discutînd chestia regulamentului „Seminarului Pedagogic".

Studenții de la Științe, conduși de d. profesor Borcea, vor face o excursie zoologică, Duminică 5 Mai. — Această excursie se va face între localitățile Ungheni și Cristești, și participanții se vor întîlni la gara Iași la ora 11 și 50 minute a. m.

Mîne la ora 9 jum., d. profesor G. Tabacovici va relua cursul de drept civil, cu studenții anului al II-lea de licență.

D. Th. Berescu, inspector de gimnastică, a inspectat astăzi cursurile gimnastice de la Liceul Internat din localitate.

D. C. Dafinescu, inspector particular, a vizitat astăzi școala «Junimei" No. 1.

Congresul maiștrilor de desemn din toată țara se va ține anul acesta la Craiova, în luna Iunie. Cu această ocazie se va organiza și o expoziție generală de desemn, a elevilor de la liceele din țară.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor)

Consultațiuni 7 — 8 seara.

In vederea serbărilor școlare de gimnastică, care se vor face, la 23 Mai pe platoul Abator, de către un număr de 1200 elevi și eleve, s'au făcut exerciții colective cu fanfara Liceului Internat.

Profesorii de muzică din Iași au fost invitați a lua parte la probele practice pentru verificarea rezultatelor la care a ajuns d. I. Costinescu cu aplicarea sistemului de proponimente în predarea învățămîntului muzical.

Aceste probe se vor efectua la Ateneul din București, în zilele de 13 și 14 Mai.

Mîne se vor întruni directorii școlilor secundare pentru a se consfătui asupra jocului de oină care va avea loc în luna curentă.

Doamna *Renée Rosenthal* soția d-lui *I. Rosenthal* procuristul soc. an. Socec & Comp. din localitate, a dat naștere unei fetițe dîndui-se numele de ***Beatrice.***

Duminică a avut loc la București logodna domnișoarei Maria Mihail, fiica d-lui General Gh. Mihail, cu d. Titus Patriciu—directorul liceului particular.

In curtea Căzărmei, a avut loc azi concursul de călărie și dresagiu al subofițerilor din regimentul 7 de Roșiori.

A reușit întâi plutonierul Mocanu din regimentul 7 de roșiori.

După amează a avut loc pe platoul de la Copu, alergări de cai, organizate de regimentele de cavalerie din localitate.

Prefectura de județ a fost înștiințată astăzi că apele Jijiei care continuă să vie mari, au revărsat și în dreptul com. Bosiea, inundînd întreg șesul pînă în com. Mînzătești.

Islazul comunal în întindere de 42 hectare e deasemenea inundat.

Apele Prutului crescînd și ele mari și amenință cu revărsarea.

La Sculeni și Ungheni, Prutul e din mal în mal.

„Unirea Educatoarelor Romîne. — In ziua de Joi 2 Mai oara 4 jum. p. m. s'a ținut obiciuita ședință în localul școalei Oltea Doamna. Subiectul în discuție a fost Legea și femeea și datoriile reciproce ale soților în căsătorie. Subiectul a fost discutat de d-ra Stratilescu directoara școalei secundare de fete „Oltea Doamna".

Iar în ziua de Duminică 5 Mai a. c la orele 2 jum p. m. va avea loc șezătoarea obicinuită duminicală în localul școalei primare de băeți „Cuza Vodă" din strada „Vasile Lupu" Iași. La această șezătoare vor lua parte pe lîngă D-nele membre a societății și patru profesori universitari din Iași.

Cîți-va cetățeni din Tg. Frumos ne roagă să întrebăm ce s'a făcut cu obiectele adunate acum un an și cu suma realizată din plasarea biletelor pentru un așa zis bal în folosul săracilor din acel orășel, sub patronagiul d-rei T. Balul nu s'a dat, dar banii și obiectele cui s'au dat ?

După cum am anunțat în ziua de 28 April, a avut lec ședința intimă a carcului cultaral No. 4 Bîrnova, la școala din Hlincea.

Au vorbit d-na Maria Breviman, tratînd despre „Mijlocul de a trezi și desvolta sentimentul național de jertfă pentru patrie și neam", d. Dimitrie Voinea' președintele cercului, despre „Iubire de școală", preotul N. Popovici-Ciurea, despre „Dragoste" și d-ra Elvira Florean-Ciurean despre „Viermii de matasă".

Au fost de față un mare număr de săteni din împrejurimi.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ :

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAŞI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATĂ a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA".**

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

Ultime Informaţii

A. S. Regală Principele Ferdinand în Iaşi

După ce va lua dejunul la Cercul Militar, A. S. R. Principele Ferdinand va părăsi Iaşul, însoţit de cei 39 ofiţeri superiori de cavalerie şi 150 soldaţi.

Va parcurge calare distanţa pînă la Trg.-Frumos, unde va cantona în astănoapte. Masa o va lua în localul şcoalei primare din acea localitate. Noaptea va petrece o într'un vagon special în gara Tg. Frumos, de unde va pleca a doua zi în direcţiunea Adjud.

*

A. S. R. Principele Ferdinand, însoţit de ofiţeri superiori din cavalerie, au sosit călări la orele 2 la Trg-Frumos, unde au luat masa în localul şcoalei de băeţi.

După dejun A. S. Regală a făcut cerc cu ofiţerii. Seara va dormi în vagonul regal, care e în staţie, iar mîne dimineaţă va pleca tot calare în continuarea escursie, la Roman.

Persiverare diabolicum... *Am reprodus eri unele foarte interesante şi senzaţionale destăinuri ale confratelui nostru „la Roumanie", cu privire la atitudinea d-lui P. P. Carp faţă de hotărîrile Congresului de la Berlin, care ne luase Basarabia spre a ne da în schimb Dobrogea.*

D. P. P. Carp, în noaptea de 27 Septembrie 1878, în şedinţa Senatului, luînd cuvîntul, a zis că Romînia trebue să refuze Dobrogea pentru următoarele motive:

Că durerea poporului romîn pentru pierderea Basarabiei nu trebuie să se stingă nici o dată şi că această durere să nu fie compensată prin nimic alt ceva.

Că ocupînd Dobrogea, ne slăbim forţele, cari trebuesc să rămîie intacte pentru viitor.

Că, în fine, Dobrogea nu are nici o valoare şi că nici portul Constanţa nu va fi în stare să susţie concurenţa cu vre-unul din marile noastre porturi dunărene.

Prin urmare d. P. P. Carp, care astăzi, după aproape 35 de ani, este în contra acceptării Silistrei, considerînd-o ca o umilire, este tot acelaş care la 78 a fost în contra acceptării Dobrogei ca o compensaţiune pentru perderea suferită.

Marea importanţă pe care o are azi pentru noi Dobrogea, atît din punct de vedere naţional şi economic, imensa valoare ce o reprezintă portul Constanţa, prestigiul pavilionului nostru în tot Orientul şi toate celelalte avantagii dovedesc cît de puţin profunde erau vederile d-lui P. P. Carp şi ce pierdere incalculabilă ar fi fost pentru ţară, dacă d-sa era ascultat la 1878.

Istoria se repetă.

„Universul" anunţă:

„Ziarul „Epoca" afirmînd că, d. ministru C. C. Arion, înainte de a intra în cabinet, luase angajamentul de a respinge rezultatul mediaţiunii în diferendul romîno bulgar, suntem informaţi că d. ministru Arion n'a luat nici un angajament relativ la rezultatul mediaţiunii".

D. Ministru al lucrărilor publice a delegat pe d-nii Ştefan Negruzzi prefectul jud. Iaşi şi pe d-nul inginer inspector-general Elie Radu directorul serviciului de poduri şi sosele, să participe la congresul drumurilor, care se va ţine, în Iunie, la Londra.

Prefectul de poliţie al Capitalei a dat un ordin prin care — în interesul siguranţei circulaţiunei publice — doamnele sunt oprite a purta ace de pălării mai lungi de cît marginile pălăriei şi fără capse de siguranţă.

Comercianţii care vor vinde asemenea ace vor fi daţi judecăţei ca contravenienţi

In ziua de 15 Mai se va judeca apelul în contra primirei în barou a d-nei Ella Negruţi, făcut de către următorii domni avocaţi:

C. Toma, S. Georgescu, P. Pogonat, M. Mavrodin, Cezar Simionescu, Gh. Dimitriu-Păuşeşti, E. Marcu, D. M. Botez, I. Şeptelici, D. Longinescu, Alfons Herovanu, N. Gheorghiade şi V. E. Teodoru.

Legea Drumurilor.—In şedinţa de eri a Camerei d. deputat D. Comşa, continuînd analiza asupra proiectului de lege a drumurilor, după ce demonstrează că proectul depus de către d. ministru Badareu, este un însemnat progres şi e datoria parlamentului să-l ia în seamă şi să-l voteze, spune:

Proiectul este bun din punct de vedere al împărţirei impozitelor şi al administraţiei, precum şi din punctul de vedere al apărărei naţionale. El este un progres mare realizat pentru ţară şi după cum nu s'au pus obiecţiuni împrumutului de 50 milioane pentru şcoli, nici la cel pentru drumuri să nu se facă opoziţiune de prisos.

Proectul împrumutului de 405 milioane a fost primit cu aplauze, pentru că se simţea nevoie de însemnatele lucrări publice proiectate printr'insul; de aceia nici acum convingerea aceasta nu trebue să ne lipsească şi binele realizat va fi resimţit cît mai neîntîrziat. E vorba de interesul general al ţării şi nu trebuie să ne opunem. (Vii aplauze).

Pentru a preîntîmpina propaganda pe care o fac la sate misionarii diferitelor secte religioase şi în special ai sectei adventiştilor, ministerul cultelor şi instrucţiunei a trimis prefecturei de judeţ, următoarea circulară:

De cît-va timp şi-a luat fiinţare în ţară o sectă religioasă—adventismul—ale cărei idei rătăcite lovesc în religia dominantă a Statului şi aduc vătămare şi instituţiunei militare a ţărei

Negreşit că pe cale administrativă nu se pot lua măsuri; Administraţiunea însă poate urmări mişcarea adventistă, în scopul, ca semnalîndu-o acestui departament ea să ajungă mai amănunţit la cunoştinţa Prea Sfinţilor Chiriarhi, cărora le incumbă luarea măsuriior duhovniceşti.

Ministrul atrage atenţia autorităţilor asupra acestui fapt, intervenind să se facă cercetări şi în cel mai scurt timp să se trimită un tablou, care să cuprindă numărul adepţilor acestai secte pe localităţi, pe sex, arătîndu-se în acelaşi timp, dacă au şi unde au casă de rugăciuni.

D. C. Stere, rectorul universităţii s'a întors astăzi dimineaţă în Iaşi şi pleacă diseară în Capitală.

In ce priveşte convocarea pe Duminică a studenţilor în vederea alegerei comitetului „Centrului", d. C. Stere—credem a şti—s'a oprit tot la soluţia unui comitet provizor pînă la toamnă, pe motivul că acum fiind seziune de examene ar putea lua parte la alegeri numai un mic număr de studenţi. Interimatul s'ar compune din doi studenţi ai vechiului „Centru" şi doi reprezentanţi ai studenţilor neînscrişi în Centru.

In ce priveşte „poantagiile" electorale s'a ajuns pînă la următorul rezultat. Studenţii naţionalişti sunt mai numeroşi la facultatea de medicină şi destul de numeroşi în acea de drept.

Studenţii ne-naţionalişti, bine reprezentaţi la facultatea de drept, au majoritatea la facultăţile de ştiinţi, litere-filosofie şi în secţiile de doctorat.

Soluţia „colaborării" pare a avea cele mai multe şanse. De altfel, după cum s'a arătat în ziar, gruparea naţionalistă a făcut cunoscut rectoratului că se abţin de la noile alegeri şi n'au prezentat candidaţi.

In potriva cîntăreţului bisericesc C. Dascalul, de la parohia Sălăgeni, judeţul Fălciu, s'a adresat autorităţilor un denunţ în care se spune că numitul se ocupă cu contrabanda de boi, sechestrează, cînd îi vine la îndemînă, pe preot în biserică de unde apoi e scos de oameni; nu vine la slujbă, cum a făcut-o în săptămîna patemilor, cînd bună oară prohodirea a trebuit să fie făcută Sîmbătă d. a. nu Vineri seara şi altele.

Şi să te mai miri de necredinţa ţăranului.

Batalionul IV de vînători a făcut astăzi dimineaţă un marş, plecînd la orele 7 sub comanda d-lui locot.-colonel Liciu.

Curtea cu juri care urma să judece azi procesul lui Constantin Rischitoriu, acuzat de omor, a amînat acest proces pentru ziua de 15 Mai, din lipsa martu-rilor.

D. dr. Minovici directorul general al serviciului sanitar, care urma să sosească azi în oraş, şi-a amînat sosirea pentru o dată ulterioară.

La orele 1 după amează un început de incendiu a isbucnit la magazinul A. Traina, din str. Cuza-Vodă.

Focul a provenit din nişte hîrtii adunate sub tejghea, în urma probabil, a aruncărei unui chibrit.

A fost un moment de panică, ştiindu-se că la prăvălia Traina, se găsesc materii explozibile.

Focul însă a fost curînd localizat de vecini.

La examenele din sesiunea de Iunie „Liceul particular al profesorilor asociaţi" va prezinta 124 elevi, iar pentru examenele de capacitate de cl. IV şi a VIII-a, 20 elevi.

Ministerul de instrucţie a aprobat o comisiune specială.

Ministerul de instrucţie a invitat revizoratul şcolar, să alcătuiască un raport care să cuprindă un rezumat de toate inspecţiunile făcute de revizorii şcolari, pentru ca astfel ministerul să se poată convinge în deaproape de activitatea corpului didactic.

D-na Maria Simionescu institutoare la şcoala primară de băeţi No. 3 a obţinut prelungirea concediului său încă pentru alte două luni.

Judiciare.—In procesul pentru contestaţie la verificarea creanţelor dintre Isac M. Samsong cu M. Straih Vairrauh, Curtea de Apel s. I-a a admis în parte apelul celui dintăi, reformînd în parte sentinţa tribunalului de Neamţ şi dispunînd înscrierea numitului creditor la masa falimentului David Samsony încă cu suma de 4000 lei pentru suma de 950 lei recunoscută şi admisă de tribunal.

— Secţia I-a a Curţei de Apel a respins apelul făcut de Frumuzache Constantinescu, menţinînd sentinţa tribunalul prin care este condamnat la 3 luni închisoare pentru falş şi delapidare.

— Camera de punere sub acuzare a confirmat ordonanţa judecătorului de instrucţie, dispunînd eliberarea provizorie pe cauţiune de 6000 lei, a lui Avram Rozen.

Cele cinci părţi mari ale noului program cinematografic Pathé-Frères, care se reprezintă astă seară Vineri in vasta sală a circului Sidoli, cuprind adaptări după cele mai geniale scrieri, înscenări din cele mai originale, scene şi vederi din cele mai interesante, humorul cel mai distins.

Iată cîteva din subiectele conţinute în acest escepţional program:

„O dramă în fundul mărei", film parizian de mare artă. Extraordinară dramă maritimă de o senzaţie fără seamăn, care ne arată furtul unei lăzi plină de aur, aruncată apoi în fundul mărei şi moartea prin înnec a hoţului. (2 părţi).

„Aruncată în prapastie", film suedez de mare artă. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor din Stockholm. (2 părţi).

Prince într'o nouă creaţiune comică.

Cel mai nou număr din Pathé Journal.

Don Juan pedepsit, briliantă comedie.

Mîne Sîmbătă matineu la 3 ore ziua şi seara la 9 ore mare reprezentaţie obişnuită.

Noul program viitor se reprezintă Duminică 5 Maiu, două matineuri (3 şi 5 jum.) şi reprezentaţie seraă. La matineul al doilea se va intercala în program: „Prin regnul plantelor — Bebe şi Jeana de Arc, comedie.

Programul seral de Duminică va cuprinde 5 părţi.

La spitalul de izolare au fost internaţi azi 3 copii, bolnavi de scarlatină.

D. Stefan A. Negruţi, prefectul judeţului însoţit de d-nii I. Varlanescu, revizor şcolar şi Ţinţu, inginer şef al judeţului au fost cu automobilul în comunele Prisecani şi Costuleni, pentru a hotărî asupra locurilor, unde urmează a se construi noile şcoli, ce se fac din suma destinată judeţului nostru.

La 5 Mai va avea loc conferinţa culturală No. 4 în şcoală din comuna Bîrnova.

Şedinţa, la care vor lua parte învăţătorii şi preoţii din cerc, va începe la orele 2 d. a.

ULTIMA ORA

Atitudinea partidului liberal faţă de acţiunea guvernului

Ţarul Ruşilor la Berlin

Scorniturile „Viitorului"

Procesul-verbal de predare a unei însemnate cantităţi din furnitura „Berman Iuster

Bucureşti.—„Viitorul" care a fost inspirat de către tovarăşul său Neculai Fleva în chestia contractului furniturei de lemne Berman Iuster arată totuşi o foarte mare nerabdare faţă de acest contract.

„Viitorul", spre pildă, spune că contractul fiind încheiat la 19 Februar 1913 trebuia să fie executat în timpul ernei trecute, aceasta nepetrecîndu-se, ministrul Lucrărilor Publice trebue blamat.

„Viitorul" mai spune că din acel contract, nu s'a predat până acum nici un băţ.

„Viitorul" minte cu ştiinţă, după cum am dovedit-o pentru toate celelalte insinuări ce le-a făcut asupra administraţiei d-lui Badareu. De oare-ce se ştie că d. Fleva a cerut procesul-verbal de predare care a şi fost **depus la biroul Camerei încă de Luni.**

Din acest proces verbal se constată că **d. Berman Iuster a predat încă din 10 Aprilie, cantitatea de 1780 mii m. c. adică 140 vagoane.**

Crearea unui institut internaţional de petroleu

Bucureşti.—D. Nicu Xenopol, ministrul industriei şi comerţului prepară un proect de lege prin care se va înfiinţa în Bucureşti un „Institut internaţional de petroleu", *după modelul institutului internaţional de agricultură din Roma,*

D. Xenopol a obţinut adesiuni din partea d-lor Petru Poni, dr. Istrati şi Mrazec.

Gravul scandal de la Teatrul Naţional din Iaşi

— Directorul general al teatrelor raportează —

— D. Ministru al Instrucţiunei ordonă ancheta —

Bucureşti. — Cu ocazia reprezentărei piesei „Paianjenul" la Iaşi de către artiştii teatrului naţional din Bucureşti, s'a petrecut un extraordinar scandal pus la cale de către artistul societar al teatrului din Iaşi, State Dragomir, care prin ajutorul elevilor de la Conservator, a căror profesor este, a fluerat la ridicarea cortinei.

In urma unui raport a d-lui Alex Davila d-nul ministru al instrucţiei publice Dissescu, avînd în vedere, că d-nul Dragomir este profesor la Conservator, a însărcinat pe d-nul inspector Ottescu cu facerea unei riguroase anchete.

Modificarea

unor părţi din legea consolidărei terenurilor petrolifere

Bucureşti.—D. Neculai Xenopol ministrul de industrie şi Comerţ a introdus noi modificări în legea de consolidare a terenurilor petrolifere.

Aceste modificări se referă la părţile care au fost mai mult în discuţie.

Ţarul Ruşilor la Berlin

Petersburg.—S'a hotărît ca Ţarul să plece la 20 Mai la Berlin, însoţit de generalul lui principe Kotsuoey şi alţi demnitari ai Curţei.

In trunirea Comitetului Executiv al partidului liberal

Bucureşti.—In şedinţa comitetului exetiv a partidului liberal, care a avut loc la club, a luat cuvîntul Ionel Brătianu şeful acelui partid.

Referindu-se la discuţiunile care au avut loc în şedinţele trecute, şi în care mai mulţi membri au cerut începerea unei campanii imediate în potriva guvernului, *a comunicat că această acţiune trebue amînată pînă după cunoaşterea în mod oficial a hotărîrei comisiunei de la Petersburg.*

Au mai vorbit d-nii Poenaru-Bordea, M. Culoglu, I. Procopiu, Brăncoveanu, Gh. Diamandy şi Vintilă Brătianu, cari au repetat cererea ca partidul liberal să înceapă imediat o acţiune contra guvernului, căci altfel i s'ar putea reproşa că s'a solidarizat cu guvernul şi că din această cauză nu s'a obţinut pentru Romînia o soluţiune mai favorabilă.

Şedinţa s'a ridicat la ora 12 şi un sfert fără a se lua vre'o hotărîre. Nu s'a mai anunţat nici o şedinţă. Probabil că comitetul executiv al partidului liberal nu se va întruni aşa de curînd de oare-ce *după dorinţa d-lui Ionel Brătianu, acum nu se va întreprinde nici o acţiune împotriva guvernului.*

Principele Carol şi presa italiană

Roma. — „Tribuna" publică un lung articol, reproducînd anecdote despre adolescenţa prinţului Carol, cîteva trăsături caracteristice ale firei şi sentimentelor sale, „Tribuna" zice: această publicare este interesantă în acest moment cînd Roma serbează cu o cordială amabilitate pe tînărul romîn devenit printre noi aproape popular.

Bosnia şi Herţegovina reintră în viaţa lor normală

Viena.—Starea de escepţiune în Bosnia şi Herţegovina, a fost ridicată astăzi pentru că în urma predărei Scutarilor, pericolul unui conflict pare înlăturat.

Camera şi-a reluat lucrările. Partidele au depus interpelări cu privire la politica externă şi la licenţierea rezerviştilor. La întrunirea şefilor de partide, preşedintele consiliului a arătat speranţa în restabilirea păcei, situaţia externă ne-putînd fi considerată ca limpezită.

CUM S'A FACUT ANEXAREA INSULEI ADA-KALEH

Viena. — Ziarele spun că insula turcească Ada Kaleh de lîngă Orşova a fost formal anecsată de un funcţionar ungar. „Fremdenblat" află că în această insulă a fost instalat la 13 Mai un funcţionar administrativ ungur. Această măsură se datoreşte faptului că după încheierea păcei între Turcia şi statele balcanice era de aşteptat ca să fie rechemat funcţionarul civil otoman, care se afla în insulă aşa că era necesar a se îngriji de pe acuma ca insula să nu rămîie fără administraţie. Insula aceasta fusese ocupată de Austro-Ungaria încă de acum 30 ani.

Camera franceză şi situaţia externă

Paris.—Camera răspunzînd unei interpelări, cu privire la menţinerea sub drapel a clasei ce urma a se elibera. Dl. Barthou a declarat că apărarea naţională impune guvernului aplicarea art. 33, din legea din 1905 Ar fi nedemn de un guvern ca să nu ţină în seamă dificultăţile ecsterne. Trebueşte privită cu sînge rece situaţia ecsternă despre care va vorbi mîne d. Pichon, această situaţie s'a îmbunătăţit simţitor, chestiuni foarte grave au fost tranşate, dar ar fi să ai iluzii stranii ca să crezi că toate dificultăţile au fost înlăturate.

Camera a respins cu 315 voturi contra 241, ordinea de zi a socialiştilor neadmisă de guvern şi a adoptat cu 322 voturi contra 155, ordinea de zi aprobînd declaraţiunile guvernului.

CÎND SE VOR ÎNTRUNI DELEGAŢII PACEI

Londra. — Agenţia Reuter află că d-l Grey a primit astăzi în audienţă pe delegaţii Turciei.

E probabil că nu va fi nici o întrunire a delegaţilor păcei înainte de viitoarea întrunire a ambasadorilor care are loc la 20 Mai.

Comptabil la o mare instituţie de Bancă, titrat cu cunoştinţă de limbi străine, oferă 2—3 ore pe zi persoanelor sau instituţiilor cari ar avea nevoe. Adresaţi în scris sub Comptabil la tipografia H. Goldner.

O domnişoară ştiind bine croitorie şi lengerie, doreşte a lucra cu ziua în familie.
E. Stegariu.
Str. Păcurari 21 (în curte)

Preparator *caută lecţiuni de vioară şi meditaţii sub condiţiuni modeste.*
Informaţii la Tipografia H. Goldner.

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* Bahnele *cu* Borasca *şi cu hlizа* Nemerniţa *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*
Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

Doamnă de bună condiţie sau profesoară, găseşte într'o familie, salonaş bine mobilat, separat, eventual şi pensiune. Poziţiune încîntătoare. Adresaţi tipografia H. Goldner.

Junger Architekt
Oesterreicher, moderne Richtung, übernimmt Herstellung von Plänen vom Entwurf bis ins Detail.
Probeskizzen unverbindlichst. Wohnt in Jassy. Gefällige Angebote unter „Raumkunst" an die Adm. des Blattes.

BAZARUL
Societăţii „Domniţa Ruxanda"
Joi, în 2 Mai a. c., Societatea *Domniţa Ruxanda*, va deschide în str. Lăpuşneanu No. 20, sub patronajul unui comitet de doamne, un **Bazar permanent,** în care vor fi expuse, spre vînzare, felurite obiecte de industrie casnică, lucrate la şcoala „Domniţa Ruxanda", şcoala de „Ţesătorie" din Tatarăşi a ministerului de industrie la atelierul din M-rea Varatic, etc.

Doamnă, *Germană instruită, doreşte angajament la copii, sau dame de compagnie.*
Albertine, *Str. Sft. Andrei No. 44.*

De Inchiriat *Un apartament în strada Codrescu No, 7 complect reparat, compus din 5 camere spaţioase cu un antret, bacătărie, pivniţă, curte etc. cu preţ avantajos.*
A se adresa d-lui I. A. Scriban. str. Codrescu No. 7.

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

VACCINARI
practică
Dr. A. STEUERMAN
— Str. Cuza-Vodă 13 —

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiché, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Staţiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Tejan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă. Preţuri modeste.

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Istorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — Dezinteria —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară. Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului I. DAVIDESCU Tecucu

Sticla a 1/1 L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70 — a 1/2 litru 0.50 bani (Preţurile se înţeleg ori-unde)

CAPSULELE

LUI

AQUIN

Cu Balsam de Copaiu

Singurele ... approuvées de l'Académie de Médecine ... Paris — Nu se ... sunt ... dintre ... rigide ... aquin ... celelalte ...

... Timbrul ... francez.

... bourg S. Denis
... ALDESPEYRES
... la Pharmacie
... LOUIS ALDESPEYRES

... brevetate în ... SPITALELE MILITARE ALE F...

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Decembrie 1858

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 92 127 polite de lei 654.389.154 64 | 100 lei 1,995.501 72 la sută rentă

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti.

Lei 7,453.500 ca garanţie pentru asiguraţi din Romînia.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1.980 25 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutire de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţiei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,
IOSEPH POPPER
Str. I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

REVERASTE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERTIZĂRI HAPURI MOUSSETTE ... dina cea d'antâia se ia 3 hapuri unul dimineaţa, unul la deşun, şi unul la cina, sera. Doctorul n'a simţit vro uşurare, va luă e bapuri ai doua zile 9 dimineaţa, unul la deşun, şi unul la cina, sera. Nu trebuie se ia mai ...

... CH. de FAVERNE, ...

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1872 — Duminică 5 Mai 1913

Către o politică militară

Se pare că, de o vreme încoace, încep să se reîntoarcă vremurile de înțelepciune.

Dovada acestei spuse stă în grija cea mare, ce se pune pentru o cît mai mare întărire a oștirei noastre.

Creditele mari acordate creării de noi unități,—întregirea cadrelor, înnoirea și complectarea armamentului ca acțiune a Statului, — subscripția, mereu crescîndă, pentru flota națională, ca inițiativă particulară,—sunt dovezi indestulătoare de marele și dreptul temeiu ce se pune pe această putere, singura ce este menită să ne valorifice într'o zi, poate nu îndepărtată, drepturile noastre ca neam, și chemarea, din viitorime, ca o putere ce suntem ursiți a fi.

In aceasta stă singura noastră nădejde, — și în ea trebuie să ne punem încrederea izbăvirii noastre, — cu atît mai mult cu cît spiritul ostășesc, plămădit în sufletele romînești, prin veacurile de frămîntări, în care a fost singura preocupare a neamului nostru, ne-a rămas și ca unică moștenire de samă cu care și numai prin care, putem dăinui.

In adevăr, de la marele amestec de seminții, din care a izvorît acest neam nou—romînimea de azi—n'am moștenit nici spiritul comercial al coloniștilor Aziei mici, nici simțul politic a latinului din peninsula de obîrșie—mai ales pe acesta nu l-am păstrat de loc,—iar dacă, sporadic, voevozii noștri au dat dovada acestei calități, nu e de cît jocul întîmplător al soartei, care poate naște Cavour-i din familii de literați și Napoleoni din avocați de a treia mînă.

Am moștenit însă ceva, de la înaintașii tutulor celor noi veniți pe locurile aceste, —am moștenit de la strămoșii Traci — cei înnăscători a războinicului Marte — simțul bravurii ostășești, singurul care ne-a făcut să înfruntăm urgia vemilor și-a puhoaielor, care au trecut peste noi.

Din desfășurarea întîmplărilor prin care a trecut neamul nostru se desface o învățătură aleasă, care stă în sprijinul îngrijorării de astăzi, pentru puterea armată... Mari și temuți am fost numai atunci cînd mîna nu a tremurat să țină vînjoasă pala și arcul. Atunci înfloreau țările romînești, și pe cîtă vreme Europa cea luminată și brazdată de pomposi cavaleri, se cutremura, îngenunchind sub loviturile păgînătății, — Voievozii romîni își întindeau puterea din Mare pînă la Carpați, departe peste Dunăre, din Nistru, pînă în Pocuția, și peste Carpați, în Ciceiul Transilvaniei.

Pe dată însă ce virtutea ostășească a pierit au dispărut și vremile de glorie, pe care le bine cuvînta șeful catolicismului și le cîntau poeții îndepărtatei Persii.

Cînd a murit fala armatelor romînești n'a fost nimic care s'o înlocuiască și ce ar fi putut-o oare substitui de cît simțul politic,—întreaga mașinărie de jocuri de tragedie sau comedie, care desfășurată, după împrejurări, s'a dovedit îndestulătoare pentru putința unei înfloritoare dăinuiri a acelor popoare cari sunt înzestrate cu el.

Noi n'am fost nici odată și nu suntem un popor de politiciani desăvîrșiți, de diplomați. Tot ceea ce-am cîștigat în suta de ani din urmă, nu se datorează de cît împrejurărilor în care am fost puși, și voinței puterilor Europene, cari au vroit și au avut interesul de a face din noi o veghe și o piedică a mișcării cotropitoare slave.

N'am fost un neam de diplomație, și nu vom fi nici odată, pentru că n'am avut cînd și de unde ne însuși această calitate.

Am fost însă ostași,— și în ori cîtă amorțire vor cădea virtuțile care alcătuesc fondul prim, caracteristic, al popoarelor, el nu moare nici odată, ci numai poate adormi un timp, pentru a se redeștepta, atunci cînd zguduirile mari, sociale, îi cer trezirea, i-o reclamă ca o condițiune absolută a existenței sau peirii lor.

Clipa aceasta a venit și ea stă în împrejurările care le vedem desfășurîndu-se peste hotarele noastre.

Neamuri tinere, întemeiază puteri noui, precumpănitoare a puterei care o însămnam până acum în acest sud-răsărit european.

Nu numai creiarea unei noui puteri, dar faptul consîngenității forțelor ce ne încătușează, e marea prefacere exterioară, care ne insuflă îngrijorarea. Spre răsărit și spre sud: Rusia și Bulgaria, două țări surori, bogate ca origine și ca interese — care numai favorabile nu ne pot fi — nu ne pot privi de cît ca o piedică, — cea dintâi în viziunile ei cotropitoare spre cheile Mărei Negre, — cea deadoua, crezînd a avea drepturi pe parte din țara noastră, pentru a căror cucerire și apăra e, nu a scos nici odată o cît de ruginită sabie.

In împrejurările aceste, — nemai ținînd samă de drepturi pe care le avem, și care ne impun să începem a le înfiripa în aceste vremuri de întregiri naționale, spre care merg neamurile, — în aceste împrejurări singura noastră nădejde și mîntuirea noastră e oștirea.

Ca feciorul din povești care cere tatălui său armurile vechi, cu care a izbăvit victorios împrejurările tinereților sale tulburate, — noi feciorii tineri ai vechilor voevodate, — primejduiți de zmeii și balauri, care de bună samă își vor întinde ghiare și limbi poftărețe asupra-ne, trebuie să scoatem, din lăzile prăfuite a le vechei noastre avuții sufletești, toată puterea și toată încordarea, pe cari s'o întrebuințăm întru înlăturarea acestei îngrijorări.

Ne trebue o armată puternică, din două puncte de vedere, — întâi, pentru a putea să ne menținem, deocamdată, astfel cum suntem, înfrînînd gîndurile rele, a dușmanilor care nu vor întârzia să se ivească, chiar printre prietenii de azi, — și ne trebui o armată mare și vecinic gata, pentru a ne valorifica și a ne revindica ceia ce — pierzînd în vremuri vitregi de decădere — viitorul îndreptător a toate nu va întârzia să ne înnapoeze în clipa cînd vom fi destul de vrednici, pentru a le păstra pe vecii vecilor.

Pentru aceia nouile legi care vin să întărească armata, s'o mărească și s'o înzestreze, parcă ne par încă neîndestulătoare. E un început, — și e vrednic de însemnat că el e făcut de partidul actual. Vor trebui încă multe, nespus de multe adăugiri. Orice jertfă — cît de mare va părea celor profani și rău voitori — va fi încă neînsemnat de mică, față de izbăvirea visului, care ne călăuzește spre marea cetate a unei alte și măreațe Românii, — în care virtutea și gloria vechilor voevozi, ocărmuitori a puține suflete românești, va trebui să se redeștepte în împăratul cel Mare, pe care-l așteptăm, spre a păstori cele zece milioane de gînduri, care au astăzi, același țel.

E. B.

Ecouri Politice

Misterul călătoriei de astă iarnă la Constantinopol a d-lui N. Filipescu e acum dezlegat. Fostul ministru de războiu s'a dus să învețe cursul de strategie al lui Enver Bey, cu aplicațiune la capitolele: lovituri de stat, pronunciamento, răsturnare de miniștri...

*

Prefectul poliției ieșane a aplicat un punct din programul nerealizat al d-lui P. P. Carp: s'a declarat inamovibil.

*

O mică reclamă, trecută la informațiuni, anunța că un profesor ieșan—militant la clubul Vanicu—a luat în antrepriză procurarea certificatelor de capacitate „en gros".

N'are nimic pe conștiință fostul regim al „fierului roș" față de această „școală" nu neo junimistă, ci pseudo-junimistă?

*

Județul Ialomița este complet inundat. Fostul nostru prefect de județ a fost chemat telegrafic să organizeze subscripții pentru cei înecați... în datorii.

*

Un moment s'a părut că unii liberali, din cercurile d-lui Vintilă Brătianu, sprijină pe d-l Carp.

Ar fi avut haz ca tramvaiele să răstoarne... guvernul ca pe un simplu trecător.

*

Tocmai 13 avocați au semnat contra femeiei—avocat, la Iași.

...De nu le-ar aduce ghinion !...

*

Numai un singur bucureștean nu se teme de scumpetea chiriilor în București: Al. Bogdan-Pitești, directoral „Serei".

Locuește mai tot timpul la... Văcărești.

*

In partea sa politică „Viitorul" — spunea cineva — n'are nici-o culoare, nici-o nuanță precisă.

— Zi mai bine — observă un altul— că n'are sex.

— ? !

— E un her... mavrodit.

NOTA ZILEI

Profitînd de vechea rivalitate ce domnește între prefectul poliției și fostul său „superior" de la prefectura de județ, am putut pătrunde cu indiscreția reportagiului nostru în dosarul furtului, pe care niște hoți ghinioniști au avut nefericita inspirație a-l comite în birourile „Cuvîntului".

Cele 4 sertare cercetate de hoț cuprindeau:

Mai multe chilograme de versuri inedite semnate de Em. Mănescu și Th. Rîșcanu.

Ca la o duzină cereri de abonamente gratuite.

Teancuri de polițe... politice neachitate.

Corecturi de placarde, pentru a anunța poporului căderea ministerului și venirea la putere a d-lui P. P. Carp.

Somațiuni de ale tipografului pentru ratele întîrziate ale „Cuvîntului".

Multe „retururi" de foi cu inscripția: „adresantul refuză...".

Nenumărate reclame inedite despre vizitele făcute în județ de către „noul prefect", destinate a se tipări în ziarul guvernamental... după instalare.

...Și alte manuscrise de aceeași importanță.

Bietul tâlhar!

Politica Conservatoare

Din cele din urmă evenimente politice, petrecute, am putea zice sub ochii noștri, se desprinde un învățămînt și anume, că Presidentul Consiliului de miniștri, Onorabilul d. Titu Maiorescu, nutrește de mulți ani—15 ori 16—speranța de a vedea uniți într'un singur mănunchiu pe toți conservatorii. D-sa ar dori să vadă realizat, ceea ce pînă astăzi fu încă un vis, chiar cu oare-cari sacrificii.

Ne dăm samă cu toți, că dacă lucrul nu e imposibil, este însă foarte greu de adus la îndeplinire. Partidele politice sunt formate din oameni. Aceștia au și concepțiuni cari variază de individ la individ, au și pasiuni.

Cele două partide conservatoare s'au războit pînă mai ieri. In toiul luptei cei din fruntea lor au dat și primit lovituri și răni, ce par a nu se fi vindecat încă.

Și de sigur, este cu atît mai întristător acest lucru, cu cît experiența pe de o parte, dreapta cugetare pe de alta, arată întregei suflări conservatrare că un partid nu poate merge, nu poate trăi fără celălalt. Dar atunci o minte care nu străbate adîncul împrejurărilor, va zice: dacă așa este, dacă marea majoritate a conservatorilor, ca să nu zicem unanimitatea lor, este pentru unire, de ce aceasta nu se înfăptuește?!

Căci este adevărat, că dacă astăzi vestitul profesor din fruntea guvernului crede încă în unirea conservatorilor, numai pentru aceasta dînsul și-a atras supărarea unora, cari pînă mai ieri i se închinau.

Este o parte din lumea conservatoare, mică dar turbulentă, care nu vrea să audă—motivele nu le cercetăm—de unirea atît de scumpă sufletului presidentului de consiliu.

Ceea ce d. Maiorescu doria din partea ramurei conservatoare, era urmărit cu tenacitate de d. A. A. Badareu, pentru conservatorii-democrați.

Badareu cu puternicul său spirit de prevedere, a înțeles și luptat de demult pentru aducerea la îndeplinire a ceia ce a socotit și socoate încă a fi condiția de traiu a partidului conservator. Noi cei mai mici, cari nu suntem în miezul luptei, vedem cu părere de rău cum se sleiesc forțe de mîna întâia pentru o cauză atît de ingrată. Nu însemnează însă, că dacă aceasta stă în puterea noastră, n'am sfătui s'o părăsească. Ba încă socotim că loviturile ce primesc, trebue să-i întărească și să-i facă a se îndărătnici pe calea aceasta.

Căci de sigur în atacurile furioase pe cari le primește astăzi un A. A. Badareu trebue să vedem patima ce clocotește în inimile acelora, cari înțeleg să trăiască ba chiar să și facă piedestal din dezbinări.

Furia acelora cari nu pot mistui o asemenea forță neadormită, și nici vor a înțelege opera căreia s'a dedat, a găsit ecou în ziarele puțin scrupuloase.

Căci necontestat este că Bădăreu stă în calea multora prin ideile sale privitoare la organizarea partidului conservator, după cum le stă în genere prin toată activitatea lui politică și socială.

Cîți din cei ce'l hulesc, nu o fac decît pentru că Badareu se îngrijește ca să nu se risipească, ceia ce cu atîta trudă și sacrificiu a adunat?!

Cîți nu-l invidiază pentru că între altele voește să introducă moravuri noui în comerț, precum și să contribue la ușurarea traiului semenilor?

Partidul conservator unit ar impune nu numai prin număr dar și prin calitate. Este altfel o observațiune ce putem face cu toții, că spiritele alese în literatură, artă, știință s'au dat loc de întîlnire în acest partid.

Poate că acest lucru, care ar trebui să fie fala lui, contribue la scăderea sa. Este un privilegiu al inteligențelor superioare, ca să nu fie tocmai disciplinate.

Și ori ce s'ar zice, un partid are nevoe de disciplină.

Să sperăm că de această rînduială se vor convinge și cei mai de sus, și se va înceta a se crede că disciplina e numai pentru cei mai mărunți.

V. I. Radu

⁞⁞ Somăm presa carpistă de a da un răspuns net și categoric la următoarele două întrebări:

Cum poate cere acestei națiuni de a urma sfatul d-lui P. Carp, refuzînd Silistra, pe cîtă vreme sfatul d-lui P. Carp în 1878, dacă ar fi fost urmat, ne-ar fi împiedicat de a avea Dobrogea?

Cum poate afirma că, totdeauna d. P. Carp a cerut pentru Dobrogea frontiera Turtucaia-Dobrici-Balcik pe cîtă vreme d. P. Carp, în 1878, a susținut, că posesiunea Dobrogei era pentru noi, nu un avantaj, ci o nenorocire ce trebuia evitată?

ECOURI

O anecdotă asupra copilăriei lui Alfons al XIII lea, de oare ce ne-am ocupat eri de tînărul rege al Spaniei.

Odată, pe cînd se vorbea în fața lui de o detunătură care isbucnise la poarta palatului din Madrid, toți afirmau că n'au auzit-o.

— „Eu am auzit-o" zice micul Rege.

— Nu cumva se'nșală Majestatea Voastră„? întrebă o doamnă de la Curte.

Alfons al XIII-lea afirmă:

— „Da regele a auzit"

Explicația este că fusese instruit că „un rege trebuie să vadă și... să audă totul". De unde conchise, în mintea-i de copil că datoria lui era să fi auzit detunătura, deși n'avuse loc.

*

O expoziție de Arte Frumoase esclusiv femenină se va face la Turin în Mai și Iulie 1913, sub patronajul Reginei Elena și concursul Municipalității de acolo.

Administrația cît și ori ce răspundere vor fi în sarcina revistei „La Donna".

Expoziția va cuprinde secțiuni de pictură, sculptură, desemn, gravură miniatură și artă decorativă.

Expoziția e internațională și va fi împărțită în două, secțiunea italiană și secțiunda străină.

OAMENI ȘI LUCRURI

MOLDOVENISM ?

Telegrama de aseară a „Opiniei" în privința unei anchete ce s'a ordonat de către d. ministru în chestiunea scandalului de la teatru, ne silește să revenim asupra întîmplărilor cu oare-cari constatări și reflecții.

O nouă legendă—ori poate e veche și aceasta!—s'a pus în circulație și anume că fluerăturile se datoresc unui sentiment sincer, unei porniri spontane,—sentimentul moldovenizmului ofensat, pornirea moldovenismului revoltat.

Capitala vine la Iași să cucerească lauri,—după ce face o primire atît de rea, totdeauna rea, unor merituoși artiști moldoveni. Iată în esență legenda care tinde să se institue în adevăr istoric.

Naționalizmul, inventatorul flueratului, s'a însoțit cu prostia și de aci s'a născut o marotă hibridă: moldovenizmul.

E măcar îndreptățită legenda? In trupa dramatică a teatrului național figura un ieșan, Petre Sturza-Doria, anunțat în „Chemarea Codrului",—un excelent artist, care, cu vre-o 15 ani în urmă, vegeta încă în instituția ieșană, pînă a isbutit să pătrundă în teatrul bucureștean, unde și-a valorificat meritele găsindu-și răsplata.

Sturza era anunțat în „Chemarea codrului", o piesă a moldovanului—ba chiar a ieșanului G. Diamandy, o lucrare dramatică de un idealizm curat romînesc. Publicul ieșan a dat năvală la piesișoara d-lui „de" Herz, cu o inofensivă nuanță anti-moldovenească și a ocolit „Chemarea Codrului", așa că spectacolul a trebuit înlocuit cu „Hamlet".

Regretatul Liciu, ieșan, și-a găsit consacrarea în București. Turneele sale artistice, ca și ale lui Sturza Doria, Mărculescu și alții—au fost infructuoase, mai cu seamă în Iași leagănul neo-moldovenizmului dramatic.

Ieșanul Penel și semi ieșanul Pella au avut mari succese în Capitală.

Tineri de reală valoare ca Ioan Mortun, Bulfinski și alții au găsit succesul numai plecînd din Iași în Capitală. Ba chiar și o artistă de o relativă valoare— nu vorbim de calități fizice, bine înțăles—a fost.. răpită, în anul trecut, de publicul bucureștean și lansată...

— „Dar uiți cazul d nei Pruteanu"? ni se va spune.

Nu-l cunoaștem în amănunțimi. Dar credem că d-na Pruteanu a greșit și d-sa prin o plecare pripită, într'un sezon rău ales, apărînd în spectacole ne anunțate la vreme, fără a-și fi asigurat concursul presei—ba, dimpotrivă!—și nu se poate vedea în insuccesul d-sale—dacă insucces a fost — o manifestare de anti-moldovenism, așa cum odinioară turneul Manolescu-Romanescu în Viena, urmat de un dezastru, n'a însemnat anti-romînism, ci o greșală de organizare.

Bucureștii nu procură, de ani de zile, existența unei Agata Barsescu. Iată o dureroasă problemă! Insamnă însă aceasta o dovadă generalizată de anti-romînism?

Un teatru puțin ospitalier este într'adevăr Teatrul nostru. Un talent onorabil ca al d rei Filotti a fost izgonit. Și cîte, cîte altele!... Și doară noi avem și avem de mult nevoie de noi talente, de nuoi elemente, de noui forțe, fără de care— repetăm —instituția însă-și e osîndită a pieri, ori cît s'ar uza și s'ar abuza de taxe protectoare, de biruri anti-artistice, cum este acel de 5 la sută.

Inlături dară cu legendele! Moldovenizmul are nevoie să cugete, să creeze,—nu să fluiere cu instincte de descreerat!

Rodion

Riviera austriacă

I

Așa de mult s'a vorbit de Abbazia și iluziile au fost așa de puternice, încît cînd te găsești în mijlocul unui elegant oraș pe malul mării, începi să te îndoești de starea sufletească în care te afli. Căci astfel cum s'ar explica că tot ce găsesc alții sublim, încîntător, pe tine să te lase mai rece? Cu toate acestea e o mîngîiere comparînd ceea ce caută unii în ceea ce voesc alții.

Abbazia e un minunat loc pentru cel odihnit în timpul anului care are nevoe să-și cheltuiască energia acumulată. Căci a te primbla printre atîta lume, a face tualetă, a trăi în sgomot, a ți se perinda pe dinainte atîtea capete — mare de capete cum e la cazino și în parc — însemnează a cheltui puteri și nu a te odihni. Altfel renunțînd la gîndul de a ne stabili o zi și o noapte face să sacrifici pentru a vedea mai bine această perlă a rivierei austriace.

Abbazia, așezată relativ pe o mică distanță, își are vilele foarte înalte și apropiate unele de altele. Locul accidentat prezintă o priveliște frumoasă: între munte și apă. Magaziile bogate și variate. Drumurile sunt perfecte și pe o distanță mare; luminate cu electricitate și adumbrite de plantații. Malul mării conturat de un trotuar — strandveg — admirabil, cu grilaj și bănci ce se pierd printre cotiturile și umbra copacilor cari îmbracă toată marginea. Parcul minunat cu aleele lui de alămîi, palmieri, bambu și cactuși de toate speciile, Aerul e așa de parfumat, răcoarea așa de plăcută, marea așa de albastră și lină, că de n'ar fi lumea sgomotul și zarva din prejur — ar fi tot ce-ți poate da natura mai fermecător.

In parc se vede și o stalactită adusă din Grota Adelsberg — renumită în toată lumea — stalactită ce ar fi avînd o vîrstă de cîte-va mii de ani după inscripția de pe ea.

Pe niște stînci ce înaintează în mare e o statue în piatră — Madona — care e de oare-care efect.

A doua zi în cîte-va minute cu vaporul suntem în *Lovrana*, o localitate mică drăguță și comodă pentru anumită lume. Aci e liniște, loc mai larg, vilele mai rari grădinile mai dese, oamenimai puțini și

KALODONT
PASTĂ DE DINŢI
de vânzare la: PARFUMERIĬ, FARMACIĬ, DROGUERIĬ etc:
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris
Reprezentant: Sam. Löbl, Bucureşti.

primblări mai singuratice. Iar stăpîna vilei la care ne oprim, e simpatică și cu multă bunăvoință. Nu cunoaște de cît limba italiană și foarte puțin cea germană, deși aceasta din urmă se vorbește pretutindeni în aceste locuri.

Suntem 8 familii în vilă. Nu ne cunoaștem, dar întîlnindu-ne pe scări sau în grădina spațioasă unde luăm și cafeaua, ne salutăm ca vechi cunoștinți. In general sunt unguri. Se aude vorbind mult nemțește, italienește mai puțin ; iar franțuzește prin excepție. Signora Antonia într,o frază de 5 cuvinte spune cel puțin 3 cuvinte italienești și 2 nemțești încîntată că se poate înțelege cu oaspeții săi.

Cînd ne vedea coborînd în grădină pentru a lua cafeaua, de la fereastra sufrageriei ea ne striga: „subito bringen, frau, subito.".

Intr'o zi după prînz, cînd luam cafeaua sub umbra unor castani umbroși, signora era așa de supărată de necazul ce-i făcuse Reghina, servitoarea, care fără știrea ei golise niște sticle de vin vechiu în cît umbla de la masă, la masă și spunea :

„Mi rincresce, Reghina siate buono figlia.

Andere matina var rote nicht vie eine junge, ma vie eine fierzigiahre ! Oggi Reghina gehe veg. Besser gehe veg. Eo sono molto contenta".

Priveliștea, ce avem de la cele 2 ferestre ale camerei, care e situată la un colț al vilei, e frumoasă. Intr'o parte se vede muntele îmbrăcat cu brad și un colț al țării închisă de insula Cherso ; în cealaltă parte avem panorama coastei pe care se întinde Fumul și împrejurimile.

Toată noaptea în geamul deschis se reflectă farul din port. Marea se vede larg. Aerul e curat. Cheiul frumos și limpede.

Lume puțină, elegantă, dar fără pretenții. Femeile umblă fără pălărie și fără mănuși.

Pe plaja, improvizată mai mult, barbați și femei în costume foarte variate, întinși la soare privind la cei din apă care se întrec în fel de fel de evoluțiuni. Un fotograf costumat de asemenea, prinde diferite scene din apă sau de pe mal.

Sara e frumos și răcoare. In serile fericite, luna se resfrînge în apă lăsînd un drum argintiu întretăiat de bărcile iluminate cu baloane colorate. Din cînd în cînd se aude cîte un glas de tenor răsunînd în noaptea ce dă atîta farmec apei și întregei naturi. E tîrziu și nu nemai îndurăm să ne retragem de pe cheiu. Dar chiar și de la fereastră tabloul nocturn încă e măreț.

Munții se conturează pe limpedele cerului, orașele de pe malul din față apar distincte cu luminile lor ; iar farul din Fiume făcîndu-și necurmat roata lasă, o dungă luminoasă pe marea liniștită. Adierea ușoară a vîntului aduce vocile din departare, serenade făcute în bărci.

Sunt și zile ploiase, dar în care plictiseala nu te cuprinde, căci aspectul ce ia natura încă e plăcut. Intre ochi și munte se interpune o perdea de picături ce abia permită să se vadă vilele ; iar marea întunecată își agită puțin fața Din cînd în cînd se aude șuerul răgușit al unui vapor ce face cursa rivierei. In departare pînzele roșietice ale corăbiilor se văd alunecînd în jos înfruntînd ploaia ce în răstimpuri cade.

Jos în curte, copiii vilei se joacă alergînd cu cercurile ne dînd nici o atenție apei care-i udă.

O melodie plăcută de vioară se aude la una din ferestrele deschise. Toți locatarii de la diferitele etage scot capetele afară pentru a asculta mai bine.

Maria C. Buțureanu

In curînd apare în editura Tipografiei H. Goldner din Iași :

EDIȚIA II-a din

MARELE

Dicționar latin-romîn

de

I. C. ADEJDE

Această nouă ediție (700 pagini) este cu desăvîrșire schimbată și mult adăugită.

Prețul acestui dicționar, cel mai complect și cel mai bun din țară e de 10 lei.

Atențiune.—*Persoanele care vor trimete de pe acum prin mandat postal suma de 8 lei, se vor considera ca abonate și vor primi la apariție Dicționarul franco. Numele abonaților vor figura într'o listă specială în corpul dicționarului.*

Din Hîrlău

PENTRU „MIȘCAREA"

Am răspuns ignominiilor publicate în *Mișcarea*, pentru că m'au indignat înjuriile patronate de acest ziar, care nu este în curent cu politica liberală Botoșeneană.

Mișcarea n'are cunoștință că, ani de-a rîndul, fostul primar liberal din Hîrlău a fost acuzat c'a jefuit comuna și n'a răspuns nimic.

Acuzat că la șoselele Roșiori și Dîmbu, construite sub administrația acestuia, s'au găsit, numai la materiale lipsuri în sumă de 10,800 lei, a tăcut.

Acuzat că sub gospodăria sa puteau angaja comuna cu chitanțe pe piață pînă și fanaragii și c'a făcut pîrjol, lăsînd în urma lui datorii pe la diferiți furnizori în sumă de 48,000 de lei, făcute peste prevederile budgetare și fără nici o autorizație ; un adevărat împrumut, deghizat a tăcut.

Acuzat că s'a plătit cărămida, piatra, tabla, varul, lemnul la casele sale cu banii comunei, a tăcut.

Atunci, liberalii botoșeneni, profund indignați de mutenia acestui om, care i-a compromis într'așa hal, au văzut că'i o pacoste pe capul tîrgului și, dacă nu'i dau încă cu piciorul, este pentru că n'a sosit timpul să se ocupe de politica acestui oraș.

Totuși, văd că ziarul liberal ieșan continuă să'l acopere cu protecția lui, lăsîndu-l să riposteze și să înjure într'o a doua conrespondență un tîrg întreg și pe mine personal. Nu'mi poate erta pentru nimica 'n lume faptul că l'am demascat.

Dacă nu mă miră disperarea acestui naufragiat, care, ca să'și salveze aceea ce a perdut pentru tot-deauna: *cinstea*, poate fi în stare să comită toate ticăloșiile, mă uimește toleranța domnilor de la *Mișcarea*, care culegînd loturile de la Botosani, fac un prost serviciu partidului liberal și presei sale.

O spune aceasta stăpînit de indignarea ce a provocat'o în oraș trivialitățile debitate pe seama atîtor oameni, „din care o bună parte" nu fac politică, și de ironiile la adresa ziarului liberal, care'și recrutează colaboratorii de prin speluncile hîrlăuane.

Căpitan Sp. Caimacan

De la Universitate

Vineri 3 Aprilie c., „Seminariul de Slavistică" al Facultății de Litere din Universitatea noastră și-a ținut obicinuita-i ședință săptămînală. Au luat parte, pe lîngă d. profesor Ilie Bărbulescu, următorii studenți și studente :

Domnișoarele Calciu și Cateliu, licențiate în litere, Lelescu, absolventă a Facultății, Strat, Cărare, Colomei, Margareta Ștefănescu.

Domnii Const. Alexandrescu, doctorand în litere, Epure, absolvent al Facultății, Dăscălescu, Răutu, Constantinescu, Negrescu, Minar, Grigoraș.

D-șoara Strat a ținut conferință *„Despre Regatul Muntenegru"*, luîndu-și ca punct de plecare cartea: „Le Royaume de Monténégro" de Verloop, membru correspondent al societății de Geografie din Lisabona, tipărită în franțuzește în anul 1911 la Paris. Conferențiara a spus, între altele, în rezumat, următoarele :

Aproape tot răsăritul Europei e ocupat de rasa slavă care se întinde de la oceanul înghețat pînă la Marea Mediterană. Statul slav de sine stătător, cel mai mic și pentru noi relativ cel mai puțin important, Muntenegru, e așezat în peninsula Balcanică.

Se mărginește la nord și la vest cu Herțegovina și Dalmația, la est și la sud cu imperiul Turcesc. Suprafața de 9080 klm. Și cu o populație de 260000 locuitori. Se zice că acești Muntenegreni ar fi nobili Sîrbi emigrați din Serbia, la cucerirea turcească și retrași în această provincie. După multe lupte avute cu Turcii, ei își căpătă independența. In 1910 țara ia titlul de regat și regele actual e Nicolae I, care e creatorul Muntenegrului din timpurile de față. Regele se distinse ca soldat viteaz, se ocupă cu administrarea internă a țării, construi edificii publice, școli, organiză servicii de poștă și telegraf, regii, serviciul automobilelor, etc.

Popor ospitalier, cu traiul simplu, dar luxoși în îmbrăcăminte. Pasiunea lor e așa de mare, încît sunt în stare de a-și vinde averea toată pentru haine scumpe. Viața la ei nu valorează nimica, doresc răsboiu. Pacea pentru ei e un armisițiu forțat.

Sunt foarte religioși invocînd pe Dumnezeu adeseori. Răsbunarea prin omor, e întrebuințată des, e cunoscută sub numele italian *vendetta*.

Dreptul de răzbunare trece din generație în generație. Capitala țării e Cetinge, cu o populație de 4.355 locuitori. Fără clădirile ambasadelor ar avea aspectul unui sat. Aceste clădiri însă sunt foarte luxoase. Țările care își au reprezentanții lor aci sunt: Rusia, Franța, Italia, Austria, Turcia, Germania, Bulgaria și Serbia. Tot aci se mai află edificii însemnate ca: școli, oteluri, vile etc.

Diferite centre de populație mai însemnate sunt: Danilovgrad un mic orășel însemnat prin numeroșii pelerini, care vin la biserica de aci unde se află depuse rămășițele sfîntului Vasile. Orașul cel mai populat e Podgorița însemnat prin populația variată. Singurul port la malul mării e Antivari (Bar). Celelalte localități nu prezintă nici o importanță.

Guvernul stabilește în fiecare an un buget de încasări și cheltueli. Cheltuelile întrec încasările. Cheltueli de 6 milioane pe lîngă venituri de 3 milioane.

Literatura muntenegreană e reprezentată prin două jurnale: „Glasul Crnogorca" și „Cetinski Vjesnik". Cărțile sunt în limba sîrbă, care e limba țării. Poesia e cea mai desvoltată, versurile lor cîntă pe acei eroi care s'au bătut contra turcilor. Insuși regele e poet și autor dramatic. Are piese de teatru ca: „Regele Vukaschin", „Prințul Arbanit" și „Impărăteasa Balkanilor".

Instrumentul lor favorit e Guzla, un fel de vioară cu o singură coardă. Dansul național poartă numele de „Kolo", care se joacă cu însuflețire.

Profesează religia ortodoxă, tolerează religia catolică și mahomedană.

Igiena lasă mult de dorit, de aceia cumplite boli fac un număr mare de victime, de aceia e nevoie de un număr mai mare de doctori. Una din plăcerile lor e de a se întruni și de a discuta conversații fără sfîrșit.

Armata e factorul cel mai însemnat al țării. Toți locuitorii la vrîsta de 18 ani sunt obligați să facă un an de serviciu. Toți Muntenegrenii sunt născuți soldați. Deci țara se sprijină pe armată.

Cele trei îndeletniciri de căpitenie ale locuitorilor nu sunt desvoltate cu succes, singura îndeletnicire practicată cu folos e pescuirea din lacul Skutari.

Visul cel mare al Muntenegrenilor e de a cuprinde Herțegovina, oparte din Dalmația, Novi Bazar și Skutari.

Și în timpurile de față visul iar se realiză în parte pentru scurt timp prin cucerirea orașului Scutari.

Dar după cum vedem sunt nevoiți să viseze mai departe. Dar pe lîngă aceste visuri de mărire ar trebui să se gîndească la o viață mai fericită în prezent. Căci s'ar putea face un însemnat regat prin diferite mijloace întrebuințate în folosul țării, avînd locuitori energici, cu o putere militară însemnată, dându-ne dovezi de o mare bravură în timpurile actuale, cînd o mînă de soldați au avut dragostea să se lupte pentru a cîștiga și ei izbînzi în acest războiu.

Litere-Științe-Arte

„La Vie"—Interesanta revistă pariziană merită din ce în ce mai mult faima ce și-a croit de a fi o publicațiune de înfrățire franco-romînă.

Numărul cel mai nou ne-aduce o abundență de traduceri în limba franceză datorite neobositului Matei Rusu, din Alexandri, Caragiale, Eminescu, Coșbuc, Cerna și din poezia populară.

Tot aci găsim întreg programul seratei romîne, organizată acum de curînd la Paris în onoarea d-nei Aristizza Romanescu, excelenta maestră și decană a artei dramatice romînești. Ce abundență de producțiuni literare și teatrale! Ce seară bogată în manifestări de artă! Ce varietate de nume, de artiste și de artiști !

Serata s'a dat, pare-se, sub patronagiul revistei „La Vie".

*

A apărut „Sanatatea" cu suplimentul ei „Viața Fericită", cu sumare bogate de actualități științifice, artistice și beletristice.

*

Un ukaz recent interzice în Rusia înființarea societății Progresiștilor, cum se proectase în cercuri intelectuale.

De progres îi arde autocrației ?

*

Insula Ada-Kaleh, anexată de Austro-Ungaria își are mica ei celebritate într'un roman al scriitorului ungur: „Omul banilor". Romancierul numește localitatea —unde se desfășoară acțiunea romanului—„Insula nimănui".

*

In numărul de eri s'a tipărit titlul unei notițe din ziar „persiverare" în loc de „perseverare". E una din sutele de greșeli de tipar, cotidiane și iremediabile.

*

In urma autorizărilor date autorilor dramatici Sacha Guity și Henri Bernștein de a deveni directori de teatre la Paris, societatea autorilor a modificat vechiul articol 17 din statutul societății.

*

STRUNA ZILEI

„DRAGOSTE"

La Ciurea preotul P. a ținut o conferință despre Dragoste.

Opinia

Cu-o mică rugăminte.
Ingăduie-mi să vin :
S'o cînți mai mult, părinte
S'o practici mai puțin..

INFORMAȚII

D. Tache Ionescu, ministru de interne, a primit eri în audiență, la ministerul de interne, o delegațiune a muncitorilor din Brăila.

M. S. Regele a aprobat regulamentul pentru perceperea de taxe sanitare asupra lucrătorilor străini, cari intră în țara noastră.

Serviciul telefonic al „Cuvîntului" funcționează prompt și ieftin,—fără a se deranja măcar pe vremuri de furtună.

Așa aseară i s'a telefonat din biroul redacției că la Cameră vorbește d. N. Fleva.

Se'nțelege, tribunul n'a vorbit.

D. Colonel Vrabie comandantul regimentului de infanterie Ștefan-Cel-Mare, a făcut eri, dinpreună cu 15 ofițeri din acel regiment, o cavalcadă în direcțiea Sculenilor.

Toate mișcările de gimnastică suedeză, ce se vor face la marile serbări școlare de gimnastică dela 23 Mai vor fi executate în ritmul muzicii.

Famfara Liceului Internat a făcut ieri primele repetiții în acest scop.

Examenele de la școala de desemn „Vulturul" vor avea loc Duminică 12 l. c.

Concursurile de fine de an de la școala de Belle arte, va începe după 15 Mai.

Astăzi dimineață a fost găsit mort sub bolta turnului Goliea, sermanul Ștefan Niță, fără domiciliu.

Din ordinul autorității cadavrul a fost transportat la morgă.

Ne fiind nici o bănueală aspra provenienței morței, parchetul a încuviințat ca mortul să fie dus la... ultimul domiciliu.

Ministerul cultelor și instrucțiunei publice a aprobat votul exprimat în unanimitate de senatul universitar al facultăței de științe din Iași, pentru numirea d-lui Eugen Neculcea, doctor în științe de la Sorbona și actual director al statisticei din ministerul de finanțe, ca profesor de fizică experimentală la acea facultate, în locul d-lui Hurmuzescu, transferat la București.

Nu putem de cît felicita facultatea de științe din Iași pentru alegerea făcută în persoana d-lui Neculcea.

Naționaliștii și Silistra. — D. N. Iorga ocupîndu se în „Neamul Românesc" de campania d-lor Carp și Filipescu în chestiunea externă, constată că după ce s'a cerut Silistra și a fost căpătată, azi nemulțumiții vor să obție prin războiu anexări mai întinse.

„Impotriva acestui program, scrie d. N. Iorga, trebue să stea puținii oameni cuminți din această țară. N'avem războiu de făcut peste Dunăre de cît pentru două motive; asigurarea soartei elementului românesc din Balcani și prestigiul României în Europa sud-estică.

„De aceea, dacă e sinceră în motivarea ei, campania de azi ne lasă reci. Ori cît s'ar abuza de cuvintele: național și patriotic, nu e vorba de adevăratele interese ale patriei și ale neamului, iar dacă nu e sinceră, n'avem să desaprobăm numai o ideee, dar să și condamnăm cu toată puterea anume procedee".

Administrația Casei Bisericilor încă n'a trimes ordonanțele de plată a lefurilor preoților din Iași pe luna April.

Școlare. — D-ra Elena Vărgolici învățătoare la școala din comuna Sagna jud. Roman, a fost detașată pe ziua de 1 Mai la școala de băeți No. 13 din București, la catedra d-lui Grigorcea.

— D-na Maria Anghelescu institutoare la școala de băeți din Galați, a fost detașată pe ziua de 1 Mai la școala de băeți No. 7 Iași, la catedra d-lui L. Grecea, revizor școlar.

— D-nii membri ai corpului didactic primar, sunt rugați de Inspectoratul școlar, că de scot vre-o lucrare, fie pe tărîm didactic, fie social (literatură, știință, sociologie, etc.) să trimită un exemplar Inspectoratului, care cu raport îl va înainta Ministerului spre a se lua notă în statul personal.

— Dl. Alex. Calmuschi a fost numit pe 1 Mai suplinitor la școala din comuna Lozna-Ruși, jud. Dorohoiu.

— Preot. Em. Dragan a fost numit pe 1 Mai suplimentar la școala din Maxut-Botoșani și V. Andriescu la școala din Verșani-Suceava.

— S'a acordat d nei Elena Marcu institutoare a școalei de fete Dorohoiu, un concediu de o lună, cu începere de la 1 Mai 1913.

— S'a aprobat ca la școala din Podul Iloaei, d-na Casian învățătoare, se predea țesutul pînzei și al covoarelor la elevele acelei școale.

— Ministerul a acordat concediu două luni cu începere de la 25 April d-nei Maria Simionescu instit. la școala de băeți Cuza-Vodă Iași.

— D. Ecat. Kassian învăț. la P.-Iloae, a instalat la acea școală 4 războae de țesut, pentru a preda elevelor școalei țesutul.

— Grădina de copii înființată pe 1 April a. c. va începe a funcționa cu începere de la 1 Septembrie c., astfel că d-ra Semiramis Dimitriu va continua să fie detașată la grădina de copii din Brăila.

— D. C. Grădinescu instit. la Roman s'a delegat cu inspectarea școalelor din circ. I și II.

— Normalista Aurica Cireș s'a numit cu titlul provizor la școala din Bîra jud. Roman.

— D-ra Nat. Ionescu instit. la Hîrșova s'a transferat la școala de fete Tg. Frumos.

Epitropia sf. Spiridon a acordat cererea serviciului sanitar al orașului, de a primi bolnavii săraci străini în mod gratuit în spitalul ei de izolare, dar a obligat serviciul sanitar de a-i arăta oficial că cei ce cer gratuitatea sunt în adevăr lipsiți de mijloace.

Administrația comunală a decis a lua măsura, ca aleele cimitirului Eternitatea să fie pe viitor îngrijite, nivelîndu-le și presurîndu-le cu nisip, ca și cele din cimitirile bucureștene,—actualminte ele fiind toate drumuri grunzoaze sau acoperite de buruene.

Elevii liceului militar local au făcut eri după amează un marș pînă la Breazu.

Pentru mîni 5 Mai este anunțată în grădina „Zimbru" prima serbare duminicală a societăței de binefacere „Sprijinul" pentru îmbrăcarea copiilor săraci. In caz de timp nefavorabil serbarea va avea loc Duminică 12 Mai, tot la oarele 6 p. m.

Aseară a avut loc ședința obișnuită a societății științifice și literare „Arhiva". S'au făcut mai multe comunicări.

Capela din Palatul Mitropolitan, pictată de d. Gh. Popovici, e un adevarat monument de artă.

Ar fi de dorit să se fixeze zile cînd publicul ieșan să poată vizita Paraclisul.

De la 1 Noembre a. c. va mai funcționa încă un custode la Biblioteca Centrală.

Se va numi deasemenea un bibliotecar-arhivar la facultatea juridică.

Mitropolia Moldovei a înaintat astăzi Sfîntului Sinod toate dosarele de călugărie.

Duminică 5 Mai se vor ține ședințele cercurilor culturale la școalele : Măcărești, Bosia, Goroni, Bîrnova și Aroneanu.

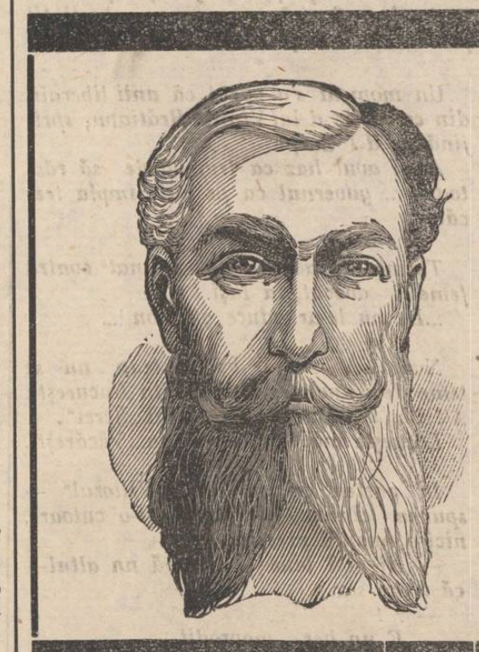

PĂRUL ALB
denotă bătrîneța
într-buințați dar
pentru
Vopsea PAR Seeger
care vopsește imediat și în mod natural părul albit sau cărunt, după dorință în :
Negru, Brun, Castaniu și Blond
Intrebuințarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată
Prețul unui flacon
Lei 2.50
De vînzare la Farmacii, Droguerii și Parfumerii
Depozit general : București, Strada C. G. Cantacuzino 40

Ultime Informaţii

Principele Ferdinand la Tg. Frumos

Sosirea. — Conferinţele. — Două mese — Un nou batalion — Plecarea la Roman.

Corespondentul nostru din Tg. Frumos ne comunică următoarele:

A. S. Regală Principele Ferdinand a sosit eri la 1 şi jum. după amează, după ce a făcut o recunoaştere pe cîmp. La 2 a luat dejunul, iar de la 3 la 4 a făcut o pauză în vagonul salon.

De la 4 la 6 şi jum. a ţinut conferinţă cu statul major în una din sălile şcoalei.

Sala unde s'a luat masa, a fost artistic decorată, cu brad şi stejar, precum şi steaguri tricolore, avînd în mijloc Portretele Familiei Regale.

Masa de seară a durat de la 8 la 10 oare seara, cînd A. S. Regală s'a retras din mijlocul ofiţerilor.

Ambele mese, aranjate de primarul Marcopol şi d. locot. Străjescu din statul major au făcut deliciile asistenţei. Au luat parte 28 invitaţi între cari şi primarul oraşului.

Dl. Marcopol, a profitat de ocaziune şi a adresat Principelui Moştenitor, rugămintea ca să se înfiinţeze un batalion de armată permanentă la Tg.-Frumos, cerere pe care a formulat-o şi d-lui ministru de războiu cu cîtva timp în urmă. A. S. R. a dispus ca d. maior Negre aghiotant să iea notă făgăduind că se va interesa de dreapta cerere.

Astăzi dimineaţă la 7 au plecat militarii şi furgoanele, spre Roman, iar A. S. R. şi un număr de ofiţeri s'au îndreptat tot într'acolo la oarele 8, plecînd în două automobile.

❖ *Ultima scornitură a „Viitorului".* *Viitorul afirmă că d. ministru Badareu ar fi cerut d-lui ministru Marghiloman să facă oare-cari modificări în budgetul ministerului lucrărilor publice, aşa cum a fost votat de Cameră şi că din cauza aceasta ar fi rămas în întîrziere publicarea în Monitor a dezbaterilor Camerei.*

Suntem autorizaţi a da cea mai formală desmintire acestei noui infamii a Viitorului. D. Badareu n'a cerut niciodată, sub nici o formă, vre o modificare a budgetului, nici d-lui Marghiloman personal, nici ministerului de finanţe.

Desfidem pe d. deputat Ştefan Ioan, colaboratorul Viitorului, care s'a plins în Cameră de întîrzierea publicării desbaterilor, să aducă înaintea Parlamentului explicaţiunea pe care o dă Viitorul.

❖ *Medicul şef al oraşului nostru a cerut direcţiunei serviciului sanitar ca să înfiinţeze un pavilion pentru bolnavii contagioşi.*

❖ *Frămîntările imprimate încă din Noembrie studenţimei noastre, de către „Centrul Studenţesc" se pare că vor înceta, cel puţin pînă la toamnă.*

Rectorul Universităţei avînd în vedere, pe deoparte cererea unei părţi din vechiul comitet, iar pe de altă parte faptul, că acum fiind sesiune de examen, nu este bine ca studenţii să fie ocupaţi cu alte chestiuni, a amînat alegerile Centrului pentru la toamnă. Pînă la acea dată va numi un comitet interimar alcătuit—după cîte ştim—din patru studenţi, (între cari probabil d-nii C, Alexandrescu, I. Motăş, Plăcinteanu).

Sunt svonuri, că o parte din naţionalişti n'ar primi soluţiunea aceasta. In acest caz—se spune—că vom avea de înregistrat disolvarea „Centrului".

❖ *Comisiunea însărcinată cu primirea lucrărilor, la salonul oficial de pictură din Bucureşti, şi-a continuat eri lucrările, cînd a luat şi hotărîrea, ca terminul de primire a lucrărilor, să fie prelungit pînă în ziua de 10 Mai.*

❖ *Comisiunea pentru reorganizarea şcoalelor profesionale de fete se va întruni în localul ministerului de Instrucţiune Publică, Luni 6 Mai, oara 3 p. m. spre a continua lucrările.*

Comisiunea cerceteză acum regulamentul după care funcţionează zisele şcoale, spre a-l pune în armonie cu modul cum dînsa a înţeles să facă reorganizarea acelor şcoale.

Se va continua discuţiunea privitoare la modificarea regulamentului, după care se vor lua în examinare programele de studii.

❖ *D. Al. A. Badareu, Ministrul lucrărilor publice, nu va veni mîne la Iaşi, fiind reţinut în Capitală.*

❖ *Curtea cu Juri* a judecat astăzi, procesul săteanului Al. Cozma, acuzat de uciderea lăutarului Eniţă Roman.

Comisiunea juraţilor, pronunţîndu-se pentru circumstanţe atenuante, curtea a condamnat la un an închisoare şi 500 lei dispăgubiri.

❖ Unele ziare anunţînd că d-na advocat Ella Negruzzi va pleda astăzi la curtea cu juri, multe doamne din lumea distinsă a oraşului a căutat să asiste.

Ştirea aceasta spre nemulţumirea tuturor, a fost lipsită de temei.

❖ D. inginer Mandrea a inspectat zilele aceste serviciile din oraşul Roman.

Campaniile contra d-lui Al. A. Badareu

Sub acest titlu „Acţiunea" publică în fruntea numărului de astă-zi un articol din care cităm următoarele judicioase rînduri:

In viaţa noastră politică de cîţi-va ani încoace d. Alexandru Badareu are favoarea specială a presei revolver. Ca paratoner atrage mai toate fulgerele, dar ca şi un paratoner le reduce la nimic.

Lucrul este explicabil prin situaţia însemnată a acestei personalităţi politice. Numai oamenii tari sunt atacaţi. Cu inofensivii nu'şi perde nimeni timpul. Această tărie n'are nevoe de prea multă demonstraţie.

E de ajuns să amintim că sub guvernul Cantacuzino ministrul d'atunci al justiţiei a avut aceeaşi preferinţă din partea vrăjmaşilor politici cari îl acuzau că face mişcări prea multe, din motive politice, şi că nimeni n'a răspuns mai documentat la aceste însinuări, rezumate în Senat de d. Ferekide, de cît d. Dimitrie Greceanu, succesorul său la minister şi ca o nostimadă, unul din rivalii săi de azi, care bate monetă din aceleaşi acuzaţii la care el însuşi răspunsese ca ministru!

Tot d. Al. Badareu este barbatul politic pe care în opoziţie nu l'a indrăgit nimeni mai mult de cît aceiaşi barbaţi politici care ajunsese la insulte pe cînd era ministru şi care afirmau în public şi în presa lor că în partidul conservator-democrat nu este nimeni mai lăudabil de cît actualul minstru de lucrări publice.

Rar om politic la noi a avut satisfacţiunile acestea. Ele au luat uneori proporţii neaşteptate.

Aşa a fost cazul interpelării d-nului Fleva în chestia furniturii Berman Juster, cînd „Epoca" a scris a doua zi că departe d'aşi fi dovedit acuzările, d. Fleva a reuşit să arăte că ministrul conservator-democrat a făcut o prea bună afacere pentru stat. Insemnătatea afirmărilor „Epocei" reeşea din faptul că în tot timpul discuţiei d. Filipescu stătuse pe bancă alături de d. Bdareu, ascultase pricepuse şi se pronunţase.

In asemenea condiţii toate balivernele din anumite ziare nu au de cît rosul unor lătrături palide faţă de falimentul dulăilor îndîrjiţi.

Minciuni desmintite prin ele însăşi, acuzări întemeiate pe fapte neexistente, invocări de acte care pledează tocmai contra acuzatorilor, iată tot ce defilează pe dinaintea ministrului de lucrări publice, care rămîne la locul său, ca să lucreze pentru stat în vreme ce vrăjmaşii lui cad din ce în ce mai jos, atît de jos în cît abia li se mai aud chelălăiturile.

In toate timpurile şi în toate ţările a şa au fost alcătuiţi oamenii tari, care în contra furiei neputincioşilor geloşi au avut o pavază inexpugnabilă în conştiinţa lor curată şi în actele lor importante.

———

❖ **Lupta între agenţii de siguranţă şi un spărgător.**—S'a publicat la timp, cum că un periculos spărgător şi dezertor Gh. Dimitriu, prins de brigada de siguranţă, a fost depus la Penitenciarul local, şi simulînd c'ar fi nebun a fost internat în ospiciul Socola, de unde a evadat.

De atunci aproape în fiecare seară se comit furturi, cu efracţie mai cu seamă, la dughenile izolate din mahalale şi periferiile oraşului, pentru care Brigada de siguranţă face incontinue razii cu întreg personalul de siguranţă între orele 11-5 noaptea.

Aseminea razie s'a făcut şi astă noapte sub conducerea şi supravegherea şefului de siguranţă, care era de rond. Pe la orele 4 dim. pe cînd numitul spărgător se înapoia de la spargerea ce-o făcuse la cîrciumarol Vexler din şoseaua Socola, a fost întîmpinat de 4 agenţi de siguranţă, care somîndu-l să stea, acesta a rupt-o de fugă, agenţii luîndu-se după el, acesta a început a trage focuri de revolver asupra agenţilor.

Unul din agenţi Botez Ilie a reuşit să pună mîna pe el, însă spărgătorul trăgînd un foc de revolver, cartuşul s'a oprit în nasturele de la pardesiul agentului.

A reuşit astfel să scape făcîndu-se nevăzut. In fuga sa i-a ramas pe urmă, o manta a unui elev de şcoală, furată de la Liceul Particular, precum şi o pereche galoşi, cu care era încalţat; obişnuind să umble numai în galoşi, pentru a nu fi auzit cu ocaziunea furturilor ce le făcea.

S'a luat noui măsuri pentru prinderea acestui periculos spărgător.

❖ Rezultatul alegerilor de stareţi la mănăstirile Moldovei, este următorul:

S. S. Arhimandritul Teoctist Stupcanu a fost ales stareţ al mînăstirei Neamţ. S. S. Arhimandritul Calistrat Dima, stareţ al mînăstirei Secu. Protosinghelul Nicuţă Ababei, stareţ al mînăstirei Rîşca. Protosinghelul Pimen Gheorghiu, stareţ al mînăstirei Horaiţa.

❖ Eri s'a terminat concursul de călărie dintre gradele inferioare ale regimentelor 7 roşiori „Cuza Vodă" şi 8 roşiori.

Cele mai multe premii au fost obţinute de regimentul Cuza Vodă.

❖ Astăzi la ora 5 p. m. profesorii Seminarului sunt convocaţi în conferinţă profesorală. La ordinea zilei sunt de discutat mai multe chestiuni şcolare.

❖ Batalionul IV de vînători care a făcut eri dimineaţă un marş, la întoarcere a executat sub comanda maiorului, după amează exerciţii de tragere la tir pe platoul de la abator, pînă la oarele 6 seara.

❖ Astăzi dimineaţă complectaşii regimentului 13 au început a da pe samă muniţiile, în vederea desconcentrării care se face mîne dimineaţă.

❖ Apele Prutului şi ale Jijiei, care ameninţau să inunde, au început a se retrage în albiile lor.

❖ Băiatul Costache Popa servitor la d-na Elena Berindei din com. Focuri, a dat foc la 2 stoguri de fîn, ale stăpînei sale, care au ars cu desăvîrşire.

❖ D. inginer Basile Carp a fost avansat, pentru merite, inginer cl. I şi numit ca inginer-şef al serviciului de tracţiune al c. f. dependinte de circumscripţia Iaşi.

❖ Cu începere de mîne publicul ia şan va avea la dispoziţie „Pinacoteca" reorganizată.

D. Gh. Popovici, directorul şcoalei de Arte-Frumoase din localitate, a aranjat într'un mod deosebit artistic, două săli: una cuprinzînd picturi romîneşti de la 1846 încoace; a doua cuprinzînd tablouri reprezintînd chipuri de ale veacurilor boeri Moldoveni.

❖ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a oferit comandantului corpului al IV-lea de armată, un tablou reprezentînd depunerea jurămîntului recruţilor din Noembrie trecut.

Comandantul a mulţumit călduros.

❖ Inscrierile pentru examenile de drept de pe lîngă Iuniversitatea locală se primesc între 20—31 Mai.

Nu vor fi primite înscrierile studenţilor care nu sunt la curent cu plata taxelor de frecvenţă şi bibliotecă.

Examenele se vor ţine între 1—30 Iunie a. c.

❖ D. dr. Emil Gheorghiu, medic inspector al Cassei Centrale a meseriilor a sosit în oraşul nostru pentru controlul serviciilor.

❖ Scumpetea cărămizilor a ajuns excesivă în oraşul nostru. Se plăteşte mia de cărămizi *vechi* 60 de lei.

❖ Mai mulţi meseriaşi bolnavi din localitate au adresat Cassei Centrale petiţiuni ca să fie trimişi în staţiuni balneare din ţară pentru căutare. In special cererile indică Tikirghiolul.

❖ Epitropia Sf. Spiridon a luat dispoziţia ca şi bolnavii săraci evrei, să fie căutaţi gratuit la Spitalul de izolare.

❖ Consiliul Comunal se'ntruneşte luni la orele 1 p. m. pentru a lua o decizione definitivă, cu privire la prelungirea liniilor de tramvai.

❖ **Judiciare.**—Curtea de Apel s. I-a a condamnat la 10 lei amendă pe Ioan Apostoleanu, pentru desfiinţare de hotar.

— M. Rugus, vinovat de omor prin imprudenţă, a fost achitat de către secţia I-a a Curţii.

— A fost ajurnată pentru 14 Iunie judecarea procesului lui C. N. Zăhărescu, acuzat de sustragere de bani publici.

— A fost respins apelul lui Neculai Păntescu, şi menţinîndu-se sentinţa tribunalului prin care e condamnat pentru bancrută simplă.

— In ziua de 6 Mai se va judeca procesul pentru reziliere de contract dintre d. I. Zarifopol cu E. Cucu Starostescu.

— Secţia II-a a curţii de Apel va judeca în ziua de 7 Mai procesul pentru daune dintre Direcţia Generală C. F. R. cu Albin Pekalschy.

— Camera de punere sub acuzare a admis opoziţia d lui procuror general şi a dispus a se trimite, N. Trofin, în judecata tribunalului de Vaslui, pentru abuz de încredere.

Asemenea a ordonat arestarea şi trimiterea în judecata Curţii cu Juri din Vaslui, a lui V. Carare, pentru omor.

❖ Cele cinci părţi mari ale noului program cinematografic Pathé-Frères, care se reprezintă astă seară Vineri in vasta sală a circului Sidoli, cuprind adaptări după cele mai geniale scrieri, inscenări din cele mai originale, scene şi vederi din cele mai interesante, humorul cel mai distins.

Iată cîteva din subiectele conţinute în acest escepţional program:

„O dramă în fundul mărei", film parizian de mare artă. Extraordinară dramă maritimă de o senzaţie fără seamăn, care ne arată furtul unei lăzi plină de aur, aruncată apoi în fundul mărei şi moartea prin înnec a hoţului. (2 părţi).

„Aruncată în prapastie", film suedez de mare artă. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor din Stockholm. (2 părţi).

Prince într'o nouă creaţiune comică.

Cel mai nou număr din Pathé Journal.

Don Juan pedepsit, briliantă comedie.

Noul program viitor se reprezintă Duminică 5 Maiu, două matineuri (3 şi 5 jum.) şi reprezentaţie serală: Moştenirea lui Cabestan, una din cele mai reuşite adaptări cinematografice, 3 părţi.—Africa orientală franceză.—Torpila, scene şi vederi instructive.—Roma, eternul şi clasicul oraş, călătorii pitoreşti. — La matineul al doilea se va intercala în program: „Prin regnul plantelor — Bebe şi Jeana de Arc, comedie.

Programul seral de Duminică va cuprinde 5 părţi.

Preparator *caută lecţiuni de vioară şi meditaţii sub condiţiuni modeste.*
Informaţii la Tipografia H. Goldner.

ULTIMA ORA

Bulgaria compţează pe sprijinul României

Marele dezastru din P.-Neamţ

Intoarcerea Prinţului Carol

Bucureşti.—Principele Carol se va întoarce în cursul săptămînei viitoare, astfel ca să poată lua parte la revista militară de la 10 Maiu.

Consiliul de miniştri

Bucureşti.—Consiliul de miniştri întrunit eri, a continuat discuţia cu privire la creditele extraordinare.

S'au terminat desbaterile relativ la creditele cerute de ministerul de finanţe, lucrările publice şi cultele.

Azi se va urma cu examinarea creditelor cerute de celelalte departamente.

Ciocnire de trenuri

Ploeşti.—In gara Băicoiu două trenuri de marfă s'au ciocnit. 12 vagoane au fost sfărîmate.

Pînă acuma nu se ştie, dacă sunt şi victime omeneşti.

Starea M. S. Reginei

Bucureşti.—In urma unei informaţiuni din „Neues Wiener Tagelatt" s'au răspîndit ştiri false, cu privire la sănătatea M. S. Regina.

Aceste ştiri sunt neîntemeiate. Starea M. S. Regina este excelentă.

Legea burselor

Bucureşti.—Proectul pentru modificarea legei burselor, a trecut eri prin toate secţiunile Senatului.

PARLAMENTUL

Bucureşti.—CAMERA.—Şedinţa se deschide la orele 2 jum.

După obicinuitele formalităţi, deputaţii intră în secţiuni.

La redeschiderea şedinţei, Camera continuă cu discutarea legei drumurilor.

Dezastrul din Piatra-Neamţ

— Un întreg cartier în flacări —

Piatra-N.—La ora 12 un puternic incendiu a isbucnit în Piaţa mică, cuprinzînd casele şi prăvăliile din 4 străzi.

Focul ia proporţii colosale.

Pompierii sunt în neputinţă de a aduce o uşurare.

In oraş domneşte o panică indescriptibilă.

———

A. S. R. Principesa Maria la Madrid

Madrid.—Principesa moştenitoare a României a sosit şi a fost salutată în gară de familia regală, de ambasadorul Angliei şi de personalul legaţiunei.

Dreptul de vot pentru femei

Londra.—Ziarul „Times" află din Wasington, că adunarea a primit propunerea d-lui Chamberlain, de a se adăuga o clauză la constituţia Statelor Unite, după care se acordă femeilor dreptul de vot.

CONFLICTUL SERBO-BULGAR

Viena.—Ziarele arată, că neînţelegerea între serbi şi bulgari a luat proporţii mari.

Ziarele arată, că acum lumea se întreabă, care va fi atitudinea României.

Presa italiană şi vizita Principelui Carol

Roma.—„Giornale de Italia" publică un articol relevînd marea primire ce s'a făcut principelui Carol şi aprobînd apropierea italo-romîno.

Sufragetele americane la Bucureşti

Budapesta.—Un număr de sufragete americane, care sosesc aci în vederea Congresului, vor vizita Bucureştiul, în cursul septămînei viitoare, unde li se va face o primire grandioasă.

Insuşi M. S. Regina se interesează de aceste luptătoare pentru drepturile femeei.

Bulgaria compţează pe sprijinul României

Sofia.—Ziarele semi oficioase ocupîndu-se de conflictul cu Serbia, zic că Bulgaria va şti să-şi apere prin arme dreptul său.

In acest caz Bulgaria ar suporta cu uşurinţă sacrificiile ce le face pentru Romînia, dacă Romînia s'ar arata recunoscătoare printr'un sprijin real.

Excursiunea Prinţului Ferdinand

Tg. Frumos.—A. S. R. Principele Ferdinand, a plecat azi dimineaţă la Roman.

Doctor A. SPIRT
Specializat la Paris şi Berlin în boalele de
Gură, Gît, Nas şi Urechi
oesofagoscopia, bronschoscopia, electrolisa
S'A MUTAT IN
strada Lăpuşneanu No. 18 vis-a-vis de farmacia Konia
Consult. 9—12 a. m. şi 3—5 p. m.

Un profesor *de limba romînă care să înveţe pe un tînăr german româneşte, se caută.*
A se adresa str. Sinagogilor No. 8.

B A N I
Imprumută privatier la persoane solvabile.
Dobînda 5 %, *plătind în rate în curs de 5 ani.*
SCHAPIRA E.
Postlag Berlin 47.

Doamnă, *Germană instruită, doreşte angajament la copii, sau dame de compagnie.*
Albertine, *Str. Sft. Andrei No. 44.*

De Inchiriat *Un apartament în strada Codrescu No, 7 complect reparat, compus din 5 camere spaţioase cu un antret, bucătărie, pivniţă, curte etc. cu preţ avantajos.*
A se adresa d-lui I. A. Scriban. str. Codrescu No. 7.

Comptabil la o mare instituţie de Bancă, titrat cu cunoştinţă de limbi străine, oferă 2—3 ore pe zi persoanelor sau instituţiilor cari ar avea nevoe. Adresaţi în scris sub Comptabil la tipografia H. Goldner.

O domnişoară ştiind bine croitorie şi lengerie, doreşte a lucra cu ziua în familie.
E. Stegariu.
Str. Păcurari 21 (în curte)

Junger Architekt
Oesterreicher, moderne Richtung, übernimmt Herstellung von Plänen vom Entwurf bis ins Detail.
Probeskizzen unverbindlichst. Wohnt in Jassy. Gefällige Angebote unter „Raumkunst" an die Adm. des Blattes.

ATELIER SPECIAL
pentru instalaţiuni de
APA şi CANAL
BAI, CLOSETE şi LAVOARE
I. Zamfir şi Gh. Vella
autorizaţi de Comuna Iaşi
Str. Săulescu 1, (Piaţa Unirei)
Execută ori-ce fel de lucrări atingătoare de această branşă, cu preţurile cele mai convenabile şi în provincie.
Devise şi măsurători se întocmesc la cerere.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiché, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografica a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea bolelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — Desinteria —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară
Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului I. DAVIDESCU Tecuciu

Sticla a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70 — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori-unde)

CAPSULELE

LUI

RAQUIN

Cu Balsam de Copaiu

Singurele capsule de *gluten* cu **copaiu aprobate de Academia de Medicina din Paris.** — *Nu se sparg* în stomac, deci, sunt în tot d'auna bine tolerate şi nu pricinuesc *nici un dată rigbioli.* Întrebuinţate singure sau cu *Injecţiunea Raquin,* vindecă în forte scurt timp *scurgerile cele mai vechi pricinuite de*

BOLILE DE LA NASTERE

A nu primi decât cutiile purtând pe invelişul de afară *semnătura lui Raquin şi Timbrul oficial* în albastru al *Guvernului francez.*

DEPOSIT: Paris, 78, Faubourg St-Denis
la RUMOUZE ALBESPEYRES
Şi în toate principalele Farmacii
UNDE SE POATE CUMPĂRA ŞI
HÂRTIA SI VESICATORIUL LUI ALBESPEYRES
Intrebuinţate în
SPITALELE MILITARE ALE FRANŢEI

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA",

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1911 Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 92,127 polite de lei 654.389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 la sută rentă

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti.

Lei 7,453,500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1.980.25 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutire de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţiei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,
IOSEPH POPPER
Str. I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Mousette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiile* cele mai greie de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi diverse* cari se tratau numai cu *Morfina* şi *Alte remedii.*

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi un'l la cina, sêra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o usurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 3 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la masă şi la cina, sêra. Nu trebue să le mai moli de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii

ABONAMENTE

5 Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei
BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mirzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1873 — Marți 7 Mai 1913

Două momente istorice

Epoca, buimăcită de lovitura confratelui *La Roumanie*, cu desmormîntarea faimoaselor declarațiuni făcute de d. Carp, în momentul cînd Europa ne dădea Dobrogea — declarațiuni cari constituie o adevărată monstruozitate politică—*Epoca* zicem, neputînd replica, își caută refugiul într'o îngăimare și ridicolă și mincinoasă.

Ziarul — care numai după trecerea primei chenzine a lui Aprilie, s'a făcut purtătorul de cuvînt al d-lui Carp inexistent pînă atunci — spune în șoaptă că d. Carp a combătut, în 1878, anexarea Dobrogei „tot pentru cuvîntul că așa cum ni se propunea, nu avea graniță militară și nu putea fi apărată". E clar. Nu ne trebuia Dobrogea, pentru că nu ni se garanta siguranța ei...

Ei bine, nu. Nu acesta a fost argumentul omului providențial, readus de la Tibănești pentru înscenarea de la club.

D. Carp spune neted, în 1878, că nu trebue, în ruptul capului, să ne supunem hotărîrii congresului de la Berlin, care ne acorda Dobrogea, pentru că „dacă am accepta Dobrogea, ne-am slăbi puterile".

Acceptînd Dobrogea, adaugă d. Carp, am face o politică de expansiune și o atare politică de extindere teritorială n'ar avea de urmare de cît pieirea României.

Aceasta e limpede. Nu pentru că frontiera n'ar fi prezentat garanții, ci pentru că, după d. Carp, România n-avea nevoie de Dobrogea, a cărei posesiune era sinonimă cu o catastrofă națională.

Aceasta din punctul de vedere politico-militar.

In ce privește, laturea economică a achiziționii celor două județe transdanubiene, d. Carp nu-i dădea absolut nici o importanță. O ieșire la mare? Punerea în valoare a bogățiilor țării prin dobîndirea și exploatarea portului Constanța?

Argumentul acesta nu era numai inopinat, dar i se părea atît de copilăros, că s'a mulțumit să declare ca o erezie de economie politică, credința acelora cari întrevedeau marele avînt ce avea să-l ia viața economică a țării, prin această eșire la mare.

Ni s'a spus că ea (Dobrogea) se întinde pînă la mare. In sprijinul acestei idei, euași vrea să știu dacă Constanța va fi pentru noi un debușeu comercial. Credeți oare că portul Constanței ar putea concura cu un port de la gurile unui mare fluviu? Arătați-mi un singur port care a putut înflori la trei zeci de kilometri de gura unui fluviu. Marsilia, Nantes. Le Hâvre, Bordeaux, toate marile porturi din Europa se află la gurile fluviilor și nu lîngă acestea".

Iată dar făcută dovada, cu propriile lui cuvinte, că d. Carp a fost pentru refuzul Dobrogii—nu din considerațiuni de frontieră, ci din motive de... înaltă prevedere politică. Dobrogea, în ochii d-lui Carp, reprezinta imaginea apropiatului dezastru al Statului romîn. Dobrogia, după d. Carp nu însemna întărirea politică și expansiunea economică a Romîniei, ci slăbirea ei, primejduirea existenței sale.

Și d. Carp nici nu și-a menajat scuza ulterioară—de care cu atîta desinvoltură ne vorbește azi *Epoca*—a nesiguranței granița.

După cum în 1878 n'a pomenit de nici un fel de frontieră—și era în logica lucrurilor, de vreme ce nu concepea măcar posibilitatea unei anexări a Dobrogei,—tot așa și mai tîrziu, în curs de 35 ani, pînă la proclamația de la club, d. Carp n'a indicat nici odată necesitatea liniei Turtucaia—Dobrici—Balcic. A fost solicitat să spuie ziua, împrejurarea în care ar fi formulat această cerere.—dar d-nul Carp nici direct, nici prin intermediul *Epocii*, n'a răspuns încă la această întrebare. N'a răspuns și nu va răspunde, pentru că nu poate răspunde.

Nu numai că n'a cerut nici odată o linie de frontieră militară contra Bulgariei, dar încă din 1877 vedea cu ochi buni creșterea teritorială a vecinilor noștri de peste Dunăre.

Răspunzînd în memorabila ședință dela 28 Septembrie 1878, marelui Kogălniceanu, d. Carp spunea textual:

„Ministrul afacerilor străine (era marele Kogălniceanu) ne spune că nu este în interesul nostru ca Bulgaria să se întindă pînă la mare, că nu este în interesul nostru ca elementul slav să devină prea puternic în mijlocul nostru. Il voiu întreba deci: de ce ați vărsat sînge romînesc, cînd știați că prin aceasta se întăreau elementele ostile nouă?"

Și încheia pronunțîndu-se contra primirii Dobrogii. O zeflemea.

D. Carp găsia firesc ca Bulgaria să se întindă la mare și declară sus și tare că Romînia n'are nevoie de Dobrogea, n'are nevoie de o coastă de mare, n'are nevoie de un debușeu maritim, n'are nevoie de Constanța.

E clar—cum ar spune *Epoca*.

MICI POLEMICI

Ziarele publică numeroase chitanți, — dovenditoare că naționalistul-șef, Butureanu, dorohoianul—a luat ovăs de la Mochi Fischer, bine înțeles neplătit.

— Un simplu act politic: ca să-l... calicească pe Fischer.

Unde mai puneți că de la semiți și nemți se poate lua orice, oricît, oricînd. D-l A. C. Cuza a luat un volum întreg...

*

De ce dii răspuns puțini asistenți la chemarea d-lui Carp?

— Cetățeanul de azi e practic și are ca deviză carpe diem...

*

De ce ziarul lui Bogdan-Văcărești apare și se intitulează „Seara"?

— Pentru că, ziua, s'ar rușina pînă și apașii redactori de minciunile lor proprii.

*

„Unirea", recunoscătoare lui Dragomir, că a popularizat școala „fluerăturilor"— creată de d. A. C. Cuza în Iași, scrie:

«...D. State Dragomir poate să fio pe pace: Romînii din Iași îi recunosc talentul și meritele, de care ni-a dat încă o dovadă dăunăzi în rolul strălucit al lu «Kean».

...In adevăr ne-a Keanuit *de multe ori!*

*

Mai de temut, în politică, este Haki decît *Costaki, dintre cei doi inseparabili frați ai „Cuvîntului",—pentru că mai ușor îl apucă.... hakițele.*

*

O revistă anunță un articol cu titlul: „Cazuitism talmudic". E vorba, poate, de „Cuzaitism talmudic". N'a inventat economistul iașan avortul talmudic, faltmentul talmudic și celelalte la fel?

*

Intr'un ziar d. A. G. Dabija mustră pe simpaticul deputat Herovanu că e prea modest și timid.

Suntem siguri că Herovanu n'ar schimba aceste... defecte cu calitatea de a avea... gura d-lui Dabija.

*

Toată lumea recunoaște că o modificare a legei telegrafo-poștale se impune, în ce privește telegramele.

— E din cale afară scump cinci parale ... „Cuvîntul".

Apropiere de Italia

Principele Carol, în călătoria de studiu sau de agrement în Italia, a fost primit sărbătorește la Roma. Faptul a plăcut și a impresionat. Camera a manifestat călduros pentru Italia, publicul capitalei noastre convocat în întrunire publică a făcut acelaș lucru. Se vorbește iarăși prin gazete foarte mult de prietenia italo-romînă. E numai un prilej. De fapt această legătură sufletească a existat întotdeauna. Rasa este o realitate care nu se poate nega; și de bună seamă că în salutul cald pe care l-a adresat regele Italiei tînărului nostru principe, a vorbit adînc amintirea vechei Rome și spiritul latin resuscitat de întîmplările zilelor din urmă.

Nu e însă numai atît. Se pare că poporul nostru e legat astăzi sufletește și politicește de Italia prin împrejurări mult mai concrete și mai actuale. Ori care ar fi în materie de politică externă, obligațiunile pe cari ni le impune momentul, noi și Roma vom fi împinși odată de idealurile și de revendicările noastre naționale înspre același punct; iridenta italiană care atunci cînd va trebui va ști să-și spună cuvîntul ei greu, în politica țării, are cu noi interese dacă nu identice, cel puțin analoage. Aceasta este un lucru care contează.

Și mai e ceva. Faptele de arme din Balcani — care au grăbit o lichidare forțată a imperiului turcesc, sunt departe de a aduce liniștea, care să garanteze prosperitatea popoarelor din peninsulă; și dacă pentru aceasta va fi nevoe de o intervenție exterioară, atunci fără îndoială că Italia și Romînia sunt — prin situația lor geografică și prin intențiunile lor strict civilizatoare — cele mai indicate să o facă.

Linia ferată care leagă în proect Dunărea cu Adriatica va înlesni o apropiere geografică O apropiere politică italo-romînă este deci și necesară și oportună. E bine ca această apropiere de mult pregătită prin comunitatea de rase, să fie concepută serios și concret. Vremea entusiasmului romantic a răposatului V. A. Ureche a trecut — probabil odată cu moartea romantismului vagabond și maniac al lui Cîrțan. Precipitatele schimbări politice din Europa actuală trebue să ne învețe mai multă cumpătare și mai largă prevedere.

Să nădăjduim cel puțin că însuflețirea aceasta ridicată în jurul călătoriei principelui Carol va fi fecundă în viitor și va îndrepta preocupările noastre spre o apropiere efectivă de Italia.

NOTA ZILEI

Cetim în anunțurile matrimoniale ale unui ziar din Capitală:

DOAMNĂ 22 ani bine sub toate raporturile, dotă modestă. Dorește căsătoria unui domn etate dela 30 până la 80 ani bine situat foarte serios și blînd. Adresa Salomeea 1001. Poste restante oficiul gării de Nord. Lccc.

Ori cît de pasionată ar fi o Solomee, ori-cît de doritoare de nuoi sensații, încă n'am fi crezut-o capabilă de a fixa o scară de alegere, unui eventual tovarăș de viață, între 30 și... 80 de ani. Asemenea publicitate ar friza lubricitatea și, de aceea, bănuim altă ceva.

Nu cumva ziarul în chestiune în loc de corector, are o... corectoare!? Numai atunci lucrul ar fi explicabil. Corectoarea, cetind oferta unei tinere „bună sub toate raporturile", -o fi substituit cifra de 80 în loc de 40 — să zicem — ca să-i compromită șansele de măritiș.

O, femeile, numai ele, puse în serviciul publicisticei, au asemenea... dedesubturi echivoce și asemenea cruzimi.

BATJOCORI

Nici un spectacol mai dezgustător ca acela ce ți-l oferă, cîte o parte din presa noastră, atunci cînd e vorba de vee-o aranjare a treburilor bisericești.

Fie alegere de vre-un nou prelat,—fie îndepărtarea—din cine știe ce motive—a unuia ce ocupase vre-o dregătorie duhovnicească, lucrurile nu se schimbă.

Și în aceasta stă un îndoit rău.

Dacă între laici patimele — veșnicile patimi omenești — pot îngădui, până la oare care punct, înșiruirea tutulor trivialităților,— atunci cînd e vorba de un actual s'au viitor demnitar bisericesc, a da drumul pornirilor tale ticăloase, e a alcătui cea mai grozavă blasfamie.

A batjocori e a nu avea tăria să privești lucrurile din înălțimele acele din care, răul și binele dispărînd, nu mai rămîne de cît relativitatea — singura realitate a întîmplărilor vieței omenești. A batjocori e a te scoborî — în cazul cînd ești sau te consideri curat — în noroiul, în păcătuirea, care ți-ar îndreptăți revolta. Și apoi adevarata revoltă e mîndră și disprețuitoare. Dar a batjocori așa cum îți vine mai la îndămînă, este că tu însuți nu ești curat, — e că însu-ți, ai pacatele tale, pe care vrei să le întunecî, oare cum, prin învederarea celor alor altora, — este că în faptul care-ți scoate batjocura, ai tu însuți un interes, care a fost nesocotit. Și atunci batjocura ta nu e de cît ticăloșie condamnabilă și din partea celui demn de mai puțină cinste.

E vorba de alegerea unui episcop. Și sar cei ce n'au nici urma unei conștiinți — viperele și certații cu morala — și dintr'un om par a vroi să facă o bestie, dintr'un preot un diavol.

E îngrozitor și desgustător spectacolul acesta.

Și atunci te miri de scăderile sentimentelor morale a poporului acestuia, tu care-i dai pilda prin purtarea ta. Tu, gazetar, care ai menirea de a face imediata educație a maselor, nesocotești cele mai sfinte sentimente — acele de respectul cucernic față de interpreții dintre D-zeu și laici — tu batjocorești și biserică și mitropoliți și episcopi, vezi în toți niște desfrînați, beți și afemeiați, atunci cînd ai interesul, murdarul interes, s'o faci, — și totuși vrei să treci drept un educator — O! nu. Un conrupător a moravurilor, — un atîtător al patimilor, da! Un educator nici odată!

Și aceasta — după cum am mai spus-o din pricina inculturii, a lipsei de simț omenesc, a lipsei de caracter, a păturii din care, de obiceiu, se recrutează gazetarul nostru.

E o rușine, care ar trebui să înceteze.

Dinu

Grupări studențești

In ultimul timp am avut de înregistrat noui frămîntări în sînul studențimei iașane, grupată în „centru studențesc". S'a dat o deosebită atenție acestui centru și i-am urmărit cu interes repetatele dizvolvări și alegeri ale comitetului centrului.

Mai utilă de cît urmărirea acestor frămîntări, credem a fi cercetarea asupra faptului dacă are sau nu vre-un rost o grupare studențiască în sine.

Majoritatea studenților sînt cetățeni cu drepturi depline și în virtutea acestui fapt, e explicabilă participarea lor chiar în diverse grupări politice, în afară de grupările științifice ori literare.

Ca elemente științifice ori literare, studenții au un rost în atari grupări, dar ca persoane și nu ca studenți.

Deasemenea în privința grupărilor politice, nu e logic a se lua dreptul de participare, unui student, odată ce el este un cetățean cu toate drepturile, ca ori și care altul.

Odată lămuriți asupra acestui punct, ne întrebăm dacă poate avea vre-un sens o grupare pură studențească.

In adevăr, pe ce argument se poate constitui o grupare studențească pură? Ce drepturi de apărat, sau ce datorii de îndeplinit poate avea o astfel de grupare? Dacă înțelegem participarea studenților în diferitele mișcări științifice, culturale, politice sau sociale, ca indivizi-factori de cultură ori cetățeni, nu putem înțălege această participare a studenților ca studenți și cu atît mai puțin ne bucură grupările „studențești".

Prin ce se legitimează o asociație studențească? Nu prin o acțiune culturală, căci aceasta depinde de oameni culți complet formați. De asemenea, nu prin o acțiune politică.

Deci nu poate fi vorba de datorii sociale de îndeplinit. Apoi masa studențimei ce drepturi de apărat are? Nu vedem nici unul, în afară de... vre-o reducere pe căile ferate sau alte privilegii capricioase.

Asemenea privilegii nu constitue, nu pot constitui un drept. Așa dar rămîne deplin dovedit că în general o grupare pură și exclusiv studențească este un non sens și cată să tragem de aci concluziile firește ce comportă o asemenea constatare.

G.

OAMENI ȘI LUCRURI

PREVESTIRI RELE

O informațiune ce apare în numărul de astăzi al „Opiniei" arată că d. Al. Davila, directorul teatrului național din București ar fi extrem de afectat de întîmplările ce au avut loc cu ocazia reprezentației „Painjenului".

Probabil, aceasta explică și intervenția d sale de a se face o anchetă pentru găsirea vinovaților Dar poate o anchetă inspectorială să stabilească vinovăția materială, efectivă a cuiva în asemenea împrejurări? Nimeni nu va presupune pe un profesor de conservator atît de imbecil, în cît să organizeze, ori să dirigeze atari „manifestații" fără cuvenitele precauțiuni. Iar în procesele verbale ale poliției inspectorul va găsi tot ce vrea, afară de adevărul adevărat. Sunt lucruri asupra cărora e de prisos a mai insista.

Vecinicul *fecit cui prodest* — a făcut cine a avut cuvînt să facă—are o aplicare numai indirectă. Căci de folosit, propriu zis, nu i-a folosit întru nimic, demonstrația, părintelui ei intelectual. Din potrivă... Dovadă, opinia publică întăritată și care, instinctiv, a descoperit numai de cît pe autor, sau pe autori,—căci se presupune că sunt doi, cel puțin doi, din lumea teatrului cari au patronat... sirenele.

Suntem însă bucuroși de reacțiunea ce s'a produs în opinia publică iașană, care pare a-și da seamă de monstruozitatea intelectuală ce însamnă lucrul acesta ca, din inițiativa unor pseudo-artiști, să se fluere o trupă de excelenți artiști aparținînd de fapt aceleiași instituțiuni. Căci teatrul național este, realmente, un singur așezămînt, ramificat iar o luptăfra tricidă, prostește concepută și îndeplinită, poate porni numai din rîndurile unor mahalagii. Nici măcar de invidie „colegială", ori „profesională" nu poate fi vorba.

De altfel aflăm că d. Davila însuși a găsit și sancțiunea cea mai bună și pedeapsa cea mai generoasă,—luînd hotărîrea de a veni în toți anii cu trupa dramatică din București pentru o serie de spectacole. Ce tortură pentru unele suflete și unele mentalități! Nici inspectorul însărcinat cu anchetarea vinovaților n'ar fi putut născoci o pedeapsă mai grea...

Iar dacă acei ce sufăr în umbră, ar urmări să-și pună mereu în aplicare sistemul lor... artistic, fluerătul,—își vor pregăti pentru un foarte apropiat viitor, propriul lor dezastru definitiv. Teatrul iașan va fi distrus prin... plictiseală. Căci nu se plictisește numai asistența la multe din spectacolele ieșane, dar se plictisește și se ostenește răbdarea publicului pentru o îngăduință morală ce nu se mai cuvine prostiei și politicianismului, viermii cari rod edificiul instituțiunii însăși.

Cîndva, după lichidarea teatrului—care nu se poate menținea cu artificii și indulgențe,—se va ceti pe frontospiciul așezămîntului, spre osînda celor vinovați:

— „Aci s'a fluerat", așa cum pe zidul... Bastiliei se citește formula sarcastică:

— „Aci s'a dansat!..."

Rodion

ECOURI

Foiletonistul științific al ziarului „Le Temps" face o largă dare de seamă despre opera nou apărută, în care d-rul G. V. Legros publică un studiu interesant și atrăgător asupra operei marelui singuratic de la Sérignan, naturalistul I. Fabre.

Urmărim în această lucrare odiseea acestui poet al naturei, pe care nimic nu-l poate distrage de la observarea pasionată a insectelor. Plecînd din căsuța săracă de la Saint-Louis, debutează ca institutor primar la colegiul Carpentras. Cîștigă cu mari lupte bacalaureatul, licența și doctoratul, profesează cîți-va ani fizica la colegiul din Ajaccio, unde face cunoștința lui Mouquin-Tandan. E profesor timp de 20 de ani la liceul din Avignon, unde profesorul Duruy, surprins de descoperirile lui Fabre, de felul lui de a preda, veni să-l caute pentru a-l face preceptorul principelui imperial, și unde deveni unicul prieten al lui Stuart Mill. Isolat de lume din cauza unei pierderi dureroase, fuge din Avignon, din cauza dușmăniei clericalilor, se retrage la Orange, și în sfîrșit, cuprins din ce în ce mai mult, de gustul singurătății, necerînd oamenilor nimic altceva de cît să fie lăsat în pace pentru a observa insectele sale se refugiază la poalele muntelui Ventoux în micul sat Sérignan. Aci desbrăcînd' „redingota profesorului pentru a se îmbrăca în straie țărănești, el uită întregul lui trecut".

Henri-Fabre va avea peste cîte-va luni 90 de ani; e o minune ca fugosul lui temperament a putut să biruiască toate încercările grele prin care a trecut.

PACE SAU RĂZBOIU?

Peste tot, la toate popoarele, în toate Parlamentele, este un curent puternic de idei noi pentru conciliere și arbitraj.

Mersul repede al acestor idei salutare va arata învingătorului, că la urmă, după lupte grozave va rămînea tot pe același rang ca învinsul

Pentru pregătirea de război, în 25 de ani, Europa a cheltuit 145 miliarde.

Această „pace armată" ruinătoare, poate să devie universală?

Da, spun pacifiiștii, căci războiul apare din în în ce, oamenilor civilizați, ca nedrept, imoral și crud. Nedrept, pentru că substitue forța contra dreptului; imoral, pentru că impune soldatului acte oprite cu severitate cetățianului, crud prin toate relele aduse beligeranților și chiar celor neutri.

Nu, răspund războinicii, pentru că războiul este și moral.

Omul a fost totdeauna combativ, căci natura omului este neschimbătoare. Omul de la caverne pînă la civilizație evoluția nu-i de cît aparentă și superficială.

Războiul este moral, căci fără forța care-l declară și-l impune, dreptul este un cuvînt deșert; de altminteri luptele, sunt școala voiniciei, energiei și a sacrificiului....

„O pace perfectă, zice filosoful Hume ar schimba pe oameni în animale".

Intr'o carte admirabilă „*La grande Illusion*" editura Hachette) tradusă mai în toată Europa, America și Japonia, un cu-

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

getător englez, d. Normann Angell, demonstrează că evoluția economică a lumei moderne, este pe cale de a face să dispară războiul.

„Marea iluzie a poarelor, zice el, este de a crede în fer și foc, ca singurele Salvatoare, atunci cînd forța creditului universal va pune botniță tunului".

In intensul comun al tuturor centrilor economici, este imposibil astă-zi unui învingător ca să-și impue condiții oneroase, învinsului, fără a suferi el singur o contra lovitură.

Anexarea unui teritoriu, aduce învingătorului foarte puțini avantage reale, „pentru că bogăția teritoriului anexat, rămîne în mîna locuitorilor acestui pămînt.

Plata unei îndemnizații de războiu, slăbește nu pe acel care dă, dar pe acel care primește.

Patru ani după vărsămîntul celor celor cinci miliarde de către Franța, Bismark a fost obligat să dea această declarație: „Am fost surprins prin 1877 pentru prima dată de strîmtorarea din ce în ce crescîndă a Germaniei față de Franța".

(Discurs din Reichstag 29 Noembrie 1881)..

Invingătorul poate cel puțin să-și mărească comerțul în dauna învinsului? „Armele, scrie d. Angell, au dat Canada Angliei, dar nu comandele Canadei, cum se face de obiceiu cu națiunile nearmate — Șvițera de pildă".

Istoria războaelor recute, arată că aceste teorii au mult adevăr.

*

Renașterea economică a Spaniei a început imediat după războiul dezastros cu Statele-Unite. De la campania din Manciuria, Rusia este în plină prosperitate: Japonia însă trecu printr'o criză acută. Anglia și acuma sufere încă, de expediția cu Transvaalul. A cheltuit mai mult de 9 miliarde, pentru ca generalul Botha care comanda forțele burilor, să devie prezident al consiliului de miniștrii la Federația, *aproape autonomă* a Africei Australe.

In epoca noastră, prosperitatea unui popor este legată de prosperitatea a celorlalte popoare și se repauzează pe asigurarea creditului universal.

Războiul este tot așa de teribil pentru învingător și pentru învins.

Recenta fondație a lui Carnegio, *Great Carnegie Peace Gift*, are scopul, „de a studia stiințificește costul războaelor, de a arată resfrîngerea asupra afacerilor și prosperitea beligeranților".

Această propagandă necurmate în favoarea păcei, a constatat motive de inerție ori de rea voință, la mai mult guverne.

Cele două congrese de la Haga, din 1898, și din 1909, au creiat o curte permanentă de Arbitraj între națiuni, care au de regulat conflicte grave. Puterile contractante la congresele de la Haga au exclus din arbitraj „toate contestațiile cari apasau pe interese vitale și a onoarei".

Dar de atunci, șapte spre zeci tratate particulare de atbitraj au fost semnate „fără restricții nici rezerve".

Un important tratat de arbitraj obligator, va fi semnat în curînd între Anglia și Statele-Unite.

Opera grandioasă a pacifiștilor este admisibilă, însă nu-i încă posibil de a conchide, că lumea se va libera de pacea armată.

Dar visul păcei universale, care, de secoli, a pus pe gînduri pe mulți, apare ca și o himeră.

Nei.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 18 Mai a. c. ora 11 a. m. se va ținea în localul Primăriei, licitație prin oferte închise pentru închirierea până la 26 Octombrie 1913 a trei chioșcuri pentru vânzări de ziare și situate I) în strada I. C. Brăteanu, II) în fața Mitropoliei, III) lângă Universitate.

Garanția 100 lei în numerar sau efecte garantate de stat.

Se primesc oferte pentru toate trei chioșcuri și pentru câte unul sau două.

Dispozițiunile art. 72—83 din legea comptabilității publice sunt aplicabile acestei licitațiuni.

No. 9325. 3—16 Mai 1913

Litere-Științe-Arte

„Femeia—studiul social" se intitulează volumul apărut astăzi de sub presă și datorit neobositei noastre colaboratoare d-na Maria C. Buțureanu. Un volum de aproape 400 pagini în care autoarea a sentetizat întreagă această vastă problemă a chestiunei femeniste.

D-na Buțureanu nu este ceea ce se cheamă o luptătoare femenistă. Dar este cugetătoare, și înainte de toate, o observatoare obiectivă, o perfectă cunoscătoare nu numai a tot ce privește lupta istorică pentru egalizarea sexelor, dar și a elementelor psihologice ce alcătuiesc temelia îndelungatei lupte—încă neisprăvită, pentru multă vreme încă neinsprăvită—între instinctul de conservare, tendința de superioritate a unui sex și legitima încumetări a celuilalt, —a celui slab— pentru cucerirea avantagiilor ce-i se refuză.

In lucrarea colaboratoarei noastre cetitorii au posibilitatea unei complete documentare și perfecte instruiri, dacă vor să cunoască problema din toate punctele de vedere. Și, în momentul de față mai cu seamă, e o datorie a tuturora ca s'o cunoască.

*

A apărut **Noua Revistă Romînă** cuprinzînd:

Noutăți.—Prietenia italo-romînă—Armata turcă față de aliați.

C. Rădulescu-Motru: Impresia din Bulgaria.

Const. M. Sipsom: Cauzele nehotărîrii noastre.

Ion Trivale: „Intre femee și pisică" de Al. Cazaban—„Aripa Morții" de E. Lovinescu.

I. Iovanaki: Odihna în Egipt (versuri după Samain).

Ieronim Laurian: Apus (versuri).

N. Davidescu: Note pe volumul lui Stéphane Mallarmé.

Stellian Constantinescu: Jean-Marie Gayau (cu prilejul a 25 ani de la moartea lui).

Gr. A. Tabacaru: Activitatea extrașcolară (Răspuns d-lui Gh. Arghirescu).

Cărți noui.—Insemnări.—Revista Revistelor.

*

„Poporanismul literar al „Vieței Romînești"—cu un cuvînt introductiv de N. Iorga" este titlul unui volumaș tipărit de d. Victor Iamandi-Adrian și asupra căruia vom reveni încă.

Deși extrem de tendențioasă, lucrarea nu e lipsită de valoare literară documentară.

*

STRUNA ZILEI

UKAZUL

Prefectul Moruzzi a interzis femeilor în Capitală portul acelor lungi la pălării.

Acele, unelte rele,
Sunt oprite. N'are-a face!
Cînd se pun pe atita,—ele
Ne orbesc și fără ace.

INFORMAȚII

„Viitorul" afirmă că d. ministru Badareu ar fi cerut d-lui ministru Marghiloman să facă oarecari modificări în budgetul ministerului lucrărilor publice, așa cum a fost votat de Cameră și că din cauza aceasta ar fi rămas în întîrziere publicarea în „Monitor" a dezbaterilor Camerei.

Suntem autorizați a da cea mai formală desminţire acestei născociri a „Viitorului". D. Badareu n'a cerut niciodată sub nici o formă, vre-o modificare a Budgetului, nici d-lui Marghiloman personal, nici ministerului de finanțe.

Desfidem pe d. deputat Ștefan Ioan, colaboratorul „Viitorului", care s'a plîns în Cameră de întîrzierea publicării desbaterilor, să aducă înaintea Parlamentului explicațiunea pe care o dă „Viitorul".

Guvernul va prezenta Parlamentului un proect de lege. prin care se acordă P. S. Safirin, fost episcop al Romanului, o pensie viageră de o mie lei pe lună.

Tribunalul Vaslui a declarat în stare de faliment pe comerciantul Ioan Darie, din comuna Oșești, județul Vaslui fixînd încetarea plăților în ziua de 24 Septemvrie 1912.

Păreri obiective. — In revista d-sale „Părerile unor spectatori" d. C. G. Costaforu se ocupă pe larg de împrejurările interne și externe. Cităm un pasagiu din primul articol al revistei, apărută astăzi:

„...Pornirea aceasta a d lor Carp și Filipescu spre un războiu imposibil, — singurul lor program de guvernămînt, — la putere nu-i va aduce; aceasta e sigur.

Le va servi însă ca o excelentă trambulină pentru campania politică, — nu anti-dinastică, dar anti-Carlistă — ce au în gînd.

Intr'adevăr cuvintele d-lui Carp,—pronunțate d'altfel de d-sa cu toată sinceritatea,—au un răsunet în toate inimele noastre.

Mulțumiți nu suntem, nu putem fi nimeni. E prea adevărat că mărirea popoarelor balcanice constitue o scădere mare pentru noi, cari am suferit ca ele să rupă în defavoarea noastră, echilibrul de mai înainte și raportul dintre forțele noastre respective.

Fie-care ne-am preocupat d'acest neajuns, și unii au văzut îndreptarea într'o direcție, iar alții într'altă direcție, diferită și chiar opusă.

Așa, pe cînd d. Carp și Filipescu văd — acum, — restabilirea echilibrului în ocuparea liniei Turtucaia—Balcic, alții merg mai departe și zic: dacă e vorba să facem răsboi, apoi, să ocupăm cadrilaterul întreg, să luăm linia Rusciuc-Varna!

Și, din punctul lor de vedere, aceștia au și mai multă dreptate de cât d. P. Carp și Filipescu; căci dacă e vorba să invingem și să avem pe Bulgari la discreția noastră, de ce ne-am mulțumi cu puțin? Și dacă Europa ne va permite să intrăm în luptă cu Bulgarii, fără să intervie, apoi, ori Turtucaia-Balcic, ori Rusciuc-Varna, indiferent ar fi, dacă puterile se înțeleg să ne lase de capul nostru.

Dacă nu se înțeleg între ele, atunci ar fi marele răsboi și așa și altmintrelea.

Un răsboi din cauza noastră, un răsboi în care am avea noi-înșine a ne apara din două părți, contra Slavilor de la Sud și contra celor de la Nord.

Eu însumi vedeam în direcția unei linii ferate române ajungînd la un port român pe Adriatica, vedeam în ridicarea Aromânilor din Balcani, într'un stat autonom sub suveranitatea romînă, vedem în dobîndirea unei insule în marea Egee, o serie de compensațiuni pentru țara noastră menite a menține echilibrul și pacea. Cu asemenea compensațiuni obținute, România ar fi fost în situație a se desvolta paralel cu statele balcanice, atît din punctul de vedere etnic, cît și din toate celel'alte.

Examenul pentru căpătarea dreptului de a exercita profesiunea de cîntărilor public autozizat se va ține la biroul de măsuri și greutăți din localitate în ziua de 23 Iunie 1913.

Persoanele cari doresc să obțină acest drept vor trimite Direcțiunii măsurilor și greutăților, București str. Romană 28, pînă la 18 Iunie 1913, următoarele acte:

1. Actul de naștere prin care să se constate etatea de 25 ani împliniţ;
2. Certificatul de studii pentru absolvirea a cel puțin 2 clase primare sau a unei alte școli similare; acei cari au 40 ani împliniți sunt dispensați de acest certificat, fiind de ajuns a dovedi că posedă cunoștințele acestor clase;
3. Certificatul prin care să se constate impozitele ce plătește, profesiunea ce exercită și că este român sau naturalizat;
4. Certificatul de moralitate.
5. Certificatul prin care să constate că n'a suferit nici o condamnațiune penală.

Solemnitatea de la biserica Talpalari.—Ieri dimineață s'a făcut cu o deosebită solemnitate, la biserica Talpalari, instalarea noului paroh, protopopul I. Țincoca. Serviciul religios a fost oficiat de noul paroh asistat de clerul bisericei și corul seminarului „Veniamin". După terminarea serviciului Divin, P. C. Economul Dăringă, revizor eclesiastic, a arătat meritele noului paroh, înmînîndu-i decretul de numire.

P. C. protopop Țincoca mulțumește și promite că va continua cu toată rîvna pentru înălțarea morală a enoriașilor, și anunțînd că va complecta și va pune la dispoziția poporănilor biblioteca bisericei, întruchipată de fostul paroh, regretatul preot Vereanu.

„Primesc, *zice părin. Țincoca* — acestă biserică atît de frumoasă ca o mireasă, așa cum mi-o dați, voi păstra'o întocmai din toate punctele de vedere și mai pre sus de toate mă voi sili ca din sufletele tuturor credincioșilor—enoriașilor mei— să fac cîte o mică bisericuță tot atât de frumoasă ca această mireasă în care să locuiască D-zeu, și acesta a fost motivul de ce am ținut ca la primul meu pas aci, să vă vorbesc — iubiții mei păstoriți — despre D-zeu".

Roagă încă odată pe D-zeu să-i ajute, și să-l țină sănătos ca macar cu o cărămidă să poată contribui și Sf. Sa la construirea marelui edificiu Național.

A fost măreață această zi pentru toți cei de față. A fost exemplu viu înaintea Seminariștilor care erau de față expunerea planului Sf. Sale ca paroh. A fost este și va fi modul pentru noi toți cei ce vom îmbraca această haină, aciată persoană sărbătorită eri. Nădăjduim că și de azi înainte Sf. Sa și faptele Sf. Sale vor deveni pentru noi și urmașii Sf. Sale la parohie, umbre ale trecutului Glorios, aducîndu-ne aminte și de Sf-Sa, cum ne aducem aminte cu mult drag de Păr. Vereanu.

Azi 6 Mai inspectorii secundari s'au întrunit la minister ca să reguleze cu transferările, la orele publicate vacante în luna Aprilie, în învățămîntul secundar și comercial.

In ziua de 23 Mai va avea loc în Iași, congresul mecanicilor de la C. F. R., din toată țara. In aceeași seara se va juca la teatrul național piesa „Prostul", excelenta comedie de Fulda, în beneficiul societății „Locomotiva".

Judecătoria Ocolului I, s'a mutat zilele aceste în Str. Elena Doamna, colț cu str. Pădure.

Eri s'a redeschis Pinacotoca din Iași, — pentru așezarea tablourilor mai sistematice; a fost vizitată de mai multă lume. Intr'un număr viitor vom face o dure de samă, asupra acestui muzeu de tablouri.

Aleea principală din grădina Copou a fost așternută cu un nisip roș, ușurează plimbarea și nu face praf. E vorba ca tot din acest nisip să se pue pe aleele de la Cimitirul Eternitatea.

Zilele acestea se va face o mișcare în învățămîntul secundar din localitate.

Simbătă 4 Mai, Senatul a votat indigenatul d-lui Carol C. Valdman, casier la Casa de Scont și Imprumut din Iași.

Desvălirea bustului lui V. M. Burlă.—La 10 Iunie, ora 10 dimineață, comitetul organizator, a fixat data desvălirei bustului, de la Cimitirul Eternitatea, a regretatului profesor iașan V. M. Burlă.

Desvălirea se va face cu o ceremonie deosebită.

Sunt rugați să participe profesorii și foștii lui elevi.

Absolvenții Liceului Național promoția 1903, a făcut înștiințare comitetului, că va lua parte.

D. Ion Constantinescu, inspector al școlilor secundare particulare, a inspectat astăzi instituțile particulare „Wachtel" și „Profesorii asociați". D-sa a dat extemporale la limba romînă, geografie, științi naturale, trecînd notele în matricole, în conformitate cu noile dispoziţiuni ministeriale pentru aceste școli.

Administrația comunală a vîndut d-lui inginer Rojniță, materialul vechiu al caselor din str. Cuza-Vodă, ocupate pînă acum de judecătoria ocol I și care urmează a fi dărămate peste puțin timp.

La 19 Mai va avea loc alegerea noilor epitropi ai spitalului israelit din Iași.

Ni se atrage atenția să rugăm autoritățile competinte ca să dea ordinul cuvenit ca lumina electrică din gara Iași să nu să stingă imediat ce pleacă, sau vine un tren. Este ceva penibil în felul cum se iluminează piața din fața gării. Aseară după ce a plecat acceleratul de 9 și 5, imediat s'a stins lumina în partea unde eșă publicul și o doamnă cu o fetiță au fost lovite de o trăsură din cauza întunerecului ce domnește în această piață.

Unii regretă felinarele cu petrol, căci acelea ardeau de cu seară până la sosirea ultimului tren. In orașe mai mici, ca Vasluiul, Bărladul, Roman, Bacău, etc. gările sunt luminate cu electricitate și se țin aprinse cu o jumătate de oră înainte de a sosi trenul și tot așa după plearea trenului.

In Buzeu s'a stins din viață marele proprietar, Take Agapiescu, socrul d-lui August Scriban profesor de latină la liceul internat. Inhumarea s'a făcut cu mare pompă, în Buzău, la 2 Mai.

La teatrul național din localitate s'a renunțat la ideia de a avea orchestră pentru stagiunea viitoare. Motivul este că urcîndu-se salariile societarilor de la 275 lei la 400 lei lunar, nu mai sunt fonduri disponibile pentru a plăti o orchestră bună. In tot cazul, ieșenii regretă foarte mult această lipsă.

D. M. I. Pella societar al teatrului național din Iași și inspector pentru timbrele teatrului, s'a reîntors în localitate; peste cîte-va zile va pleca din nou în inspecție.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor)

Consultațiuni 7 — 8 seara.

D. Th. Nicolau directorul liceului internat, este plecat la București în interes de serviciu.

Ni se scrie:

In „Opinia" de Simbătă, d. Radu a avut un articol intitulat „Cerșitorii", — acest articol care arată toate mizeriile cerșitorilor, a fost discutat de mai multă lume spre a se face o acțiune mai serioasă asupra acestui trist caz. Dl. Radu scrie că în Franța și alte țări civilizate să pun timbre 5% pentru *„Asistența publică"*. In adevăr că toate teatrele din Paris, aplică pe fiecare bilet vîndut, un timbru de 5% din valoarea biletului, cu inscripția „Droit de pauvres"; la noi este taxa de 5% pe biletele de reprezentații străine, dar nu pentru săraci, ci... *în folosul teatrelor naționale din țară.*

La 10 curent, cu trenul de seară, vor pleca la București, pentru concursul anual al societății „Tinerimea Romînă", cîte un grup din fiecare școală secundară, comercială, normală, seminar, etc. Concursul este pentru religie, romînă și istorie.

In comuna Copou s'a declarat epidemia de febră tifoidă.

Sinucidere. — Eri dimineață soldatul Gheorghe Cibotariu din compania 12 a Regimentului 13 Stefan cel mare, și-a pus capăt zilelor, strangulîndu-se de o grindă în casele părinților lui din com. Dumești.

Numitul a lăsat în urma lui o scrisoare prin care arată că se sinucide din cauza unei boli de care suferea.

Parchetul militar a deschis o anchetă.

Crimă.—Fata Elena Stefan Boancă din satul Pueşti, comuna Lungani, fiind gravidă, a dat naștere unui copil pe care l'a omorît prin sugrumare.

Numita fată a comis crima în complicitate cu femeia Marghioala Cruceanu și ibovnicul ei.

După comiterea faptului mama denaturată a îngropat copilul într'un șanț din marginea satului unde cadavrul a fost scos la iveală de niște cîni.

Vinovații au fost arestați și înaintați parchetului.

Depozitarii de ghiață s'au cartelat ridicînd ghiața aproape la un preț îndoit.

Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași, organizează pentru seara de 1 Iunie a. c., în sala Circului Sidoli, o frumoasă serată dansantă.

Muzica militară a regimentului 13 Stefan cel mare, va cînta în tot timpul seratei, cele mai noui și frumoase arii.

Diverse întîmplări. — Sîmbătă la ora 4 jum. lucrătorul Gh. Mihailescu, voind să se urce de pe o movilă de cărbuni ce era lîngă linie, într'un tren de manevră, a alunecat și căzut între vagoane, care i-au sdrobit picioarele. Eri dimineață nenorocitul a murit la spital.

— Săteanca Maria Carp din comuna Bucium peptănîndu-se în fața unei luminării s'a aprins părul care fiind uns cu gaz — după cum obișnuesc unele femei — a fost cuprinsă imediat de flacări, suferind grave arsuri pe față și corp. In stare foarte rea a fost internată la spital.

— Intre băetanii Gh. Pavel și Tuluță Alexandru, ambii în etate de 15—16 ani încingîndu-se o batae, cel de al doilea lovi pe întâiul cu un cuțit în mână și la coapsa stîngă.

Victima după pansare a fost pusă în libertate, agresorul e arestat.

— Din motive necunoscute, încă femeia Zamfira Mihai Andriescu a încercat să se sinucidă prin otrăvire.

In urma spălăturilor ce i s'a făcut, a fost pusă în libertate.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATĂ a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA".**

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46 —

Ultime Informaţii

Suntem informaţi că d. Matei Cantacuzino va susţine înaintea Curţii de Apel, apelul întrodusă de grupul avocaţilor locali în contra inscrierei în barou a d-nei Ella Negruzzi.

D. Davila, directorul general al teatrelor, sosind în Iaşi cu suita A. S. R. Prinţului Ferdinand, fiind căpitan de artilerie în rezervă, a avut o convorbire cu un colaborator al nostru. A fost foarte afectat cu fluerăturile din seara cînd s'a jucat „Paianjenul" şi, precum se ştie din ziarul nostru, a cerut o anchetă severă d-lui ministru al instrucţiunii, căci s'a dovedit că vinovatul este unprofesor delaConservator. Afară de asta d. Davila a promis că de la anul viitor, în fie-care Aprilie, societatea dramatică din Bucureşti, va da regulat o serie de reprezentaţii pe scena teatrului naţional din Iaşi.

Din sursă bine informată aflăm că d-na Ella Negruzzi nu are intenţiunea de a pleda, nefiind dispusă a renunţa la inspectoratul şcolar pe care-l ocupă de mai mulţi ani şi care este incompatibil cu practica de avocat.

Agitaţia farmaciştilor.— *Astăzi la 5 p. m. are loc o consfătuire a farmaciştilor locali în urma tratativelor ce a avut delegatul asociaţiei cu d. dr. Emil Gheorghiu, inspector al Cassei Centrale.*

După cît suntem informaţi farmaciştii nu acceptă condiţiunile Cassei Centrale sau aceasta din urmă nu acceptă condiţiunile farmaciştilor de a desfiinţa aparatul Cassei medicale.

Se pare că farmaciştii faţă cu ameniţarea Cassei Centrale vor răspunde prin o grevă publică, punîndu-se la adăpostul legei sanitare care limitează numărul farmaciilor în Iaşi. Tot în legătură cu aceasta aflăm că din Botoşani ar fi venit, propunerea de a se organiza un congres al farmaciştilor în Iaşi, spre a se aviza la măsurile ce sunt de luat faţă de concurenţă pe care Statul o face comerţului farmacistic prin casele medicale.

Eri a avut loc la „Centrul Studenţesc" adunarea studenţilor naţionalişti pentru a discuta soluţia unui comitet provizoriu compus din 4 studenţi, care să conducă „Centrul Studenţesc" pînă la toamnă cînd se va face alegerea comitetului diriguitor. Majoritatea au fost contra acestei soluţiuni. Se dă ca sigur că comitetul provizoriu se va compune din 4 studenţi desemnaţi de partea adversă. Insă nu se ştie dacă d. Rector C. Stere, va primi această soluţie.

În astă seară la ora 8 şi jum. va avea loc, în amfiteatrul laboratorului de electricitate, şedinţa Societăţii de Ştiinţe din Iaşi, la ordinea zilei fiind mai multe comunicări.

Marţi 7 Mai, între orele 9—10 a. m. va avea loc la Seminarul Pedagogic lecţia de probă pentru limba franceză, a d-lui practicant Fr. Maican.

D. profesor A. Zăuleanu va reîncepe cursurile de drept civil, cu studenţii anului al III-lea de licenţă, Mercuri 8 Mai, la orele 10 şi jum. a. m.

In astă seară, Luni 6 Mai, la ora 8 şi jum. se vor diccuta la Seminarul Pedagogic lecţiile de probă pntru Ştiinţele Fizico—Chimice, ale d-lor I. Magheru şi şi Şt. Procopiu.

D. C. Stere, rectorul universităţii, s'a reîntors în localitate, astăzi dimineaţă.

D. Alevra, inspector al Băncei Naţionale din Bucureşti, a inspectat azi Banca Naţională din localitate.

In şedinţa de vineri a Senatului s'au votat indigenatele d-lor W. Dnerman şi P. Clecner, farmacist, ambii iaşani şi votaţi în Cameră în şedinţi anterioare.

M. S. Regele a semnat decretul prin care se reînfiinţează mănăstirea de călugări Dobrovăţul din judeţul Vaslui.

D. Petre Nicolau a fost numit subcomisar cl. III-a în poliţia oraşului Tg. Frumos.

Sîmbătă 4 Mai a. c. elevii cl V de la seminarul Veniamn, au făcut în capela şcoalei un parastas pentru regretatul lor coleg Harnagea.

D-na şi d-nul Eftuşescu, institutori au donat mai multe importante obiecte Muzeului Etnografic al Moldovei. Cu această ocazie, donatorii au adus elogii d-lui profesor A. D. Xenopol şi d-lui inginer V. Hălăceanu, iniţiatorii Muzeului şi a Bibliotecei Naţionale.

Comitetul a mulţumit călduros.

Societatea tramvaiului electric a reparat următoarele strade pe unde se află liniile de tramvai, Sărărie, Abator, Socola şi Elena Doamna.

Princesa Raluca Sturdza, a pus ca săse picteze paraclisul nou clădit în mănăstirea Agapia, pe socoteala sa proprie.

De asemenea, a dăruit mănăstirei casele sale din mănăstire,

Elevii şcoalei normale însoţiţi de profesorii lor, au plecat eri dimineaţă în excursie la Galata.

Dejunul l'au luat la grădina „Leagănul uturului.

Marile îmbunătăţiri pentru Iaşi

Trei milioane pentru gara Iaşi—Complectarea Palatului Administrativ.—Imbunătăţirile la universitate.—D. Al. A. Badareu şi edilitatea Iaşului.

In repartizarea creditelor necesare pentru realizarea diferitelor mari îmbunătăţiri, Iaşul va ocupa un loc de frunte.

Astfel, putem anunţa de ocamdată că, după stăruinţele d-lui Al. A. Badareu, ministrul de lucrări publice s'a încuviinţat un credit extraordinar de 3 milioane pentru transformarea gărei de Iaşi, cuprinzînd toate îmbunătăţirile relevate de noi la timp şi care făceau parte din programul de activitate ministerială a d-lui Al. Badareu, expus înaintea ieşenilor, în zilele ce au precedat constituirea actualului guvern.

*

Dar stăruinţele depuse de ministrul ieşan şi care au găsit un ecou puternic în inimele celorlalţi doui miniştri, a fost înscrierea unei sume însemnate, pentru complectarea Palatului Administrativ.

Astfel s'a rezervat pentru anul acesta suma de 800.000 lei în acest scop, ceia ce însemnează că nu va trece mult şi vom putea anunţa inaugurarea palatului administrativ, răspunzînd astfel la dorinţa generală a ieşenilor.

*

Negreşit că nu se putea uita universitatea din Iaşi, locaşul de cultură, care face fala Moldovei.

Pentru diversele îmbunătăţiri special necesare universităţei din Iaşi, consiliul de miniştri a rezervat deocamdată un milion de lei.

Şi probabil că nu se va opri aci, pentru a face ca Universitatea din Iaşi, să corespundă tuturor nevoilor şi să ajungă la nivelul dorit.

*

Şi marea operă pe care actualul guvern o complectează în favoarea Iaşului, e subvenţia ce a acordat-o Comunei Iaşi, pentru a se putea realiza unele din marile lucrări de edilitate.

Se ştie că administraţia comunală, în scop de a înzestra oraşul cu străzi şi canale, a hotărît contractarea unui împrumut comunal.

Imprumutul a fost aprobat de consiliul de miniştri.

Dar remînea o chestie şi mai grea. De unde comuna Iaşi, cu mijloacele sale restrînse, avea să acopere anuitatea acestui împrumut.

Şi atunci, pentru a se veni în ajutorul oraşului, consiliul de miniştri, după insistenţele d-lui Al. A. Badareu, a admis o subvenţie anuală de 100,000 lei pentru comuna Iaşi, care să-i servească tocmai în scopul aratat mai sus.

Că noi ieşenii putem să ne mîndrim, cu devotamentul ce zilnic depune d. Al. A. Badareu, în favoarea oraşului nostru, aceasta o dovedesc faptele sale.

In curtea primăriei se va muta comisia III şi biroul de servi, îndată ce se va fi mutat serviciul sanitar.

„Cuvîntul" dezminte o notiţă a noastră că d. Orest Panu ar fi fost destituit. Numitul a fost înlocuit.

N'ar putea să ne spună şi motivul?

Mîne Marţi 7 Maiu, va veni înaintea secţiei a 3-a a Curţii de casaţie acţiunea intentată ministerului instrucţiei de către d. dr. C. Şumuleanu, profesor agregat de chimie medicală la facultatea de medicină.

Pentru astă seară, Luni 6 Mai, orele 8 p. m. au fost convocaţi membrii societăţii ştiinţifice din localitate,în amfiteatrul de fizică a Universităţii, fiind la ordinea zile numeroase şi importante comunicări.

Ieri a avut loc în sala Turn-Verein o întrunire a meseriaşilor. Au luat cuvîntul d-nii N. Teleman, A. Stoian, D. Păun I. Rosin, I. Constantinescu şi Vasilescu.

In principiu s'a decis convocarea unui congres al meseriaşilor din ţară în Iaşi.

Din dotaţia de 50,000 lei a A. S. R. Principele Carol, se va clădi o şcoală în comuna Bucium. Lucrările se vor începe curînd spre a putea funcţiona şcoala chiar din luna Septembrie a anului curent.

D. I. Ursu, profesor la universitatea din Iaşi, a fost numit preşedinte al comisiunei „Tinerimei Romîne", pentru secţia istorică, la examenul care va avea loc în Capitslă, în ziua de 12 Mai.

D. C. Diacu şi-a trecut cu succes Sîmbătă seara, examenul de doctor în medicină, tratînd despre „Gripa pulmonară simulînd tuberculoza".

Pentru Sîmbătă 18 Mai, membrii Camerei de Comerţ sunt convocaţi a discuta asupra congresului Camerei de Comerţ care va avea loc la Iaşi în zilele de 19 şi 20 ale lunei curente.

Cercul Comercial şi Industrial din Iaşi, va pleca la Constanţa pentru a lua parte la congresul ce se va ţine în zilele de 12 şi 13.

Se va face şi o excursie la Constantinopole.

Şcloare.—Revizoratul şcolar din Iaşi a înaintat ieri ministerului statele învăţătorilor pe luna curentă spre a fi ordonanţate.

— D-ra Nat. C. Ionescu institutoarea, la transferat pe 1 Septembrie la şcoala de fete din Tg. Frumos post înfiinţat din nou.

D. I. A. Păvăloaei a fost numit ca epitrop al bisericei din com. Oneşti-Plugari în locul d-lui E. Albert.

In com. Gropniţa s'a declarat epidemia de scarlatină şi tusă convulsivă.

Pe malul Jijiei în apropriere de com. Cristeşti a fost găsit eri cadavrul copilei Aglaea Cotea în etate de 3 ani, care se înecase septămîna trecută.

Parchetul a autorizat înmormîntarea.

D. Vlad Cuzinski, afară de „Michel Strogof", a mai pus în studiu, drama lui Richard Voss: Vinovat".

Judiciare.—Curtea de Apel s. I-a a amînat pentru 15 Iunie procesul pentru consiliu judiciar dintre d. Devid Froim Fischer cu d-na Ernestina Fischer.

— Curtea de Apel s. II-a a achitat pe Isac Schüler pentru bancrută frauduloasă şi i-a redus pedeapsa la 2 luni închisoare pentru bancrută simplă.

— S'a respins cererea de eliberare pe cauţiune din arest a lui Marin Ciubotariu vinovat de furt şi a lui Ion Petz acuzat de delapidare de bani publici

— Camera de punere sub acuzare a respins apelul bancrutului fraudulos Moise Leib zis Moşcovici şi-a confirmat jurnalul tribunalului local, menţinîndu-l arestat.

— Deaseminea respinge apelul lui Al. Ionescu, acuzat de tăinuire, şi-l menţine arestat.

— Admite apelul procurorului, de Vaslui, confirmînd actul de arestare emis în contra inculpatului Th. Heriote, arendaş de moşie, pentru abuz de încredere şi încercare de mituire de martori.

Inspecţiunea d-lui director general al Serviciului Sanitar din Iaşi.—D. doctor Mina Minovici directorul general al Serviciului Sanitar, a sosit cu trenul de dimineaţă, în localitate.

D-sa a fost primit la gară de către d. doctor Flor medicul şef al oraşului şi d. doctor Grossi.

Prima vizită a făcut-o la spitalul de copii „Cariatea" aci d-sa a inspectat atît spitalul propriu zis cît şi pavilionul de boli contagioase. D-sa s'a arătat foarte satisfăcut şi a admirat atît curăţenia cît şi modul cum este condus acest aşezămînt.

D-rul Minovici a exprimat, d-nei Vlădoianu preşedinta spitalului mulţumirile d-sale de modul cum este administrat spitatalul.

D-na Vlădoianu a adus la cunoştinţa d-lui director general că cu începere de luna viitoare, Caritatea deschide un pavilion cu zece paturi destinat exclusiv, pentru copii bolnavi de Tuberculoză.

A doua vizită s'a făcut la pavilionul de izolare a spitalului sf. Spiridon, interesîndu-se de aproape de numărul cazurilor de scarlatină şi difterie ce se află actualmente în pavilion.

Cu această ocaziune d-nii dr. Flor a atras atenţiunea d-lui director general ca epitropia sf. Spiridon a făcut cunoscut că în pavilioanele de izolare nu se pot primi de cît 30 bolnuvi şi ca atari direcţiunea să avizeze la măsurile necesare pentru a asigura izolarea bolnavilor care ar trece acea cifră.

După acestea d-nul Director visitează birourile serviciului sanitar al oraşului, unde iau fost prezentaţi medicii de circumscripţii şi personalul inferior.

D. director a luat informaţiuni de la medici de circumscripţie asupra modului cum sunt organizate dispensariile promiţînd că va înfiinţa în Iaşi un dispensar model.

A vizitat apoi serviciul sanitar al judeţului şi depozitul de medicamente cu care ocaziune a făcut cunoscut că va introduce sistemul medicamentelor comprimate în locul actualulului sistem primitiv cu prafuri.

Vizitînd „Maternitatea" a fost întîmpinat de către d. dr. Bejan medic primar, d-ra dr. Leon med. secondar şi d-na dr. Grossi şef de clinică, a rămas pe deplin mulţumit de modul cum s'a prezentat acest spital.

La pavilioanele noi a făcut observarea că caloriferire sunt rău instalate şi camerile din sub sol umede şi vor fi cu neputinţă de locuit.

Cu automobilul s'a transportat la ospiciul alienaţi dela Socola unde a găsit o bună conducere şi o ordine mulţumitoare. S'a interesat de numărul de bolnavi ce poate primi ospiciul.

După terminarea acestor inspecţiuni d-nul Director general a vizitat vila „Grierul" dela Repedea pe care voeşte să o cumpere pentru a instala acolo un spital exclusiv destinat medicilor bolnavi din toată ţara.

Pe lîngă acest spital va funcţiona şi un azil pentru adăpostirea medicilor, care contractînd infirmităţi în timpul carierei lor sau din cauza vrîstei vor avea nevoe de o căutare şi îngrijire deosebită.

Cu perseverenţa şi puterea de muncă cunoscute d-lui director general, suntem îndreptăţiţi a nădăjdui că promisiunile d-sale vor deveni, în scurt timp, fapte îmdeplinite pentru oraşul nostru, la recunoştinţa căruia va avea tot dreptul.

Rep.

O aventură plină de mistere, a cărei întunecoasă intrigă o cunoaşte numai şoferul-automobilist, se desfăşoară astă seară Luni 6 Maiu pe ecranul cinematografic Pathé-Frères, din vasta sală a circului Sidoli. „Secretul şoferului" e titlul acestei misterioase piese şi face parte din seria filmelor daneze, atît de apreciate la noi şi în lumea întreagă. Toate rolurile sunt interpretate de ansamblul artistic al scenelor din Kopenhaga.

Atragem atenţia cetitorilor noştri asupra acestui program care se reprezintă astă seară Luni, compus excepţional din 5 părţi,—cel mai bogat din întreaga stagiune,—şi care conţine inscenări din cele mai originale.

Mai urmează apoi în programul de astă seară:

Vis interzis! Măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor străine, (două părţi).

Pericol ascuns. Naraţiune însufleţită cu admirabile situaţiuni.

Aventura unor jandarmi. Scene foarte humoristice.

Ţicnilă are miros fin, comedie.

Programul nou viitor se reprezintă Mercuri 8 Maiu: Falşul surdo-mut, film danez de mare artă (2 părţi).

Fabrică chimică reputată din Berlin

pentru cremă de ghete, cremă de lapte Patent German, preparate de conservarea pielei, Apreturi, pomadă de şters metale, ceară de parchete, cremă de curăţit ghete brune şi pielea de lac, se caută un depozitar solvabil sau reprezentant general pentru Iaşi şi împrejurimi.

Fabricant Gottlieb, Hotel Continental, Iaşi.

Palmieri, *oleandri, ficus, lămîie felurite plante frumoase de apartamente se găsesc de vînzare la administraţia moşiei Climeşti prin Roman.*

Cine vrea să mînînce şi să bea bine şi eften

să viziteze renumitul restaurant

TANASACHE

unde va găsi la ori-ce oră de zi şi de noapte mincările şi băuturile cele mai bune şi cu preţuri modeste.
Se primesc şi abonamente cu cartele sau cu luna.
Se angajază şi pentru bancheta.

ULTIMA ORA

Ţarul Rusiei arbitru între Serbia şi Bulgaria

Accidentul de la Hiprodom

Conflictul Greco—Bulgar

Paris.—Pentru lămurirea conflictului dintre Grecia şi Bulgaria, Bulgarii au trimis la Athena, un diplomat spre a tranşa unele chestiuni cari vor uşura încheerea păcei. După încheerea păcei ori-ce neînţelegeri se vor putea lămur uşor.

Ţarul Rusiei arbitru între Serbia şi Bulgaria

Paris.—Ziarul „Figaro" publică un interview cu d. Daneff, din care rezultă, că atît Serbia cît şi Bulgaria, au convenit, ca în chestiunea diferendului dintre ele, să se supună mediaţiunei şi arbitragiului Ţarului ruşilor.

Şeful statului major al marinei fraceze la Petersburg

Paris.— „Figaro" spune că şeful statului major, general al marinei viceamiralul Legris a plecat Petersburg spre a relua şi complecta convorbirile începute în vară anului 1912.

In cursul vizitei la Paris a şefului de stat major general al marinei ruse, crucişătorul „Jeane d'arc" a primit ordin să meargă la Cronstadt şi să stea acolo în timpul aflărei d-lui Lebris le Petersburg.

Ce e cu Enver-Bey?

Constantinopole. — Toate svonurile, cari circulă cu privire la Enver Bey se desmint categoric de cercurile competinte turceşti.

Nepotul Sultanului n'a murit

Constantinopole. — După ultimile ştiri ale agenţiei romîne, nepotul sultanului, principele Hainddin, care a încercat să se sinucidă, n'a murit, e numai serios rînit. Sunt speranţe că va scăpa cu viaţă.

Delegaţii păcei

Londra. — Toţi delegaţii păcei au sosit aci.

Sprijinul României solicitat de Bulgari

Sofia. — Presa de aci spune că poporul bulgar ar acorda cu mai mare uşurinţă concesiunile cerute de România, dacă aceasta ar ajuta Bulgariei în mod efectiv în conflictul cu Serbia şi nu s'ar mărgini la simpla neutralitate.

Accidentul de la Hipodrom

— Un ofiţer cade la o cursă de obstacole şi e grav rănit la cap, cu o lovitură de copită —

Bucureşti.—*La hipodromul de la Băneasa, locotenentul Niculescu, care alerga la cursa cu garduri, a căzut de pe cal, la un obstacol. Unul din caii cari veneau în urmă l'a lovit cu copita la cap.*

In stare foarte grav, ofiţerul a fost transportat la Spitalul Militar, unde i s'au dat îngrijirele necesare.

CLINICA BOALELOR DE OCHI
Doctor C. Miclescu
Oculist operator
reîntors din străinătate
Strada Ştefan cel Mare No. 6
Casele magazia Kahanne
Consultaţiuni 3—6 p. m.

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* Bahnele *cu* Borasca *şi cu hliza* Nemerniţa *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*

Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

Doamnă de bună condiţie sau profesoară, găseşte într'o familie, salonaş bine mobilat, separat, eventual şi pensiune. Poziţiune încîntătoare. Adresaţi tipografia H. Goldner.

Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult 10—11 şi 3—5.

Un profesor *de limba romînă care să învefe pe un tînăr german româneşte, se caută.*

A se adresa str. Sinagogilor No. 8.

O domnişoară ştiind bine croitorie şi lengerie, doreşte a lucra cu ziua în familie.

E. Stegariu.
Str. Păcurari 21 (în curte)

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRE

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă. Preţuri modeste

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea bolelor de Ficat, Gută, Rinichi şi Digestiune

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului
I. DAVIDESCU
Tecuciu

Sticla a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70 — a 1/2 Litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori-unde)

CAPSULELE

LUI

RAQUIN

Cu Balsam de Copaiu

Singurele capsule de *gluten* cu copaiu approbate de *Academia de Medicina din Paris.* — Nu se sparg în stomach, deci, sunt în tot d'auna bune, iute acţiune, pricinesc *nici una dată* rigbiceli. Introduse singure sub un *Injector uner Raquin* [illegible] *scurgeri cele mai* [illegible]

[illegible] CREŢE

[illegible] *Raquin* şi *Timbrul* [illegible] *Guvernului francez.*

[illegible] Faubourg St-Denis
la [illegible] ALBESPEYRES
şi [illegible] Pharmacii
[illegible] LUI ALBESPEYRES
[illegible] MILITARE ALE FRANCIEI

„OPINIA"

Organul partidului

Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1911
Lei 212 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor
Lei 177 Milioane
Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911
92,127 poliţe de lei 654.389.154 64 | 100
lei 1,995,501 72 la sută rentă

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti.

Lei 7,453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.

În anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1.980.25 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutire de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:
Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,
IOSEPH POPPER
Str. I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible] *Nevralgiile* cele mai greie de tămăduit, *Migrenele, Gutunile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari au resistat la [illegible] l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă, la dina cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o ugurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 3 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1874 — Mercuri 8 Mai 1913

SOARTA PARTIDULUI CONSERVATOR

...Iar se șopteșe, iar se complotează. Bine înțeles, spre paguba partidului conservator, căci de gloria lui nimeni nu mai vrea să vorbească, de multă vreme.

Inițiații și misterioșii, mai mult prin semne decît prin vorbe, anunță „o lovitură mare".

Nu s'a văzut oare, efectul loviturei celei mari", prin care se spera în demisionarea celor patru miniștri „pur conservatori"?

Maestrul „de lovituri mari", spre ruina partidului conservator, nu spre binele lui, are preparate în arsenalul său de bombe și alte amenințări. Și-a adus aminte de isprava sa veche din strada Enei, — pe care conservatorii au plătit-o foarte scump, — și ca un urmaș al lui Catilina pentru noi, prin puterea sa de sugestie, pare că a convins pe cei puțini remași în jurul său, la scene de vandalism și anarchie pentru ziua de 10 Mai, — care evocă țărei numai glorie și bucurie!

Ce va fi urmărind d. Filipescu?

— Silistra — Dobrik — Cavarna...

— Mofturi, fleacuri: el vrea „capul lui Take", el dorește doborîrea lui Take, el urmărește compromiterea lui Take.

— Dar chiar prin imposibil de am admite, aceasta s'ar resfrînge direct asupra „Partidului Coservator".

— Ei și?... parcă e prima sau ultima dată, cînd d. Filipescu dă lovitură de.... moarte acestui partid?

— Și cine dorește d. Filipescu să vie după Take?

— Or-cine, fie și „potopul"... adică, pardon „Liberalii", — pe cari de curînd 'i gratifica cu frumoasele epitete de *„patroni ai celei mai mari escrocherii a secolului"!*

— Dar din toate aceste combinații ale d-lui Filipescu, nu esă nici un folos pentru țară, nici un bine pentru conservatori și nici un merit pentru sine: unde va ajunge d-sa cu asemenea politică?

— Suntem prea curioși: se întreabă oare bețivul de ce bea?... hoțul de ce fură?... Cartoforul de ce joacă prin urmare și d. Filipescu de ce ruinează Partidul Conservator?... Asta e pasiunea lui, idealul lui: **„dacă nu el, nimeni"**,... „mai repede Liberalii"! Așa a făcut cînd, contra spiritului din Partid, a ales pe G. Cantacuzino șef; apoi singur l'a decapitat și a proclamat pe d. Carp, — pe care apoi l'a părăsit și acum încearcă din nou a-l reabilita!! El proclamă fusiunile: tot el le strică; el luptă pentru colaborare: tot el 'i dă cu piciorul.

De ce?

— *Spre trista faimă de distrugător al partidului conservator. Altă explicare nu e.*

...Că e d. Filipescu „om cinstit și patriot", i-o recunoaștem cu plăcere, dar ce folos că în toate faptele sale *„numai voința sa vrea să fie lege pentru toți conservatorii"!* Ar fi o mare fericire dacă din acea „voință" ar reeși un bine pentru țară, dar din nenorocire realitatea lucrurilor, la ori ce act mai însemnat al d-lui Filipescu, demonstrează tocmai contrarul.

Nu se gîndește oare, d. Filipescu, că pe timpul marelui I. C. Brătianu, tot așa de marii lui contimporani Mihail Kogălniceanu și Costake Rosett, dacă ei ar fi stat **„din invidie și gelosie"** în calea lui Brătianu: *mai aveam noi Regalitatea?... mai căpătam noi Independența?.. mai guvernau Liberalii cei 12 ani în șir?...*

De și regimul vizirian al lui Ion Brătianu a dat naștere și la unele rele pentru Țară, atunci însă s'a realizat **„opere neperitoare"**, tocmai din unirea „atîtor genii", în fața unui singur ideal: **„binele Romîniei"**! Asta e patriotismul cel adevărat.

Și apoi nu-l urmăresc, pe d. Filipescu, aceste cifre de foc, pe cari ne mirăm cum poate să le mistue?...

Liber. dela 1876—1888; *12* ani de putere.
Cons. dela 1888—1895; 7 ani de putere.
Liber. dela 1895—1899; *4* ani de putere.
Cons. dela 1899—1901; *2* ani de putere.
Liber. dela 1901—1905; *4* ani de putere.
Cons. dela 1905—1907; *2* ani de putere.
Liber. dela 1907—1911; *4* ani de putere.
Cons. dela 1911—1913; *2* ani de putere.
Total „Liberalii" **24** de ani.
Total „Conservatorii" **13** ani.

I se pare oare d-lui Filipescu că Conservatorii, de astă dată au perspectiva de a sta la putere peste 2 ani?... Și în acest scop are grije a aduce mai repede pe Liberali.. pardon, patronii celei mai mari escrocherii etc.?...

Așa înțelege d. Filipescu a servi Țara? In zilele de „materialism și arivism", cari ne rod temelia statului, găsește d. Filipescu ca vrînd-nevrînd, toate elementele tinere să se îndrepte spre... „patronii marei escrocherii?" etc.

...Oprește-te, Domnule Filipescu. Ai făcut destul rău și Țărei și Partidului Conservator.

Meritul omului de stat nu este să ruineze... și încă mult și să nu se mai sature; meritul este să clădească, dacă nu mult, chiar și puțin: **dar să clădești, nu să ruinezi.**

Pe calea aceasta „de clădire" iar nu „de dărâmare"; în locul lamentabilei situațiuni de azi, ce frumos viitor n'ar putea avea Partidul Conservator! — Dați rolul bătrînului Brătianu lui Take; acela al lui Rosetti lui Marghiloman și acela al lui Kogălniceanu, i-a-l d-ta, d-le Filipescu! Ce, e altă glorie mai mare, de cît aceia de a deveni „un al doilea Kogălniceanu?"... E aceasta un simplu vis, o utopie? — Depinde în primul rînd numai de d-ta și în al doilea de dv. cîteși trei. Nu e nimeni între dv. nici trădător, nici necinstit: pentru că vă suspectați mereu? Lăsați ideia de „partizani personali", că de aceia am ajuns la mezatul de azi și înlocuiți-o cu ideia „partizanii Țărei", cari își vor da obolul lor patriotic și luminat, *„numai binelui României"*.

Nu e oare un mare păcat: care Partid din Țară, mai posedă la un loc, *„un stoc de trei oameni de mînă întîi"*, ca Partidul Conservator?... Și totuși rezultatul trist, de pînă azi este că „Liberalii și numai ei", sunt și partid tare și disciplinat și de la 1895, timp de 18 ani, pînă azi, în mod matematic, **ei guvernează îndoit cît Conservatorii!** (A se vedea tabloul de mai sus).

Ce poate fi mai trist și mai dureros, ca chiar d-ta d-le Filipescu, care nici cu un an în urmă, botezai pe Liberali, cam violent, e drept: **„de excroci"**, — azi le faci **„ochi dulci"**, spre a dobori din nou pe Conservatori!

...Clădește, clădește pentru Țară, nu dărîma din ea, d-le Filipescu: Și meritul și gloria-ți vor fi mult mai mari.

George Skarlet.

Îmbunătățiri pentru Iași

„Opinia" a adus aseară știri bune iașanilor. Toată lumea, la noi, va fi urmărit cu deosebită plăcere reportagiul în care se enumărau îmbunătățirile proiectate pentru a doua Capitală și cari, în timpul cel mai scurt, vor fi aduse la îndeplinire, întrucît ele au fost admise în Consiliul de miniștri și se pot deci considera ca reale avantagii făcute orașului nostru, cu intențiunea de a se ridica situația lui de a doua Capitală.

Impresiunea va fi prielnică, în viitor, chiar de la intrarea călătorului în gară. Se pare că, grație creditului de trei milioane, vom avea o clădire monumentală, acea actuală fiind fundamental renovată și mărită, dîndu-i-se caracterul unei gări moderne, în prevederea mișcării mai însemnate ce urmează să domnească în viitor.

In condițiunile de astăzi, imobilul și instalația gării noastre nu corespund de cît unei vieți de mică provincie și se poate zice că dă vizitatorului întâia impresiune de dezastru și că imprimă Iașului pecetea lipsei dd animație și de bogăție, care-l caracterizează într'adevăr, din nefericire, pînă la o totală schimbare în bine.

Acum de curînd, d. N. Cananău, deputat al Iașilor, a adresat d-lui ministru de justiție întrebarea în ce privește reconstruirea palatului de justiție. Se cunosc în de-ajuns împrejurările, ca să nu mai insistăm asupra lor. Lucrările se trăgănează la infinit. Iașul așteaptă de ani de zile terminarea construcției, pentru a intra în posesiunea frumosului palat al justiției și al atîtor alte instituțiuni conexate. Ne bucură faptul că în repartizarea creditelor n'a fost dat uitării nici palatul nostru de justiție și că s'au acordat mijloacele bănești trebuincioase pentru a se grăbi sfîrșitul lucrărilor începute de atîta vreme și executate cu atîta întîrziere.

Ne-am ocupat pe larg de tot ce privește îmbunătățirile proiectate de actualul guvern — pentru înaltul așezămînt de cultură al Iașului — universitatea. Ministrul de instrucțiune publică, d. C. Disescu, secundat de neobositul secretar general, d. Gh. Lascar — încarnarea dragostei și bunăvoinței pentru Iași — nu uită nici un moment realele datorii morale ce are țeara către acest focar de cultură de dincoace de Milcov. Și nu ne-am îndoit că-i vor da întreg concursul lor, toată luarea aminte. Primul milion acordat va fi urmat, — sperăm — și de alte credite în favoarea universității noastre, pînă cînd ea va fi pusă pe același nivel cu aceă din București.

Mulțumită împrumutului de trei milioane ce i s'a înlesnit, Comuna Iași va dobîndi reale și numeroase îmbunătățiri, începînd cu lucrările esențiale, străzi și canale.

Iar dacă programul de activitate sanitară a d-lui dr. Minovici va realiza, după cum s'a anunțat eri, seria de avantagii pentru Iași, — un dispensariu model, un institut pentru medici și celelalte, atunci putem constata, odată mai mult, cu profundă satisfacție, că sub guvernul colaborării se anunță o eră de reale îmbunătățiri pentru orașul nostru, — precedînd o eră de prosperitate și înflorire.

Iașul are eminenți reprezentanți în Parlament și un admirabil ocrotitor în guvernul din care face parte d. Al. A. Badareu. Iar bunavoința, și simpatia să recunoaștem, nu lipsesc nicăiri pentru orașul care a făcut cele mai grele sacrificii și renunțări.

NOTA ZILEI

Autorul acestei rubrici — totdeauna anonim — a avut nu de mult prilejul să se convingă, călătorind în micele vagoane ale vechilor tramvaie bucureștene, cît de primejdioase sunt acele de păr, ori de pălării, ale doamnelor. E locul de a zice: să se convingă *de visu*, pentru că de *vedere* va fi vorba.

Nu m'am mirat dară — și cu atît mai puțin m'a revoltat — ordonanța „cneazului" prin care se interzice asemenea ace exagerat de lungi, ne acoperite de capsule.

In adevăr — era pur și simplu o primejdie de orbire, ca și cum n'ar fi tocmai în interesul sexului frumos, ca noi, sexul tare, să ne păstrăm darul de a le vedea și... admira.

E adevărat că nu toate femeile ne inspiră pasiuni oarbe, — dar cel puțin amorul, ca atare, este orb, — orb ca și simbolul dreptății cu ochii legați.

Obsedantele ace erau ca și spinii trandafirilor, — turburători ai plăcerei și ai sentimentului de admirație. Și chiar dacă sexul frumos ar fi scump ca... ochii din cap, încă nu-i puteam tolera, veșnic, slăbiciunea acelor lungi, cari ne amenințau la tot pasul.

Să sperăm că se va imita preste tot exemplul prefectului Capitalei, căruia propunem să-i se acorde premiul virtuții de către noua societate „Amicii orbilor" pentru că a cruțat vederea atîtor călători și trecători...

MICI POLEMICI

Un nou cartel la Iași. Consecința? Scumpirea ghetei. Ce ne facem dacă d. P. P. Carp dă drumul nebunilor?

*

O singură licențiată în drept și avocații vor s'o... licențieze din barou!

*

A propos de unica femeie-avocat, iată cum se exprimă un tînăr corespondent al unui ziar din Capitală, textual:

Civilizația cîștigă Romînia pătrunzînd prin Iași. După universitate femeia a învins masculinitatea baroului. Picioarele neputincioșilor tremură însă și lipite la un loc vor să adune puterea ca să lovească pe la spate sexul triumfător.

...Un lapsus calami?

*

Ziarul „Unirea" decretează pe State Dragomir artistul naționalist prin excelență.

Il denunțăm că a scris și a montat pe scena teatrului nostru național o piesă intitulată „Cilibi Moise" foarte pe placul ziarului „Egalitatea".

*

Din ultimul articol al d-lui dr. Cosmovici, în „Cuvîntul":

„...Aceste personalități, cînd vezi că se vînd, că umblă după așa ceva, trecînd de la un partid la altul, precupețind adesea în mod josnic, acea trecere, te cuprinde mihnirea, indignarea și ori cît de impasibil ai fi te cuprinde revolta"...

Cîți ani sunt de cînd d. dr. Cosmovici se alegea deputat... liberal?

*

Nu are numai un stil special. d. dr. L Cosmovici, dar și o ortografie... proprie: „Dar voi care a-ți fost..."; „oare ce merita-ți?"; „nu găsești cu i să încredințezi".

A scrie, cînd „scrii" astfel însamnă „o sumețenie *de necrezut" ca să uzăm de vocabularul savantului nostru concetățean.*

*

„Cuvîntul" a început să publice „cugetări". Firește, din autori francezi...

ECOURI

La Geneva s'a ținut un congres al spiritiștilor. De și congresul se califică de universal, erau foarte puțini delegați. Cea mai mare parte erau doamne în vîrstă și domni cu alure de apostoli. Nu s'au evocat spiritele și nu s'au învîrtit mesele.

D. Leon Denis, s'a silit într'un discurs elocvent, să rezume progresele realizate în răstimp de 20 ani de știința psichică. După dînsul această știință a îndemnat pe savanți să îndrepte cercetările, către forțele invizibile, care au ajuns la descoperirea activității radiante. In domeniul filozofiei, cine ar putea să susțină, tot după d. Denis, că intențiunea, pătrunderea, din care d. Bergson a făcut bazele sistemului său astăzi foarte răspîndit, nu prezintă oare cari analogii cu facultățile mediumnice ale spiritismului?

*

Un original afăcut o statistică în privința timpului, care și-l petrece în fața oglinzii o femee, între 6 și 70 ani.

A ajuns la concluzia că: fata între 6 și 10 ani stă în fiecare zi în fața oglinzii 7 minute mijlociu; de la 10 la 15 ani, un sfert de oră; domnișoara de 15 pînă la 20 ani, 22 minute; femeia de la 25 la 30 ani stă cel mult jumătate de oră; de la 30 la 35 ani, 24 minute; de la 35 la 40 ani, 18 minute în sfîrșit, de la 50 la 60 ani nu stă în fața oglinzii de cît 6 minute.

In total o femee, în întreaga ei viață stă în fața oglinzii 349.575 minute ceia ce face 242 de zile.

Am dori să știm care-i cifra pentru bărbați.

OAMENI ȘI LUCRURI

Peste un secol...

Trăim în zodia femenismului. Literatura însăși pare pe punctul de a fi acaparată de această unică mare problemă a vieței moderne. Nu e literatură de idealizm și de elan, cum încearcă Ellen Key, — dar o publicitate care face apel la imaginație, înlocuind bogata fantazie a unui Jules Verne, — meritoasă, pentru că recurgea la popularizări științifice — prin o imaginație de luptă pe tărîmul revendicărilor... femenine. Cel puțin Bellamy, în romanul său „în anul 2000", a făcut parte revendicărilor de ori-ce natură, începînd cu acele ale marilor masse populare și sfîrșind cu înaltele cuceriri ale științei. El ne dă viziunea optimistă a unei nuoi lumi, frumoasă și atrăgătoare pentru toți, bogată în mulțumiri, în plăceri, — ușurînd traiul comun și deschizînd perspective încîntătoare.

Nu tot așa de nepărtinitor procedează autoarea unei lucrări literare americane, sufragetta Christian Hemmick, în drama pe care a reprezentat-o pe o scenă a unui teatru din New-York, zilele aceste, — sub titlul de „2013".

Cifra nu e misterioasă, ci foarte lămurită. Piesa fiind scrisă și jucată în 1913, autoarea ne înfățișează aspectul lumei de astăzi în o sută de ani.

Este omenirea... sufragistă — dacă ni se iartă expresia — a secolului viitor.

In rîndul întâiu — portul e schimbat; femeea a renunțat la semnul ei distinctiv — vizibil distinctiv și care părea că-i îngreuiază mersul ascendent spre culmile progresului. Poate de aci vine inspirația libretistului de operetă:

Fusta-i, fusta-i cu belea

Iată dară fusta sacrificată! Sexele amîndouă poartă culotta orientală. Se asamănă, adecă, mai curînd, cu amicii noștri greci, unde bărbații par a fi adoptat foarte de mult costumul femeesc, ca un omagiu sexului frumos.

Sărutul nu există. Eroii dramei „2013" se iubesc, firește, cum se iubeau și predecesorii lor. — strămoșii lor dacă vreți. Dar, probabil, sub puterea îndelungei propagande a higienei, au renunțat la divina manifestare omenească, — atît de omenească! — a sărutului. Nu e de mirat, de oare-ce, tot în drama d-nei Hemmick, aceiași eroi nu se mai însoară... omenește, urmînd unor porniri spontane și sincere. Ci, în primul loc, însoțirile se fac — probabil au loc fac „în fața altarului" — pe temeiul certificatelor de sănătate, așa cum cerea și bătrînul Sarcey, moralistul, — așa cum se practică în adevăr în unele regiuni americane, pînă cînd obiceiul va reuși să se generalizeze.

Și toate aceste s'au întîmplat numai într'un singur secol, — toată această prefacere și la vorbă și la port?

Mărturisim că perspectivele sufragiste ar fi putut să ne arăte ceva mai multă frumusețe, ceva mai multă poezie. Așa cum ne prezintă lumea scriitoarea americană, par'că, ne bucură mai mult că trăim sub regimul lui 1913 de cît subt al lui 2013, care ne așteaptă cu brațe reci, cu buzele stinse, cu suflete sterpe, cu gînduri searbede, cu simțirile pustii...

Rodion

Riviera austriacă

II

Singurul lucru displăcut este furia cerului care prin aceste locuri se deslănțuește cu o putere înspăimîntătoare. Mai cu seamă în timpul nopții cînd marea și pădurile se luminează pe rînd, e un așa vuet și așa groază că ai da mult să nu fi văzut această splendoare a naturei unică în genul ei.

Cu schimbarea timpului și dispoziția din bună, devine mai bună.

Aerul ușor al dimineței te înviorează și pleci la primblare dus în neștire de drumușorul de pe mal așa de comod piciorului și așa de plăcut șederei.

Cînd te simți puțin obosit, te așezi pe o bancă retrasă lăsîndu-te prins de liniștea ce domnește chiar în această atmosferă...

Orele trec pe nesimțite, zilele se scurg și toată activitatea din trecut, și cea care ar mai urma să se facă, intra în umbră neîncăpînd în preocupările momentului...

Fi-va aceasta nevoia imperioasă a unui repaos fizic și intelectual sau îndemnul la muncă dispare cine știe din ce cauză?

Luînd malul mării spre nord în cîte-va momente ești într'o localitate mică. Ika, orășel vechiu, cu cîte-va terase la mare, cu băi.

Nu e tocmai curat însă, și aceasta te face să nu te oprești prea mult în el. In schimb reîntrînd în Lovrana apreciezi și mai mult meritele acestei stațiuni balneare, așa de modestă în aparență.

Ingrijirea străzilor, cochetăria vilele, arta cu care-s aranjate grădinile îți amintește puțin de incomparabila Elvație. Și un fel de remușcare te cuprinde că cedînd unui capricin de a varia și de a cunoaște tot alte lumi noi, ai tradat un loc de care atîtea amintiri te leagă.

Altă primblare frumoasă se poate face în partea de sud a Lovranei, acolo unde sunt vilele cele mai elegante și unde-i locul cel mai poetic.

După o jumătate de ceas ajungi la Medveea, pe un drum ce ocolește țărmul; într'o parte umbrit de copacii de la poalele muntelui, iar în cealaltă parte deschis către mare.

Stîncile enorme ce sunt pe aci dau niște privelești admirabile. Se văd de asemenea satele și portul Fiume ca și de la Lovrana, dar sub un alt aspect ceea ce face ca vederile să pară altele.

*

Insula Cherso fiind chiar în față, se vede în toată claritatea.

Ziua cald, dar seara răcoare plăcută, care te face să uiți căldura cea din timpul zilei.

Ori cînd însă, poți face o primblare prin parc, care deși părăsit e frumos și poetic în dafini, alămăi, sălcii plîngătoare pe malul unui lac secat, un abuz cu scările dărăpănate, bănci schiloade... dar tocmai acestea îi dădeau un farmec mai mult.

Acest loc singuratec avea tristețea unui om resemnat, care în zilele lui a însemnat ceva; și care datorită împrejurărilor acum a plecat capul rămînînd în umbră fericit cînd se găsește o ființă care să-i mai înțeleagă.

O particularitate a acestei localități este instalațiunile familiare pentru diferitele categorii de profesiuni. Așa este *Lehrerheim* unde profesorii își pot găsi odihna întocmai ca în familie, pe lîngă că pot face un schimb de idei așa de folositor.

CINEMA CIRC-SIDOLI

Peste cîte-va zile

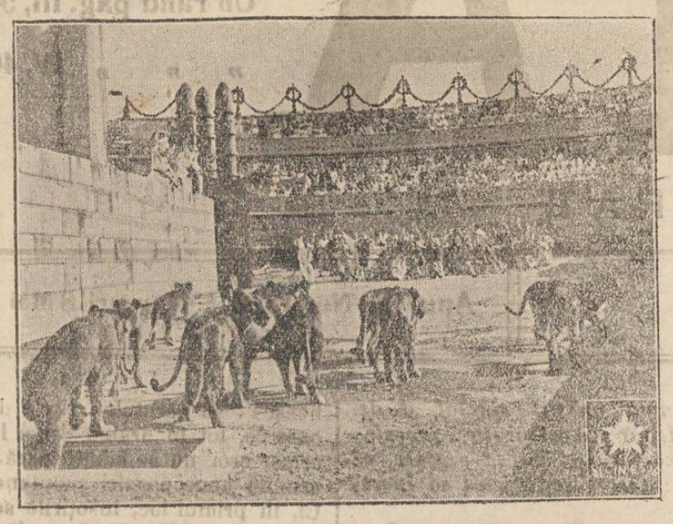

QUO VADIS?

Mai este *Priesterheim* unde sfinţii părinţi trăesc ca în rai.

Intr'o vilă foarte confortabilă umbrită de plantaţii bogate se găsesc preoţi de toate vîrstele. Se zăreşte şi cîte o maică ce discret se strecoară printre brazii deşi. Vîrsta lor e greu de ştiut din pricina bonetelor albe cu dimensiuni exagerate. Călugării însă, nu comunică cu lumea laică—canoanele, de sigur nu permit—dar o scară subterană în legătură cu terasa anume construită de pe mal, le permite ca nesupăraţi de nimeni, să iasă la mare, să facă băi, sieste şi să mediteze în scaunele lungi înşirate la soare. Ei se primblă cu capul gol şi cu sandale în picioare avînd totdeauna o carte în mînă—de rugăciune, neapărat.

După cît vedem Lovrana e un loc ideal pentru cei cari doresc liniştea. Primblări se pot face multe şi cît de lungi; căci oboseala nu o poţi simţi: albastrul mării, strălucirea cerului, mirosul parfumat al pădurei şi răcoreala aerului te cuprind într'un fel de vrajă, care te atrage şi te face să-ţi pară rău cînd e vorba să pleci. Numai variaţia drumului şi plăcerile ce ţi le făgăduesţe alte locuri pe care le ai în vedere, te mîngâie de liniştea lăsată în urmă.

De la Lovrana cu trenul în cîteva ceasuri eşti în Triest. Drumul frumos, dar cu prea multe tuneluri. Coborînd spre ţărmul mării însă, castelul Miramar ce înaintează în apă, face impresia unei apariţii din poveşti. Mîndru şi elegant pare a se feri de contactul altor clădiri pentru a nu fi supărat în doliul ce l poartă după nefericitul Maximilian.

Cît priveşte Triestul, deşi un port aşa de însemnat, nu poate face o impresie puternică. Are străzi frumoase, clădiri mari, foarte mari—adică mai mult înalte—dar e ceva rigid în ele.

Cheiurile de la mare, multe şi bogate. Mişcarea e cît se poate de vie, dar e o viaţă comercială mai mult şi un pasaj al călătorilor ce se imbarcă spre diterite direcţii—spre Veneţia mai ales.

Cît priveşte vizitarea monumentelor din Triest, poate fi lăsată la o parte fără nici o pagubă. *Canal grande* pe lîngă care se găsesc bisericile însemnate, e aşa de puţin curat, în cît e un adevărat sacrificiu de a-l traversa.

Maria C. Buţureanu

DIN CUCERIRILE ŞTIINŢEI

Gudronarea Drumurilor

Păcura, este astăzi singurul produs, prin care în mod economic, s'ar putea suprima praful de pe drumuri. Răspîndit la temperatura de aproape 70 grade, el prezintă şi avantajul că reduce cheltuelele de întreţinere.

D. Arnoud, inginer de poduri şi şosele, a semnalat în Franţa, încă mai de mult ca între altele „l'avenue de la Tourelle, à Saint-Maude", care e deschis unei circulaţiuni intense: 3000 automobile pe zi, prezintă aspectul unei şosele de curînd cilindrate, cu toate că nu fusese inpetruită timp de 3 ani. Economia dobîndită prin gudron, se calculează astăzi 30—50 la sută, faţă de sistemele vechi de întreţinere.

Pentru ca gudronarea să fie bine făcută trebue ca mai întăi să fie precedată de o măturare cît mai complectă, praful împedecînd pătrunderea substanţelor oleioase.

Păcura pătrunzînd zona la o adîncime de 3 la 5 centimetri în adîncul şoselei, formează ca un fel de scoarţă, care apără în potriva infiltraţiunilor de apă.

Cel mai eternic agent de distrugere fiind apa care pătrunzînd reduce rezistenţa şoselei şi ea se dărăpănează din cauza circulaţiei.

Gudronarea pare singurul mijloc prin care se poate ajunge la formarea de drumuri bune, căci, după 4 ani de conduitul gudronare, şoselele devin, atît de rezistente ca şi cum ar fi făcute din beton sau asfalt.

Gudronarea se poate face, sau prin ajutorul aparatelor de mînă, sau prin maşini.

Primul mijloc nu se poate întrebuinţa de cît pentru suprafeţe mici: cantonierul varsă pe şosea păcură încălzită, cu ajutorul unor stropitoare, întinzînd-o apoi cu mătura. Maşinele întrebuinţate erau trase de cai şi prezentau desavantajul că pentru a fi încărcate aveau nevoe de depozite de păcură în apropierea şantierului; ceia ce prezintă o sumedenie de neajunsuri, din toate punctele de vedere. Municipalitatea din Paris, a întrebuinţat pentru întăia oară, un automobil special care pe lîngă că putea merge cu o mare viteză, avea şi avantajul că ducea cu sine o cantitate considerabilă de păcură, făcînd astfel ca operaţiunile de gudronare să poată fi făcute foarte repede.

Automobilul de care vorbim are tracţiune cu aburi. Aburul e de preferit, căci pe lîngă tracţiune serveşte şi la încălzitul păcurei, căci numai păcura încălzită la 70 grade dă rezultate excelente.

Rezervorul de păcură, care poate cuprinde 5 m. c., este aşezat între, în faţă scaunul conducătorului, în dos, platforma pe care stă un lucrător care prin ajutorul unor manivele regulează alimentarea celor două pulberizatoare duble, aşezate îndărăt.

Distribuirea se face prin ajutorul a două pompe, care funcţionează independent una de alta, şi care sunt puse în funcţiune respectiv, de cele două roate dindărăt.

Cantitatea ce este vărsată, depinde de viteza cu care merge automobilul.

Incălzirea păcurei se face prin mijlocirea unui curent de abur cu o temperatură de 200 grade.

Pulberizatoarele fac ca păcura să curgă în două şivoae divrsee, primul şivoi are ca funcţiune de a îndepărta din cale, toate materialeie neaderente, cari au scăpat măturatului. Acest şivoi curge oblic înainte şi lasă pe şosea jumătăţi din cantitatea trebuitoare gudronărei. Al doilea şivoi are o direcţiune oblică inversă, cade la 35 cm., în urma celui dintăi şi lasă cealaltă jumătate din cantitatea determinată.

Un mecanizm special serveşte a acoperi ochiurile ce ar rămînea în urma maşinei.

Cantitatea lasată pe şosea variază, ea depinde de starea şoselei, în mijlociu se aşterne 1 kgr. şi 5 pe metrul patrat. Maşina cînd lucrează merge, în general, cu o viteză de 7 klm. pe oră, putînd gudrona 3500 m. p. în 28 minute.

Presiunea cu care cade gudronul este între 1,2 şi 2,7 kgr. pe centimetrul patrat.

In aceste condiţiuni gudronarea drumurilor revine la o cheltuială cu mult redusă; cam 30 la sută economie.

Inventatorii automobilului descris sunt d-nii Vaisembert şi Hédeline.

*

Un umănunt interesant este, că în Franţa, pentru gudronarea drumurilor naţionale, Statul, comuna, şi proprietarii vecini, contribuie fie-care în proporţie de o treime pentru cheltuelile de material.

Festus

Fabrică chimică reputată din Berlin

pentru cremă de ghete, cremă de lapte Patent German, preparate de conservarea pielei, Apreturi, pomadă de şters metale, ceară de parchete, cremă de curăţit ghete brune şi pielea de lac, se caută un depozitar solvabil sau reprezentant general pentru Iaşi şi împrejurimi.

Fabricant Gottlieb, Hotel Continental, Iaşi.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

FĂRÎME

— (De la fereastra vagonului) —

Grăbiţi şi înveliţi misterios în mantale de ploae, urcă pasagerii în vagoane. Pe geamurile aburite se desinează ochi întunecaţi ce cată să pătrundă cu privirea izvorul de pornire al ploii mărunte şi molcome, care a umplut atmosfera şi oamenii cu lacrimi şi tristeţe. Pe peron se preumblă alene hamalii suflînd în degete şi aruncînd priviri fulgerătoare spre şiragul de vagoane, aproape goale.

Intr'un colţ uitat al peronului, a adormit un invalid bătrîn şi faţa-i senină şi zîmbitoare trădează visul iluzoriu al unei vieţi delicioase...

Semnalul unei sirene, un ecou surd, ciocniri de tampoane şi zornăit de lanţuri... Trenul se îndepărtează, tărîndu-şi ca un şearpe corpu-i imens sub bătaia alicelor reci şi apoase, ce cad ca puzderie de praf dintr'o sită plumburie şi boltită. Coboară mereu şi dealurile ce se ridică în formă de ziduri în urma lui, acoper cu covoarele lor multicolore cele din urmă turnuri ale edificiilor marelui oraş.

La dreapta, se întind lanuri infinite ce-şi leagănă, în bătaia vîntului şi a ploii, stufoasele coame de lucernă, poleite cu argintul stropilor de apă.

La stînga, un rîu neastămpărat şi încăpăţinat se întrece la goană cu colosul de pe mal. In drumu-i grăbit se împiedică de stînci, dar sfidîndu-le, valurile furioase saltă voinicesţe şi aruncînd din înălţimi dispreţul lor, continuă goana şi mai febril, spre a cîştiga timpul pierdut. De la o vreme, valurile se liniştesc, torentul îşi încetinează mersul. De departe, se zăreşte un şir de ţăruşi înegriţi, urmele unui dig de altă dată. Acum, malul e desvelit şi apărat doar de această gardă, care i-a rămas credincioasă. Valurile, molesite de lupta lor cu stîncile din cale, se apropie hotărîte de ţăruşi şi în sforţarea lor zadarnică de a birui, fac bale, de furii. Văzînd cu ochii, se încheagă şi creşte un urs polar zămislit din spumă şi o luptă disperată se încinge între el şi santinelele de pe mal. Victoria e a ţăruşilor şi ursul sfărîmat în mii de fulgi, se dă îngrozit înapoi. Pe celalt mal, apa mai încearcă o ultimă sforţare, dar lovită cu putere de un perete de petriş, se retrage în albie, timidă şi resemnată...

Şi plouă mereu... Pe vîrful unui deal, un coşar şi un stog de fîn, par vapoare ancorate pe ţărm. O colină ondulată ca o draperie de mătase verde închide discret văi tăcute şi solemne, scufundate într'un albastru misterios. Eşind dintr'o strămtoare ascunsă, se întinde, ca o mare de argint topit, un lac, în mijlocul căruia se ridică o insulă de stuf şi papură. In preajma ei, răsună la intervale, din fundul unui corolar verde, îngăimări leneşe de broască şi pe luciul apei, cucoare cu aripele întinse, ca pînze de aeroplan, fac virajuri. Obosite, se coboară pe cîmp, legănându-şi corpurile gingaşe, pe cataligi...

Ploaia a stat. In penumbră, un sat priveşte duios printre două dealuri. Pe vîrful unuia domină o biserică cu ziduri imaculate şi pe cellalt deal, drept în faţa bisericii, un conac aruncă cu mîndrie, în înălţimi, turnurile i gotice, ca suliţe. S'ar părea că aceste două temple, al bogăţiei şi al credinţei, îşi măsoară, într'o luptă mută şi încăpăţinată şi pe umerii anemici ai satului, forţele...

S'a aprins în ceruri imensul glob de foc şi razele-i puternice şi ascuţite au străpuns cuirasa de plumb a norilor, ce le aţinea calea. Dune de aur au inundat, ca prin farmec, văi şi vălcele, munţi şi dealuri şi toată firea, într'un elan de bucurie, rîd cu emfază, în hohote, din fundul plămînilor sănătoşi ale primăverei.

Scăldat în lumină şi în soare, trenul intră în gara Z....

Mai 1913. **Ormuz.**

INFORMAŢII

Lucrări de îmbunătăţiri administrative şi culturale.—Consiliul de miniştri a continuat, Sîmbătă cu repartizarea totalului de 70 milioane de credite extraordinare.

30 milioane au fost acordate ministerului de lucrări publice şi anume: 20 milioane pentru portul Constanţa, Serviciul Maritim, Serviciul Navigaţiei Fluviale şi Serviciul porturilor dunărene, iar 10 milioane, pentru poduri şi şosele.

Ministerul de războiu obţine 12 milioane.

Ministerul cultelor şi instrucţiunii publice, 10 milioane, din cari **un milion pentru Universitatea din Iaşi (500 de mii lei pentru construirea unui local al bibliotecii centrale: 230 pentru înzestrarea diverselor laboratoare, iar restul pînă la milion, pentru alte trebuinţe ale Universităţii).**

Restul de 18 milioane de credite extraordinare e repartizat la celelalte departamente.

D. inginer Petit Greew a donat suma de 2000 lei pentru Aeroplanul Iaşilor.

Şcolare.-D-ra Elena Beringhe a fost numită suplinitoare pe 1 Mai la şc. din Tabăra post. II jud. Iaşi.

— D-nii N. Teohari inspector al învăţămîntului primar Circ. VII Craiova şi C. Teodorescu inspector al Circ. VI Piteşti, sunt transferaţi pe 1 Mai unul în locul altuia.

— D. Gh. Enăchescu învăţător pensionar, a fost numit suplinitor pe 1 Mai la şcoala din Cărlig-Roman, în locul lui V. Popescu dimisionat.

— D-na Elena Popovici institutoare la şcoala de fete No. 8 din Iaşi, a obţinut un cencediu de 30 zile.

— Locuitorii din Com. Movileni, cer înfiinţarea unei şcoli în acel sat.

— La şcoala din Com. Focuri se va da în cursul lunei Iunie o serbare şcolară, în scopul înzestrărei localului şcoalei cu atenansele necesare pentru gospodărie, şi în folosul copiilor saraci.

Mercuri 8 Mai, la seminarul de slavistică al d-lui profesor I. Bărbulescu, va vorbi d. Grigoraş, tratînd despre „Rutenizarea Bucovinei".

Direcţiunea Liceului Naţional a înaintat astăzi Ministerului statele pe luna Mai, de plată a personalului didactic, administrativ şi de serviciu de pe lîngă numitul liceu.

Mîne la ora 10 şi jum. a. m. se va ţine licitaţie publică, atît la minister cît şi în cabinetul primului procuror al Curţii de Apel, pentru instalarea unor maşini de scris, în localul ocupat de autorităţile judiciare din Iaşi.

Directoarele şi directorii şcoalelor secundare, întrunindu-se Simbătă 4 Mai în cancelaria Liceului Naţional, pentru a discuta asupra sărbărilor zilei de 10 Mai, au luat următoarele decizii:

1) La ora 2 şi jum. elevele şi elevii tuturor şcoalelor din localitate se vor întruni în Piaţa Unirei, de unde vor pleca spre Copou, pentru a se aşeza în Alea Sturdza.

2) Acolo se va ţine o cuvîntare de către un domn profesor de la Şcoala Normală.

3) Corul fiecărei şcoli va executa diferite bucăţi muzicale.

4) Serbarea se va încheia prin o „hora unirei" jucată de elevi.

Şcoalele secundare nu vor merge la Te-Deumul de la Mitropolie care se va oficia dimineaţa.

D. rector al universităţii, C. Stere a plecat aseară în Capitală.

Cetim într'un ziar din Galaţi:

„In vitrinele atelierului sculptorului V. Scutari, din str. Mare, se află expuse două frumoase machete. Una reprezintă „Fîntîna Unirei" din Iaşi:

O stîncă în vîrful căreia stă România avînd alături de dînsa pe ficele ei Moldova şi Muntenia. Mai jos aşteaptă să se adape de la Izvorul Romînismului, Transilvania, Bucovina şi Basarabia. Prima ţine cupa întinsă, şi aşteaptă numai să curgă apa. Bucovina pe al doilea plan, şi îndurerată şi-a pus ulciorul jos iar Basarabia la urmă se plînge că i s'a spart chiupul".

E vorba probabil de proiectata „Fîntînă" a Unirii care urma să se ridice în Iaşi, dar la care s'a renunţat.

Duminică 12 Mai va avea loc adunarea generală a Societăţei de Sport şi Muzică din localitate,

La acea dată fiind a doua convocare se va lucra cu ori ce număr de membri prezenţi.

D-nii membri, care din cine ştie ce cazuri n'au primit convocări se pot prezenta la adunarea generală numai cu cartea de membru.

D. Profesor Thiron ne adresează în trebarea următoare:

„Cum se face că s'a orînduit ancheta în ce priveşte recenta şuerătură la teatru şi nu s'a ordonat cînd cu fluerăturile anterioare — Rozan, etc, cînd se ştia doară cine sunt autorii şi mai ales instigatorul—funcţionar la ministerul instrucţiunii, ca şi acel presupus în cazul recent? Două balanţe şi două măsuri?"

Atragem atenţia d-lui dr. Thiron că autorităţile superioare erau altele atunci.

Consiliul de higienă al judeţului va fi convocat pentru a discuta regulamentul de distribuţie a apei în Tg. Frumos.

Inaintări în poliţie. — Vaslui D. V. Gheorghiu, subcomisar cl. III-a, subcomisar cl. II-a.

Huşi. — D. N. Ionescu-Ghinea, subcomisar cl. III-a.

Gara Paşcani. — C. V. Grigorescu subcomisar cl. III-a la Fălticeni, subcomisar cl. I-a şef al poliţiei.

Tg. Octa. — D. P. Constandache, subcomisar cl. I-a.

Tg. Neamţ. — D. N. D. Vasiliu, subcomisar cl. III-a.

Prin noul regulament a teatrelor s'a prevăzut că şi spectacolele sportive cum ar fi bunăoară skating-ul să plătească taxa de 50 la sută asupra biletelor de intrare.

D. C. Disescu ministrul instrucţiunei publice şi al cultelor, va pleca în concediu imediat după închiderea sesiunii parlamentare.

Astăzi dimineaţă s'a făcut la Palatul Regal, cu ceremonialul obicinuit, investirea noului Episcop al Rîmnicului şi Noului Severin.

Comitetul flotei naţionale face cunoscut persoanelor cari, au obţinut liste oficiale pentru subscripţie, să le trimeată cu ori ce sume strînse la prefectura de Ilfov, pe adresa d-nei Em. Constantinescu

După tunelul din Bereşti, care a fost dat circulaţiei pe calea ferată Galaţi-Bîrlad. Direcţia drumurilor de fier romîne va face un nou mare tunel între Sinaia şi Moreni.

Ministerul de interne a cerut Prefecturei de judeţ ca suma de 16,000 lei încasată de la soc. de asigurare pentru incendiu spitalului din Bivolari, precum şi suma de 15000 lei, pe care judeţul a înscris-o în budgetul pe 1913-914 în scopul reclădirei acelui spital, să fie consemnate la dispoziţiea Direcţiei-Serviciului sanitar.

Indivizii Alecu Pop şi Gh. Oanea au maltratat grav pe locuitorul Gheorghe Lăţuţu din com. Prisăcani. Ambii indivizi turmentaţi de băutură au sărit asupra numitului locuitor şi i-au aplicat mai multe lovituri cu ciomegele în cap lăsîndu-l în nesimţire.

Agresorii au fost arestaţi, iar victima dusă în stare muribundă la spitalul din Ungheni.

Examenele de Drept penal şi procedură civilă şi penală, cu d. profesor Iulian Teodorsscu, vor începe la 1 Iunie.

Examenul de drept roman II, cu d. profesor Gr. Dimitrescu, se va ţine între 12 şi 18 Iunie.

Examenul de drept civil II cu d. profesor Gh. Tabacovici, se va ţine ţine între 18—22 lunie curent.

Iată rezultatul alergărilor de cai şi concursului de călărie militare, cari au avut loc pe platoul de la Copou.

Concurs de echitaţie pentru plutonieri şi suboficeri.—Premiul I, a fost obţinut de plutonierul Mocanu Ioan, din reg. 7 Cuza Vodă.

Premiul II: Bîrjovanu V. plutonier-major din reg. 8 de roşiori.

Premiul III: Stăncescu Gh. din reg. 8 roşiori.

Premiul IV: Sterie Jareghi din reg. 7 Cuza Vodă.

Alergări de vînătoare pentru plutonieri şi suboficeri.—Premiul I, obţinut de un sergent din reg. 7 roşiori.

Premiul II de Lupu Constantin, plutonier din reg. 7 Cuza-Vodă.

Premiul III de Pamfil Gheorghe sergent-instructor din reg. 8 roşiori.

Alergări de vînătoare pentru brigadieri şi soldaţi.—Premiul I, Corneliu Borisov, brigadier din reg. 8 roşiori, Luca Petrache brig. din reg. 8 roşiori şi Burciu Gh. brig. din reg. 8 roşiori.

Serviciul sanitar a dispus a se trimete astă zi etuva de dezinfectare la şcoala comercială superioară în urma bănuelilor că ar fi existatat cazuri de tuberculoză.

Astă-zi s'a declarat un caz de scarlatină în strada Morilor 15 şi un caz de difterie în str. de Sus 67.

Prin noul regulament al teatrelor s'a prevăzut că şi spectacolele sportive publice, cum ar fi bună-oară skatingul să plătească taxa de 5 la sută asupra biletelor de intrare,

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Ultime Informaţii

Suntem informaţi că contrar celor publicate pînă acum d. Matei Cantacuzino va pleda în apelul avocaţilor pentru d-na Ella Negruzzi, cu care de altfel are legături de familie, şi nu pentru apelanţi.

La Biblioteca Centrală a Universităţii noastre în budgetul general s'a prevăzut următorul personal: un director, un bibliotecar, un sub-bibliotecar, şi 4 custozi.

Comisiunea interimară delegată a înlocui comitetul „Centrului Studenţesc" pînă la alegerea comitetului definitiv în Octombrie, se compune din d-nii C. Alexandrescu, I. Motaş, St. Petrovici şi I. Plăcinţeanu. Delegaţia de preşedinte s'a dat d-lui Petrovici, fără însă a avea atribuţia preşedenţială de a exprima două voturi, în caz de paritate. In atari cauze d. C. Stere, rectorul va avea să decidă în ultima instanţă.

D-nii Petrovici şi Plăcinţeanu reprezintă vechiul comitet al „Centrului".

Peste puţin timp se va convoca la universitate o întrunire a tuturor studenţilor. Va lua cuvîntul şi d. C. Stere.

Prelungirea liniilor de tramvai.—Consiliul comunal s'a întrunit aseară, sub preşidenţia d-lui Mateiu Cantacuzino, primarul oraşului.

D. Cantacuzino a comunicat noile tratative, urmate cu Societatea Allgemeine Electricitätsgesellschaft pentru prelungirea liniilor de tramvai.

Societatea a consimţit a mări redevansa la 33 la sută, în loc de 25, cum era prima propunere.

In ceea ce priveşte linia de la Nicolina, societatea se obligă a face linia, a pune la dispoziţie vagoanele necesare, însă rămîne ca să fie un tramvai cu cai, şi să rămăie în exploatarea comunei.

Totuşi pentru a uşura cheltuiala comunei, societatea va acorda comunei pentru această linie o subvenţie de 2000 lei pe an.

In urma explicaţiilor date, Consiliul a primit transacţiunea.

M. S. Regele a semnat decretul prin care d. Eugeniu Gr. Niculcea a fost numit profesor titular la catedra de fizică, căldură şi electricitate vacantă pe lîngă facultatea de ştiinţe din Iaşi.

Un inspector al învăţămîntului particular vizitînd eri un institut secundar din oraşul nostru cu opt clase, a găsit ocupat un singur profesor. Orariul neaprobat de minister, o desordine totală.

E păcat că asemenea constatări rămîn în cele de mai multe ori platonice şi fără nici o sancţiune.

Societatea „Pînea Saracilor" înfiinţată de d-na Maria A. Hina şi prezidată astăzi de d-na Elena dr. Riegler, a fost autorizată a-şi modifica statutul.

Joi seara are loc la cinematografu, Botez o reprezentaţie dată de elevii şcoalei comerciale superioare pentru organizarea excursiunei şcolare în ţară.

In anul acesta se va prezenta la examen ultima serie de eleve prezentată de actuala asociaţie a institutului de domnişoare Elena Meissner.

Se ştie că, începînd de la Septembrie şcoala va deveni proprietatea societăţii naţionale ortodoxe.

O parte din actuaii profesori, unii chiar asociaţi, au acceptat a'şi continua activitatea didactică la şcoală. Programul de studii va rămînea acelaşi.

Unul din inspectorii învăţămîntului gimnasticei, a terminat un raport către ministerul instrucţiunei publice, prin care arată necesitatea de a se introduce scrima în cursul superior al şcoalelor secundare.

Camera a votat eri indigenatul d-lui Eugen Denise, profesor în Galaţi, fost funcţionar în Iaşi şi colaborator ocazional al ziarului nostru.

Intre cererile formulate de serviciul sanitar local în prezenţa d lui dr. Minovici, directorul general al serviciului sanitar, a fost şi acea de a se mări numărul agenţilor sanitari.

Intr'adevăr se simte mare lipsă din acest punct de vedere.

10 Mai în Iaşi.—Iată programul serbărilor organizate su prilejul zilei de 10 Mai, a 32 aniversare a încoronărei şi a 47 ani de domnie a M. S. Regelui.

1) La orele 10 jum. dimineaţă se va celebra de mitropolie un Te-deum, la care vor asista reprezentanţii autorităţilor civile şi militare, consulii, senatorii şi deputaţii, consiliul comunal şi judeţian corpul profesoral, Camera de Comerţ etc.

In timpul serviciului divin, trupele vor fi înşirate de-alungul stradei Ştefan-cel Mare.

2) După Te-deum d. general Lambrino va primi defilarea trupelor.

3) La orele 12 va avea loc o recepţie în Saloanele Prefecturei de judeţ.

4) Seara la orele 8, se va face retragerea cu torţe care va pleca de la Palatul Administrativ, pînă la Copou, după retragere, muzica reg. 13 va cînta în Piaţa Unirei.

Unirea Educatoarelor Romîne—Duminică 4 Mai, a. c. oară 2 jum. p. m. a avut loc în localul Şcoalei primare Cuza-Vodă din suburbia Tatarăşi, obicinuita şezătoare duminicală.

La această şezătoare a luat parte un număr însemnat de locuitori din acea suburbie.

A vorbit d-ra Tereza Strătulescu despre industria casnică cum şi d. Simionescu prof. Universitar de Cultura practică cum trebuie să se facă de către locuitori despre îngrăşarea pămîntului şi sedirea pomnilor roditori, aseminea a mai vorbit d. Papa Costea şi Părintele Niculescu parohul bisericei din acea suburbie.....

Populaţiunea din acea suburbie care a luat parte la acestă şezătoare a ramas foarte mulţumită rugînd pe d-nele membre şi pe d-nii profesori de a se ţinea asemenea şezători cît de dese ca astfel să se poate lumina pe viitor.

Domnul Ioan Constantinescu, inspector şcolar şi-a menţinut orele de curs la Liceul Militar, numai Marţia şi Vinerea.

La directoratul şcoalei ortodoxe, ce urmează a fi înfiinţată în Septembrie, în locul liceului fost Humpel. candidează a lua direcţiunea în locul d-nei Ada d'Albon, d-ra Caucicov ca directoară de Studii şi d-ra Stan, foastă inspectoară. actualminte profesoară la Externatul de gradul al II-lea din Capitală

D. dr. Minovici s'a exprimat foarte elogios despre organizaţia şi serviciul medical al spitalului „Caritatea".

In adunarea studenţilor naţionalişti ce a avut loc Duminică 5 Mai la „Centrul studenţesc" s'a discutat soluţia propusă de d. Gheorghiade de a se alege o comisie de trei, couform statutului şi a se respinge soluţia rectorială a unui comitet provizoriu compus din 4 studenţi. Majoritatea fostului comitet a acceptat propunerea. E curioasă mentalitatea acestor foşti membri, că de unde pînă eri spuneau că nu se vor mai prezenta la nici o alegere, justificînd că au iscălit un proces-verbal în acest sens, aşa că dacă ar face un asemenea lucru, ar fi imoral. Dar văzînd că nu-i practică soluţia, au dat deoparte morala şi au acceptat soluţia autorităţii universitare.

Cu ocaziunea redeschiderei Pinacotecei din Iaşi direcţiunea acestui muzeu, a servit pe vizitatori şi pe profesorii şcoalei de Belle Arte cu şampanie, ţinîndu-se şi cuvîntări.

D. Fedeleş va fi numit sub-director la liceul internat.

Cînele turbat care acum două săptămîni a muşcat 12 persoane din strada Procopie a muşcat şi un cîne a d-nei Eraclide; acest cîne turbînd a muşcat eri pe d-na Eraclide.

Eleviii din cl. VII de la liceul internat, vor face o excursie în Bucovina, sub conducerea d-lor profesori David şi Bejan.

„Monitorul asigurărilor muncitoreşti" sosit astăzi publică „Statutele asociaţiei generale a Presei Romîne". Această formalitate îndeplinită, asociaţia devine persoană juridică.

Judiciare.—Curtea de Apel s. I-a a admis în parte opoziţia lui I. Gheorghiade şi a reformat sentinţa tribunalului de Bacău, reducîndu-i amenda de la 200 lei la 20 lei, pentru abuz de încredere şi pierdere de acte.

— A fost ajurnat procesul intentat doctorului Carol Marcus, pentru denunţare calomnioasă

— Secţia I-a a Curţii de Apel a admis apelul lui Ion Codrescu, achitîndu-l de delictul de abuz de încredere.

— Curtea secţia I-a a respins apelul făcut de inculpatul Grigore Ciocîrlan şi de Direcţia Generală a C. F. R., totodată a primit apelul părţii civile, condamnînd pe numitul inculpat, în solidar cu direcţia C. F. R. la 5000 lei despăgubiri civile, pentru omor prin imprudenţă.

— A fost condamnat la 4 luni închisoare, numitul Gh. Ungureanu, pentru, sustragere de bani publici.

— Camera de punere sub acuzare a ordonat arestarea şi trimiterea în judecata Curţii cu juri din Dorohoi, a lui Gh. I. Jîşcanu, Tanase Chirica Dodu şi Zamfir Gh. a Simionesei, pentrucă au atentat la pudoarea fetei Raluca N. Ursan, ajutîndu-se reciproc la consumarea faptului.

O aventură plină de mistere, a cărei întunecoasă intrigă o cunoaşte numai şoferul-automobilist, se desfăşoară astă seară Marţi 7 Maiu pe ecranul cinematografic Pathé-Frères, din vasta sală a circului Sidoli. „Secretul şoferului" e titlul acestei misterioase piese şi face parte din seria filmelor daneze, atît de apreciate la noi şi în lumea întreagă. Toate rolurile sunt interpretate de ansamblul artistic al scenelor din Kopenhaga.

Atragem atenţia cetitorilor noştri asupra acestui program care se reprezintă astă seară Marţi, compus excepţional din 5 părţi,—cel mai bogat din întreaga stagiune,—şi care conţine înscenări din cele mai originale.

Mai urmează apoi în programul de astă seară:

Vis interzis! Măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor străine, (două părţi).

Pericol ascuns. Naraţiune însufleţită cu admirabile situaţiuni.

Aventura unor jandarmi. Scene foarte humoristice.

Ţicnilă are miros fin, comedie.

Programul nou viitor se reprezintă Mercuri 8 Maiu: Falşul surdo-mut, film danez de mare artă (2 părţi).

Peste cîteva zile:

QUO VADIS

Cea mai grandioasă înscenare, cel mai mîndru succes al cinematografiei moderne, fidelă adaptare după celebra scriere a lui Enric Sienkiewicz,—3 părţi mari în 6 capitole. Această uriaşă desfăşurare face actualminte încunjurul lumei, stîrnind furori pretutindenea.

Amănunte vor da afişele zilei.

De Inchiriat *Un apartament în strada Codrescu No, 7 complect reparat, compus din 5 camere spaţioase cu un antret, bucătărie, pivniţă, curte etc. cu preţ avantajos.*

A se adresa d-lui I. A. Scriban. str. Codrescu No. 7.

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

oesofagoscopia, bronschoscopia, electrolisa

S'A MUTAT IN

strada Lăpuşneanu No. 18 vis-a-vis de farmacia Konia

Consult. 9—12 a. m. şi 3—5 p. m.

ULTIMA ORA

Desbaterea cu privire la Protocolul din Petersburg

Abdicarea regelui Serbiei

Desbaterile cu privire la protocolul din Petersburg

Bucureşti.—Probabil că în şedinţa de Luni, va avea loc în Camera, desbaterea cu privire la protocolul din Petersburg.

INVESTITURA

Bucureşti.—Astăzi a avut loc la Palat investitura P. S. S. Sofronie Craioveanul, noul episcop al Rîmnicului şi noului Severin.

Consiliu de miniştri

Bucureşti. — Astăzi s'a ţinut un consiliu de miniştri sub preşidenţia d-lui Maiorescu.

Consiliul s'a ocupat cu lucrări curente.

Ciocnirea de la Mărăşeşti

Bucureşti.—Azi dimineaţă, aproape de Vrancea, un vagon de pietriş, s'a ciocnit cu un vagon de petrol. Ambele vagoane au fost sfărimate.

Circulaţia pe linia aceasta este încă întreruptă.

Prelungirea Corpurilor legiuitoare

Bucureşti.—Corpurile legiuitoare vor fi prelungite, pînă la 18 Maiu.

Avansări înarmată

Bucureşti.—D. general Hărjeu, ministru de rezboiu, a supus azi M. S. Regelui decretele, pentru avănsările militare, ce au a se face pe ziua de 10 Mai.

Calomniile apaşului parlamentar

Bucureşti. — Cu privire la ultima infamie a d-lui Fleva, ziarul „Presa" scrie următoarele:

„Rare-ori impunitatea parlamentară a acoperit un suflet mai ticălos ca acela al tribunului,—interpelatorul de eri al Ministrului de lucrări publice.

Omul, care toată viaţa lui, a avut ca specialitate o enormă secreţiune de fiere şi de bale, pe ziua de eri, s'a întrecut şi a făcut pe apaşul parlamentar.

Iată faptul nou, pe care acest apaş l'a adus, ca să înfunde pe d. ministru A. A. Badareu.

La 4 Martie 1913, Ministrul lucrărilor publice a autentificat un act de cesiune, prin care ceda d lui dr. Calărăşanu Contractul de arendă al moşiei Bivolari, din judeţul Iaşi, pentru suma de 440.000 lei. Fiind că suma cesiei se apropie de suma acontului pe care în Februarie direcţia C. F. R. l'a dat d-lui Berman Iuster, Tribunul în imaginaţia lui de apaş, a afirmat înaintea Camerei, că doctorul Calărăşeanu nu există, că sub acest nume se ascunde Berman Iuster şi deci acesta cu cei 400,000 lei aprobaţi de ministrul lucrărilor publice a plătit aceluiaşi ministru cesiunea contractului Bivolari.

Apaşul parlamentar a minţit cu îndrăzneala sfruntată, a unui criminal.

Din actul de ceziune, ce avea în mînă se constată că la 4 Martie d. Badareu nu a primit de cît o parte din preţul ceziunei că cealaltă parte o primise de la August pînă la Noembrie 1912.

Pe lîngă aceasta, tot din actul, de cesiune se constată, că la 4 Martie, d. Badareu nu primise nici un ban, monedă.

Toată partea de preţ, primită la această dată, a primit-o în accepte semnate de doctorul Călărăşeanu, şi Eugeniu Colibăşeanu, girate de d. Ion Igiroşeanu senator.

Numai un om resuflat, sau un criminal, cum credem noi, poate afirma într'o adunare serioasă, ca acea a deputaţilor, că oameni ca d-nii Colibăşeanu şi Igiroşeanu, au putut pune semnăturile lor, alaturea de acea a unui om neexistînd, deci o semnătură falşă.

Iată pentru ce Camera, atît de tolerantă şi largă în ascultare, a fost cuprinsă de o revoltă, care nu s'a liniştit, de cît după dispariţia apaşului de la tribună.

LOTERIA

Azi s'a efectuat tragerea clasei a VI-a a Loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

250,000 lei No. 42.
20,000 lei No. 274, 34483, 5874, 44133, 48627, 23165, 11413, 15026, 10213 30179, 45516, 48699, 51447, 56504, 35044 39968, 4987, 17643, 25980, 10396.
2,000 lei No. 11778, 47376.
1,000 lei 19109, 48416, 59179.
500 lei No. 18644, 42353, 44244 34483, 46353.

PARLAMENTUL

Răspunsul d-lui ministru Badareu

Bucureşti.—La sfîrşitul şedinţei de eri a Camerei, d. Fleva şi-a desvoltat în fine interpelarea, adresată ministrului de lucrări publice, în chestia furniturei de lemne pentru căile ferate.

D. Ministru de lucrări publice a răspuns imediat, dovedind cu însuşi actele ce se găseau în posesiunea d-lui Fleva, cît sunt de monstruoase insinuaţiunile.

D. Al. A. Badareu terminînd zise:

„Interpelatorul şi-a permis să insinueze că interesele publice s'au amestecat cu cele private şi am dovedit cît este de monstruoasă această insinuare.

Eu totuşi nu pot să vorbesc de d. Fleva, fiind-că n'a trecut de cît cîte-va luni, cînd d. Fleva mă numea prietenul Badareu şi că d. Fleva a atacat pe toţi oamenii cari au eşit la suprafaţă.

Şi lucru curios toţi cei atacaţi de d. Fleva, s'au rîdicat din ce în ce mai sus.

D. Fleva a atacat atîtea generaţii, şi nu cu argumente, ci cu insinuaţii calomnioase şi cu poveşti băbeşti.

Dar eu nu mă măsor cu d. Fleva, care a eşit din partid, fiind că n'a fost apărat, cînd a atacat, fără nici o probă.

Camera a acoperit cu vii şi unanime aplause răspunsul atît de documentat al d-lui Al. A. Badareu.

O propunere

Roma,—Agenţia Stefani află din Washington, că guvernul italian a încunoştiinţat pe cel al Statelor-Unite, că va cerceta cu toată simpatia, iuvitaţiunea adresată acum cîteva zile tuturor puterilor de a primi să supună chestiile litigioase dintre ele, unei comisiuni internaţionale, cu angajamentul partizilor contractante de a nu declara răsboi s'au a începe ostilităţile până ce comisiunea nu va fi epuisat mandatul ei. Se afirmă că exemplul Italiei a fost şi va fi urmat şi de celelalte state.

NOILE CONFLICTE DIN BALCBNI

„Sudslaviche Corespondenz" află din Sofia că d. Gheşov a declarat faţă de mai mulţi deputaţi, că Serbia şi Bulgaria doresc o soluţie pacinică a chestiilor teritoriale în litigiu, dar nu poate fi vorba ca Bulgaria să părăsească interesele sale teritoriale.

*

Londra. — „Daily Chronicle" zice: Serbia şi Grecia au încheiat un tratat pentru o politică comună în chestia teritoriilor cucerite şi o alianţă contra Bulgariei.

*

Londra. — Agenţia Reuter află că în cercurile diplomatice domneşte încă o mare incertitudine cu privire la calea de urmat pentru încheierea păcei. O întrunire a delegaţilor balcanici va avea loc cît mai curînd spre a se delibera asupra punctelor ridicate de guvernele respective şi spre a se lua o hotărîre comună cu privire la calea de urmat.

Abdicarea regelui Serbiei

Paris.—Ziarul „L'Echo de Paris", afirmă că regele Petru al Serbiei, va abdica, îndată după încheiarea păcei.

Comptabil la o mare instituţie de Bancă, titrat cu cunoştinţă de limbi străine, oferă 2—3 ore pe zi persoanelor sau instituţiilor cari ar avea nevoe. Adresaţi în scris sub Comptabil la tipografia H. Goldner.

Preparator *caută lecţiuni de vioară şi meditaţii sub condiţiuni modeste.*

Informaţii la Tipografia H. Goldner.

Junger Architekt

Oesterreicher, moderne Richtung, übernimmt Herstellung von Plänen vom Entwurf bis ins Detail.

Probeskizzen unverbindlichst. Wohnt in Jassy. Gefällige Angebote unter „Raumkunst" an die Adm. des Blattes.

ATELIER SPECIAL

pentru instalaţiuni de

APA şi CANAL

BAI, CLOSETE şi LAVOARE

I. Zamfir şi Gh. Vella

autorizaţi de Comuna Iaşi

Str. Săulescu 1, (Piaţa Unirei)

Execută ori-ce fel de lucrări atingătoare de această branşă, cu preţurile cele mai convenabile şi în provincie.

Devise şi măsurători se întocmesc la cerere.

Palmieri, *oleandri, ficus, lămîie-felurite plante frumoase de apartamente se găsesc de vînzare la administraţia moşiei Climeşt prin Roman.*

Doamnă de bună condiţie sau profesoară, găseşte într'o familie, salonaş bine mobilat, separat, eventual şi pensiune. Poziţiune încîntătoare. Adresaţi tipografia H. Goldner.

ATENŢIUNE

Subsemnatul, aduc la cunoştinţa d-lor Farmacişti Droguişti şi Circiumari, că am deschis cu începere dela 1 April a.c. un depozit engros de:

Alcool rectificat şi anisonat.
Rom, cogneac şi diferite licheruri.
Vin din diferite podgorii.

Vînzarea se face de minimum 10 litri, serviciu la domiciliu cu careola depozitului.

Depozitul, în centrul oraşului, str. Albă (Elena Doamna) No. 10.

Cu stimă.

V. V. Teodorescu.

Un profesor *de limba romînă care să înveţe pe un tînăr german româneşte, se caută.*

A se adresa str. Sinagogilor No. 8.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Oculist operator
reîntors din străinătate

Strada Ştefan cel Mare No. 6

Casele magazia Kahanne

Consultaţiuni 3—6 p. m.

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* Bahnele *cu* Borasca *şi cu hliza* Nemerniţa *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*

Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRE

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentații în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele și Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentațiile noastre iau parte toți corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ȘTIINȚIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitorești regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat și pe mare

INVENȚIILE ȘI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal și Eclair-Journal

Ziarele însuflețite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ȘI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentații cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAȘI

ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primește orice lucrări tipografice.

Executare conștiincioasă. Prețuri modeste

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU

Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreți să aveți un stomac sănătos

BEȚI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somitățile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi și Vezicăria

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii și farmacii din țară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului I. DAVIDESCU Tecucia

Sticla a 1/1 L. 0.85 bani. — 1/2 Litru 0.70 — 1/2 litru 0.50 bani

(Prețurile se [illegible] peleg ori-unde)

CAPSULELE LUI RAQUIN

Cu Balsam de Copaiu

Singurele capsule de *gluten* cu copaiu approbate de Academia de Medicina din Paris. — *Nu se sparg* în stomach, deci, sunt în tot d'auna bine tolerate și nu pricinuesc nici una data righ-ieli. Introbuințate singure seu cu *Injecțiunea Raquin*, vindec în forte scurt timp *scurgerile cele mai tari pricinuite de*

BOLILE SECRETE

A nu primi decât Flaconele cari poartă, pe învelișul de afară, *semnătura lui Raquin* și *Timbrul oficial* (în albastru) al *Guvernului francez*.

DEPOSIT: Paris, 78, Faubourg St-Denis

la *FUMOUZE-ALBESPEYRES*

Și în toți principalele Pharmacii

UNDE SE POT GĂSI ASEMENEA SI

HÂRTIA SI VESICATORIA LUI ALBESPEYRES

întrebuințate în

SPITALELE MILITARE ALE FRANCIEI

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEȘTE ANUNCIURI ȘI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a și a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAȚIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i și r No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanții la 31 Decembrie 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii și de fond. asociaților Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situația asigurărilor la 31 Dec. 1911 92.127 polite de lei 654.389.154 64 | 100

lei 1.995.501 72 la sută rentă

Cantitățile depuse la Casa de depuneri din București.

Lei 7.453.500 ca garanție pentru asigurați din Romînia.

In anul 1911 s'au plătit asiguraților ca dividende

Lei 1.980.25 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viață și deces în combinațiune cu scutire de plată premiilor și oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemenea toate celelalte combinațiuni moderne—cu și fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraților săi: Inatacabilitatea poliției.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Polița universală.

Plata imediată și integrală a sumei asigurate.

Preț mare de rescumpărare etc. etc

Direcțiunea pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agentul general pentru Iași,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166

(fosta strada de Sus)

NEVRALGIE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de Cap, Dinți, Ureche, *Migrenele*, *Durerile*, *Sciatica*, *Durerile de reumatismele acute și cronice*, *durerile cauzate de reumatism*, *durerile de cap*, *durerile de dinți*, *durerile de ureche*, *durerile de spate*, *durerile de piept*, *durerile de stomac*, *durerile de ficat*, *durerile de rinichi*, *durerile de vezică*, *durerile de intestine*, *durerile de picioare*, *durerile de mâini*, *durerile de brațe*, *durerile de umeri*, *durerile de gât*, *durerile de gură*, *durerile de nas*, *durerile de ochi*, *durerile de urechi*, *durerile de creier*, *durerile de inimă*, *durerile de plămâni

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1875 — Joi 9 Mai 1913

Politica și armata

Cum că d. Titu Maiorescu, prezidentul Consiliului de Miniștri a obținut adevărate succese prin răspunsurile la întrebările ce i-au fost puse în Corpurile Legiuitoare, cu privire la chestiunea diferendului Romîno Bugar, nu mai încape nici-o îndoială.

Puține zile ne despart de momentul cînd reprezentanții noștri legali, fie în ședința publică, fie în ședința secretă, vor lua cunoștință de tot ce s'a făcut pentru rezolvarea în condițiuni cît mai avantajoase pentru noi, a acestui conflict.

Viața statului nostru a fost întru cîtva suspendată timp de șase luni, în așteptarea dezlegării lui.

Și în acest interval de timp țara s'a format convingerea că guvernul nostru a fost în nota ce se cuvenea, cînd nu s'a pripit alergînd la războiu.

Țara întreagă s'a convins cît erau de drepte observațiunile d-lui Take Ionescu, ministrul de interne, care la întoarcerea sa din Londra spunea, că a dobîndit convingerea că Europa vrea liniște și nu războiu și că va face totul pentru ca pacea să nu înceteze. Era o înaltă prevedere aceasta, și meritul va fi fost cu atît mai mare, cu cît se invederează acum că era cea justă.

Rău voitorii guvernului însă, conștienți că acțiunea lor poate să-l slăbiască, inconștienți poate că ea lovește în înșeși interesele țării, luptă din răsputeri scornind tot felul de invențiuni.

Căci este un fapt cert că nu se știe sigur ce conține protocolul de la Petersburg. Ziarele străine au dat o tălmăcire punctelor cuprinse în el, tălmăcire care în parte a fost dezmințită.

Este sigur dar, că secretul planează încă asupra celor aflătoare în zisul protocol. Asta nu împedică însă pe adversari să pună la îndoială chiar declarațiile categorice ale primului-ministru. In orbirea lor politică merg pînă a susține că dezlegarea asupra secretului a și sosit, dar că alte interese fac a se amîna aducerea punctelor din protocol la cunoștința țării legale.

Zicătoarea romînă spune, că „nu e mai mare surd de cît cel ce nu vrea să audă". Așa și în cazul de față, ori cîte încercări vei face, ori cîtă sinceritate vei aduce, cel pornit a-ți fi vrăjmaș, n'are să te asculte.

Noroc însă că nu acești porniți formează țara.

Dar impacienții aceștia, războinicii dintre cari nu se știe cîți ar fi mers la războiu, nu se mulțumesc numai la o critică de felul celei arătate aici.

Ei merg mai departe și vor să facă partașă la acțiunea lor însăși armata. Gazetele mărunte ale nemulțumiților nu se sfiesc a spune că această instituțiune de stat, ar nutri idei nepotrivite cu menirea ei. Or, armata este pavăza noastră pentru vremuri grele, și nu trebue să fie permis ori-cui ca pentru animozități personale, să se folosească de numele ei, arătînd-o ca sprijinitoare a sa. Armata e a țării și deci a nimărui.

In armată avem fii și nepoții noștri și deci nu cu inima ușoară putem lăsa ca să se strecoare că dînsa ar împărtăși idei și sentimente cari nu ar cadra cu adevăratele interese ale țării.

Armata trebue să-și verse sîngele cînd e vorba de apărarea patriei, fie că aceasta a fost atinsă în onoarea ei, fie că a fost lovită în ceia ce suntem obișnuiți a numi moșie strămoșească.

Cum că lămuririle date de Președintele Consiliului au avut darul a exaspera pe o sumă de nemulțumiți se poate vedea din accesul ce i-a apucat cu privire la armată.

In gazetele de mîna a doua din București, dînșii caută a împrăștia zvonul că la caz de oare cari turburări pe care dînșii le-ar provoca, cu sau fără motiv, armata ar rămînea impasibilă. Și de ce aceasta? Pentru că armata e nemulțumită de rezultatul obținut la Petersburg.

Atunci, nu suntem noi în tot dreptul a zice că să atribue acestei instituțiuni idei și sentimente înjositoare, idei și sentimente cari nu sunt, nu pot fi ale ei?!

Și în adevăr pînă în momentul cînd scriem aceste rînduri, armata ca și ori care dintre noi nu știe pozitiv ceia ce conține protocolul din Petersburg.

Apoi armata posedă în cel mai înalt grad sentimentul datoriei și al disciplinei. Ea știe că în chestiunea ce ne preocupă, cei ce au răspunderea sunt factorii constituționali: este regele, este țara legală.

A admite ca armata n'are să asculte de ceia ce va decide consiliul de miniștri e un non sens, este a admite un regim de anarchie.

Și noi slavă Domnului, numai de așa ceva n'am dat ocasiune să ne vorbiască cineva, n'am permis să se cugete așa ceva. Ar fi o răsturnare a întregei ordine de stat, dacă ne am gîndi numai că asemenea lucru e posibil în veacul acesta civilizat.

Să presupunem un moment că cele ce ni s'ar comunica cu privire la chestiunea externă, n'ar fi tocmai pe placul cîtor-va. Căci evident este, că ori cît de cu succes s'ar fi condus acțiunea diplomatică, ori cît de strălucite rezultate se vor fi putut obține, nu toți vor fi mulțumiți. Și nu vor fi mulțumiți mai ales acei cari nu vor și nici nu au interes a fi mulțumiți.

Țara legală însă, reprezentanta țerei reale, în marea ei majoritate nu recunoaște meritele celor ce s'au devotat cauzei, celor cari au susținut cu energia dictată de împrejurări realizarea cerințelor noastre. Ar fi mostruos numai să ne gîndim că armata, care încă o dată e a țării, care are o menire așa de frumoasă, căreia îi sunt rezervate zile de glorie, mult mai mîndre de cît cele ce ar fi putut avea în actualul conflict din Balcani, să se erigeze în cenzor al actelor înfăptuite de factori constituționali și să asculte voacea celor fără răspundere.

Nu ne permitem nici macar a gîndi la așa ceva, dar dacă am relatat lucrul aici, am făcut'o pentru a arăta pînă unde poate duce patima pe unii oameni.

Nu ne permitem să cugetăm că astăzi se mai pot găsi indivizi — bine înțeles cu oare care cultură și pricepere a nevoilor generale — cu instincte așa de sangvinare în cît să voiască a da foc țerii numai pentru un simplu capriciu. Armata apoi încă n'ar putea să se plîngă că n'a fost obiectul unei deosebite solicitudini din partea celor ce au avut cădere a se ocupa de ea.

Ea trebue să se simtă mîndră pentru că în momentul cînd primejdia bătea la porțile noastre, toată suflarea românească către dînsa, către bărbăția ei își avea îndreptate privirile.

Cu toate că am trecut în liniște prin acele timpuri de emoțiune, nu vom putea nega că am avut și momente înălțătoare. Și pacea sufletească atunci nu ne o dedea decît armata.

Și aceasta va fi de ajuns pentru a face să se vadă că în viitor, solicitudinea pentru dînsa trebue să sporească, căci la vremi ce vor veni, de și nu putem prezice anume cînd, altfel se va putea vorbi în numele țerii, cînd se va ști că îndărăt stau gata, *dar absolut gata*, peste jumătate miliard de baionete.

V. I. Radu

MICI POLEMICI

Pe un afiș de concert se citea, în una din aceste din urmă zile: „Flaut — Nicolae Fleva". Tribunul dădea concurs unui concert.

Nu e nimic de mirat. D. Fleva e un iscusit... șantagist politic.

*

Din cine descinde tribunul Fleva?
— Direct din Radu... N gru.

*

Acei cari combat drepturile femeei-avocat se întemeiază, de sigur, pe principiul: „taceat mulier in... justitia", modificînd vechea zicătoare: „taceat mulier in ecclesia".

*

Intr'o eventuală combinație politică d. Al. Bogdan-Pitești va ocupa demnitatea de director al închisorilor.

Cine le-a... ocupat atît de mult ca dînsul?

*

Domiciliul politic al lui Fleva este Rîmnicul-Sarat. Și n'are pic de... sare în tot ce vorbește.

*

„Cuvîntul" reproduce o ripostă a d-lui P. P. Carp către d. Al. Marghiloman:
— „Nu mă îndoiesc de oameni, ci de onorabilitatea lor!"

S'a gîndit de sigur la membrii din gruparea „Cuvîntului".

*

Fleva nu mai este, în politică, nici cu albii, nici cu roșii. Va forma un partid al... negrilor, luînd ca deviză și ca ideal: galbănul...

Apașii între ei. Unul dintre ai „Dreptății" vorbește de altul dintre ai „Viitorului":

Ziarul *Viitorul*, care *numără printre redactorii săi si pușcăriași și escroci cunoscuți beciurilor poliției*, duce de cîtăva vreme o campanie furibundă împotriva *apașilor presei*, ceeace ar fi foarte lăudabil dacă ar porni de la inițiativa unor persoane mai chemate să o facă.

...Cui o spune!

NOTA ZILEI

Silistra, mereu Silistra!
Avem: cafeneaua Silistra.
Berăria Silistra.
Cravata Silistra.
Soponul Silistra.
Batista Silistra.
Cofetăria Silistra.
Pălăria Silistra.
Mărci jubilare Silistra.
Cărți poștale Silistra.
Albumuri Silistra.
Tortul Silistra.
Și altele și altele...

Numai bunii noștri vecini și prieteni, de peste Dunărea — Bulgarii — nemîngăiați de cîte-i fac să înghită foștii lor aliați, Grecii și Sîrbii își mai îndulcesc amarul consumînd fabricațiunea lor proprie, care se chiamă:

— rahat Silistra!

Francejii ne reabilitează

Intr'un articol din revista franceză *L'education* pe Martie se vorbește în fine și de binefăcătoarea influență culturală pe care noi am exercitat-o asupra Bulgarilor, dîndu-le mijlocul de a-și pregăti buna stare de mai tîrziu. Cea dintîi școală bulgărească, aceea din Grabovo, s'a înființat după modelul școalelor noastre și de un călugăr venit anume din Bulgaria la București, ca să vadă cum erau școalele noastre. Iată textual ce spune mai sus numita revistă (pag. 5).

„Bulgarii puseră ochii pe un călugăr anume Neofit și-l trimeseră la București ca să studieze funcționarea noului învățămînt (sistemul lancasterian), care tocmai atunci se introdusese în Valahia. Ideia înființărei unei școale în Bulgaria fu bine primită în Rusia, care dete bucuros bani și Neofit plecă la București... Cît stete la București, Neofit traduse și diferite manuale de școală, care aveau să-i slujească în viitoarea școală și se întoarse în țară plin de entuziasm pentru sistemul lancasterian. In acelaș an, 1835 școala din Grabovo era înființată. Această dată a rămas memorabilă în istoria Bulgariei, căci ea fu punctul de plecare al unei epoci de mare însemnătate. Neofit era și directorul școalei și aproape singurul ei profesor. El învăța pe școlari scriere, citire, geografie, istorie, aritmetică, religie. Apoi elevii cei mai mari învățau la rîndul lor pe cei mai mici. Mergea însă foarte greu cu limba, care nu era formată pentru a se preda în ea cu ușurință.

De aceia Neofit se văzu silit să scrie și o gramatică (cea dintăi a limbii bulgare). De la Grabovo au plecat apoi învățători în restul țării și pînă în Macedonia. Numai în zece ani (1845), școalele întemeiate cu învățători de la Crabovo ajunseră la numărul de 51.

Cîte n'ar fi de spus despre foloasele culturale trase de poporul bulgar în țara noastră, dar tot e bine că Francezii recunosc atîta că învățămîntul primar bulgar își datorește originea modelului luat de la noi.

Oratoria tribunului

Pentru genul de oratorie a tribunului, a fostului tribun N. Fleva, un singur cuvînt are vocabularul romînesc: clămpăneală.

Nu mai e vorba nici de eloquență, în înțelesul propriu zis, nici măcar de o vorbire sistematică, ordonată, păzind anumite reguli și supunîndu-se unei discipline mentale care se cheamă logică și care cată să fie la baza unei cuvîntări rostite în public, cu intențiunea de a convinge, cu datoria de a dovedi anumite lucruri.

Nu.

Ci este o oratorie sui generis, izvorîtă din acea urîcioasă patimă umană pe care psihologia veche o numea invidia pessima, *punînd'o între cele mai meschine pasiuni și care e menită să descalifice, să dezonorez cu desăvîrșire pe acel care vine să practice în public atari exhibițiuni de oratorie maniacă și mizerabilă de personalități și nimic alta decît personalități.*

Un tip absolut clasic de „orator" încurcă lume e te la noi îmbătrînitul și de multă vreme răsuflatul tribun.

Lipsit de cultură și de relief, izbutind a uzurpa în tinerețe o oarecare aureolă de democrație, cucerind masele inculte prin o frazeologie de demagog, — iată-l „popular" la un moment dat, pînă cînd mulțimea decepționată va fi sătulă de gogoașele lui oratorice, iar tribunul — cum s'a întîmplat în alegerile parlamentare din urmă — aruncat peste bord de toate partidele e trimis în parlament printr'un gest de generozitate a guvernului, alegîndu-l ca „independent" pe deșertul politician, care a fost, toată viața, dependent numai de interesele proprii bănești și de aparente succese momentane făcute să i măgulească amorul propriu excesiv.

Decît tribunul și tribuna—sfîrșesc prin a fi în conflict, din ce în ce mai mult. Un parlament nu poate îndura pedeapsa de a asculta mereu balivernele, copilăriile, clămpănelile unui răsuflat care a mai păstrat doară vanitatea unor reclame gazetărești și a pierdut cu desăvîrșire criteriul unei auto-critice. De aceea ultima lui încercare de a terfeli cinstea și corectitudinea d-lui Al. A. Badareu, fu întîmpinat de o adevărată revoltă a Camerei și ramolitul Fleva a avut o lamentabilă atmosferă de murmure și protestări. Secătura și-a primit lecția bine meritată și senilitatea a fost înfierată, făcîndu se de către d. ministru dovada că pseudo-tribunul vine să mistifice parlamentul și opinia publică numai cu născociri, cu minciuni, cu insinuări, cu povești băbești culese de la toți micii mahalagii ai ziarelor opușe.

Sancțiunea morală va veni și ea, iar toată lumea va pătra convingerea că senilul recurge la clempăneala lui oratorică fără nici o chemare, fără a fi el însuși convins de ceea ce vrea să dovedească.

Și-i va da întreg disprețul cuvenit, pentru ca falimentul impulsivului ex-tribun să fie desăvîrșit.

A doua interpelare N. Fleva

Răspunsul d-lui ministru Al. Bădăreu

D. Fleva—un tip al moravurilor noastre publice

Să-mi permiteți să răspund interpelării d-lui Fleva, întăi la ce intereseaza țara și apoi la ceea ce poate să vă intereseze pe d-v.

Pentru că d. Fleva are obiceiul de a aduce în parlament asemenea chestiuni, să-mi dați vă rog, atențiune, pentru că și d. Fleva e un tip al moravurilor noastre politice.

Chestiunile de drept civil n'au ce căta la tribuna parlamentului

Am spus și în data trecută că aceasta e o chestie de drept civil, iar nu de rezolvit în Parlament. Dacă am recurge la rezolvirea proceselor civile în Parlament nu știu unde am ajunge.

Dacă fiecare contract făcut cu statul ar fi adus în Parlament și s'ar aduce acuzațiuni că contractantul e insolvabil, etc., indiferent dacă e adevărat sau nu, mulți ar mai contracta cu Statul?

De la tribuna parlamentului credeți că nu sunt compromiși contractanții?

Lemnele sunt proprietatea lui Juster

Cum să nu fie lemnele proprietatea lui Berman Juster? El are în pădurea de la Maxut 846 fălci lemne, cu dreptul de a le tăia pînă la 1930. Raportul inginerului spune că e o pădure seculară și că ea produce enorm de mult.

Se poate deci pune la îndoială că nu va putea furniza cei 100.000 metri cubi, căci atît s'a contractat?

Funcționarul statului se duce la fața locului și ia în primire 87 500 metri cubi de lemne și spune că sunt bune.

Neînțelegîndu-se precis cum stau lucrurile, în mintea unora a ajuns bănuiala că ele se prezintă altfel de cît cum sunt în realitate.

Se poate concepe că d. Paul Greceanu a revendicat acum trei luni drepturile d-sale asupra putregaiului.

Transacția dintre proprietar și Juster vorbește de material lemnos și el nu e relativ la pădure.

In condițiunile contractului la 1 Septembrie 1913, eșea din proprietatea lui Berman Juster și intra în proprietatea proprietarilor materialul lemnos tăiat după 1910. Berman Juster avea deci drepturi pînă la 1 Septembrie 1913.

Pentru 30 mii metri cubi de lemne nu poate fi nici o discuție, căci ele au fost tăiate în cursul iernei și proprietarii nu aveau nici un drept asupra lor.

Procesul Verbal de recepție

Sunt lemnele lui Berman Juster în bună stare sau putrede? S'a făcut cu ocazia contractului o recepție și în procesul-verbal, se spune lămurit că lemnele sunt bune și că Juster va putea îndeplini condițiunile contractului.

Inginerul care a făcut acest procesverbal mi-a fost cu totul necunoscut și ca nume pînă la această interpelare. Se spune că acest inginer, pe care interpelatorul îl acuză de fals, e inginerul ministrului lucrărilor publice, după cum altă dată s'a spus că există „magistrații lui Badareu".

Răzbunarea evenimentelor a vrut însă ca acei cari au țipat pe tema „magistraților lui Badareu", tot ei să se încline acestor magistrați. (Aplauze).

Furnituri acordate fără licitație

D. ministru Badareu citește părți din contractul-tip în care se spune că lemne refuzate însemnează lemne supuse să fie primite cu oare-care reducere. Se numește apoi un delegat care cercetează și dacă se cade de acord e bine, dacă nu, se pronunță însăși direcția C. F. R.

Aș vrea să se conteste de cei cari au făcut administrație, dacă nu se admit oferte, nu după trei licitații, ci chiar fără o singură licitație.

S'au admis la noi furnituri foarte însemnate de lemne fără nici o licitație.

Cum se fac recepțiile

D. ministru Badareu dă explicațiuni asupra modului cum se fac recepțiile și citește un contract din 1908 și altele cari sunt făcute cu precauțiunea că în caz de refuz lemnele sunt susceptibile admiterei cu preț redus. Așa s'a procedat.

Dacă administrațiile.

la toate direcția C. F. R. ar refuza categoric toate lemnele putrede sau cu alte defecte, credeți că ar mai contracta cineva cu C. F. R.? Vă mai puteți îndoi asupra furniturei din pădurea Maxut, care a fost recepționată în acelaș fel?

Statul e asigurat

D. Fleva pune chestia dacă Juster va putea furniza lemnele și amestecă un alt contract în contractul lui Juster.

Cred că rău se face că se aduc în Parlament asemenea chestiuni, cari dacă ar fi într'adevăr așa cum sunt prezentate, ar depinde de justiție. Intr'un parlament pe care îl respecți, nu trebui să aduci asemenea întortochieri.

Interpelatorul afirmă că dacă până la 1 Septembrie lemnele nu vor fi în gara Hîrlău, ele nu vor mai putea fi nici proprietatea lui Juster și nici a Statului, ci a proprietarilor.

Berman Juster are însă un depozit de lemne la fabrica sa de sticlărie de la Maxut, destul de mare. Va fi de-ajuns ca până la 1 Septembrie lemnele să fie la marginea pădurei sau la depozitul lui Juster, pentru ca Statul să fie asigurat.

Șoseaua de la Hîrlău

D. Fleva spune că a vrut să cerceteze la Maxut, însă n'a găsit căruță. D-sa vrea să ne facă să credem acest lucru, cînd e știut că Hîrlău e un orășel și în jurul lui sunt alte comune destul de însemnate, unde putea găsi mijloace de transport.

Dar ce a zis d. interpelator? A găsit o anumită presă care să se preteze la susținerea unei anumite campanii și fără să se gîndească să mai studieze chestiunea, a adus o în Parlament.

S'a pus în legătură cu acestea și facerea nouei șosele de la Hîrlău, tot ca o „afacere" a mea și că e în legătură cu furnitura Berman Juster.

Șoseaua aceasta e destul de importantă și deservește pe locuitorii din toate comunele din împrejurimi. Impotriva stărei

KALODONT
PASTĂ DE DINŢI
de vânzare la: PARFUMERIĬ, FARMACIĬ, DROGUERIĬ etc:
F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris
Reprezentant: Sam. Löbl, Bucureşti.

proaste a acestei şosele a reclamat şi un om care nu face parte din nici un patrid politic... d. Grigore Ghica-Deleni, care a spus că pune la dispoziţia Statului şi prundiş pentru realizarea şoselei. Dar alte reclamaţiuni insistă de asemeni asupra necesităţii de a se pene în stare de bună funcţiune această şosea.

Se poate admite să reproşezi tocmai ministerului care are răspunderea bunei stări a drumurilor că ia o măsură în acest senz? Cînd am luat măsuri pentru îmbunătăţirea acestei şosele am avut în vedere pe toţi acei interesaţi în ea.

Dar în ochii Parlamentului nu s'a arătat de cît că şoseaua s'a făcut numai pentru Berman Juster! Afară de proprietari nu trebuesc uitaţi nici cărăuşii, cari fiind-că n'au şosea bună, nu pot cîştiga de cît a treia parte din ceea ce cîştigă acum. (Aplauze).

Credeţi că puteţi condamna pe un ministru pentru că vrea să aducă la funcţiune o şosea de care alţii n'au avut curajul să se atingă? Puteţi avea mentalitatea d-lui Fleva? (Aplauze).

Acomptul

D. Fleva, spune d. ministru, a inzistat din nou asupra acomptului dat lui Juster.

D. Badareu citeşte pasagiu din regulamentul special asupra modului cum se angajează lucrări şi furnituri.

D. interpelator şi-a permis să insinueze că furnitura e „afacere" a mea. Cum rămîne însă cînd nu sunt fapte? (Aplauze).

Seriozitatea şi lealitatea domnului Fleva

Să-mi permiteţi să vă relevez părţile spuse şi insinuate de d. Fleva. Nu sunt de cît cîte-va luni de cînd d. Fleva îmi spunea „fratele Badareu".

In lunga sa viaţă combativă, d. Fleva n'a ajuns încă la convingerea, că atunci cînd vrea ca mîna să-i fie mai grea, ea alină mai dulce. (Aplauze îndelungate).

D. Fleva erou al unor insinuări infame

D. Fleva tot cu mentalitaiea d-sale, mi-a făcut o acuzaţie că de ce, fiind ministru, sunt arendaş şi comerciant?

In rîsetele Camerei, domnul Badareu persifilează cum a combinat d. Fleva aceste insinuări. Toate acestea suut poveşti de babă şi să-mi permiteţi să nu vă măsor cu d. Fleva.

D. Fleva e slab la cap şi d-sa singur a declarat'o cu prilejul budgetului.

Nu relev atacul d-lui Fleva, care a ieşit din partidul conservator-democrat pentru că nu i se dat o situaţie.

Declar un lucru: în faţa acestor atacuri stau vecinic şi voiu răspunde cu fapte. (Aplauze îndelung repetate).

D. *Fleva*, cere cuvîntul în chestie personală.

Voci, închiderea şedinţei.

Se închide discuţia şi şedinţa se ridică la orele 8 fără un sfert.

D. N. Fleva încearcă

Literalmente zdrobit de răspunsul clar şi concis al d-lui Al. A. Bădăreu, d. N. Fleva îngăimează o cuvîntare pe tema retragerei sale din partidul conservator-democrat şi îşi atrage următoarele replică usturătoare.

Răspunsul d-lui Take Ionescu

D. ministru T. Ionescu. Partidul nostru se solidarizează cu d. Bădăreu. Am convingerea că d. Bădărău a lucrat cinstit şi mă solidarizez cu acţiunea d-sale.

Eram un deputat tînăr cînd d. Fleva a atacat, a masacrat un bărbat politic.

Tactica d-stră d-le Fleva a fost să nu puneţi nici o strajă vorbei d stră de opozant. *Cum auziţi de vr'o neregularitate n'o cercetaţi, dar veniţi imediat cu ea în public. D-ta vii cu atacuri de cinste personală, şi cine n'atacă în politică? Apoi cu aceşti oameni te găseşti a doua zi alături.*

Solidaritatea mea nu e din necesitate, ci din convingere.

In ce priveşte retragerea d-voastă din partid, e adevărat, de mult încă, d-stră aveaţi la club o atitudine pesimistă, care contrasta cu părerile tuturor celorlalţi membri ai comitetului executiv. Acţiunea d-tale nu corespundea cu vederile partidului şi ai plecat atunci cînd a venit chestia tramvaiului. Ai venit cînd ai vrut, ai plecat cînd ai vrut; nu m'am plîns la nimeni, nu mă plîng nici azi. Cer un singur lucru; ca oamenii cari au fost odată împreună să nu se certe pe urmă în public. Nu puteam să primesc un veto din partea d-tale.

Dar a fost un moment în viaţa d-tale cînd împreună cu d. Bădăreu voiai să faci un pronunciamento.

D. Fleva. Protestez. E absolut inexact.

D. T. Ionescu. Atunci am fost greşit informat. Dar a fost un moment cînd d. Fleva era alături de d. Bădăreu.

D. Fleva. Pentrucă aveam aceiaşi atitudine în chestia tramvaiului.

D. *T. Ionescu.* De aceia nu vorbesc de plecarea d-lui Fleva de cît cu cuviinţă, dar fără nici o durere vizibilă! (Rîsete).

Dar un partid se bizuie pe concursul puternic pe care i-l poate da un membru pe concursul sigur şi un asemenea concurs d-voastră n'aţi putut da nici odată. De aceia nu transformăm în tragedie un fapt divers din viaţa noastră publică (Aplauze).

Cuvîntarea d-lui Th. Emandi

D. *Th. Emandi.* Am protestat, de oare că d. Fleva a adus înaintea Camerei chestia Berman Juster. Nu cunoaştem chestia, dar *am cercetat dosarele şi m'am convins că d. Badareu a lucrat absolut cinstit. Am cerut de două ori d-lui Fleva să facă dovezi, nu le-a făcut, d-sa însă a insinuat*: atunci am rîdicat şi eu tonul căci pe acest ton se urma discuţia. Azi însă d. Fleva m'a înjurat; îi răspund d-lui Fleva atît: Eu nu ştiu să înjur. (Aplauze).

Incidentul e declarat închis.

O scrisoare inedită a lui M. Kogălniceanu

Paris 1/13 Mai 1849

Iubite Frate,

Am primit scrisoarea din 18/30 April şi dintîi îţi voi răspunde în scurt despre proiectul ce ai de a veni în Paris, întemeindu-te pe făgăduinţa ce ţi s'au făcut cînd erai aice de a-ţi da 12 galbeni pe lună la o litografie. La aceasta 'mi vei da voie că înainte de toate eu socot că mă adresez la un bărbat cu mintea coaptă, iar nu la un copil, pentru că nu mai eşti copil Ca bărbat cu minte coaptă, cum se poate dar să cunoşti aşa de pu ţin împregiurările obşteşti a Europii? Cînd criza politică şi comercială au dărmat stările cele mai mari şi mai sdravine, cînd resboiul ţivil este în toate ţerile, cînd Parisul mai ales este în cea mai mare nesiguranţie dacă are mini să fie socialist sau monarhist, cînd prin urmare nimene nu gîndeşte la arte, cum poţi crede că vei găsi 12 galbeni pe lună într'o litografie?

Această sumă astăzi cu greu ar găsi-o cel întîiu litograf.

Imi zici că este deosebire între nevoile din Moldova cu nevoile din Paris. Dar în Moldova nu eşti în primejdie de a şedea în uliţă, de a muri de foame, de a rămînea gol, ca în Paris. Dacă aceasta este deosebirea, sunt cu totul de aceeaş opinie. Imi zici că în Moldova suferi, trăieşti în trîndăvie, fără folos pentru tine şi pentru alţii. Aşa este: dar eşti oare singurul în aceastăşi poziţie? Da oare aceasta nu este rolul obştesc a tuturor acelora care aşteaptă un viitor mai bun? Dacă la vrîsta ta te desperezi, apoi noi acei cari suntem mai bătrîni, cari avem mai puţin de trăit şi prin urmare şi de nădăjduit, apoi ce trebuie să facem? Cînd aveam vîrsta ta, nu gîndiam aşa, nu mă descurajam aşa de lesne; şi încă astăzi nu mă desnădăjduiesc, cu toate că vieaţa mea a fost plină de vifore, de prigoniri şi de decepţii. A se despera cu uşurinţă, nu este dovadă de o inimă tare. Vitiurile de care trebuie să te fereşti mai mult sunt presumţia şi mîndria. Dară cred că vroeşti a te face folositor, cred că viaţa trîndavă nu-ţi place; dar pentru aceasta nu trebuie să te pui în *génie méconnu* şi să faci ca Coradini, carele zicea că Moldova nu este vrednică să-l aibă, că odată în ţeară străină o carieră strălucită îl aşteptă şi care astăzi moare de foame în Franchfurt.

Pentru noi singurul loc unde putem însemna ceva este Moldova; acolo trebuie să ne silim să arătăm că suntem în stare de a face ceva. Cît pentru Franţa ţară plină de geniuri şi de talenturi, oameni de bine ca tine şi ca mine mor de foame, iar nu cîştigă 12 galbeni pe lună mai ales în ramul inteligenţei sau a artelor.

De aceea, frate, curaj; ai nădejde în tinereţa ta.

Astă-zi nu poţi face nimică, dar mîne poate vei putea. Şi în sfîrşit, cu toate greutăţile ţării, am convincţia că numai în Moldova poţi face ceva. Cît pentru folosul ce zici că poţi capata în Paris, adică învăţătura, aceasta, dacă vei vroi o poţi cunoaşte în Moldova.

Ştiinţa astă-zi nu aste un mister; tiparul au făcut o universală. Cărţi în Moldova poţi găsi.

Cît pentru mine, ceea ce ştiu mai mult am învăţat nu în Germania, ci în Moldova. Zici că pentru ca să înveţi, ai trebuinţă de ceasuri liniştite. Dacă pre aceste nu le ai în Moldova, în Paris le vei avea mai puţin. Acolo ai numai îngrijiri [1]) morale, în Paris vei avea pe cele materiale, care sunt ceva mai cumplite.

Cînd dimineaţa te vei scula şi nu vei şti ce să mînînci şi unde să te ascunzi de datornici, te încredinţezi că atunci vei avea prea puţin mintea dedată la învăţătură.

De aceea frate, ai curaj şi nădejde. Acum e primavară. Du-te la ţară, ia cărţi cu tine, voi găsi de ajuns în biblioteca mea.

Cu cărţi, cu petrecerea vîntului şi a unei moşii frumoase [2]) fără îngrijirea despre casă şi masă, poţi foarte bine petrece. Cît pentru mine.... [3]) Alexandri, Goleştii, etc. etc. Curaj şi pentru numele lui Dumnezeu nu mai hrăni nişte idei false şi ridicole.

Nu te lua după noua generaţie care creşte acum şi care n'are alt merit de cît a îmbătrîni la vrîsta de 18 ani. Misia noastră este de a stărui, iar nu de a ne văicăra şi le scriu aceste pentru că socot de datorie de a te întoarce din calea rătăcită.

Rabdă, cum răbdăm toţi. Intorcîndumă în ţeară, atunci vei putea veni în Paris şi unde vei vroi.

Astă-zi n'ai mijloace. Marghioliţa'mi scrie că moşiile.

M. Kogălniceanu

1) Grijì.
2) Răpile, în judeţul Fălciu.
3) Hîrtia ruptă.

CURIOZITĂŢI ŞTIINŢIFICE

Recreaţiuni aritmetice

Spune cuiva să scrie un rînd de 3 sau 4 cifre; de pildă: 3428. Atunci eu îi spun că după ce va mai scrie dedesubt încă trei rînduri de atîtea cifre, (în cazul de faţă patru), şi după ce voiu adăoga şi eu alte trei rînduri, va rezulta ca sumă totală, cifra de 33425.

Iată socoteala: rîndul dintăi,	3428
Cele trei rînduri următoare,	2341
„ „	4600
„ „	3327
Rînduri scrise de mine,	7658
„ „	5399
„ „	6672
Deci suma	33425

La rîndul întăi, în loc de patru cifre se pot scrie şi trei şi două; se pot scrie şi mai multe, (de pildă 4, 5, 6, etc.): rîndurile următoare merg în acord cu ele.

Apoi în loc de trei rînduri se pot scrie şi două; se pot scrie şi mai mult de cît trei; dar prea multe rînduri devin plicticoase.

In această problemă, baza este cifra „9".

Cifrele din rîndul de mai sus şi cele trei următoare, scrise de adversar, n'au nici o importanţă; *trucul stă la cele trei rînduri scrise de mine, fiecare cifră corespunzătoare din rîndul adversarului să sumeze „9".*

Aşa dar primul rînd	3428
Minus	3
Rămîne	3425

Cifra „3" aşezată la cap, rezultă: 33425

Acest calcul, care se operează foarte lesne, se face bine înţăles, în gînd, ca să întrigheze pe adversar.

Dacă cifra *finală* din rîndul întăi, va fi mai *mică* de cît cifra „3", de pildă: 2, 1 sau 0, operaţiunea scăderei va fi aceiaşi, dar în aşa caz, deosebirea între cifrele rîndului *întăi* şi cifrele din suma finală, va fi mai mare.

De pildă, la primul rînd	3400
Minus	3
Rest	3397

Cifra „3" aşezată la cap, rezultă suma de 33397

Incercaţi şi veţi vedea că aşa-i.

Dacă după primul rînd, se vor mai pune dedesubt, numai două rînduri, atunci, în loc de cifra „3" se va scade cu cifra „2", punîndu-se şi la cap tot „2".

Nel

In curînd apare în editura Tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA II-a din
MARELE
Dicţionar latin-romîn
de
IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.

Preţul acestui dicţionar, cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.

Atenţiune.—*Persoanele care vor trimete de pe acum prin mandat postal suma de 8. lei, se vor considera ca abonat şi vor primi la apariţie Dicţionarul franco. Numele abonaţilor vor figura într'o listă specială în corpul dicţionarului.*

INFORMAŢII

Solidaritatea guvernului.— Profeţii de nenorociri, cari în ocurenţă, se confundă cu pescuitorii în apă turbure trăgeau nădejde de un profit politic cu prilejul întrunirii Marelui Colegiu Electoral.

Cu cîte-va zile înainte, începuseră să pregătească „opinia publică", adică pe cititorii lor, pentru marea surpriză, pentru lovitura de teatru ce avea să se producă în ziua alegerei unui Episcop pentru eparchia Rîmnicului-Noul Severin. Blocul guvernamental — precizeau ei, cu o certitudine de auguri — se va rupe, se va face dovada că solidaritatea între cele două nuanţe din cabinetul de colaborare nu există....

Ce crudă desminţire le-au dat faptele! Nu numai guvernul a fost bloc, dar bloc a ramas şi majorităţile. Cu aceeiaşi tărie, ca în memorabile şedinţe de la Cameră, cînd d-nii Titu Maiorescu şi Take Ionescu au dat explicaţiuni, la întrebările d-lor Fleva, Greceanu şi Giani, solidaritatea s'a afirmat şi eri nu numai pe banca ministerială dar şi între acesta şi majorităţile parlamentare.

P. S. Sofronie Craioveanul a fost ales Episcop cu 124 voturi din 194, şi aceasta de la primul scrutin.

Unde sunt defecţiunile de care ne vorbiau cu atîta stăruinţă ziarele pe opoziţie?...

Unde e spărtura ce urma să se producă în blocul guvernamental?

Comunitatea de vederi între cele două partide de la guvern, n'a fost nici odată mai făţişă, iar conştiinţa datoriei lor către ţară nici odată mai vie ca în împrejurările de astă-zi.

Tare pe încrederea Suveranului şi pe concursul Parlamentului, guvernul rămîne în slujba înaltei misiuni ce are de îndeplinit pentru consolidarea prezentului şi asigurarea viitorului acestei ţări.

Telegrama M. S. Regelui Italiei către Academiea Română!—M. S. Regele Italiei a răspuns Academiei Române la telegrama, trimisă în ziua de 1 Maiu prin următoarea telegramă:

Domnului preşedinte al Academiei Române

Mulţumesc călduros pentru prea frumoasa telegramă dată cu ocaziunea mult plăcută a petrecerei în Roma a Alteţei Sale Regale Peincepelui Carol. M'au atins în mod cu deosebire plăcut gîndul şi amintirea acelei distinse academii şi le rememorez din toată inima.

Victor Emanuel.

D. general Hârjeu, ministru de războiu, va supune mîne spre aprobarea M. S. Regelui, decretele cu avansările ce urmează a se face pe ziua de 10 Mai curent.

In grădina Cişmigiu din Bucureşti vor avea loc în zilele de Vineri 10, Sâmbătă 11 şi Duminică 12 Mai, Mari serbări populare ale *„Ligei naţionale aeriene"* sub înaltul patronagiu al A. S. R. Principele Ferdinand, pentru mărirea fondului ei de întreţinere.

Direcţiunea C. F. R. a acordat o reducere de 75 la sută, pentru participanţii la congresul Cercurilor Comerciale, care va avea loc, la Constanţa în zilele de 12 şi 13 luna curentă.

Biletele de identitate se pot obţine dela membrii cercului comercial din localitate.

La liceul internat, s'a constatat un caz de scarlatină.

S'au luat toate măsurile dictate de legea sanitară.

Mîne după amiază vor avea loc la externatul de fete, repetiţiile generale al exerciţiilor de gimnastică, în vederea serbărei de la 23 Maiu.

D. D. Herzenberg, farmacist şi I. C. Apostol directorul şcoalei Vasile Conta din localitate, au înaintat comitetului pentru ridicarea unui monument în amintirea defunctului dr. Al. Rudescu suma de 187 lei 65 b., colectată de domniile lor.

Şcolare.—Eri 7 Maiu s'a ţinut la şcoala de băeţi No. 7 „Gh. Asachi" esamenul pentru capatarea definitivatului; au reuşit următorii:

Din jud. Tecuciu.—D-rele Lucreţia Popescu, de la P.-Turcului, Const. Mihai de la Tudor Vladimirescu, Iftimiu Vasile de la Bacani.

Din jud. Tutova.—D-rele: Lucreţia Gavrilov de la Zorleni, Gh. Ginghină de la Ciureşti, Gh. Dragomirescu de la Cuchidici.

— Ministerul transferă pe 1 Aprilie pe d-ra Maria Dimitriu conducătoarea grădinei de copii din Butea, Romzn, la grădina de copii a societăţei, „Frăţia" din Piteşti-Argeş.

— S'a acordat cu începere de 1 Maiu şi pînă la finele anului şcolar, concediu d-nei Sabina Roguschi, conducătoarea grădinei de copii de la Barticeşti-Roman.

— Pentru zilele de 13 şi 14 Maiu sunt convocaţi la minister toţi inspectorii primari şi revizorii şcolari, spre a discuta programa şcoalei primare.

— D-nii institutori şi institutoare sunt rugaţi de minister, a face Sîmbătă după amiază escursiuni cu elevii, sau dacă e timp nefavorabil, lucrul manual.

Sufragete în Bucureşti.—Duminică 12 Mai va sosi în Bucureşti d-na Carie Chapman Catti din America, preşedinta „Uniunei generale pentru dreptul de vot al femeei", şi d-ra Anie Furunhjelm din Finlanda, care vor ţine la Ateneu în acea zi, ora 4 jum. d. m., o conferinţă despre *Femeia viitorului.*

In învăţămîntul Iaşan sunt vacante: pedagogie 7 ore; practica pedagogică 14 ore; gimnastică 12 ore.

Intre propunerile discutate în adunarea generală a Asociaţiei Presei, în Capitală, a fost şi acea de a se organiza patru mari serbări populare, în beneficiul Asociaţiei, dintre care una în Iaşi.

Ieri s'au terminat examenele elevilor şcoalei de Bele-Arte. Conferinţa se va întruni peste puţin timp, pentru acordarea menţiunilor.

Organizaţia locală a Evreilor pămînteni va serbători ziua de 10 Mai prin o întrunire publică, la care vor fi invitate şi autorităţile.

D-nii Ingineri Teodor Apostolescu şi căpitan Theutu, au înaintat Epitropiei amenajamentul pădurei Vulpăşeşti din Judeţul Roman. Această pădure în suprafaţă de 1743 hectare, este prin situaţia sa, una din cele mai importante dintre pădurile Epitropiei.

Numeroase ziare ruseşti, vorbind de apropiatul congres general al Camerelor de comerţ din ţară, ce se va ţine în Iaşi, invită pe congresişti a vizita Odessa şi alte oraşe ale Rusiei.

Scopul vizitei ar fi de a se lega relaţii comerciale mai strînse între Romînia şi Rusia.

Eri d. a., zece dintre medicii primari de judeţe s'au întrunit, la direcţia generală a serviciului sanitar, unde au avut o consfătuire cu d. prof. dr. Mezincescu, asupra condiţiunilor în care se va face anul acesta campania anti-malarică.

Prea cuviosul arhimandrit Evghenie Ungureanu a fost întărit definitiv superior al mînăstirei Cetăţuia de lîngă Iaşi.

Părintele Evghenie, e un muncitor pe ogorul bisericei. Sfinţia Sa a înfiinţat acum zece ani o parochie romînească la Regina Assa în America de Nord, aducînd la ortodoxism mii de suflete din acel ţinut.

Ministerul de război a acordat un concediu de 3 ani d-lui locotenent Gheorghe Rozin, care face studii în Germania.

Legea asupra poziţiunii ofiţerilor s'a promulgat prin Monitorul Oficial de eri (No. 27).

Rezerviştii din contingentul 1908, cît şi acei din 1905, urmează să fie concentraţi pe ziua de astăzi.

Concursul de medici secondari, a spitalelor din Galaţi şi Tg Neamţ, ce era să aibă loc în ziua de 11 Mai, s'a amînat pentru o dată ce se va anunţa.

PĂRUL ALB
denotă bătrîneţa
întrebuinţaţi dar
Vopsea pentru PAR Seeger
care vopseşte imediat şi în mod natural părul albit sau cărunt, după dorinţă în:
Negru, Brun, Castaniu şi Blond
Intrebuinţarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată
Preţul unui flacon
Lei 2.50
De vînzare la Farmacii, Droguerii şi Parfumerii
Depozit general: Bucureşti, Strada C. G. Cantacuzino 40

Ultime Informaţii

— Ziarul SEARA organul lui Bogdan-Văcăreşti, insultă pe d-nii Vespasian Pella şi Constantin Chirilă, deputaţi de Iaşi, cu cuvintele de necinstiţi şi samsari.

Somăm pe apaşul Bogdan-Văcăreşti să precizeze faptele ce l'au determinat să publice asemenea calomnii pe seama d-lor Pella şi Chirilă,

Din Bucureşti ne-a venit aseară ştirea că Inalta Curte de Casaţie a respins procesul d-lui chimist Şumuleanu, în contra Ministerului de Culte şi Instrucţiune Publică.

Trimitem condeleanţele noastre nemîngăiaţilor domni A. C. Cuza şi AbgarBuicliu, autorii intelectuali ai procesului.

Grozavul domnişor I. G. Duca, strîns cu uşa în Parlament de către mai mulţi domni deputaţi, cu ocazia interpelării tribunului şi somat a se rosti dacă aprobă procedeele calomniatorului de meserie, a respuns:

— Veţi vedea răspunsul în scris, mîne.

Nu gasim nimic în „Viitorul" de astăzi. Nici măcar scorniturile cotidiane pe seama d-lui Ministru al lucrărilor publice.

Cu începere de eri farmaciile locale refuză din nou ordonanţele medicilor Casei medicale din Iaşi.

Ar fi vreme să înceteze odată pentru totdeauna această tragi-comică situaţie, care poate fi fatală suferinzilor. Cassa Centrală a meseriilor este o instituţie de stat, cu mari mijloace financiare. Nu găseşte oare mijlocul de a pune capăt unei situaţii plicticoase?

Fără vre'o preocupare pentru congresul Camerilor de Comerţ, comercianţii din localitate se zăresc să participe în număr mare la congresul cercurilor comerciale care va avea loc la Constanţa în cursul acestei luni.

„L'Indépendance Roumaine", după ce atinge numai tangenţial şi fugitiv „chestia lemnelor" discutată în Parlament, înregistrează ca o şarjă contra guvernului, chestia concesiei tramvaiului electric în Ploeşti.

Liberalii — şi campania pe chestii de tramvai!

A mai nemerit cine-va tot oşa cu oiştea în gard. Dar nu ştiam că liberalii descind din acel Irimia legendar...

D. Fleva a revenit eri, la Cameră, asupra furniturei Berman Juster.

Discursul tribunului a fost mai prejos chiar de cît cel trecut şi efectul frazelor goale, lipsite de argumente a fost deplorabil.

Deputaţii liberali, somaţi să se pronunţe, nu au răspuns de cît printr'o semnificativă tăcere la adresa d-lui Fleva.

D. ministru al lucrărilor publice a avut sarcina uşoară de a sparge noul balon al tribunului.

Atragem atenţia cititorilor asupra răspunsului dat de d. ministru Badareu acestei interpelări, răspuns publicat în pagina întăia a ziarului.

D. Otescu, inspector general al ministerului instrucţiei, a sosit azi în Iaşi, spre a ancheta cazul cu fluerăturile la piesa „Paianjănul", jucată de Societatea Dramatică din Bucureşti. Ca acuzat este d. State Dragomir şi se crede că mai este un societar al teatrului naţional. Învinuit de aceiaşi faptă.

In şedinţa de eri, Camera a votat împrumutul de două milioane pentru comuna Iaşi.

Astăzi se va pune în discuţiunea Camerei, contractul de arendare al staţiunei balneare—Slănicul.

După condiţiunile coutractului Epitropia Sf. Spiridon nu poate admite gratuit, de cît 100 de cereri, număr, care anul acesta, este deja complect.

D. Fleva are toate cinismele.

Prins în flagrant delict de minciună. „tribunul", cu o revoltătoare desinvoltură a replicat, eri la Cameră: Ce are aface: Răspunsul acesta caracterizează fondul sufletesc al omului care are toate curajurile.

D. I. Constantinescu inspector secundar, se află astăzi în inspecţiune în Ploeşti.

La şcoala prof. sf. Sava din localitate s'a făcut o mare comandă de coroane şi cocarde în valoare de cîte-va sute de lei, pentru inaugurarea statuei lui Mihail Gogălniceanu din oraşul Peatra, care se va face cu mare solemnitate în ziua de 18 Mai curent.

D. Inginer inspector Carp, şeful serviciului tracţiunei din Moldova, va alcătui zilele acestea tabloul de oameni din serviciu său ce urmează a trece în şcoala de mecanici din capitală.

In vederea acestui tablou, a cerut d-lui inginer director al atelierelor de la frumoasa să-i recomande personalul ce urmează a fi mutat în locurile devenite vacante.

Rezultatul general al examenului de definitivat, ţinut la Iaşi între 18 Mart şi 8 Mai la comisia de sub preşedenţia d-lui I. Prasa inspector general şcolar.

Comisia a fost compusă din următorii domni: I. Prasa, preşedinte, Gh. Ghibănescu şi C. Fedeleş membri.

Iată lista întreagă a celor reuşiţi:

Dimitriu Ana, Grigore Eugenia, Munteanu Ecaterina, Dumitriu Gheorghe, Vasiliu Vasile, Ilarion Atanase, Popovici Neculai, Fătu Ana, Manolescu Elena, Lăzărescu Nic., Ioan Gh. Ioan, Vraiciu Dim., Mocanu Miron, Braşoveanu Emil, Necula Ioan, Mareş Maria, Tabără Elena, Ghiorghiasa Rebeca, Scurtu Vasile, Podoleanu Clement, Ionescu Nicolae, Burlacu Dum., Iftodiu Haralamb, Grosu Gavril, Băncescu I. C., Tabără Vasile, Sălceanu Dim., Cezar Mihai, Spănu Gh., Teofănescu Aristotel, Antonescu Petre, Iftimescu Ernani, Climescu Dochia, Cojocariu C., Aramă Vasile, Grigoriu Gheorghe, Luca Teodor, Popovici Elena, Lupu Grigore, Neculau Stefan, Tanasă Vasile, Chibzui Gheorghe, Popescu Lucreţia, Mihai Constantin, Iftimiu Vasile, Ghiubină Gh., Drăgănescu Gh., Gavrilov Lucreţia, Cozma Ioan, Mitru Vasile, Mitru Ecaterina, Dascalu Gheorghe, Mazilu Constantin, Uncescu Cezar.

Comisia B

I. Mitru, preşedinte, Calistrat Hogaş şi Gh. Urziceanu membri.

Stefănescu Elena, Ibănescu Gh., Dimitriu Dim, Sebastian Virginia, Petrescu Magdalena, Galeriu Vasile, Ionescu V. Cont., Popovici Elena, Vornicelu Gheorghe, Popovici Ioan, Constantinescu Natalia, Romanescu Eugenia, Felea Eliza, Tanasă Grigore, Simionescu Mihai, Cacinschi Nicolae, Teodor Emilia, Popescu I. Constantin, Hotnog Gheorghe, Dărăbănescu Elizei, Oanea Vasile, Nimereanu Maria, Cehulescu Olimpia, Radu Ana, Ionescu Vasile, Vasilachi Vasile, Burghelea Mihai, Sofrone Scarlat, Boncea Eliza, Scobai Ioan, Munteanu Ana, Zara Gheorghe, Cojae Const., Stoianovici Eliza, Cojocariu Nicolae, Fotachi Enache Ortansa, Hardilă Aristia, Dăscălescu Natalia, Drăgănescu Vasile, Marinescu Alexandru, Danielescu Ioan, Avraam Vasile, Manole Mihail, Manole Elena, Patrichi Const., Mohor Ana, Belenţă Gheorghe, Sevastru Maria, Vălcu Ioan.

D. I. Bejan, a fost numit pe 1 Mai, profesor cu titlul provizor, de limba latină, la liceul internat din Iaşi.

D. Gh. Fedeleş, licenţiat, a fost numit sub-director la liceul internat, pe ziua de 1 Mai.

D. Zeuleanu, conferenţiar universitar, a sosit în Iaşi, spre a'şi începe cursurile.

Consiliul facultăţii de litere a respins cererea d-lui G. Aslan, de a fi transferat docent de la Universitatea din Bucureşti, la acea din Iaşi.

D-nii Al. Philippide şi I. Bărbulescu au fost însărcinaţi cu cercetarea lucrării de doctorat în slavistică, a d-şoarei Eufrosina Simionescu.

Din partea unor domni profesori universitari din Iaşi, s'au făcut intervenţii la minister, cerînd a se reveni asupra deciziei de a se desfiinţa Seminarul Pedagogic.

Preotul Conaki Manoliu din parohia Orăşeni (jud. Botoşani) şi preotul Gh. Grigoraş din Slobozia-Secătura, (acelaşi judeţ) au fost transferaţi, după propria lor cerere, unul în locul altuia.

Rectorul Universităţii C. Stere va convoca zilele acestea, Marele Colegiu Universitar, pentru a se consfătui asupra întrebuinţării cît mai nemerite a creditelor obţinute pentru Universitatea noastră.

In cursul acestei luni se va ţine la Bucureşti examenul de capacitate pentru catedrele de ţăsătorie de la şcoalele profesionnle din Bucureşti, Iaşi, Tîrgu-Jiu, Constanţa. D-şoara E. Popescu maestră de la şcoala Sf. Sava din Iaşi pe lîngă priceperea cu care conduce atelierul de ţăstătorie unde se execută lucrări admirabile, apreciate de înalta societate eşană şi e de regretat că numărul mic al elevilor nu permite a se satisface numeroasele comenzi, a prezentat cu ocazia examenului un manual despre Teoria Ţesătoriei, care nu exista pînă acum.

La 15 Mai curent se începe examenul de absolvire a elevelor clasei a 5 a şcoalei prof. Sf. Sava.

In jurul unor şcoale de fete din localitate circulă nişte indivizi suspecţi care acostează elevele, şi de şi s'a reclamat în mai multe rînduri la poliţia siguranţei, pentru cît va vreme obiceiul dispăruse, acum au reînceput din nou preumblările lor însă.

D. C. B. Penel, maestru definitiv de caligrafie şi desemn de la gimnaziul din Vaslui a fost transferat pe ziua de 1 Mai la catedra similară de la liceul Internat din Iaşi.

D. A. D. Xenopol a obţinut un concediu de o lună de zile pentru a participa la şedinţele Academiei Române.

D sa va fi suplinit de dl. agregat Ioan Ursu.

D. George Pascu, a fost confirmat ca docent în Filologie, specialitatea Dialectologia—romînească, pe lîngă facult. de litere din Iaşi, potrivit art. 74 din legea inv. sec. şi superior. D-sa îşi va ţine lecţiunea de deschidere în Octombrie.

Colegiul Universitar va fi convocat în cursul acestei săptămîni pentru a se consfătui asupra întrebuinţărei cît mai nemerite a creditului de 1 milion şi jumatate acordat Universităţei din Iaşi.

In numărul de azi al Ziarului Minerva, a apărut un foarte important interview, acordat de d. farmacist Jean Rotbard, corespondentului acelui ziar, în chestia farmaciştilor.

D. farmacist Th. Jellea a primit din partea Cassei Centrale a meseriilor invitaţia să rîdice la Banca Agricolă suma ce-i se cuvine pentru ordonanţa medicală de la vechile corporaţii. Ceilalţi farmacişti cari au sume de primit n'au primit mandatele respective.

D. Eugeniu Gr. Neculcea numit profesor titular la catedre de fizică, călduri şi electricitate, va depune jurămîntul Sîmbătă 11 Mai a. c. în faţa d-lui Rector al Universităţii.

D. profesor dr. D. Mezincescu a obţinut un concediu dela 1 Mai pînă la finele anului şcolar. D-sa va fi suplinit de d. dr. Al. Slătineanu.

Judiciare.—Curtea de Apel s. I-a a ajurnat pentru 1 Iunie procesul pentru daune şi reziliarea unui contract, dintre d. Hector Economos cu I. B. Blum şi sindicatul falimentului I. Blum.

— In ziua de 13 Mai se va judeca procesul pentru bani dintre Calman Fischer cu firma Vatson et Jonell.

—Procesul pentru proprire, dintre Ministerul de Interne cu Alexandrina şi N. Străjescu, a fost pus în suspensie, neprezintîndu-se părţile.

— Curtea de Apel s. II a a achitat pe Vasile Th. Cojocaru pentru falş, care fuseră condamnat de către tribunal la 3 luni închisoare.

— In procesul dintre Direcţia Generală a C. F. R., cu Albin Pekalschi, pentru daune, Curtea a condamnat Direcţia să plătească 5000 lei despăgubiri civile şi 200 lei cheltueli de judecată.

Marie Vignet şi Falşul surdo-mut, este titlul senzaţionale piese, care se desfăşoară astă-seară Mercuri 8 Maiu pe ecranul cinematografic Pathé-Frères, din vasta sală a circului Sidoli, şi face parte din seria filmelor daneze, atît de apreciate la noi şi în lumea întreagă. Toate rolurile sunt interpretate de ansamblul artistic al scenelor din Kopenhaga.

Mai urmează apoi în programul de astă seară:

Floarea moartă. Măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor străine, (două părţi).

Prin munţii Caucazului, escursiuni pitoreşti.

Prince e bolnav. Scene foarte humoristice.

Clovnul, turcul şi Baiadera, comedie.

Mîne Joi intercalîndu-se în program: „Vrăjitoarea", naraţiune însufleţită cu admirabile situaţiuni, programul e compus excepţional din 5 părţi.

Vineri 10 Maiu matineu la 3 ore şi reprezentaţie serală la 9 ore cu program nou.

Peste cîteva zile:

QUO VADIS

Cea mai grandioasă înscenare, cel mai mîndru succes al cinematografiei moderne, fidelă adaptare după celebra scriere a lui Enric Sienkiewicz,—3 părţi mari în 6 capitole. Această uriaşă desfăşurare face actualminte încunjurul lumei, stîrnind furori pretutindenea.

Amănunte vor da afişele zilei.

Fabrică chimică reputată din Berlin

pentru cremă de ghete, cremă de lapte Patent German, preparate de conservarea pielei, Apreturi, pomadă de şters metale, ceară de parchete, cremă de curăţit ghete brune şi pielea de lac, se caută un depozitar solvabil sau reprezentant general pentru Iaşi şi împrejurimi.

Fabricant Gottlieb, Hotel Continental, Iaşi.

Junger Architekt

Oesterreicher, moderne Richtung, übernimmt Herstellung von Plänen vom Entwurf bis ins Detail.

Probeskizzen unverbindlichst. Wohnt in Jassy. Gefällige Angebote unter „Raumkunst" an die Adm. des Blattes.

ULTIMA ORA

D. Carp în faţa parlamentului

ASASINAREA LUI ESAD-PAŞA

Protocolul de la Petersburg

Cînd şi cum se va face comunicare în Parlament?—Conferinţa diplomatică a d-lui Titu Maiorescu —Audienţa la Palat—Prelungirea sesiunei parlamentare.

Bucureşti. — D. Titu Maiorescu preşedintele consiliului de miniştri a avut eri o întrevedere cu o parte din reprezentanţii puterilor la Bucureşti. Astăzi va avea o nouă consfătuire cu ceilalţi reprezentanţi în chestiunea protocolului de la Petersburg în conflictul Romîno-Bulgar.

Originalul protocolului se află în posesiunea d-lui preşedinte al consiliului de miniştri, d-sa îl va aduce la cunoştinţa parlamentului într'o şedinţă publică sau secretă —după împrejurări.

Inainte ca d. Maiorescu să facă acest important act parlamentar d-sa a ţinut să ia înţelegere cu reprezentanţii puterilor asupra unor anumite acte în legătură cu protocolul.

După aceste conferinţe d. Maiorescu va avea o audienţă la palat unde împreună cu M. S. Regele se va stabili modul comunicărei protocolului în Parlament.

In acea audienţă se va stabili dacă protocolul va fi comunicat în mod public şi după formele oficiale sau într'o şedinţă secretă astfel că spusele d-lui prim-ministru să nu fie înregistrate de Monitorul Oficial.

Dacă protocolul va fi comunicat în şedinţa publică atunci parlamentul va fi chemat să se pronunţe asupra hotărîrei date de conferinţa mediatoare de la Petersburg în conflictul nostru cu Bulgaria.

Dacă însă comunicarea protocolului va fi făcută în sedinţă secretă atunci va însemna că parlamentul are să iea numai cunoştinţă de cuprinsul Protocolului, fără să se pronunţe asupra soluţiunei de la Petersburg.

Comunicarea protocolului în parlament se va face Sîmbătă sau Duminică, ori cel mai tîrziu Luni sau Marţi, adică la începutul săptămînei viitoare.

In acest scop sesiunea parlamentară va fi prelungită încă cu 6 zile adică pînă la 18 Maiu.

Reorganizaraa marinei noastre militare

Bucureşti. — In vederea reorganizărei marinei noastre militare o comisiune specială, va pleca în străinătate, pentru a vizita principalele şantiere.

Comisiunea se va compune din d-nii amiral Eustaţiu, comandorii Costuneanu, Siropol, Poenariu, inginerii Alexandrescu şi Aurel Comşa.

D. Carp în faţa parlamentului

Bucureşti.—Clubiştii, prin organul „Viitorul", anunţă un nou eveniment: D. Carp remarcat de către d. Filipescu, are de gînd să vină în Bucureşti spre a arunca o nouă anatemă asupra guvernului de colaborare.

Pontiful, anunţă ziarul liberal, informat din cele mai autorizate izvoare, luîndu-şi în serios rolul de arbitru suprem al situaţiei, va veni la Cameră şi de la înălţimea tribunei parlamentare, va rosti osînda a supra acţiunei guvernului întărită prin votul de încredere al adunărei, în chestiunea externă.

Vroim însă să ne îndoim că d. Carp care în 1878 a îndemnat ţara să cedeze Basarabia, iar în schimb să refuze Dobrogea va avea curajul de a sfida în faţă, reprezentanţa naţională.

IMPORTANT CONSILIU DE MINIŞTRI

Bucureşti.—In asta-seară la ora 5 va avea loc un consiliu de miniştrii, în chestiunea externă.

Vor asista ţi preşedinţii corpurilor legiuitoare.

O bombă

Bucureşti. — In cercurile carpiste se afirmă că d-nul Filipescu adună material pentru pregătirea unui discurs în chestiunea externă.

Nu se ştie unde va fi rostit acel discurs în Cameră sau în vre'o întrunire publică.

Unităţi navale nouă pentru marina română

Bucureşti.—Ministrul de răsboi a semnat comanda a patru torpiloare la şantierele Potisol din Neapole.

Aceste bastimente vor avea un tonaj de 1400 tone şi o viteză de 35—37 noduri pe oră.

Asasinarea lui Esad-Paşa

Viena.—Ziarul „Reich Post" află din Triest, că în cercurile coloniei albaneze din acea localitate a venit ştirea că Esad Paşa a fost asasinat la Tirano. Asupra persoanei asasinului lipsesc amănunte. Dacă ştirea se confirmă desigur că asasinarea a fost pusă la cale de junii turci. O altă versiune pretinde că ar fi un act de răzbunare din partea lui Assan-Riza Bey.

Camera în secţiuni

Bucureşti.—Camera lucrează astăzi în secţiuni.

Călătoria Principesei Maria

Madrid. — Principesa Maria a României, a plecat astăzi, într'o excursiune, în provincia Andaluziei.

Conferinţa Ambasadorilor

Londra.—Conferinţa ambasadorilor care a avut loc astăzi a durat trei ore.

Şedinţa viitoare a fost anunţată pentru Luni.

Enver-Bey arestat

Constantinopol. — Intre Enver-Bey şi comandantul trupelor de la Ceatalgea a isbucnit o gravă neînţelegere care a avut de consecinţă condamnarea lui Enver la 45 zile închisoare.

Cauza acestei certe, ar fi faptul, că Enver, căuta să dea întăitate, în armată junilor turci. Mahmud-Sefket-Paşa intervenind a obţinut ertarea şi eliberarea lui Enver.

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult 10—11 şi 3—5.

Societatea Anonimă Română-Italiană

a Industriilor Textile, Iaşi

CONVOCARE

Domnii acţionari ai acestei societăţi sunt convocaţi în adunare generală ordinară pentru ziua de 19 Mai | 1 Iunie a. c. orele 10 a. m. la sediul societăţei fabrica din Iaşi | Copou.

La ordinea zilei:

1) Raportul Consiliului de Adminitraţie.
2) Raportul Censorilor.
3) Aprobarea bilanţului şi descarcarea Consiliului de Administraţie de gestiunea eserciţiului 1912.
4) Repartizarea beneficiilor şi fixarea indemnizării censorilor pe anul 1912.
5) Alegerea întregului Consiliu de Administraţie pentru un period de 4 ani.
6) Alegerea a 3 censori şi a 3 censori supleanţi.
7 Autorizaţiune de dat Consiliului de Admiuistraţie de a contracta un împrumut prin emitere de obligaţiuni.

Pentru a pute lua parte la această adunare, Domnii acţionari vor trebui să depună acţiunile lor pînă în ziua de 14 | 27 Mai inclusiv.

La Iaşi: la Casa Societăţei sau la Banca Moldova.

La Bucureşti: la The Bank of Roumania Ltd. sau la Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A.

La Paris: la Société Générale de France.

p. preşed. Consiliului de Administraţie

Ing. I. Vignali

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminecile, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Étiévant, Sully, Alexandre Robin, Wiché, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă. Preţuri modeste

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU

Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea bolelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — Reumatism —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară

Comenzile de en gros sunt a se adresa Domnului I. DAVIDESCU Turnul

Sticla a 1½ L. 0.85 bani. — 1 Litru 0.70 — 1/2 litru 0.[illegible] bani

(Preţurile se fixează ori-unde)

CAPSULELE

LUI

AQUIN

Cu Balsam de Copaiu

Singurele conform cu formulele prin aprobate de Academia de Medicină din Paris. Nu se eliberează decât de farmacii. Fiecare capsulă poartă numele AQUIN. Refuzaţi orice altă capsulă care nu este data din [illegible]

Vindut la toate farmaciile

Cu Ambrul francez.

Laboratoriul S. Denis

E. PEYRES

Farmacist

Farmacia Principală

LUI ALBESPEYRES

Furnizorul Spitalelor militare ale Franciei

„OPINIA"

Organul partidului

Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Decembrie 1858

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1911
Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor
Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911

92,127 poliţe de lei 654.389.154 64 | 100

lei 1,995,501 72 la sută rentă

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti.

Lei 7,453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1.980.25 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutire de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţiei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,
IOSEPH POPPER
Str. I. C. BRATIANU No. 168
(fostă strada de Sus)

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la ceasul 11 diua cea d'antâiu să se ia 3 hapuri: unul dimineaţa, unul la deiun, şi unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simţit vro ugurare, va lua 4 hapuri şi doua dimineaţa, unul la deiun, şi unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VERTABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de la PARIS, care se pot găsi la toţi Droguiştii şi Farmaciştii

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1876 — Vineri 10 Mai 1913

Prejudecată națională?

Sub titlul „Silistra-Congo", confratele „La Roumanie" face următoarele judicioase observațiuni:

„Germania susținea că fără un acces la marele fluviu Congo, colonia sa din Camerun nu se putea guverna și apăra bine. Ea ceru cedarea a aproape întregului Congo francez și numai după lungi negocieri, în timpul cărora spectrul războiului a apărut în mai multe rînduri, fără nici o mobilizare, omul de geniu (Kiderlen-Waechter) astăzi dispărut, obținu de la Republica franceză o rectificare de frontiera dinspre Congo și mai cu seamă lucru la care ținea mai mult Germania, un acces de mai puțin de 10 chilometri pe fluviul Congo.

Amatorii războiului pentru război, Tartarenii celor două țări, Junkerii Germaniei cari nu vedeau mai departe de cît lungul nasului lor, ca șoviniștii Franței cari nu-și dedeau socoteală de faptele necesității create prin ivirea printre Puterile mondiale a tînărului Imperiu al Germaniei, strigară: trădare și dezonoare; atît la Berlin cît și la Paris.

In Franța d, Caillaux plăti cu existența sa ministerială. In Germania, a fost un moment cînd Kiderlen Waechter era ținta tuturor ironiilor și tuturor urilor. Și alții făceau să se urce pînă la Impăratul, prea pacific pentru războinicii de salon, responsabilitatea pentru ceea ce ei numiau o înmormîntare a onoarei Germaniei.

Dar conștiința universală aprobase pe oamenii de stat din Berlin. care reușiseră a evita lumei catastrofa unui război general. Și puțin cîte puțin, în cele două țări, lumea și-a dat socoteală de adevăr, și cînd Kiderlen muri, în Decembrie trecut, el era la apogeul vazei și renumelui său.

S'au convins, la Paris că Marocul era o prea bună bucată ce nu se putea avea fără consimțimîntul Germaniei, chiar puțin forțat, și că a ceda acestui Imperiu o porțiune de teritoriu francez indispensabil desvoltării economice a unei colonii germane, nu era o dezonoare de cît pentru acest gen de oameni ușurateci cari, netrăind de cît în coterii, confundă cuvintele de spirit cu adevărurile Istoriei.

S'a înțăles la Berlin că dacă dobîndirea Marocului de către Franța dădea acesteia o creștere de putere, de bogăție și de strălucire, Franța nu dobîndise aceste avantagii încălcînd peste domeniul natural al Germaniei și că pentru această creștere fatală de prestigiu a Franței în lume, Germania, obținînd în plină pace, fără a trage spada, fără măcar a mobiliza, o bucată de pămînt stropită de sînge francez și peste care fîlfîise drapelul tricolor, aceasta dedea Imperiului Germaniei un prestigiu moral cu atît mai strălucit cu cît era cel dintăiu, unicul caz în istorie. Zicem unic, fiind-că Macedonia — Silistra erau încă în secretele zeilor.

Zurbagiilor din Sofia, patrioții bulgari vor putea ușor răspunde că ceea ce a fost posibil pentru drapelul care s'a plimbat învingător de la gurile Tagului pînă la Moscova, și de la Marea de Nord pînă la malurile Nilului, va fi posibil și pentru drapelul de la Lule Burgas: că a vorbi de dezonoare și de umilință în asemenea condițiuni este o adevărată nedre tate și ingratitudine dată de hotărîrile destinului care au fost așa de mult ajutate prin atitudinea României.

Nebădăioșilor din București, care văd în rezultatele din Petersburg, bine înțăles dacă ceea ce nu știm se adeveresc — o înmormîntare a onoarei noastre, li se va putea totdeauna răspunde că este imposibil ca să fie socotit ca o dezonoare faptul de a scri în istorie o pagină, care n'are de cît un singur și unic precedent: acela al marelui și puternicului Imperiu al Germaniei.

Critica flămîndului

Nici un guvern, și îmi închipui că guvernul cel mai ideal, al partidului celui mai desăvîrșit,—dacă s'ar putea găsi așa ceva, în relativitatea lucrurilor omenești, —nu ar putea mulțumi, nici cînd, grupările și oamenii „opoziției".

E fatal parcă și e simtomatică pentru noi purtarea aceasta arătînd că judecîndu-se acțiunile unui partid de guvernămînt, nu se caută măsura părților de înbunătățire conrespunzătoare nevoilor obștești, ci se speculează nepriceperea sau buna credință a celor mulți, din punctul de vedere sofistic, al intereselor proprii de partid.

Să fim lămuriți. In generalitatea cazurilor, mai tuturor acțiunilor unui guvern, trebue să li se găsească părți vulnerabile mai toate faptele sale vor fi socotite ca pripite, șubrede, critica cea mai inverșunată le va întovărăși, pentru ca atunci cînd opoziția, venind la guvern, va acționa și ea să nu fie lipsită de aceleași greșeli, lesne de înțeles, și lesne de făptuit, ținîndu-se samă de însăși înclinarea firei omenești atît de lesne supusă greșelei.

Așa stau și așa vor sta lucrurile deapururi. Fără greșeli—pe care timpul îndreptător a toate, le înlătură veșnic—nu se poate.

Dar ceea ce micșorează, ceea ce înjosește criticile opoziției, e reaua credință care pare a nu putea fi înlăturată nici odată.

Eu' am cutare credinți, pe care voesc să le pun în practică, și pe care împrejurările sociale le cer ca o condiție imperioasă a evoluării lor.

De ce oare îmbunătățirile, ce se vor aduce de partidul de la cîrmă nu vor fi cele reale, cele bune și drept conrespunzătoare, pentru gazetele opoziționiste? E un mare semn de întrebare, — dar și multă ticăloșie omenească, în dosul acestui fel de-a se purta.

Mă rog,—între multele și marile nevoi ce avem, două par a fi printre cele mai grabnic de îndreptat: lipsa de școli și de întreg aparatul lor de funcționare, și îndreptarea cît mai grabnică și întregirea cît mai desăvîrșită a legilor proteguitoare ale muncei și meseriașilor.

Se țipă,—aproape—că n'avem școli, nu-s destui învățători, institutori, etc., și cu toate aceste, cînd un ministru va lua unele măsuri de îndreptare și atunci cînd fatal, va lovi în aspirațiile cîtor mai mulți care țînteau cutare ori cutare post ce urma să se creeze, neputînd fi nici odată atîta loc cîtă cerere,—nu va fi acțiune mai proastă, nu se vor găsi nereguli mai strigătoare. De ce? Intrebați eul egoism omenesc, poftele individuale veșnic nesăturate care cer să primeze nevoile obștești.

Și e aceasta un semn de decădere?

In cazul al doilea, gazetele liberale, nu găsesc destule cuvinte de ocară pentru ministrul industriilor și comerțului, pentru că în aceiași sesiune parlamentară vine, pentru a doua oară, cu serii de modificări de adus unor legi in vigoare.

Și, se întreabă ziarele liberale—cum? și unde s'a mai văzut atare lucru, știindu-se că modificărilor introduse, trebuește să li se dea răgazul trebuitor, spre a li se vedea eficacitatea sa, lipsa ei.

O întrebare, care nu are rost însă. Cum? nu pot ști după jumătate de an, dacă trebue să modific sau nu o lege? Dar ar fi să tăgăduești atuncia și simțurile cele mai elementare de discernămînt economic, cînd spui că numai imprejurărilor sociale studiate „a la longue" li se pot vădi ligiurile și scăderile, și că chiar, după imediata aplicare a unei legi nu pot ști, dacă corespunde sau nu nevoilor, pentru care a fost înfăptuită, și dacă trebue sau nu modificată.

Au uitat se vede liberalii, odiseia legilor: băncilor populare, a învoielilor agricole și altele pe care nu credem de lipsă a li le mai aminti.

Alte semne de decădere: Și astfel din decădere in decădere mergînd, care va fi stavila care le-ar putea opri? Poate venirea la putere, de care pare a simte atîta nevoe, partidul brătenist? Poate. Și chiar așa trebue să fie. Altfel ar găsi un cît de puțin temeiu și un cît de mic merit și actualului guvern conservator.

Dinu

Abuzuri școlare

In cursul săptămînei s'a putut ceti—într'o scurtă și prea discretă notiță a ziarului, rezultatul unei inspecțiuni la un institut particular de băeți din localitate. O anarhie completă, o dezordine rușinoasă, care sfidează bunul simț pur și simplu, bunul simț care presupune că într'un oraș al culturii și al școlilor, cum are faima de a fi orașul nostru—nu ar putea să mai înflorească asemenea buruieni otrăvitoare în grădina învățămîntului.

Un moment s'a crezut, în cursul anului, că, între gravele preocupări ale politicei generale, guvernul va găsi răgazul necesar de a da cuvenita luare aminte importantei chestiuni a învățămîntului particular. Situațiunea însă n'a îngăduit lucrul acesta și proiectele unei reorganizări a învățămîntului privat vor veni abia în anul viitor la ordinea zilei. Vor trebui să vină negreșit, căci însamnă un adevărat dezastru intelectual și național echivocul care s'a creat de a se intitula „particular" un învățămînt ocult, comercializat, care pretinde a se substitui învățămîntului public în ce privește procurarea de diplome și de privilegii, înlăturînd în același timp și disciplina și severitățile, cari sunt baza activității școlare publice.

Tendință nespus de periculoasă, întru cît însamnă că pînă și diploma școlară e un drept al celor cari pot plăti celor mai îndrăzneți întreprinzători, cari au darul și arta de a deriva elementele cele mai rele ale școlilor publice și a le asigura oarecum o impunitate școlară, asigurîndu-le certificate fără prea multe emoțiuni și mai cu seamă fără prea multă bătaie de cap.

Se credea că, cel puțin în Iași, asemenea moravuri au fost isgonite. Și iată că nu! Constatări ca acele făcute de un domn inspector particular probează că fierul roșu trebuie aplicat cu vigoare, acolo mai cu seamă pe unde a trecut, cu toleranța i condamnabilă, pretinsul regim al fierului roș.

Cei chemați să iee aminte!

▽

NOTA ZILEI

Cetim într'o revistă femenină și femenistă ce apare la noi în Capitală:

«Din toate părțile lumei, femei se pregătesc să participe în grupuri unite la congresul din *Budapesta*.

La noi pare că se lucrează *în ascuns* și cu toate că *gemca muntele de atâtea zile ni se pare că o să iasă un șoarece.*

O veste bună însă, ne vine: va sosi d-na Chapman Kett și poate astfel vor eși la lumină vechile luptătoare, acoperite de erupțiunea unei sufragete care nu a făcut ochi decît de un an, însă care a devenit ca și copilul din leagăn, cel mai mare din casă, prin țipătele sale disperate».

Nu am înțeles tocmai bine din cine o să iasă șoarecele Dar cum este vorba de femei,—nu putem dori să se realizeze profeția scriitoarei, căci nu putem dori nici uneia o atare monstruoasă perspectivă.

Dar nu e vorba numai de faceri,—ci, precum ați cetit, de copil, de leagăn, de țipete, lucruri de menaj,—de domeniu strict femenin, prin urmare.

Dar ce este tonul acesta acru? S'ar zice un mic acces de gelozie: „invidia feminarum p ssima"...

Să fie *acesta* tabloul „politicei" femeniste?

Atunci am zice cu Alfred de Vigny:

Femme, enfant malade
Et douze fois impure...

Ziarele și interpelarea Fleva

Răfuelile ziarului „L'Indépendance" care a încercat să pescuiască în apă tulbure pînă și pe tema interpelării tribunului Fleva, „abstacție făcînd de persoana interpelatorului" i-a atras din partea ziarelor „La Politique", „La Roumanie" și „Acțiunea" desaprobări energice.

„Era bine deci ca „Independența română" să nu-și mai fi permis după ce d. Bădăreu a dat explicațiunile lămurite pe cari le-a dat și după ce d. Take Ionescu a spus că guvernul s'a soldarizat cu d. Bădăreu fiindcă nu e nimic incorect în furnitura de lemne, era o datorie și de bun simț și de interes moral general, ca organul liberal să nu'și mai însușească calomniile altora și să dovedească mai multă prudență atunci când vorbește de cinstea altora"—încheie „Acțiunea".

Iar „La Politique" spune:

„Partidul liberal n'ar trebui s'o ia așa de sus cînd, nu mai departe decît acum un an, se găsia la aman, a propos de o afacere particulară pe care și-o însușise politicește și în legătură cu care s'ar putea încă vorbi de un „sistem de guvernămînt".

I-ar da mîna „Independenței" să stee de vorbă cu noi?

Confratele „La Roumanie" într'un articol prim „Moravuri sălbatece" se ocupă de balivernele oratorice ale lui N. Fleva și arată goliciunea lor.

Aceasta nu va împiedeca pe apașii unor anumite ziare să repete, că nici un ziar nu la apărarea (!) d-lui Al. A. Bădăreu",

devăr psihologic, deosebit de adevărul istoric și neatîrnat de el. Mr. Gaynor întrevede, prin intuiție, că între cele două sexe pacea se statornicește numai în jurul unei cerințe superioare, pe care un mare poet al nostru o rostia în frumosul vers

Și împăcarea e amorul..

Despuiat de idealizări, încă rămîne instinctul iubirii—cel mai puternic al omului și, ori cum, poate să aibă dreptate americanul... In operetă Tănase al nostru cînta, vă aduceți aminte:

Asta vrea
Asta vrea
Ori și care fată...

Iar micul Suveran al metropolei americane crede că

Asta vrea
Asta vrea
Ori-ce sufragetă..

Și în consecință, le invită la New-York, ca să le... mărite, pentru ca să le treacă pofta de incendiări și de atentate.

Aceasta nu însămnează că, în afară de tragi-comedia sufragetelor, n'ar avea loc și rost o mișcare de revendicări femeniste de reală importanță socială.

Rodion

MICI POLEMICI

„Tribunul" îi da mereu, în discursul lui, cu lemnele putrede.

Și cînd colo s'au dovedit putrede argumentele fleviste.

*

Prima femee-avocat își inaugurează cariera printr'un proces primejdios: al ei propriu.

De nu-l cîștigă pe acesta, — le perde pe toate cele următoare...

*

Anumiți liberali au aplaudat pe Fleva cînd a spus că șoseaua înspre pădurea lui Iuster e foarte rea. Dovadă că de la Hîrlău—escursia în parlament a ojuns tocmai la... Răteşti, din cauza întreruperilor.

*

Chimistul Șumuleanu a pierdut procesul la Cassație. Dar și Inalta Curte a pierdut simpatiile ce-i acordase chimistul, de cînd cu procesul crișmarilor.

*

Ploile ne plictisesc. Aceasta ne aduce aminte de reflecția spirituală a unui sceptic:

„Viața ne-o trecem, în genere, rugîndu-ne pentru ploaie, — apoi în rugăciuni ca să steie ploile...".

La noi lucrurile cam așa se petrec!

*

In intervalul unei singure seziuni parlamentare, tribunul Fleva schimbă trei partide politice.

Nu e vina lui, dacă n'avem mai multe în țară.

*

O singură culoare n'a schimbat în viața lui tribunul: negreala feței,—fiindcă e și culoarea sufletului la el.

*

„Rampa" denunță fi'osemitizmul lui Dragomir, care a jucat în „Manasse" la Botoșani.

A jucat tocmai ca să... ucidă piesa. Nu pricepeți?

*

Un biet naționalist din Dorohoi, Butureanu, e dat în tărbacă, pentru că a luat ovăs dela un Fischer oarecare, fără plată.

Finul — l'a consumat întreg tribunul Fleva, pe cînd era primar...

OAMENI ȘI LUCRURI

CE VOR...

In timp ce pe una din scenele New-yorkului se reprezintă piesa de imaginație 2013, pentru a ni se înfățișa spectacolul umanității de sub regimul femenist, iată ce răspunde primarul marei metropole americane, cu ocazia ultimei anchete publicistice asupra sufragetelor:

„Nu cred că femeile americane vor lupta vre-odată prin mijloace atît de excesive, cum luptă englezele în momentul de față. Există, în Anglia, un motiv puternic pentru acest spirit de „militance".

Acolo trăiesc un milion și jumătate de femei nemăritate; fără șanse și putință de a se mărita și aceasta le dă, conștient ori inconștient, o atitudine de disperare. La noi împrejurările sunt cu totul altele. Și de îndată ce femeea își are bărbatul ei, devine mai pașnică. Iar dacă se va acorda femeilor engleze dreptul de vot, *acele* femei de care e vorba nu vor căpăta barbați prin dreptul dobîndit. Cu, ori fără vot politic, vor fi tot așa de întărîtate ca și acum. Dacă s'ar întîmpla să vină sufragete engleze la New-York, eu n'ași fi de părere să le închidem. Mai curînd ași face încercarea să le mărităm. Un barbat—fie-căreia, iată ce socot eu că le-ar îmblînzi foarte mult, ori chiar cu desăvîrșire,—le-ar îmblînzi ca prin minune.

„Mă întrebați unde este punctul slab în tratarea sufragetelor militante engleze? Tocmai: cînd are loc un conflict între barbat și femee, e un singur punct slab. Bărbații nu vor să facă prea mult rău femeilor, — aici e toată slăbiciunea. In principiu, eu sunt pentru acordarea dreptului de vot femeilor, dacă ele au dorința aceasta. Dar marea majoritate a femeilor, care nu e alcătuită doară din cîte-va sute de doamne extravagante, sunt așa de mult preocupate de soții lor și de copiii lor, în cît nici nu țin să mai fie împovărate de alte preocupări. Fie-care din aceste ar spune: „Votul? Alegerile? Le las în grija lui papa... Lucrurile aceste nu le pricepe căpușorul meu..."

Deși cam drastic, tonul acesta paradoxal exprimă negreșit o bună parte de a-

VENEȚIA

I

Prima impresie.—Canalul Mare.—Piața San Marco.—Porumbeii legandari.—Concertele din piață.—Psihologia vizitatorilor.

De la Triest în cîte-va ore ești în Veneția.

Fie-care din cei cari au călătorit își amintesc de nerăbdarea cu cari te apropii de un loc însemnat. Dar ceea ce se simte înainte de a intra în Veneția e ceva deosebit.

Intrarea se face pe un pod lung de 3500 metri și atît de îngust în cît se pare că trenul aleargă pe suprafața apei. Impresionat privești absorbit de o parte și de alta a vagonului, cînd de odată vezi clădirile ce răsar din valuri.

De la gară un drum de apă larg ți se deschide înainte și simți o dorință neînvinsă de a-l parcurge pentru a cuprinde cu ochii totalitatea acestui straniu oraș. Cu cea dintăi gondolă dorința poate fi satisfăcută plecînd pe marele canal ce șerpuește Veneția de la un capăt la celălalt.

Impresia primă ce o ai din această primblare e ciudată și nu-ți poți da samă dacă simți admirație sau groază. Te simți stingherit știindu-te oaspetele unor locuințe cu un aspect așa de trist, de vechiu, așa de tăcute și de misterioase; în sfîrșit nu ești bucuros de a te afla într'un oraș așa de deosebit de toate cele văzute.

Ți se strînge inima și te îngrijești gîndindu-te că va trebui acum, să faci un popas cel puțin de 2—3 zile condamnîndu te a cunoaște și acest loc.

Aseminea impresie, încercată și de alții, e la fel cu impresia ce-ți face un om în vrîstă, original, tăcut cu înfățișarea cam severă, fisionomia sombră și de a cărui cunoștință n'ar fi tocmai încîntat. Rămîne însă, să-l cunoști mai de aproape pentru a spune ultimul cuvînt...

După o zi două, cînd reiai primblarea pe Canalul Mare și cînd ochiul deprins cu aspectul general, e în stare să deosebească parte cu parte cele ce vede, atunci pe măsură ce înaintezi pe acest curios drum unic în felul lui — îți apar „palaturi ce triste zac pe maluri", clădiri de toate mărimile, de toate stilurile și din toate epocile.

Oprindu-te în piața San Marco—centrul Veneției și locul așa de mult cîntat — rămîi surprins de deosebirea dintre ceea ce imaginația îți faurise și între ceea ce ai înaintea ochilor.

Nu te găsești într'o piață; ci într'o sală enormă al cărei acoperiș este de bolta cerească.

E un vast salon perfect aerisit și bine luminat seara.

Palate mărețe, între care și cel regal, închid de 2 părți această unică și cea mai frumoasă piață din lume — după cum spun cunoscătorii.

Ceva asemănător ar fi piața mare din Bruxelles; totuși nu se poate cumpara cu toate ornamentele complicate și aurăriile ce prezintă aceasta din urmă.

*

Piața San Marco are diferite aspecte în cursul aceleiași zile. Pînă la prînz, atunci cînd lumea e numai în treacăt pe aici și cînd călătorii ce se găsesc cu miile în Veneția mai tot timpul anului, trec de la monument la altul, piața deși populată, totuși e destul de limpede pentru că porumbeii ce locuesc cotloanele catedralei San Marco, să-și facă primblarea lor obicinuită, să umble de la un trecător la altul și să culeagă fie care și din mînă boabele de grăunțe ce li se dau. Și nu de puține ori se întîmplă că traversînd piața să te pomenești cu cîte un porumbel pe cap sau pe umăr.

Sunt persoane care-și petrec ore întregi între acești porumbei deveniți excepțional de blînzi.

Porumbeii de la San Marco sunt respectați ca ceva sfînt de toată lumea din Veneția.

Prin tradiție se spune că Dogele Dandolo, înainte de a asedia Candia, primise o veste foartă importantă tocmai prin ajutorul porumbeilor. De atunci luase cu el cîți-va pe care îi aduse în Veneția, și de atunci poporul îi venerează. Fotografii cîștigă mult, căci rari sunt vizitatori cari să nu se fotografieze în piață între porumbei.

In timpul serii această minunată piață devine adevărată sală de concert. Incă de pe la 8 ore lumea se adună. Perechi perechi apar de prin toate părțile. Și e caracteristic cum îndrăgostiți vin să-și petreacă zilele lor de mulțumire în acest oraș fantastic, care-ți dă iluzia că nu-i pe planeta noastră și care te ține într'un nesfîrșit vis.

La nouă ore fix se dă un tun și imediat muzica începe. In mijlocul pieței pe niște estrade ce se ridică seral, cei 80 muzicanți din banda civică execută la distanțe mici de timp, bucăți ca: Marcia religioso de Gounod; La vague, vals de Metra; Ruy Blas uvertură de Mendelsohn Lohengrin actul I de Wagner; Apprenti sorcier de Dukas etc.

Mii de persoane stau în jurul muzicei ascultînd într'o adevărată evlavie melodiile executate în chip deosebit, — Capel-Maistrul fiind un adevărat artist.

Pe la orele 9 jum. pînă la 10 apar și damele elegante pentru ași face primblarea alături de femeile și fetele din popor așa de grațioase și acestea, în șalul lor pe care cu atîta cochetărie îl poartă.

Italiencele au ochii vii și expresivi și fără voe te simți atras către ele și cauți prilejul de a abordă. Vorba lor e așa de caldă încît și cea mai simplă dintre ele, te captivează. Gazda noastră nu avea nici idee dacă *Rumania* e pe apă sau uscat; totuși amabilitatea ei, grija ce punea a ne servi, expresiile ei drăgălașe acoperiau lipsa culturei.

In piața San Marco se pot face multe observații psihologice de către cel care avînd vreme ar observa mai în amănunt perechile ce-i trec pe dinainte. Une ori vezi cîte un bătrîn degenerat, cocoșat în haine albe de o tăetură fără reproș ținînd strîns la braț pe o tînără acoperită de dantele fine de sus pînă jos. El îi vorbește sorbind o cu privirea: iar ea ca dusă la moarte, admite tot ce i se spune cu privirea și gîndul cine știe unde. Fără îndoială că nu poate fi decît vre-un milionar ce profită de sărăcia unei fete, neexperiența unui suflet naiv; și cu toate că o fi avînd conștiință de ceia ce poate aștepta de la o asemenea legătură, se bucură de plăcerea momentană fără a se mai preocupa de ceea ce se petrece în sufletul partenerei lui, sau de ceea ce se va mai întîmpla în viitor.

Plăceri simți însă, cînd vezi perechi de tineri potriviți care sglobii măsoară cu pașii piața în lung și în lat urmînd ritmul muzicei.

Pînă la 12 de noapte piața se răcorește de lume. Rămîn numai cei cari voesc să petreacă la cafenele și cofetăriile ce stau deschise toată noaptea; cum e cafe Florian — cea mai elegantă — care de 300 ani nu s'a închis nici zi, nici noapte.

Maria C. Buțureanu.

De la Universitate

Mercuri 8 Mai c., „Seminariul de Slavistică" al Facultății noastre de litere și-a ținut ședința-i săptămînală. Au luat parte pe lîngă profesor, următorii studenți și studente:

D-rele Colomei, Strat, Margareta Ștefănescu. D-nii Hotnog, Răutu, Paladi, Minar, Constantinescu, Negrescu, Grigoraș.

D. Grigoraș a ținut conferință despre așa numita *„Rutenizarea Bucovinei"*, luînd ca punct de plecare cartea cu acest titlu tipărită la 1904 în București de „un Bucovinean", autor anonim, care pare-se că e un romîn din Bucovina. Și a spus, în rezumat, următoarele:

In Bucovina sunt trei soiuri de ruteni, făcînd abstracție de ceilalți slavi precum poloni, lipoveni, cehi, sloveni etc.—și anume:

1). *Huțulii* sau *huțanii*, locuitori ai Carpaților Bucovinei și în parte ai Ungaro-Galiției, pînă aproape de Tatra. Despre aceștia unii învățați susțin că ar fi romani slavizați, alții ca de ex. Sznipky le atribue o origină daco-romînă.

Slavistul Miklosich susține chiar că huțulii vorbeau în secolul XVII și XVIII *romînește*, și că proceda ea rutenizărei a pornit prima linie asupra lor. Apoi Kaluzniacki slavist ca și Miklosich, stabilește că străbunii huțanilor din Carpați au fost fără îndoială un popor ce-a vorbit odată limba romînească.

Din cauza portului lor aparte de cel al Rutenilor, din multele cuvinte romînești ce se găsesc în limba lor, din obiceiurile lor diverse de ale rutenilor, dar foarte asemenea color ale Romînilor, apoi deosebirea de statură, fire, spirit și temperament deosebit de cel al Rutenilor autorul îi socotește ca *Daci romanizați*, și apoi *slavizați*, pe cînd romînii, cari îi pricep atît de ușor, sunt *„Daci romanizați"*.

2). *Rutenii bătrîni*, cari au fost înainte toți romîni, dar cari s'au slavizat mereu prin contactul necontenit din Galiția și prin ingerința puternică a guvernului austriac.

La anexare erau puțini ruteni, de oare ce nici nu erau prevăzuți în statistică ca popor aparte, și acei cari erau, serveau ca muncitori și servitori pe moșiile boerești. Și mai tîrziu boerii moldoveni au adus forțe fizice străine, ca să le fie muncitori pe moșie. Cu timpul Rutenii Galițieni, fugind de slujba militară din Galiția și pentru a popula Bucovina se așează aici, atrași fiind și prin privilegiile excepționale acordate lor din partea tuturor guvernelor. Așa că au schimbat și numele țărei din „Arboroasa" în „Bucovina" cuvînt slav.

Romînii își însușesc dialectul slav, cel foarte primitiv și gramatical foarte simplu, al poporului rutean, foarte ușor și foarte de grabă, și cu chipul acesta se rutenisează. E de ajuns ca numai să fie auzit vorbind rutenește și guvernul austriac îl și trece în statistică ca rutean. Astfel statisticele oficioase îs false și tendențioase cînd e vorba de Romîni.

In present nedreptățirea Romînilor prin sistemul dominant se manifestă mai cu seamă în trei direcțiuni și anume: a) prin rutenizarea romînului efectuată prin școlile poporale, căci limba de propunere în școală e cea ruteană; b) prin germanizarea și conruperea inteligenței romîne efectuată prin școlile germane medie și superioare din țară, de unde tînărul romîn eșind, abia mai poate vorbi, cugeta și simți romînește, și c) prin tratarea de tot nedreaptă a preoților, a amploiaților, învățătorilor romîni, ce stau în serviciul public, cît și a întregului popor romîn.

Al treile soiu de Ruteni sunt așa zișii *Ruteni tineri* sau Rutenii Uniați, numiți astfel de poporul romîn; adică Rutenii de legea uniată sau greco-catolică, toți venitici din Galiția, aduși necontenit de către Austria de la anexare încoace.

După această expunere făcută de d. Grigoraș, a urmat discuție între cei prezenți, recunoscîndu-se șovinismul cărții acestui „un Bucovinean", care va fi și el vre-un „funcționar" neînaintat după dorința de autoritate superioară austriacă. Căci, Austria, chiar dacă are interese să ocrotească și privilegieze pe Ruteni, spre a paraliza pe Rusia, nu are însă interes să îndepărteze de la sine și să nimicească pe Romîni, cum crede „un Bucovinean".

Decadența Teatrului din Iași

Deși au trecut atîtea zile de cînd la Teatrul Național din localitate s'a petrecut cunoscutul scandal la adresa corpului dramatic al teatrului Național din București, totuși indignarea provocată nu s'a mai liniștit. Ba judecînd după cum se resfrînge presa bucureșteană și în cea locală, găsim că este întensă încă, și fără o satisfacție serioasă va continua să se manifeste.

Ministrul instrucțiunei a ordonat o anchetă pentru stabilirea vinovăției d-lui State Dragomir, bănuit ca organizator de scandaluri publice cu ajutorul impus, al elevilor săi, cari s'au pretat, prin autoritatea profesorului asupra elevului.

Anchetă în chestiunea scandalului dela teatrul din Iași, nu poate fi închisă ușor, este prea grea batjocura ce a fost aruncată asupra artiștilor, și asupra bunului nume al publicului acestui oraș.

Dacă era cineva care datora mai multă recunoștință publicului ieșan, era tocmai d-nul State Dragomir care de atîta amar de vreme, este tolerat cu o nemai pomenită indulgență.

Ieșenii au suferit—fără cel puțin, să fluere odată—ca d-nul State Dragomir, să măcelărească pe scena drăguțului lor teatru,—ca pe un trunchiu de căsăpie—pe toți amorezii și junii primi, din toate cap-d'operele dramatice vechi și nouă. La atîta bunătate de inimă, nu se cuvenea atîta îngratitudine.

Este cu putință ca d-nul Dragomir să fi luat, toleranța ieșănilor, drept un tribut de admirație, și după cum face arta dramatică în numele lor, s'a premis să se manifeste și ca public de teatru, tot în numele lor.

Numai astfel se esplică, cum cineva poate avea cutezanța să fluere arta constiincioasă și înaltă ce o profesează artiștii din București.

Rușinea ce o îndură Iașul pe urma acestui scandal, e mai la urmă o pedeapsă meritată, căci ne luînd parte în mod efectiv la spectacole, a lasat d-lui Dragomir posibilitatea de a confunda tăcerea sălilor goale, cu tăcerea admirației profunde, ceiace a dat loc și la confuzia de atitudini între artist și spectatori.

D. Dragomir ca o consecință a acestei stări de lucruri, a devenit o autoritate și cel mai pasionat admirator al artei d-sale proprii. Vorbește—ori unde este ascultat—de creațiunele d-sale ca de ceva desăvîrșit, asupra cărora discuție nu mai încape.

Lipsa de modestie și nevolnicia în autocritică, sunt cele mai grave defecte pentru un om care se ocupă cu arta. Perversitatea nu poate servi nici un curent serios, căci a căuta să treci toată viața, drept victima națională, a indiferenței publicului romînesc pentru arta română, nu mai merge—frumoasele succese ale trupelor romînești, în toată țara, desmint aceasta.

A considera teatrul din Iași ca o proprietate personală, este iarăși eară din calea fară de semeț. „Ce, voiți să mă scoateți afară din casa mea!" a spus odată d-nul Dragomir unui director de teatru. „Casa lui Molère", „Casa lui Dragomir"... ce are a face!

Învăluit în profunda admirație de sine însu-și, ca într'o manta de ploaie, se crede la un adăpost, de unde poate dicta—nu numai pe scenă, unde din nenorocire (accentuăm cuvîntul) a izbutit s'o facă, dar și dincoace de rampă.

In cariera artistică s'a bizuit totdeauna mai mult pe mijloacele de luptă brutală de cît de cele ale artei, pe care nu le are.

Dacă a ajuns să-și organizeze din elevii d-sale o echipă de clachori, care să-l aplaude la comandă, fără ca nimenea să-l cheme la răspundere pentru aceasta, apoi nu tot așa poate fi, cînd echipa d-sale lucrează în altă sferă, de cît arta maestrului său.

Fluerăturile au fost aranjate să pară venind din partea publicului local, admiratorul ne condiționat, al d-lui Dragomir. Aceasta a fost aparența. Cauza intimă care l'a împins la aceasta este, credem, teama de „Hamlet" al lui Demetriade.

Dacă pănă acum, d-nul Dragomir de teama unei eclipse a isbutit, în mod sistematic, să înlăture din teatru, toate temperamentele care promiteau ceva, apoi de astăzi încolo începe pentru d-sa o luptă mai grea: deocamdată nu va mai putea juca pe Hamlet, după ce ieșanii au aplaudat interpretarea lui Demetriade.

Datoria cea dintăi, ce o are d-nul director al teatrului local, față de public este să caute a dubla rolurile prime, care acum sunt considerate ca un privilegiu al d-lui Dragomir.

Pănă nu se va introduce emulația între artiști, teatrul din Iași nu va putea fi scos din decadența în care se găsește.

Perina.

INFORMAȚII

Pentru „Mișcarea". — Administrația comunală a luat o măsură excelentă, ca firmele care sunt așezate perpendicular pe peretele prăvăliei, adică acele firme care sunt puse deasupra trecătorilor, să se scoată din uz și pe viitor comercianții să n'aibă voe a mai așeza în felul acesta firmele. „Mișcarea" este contra acestei măsuri, pe motive că negustorii or să peardă și că așa fiind sunt și în străinătate, permise. Să ne dea voe confrații dela „Mișcarea" să ne spunem și cuvîntul nostru.

Aceste firme nu mai există în străinătate și în București, de ani de zile; chiar la noi în Iași cînd a fost Prefect de Poliție d. N. Cananău, a dat un ordin în privința aceasta și toți negustorii și-au scos atunci firmele puse pieziș în stradă. Pe urmă ne pare, că a venit ca Prefect d. Săndulescu și a abrogat dispoziția d lui Cananău.

Aceste firme, de prisos, nu trebue să existe, pe următoarele motive: strică, sau frizează estetica stradelor, căci fiind așezate una după alta, mai mari sau mai mici, 'ți oprește perspectiva vederei și a orizontului; apoi noaptea opresc lumina dela becurile electrice, în cît lumina cade mai mult pe asfalt unde trec birjele, de cît pe trotuare unde circulă pietonii, cari veșnic sunt în umbră, din cauza acestor firme spînzurate, un fel de spărietori de paseri. Unele din ele sunt așezate așa de jos, că trebue ori să te lovești la cap, sau să te pleci pe sub ele; mai este și pericolul că la cel mai tare vînt, sunt svîrlite în stradă, lovind și rănind chiar, pe trecători.

In cît fericita măsură de ad-ție comunală, este o fericită inspirație. Strada să rămăe liberă, nimic să nu oprească vederea, căci negustorii sau industriașii, nu cred să tragă un folos material mai mult cu aceste pantahuze urîte și nefolositoare.

*

Tot pentru *„Mișcarea"*

In No. penultim al ziarului, are un articol unde arată că Conservatorului din Iași nu-i trebuesc catedre și că cele trei catedre înființate din nou, sunt un lux fără nici un folos.

Așa-i romînul nostru dela tîrg, cînd vede că el nu poate, *sau nu vrea* să facă un lucru și cînd vede că altul a făcut un lucru mai mare ca al lui, cu toate că avea și el mijloacele să-l facă, prinde ciudă pe vecinul care are tragere de inimă să facă mai mult pentru casa lui. Așa-i și cu liberalii noștri, le-a stat în putință să facă mult pentru oropsitul acesta de oraș — dar n'a făcut nimic; rugăm mult să se arăte fapte, nu vorbe, ce au făcut în Iași.

Noi am vorbit cu oameni pricepuți intru ale artei muzicale, și din public și din profesorii Conservatorului, și am aflat că aceste trei catedre erau cerute de mult, ca imperios folositoare, ca să ai o orchestră a Conservatorului. Profesorii, ne-au spus, că aceasta *nu-i lux*, cum scrie „Mișcarea", de abea este un început ca să ai *o școală mai bună de muzică în Iași*, și ca să ai un *adevarat Conservator*, trebue de trei ori mai multe catedre de cîte există acuma.

N.

Cu ocazia concursului „Tinerimei Romîne" gimnaziul din Huși trimite următorii eminenți elevi: Traian Berea cl. IV, Malahe Alexandru, cl. IV, Stavrat Ev. cl. IV, Teodorașcu V. cl. IV, Vîntul Emil cl. III, Dimitriu I. cl. III, Manoliu St. cl. III, Vîntu Ionel cl. I, Lapteș E. cl. I, etc. Elevii vor pleca Joi seara însoțiți de profesorii: Vîntu și Dimitriu D.

Am publicat dăunăzi o notiță din Tg. Frumos privitoare la organizarea unui bal, în anul trecut.

Domnul care ne-a scris în această privință în numele cetățenilor, este înștiințat — după cele ce ne scrie d-ra T. — că balul se va da, iar obiectele adunate există și sunt rezervate în același scop.

Și dacă balul a fost amînat cauza este că biletele nu s'au putut distribui în număr suficient, fapt ce se va dovedi la timp.

Ziarul „La Pensée" din Bruxelles cu data de 18 Mai publică o corespondență din Iași asupra pelerinagiului ce a avut loc în ziua de 4 Mai stil nou la mormîntul filosofului Vasile Conta.

Darea de samă e semnată de d. dr. P. Zosin.

Astă-zi la 5 p. m. are loc o nouă întrunire a farmaciștilor din localitate în chestiunea conflictului cu Cassa medicală.

Mașinele Pacific aduse de C. F. R.—Aceste locomotive au o lungime de 23 m., o greutate de 124 tone, fără combustibil, cu combustibil, păcură și apă, trage 130 tone; are o viteză maximă de 130 km. pe oră. La noi, însă, nu merg de cît cu 80 km. Locomotivele „Pacific" au 4 cilindre și 2 triere, care deservesc pistoanele și sunt aduse din uzinele Maffei din München, costînd fiecare 150.000 lei. (1 leu 20 bani kgr.)

O locomotivă „Pacific", ca mai toate locomotivele, este compusă din tender și cazan. Partea dinaintea cazanului este suportată de un cărucior, așezat pe două osii cu patru roți mici, care cărucior, permite trecerea locomotivei, prin curbele cele mai mici, admise în circulația căilor ferate. Intreg cazanul este așezat pe 5 osii (cu cele din față), adică 10 roți, 6 mari și 4 mici. Cele mari sunt legate prin bila motrice și au saboți pentru înfrînare. Tenderul este așezat pe 4 osii, cu 8 roți. Legătura între tender și cazan, este suportată de o osie mare cu roți mijlocii cu arcurile ei.

Aceste locomotive au foarte multe avantagii, din cari citez aici două:

La prima vedere s'ar crede că aceste locomotive, sunt foarte greu de oprit, din cauza mărimei lor. Cine ar crede, însă, s'ar înșela, căci se pot opri la o distanță de 200 m., pe loc, din viteza cea mai mare, evitînd astfel accidente. Pentru acest lucru se cere însă, ca înfrînarea vagoanelor dela tren, să fie cel puțin din trei vagoane, unul înfrînat; dacă vagoanele nu 's înfrînate, tot se oprește, dar mai patinează vre-o 60 m.

Al doilea este, cum am spus mai sus, că legătura între tender și cazan este așezată pe osie cu 2 roți mijlocii, cu arcuri. Aceste arcuri fac ca zguduitura produsă de trecerea mașinei peste încheietura liniilor și peste macazuri, să fie mult mai puțin puternică. Pe celelalte mașini, mecanicii sunt hîțănați, din cauză că stau cu un picior pe podeaua dela tender și cu altul pe podeaua de la cazan; pe cînd la locomotivele „Pacific" stau destul de comod.

Un ziar local desminte informația noastră de eri, cu un cîine turbat din strada Procopie. Noi precizăm cazul, că acest cîne a fost mușcat vre-o 13 persoane din strada de mai sus; cățelul mușcat ca și celalt, sunt ai d-nei Eraclide și acest cățel fiind trimis atunci la institutul Antirabic, — se zice că s'ar fi spus de acolo, că nu-i turbat; însă acum 4 zile a mușcat pe d-șoara Eraclide, care a fost asistentă la Farmncia Racoviță, și care din cauza mușcăturei, este supusă tratamantului antirabic.

Un elev de la școala de croitorie, de sub direcția d-lui Crudu, s'a îmbolnăvit de tuberculoză, directorul i-a dat voe să se ducă acasă și a fost petrecere duioasă, căci alaltăieri seara elevii acestei școli, au întovărășit pe colegul lor pînă la gară. Plecînd în seara aceea și d. Prof. dr. Minovici. director general al serviciului sanitar, a fost rugat de d. Crudu să i se dea elevului bolnav un loc în Sanatorul de la Bîrnova; cererea a fost satisfăcută.

D. Const. Arhip, a fost numit secretar pe lîngă consiliul sanitar al județului.

In colectura norocoasă „Rob. Th. Schöder" au căzut la tragerea finală a cl. 6: premiul cel mare de lei 250,000 pe No. 42, lei 120,000, în 6 premii a lei 20,000 și anume: lei 20,000 pe No. 274, lei 20,000 pe No. 5,874, lei 20,000 pe No. 34,483, lei 20,000 pe No. 44,133, lei 20,000 pe No. 48,627, lei 20,000 pe No. 48,699. precum și alte cîștiguri importante.

Cumparați lozuri norocoase cl. I numai de la Rob. Th. Schröder, sucursala Iași, str. Stefan cel Mare 8.

1/8 Lei 1.50, 1/4 Lei 3, 1/2 Lei 6, 1/1 Lei 12.

100 dopuri pentru Tun de buzunar și Telefon-pocnitori lei 1.50 suta.

H. Halpern, str. Golia 51.

Băile OGLINZI

JUDETUL NEAMTZ

3 kilom. dela Tîrgu-Neamț, de unde pînă la băi cu tramcare, brecuri, diferite echipage, și automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren, 50% reducere prin gara Pașcani.

Sezonul dela 1 Iunie la 15 Septembrie

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și higienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall, etc.

Cabinele de Baie și hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în falanță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucoree, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

HOTEL și VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) dela lei 6.50 pe zi de persoană.

ORCHESTRA din cele mai bune.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

Pentru distracțiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

EFTIN și FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta pozițione, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20.**

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg. Neamț la Administrația Băilor.

Serviciul medical esie încredințat d-lui **Prof. Universitar Dr. V. Bejan**, medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *Al. I. Comăniță.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Tg.-Nnamț, oraș cu 12,000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuinți confortabile și eftine, cu sau fără menaj și care se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru ori-ce informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Tg.-Neamț.

Concesionarul băilor Oglinzi: **Octav Ionescu.**

In Iași la d-nii I. Simionescu, str. Carol 53 și M. Petersil str. Arcu antreprenorii Hotelului.

Ultime Informaţii

— Consiliul de miniştri, convocat pentru astăzi dimineaţă la ora 10, şi la care vor asista şi preşedinţii corpurilor legiuitoare, se va ocupa în special cu chestia protocolului de la Petersburg.

Este definitiv hotărît că şedinţele secrete, în care se va face Parlamentului comunicarea protocolului, vor începe Luni.

Este bine înţeles că discuţia publică cu ocazia ratificării protocolului, va avea loc mult mai tîrziu.

Un colaborator al nostru a avut ocazie să vadă ieri pe d. C. Arion, ministru de domenii, şi să-i comunice cele publicate de un ziar din Iaşi, relativ la o declaraţie pe care ar fi făcut'o d. ministru, asupra situaţiei din partidul conservator.

D. Arion a răspuns pur şi simplu :

— „Este inexact.“

In cursul septămînii viitoare vor sosi în localitate d. dr. Minovici directorul general al serviciului Sanitar şi d. Calinescu arhitect şef la ministerul de interne, pentru ca împreună cu d. medic şef al oraşului să aleagă locul şi să întocmească planurile noului palat al serviciului sanitar din Iaşi.

Se pare că în vederea comunicării protocolului, d. Carp are de gînd să ia o hotărîre, în care scop, şi-a convocat partizanii din provincii.

Din Iaşi d. Greceanu a fost chemat telegrafic de către d. N. Filipescu.

Un mare număr de deputaţi se vor întruni în astăseară, la ora 9 şi jum., la d. Mişu Cantacuzino acasă.

După cît transpiră, consfătuirea va avea de obiect un schimb de vederi, cu privire la atitudinile de urmat, în diferitele chestii la ordinea zilei.

Se poate preciza că atitudinea d-lui ministru de justiţie, nu va fi pe placul acelora care s'au ridicat în potriva guvernului de colaborare.

Proectul de lege prin care comuna Iaşi e autorizată să contracteze un împrumut de 2 milioane, a fost admis ieri de toate secţiunile senatului. Raportor a fost ales de d: Nanu, senator de Iaşi.

Proectul va fi adoptat astăzi de către senat.

Raportor în cameră al legei prin care oraşul Iaşi este autorizat a contracta un împrumut de 2 milioane lei a fost d. Vespasian Pella. Proiectul a fost depus eri în Senat.

Vom publica în numărul viitor, după note stenografice, magistrala cuvîntare rostită de d. ministru Al. A. Badareu ca răspuns la interpelarea d-lui N. Fleva în Cameră.

In „Monitorul Oficial“ de azi se publică modificările introduse în noul budget al ministerului de instrucţie, prin care se aduc numeroase şi însămnate îmbunătăţiri învăţămîntului secundar şi superior din oraşul nostru,

Şcoala rurală ce se va înfiinţa în judeţ din donaţiunea A. S. Regale Principele Carol, va purta numele de „Şcoala Principele Carol II“.

Ieri, preşedintele camerei a comunicat deputaţilor că, după toate probabilităţile, va avea loc în astă-seară o şedinţă de noapte.

Se pare însă că această şedinţa nu va mai avea loc din cauză că unii membri ai majorităţii vor ţinea consfătuire la d. ministru de justiţie acasă.

Poetul St. O. Iosif a adresat d-lui senator Georges Volenti cererea de a-i se vota recunoaşterea de către Parlament, lucru ce pare că poetul a neglijat a face pînă acum.

Poeţii sunt uituci...

Numărul viitor al „Opiniei“ va apare Simbătă.

Catedrei de istoria filosofiei vechi, de la facultatea de litere a universităţii locale, i se va adăuga pe viitor şi cuvîntul de „Sociologie“, devenind astfel : „catedră de istoria filosofiei vechi şi sociologie.

S'a recunoscut calitatea de cetăţean romîn a d-lui Neculae Anghel — romîn transilvănean — domiciliat în oraşul nostru

Consiliul de miniştri a acordat înlesnirile şi foloasele legii pentru încurajarea industriei naţionale morii d-lui I. N. Manolescu din Tg Frumos.

Noul hirotonisit, preotul Octav Ionescu, a fost definitiv numit paroh al parohiei Ortoaia (jud. Suceava).

Cu începere de astăzi, la Administraţia financiară se plătesc pensiile pe luna curentă. Domnii pensionari trebuesc a prezenta şi recipisele doveditoare de plata impozitului personal pe April.

Locul viran din faţa fabricei Wachtel, pe care primăria l'a oferit Societăţii de gimnastică va fi amenajat pentru a putea fi accesibil jocurilor gimnastice.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 7 Iunie a. c. ora 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din Legea asupra comptabilităţei publice pentru vinderea parcelelor No. 29, 30, 31 şi 32 de la Cârlig—Şorogari.

Garanţia 50 lei pentru fie care parcelă.

Planul locului şi condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fie care zi de lucru la serviciul Administrativ.

No. 9404. 6 | 19 Mai 1913

In închisoarea militară de la Galata se află 'n prezent 85 de arestaţi.

Pentru înlesnirea publicului voiajor, s'a dispus ca toate staţiuuile să anunţe la casele de bilete, printr'un avis înscris ora de plecare a fie-cărui tren în toate direcţiunile.

„Monitorul oficial“ No. 28, publică decretul prin care d. medic veterinar G. Stoicescu e numit în postul de preparator al laboratorului de higienă din localitate, post înfiinţat prin bugetul de exercitiul 1913—1914.

Cetim în ziarul „Viitorul“ *Manasse* puternica dramă a mult regretatului Ronetti-Roman, va fi pusă din nou în repertoriul viitoarei stagiuni a Teatrului Naţional din Capitală.

Mîni 10 Mai. se va ţine o şedinţă plenară la Camera de Comerţ, în care se va stabili programul definitiv al congresului Camerilor de Comerţ.

Astăzi se va ceti la Cameră şi Senat decretul pentru prelungirea corpurilor legiuitoare pînă la 18 Mai inclusiv.

Ziarul apaşului Bogdan—Piteşti somat de amicul nostru Victor Munteanu este silit a dezminţi propriile sale insinuări şi născociri publicate în contra distinsului sub director al învăţămîntului. Cităm din „Seara“.

D. Victor Munteanu, subdirectorul învăţămîntului primar, ne-a dovedit cu acte oficiale că suplinitorul său, e un student universitar care primeşte exact 60 la sută din salariul titularului, conf. regulamentului, aşa d. Munteanu nu primeşte decît salariul de subdirector şi restul cuvenit de la catedră.

Soţia sa este detaşată cu ord. No. 29301 | 913 la catedra d-nei Smara Gheorghiu, şcoala No. 8 de fete din Bucureşti. *Nu este la şcoala medie*, şi nu primeşte decît salariul său de institutoare la şcoala No. 6 de băeţi din Iaşi. S'a insinuat că d-na Munteanu, trecînd la şcoala medie şi-ar fi putut pune suplinitor la şcoala primară. Or, se ştie, că institutorii cari funcţionează la şcoalele medii, sunt cu totul scoşi din state dela şcoalele primare.

Cu privire la afirmaţiunea că d. Victor Munteanu prezintînd la cercetare cărţi de citire, a numit în comisiune pe d-nii C. Ionescu Galaţi, V. Costin Iaşi, şi Aurelia Constantinescu Bucureşti, d. Munteanu ne arată că acel „învăţător“ n'a citit lista comisiunilor. Comisiunea pentru citiri este compusă din d-nii Slăvcescu, profesor secundar Bucureşti, d-ra Miller Verghy, directoara Azilului „Elena Doamna“, d. Alexandru Giurgiu şi Aurel Sturza Bucureşti. Cele 6 comisiuni lucrează independent, după diferitele materii şi indiferent de politică.

Publicăm cu plăcere rectificările prezentate de d. Munteanu.

D-na Sofia Theodoreanu, a fost numită membră în comisia examinatoare, pentru catedra de armonie, contra punct şi orchestraţie, vacantă la Conservatorul local.

Şcolare.—Ministerul de Instrucţie a prelungit pînă la sfîrşitul anului şcolar, detaşarea învăţătorilor şi institutorilor care sunt controlori la băncile populare.

— D-na Filoti Anastasia învăţătoare definitivă, la şcoaia din Rugineşti-Putna, e delegată de la 1 Mai 1913, cu inspectarea şcoalelor rurale din judeţele Tecuci şi Putna.

— La fie care 25 a lunei, d-nii inspectori şi revizori şcolari se vor întruni la minister, sub preşidenţia d-lui Ministru. spre a discuta diferitele chestiuni şcolare.

— D. I. Gentimir, învăţător la şcoala din Hîndreşti-Roman, a fost detaşat pe ziua de 1 Mai la şcoala primară urbană No. 1 de băeţi din Vaslui.

— Inspectoratul a trimis Ministerului un tablou al învăţătorilor din circ. I-a şcolară, care au ţinut cursuri cu adulţi în anul 1911—12, spre a li se da recompense celor ce au dat rezultate mai bune.

Molimele la sate.—In comunele Buciumi, Copou, Ţuţora, Cepleniţa, Sculeni, Poeni, Cotnari, Ciurea, Golăeşti şi Gropniţa, bîntue scarlatina.

In Ţiganaşi, Dumeşti, Poeni, Ungheni şi Pricacani—febra tifoidă.

In Belceşti, Cucuteni şi Copou — anghina difterică face ravagii.

D. profesor M. Berceanu, care e suplinit de d. Gr. Dimitrescu, nu va mai reveni la catedră anul acesta şi nici nu va examina pe studenţi.

Nu s'a prezintat nici un concurent la licitaţia pentru instalarea unor maşini de scris în localul ocupat de autorităţile judiciare din Iaşi.

Scandalul de la Teatru

Interview cu d-nul inspector Ottescu însărcinat cu ancheta

In numele ziarului m'am prezentat d-lui inspector Ottescu, delegat de către ministrul de culte şi instrucţie publică cu anchetarea celor raportate de către d-nul director general al teatrelor, în chestiunea înscenărei scandalului petrecut cu prilejul reprezentărei piesei „Paianjenul“ de către trupa teatrului naţional din Bucureşti.

Amabil, răspunde întrebărilor ce i fac, că n'a putut încă stabili nimic precis.

De la Bucureşti, spune d-nul inspector, am venit cu o impresiune; aci am cules altele care se cam contrazic între ele. Cred că s'a dat o prea mare importanţă chestiunei care deşi destul de gravă, totuşi nu merita atîta atenţiune.

Am constatat că studenţii în general au avut o atitudine demnă.

Din cercetările ce am făcut : la Conservator, la Teatru, şi pe la autorităţile poliţieneşti, am cules informaţiuni asupra cărora nu mă pot pronunţa de cît după ce le voi pune în legătură cu cele ce voi obţine de la d-nul Enescu regisorul teatrului din Bucureşti, care a însoţit pe artişti la Iaşi.

Din atmosfera creată în jurul acestei chestiuni, pare că ar rezulta că regretabilul scandal a fost provocat din mai multe direcţiuni şi a avut mai multe cauze ce s'au întîlnit şi peste care predomină — se pare—acel veşnic „cherchez la femme“.

Numai după ce-mi voi ordona notele şi înpresiunele voi putea să-mi formez convingerea pe care să-mi bazez raportul meu.

Mulţumind, m'am retras, pentru a numai zăbovi d-lui inspector pregătirile, pentru plecarea cu trenul de trei.

P.

Noul regulament al facultăţei de drept, de pe lîngă Universitatea locală, a fost aprobat de către consiliul permanent al instrucţiunii.

După d-nii d tori Ilie Stroici, a venit rîndul d-lui Gh. A. Scorţescu să beneficieze de atacurile „Evenimentului“.

Ne prindem că d. Scorţescu va adresa „Evenimentului“ o scrisoare. Nu sîntem tot atît de siguri că „Evenimentul“ o va publica.

La 11 Mai, membrii baroului local se vor întruni pentru a discuta gestiunea financiară pe anul expirat.

Mitropolia Moldovei a inaintat ministerului de culte un raport asupra stărei materiale inferioare în care se găsesc preoţii din Moldova.

Aprovizionarea cu pîne a spitalelor şi ospiciilor din localitate a fost concesionată d-lui I. C. Fleaşcă.

Dărămarea bisericei sf. Neculai (de lîngă Tuffli) a fost concesionată d-lui C. C. Popovici.

D-nii Panaite Dimitrie, Leon Hubincu şi Anton Const, au fost numiţi agenţi sanitari pentru combaterea epidemiilor în Iaşi.

După statistica întocmită la starea civilă, luna trecută s-au înregistrat în Iaşi un număr de 204 nou născuţi, 186 decese şi 22 căsătoriţi. S'au mai înregistrat apoi un asasinst şi 4 sinucideri.

Judiciare. — La secţia I-a a Curţii de Apel d. Petre Balo expert al falimentului Haim Bercovici, a depus jurămîntul.

— In procesul pentru revendicare dintre I. Popovici cu Elena Ioachim Luca, a fost respins apelul primului care a fost condemnat la 300 lei cheltueli de judecată.

— Tribunalul sindic a fixat ziua de 11 Mai pentru vînzarea portofoliului falitului Şulem Solomon.

Marie Vignet şi Falşul surdo-mut, este titlul senzaţionale piese, care se desfăşoară astă-seară J o i 9 Maiu pe ecranul cinematografic Pathé-Frères, din vasta sală a circului Sidoli, şi face parte din seria filmelor daneze, atît de apreciate la noi şi în lumea întreagă. Toate rolurile sunt interpretate de ansamblul artistic al scenelor din Kopenhaga.

Mai urmează apoi în programul de astă seară :

Floarea moartă. Măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor străine, (două părţi).

Prin munţii Caucazului, escursiuni pitoreşti.

Prince e bolnav. Scene foarte humoristice.

Clovnul, turcul şi Baiadera, comedie.

Astăzi Joi intercalîndu-se în program : „Vrăjitoarea“, naraţiune însufleţită cu admirabile situaţiuni, programul e compus excepţional din 5 părţi.

Vineri 10 Maiu matineu la 3 ore şi reprezentaţie serală la 9 ore cu program nou.

Peste cîteva zile :

QUO VADIS

Cea mai grandioasă înscenare, cel mai mîndru succes al cinematografiei moderne, fidelă adaptare după celebra scriere a lui Enric Sienkiewicz,—3 părţi mari în 6 capitole. Această uriaşă desfăşurare face actualminte încunjurul lumei, stîrnind furori pretutindenea.

Amănunte vor da afişele zilei.

ULTIMA ORA

Destăinuirea Protocolului

Hotărîrea luată azi de consiliul de miniştri
Vizita primului ministru la d. Ionel Brătianu
Convocarea Parlamentului în seziune extra-ordinară
Românii de pretutindeni şi protocolul

Bucureşti.—Simbătă seara cuprinsul Protocolului din Petersburg va fi cunoscut şi părerea celor bine informaţi, e că impresia ce va produce va fi bună şi frumoasă.

Dar să arătăm cele hotărîte, cu privire la acest mare eveniment, aşteptat de întreaga suflare românească.

*

Azi dimineaţă s'a ţinut un important Consiliu de miniştri, sub preşidenţia d-lui Titu Maiorescu.

In timpul Consiliului, a sosit şi d. Calicoff, ministrul Bulgariei la Bucureşti, care s'a întors aseară în Capitală. Ministrul Bulgariei a fost imediat primit şi a rămas cu d-nii miniştri, timp de o jumătate de oră.

Continuînd apoi discuţia, Consiliul de miniştri a hotărît, ca Protocolul să fie adus întăi la cunoştinţa Senatului, Simbăta, în şedinţă secretă.

*

Astăzi dimineaţă, d. Titu Maiorescu, prim-ministru, a făcut o vizită d-lui Ionel Brătianu, comunicînd şefului liberalilor o copie de pe protocol.

D. Ionel Brătianu, a convocat pentru Simbătă comitetul executiv liberal.

*

In legătură cu acest mare eveniment, putem anunţa de pe acuma, că Parlamentul va fi convocat într'o seziune extra-ordinară, în cursul lunei Iunie.

In această seziune guvernul va supune Parlamentului mai multe proecte de legi, de ordin administrativ, în legătură cu protocalul, care în virtutea dreptului internaţional, are a se pune în execuţiune, în timp de 3 luni de zile.

*

Persoanele bine informate au adînca convingere, că protocolul va produce o impresie mare şi bună, atît prin textul lui, cît şi prin orizonul nou ce deschide, căci prevede lămurit, într'un act internaţional, că romînii, ori unde vor trăi, au dreptul la şcoală şi biserică proprie.

ACŢIUNEA D-LUI CARP

Bucureşti. — Se afirmă, că d. Carp a declarat că nu va participa la şedinţa secretă, în care se va da cetire Protocolului din Petersburg, aşteptînd ca desbaterile să înceapă în şedinţă publică.

Azi a azut loc o consfătnire la d. Olănescu, la care au participat un mic număr de parlamentari conservatori, partizani ai acţiunei d-lui Carp.

S'a discutat despre eventuala convocare a unei întruniri publice.

Un act de dreptate

— Pensionarea fostului episcop de Roman —

Bucureşti.—Consiliul de miniştri, în şedinţa de azi dimineaţă, a făcut un act de dreptate, acordînd I. P. S. S. Saferin, fostul episcop de Roman, o pensie de o mie lei pe lună.

Spre a se acorda această pensiune, consiliul de miniştri a considerat retragerea fostului episcop ca o demisie voluntară, aşa că pensia curge, din chiar momentul, cînd fostul episcop a părăsit scaunul episcopal.

INCETAREA GREVEI DIN BRAILA

Bucureşti.—In urma unei înţelegeri stabilită între d. Alex. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice şi delegaţia muncitorilor din portul Brăilei, greva a încetat şi lucrul va fi reluat chiar azi.

D. Ministru de lucrări publice a numit o comisiune, care va merge la Brăila pentru ca împreună cu delegaţia muncitorilor, să stabilească reglementarea cerinţelor formulate de grevişti.

Ştirea despre încetarea grevei, a produs cea mai bună impresie.

Avansările în armată

Bucureşti.—Azi au apărut decretele înaintărilor în armată făcute pe ziua de 10 Mai.

Intre cei înaintaţi, se află d-nul Bălescu, înaintat admiral, colonelul Berlescu, înaintat general, şi Dimitrie Moruzzi, prefectul Capitalei, înaintat colonel.

Politică de saltimbanci

Bucureşti.—Ziarul *Presa*, ocupîndu-se de politica de saltimbanci, pe care o face azi ziarul *Epocu*, scrie :

„E atîta cinism în atitudinea patronilor Epocei *şi acestui ziar, care îşi permite azi cele mai riscate salturi de saltimbanci, al bîlciului politicei clubiste, că îţi vine să arunci condeiul spre a nu mai releva atîtea ignominii, ce de un timp le aruncă pe seama aceloraşi oameni, pe care acum cîteva săptămîni, îi tămîia.*

Epoca, redevenit organul prin excelenţă al asanatorilor de moravuri, vorbind de noua interpelare a răscoptului tribun, în chestia furniturei de lemne pentru căile ferate, spune că actualul parlament, la a căruia formare a colaborat şi d. Nicu Filipescu, va rămînea istoric, prin *imoralitatea* chestiilor ce s'au discutat.

Am sublinîat termenul de **imoralitate** *pentru a opune aceluiaşi ziar apreciările ce le făcea, în aceiaşi chestie, înainte şi după întăia interpelare a voiajorului politic Fleva.*

In numărul cu data de 25 Februarie, *Epoca*, în urma unei anchete personale a d-lui Filipescu, se rădică cu o extremă violenţă în contra *Viitorului*, care se făcuse canalul de scurgere a calomniilor, puse în circulaţie, pe socoteala d-lui Badareu.

„Contractul încheiat cu furnizorul de lemne—încheie organul clubiştilor de azi—este un act de bună administraţie, despre care Ministrul lucrărilor publice poate vorbi cu fruntea sus.

*

Iar la 15 Martie, a doua zi după prima interpelare, tot *Epoca* îşi încheie astfel articolul, cu privire la atacurile d-lui Fleva şi explicaţiunilor d-lui Badareu.

„A reeşit în mod evident pentru întreaga cameră, că ministrul lucrărilor publice a făcut, cu acest prilej, un act de bună gospodărie, dar a putut lovi unele interese ale particularilor, care a putut jigni unele deprinderi de birou, dar care au adus reale servicii statului“.

Acelaş act de bună gospodărie, de real folos pentru stat, cu care ministrul lucrărilor publice se poate făli, a devenit azi o afacere imorală.

Ce s'a schimbat ?

Reintegrarea d-lui Chiriacescu

Bucureşti.—M. S. Regele a semnat azi, decretul, prin care d. Chiriacescu a fost reîntegrat ca profesor la Facultatea de teologie.

Reintegrarea s'a făcut pe baza avizului consilului permanent al instrucţiunei, anulîndu-se de d. Ministru suspendarea, aşa cum glăsuia partea a doua din sentinţa, dată în potriva d-lui Chiriacescu.

Prelungirea seziunei parlamentare

Bucureşti.—La Cameră şi la Senat, s'a cetit azi decretul, prin care seziunea parlamentară este prelungită până la 18 Mai inclusiv.

Amînarea acţiunei d-lui Carp

Bucureşti. — In unele cercuri politice, se afirmă, că d-nii Carp şi Nicu Filipescu vor amîna acţiunea lor politică pentru la toamnă.

O licitaţie

Bucureşti.—Consiliul de miniştri a aprobat azi o furnitură importantă dr lemne de foc, necesare ministerului de războiu.

Furnitura s'a aprobat, după două licitaţii, cu 16 lei metrul cub.

PARLAMENTUL

Camera.—Indată după deschiderea şedinţei, d. Mehedinţi face o propunere, pentru numirea unei anchete parlamentare, cu privire la exploatarea pădurelor din munţii Vrancei.

Propunerea e adusă de secţiuni.

La redeschiderea şedinţei, camera începe discuţia, privitor la proectul de lege asura poziţiunei ofiţerilor în rezervă.

Senatul

Senatul. — Senatul a început discuţia asupra legei consolidărei terenurilor petrolifere, depusă de d. Ministru N. Xenopol.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Simbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiché, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞI ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOP

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă in vasta Sală Sidoli, cea de vară in Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiinciosă. Preţuri modeste

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU

Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINA

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către comitetele noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea bolelor de Ficat, Gută, Rinichi şi Deslinfarie

De vânzare la principalele magazine de consum, drogueri şi farmacii din ţară

Comenzile de en gros sunt a se adresa Domnului I. DAVIDESCU Teecale

Sticla a 1½ L. 0.35 bani. 1 Litru 0.70 — 1/2 litru 0.40 bani

(Preţurile se fac la Colegi ori-unde)

CAPSULELE LUI RAQUIN

Cu Balsam de Copaiu

Singurele capsule de *gluten* cu *copaiu* aprobate de Academia de Medicina din Paris. — *Nu se sparg* în stomac, ci se sunt în tot d'auna bine tolerate şi nu provoacă *nici o dată* rigidelli. Întrebuinţate singure sau cu *Injecţiunea Raquin*, vindecă în foarte scurt timp *scurgerile* cele mai *vechi* şi *rebelde*.

BOLILE DE PIEPT

A fiecărei capsule carte poartă, pe învelişul de afară, *semnătura lui Raquin* şi *timbrul oficial* în albastru al *Guvernului francez*.

DEPOSIT: Paris, 78, Faubourg St-Denis

la FUMOUZE-ALBESPEYRES

Şi în toţi principalele Farmacii

UNDE SE POT GĂSI ASEMENEA ŞI

CHARTIA SI VESICA FUMOUZE LUI ALBESPEYRES

Întrebuinţate în

SPITALELE MILITARE ALE FRANCIEI

„OPINIA"

Organul partidului

Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1911
Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor
Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911
92,127 polite de lei 654.389.154 64 | 100
lei 1,995,501 72 la sută rentă

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti.

Lei 7,453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1.980.25 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutire de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţiei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,
IOSEPH POPPER
Str. I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada „Sus)

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de cămăduit, *Migrenele, Gastralgiile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi diverse cari se resimt la schimbarea vremii* şi toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă, şi anume: dimineaţa, la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simţit o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 3 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de Paris, care se găsesc la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1877 — Duminică 12 Mai 1913

Spulberarea unor calomnii

—Răspunsul d-lui Ministru Al. A. BADAREU la a doua interpelare Fleva—

(După note stenografice)

D. *Preşedinte.* — D. Ministru al lucrărilor publice are cuvîntul.

D. *Al. Badareu, ministru lucrărilor publice*: Domnilor deputaţi, daţi-mi voe să răspund întâiu la ceea ce interesează ţara şi avutul Statului, şi pe urmă numai să răspund la ceea ce nu interesează ţara, dar poate vă interesează pe d-v. sau macar pe unii din d-v.: partea personală a chestiunii din această interpepelare a d-lui Fleva.

Domnilor, cred că suntem de acord că sunt trei chestiuni importante în discuţiune, şi anume:

1) Lemnele vîndute Statului, sunt ale lui Berman Juster sau nu?

2) Aceste lemne vîndute Statului, sunt de calitatea pe care o prevede contractul-tip ?.

3) E probabil că Berman Juster; e sigur că Berman Juster o să execute acest contract şi Statul să nu rămînă frustrat, de angajamentul acestui contract, de acomptul, dacă voiţi avansul de 400.000 lei daţi lui Berman Juster?

Celelalte lucruri pentru ţară şi pentru interesele Statului sunt secundare; dar vă rog, pentru că d. Fleva are specialitatea aducerii chestiunilor de felul acesta în parlament şi rezolvirea lor fără puncte de plecare sigure, rezolvirea lor cu insinuări cu caracterizare de ordin absolut subiectiv, să-mi daţi atenţiune şi la partea a doua, căci cred că partea a doua interesează moravurile noastre, căci şi d. Fleva este un tip al moravurilor noastre parlamentare (Ilaritate).

In interpelarea trecută, d. Fleva a afirmat că lemnele nu sunt ale lui Berman Juster. De data acestea n'a mai putut-o afirma. Şi eu încă de atunci, d lor, am spus: aceasta este o chestiune de drept civil, un incident de pretoriu, nu e o chestiune nici de parlament, nici o chestiune care să o putem noi rezolvi cu ocaziunea interpelărei. Dacă am ajunge noi să rezolvim procesele şi situaţiunile oamenilor cu ocaziunea interpelărei, nu ştiu ce procese nu s'ar naşte, ce rezolvări s'ar obţine şi nu ştiu ce situaţiuni ar rezulta pentru viaţa noastră economică. D-lor, credeţi d-v., că dacă pentru fiecare om, care contractează cu Statul, contractul ar fi adus aci în discuţie şi vi s'ar spune: contractul e pătat de cutare sau cutare lucru, contractantul este insolvabil, acest contract nu se poate executa, credeţi că afirmaţiunile de felul acesta dela tribuna parlamentului n'ar influenţa asupra situaţiunei contractanţilor? Şi credeţi d-v. că dacă vom ajunge la acest grad de sălbătăcie, se vor găsi mulţi cari să contracteze cu Statul? Cînd se va şti că pentru fie care contract poate fi denunţat şi insultat de la tribuna parlamentului? In ţara aceasta sunt foarte mulţi oameni cari trăesc din credit, cari au poate afaceri în disproporţie cu mijloacele lor lichide. Luaţi-i pe aceştia şi duceţi-i înaintea parlamentului şi afirmaţi cu autoritatea tribunei şi cu amănunte de ocazie şi tendenţioase că sunt insolvabili. D-voastră singuri vă puteţi da seama de consecinţele dezastroase ale acestui sistem pentru creditul oamenilor. Creditul lui Berman Juster a putut să fie zdruncinat, chiar nimicit, dar proprietatea pădurei nu-i s'a putut lua şi cu atît mai puţin interpelatorul nu va putea desfiinţa proprietatea Statului asupra lemnelor, pe cari a fost pus în posesiune şi pe cari le deţine prin funcţionarii săi.

Berman Juster are cumpărate în pădurea Maxut cu 3 contracte autentice, două emanînd de la defunctul C. Ghica-Deleni, unul de la moştenitori, între cari şi d. Paul Greceanu, un total de 846 de fălci pădure seculară, cu dreptul de a le tăia pînă la 1930, cu bani plătiţi înainte, afară de 90 000 lei din preţul care urmează să se plătească în trei rate, dela 1 Septembrie 1913 pînă la 1 Septembrie 1915.

Ei bine, d-lor, se poate vorbi despre acest om care a cumpărat 860 de fălci şi pe cari le-a plătit înainte, despre acest om, despre care raportul inginerului spune că are netăiate încă 700 hectare, şi evaluează că e o pădure seculară, care poate produce între 800 şi 1000 metri la hectar, lemne de foc, în afară de lemnele de lucru, un om care e proprietarul unei păduri de 700.000 m. c. lemne de foc, în afară de lemnele de construcţiune, se poate vorbi că omul acesta cînd vinde 100000 metri cubi, pentru că în realitate atîta a vîndut, pentru atît e contractul, afirm, pentru restul de 200.000 e la facultatea Statului să declare dacă ţine angajamentul, dacă doreşte să se facă această furnitură sau nu, — se poate afirma că a fraudulat, că a vîndut ce nu are, că a vîndut lemnele altora?

Dar statul care cumpără, înainte de a cumpăra, a stipulat că:

„nu se va da acompt decît de fie-care metru cub care se va lua în primire de către funcţionarul Statului",—aşa sună contractul. Şi funcţionarul Statului se duce la faţa locului şi ia în primire 87.000 metri cubi şi cu această ocaziune afirmă lămurit în procesul-verbal de luare în primire, că lemnele sunt de bună calitate, fără putregai, fără butuci. Dar, d-lor, sunt acestea vedenii, funcţionarul Statului nu a luat nimic în primire? Există sau nu aceşti 87.000 metri cubi?

Data trecută se zicea: nu există lemnele, nu există pădurea, pădurea nu este a lui Berman Juster, fiindcă nu a plătit rata întîrziată şi se poate rezilia contractul; lemnele nu sunt ale lui Berman Juster, căci lemnele le poate lua proprietarul, pe baza unei stipulaţiuni din contract. D-lor, aşa neînţălegîndu-se bine afirmarea de data trecută a proprietarului, în mintea unora a fost bănuiala că este întemeiată afirmarea, că lemnele sunt ale proprietarului Ei, d-lor, curios lucru. Asupra acestor lemne, acum trei luni era luptă între proprietar şi Berman Juster. D-lor, proprietarii sunt oameni serioşi, sunt oameni foarte onorabili; şi astăzi interpelatorul cearcă să ne dovedească că această luptă era pentru nişte putregaiuri că d nealor se luptau şi revendicau drepturile lor pentru nişte lemne putrede. (Aplauze). Vedenie şi aceasta? Dar se poate concepe acest lucru din partea unor oameni de seriozitatea d-lui Greceanu, revendicare asupra putregaiului?

D-lor, ce s'a stabilit de atunci, încoace? S'a stabilit, prin însă-şi transacţia citită de interpelator, că în ori ce caz nu poate să fie vorba din partea proprietarilor că ar revendica proprietatea pădurei pentru neplata vre unei porţiuni de preţ cum afirmase interpelatorul în prima sa interpelare. Tot din transacţie, care nu face decît să ratifice actele de proprietate rezultă, că nu poate fi vorba de contestarea vre-unei porţiuni de lemne: nici unei porţiuni, din toată această cantitate dată în stăpînire direcţiei, recepţionată în mod provizoriu de direcţiunea căilor ferate, înainte de 1 Decembrie 1913.

D-lor, dar tot este bine să fiţi lămuriţi asupra a ce putea fi revendicări din partea proprietarului şi ce pretenţiuni ar putea ridica proprietarul la 1 Decembrie 1913.

D-lor, cu ocazia întreruperei v'am citit clauza 4-a din contract, care lămureşte desăvîrşit chestia. De almintrelea şi transacţia vorbeşte că contestaţia între părţi era relativă numai la materialul lemnos, care nu a fost ridicat din parchete, în conformitate cu contractul. Este foarte lămurit, căci actul de transacţie nu este relativ la pădure, este relativ la materialul lemnos, care nu ar fi fost scos încă în condiţiunile contractului.

D-lor, în condiţiunile contractului, la 1 Septembrie 1913, ar fi trebuit să iasă din proprietatea lui Berman Juster şi să între în stăpînirea proprietarilor materialul lemnos care ar fi fost tăiat după 1 Septembrie 1911.

De materialul lemnos tăiat în 1910 nu ne preocupăm, căci Statul n'a luat în primire de cît lemne tăiate în 1911 şi 1912—13, procesul verbal de recepţie este precis asupra acestui punct.

Incă odată, iată cum sună clauza 4 din contract: „Tăerea va începe de la 1 Septembrie al fiecărui an pînă la 1 Aprilie al anului următor — adică va dura şase luni —. Dela 1 Aprilie lemnul se fasonează, se lucrează sau se transportă pînă la 1 Septembrie — dată de la care d. cumpărător deţine parchetul tăiat în acelaşi scop încă un an, adică în total 24 luni şi după acest interval de doi ani, parchetul esă cu totul din folosinţa d-lui cumpărător şi reintră în stăpînire d-lor proprietari cari beneficiază dela lemnele rămase, fie ele tăiate, fie în picioare".

Deci după actul de cumpărătură, d. Berman Juster avea dreptul asupra materialului lemnos tăiat de la 1 Septembrie 1911 să-l ţie în pădure, pe loc, în parchete pînă la 1 Septembrie 1913, iar prin transacţie, acest drept i s'a extins pînă la 1 Decembrie 1913. Incă o dată trebue să mai insist în urma acestor acte, în privinţa chestiei dacă acest material lemnos din pădure, luat în primire de direcţia c. f. în cantitate de 87.500 m. c. poate să fie al lui Berman Juster sau al proprietarului?

Proprietarul zice prin actul de transacţie: asupra unei părţi din materialul lemnos tăiat în 1911 | 12 aşi fi putut avea pretenţiuni la 1 Septembrie 1913, aceste pretenţiuni le amîn la 1 Decembrie 1913.

Pentru partea de material lemnos 30 mii m. c. în curs de tăere de la Octombrie 19 2 | 13, proprietarul nu poate să aibă pretenţiuni de cît de la 1 Septembrie 1914. Deci pentru 30 mii m. c. nu poate să fie nici o discuţiune, căci aceşti 30 mii m. c. sunt tăiaţi în timpul ernei trecute, sunt lemne verzi.

Afirmarea făcută data trecută şi faptul care s'a încercat să se insinueze astăzi, că ar fi vorba de lemne tăiate la 1910 şi luate în primire de direcţia c. f. insinuarea care trebuia interpelatorului...

D. N. Fleva.—Protestez, nu am voit să vorbesc de lemne tăiate la 1910.

D. Al. Badareu, ministru al lucrărilor publice: Ai afirmat 1910 şi-ţi trebuia 1910 nu numai pentru contestarea proprietăţii, dar îţi trebuia această premisă mai cu seamă pentru cea de a doua afirmare, că lemnele sunt de rea calitate, că sunt putregăite, pentru că dacă sunt lemne din 1910, prin urmare sunt lemne cari au stat 3 ani în pădure şi prezumţia relei calităţi vine de le sine. Lemnele tăiate în 1912 | 13 sunt lemne cari nu se vindeau astă iarnă.

Iarna trecută nimeni nu cumpăra lemne tăiate chiar atunci, căci erau prea verzi. Cei cari au vîndut lemnele tăiate astă iarnă, au vîndut lemnele tăiate în iarna anului 1911 | 12, prin urmare acestea sunt lemne în curs, lemne de piaţă, pe cari le vinde toată lumea.

D. *N. Fleva*: Protestez, nu am voit să vorbesc de lemnele tăiate, la 1910, am zis din 1911.

D. *Al. Badareu*, ministru al lucrărilor publice: Ai spus pe 3 ani.

D. *D. Comşa*: Este o retractare care o faceţi.

D. *N. Fleva*: Eu m'am servit de actele inginerului.

D. *Al. Badareu*: D-le Fleva, în timpul vorbirei mi-aţi cerut dosarul ca să mă confundaţi cu contestarea mea că ar fi vorba de lemne tăiate în 1910 printre lemnele recepţionate de direcţie şi după ce v'am obligat să recitiţi procesul-verbal de receptie, reveniţi asupra afirmaţiunei şi bine faceţi. Vi se ruinează însă tot eşafodajul, Lemnele din 1910 vă erau absolut indispensabile şi pentru contestarea dreptului de proprietate şi pentru reaua lor calitate. (Aplauze).

Al doilea punct, d lor, lemnele cumpărate de stat, sunt lemne putrede, sau sunt lemne normale, lemne de care cumpără şi statul şi particularii? Căci d-lor, numai d. Fleva se face a crede că în afară de lemnul de lucru poate să existe undeva în această ţară, lemne cari să nu aibă atingere măcar de putregaiu, lemn care să fie tot aşa de ales cum e lemnul de lucru.

In orice pădure există arbori atinşi de putregaiu. In stivele din pădure, lemnele de pe pămînt pot fi atinse de putregaiu. Aceasta este absolut normal. D-lui Fleva îi trebue să inventeze premiza, că numai la Maxut sunt arbori şi lemne atinse de putregaiu, pentru că îi trebue raţionamentul: frustrarea Statului prin cumpărare de lemne putrezite. (Aplauze).

Interpelatorul exagerînd expresia din procesul-verbal de primirea lemnelor la gară, atinse de putregaiu 2 la sută din lemne, în unele procese-verbale; 5 la sută în toate procesele-verbale şi transformînd-o în „toate lemnele putrezite", pe baza presumţiei că cele putrede vor strica pe cele bune... (ilaritate) mai ales că „Berman Juster fiind insolvabil", transportul va întîrzia, i-a fost uşor să afirme că pentru acest motiv, Statul nu va avea lemne chiar dacă aceste lemne sunt proprietatea vînzătorului. (Aplauze).

D-lor, a fost destul ca să enunţ ca să faceţi dreptate de această exagerare, de acest lucru nepotrivit, care dovedeşte un lucru, greutatea interpelatorului, de a se baza pe fapte reale. (Aplauze).

D-lor, sunt lemnele lui Juster lemne conform contractului tip No. 17 al căilor ferate, ori lemnele, şi dacă există, sunt lemne putrede, lemne speciale de putregai, fără valoare, cum trebue la o interpelare cu Berman Juster contra ministrului lucrărilor publice?

Contractul cu Berman Juster l'am văzut şi eu l'am complectat, căci începerea imediată a predărei şi continuarea fără întrerupere şi o mulţime de alte clauze îngreunătoare sunt adause de mine. In contract se prevede că acontul se va da numai la recepţiune şi pe fiecare metru cub recepţionat. S'a făcut recepţiunea şi cu ocaziunea acestei recepţiuni se spune lămurit în procesul-verbal că „lemnele sunt de bună calitate, fără putregai, fără butuci şi alte defecte". Dar, d-lor, credeţi că numai acest proces-verbal a fost? A mai fost şi altă contestare anterioară, fiind-că nu e adevărat că s'au făcut lucrurile cu iuţeala fulgerului pentru cine ştie ce interese.

Pe lîngă procesul-verbal de la 16/II|1913 mai există şi un raport de la 7/II/1913 în care se spune acelaş lucru, că lemnele sunt bune şi fără putregai, şi că *Juster va putea să îndeplinească în total condiţiunile contractului tip. No. 17.* Ei bine, d-lor, dar s'a comis un fals: mă rog, aţi văzut inginerul acesta semnat aci, inginerul Matias, despre existenţa căruia n'am avut nici o cunoştinţă pînă la această interpelare, cînd am citit semnătura lui în acest proces-verbal, este inginerul ministrului lucrărilor publice, spune interpelatorul.

A comis un fals. Prin acest proces-verbal, a afirmat lucruri neexacte. D-lor, dacă D-zeu va da zile guvernului, n'am să mă mir să iasă pentru trebuinţele cauzei toţi inginerii, inginerii lui Badareu, după cum altă dată ieşise magistraţii, magistraţii lui Badareu şi curios este cum la sfîrşit m'au răzbunat evenimentele: Foarte mulţi din acei cari vorbeau de magistraţii lui Badareu, mai tîrziu s'au descoperit înaintea magistraţilor lui Badareu (Aplauze), căci au dat dovadă de simţămînt juridic, de caracter şi de independenţă. (Aplauze).

D-lor, legendele sunt foarte uşor de creat, în moravurile noastre şi în atmosfera noastră, însă timpul ucide legendele şi nu rămîn de cît faptele. De timp se teme şi interpelatorul de astăzi, cînd grămădeşte interpelare peste interpelare în aceiaşi chestie.

D. Fleva pretinde că toate constatările din contract, din rapoarte. din procesul-verbal de recepţiune, au fost dovedite false, au fost răsturnate prin procesele-verbale de recepţiunea definitivă la gară.

Procesele-verbale au fost cetite numai în parte de d. Fleva, pe alesele şi pe săritele. Din cele cetite se dovedeşte numai un lucru: că nu se face de administraţie nici o menajare lui Berman Juster.

Nu le-a cetit în totalitate pentru că ceea ce urma, distrugea afirmarea d-sale capitală. D-sa a cetit mai întâi pagina I cu formularul tipărit, a cetit o parte din pagina întâia şi a făcut o concluzie.

Ce e cu lemnele refuzate?

In toate contractele de furnituri de lemne şi în contractul acesta al lui Berman Juster, iată ce se prevede în privinţa predărei: „lemnele vor fi predate în condiţiunile contractului-tip No. XVII, şi în contractul tip se prevăd refuzurile cari în regulă generală se transformă în primiri cu reduceri.

Fiindcă un domn deputat zicea, că dacă refuzurile din procesele-verbale sunt menţiuni de stil, ca să se obţină reduceri, aceasta ar constitui un lucru nedem, necinstit, să-mi daţi voe să insist asupra acestui eufemism „se refuză".

Nu d-lor, în însuşi contractul-tip, care face parte integrantă din contractul de furnitură, al lui Berman Juster, stă scris următorul lucru la art. 8: „In caz de primire şi de refuz parţial, şi de amînare, se comunică furnizorului: *a)* cantitatea primită în mod provizor, *b)* cantitatea refuzată, *c)* motivul refuzului, *d)* cantitatea amînată şi termenul amînărei."

In caz de primire cu reducere, se va proceda conform instrucţiunei speciale No. 11,644 din 1908.

D-lor, cari sunt instrucţiile? Iată ce zice această instrucţie care e prevăzută în contract şi care prin urmare a făcut obiectul unei stipulaţiuni între părţi:

Art. 11: „Se vor măsura lemnele rele şi se va deduce procentul în raport cu lemnele prezentate". Iar mai departe, art. 17: „Cînd lemnele se propun a fi primite cu reducere, atunci cantitatea se trece în coloane „refuz" şi se socotesc refuzate, pînă cînd direcţiunea generală se pronunţă dacă primeşte sau nu lemnele cu reducerea propusă".

Conform acestor dispoziţii deci, lemnele refuzate înseamnă lemnele care sunt propuse să se primească cu o oarecare reducere în cantitatea lor. Şi înţelegeţi pentru ce se face reducerea. Poate din cînd în cînd se exagerează reducerea, fiind că e o socoteală foarte grea pentru acei cari manipulează lemnele, au de răspuns de cantităţi cari pot să varieze, cari pot să se risipească. In toate aceste recepţiuni, e un delegat al Căilor ferate în localitate. După acest delegat, d-lor, examinează chestiunea, serviciul de tracţiune şi pe urmă serviciul de economat. Dacă sunt de acord ambele servicii, se face primirea cu reducerea propusă; dacă nu, se pronunţă însăşi direcţiunea generală.

D. Fleva intenţionat n'a cetit ce stă scris pe dosul proceselor verbale sub coloana întitulată „observaţiile delegatului serviciului". Citesc acea observaţie: 656 m. c. lemne se refuză pentru motivul că conţin lemne atacate de putegrai şi butuci în proporţie de 2 la sută şi 1 la sută.

„Cu reducerile arătate se pot primi şi aceste lemne".

Iar mai jos serviciul de Ateliere şi Tracţiune adaugă:

„Cantitatea de 656,4 m. c. se primeşte cu reducere de 2 la sută.

In fine serviciul Economatului scrie:

„Propunem primirea a 656,4 m. c. cu reducerea de 2 la sută.

Al doilea proces-verbal.

„Cantitatea de 367 m. c. se refuză pe motivul că conţin printre ele şi lemne atacate de putegrai, însă cu reducere de 1 la sută suntem de părere să se primească.

Serviciul de Ateliere şi Tracţiune.

„Asemenea se primeşte şi cantitatea de 367 m. c. lemne de foc, însă cu reducere de 1 la sută".

Serviciul Economatului:

„De asemenea propunem primirea cu reducere de 1 la sută a cantităţei de 367 m. c.

Al treilea proces-verbal:

„Cantitatea de 320 m. c. se refuză pe motiv că conţin şi lemne cu începuturi de putregai, însă cu o reducere de 5 la sută suntem de părere a se primi".

Serviciul de Ateliere:

„Asemenea se primeşte şi cantitatea de 320 m. c. lemne însă cu reducere de 5 la sută".

Serviciul Economatului:

„Propunem primirea cu reducere de 5 la sută".

*

Cine nu cunoaşte procedeurile administraţiunei că toate aceste primiri după refuz sau mai bine zis o dată cu refuzul, sunt pentru trebuinţa cauzei, pentru favorizarea lui Juster, măcar că sunt la toate procesele verbale, şi dacă ar fi vorba de favorizare, de ce să se mai facă asemenea menţionări? Doară ca să dea documente interpelatorilor!

Domnilor, eu aş vrea ca unul din acei, cari au făcut administraţiune, să conteste: că aşa se procedează de cînd există administraţia căilor ferate, la toate furniturile de lemne. După cum, domnilor, aş vrea să se conteste de către acei cari au făcut administraţiune, că nu s'au primit furnituri de lemne, nu după trei

licitaţiuni, cum am făcut-o eu, dar absolut fără nici o licitaţiune si să-mi spună cineva din acei cari au făcut administraţie la ministerul lucrărilor publice, că-şi ia vre-unul răspunderea acestei afirmaţiuni, că în ţara românească a trebuit să vie ministru Badareu ca să admită ofertă după trei licitaţii, la calea ferată cum încă nu s'au cunoscut.

Realitatea este altmintrelea. La calea ferată cînd un ministru şi cu administraţiunea, a apreciat că este lucru util, s'au admis furnituri foarte însemnate de lemne, fără să fi fost măcar o singură licitaţiune.

Cum se recepţionează lemnele la C. F. R.

Cum se fac în general recepţiunile?

Am adus un număr de procese-verbale din diferite părţi ale ţărei, de la Dorohoi pănă la Severin.

Procesul verbal 376 din 12/5 1913 gara Dorohoi, cuprinde pe verso ca şi acele ale lui Juster pentru lemnele lui, următoarele menţiuni:

„Se refuză primirea întregei cantităţi. Se refuză o cantitate de 429 m. c. pe cînd la Juster se primeşte o parte.

Se refuză: motivul că conţine 193 m. lemne subţiri, *parte trecute*, adică răscoapte; 236 subţiri, după cum se vede din alăturatul proces-verbal de trisj. Cu reducere proporţională s'ar putea primi şi anume 193 m. c. cu 5 la sută reducere şi 236 m. c. cu 3 la sută de Direcţie: 8 lei 60, la licitaţia posterioară contractului Juster.

Alt proces verbal No. 26 din 3/4 1913 staţia Onesti, furnisor societatea Onionu.

D. *N. Fleva.*—Pe ce preţ?

D. *Al. Badareu, ministrul lucrărilor publice:* Pe 8 lei 80.

Pe verso menţiunile:

Cantitatea de 260 m. c. conţine lemne atinse de putegrai, esenţa plop, anin, mesteacăn, şi subţiri în proporţie de 4 la sută; ar urma să se refuze, însă suntem de părere ca această cantitate să se primească cu o reducere de 4 la sută.

Serviciul de Ateliere aprobă.

Serviciul de Economat, idem.

Alt proces-verbal No. 2595 gara Curtea de Argeş din 30/11 1912.

Se refuză întreaga cantitate 2381 m. c.

Pe verso menţiunile:

Se refuză pentru motivul că conţine lemne putrede, trecute şi scurte, în proporţie de 10 la sută după cum se vede din alăturatul proces-verbal de trisj. Cu o reducere proporţională s'ar putea primi".

Serviciul de ateliere.

„Conform ordinului Direcţiei generale, se aprobă cu o reducere de 4 la sută.

Şi tot aşa absolut în toate furniturile. Toate recepţiunile la gări sunt făcute cu această precauţiune de reducere şi cu eufemismul de refuz pentru cantitatea care ar putea să fie atinsă de putegrai, sau răscoaptă. Ei, de ce atunci, d-lor, ce se face în totdeauna în administraţie să fie considerat ca un *act* gospodăresc şi ceea ce se face cu furnitura Juster să fie considerat ca ceva excepţional? Şi natural, dacă direcţia căilor ferate ar voi să nu cumpere nici cu reducere aceia ce dînsa sau funcţionarii ei aleg la gările căilor ferate şi că ori-ce atingere de putegrai dă dreptul la refuzul întregei cantităţi, atunci s'ar mai face cineva furnizorul căilor ferate?

*

Dar în furniturile dv. particulare pe care le cumpăraţi?

Credeţi d-v cînd o să descărcaţi vagonul sau carul dacă o să examinaţi cu deamănuntul, nu o să găsiţi lemne atinse de putregai sau scoapte?

Prin urmare, d-lor, nu se poate susţine că lemnele din pădurea Maxut sunt lemne putrede, nici pentru data cînd au fost tăiate în 1911—1912, nici pentru menţiunile din procesele verbale de recepţiune, cînd este afirmaţia lămurită din raportul ce vi l'am cetit şi din procesul-verbal făcut de funcţionarii căilor ferate, cari afirmă categoric: că sunt lemne bune, fără putregai, fără butuci. (Aplauze).

Am stabilit proprietatea. Am stabilit calitatea lemnelor.

Vin la a treia cestiune. Berman Juster nu are să le poată transporta şi lemnele au să devie proprietatea vînzătorilor pădurei?

Fleva „greşeşte" intenţionat

Pentru aceasta, d. interpelator altoeşte pe acest contract un al doilea contract şi anume: că lemnele devin ale noastre ale căilor ferate, numai din momentul cînd sunt transportate în gară.

Aceasta nu e exact. Lemnele sau cel puţin cei 87,500 m. c. sunt ai Direcţiei C. F. R. din momentul ce au fost primite în posesie în mod provizoriu, de căile ferate prin funcţionarii săi.

D. interpelator spunea: eu nu ţin socoteală de cît de ceia ce ai primit în gară; ceea ce se primeşte în pădure, nu există. Aceasta este o interpretare care s'ar putea hazarda înaintea unei instanţe judecătoreşti, fără să poţi îndrăzni s'o pui în *conclusii scrise*. Eu socot că înaintea unui Parlament pe care-l respectaţi, rău faceţi cînd aduceţi exibări şi întortochieturi de fapte de felul acesta. (Aplause).

Interpelatorul pleacă de la faptul că în 2 luni şi jumătate, s'au primit la gară 2780 de m. c. de lemne. Apoi face socoteală că trebuia în 2 luni şi jumătate să se primească 20 mii m. c., ca şi cum contractul ar prevedea predarea în rate lunare; mai amputează 2 luni din calendar şi face anul de 10 luni pe motiv că în Decembrie şi Ianuarie fiind frig nu se pot transporta lemne; mai afirmă că lunile de primăvară sunt cele mai bune pentru cărăuşie, căci ţaranul n'are altă treabă şi ajunge la concluzia că lemnele direcţiei vor rămîne d-lui Paul Greceanu!

Dacă interpelatorul se pune să torturez calendarul, de ce să scadă numai 2 luni? De ce să pretindă că numai în Decembrie şi Ianuarie sau în Ianuarie şi Februarie, nu se pot face transporturi fiindcă este frig? Dar d-lor, cine nu ştie că transporturile cele mai mari şi cele mai uşoare se fac iarna cu începere de la Noembrie în timpul cît este îngheţul şi ţăranii n'au muncă la cîmp?

D-lor, voiu explica îndată pentru ce s'a transportat la gară numai 2800 m. c., cînd voiu vorbi de soşea.

Acum atrag atenţiunea că interpelatorul, în lipsă de meditaţiune, care de altfel nu avea nici un interes pentru d-sa, căci de ce să mediteze asupra contractului cînd poţi vorbi şi astfel, nici nu te mai încurci în stipulaţiunile contractului — interpelatorul afirmă că dacă pănă la 1 Decembrie 1913 lemnele nu vor fi la gară, nu mai sunt proprietatea lui Berman Juster, şi ale Statului, ci redevin proprietatea d-lui Greceanu, proprietarul pădurei. *Aceasta nu este exact.*

Domnilor, contractul obligă la un lucru: să scoată lemnele din parchet: să le scoţi într'o poiană, sau în intervalul de 24 luni de la tăere, la marginea pădurei. Dar Berman Juster are un depozit la fabrica lui din Maxut, fabrica de sticlărie, depozit în care aduce din pădure lemnele cu un decauville. Şi construirea acestui Decauville i-a fost aprobată la 1910, nu sub administraţiunea mea. Notaţi, că acest Decauville adaugă la valoarea pădurei, evaluată de ingineri la 700,000 m. c. lemne de foc, în afară de lemnul de lucru ceea ce ar face peste 2 milioane. Sunt aproape 9 km. de Decauville în pădure: apoi sunt 3—4 gatere cari adaugă încă o valoare însemnată la valoarea pădurei. Deci de la pădure şi pănă la depozit aduce lemnele cu Decauville. Ei bine, luaţi d v răspunderea afirmaţiunei că pănă în Decembrie nu are să poată aduce lemnele măcar pănă la depozit?

Din momentul ce Juster a scos lemnele din pădure, din parchete, ele nu mai devin nici odată ale proprietarului.

Spiritul stipulaţiunii art. 4 din contract este ca să nu laşi lemnele în pădure ca să strice lăstarii, în care caz, drept compensaţie pentru daună, proprietarul vînzător devine proprietarul lemnelor, lăsate peste termen în pădure. Apoi în contract e prevăzută o chirie pentru depozitarea lemnelor la marginea pădurei, care se plăteşte proprietarului. Dacă lucrurile sunt aşa, de ce veniţi cu acest spectru că dacă lemnele pănă la 1 Decembrie 1913 nu vor fi în gară lemnele din 1911, — adică 70,000 m. c. — devin ale proprietarului? (Apl.). Nu, domnilor, e destul să se aducă lemnele la marginea pădurei, în depozitul fabricei de sticlărie, ca lemnele să rămîie tot ale lui Berman Juster şi deci ale Statului, cum sunt acuma. Apoi domnilor, această interpretare, această temere de 1 Decembrie 1913 în ori ce caz nu se poate raporta la cei 30,000 m. c. tăeţi în 1912—913; s'ar putea raporta numai la 57,000 m. c. Nici atîta nu se poate scoate cu Decauvilul din pădăure pănă la 1 Decembrie?

Dar s'ar putea transporta cu căruţele chiar, dar cu Décauvillu-l?

D. Fleva a voit să ne facă un tablou foarte trist de comuna Hîrlău. De şi este o comună urbană, e o comună săracă, fără căruţe. Dar comunele din împrejurimi, care sunt colosale, cum sunt Deleni, Maxut, Frumuşica, Hodora, nu există pentru d. Fleva? Nu există în aceste comune cară, căruţe, nimic, căci aşa trebueşte temei d-sale.

S'a făcut o primă cercetare cu 15 zile înainte de contract. Cînd s'a făcut această anchetă, inginerul care s'a dus la faţa locului afirmă următoarele: „M'am convins că Berman Juster are depuse în staţie, vre-o 2000—2500 m. c. cari se încarcă pentru diferiţi clienţi, că zilnic aduce în gară, 250—300 m. c. în care scop are la dispoziţia d-sale 200 de căruţe. Aduce zilnic 250—300 m. c. cîte se pot aduce".

Dar credeţi dv, că această cărătură la marginea pădurii sau la depozitul fabricei este singura scăpare pentru ca dreptul proprietarului să nu opereze la 1 Decembrie 1913? Nu, d-lor, sunt sigur că cărătura se va putea face şi pînă la gară şi pînă la această dată.

Ce uşor este de inventat legende! Dv. credeţi că interpelatorul Fleva are măcar meritul unui curaj extraordinar? D-lor eu înţeleg un interpelator cînd în adevăr desvăloueşte un ce nou, o cestiune pe care a studiat o el cel dintăiu, dar un interpelator care a găsit o atmosferă, un număr de gazete cari pentru un motiv sau altul, crează o legendă, o campanie, cum a mai creat şi cum se poate crea —şi cine nu a fost victima unei campanii de felul acesta?—un interpelator care culege fără nici un discernămînt legendele anonime, nici meritul curajului nu-l are. (Aplauze).

Şi-a zis interpelatorul: am atmosfera, am o anumită presă, fac interpelarea; iată-mă pe scenă.

Importanţa şoselei de la Hîrlău

Legenda sub prima ei formă a fost că chiar şoseaua pe care se cară lemnele lui Berman Juster a fost inventată de Badareu pentru Juster. Şoseaua aceasta nu a existat, şoseaua acum o face ministrul Badareu pentru Berman Juster şi s'a făcut socoteala chiar. Iată la ce se mai rădică lemnele, şoseaua va avea 270.000 lei, lemnele costă nu 8 lei, ci 11 lei m. c. Natural că nu se potriveşte totdeauna cum croeşti campania cu ceea ce găseşti în acte şi atunci d-lor, o altă formă a acestei şosele: d-ta ai inventat urgenţa reparărei şoselei acesteia şi mai apoi: era o şosea imposibilă, impracticabilă, d-ta ministru ai ştiut cînd ai contractat că din cauza acestei soşele impracticabile nu se va putea duce, la gară o sută de mii de m. c., într'un an sau măcar 80 mii pentru cari s'a dat acompt.

D-lor, şoseaua aceasta e o şosea foarte veche; e drumul care serveşte să lege muntele, judeţul Suceava şi şesul Siretului cu o populaţie densă, cu văile Jijiei şi Prutului rare în populaţie; e linia pe care se scurg toţi muncitorii cari vin la epoca secerei şi a cositului cu căruţa lor, cu familia lor în căruţă şi stau la cîmp două luni sau mai mult ca să cîştige, ca să-şi facă munca.

D-lor, statul acum doi ani a făcut la Dohalca un pod peste Siret, un pod de ciment armat, tocmai fiind că această linie are foarte mare importanţă. Şoseaua aceasta care are o întindere de 25 klm., deserveşte pe lîngă populaţiunea care se scurge spre cîmp, pădurele pe care le are statul la Tudora şi pădurile seculare Maxut şi Deleni; dar ceea ce e mai curios: această şosea deserveşte populaţiunea care are legături cu Hîrlăul; comuna Tutova face parte din circumscripţia judecătoriei Hîrlău.

La dosar am văzut un raport din anul trecut, 1912, al prefectului, în care spune următorul lucru: „D-le ministru, luaţi măsuri de reparare, de punere în stare de funcţiune a acestei şosele, pentru că iată ce se întîmplă. Sunt epoce în care judecătorul, ca să se ducă la Tudora—şi judecătorul este ambulant,—trebue să se ducă prin Botoşani, să facă 80 de klm. Locuitorii de la Tudora care vin pentru judecătorii, cari nu pot veni pe jos sau călare, căci cu căruţe nu pot veni, trebue să se ducă prin Botoşani".

Pentru repararea acestei şosele n'a reclamat Berman Juster. Repararea s'a început în 1911 cu un ajutor de 98 mii lei daţi de stat şi cu zilele de prestaţie ale judeţului. In Decembrie 1912 pe baza lucrărilor serviciului, am mai admis un ajutor de 55 mii lei, dar pe care nu l'am dat pînă acum, căci nici ministerul de finanţe nu-mi dăduse creditul trebuitor.

Pentru această şosea un mare proprietar care nu face parte din nici un partid politic, d. Grigore Ghica-Deleni, a reclamat ministrului spunînd următorul lucru: „Am dat statului tot materialul necesar de pietriş şi prundiş din toate carierile mele de pe Deleni, spre a se reface aceste drumuri, cari şi statului îi sunt de prima necesitate, de oare ce se aprovizionează cu mari cantităţi de lemne din pădurile Maxut şi Deleni. Afară de aceasta, plătim sume considerabile pentru exploatarea pădurilor, precum şi tax le de anticipaţie la veniţă; toate aceste ar fi de-ajuns spre a nu fi lăsaţi în părăsire şi să ne bucurăm şi noi de protecţiunea onor. minister.

„Deci cred, d-le ministru, că nu veţi lua de rău că v'am adus la cunoştinţă această stare locală şi că veţi bine-voi a da ordinele cele mai severe serviciului respectiv spre a se îndrepta cît mai curînd această stare de lucruri, care a ajuns intolerabilă, pentru a nu o califica de scandaloasă".

*

Credeţi d-voastră, d lor, că acum se transportă acolo întăi la căile ferate lemne? De cînd a venit ministru Bădăreu? Tot deauna, sau transportat lemne de construcţie şi de foc, pentru că aci este un masiv de extrem de mare importanţă, la Deleni şi Maxut, cu pădurile lor seculare.

Şoseaua Hîrlău Dolhasca mai serveşte şi trebuinţelor armatei. In aceiaşi scriere d. Grigore Ghica afirmă următoarele:

„Cu ocazia exerciţiilor artileriei în localitate astă toamnă s'au spart toate podurile, dar nimic nu s'a refăcut".

Nu e aşa că repararea acestei şosele este o invenţie a mea?

Iată d-lor, şoseaua care s'a inventat pentru Berman Juster.

Această petiţie am trimis o inginerului judeţului, ca să satisfacă cererea sau să refereze ministerului. Cînd interpelatorul a cerut dosarul şoselei, mi am adus aminte de această petiţie şi am cerut inginerului s'o restituie ministerului. Inginerul o restituie cu un raport în care citesc următoarele:

„In campania curentă tot debitul de prestaţie al comunei Deleni în sumă de lei 11,320 s'a prevăzut ca de obicei a se lucra pe şoselele din raionul comunei.

Pînă în prezent pe aceste şosele din comună s'au lucrat 285 zile palmă, 65 zile cu una vită şi 405 zile cu 2 vite în sumă totală de lei 3337.50 sau aproximativ 30 la sută cu care s'au făcut desfundări de şanţuri, aprovizionarea şi aşternerea a 420 m. c. piatră spartă.

Mai este de notat că de la 22 Aprilie plouă necontenit aşa că efectiv nu s'a putut lucra de cît pînă la 10 Aprilie, (Paştele fiind la 14 Aprilie a. c.)

*

D-lor şi ceea ce este normal pentru toată lumea, pentru serviciul technic, pentru lucrul cu zilele de prestaţie ca să se suspende pe la 10 Aprilie şi pînă acuma, în vederea sărbătoririlor şi mai pe urmă din cauza ploilor, nu mai este normal pentru furnitura lui Berman Juster! Aţi văzut cîte luni scurta din restul anului.

In realitate, pînă acuma, nu s'a putut face transportul pentru aceleaşi cauze pentru cari nu s'a putut lucra nici la zilele de prestaţie. Vă închipuiţi d-le interpelator, că dacă sunt sărbători, cărăuşii lui Berman Juster trebue să lucreze, şi dacă sunt ploi torenţiale în cît nimeni nu lucrează, Berman Juster trebue să pue căraşi extraordinari cu cari să lucreze tot aşa de cu spor în vremurile rele ca şi în cele bune? (Aplauze).

Şoseaua aceasta, zice d-l interpelator, la 19 Februarie — cînd s'a încheiat contractul Berman Juster era nepracticabilă. Trebuia să-şi dea socoteală ministrul că această şosea nici odată nu putea deveni practicabilă.

Concluzia uşoară pe aceste premise uşoare: Ministrul ştia la încheerea contractului, că Berman Juster nu va putea căra 100.000 m. într'un an din lipsă de drumuri.

Se poate, d-lor? Se poate face asemenea obiecţiuni, tocmai ministerului care are răspunderea controlului drumurilor? Ministerul lucrărilor publice trebuia să ştie cel dintăi că şoselele în ţara românească nu pot fi reparate: şi, prin urmare nu o să se poată aduce la îndeplinire contractul?

Putea cineva să reziste la trebuinţa de reparaţiuni ale acestei şosele, pentru care reclamau autorităţile şi particularii interesaţi? (Aplauze).

D. *N. Fleva*: Eu nu am zis aceasta, am zis că trebuia să ştiţi, că nu se poate face transportul.

D. *A. Badoreu*: ministru al lucrărilor publice: Eu care cunoşteam şoseaua în ce stare se află, de la raportul d-lui Radu din Octombrie, eu care la Decembrie cu 2 luni înainte de contractarea cu Berman Juster, aprobasem un tablou de şosele, reparaţiuni urgente printre care şi Hîrlău Dolhasca în sumă de 55.000 lei, eu trebuiam să ştiu la Februarie că, deşi la Decembrie se destinase o sumă de 55000 lei adăugată la suma de 98.000 lei plus zilele de prestaţie şi fiind-că toate aceste lucrări se fac în regie, de un inginer care stă în localitate, trebuia să-mi închipui, zice interpelatorul, că n'are să fie reparate şi deci n'are să se poată transporta pe dînsa.

*

In treacăt relev, că campania de presă mi-a pus în sarcină această sosea şi sub altă formă.

Nu era de ajuns Berman Juster. Am inventat şoseaua pentru un anumit antrepenor recomandat de senatorul Rişcanu!

Eu ştiam din contra că această şosea nu putea să rămînă în starea în care era, şi nici nu va rămîne, căci trebuia să ştiu de oare ce am altă mentalitate de cît interpelatorul. Eu mă uit totdeauna la complexul lucrărilor, nu separ numai firul care-mi trebuie ca să fac să se rostogolească pe dînsul o băşică de săpun. Eu iau totalul lucrărilor, căci nu am văzut în această şosea, numai pe furnizorul de lemne, ci am văzut pe toţi la un loc şi pe proprietar şi pe exploatator şi pe căraşi.

Şi atunci, domnule interpelator, crezi d-ta că era mai cuminte şi mai omenesc pentru prevederile ministrului lucrărilor publice ca să zică, aci nu are să se facă şosea, să-şi facă Décauville, cum a căpătat arborare anul trecut Berman Juster.

Dar cine ar avea de perdut dacă nu s'ar face şosea şi dacă Juster ar face Décauviliul?

El căruia i se acordase să se facă un Décauville, sau căraşii care nu ar mai cîştiga nimic prin facerea acestui Décauville. Ştiţi dv. ce însemnează o căraşie de 100.000 m. c. pentru centrul Hîrlăului de la depozit şi chiar pînă la gară? 250,000 lei. Ştiţi dv. o căruţă cu 2 cai, dacă drumul e bun, cît cară? Poate să facă pînă la 3 drumuri, fiind că este un raport în care se spune că: „Primarul comunei Hîrlău a închis porţiunea de şosea care trece prin oraş pe motiv că are să facă reparaţie; iar căraşii refuză să mai care pentru că trebuie să ocolească să ridice un deal mare la care trebuie să pue 4 cai sau boi şi din această cauză fac numai un drum pînă la gară în loc de 3"...

Cînd face trei drumuri, o căruţă cîştigă 8 lei cînd face un singur drum cîştigă 2,50—2,60 iar dacă face două drumuri cîştigă 5 lei şi ceva. Unul singur 2.50 lei.

Credeţi dv. că acestea sunt lucruri indiferente şi în cestiunea şoselei atîta e de văzut de către un om cu răspunderea administraţiei; nu numai pe exploatator? (aplauze).

Să nu-i pese ministrului dacă ţaranul în loc să cîştige 8 lei cîştigă 2,50 şi dacă carul lui se va rupe la 10 m. c.?

Pentru interpelator acestea sunt lucruri secundare.

De aceea cu uşurătate afirmă că această şosea nu poate să servească de cît lui Berman Juster; această şosea nu a putut fi de cît invenţiunea ministrului lucrărilor publice care a făcut-o pentru Berman Juster!

D-lor acestea nu sunt lucruri serioase. Adevărul este altfel. Această şosea ori cine ar fi fost antreprenorul, fie Berman Juster, ori altul, sau dacă lemnele rămîneau proprietarului şi proprietarul era cel care trebuia să facă transportul, lemnele acestea trebuiau să iasă din pădure. Ori cine ar fi fost interesatul, ar fi avut dreptul să facă reclamaţiuni în această privinţă cum a reclamat d. Ghica-Deleni ca să se repare şoseaua pentru că plăteşte patente şi dări şi serveşte la trebuinţa economică generală.

Dar numai proprietarii au aceste drepturi, dar căraşii? Dar ei n'au dreptul să reclame, ei fac protestaţiuni, nu plătesc dări acestei ţări, ei trebue să fie condamnaţi să cîştige numai a treia parte din ceea ce pot cîştiga, ca să-şi poate îmbunătăţi soarta, ca să nu-şi jertfească carul şi vitele lor? (Aplauze).

*

Dar această şosea, dacă va fi în stare bună este numai spre folosul d-lui Ghica-Deleni sau d-nului Greceanu şi celor lalţi?

D-lor, iată ce spune d. Ghica-Deleni în petiţiunea lui:

„Am aşteptat venirea în localitate a „d-lui Prefect al judeţului, care cu ocazia „recrutării şi-a putut da seama de ade„vărata situaţie: a trebuit să ocolească „zeci de kilometri pe cîmp, ne mai pu„tînd străbate pe drumul din mijlocul „satului.

„Din cauza unei neglijenţe impardo„nabile, de ani de zile nu se mai între„ţin drumurile, toate sunt lăsate în pă„răsire (totul se rezumă în confecţiona„rea de tablouri) dar nu s'a mai destu„pat un şanţ pentru scurgerea apelor, „cari şi-a făcut loc în mijlocul şoselelor, „nu s'a mai adus o piatră; şi cu ocazia „exerciţiilor artileriei în localitate (astă toamnă) s'au spart toate podurile, dar „nimica nu s'a refăcut".

Nimic nu s'a mai refăcut! Ei bine d-lor, dar sunt atîtea interese; cu aceste şosele, în cît nu puteau să rămînă neaparate.

Poate d. Fleva dacă ar fi fost ministru al lucrărilor publice şi ar fi făcut această argumentare: ştiu în ce hal e şoseaua, ştiu că şoseaua e comandată şi că nu se poate repara, nu închei contractul. Eu am zis: nu se poate o şosea de importanţa acesteia din toate punctele de vedere să rămînă nereparată; această şosea va fi reparată în cea mai mare urgenţă; prin urmare contractul se va putea executa, fiind-că pe această şosea se poate face căraşia.

Din acest punct de vedere aveţi dreptul; condamnaţi-mă, dacă credeţi că un ministru al lucrărilor publice trebuie să aibă mentalitatea d-lui Fleva, să zică: orice şosea stricată, ori care ar fi interesul nu se mai face, ori dacă trebuie să aibă mentalitatea mea că şoseaua se va reface şi deci căraşiile se vor putea face, atunci natural, veţi condemna, pe cel care crede că e cu mentalitatea pe dos. (Aplauze).

*

Ca să poată fi transportaţi cei 100,000 m. c. va trebui o căraşie de 350 m. c. pe zi, cu 100 de căruţe.

V'am făcut dovada că pentru a nu-şi perde proprietatea Statul, va fi de ajuns ca lemnele, chiar cele din 1911—12, să fie scoase la marginea pădurei, la depozit.

Sunt convins că vor putea să fie duse la gară, pentru că o căruţă cu doi cai poate să facă trei transporturi şi poate să ducă doi pînă la trei metri cubi.

D. *N. Fleva*: Trei transporturi?

D. *Al. Badareu, ministrul lucrărilor publice*: Sunt şapte kilometri.

D. *N. Fleva*: Şapte cu şapte fac 14.

D. *Al. Badareu, ministrul lucrărilor publice*: Inapoi nu merge încărcată căruţa, deci poate merge repede. Trebuie să se ducă la depozit, şi pînă la depozit sunt 7 kilometri.

D. *D. Comşa*: Pînă la depozit le poate duce şi cu un Decauvile.

D. *Al. Badareu, ministrul lucrărilor publice*: Aţi văzut din ce fapte sau mai bine zis din ce necunoştinţă de fapte şi prin ce orbire asupra faptelor şi interpretărei lor s'a putut face această concluziune: nu se vor putea transporta lemnele, lemnele vor rămîne proprietatea d-lui Grecianu; statul va fi frustrat de cei 400,000 lei acompt.

*

Interpelatorul mai făcea o imputare pentru ce transportul lemnelor nu-l plătim în mîna lui Berman Juster, ci în mîna căraşilor. D-lor, după contract, cînd furnizorul predă la gară, trebuie să-i plătească direcţia trei lei de metru cub transportat.

In loc ca să plătească lui Juster, plăteşte direcţiunea dire t căraşilor. Ei, aci ce vedeţi dv. din partea administraţiei? Credeţi dv. că mentalitatea administraţiunei ar fi mai normală, aşa cum o presupune d. Fleva, dacă ar fi să dai bani lui Berman Juster, ca el să plătească căraşii săi, sau administraţia să plătească direct pe căraşi?

Aşa se face acum, domnilor, iată faptele. D. Fleva a insistat din nou asupra chestiunei avansului şi a spus, că conţine acest contract o inovaţiune, care este o monstruozitate, şi care este un lucru ilegal.

Această monstruozitate, oda tă afirmată, es te foarte uşor, pe urmă în mod tendenţios să faci şi restul insinuărilor.

Domnilor, după condiţiunile generale pentru întreprinderi, cari datează încă de la 1892, la art. 43 se dă drept administraţiunei ca să dea acontul. Legea contabilităţei învoeşte acest lucru acontul rt. 88.

a

A fost o sumă legal acordată

Acum este chestiunea, ce este acontul și ce este avans? Acontul este un avans cînd nu-ți dă nimic în schimb: este simplu acont, cînd tu poți să exerciți un control sau poți să ai în stăpînire materialul întreprinderei.

Articolul 43 din condițiunile generale pentru întreprinderi, spune că poate să se dea acont chiar fără să iei în stăpînire materialul.

Iată ce spune art. 43: „Administrațiu„nea poate să dea întreprinderei acomp„turi garantate cu materialele aprovisio„nate de ea, însă numai în condițiunile „următoare:

„Să fie aduse la punctul lucrărei, ve„rificate și primite provizoriu de inginerul „sau arhitectul diriginte și așezate după „instrucțiunile acestuia.

„Acompturile ce se pot da pe garanție „de materiale aprovisionate nu vor fi, în „nici un caz mai mari de 60 la sută din „valoarea acestor materiale după con„tract".

Domnilor, v'am citit data trecută un act în care cu avizul consiliului tehnic, se dădeau furnituri de cîte-va milioane pentru rezervoriile conductei de petrol și în care act se stipula acordarea de aconturi în felul următor:

30 la sută să plătească cînd aduce antreprenorul materialul în atelierul lui; alți 30 la sută cînd materialul din atelier este adus pe șantier la locul unde are să se facă rezervoriile.

Aceste acordări de aconturi sunt lucruri curente, pentru acei cari știu ce este administrația; pentru acei cari vor să facă administrație.

Spuneam că în interpelare, pe lîngă lucruri de interes general prost discutate, sunt și lucruri personale care pot să intereseze pe unii pentru răutatea lor și pot deci și pe unii dintre dv. să vă intereseze. D. interpelator plecînd de la aceste fapte neexacte și-a permis să facă aceste insinuațiuni că nu se poate un contract și o furnitura cu așa fapte monstruosse, fără să fie un amestec între interesul particular și interesul public. Dar, d-lor, cînd faptele nu sunt exacte și cînd dovedesc că faptele sunt cu totul altele de cît acele pe cari le-a adus interpelatorul, atunci în capul cui cad aceste insinuări absolut nedemne de un om serios? (Aplauze).

*

D-lor să-mi permiteți ca la această oră să nu relevez partea personală din ceea ce a spus d. Fleva și să nu o relevez fiindcă eu nu pot să vorbesc de d. Fleva. Sunt abia cîteva luni de cînd d. Fleva mă trata de „frate Bădăreu". Puteți să vă închipuiți, că mi-e foarte greu să vorbesc de d. Fleva; despre administrația făcută de d. Fleva; despre concepțiile administrative a-le d-lui Fleva, despre trecutul său.

In ce privește personalitatea mea, n'am nici o grijă de atacurile d-lui Fleva.

Dacă aș fi superstițios, aș crede în întîlnirea cu lucruri sau ființe norocoase, m'aș bucura că d. Fleva mi-a eșit în cale.

Mă mir că d. Fleva, în lunga d-sale viață combativă n'a învățat că atunci cînd i se pare că are mîna mai grea pentru adversar, atunci o are mai fericită. D-sa n'a simțit că de la greutatea minței atîrnă și greutatea gestului de atac. D. Fleva și-a făcut o specialitate de a combate absolut pe toți oamenii cari rînd pe rînd au eșit la suprafață și toți cei combătuți de d. Fleva, la fie care lovitură, care trebuia să i înfunde, să i reducă, creșteau mai tare, ca din poveste. (Aplauze).

Să-i număr? sunt 4—5 generații pe fruntașii cărora d. Fleva, și-a vărsat balele, dar cari în loc să rămîe pe teren, au ajuns unde i-a dus vrednicia lor.

D-l Fleva, ca să'și completeze insinuațiunile, îi mai rămînea un lucru, a întrebuințat o formulă care a mai încercat'o. D sa a spus, că lemnele nu sunt ale lui Berman Juster, că acesta este un intermediar, altul este furnisorul și d. Fleva, tot cu mentalitatea d-sale, mi a făcut această acuzare: Cum se face ca eu cînd nu sunt ministru, să muncesc, să fiu arendaș, să fiu vier, să fiu comerciant? D sa mi-a făcut o acuzare, prin faptul că am cedat contractul de arendă al moșiei Bivolari, de cînd sunt ministru. Credeți dv. că mai bine puteam eu să servesc interesele Statului, dacă nu cedam contractul de arendă al moșiei Bivolari?

Și calomnie, și ușurință...

In realitate cesiunea datează din August trecut cînd nici nu știam că am să fiu ministru.

Cînd i s'a spus de această cesiune, d. Fleva, cu spiritul veșnic făuritor de calomnii, a legat imediat cesiunea cu furnitura lemnelor, și a și pus'o în formulă: Dr. Călărașeanu, care a luat moșia Bivolari de la mine, nu există în realitate este un pseudonim al lui Berman Juster. Prețul cesiunei este de lei 440.000 lei, Berman Juster a luat 400.000 lei. Contractul cu furnitura lemnelor este din 19 Februarie, actul de cesiune din 4 Martie. Prin urmare Berman Juster este în realitate, cesionarul!

Cei 400.000 luați prin ministrul Bădăreu, au ajuns cu un mic spor — 440.000 lei — tot la același Bădăreu prin actul de cesiune.

Dacă d. Fleva, în loc să aibă inima ușoară cum o are un combativ ca d-sa, un obișnuit al lucrurilor, s'ar fi gîndit la răspundere, ar fi ținut socoteală de întreg actul și ar fi văzut că din nenorocire pentru mine, n'am luat la facerea actului nici un ban; am luat numai polițe.

D. N. Fleva. — Ați luat 200.000 lei bani.

D. Al. Badareu, ministru de lucrări publice,—Am luat în Iulie trecut, acum la facerea actului nimic de cît polițe. Prin aceste afirmări false ați voit să faceți o insinuare calomnioasă, și vă rog să aveți curagiul s'o relevați pînă la sfîrșit.

D. N. Fleva.—Am întrebat pe d. Scorțescu, dacă cunoaște pe d. Călărașeanu, care și-a declarat domiciliul la Iași...

D. D. Comșa.—D. Călărașeanu e clientul meu; îl cunosc eu: E DIN SEVERIN. E OM CU PARALE.

D. *Al. Badareu*, ministrul lucrărilor publice.—Vedeți pînă unde se merge cu insinuările: Călărașeanu nu există. D-rul *Călărașeanu, care șade la Iași care din Severin a venit la Iași, nu există. Călărașeanu, cu care oameni ca d. Eugeniu Colibășranu, ca d. Ion Igiroșeanu, senator. au semnat acceptele pe cari mi le-a dat ca preț al cesiunei nu există! Călărașeanu care stăpînește Bivolarii împreună cu fratele său care șade acolo, care a făcut contracte de muncă în localitate cu sute de oameni nu există! Călărașanu trebue să fie Berman Juster. Acesta mi-a dat sub numele Călărașeanu, cei 400 000 lei, iar lemnele le dă gratis statului.*

Ei bine, domnilor acestea sunt povești de babă care are speranța că cu dînsele o să poată adormi un copil rebel (ilaritate, aplauze prelungite).

*

Domnilor, dați-mi voe să nu mă măsur cu d. Fleva în chestiune personală; să nu mă întrec în acuzațiuni cu d. Fleva. Căci, domnilor, d. Fleva fiind foarte vulnerabil este foarte puțin rezistent la atacuri. Slăbiciunea și-a recunoscut o d-sa singur. Ați văzut că data trecută, cu ocaziunea budgetului — căci d. Fleva e competinte în toate — a discutat budgetul, dar a discutat și de camarazii săi de artă de la Iordache, cari au fost expulzați. D. Fleva, cu ocazia budgetului, s'a plîns și a explicat că a eșit din partid, pentru că Take Ionescu nu l'a apărat în parlamen cînd a fost atacat. D-voastră știți că a fost atacat d. Fleva, cînd d-lui a atacat, și a atacat fără să aibă elemente suficiente. Un om care cînd e atacat simte așa de grozav durerea, are așa nevoie de asistența altora, în cît ese din partid fiind că nu i s'a dat această asistență...

D. N. Fleva.— N'am eșit pentru aceasta din partid.

D. Al. Badareu, ministrul lucrărilor publice.— Acelui om nu-i relev atacurile...

D. N. Fleva.— Intreabă pe Take Ionescu pentru ce am eșit din partid: întreabă'l să-ți spuie.

D. Al. Badareu, ministrul lucrărilor publice.— Și pot să'l asigur de un singur lucru; că poate să facă atîtea atacuri cîte vrea...

D. N. Fleva.— Cer cuvîntul în chestie personală.

D. Al. Badareu, ministrul lucrărilor publice.— *Eu stau drept, tare pe conștiința și pe faptele mele. Și nu voi fi nici o dată în situațiune ca să fac imputarea că nu mi s'a dat asistența; că nu mi s'a luat apărarea.* (Aplauze prelungite).

Voci.— Inchiderea discuțiunei.

D. N. Fleva.— Am cerut cuvîntul în chestie personală.

ROMANIA

Parohia Biser. Sf. Voevozi (Roșca)
DIN IAȘI

PUBLICAȚIE

Se publică spre cunoștința generală că Epitropia acestei biserici cu aprobarea Ministerului de Culte Admin. Casa Bisericei prin ord. No. 1471 și 12787 din a. c. scoate în vînzare prin licitație următoarele imobile proprietate a bisericei și anume:

1) Una casă cu locul ei, compusă din 4 apartamente cu 8 odăi și 4 beciuri construcția de zid, acoperită cu tablă. Situată în Iași s. IV-a str. Apeduc No. 33. Prețul oferit la prima licitație 9250 lei și de la care va începe concurența.

2) Una casă cu locul ei situată în Iași s. V a str. Calarași No. 8 compusă din 2 odăi și o camară, construcția de vălătuci acoperită cu șindilă. Prețul oferit la prima licitație 2005 lei de la care va începe licitația

Garanția provizorie este de 5 la sută asupra prețurilor indicate.

Licitația se va ținea în ziua de 25 Mai 1913 ora 1 p. m. prin ofertă închisă, în cancelaria parohiei, Iași str. Eternitatea No. 28, unde în oarele obișnuite de cancelarie, se pot lua cunoștință de sarcinile și condițiunile vînzărei. Supra-oferte nu să primesc.

Art. 72—83 din legea comptabilității publice sunt aplicabile acestei licitații.

Epitropi: **Paroh. Econom N. Agapi, D. Măinescu, Pan. Alexandrescu.**

No. 35.—1913, Aprilie 24.

Ultime Informații

M. S. Regele a conferit d-lui Al. Badareu, ministrul lucrărilor publice, ordinul „Steaua Romîniei" în gradul de Mare ofițer.

Mîni, Duminecă 12 Mai, se va celebra în biserica domnița Bolașa din Capitală cununia religioasă a d-lui deputat Th. Badareu, fiul d-lui ministru al lucrărilor publice Al. A. Badareu, cu d-ra Ecaterina Săbăreanu, fiica marelui proprietar Ilie Săbăreanu. „Opinia" adresează ambelor familii cele mai sincere urări de fericire.

D-nii Ștefan Negruzzi prefectul de județ și generalul Lambrino, comandantul corpului IV de armată au expediat eri M. S. Regelui, următoarea telegramă:

Serbătorind a 32 a aniversare a încoronărei Majestății Voastre ca Rege al Romîniei și împlinirea a 47 ani de sporniță și strălucită domnie, cu cel mai profund respect împărtășim Majestății Voastre în numele întregei populațiuni a județului Iași, simțimintele noastre de iubire și devotament pentru Dinastia țărei, urîndu-vă de acum înainte încă mulți ani spre fericirea scumpei noastre patrii.

Listele de comisiuni instituită pentru examinarea elevilor pregătiți în particular, publicate de un confrate local, sunt imaginare.

Pînă acum nu s'au instituit comisiunile respective, nici nu s'a hotărît numărul comisiunilor ce vor funcționa pentru învățămîntul secundar.

O desmințire promptă.

„Monitorul Oficial" de eri publică următorul comunicat al ministerului de război:

Se dă cea mai formală desmințire celor publicate în ziarul „Dreptatea" în No. 44 din 9 Mai a. c. relativ la hotărîrea ce ar fi luat ministerul de război de a cumpăra moara „Păcurari" din Iași pe prețul de lei 2.000.000.

Nu este adevărat că s'au făcut oarecari studii s'au tratative autorizate de minister pentru cumpărarea acestei mori, ci a fost numai o ofertă din partea proprietarilor morei, care prin rezoluțiunea ministerială s'a clasat la dosar încă din ziua de 3 Maiu a. c.

Acest comunicat nu va împiedeca ziarul „cinstitului" domn Take-Protopopescu de a continua „campania" contra afacerei cu moara, patronată, se înțelege, de către d. ministru al Lucrărilor publice.

Pe ziua de azi s'au declarat în oraș 2 cazuri noi de scarlatină.

Duminică 19 Mai, se va desveli, la Piatra Neamț, monumentul lui M. Kogălniceanu.

Solemnitatea va fi prezidată de I. P. S S. Mitropolitul Moldovei și Sucevei, asistat de d. G. Parvu.

Mîne, elevii Școalei Militare vor vizita bisericele—monumente istorice Trei-Erarhi și Sf. Neculai.

Duminecă 19 curent, vor vizita mînăstirea Cetățuia.

Luni 13 Mai, se va face în Capitală alegerea unui Arhereu în postul rămas vacant prin alegerea ca Episcop a P. S. Sofronie Vulpescu.

Curtea cu Juri alcătuită din d. Em. Cernătescu președinte, judecătorii Alf Vincler și H. Grigoriu a amînat astăzi, procesul fiorosului criminal Sava Belici, pentru sesiunea viitoare, după cererea parchetului din Botoșani, pentru conexarea, procesul în curs de judecare, cu o afacere privitoare pe Belici, care se află încă în paza instrucției.

D-na Natalia Botez, soția d-lui avocat Panaite Botez din Fălticeni, s'a prezentat la redacția ziarului nostru, arătîndu-ne că, din motive neserioase, agenții poliției de siguranță i-au calcat domiciliul unde se află găzduit elevul Mihaiiescu, îngrozindu-l și amenințînd cu revolverul.

Inregistrăm plîngerea pentru cei în drept.

In urma mijlocirei Mitropoliei de Iași, M. S. Regele a confirmat, prin înalt decret Regal, pe următorii stareți de a căror alegere am vorbit:

P. S. Arhimandrit Evghenie Ungureanu stareț al mînăstirei Cetățuia; P. S. Arhimandrit Teoctist Stupcanu, stareț al mînăstirei Neamț și P. S. Calistrat Dima, stareț al mînăstirei Secu.

In ziua de 23 Mai, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen va bine voi a instala pe Arhimandritul Teoclist Stupcanu, în postul de stareț al mînăstirei Neamț.

Delegatul ministerului va fi d. defensor eclesiastic Gr. Pișculescu (literatul G. Galaction).

In ziua de 21 Mai se va face instalarea noului stareț al mînăstirei Secul.

Concursurile de oină vor avea loc în toată țara la 11 Iunie, afară de Iași unde vor fi la 26 Maiu.

Comisiunile de apreciere au fost astfel numite: pentru Iași, T. Georgescu, Constanța: Ilie Burghele, Buzeu: I. Dolijan, Birlad: I. Alistar, C.-Lung: Dobreanu, București: I. Bucovineanu și Craiova: N. Velescu.

Conform dorinței exprese a I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei, Corul conservatorului, sub conducerea *D-nei Sofia Teodoreanu*, va acompania serviciul divin la biserica Banu în ziua de *Duminică 12 Mai.*

Persoanele cari se interesează de mersul acestei instituțiuni, sînt rugate să asiste la acest serviciu.

Inceputul Liturghiei la ora 9 jumătate dimineața, precis, sfîrșitul la 11.

Comuna a încuviințat ca dărîmarea caselor, care au fost ocupate de către comisia a 3-a, să se facă după 23 Aprilie, anul viitor.

La marile serbări școlare ce vor avea loc la 23 Mai, în localul hipodromului de la Abator, vor lua parte 1500 elevi de la toate școlile secundare de fete și băeți din localitate.

O casă de filme din București va cinematografia cortegiile și mișcările de ansamblu.

Pentru public numai locurile de la tribune vor fi cu plată.

Desvelirea bustului regretatului profesor Vasile Burlă, se va face în ziua de 3 Iunie, la cimitirul Eternitatea.

Duminică 12 Mai ora 3 p. m. d. André Faure, profesor la liceul militar va ține în Aula Universității a doua conferință a sa de educație națională, despre *Renașterea sufletului francez și avîntul tinerei generații.*

D. André Faure e cunoscut în deajuns publicului ieșan, prin interesantele sale conferențe ținute în Aula Universității și a Liceului militar, și credem că ne îndeplinim o datorie anunțînd și recomandînd publicului conferența sa.

Intrarea gratis.

Militare. — Batalionul 4 Vînători sub comanda d lui Locot. Colonel Liciu pleacă mîne Duminică în tabăra Șipote, unde va face concentrarea de 20 zile.

— Dl. medic căpitan Săghinescu Victor, comandantul companiei 4 sanitare, a fost detașat pe ziua de 1 Maiu, medic al taberei de la Șipote.

— Dl. medic căpitan Constantinescu D. de la spitalul militar, a fost detașat la regimentul 7 roșiori, — pe ziua de 12 Maiu.

— Pe ziua de 10 Mai s'a mai făcut următoarea mișcare de ofițeri în garnizoana Iași:

Locot. Costescu St. din Bat. 4 Vînători înaintat căpitan în Reg. 16 Suceava.

Căpitan Bănciulescu și Locot. Andrievici Gh. din Reg. 13, mutați la Cercul de recrutare Iași.

— Căpitanul Manolache C. din reg. Botoșani 37 mutat în regimentul 13 Stefan cel mare, Locot. Mihailescu N., mutat de la regimentul 13, la Infirmeria Frumoasa.

Dl. dr. N. Apotheker a trecut cu un eminent succes concursul de medic primar al serviciului de consultații chirurgicale al spitalelor Sf. Spiridon. Juriul a felicitat pe noul medic primar.

Ploae torențială cu grindina de mărimea alunei a căzut eri în comuna Hermeziu.

Băiatul Gh. Ciubotaru, din Golăești, s'a înecat în Jijia, unde se dusese la prins pește.

Din tabăra Șipote s'a întors eri în Roman, regim. 4 artilerie. In drum regim. a cantonat la Podul Iloaie.

Consistoriul va reîncepe ședințele la 15 Maiu.

Sămbătă au avut loc exerciții de tir, executate de elevii liceului național, la reg. 13 Stefan cel mare.

Săteanul C. Tăzlăuanu, din Șipote, bătîndu-se cu D. Ioanovici, a primit de la acesta din urmă cîteva lovituri de hîrleț în cap, rămînînd mort.

Pentru elevii de curs primar, pregătiți în particular s'a fixat o sesiune extraordinară de examene, care începe la 15 Maiu.

D. N. Teodorescu din Bîrlad a fost delegat de ministerul instrucției i să inspecteze de la 1 Mai—1 Septembre lucrul manual la școalele primare și normale din țară.

Locuitorii din Baltați au cerut autorităților școlare să le construiască o școală în comună, de oare ce copilașii lor sunt nevoiți a face cîte 3 chilometri la dus la școala din apropiere,

Ni se afirmă, că gardiencele în serviciul spitalului de izolare al Sfîntului Spiridon dau prea puțină atențiune îndatoririlor lor. Atragem luarea aminte a celor în drept.

Soții Alexandrescu, proprietari din Iași, au cerut epitropiei sf.-tului Spiridon să le permită a înfia pe copila Sofia Simona—o orfană, de cîte va luni, de la Maternitatea.

Actele de adopțiune urmează a fi îndeplinite la tribunalul secția III, Joia viitoare.

Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași, organizează pentru seara de 1 Iunie a. c., în sala Circului Sidoli, o frumoasă serată dansantă.

Muzica militară a regimentului 13 Stefan cel mare, va cînta în tot timpul seratei, cele mai noui și frumoase arii.

Biletele de intrare pentru această serată, se află de vînzare la tipografia H. Goldner, precum și la tipografia „Dacia".

DESFACEREA PRODUSELOR
FERMEI ȘI VIILOR
A. A. BADAREU
IAȘI.—Strada I. C. Brătianu 185

De la 10 Mai produsele Debitului Badareu se vînd cu următoarele prețuri reduse:

Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

	Litru	Kgr.
Smîntînă dulce centrifugată	2.40	
Caș și urdă		1.20
Urdă zilnic proaspătă		1 40
Unt proaspăt pentru gătit		2.80
Unt pentru masă și cafea		5.00
Brînză proaspătă de vaci	— 80 și	1 20
Ouă zilnic proaspete	6 lei	suta
Lapte bătut rece		0.30
Lapte dulce proaspăt se găsește în fie-care dimineață și seara litrul		0.25
Idem	oca	0.35
Cașcaval grecesc		2.60
Cașcaval și Brînză nouă în burduf		2.60
Brînză de Brăila (Telemea)		1.40
Gervais Românesc	0.45	bucata
Grăsime		1.80
De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele prețuri:		Litrul
Vin alb vechiu		80
Vin alb și negru vechiu		1.—
Vin alb negru si superior		1.20
Vin Cotnar și Bordeaux		1.60
Vin otonel roș		1 60
Vin Cotnar și Bordeaux superior		2.—
Vin Otonel		2.40
Vin spumos à la șampanie	3.50	sticla

Toate calitățile de vinațuri.

Școlare. — S'a admis de Minister ca elevii Ionel Hurmuzescu din cl. III și Radu Hurmuzescu din cl. IV-a să dea examen de clasele respective, ca preparați în particular, în o seziune extraordinară, ce va avea loc în ziua de 15 Mai, a. c. la școala de băeți No. 7 „Gh. Asache". Comisiunea examinatoare se compune din d-nii: Eduard Cozmiță, Preot. Alex. Popovici și d-na Ema Briul.

— Ministerul a aprobat ca societatea „Asociația Invățătorilor" din țară să-și țină congresul în ziua de 23 Mai, în una din salele școalei de băeți No. 7 „Gh. Asachi" din Iași.

— D-nii Costa-Foru și I. Barberi ingineri, scoțînd „Revista copiilor și a tinerimei" Ministerul a aprobat ca această revistă să se dea gratuit copiilor mai silitori din cursul primar. D-nii institutori sunt rugați a comunica d-lor ingineri lista copiilor meritoși, spre a li se trimite revista.

— Invățătorul I. Stoica de la Băden Iași, i s'a ridicat pedeapsa dată în 1909.

Neîntrunindu-se Duminică 5 Mai numărul de membri cerut de Statute, d-nii membri ai Ligei Culturale Secția Iași sunt rugați a se întruni în Adunare generală, Duminică 12 Mai a. c., la ora 3 p. m., în amfiteatrul Laboratorului de chimie medicală din str. Seulescu, la ordinea zilei fiind alegerea a patru delegați pentru congresul anual al Ligei, ce se va ține la Piatra-Neamț, în zilele de 19—21 Mai a. c.

Cu acest prilej se va alcătui și lista persoaneler care doresc să participe la Congres, spre a se putea interveni din timp pentru obținerea reducerei pe C. F. R.

Aceasta fiind a doua convocare, adunarea se va ține cu ori-care ar fi numărul membrilor prezenți.

Comitetul Ligei Culturale Secția Iași

Din Hîrlău.—Datorită muncii și energiei stăruinței a Primarului C. Deleanu în budgetul de venituri și cheltueli a comunei noastre pentru anul acesta, s'au prevăzut a se face lucrări de mare însemnătate pentru oraș.

Așa: iluminatul orașului cu lampioane, așteptat și cerut de atîta ani; instalație cu apă pentru abator; casă bisericească la biserica Sfîntul Neculai și alte lucrări de însemnatate, ce vor contribui la înfrumusețarea și asanarea oropsitului orășel din nordul Moldovei.

Corespondent

Medicii din localitate au primit eri convocări pentru al doilea congres național de medicină și chirurgie, care se va ținea în Capitală în luna Octombrie, sub președinția d-lui Prof. Petrini-Galați.

Secretarul general al congresului este profesorul G. Marinescu, iar casier — d. profesor N. Tomescu.

In aula școalei „Cultura" s'a ținut eri o întrunire a Uniunei evreilor pămînteni, sub președinția d-lui Moritz Wachtel, pentru serbătorirea lui zece Mai. S'a expediat o telegramă de omagiu M. S. Regelui.

Primim o scrisoare semnată de d Gheorghe Nic., student în medicină și în care ni se atrage atenția asupra unei polemici și unor comunicate ce publică mereu un reprezentant neautorizat al studențimei mediciniste.

N'am urmărit acele articole și comunicate apărute într'un cotidian politic local, credem însă că d. rector al Universității are chemarea de a lua măsurile cuvenite în contra excesului de zel publicistic al unor anumiți studenți.

A se citi urmarea în pagina a 4-a.

D-nii general Hîrjeu, ministru de război şi Xenopol ministru al industriei şi comerţului au fost decoraţi cu ordinul „Coroana României" în gradul de Mare Ofiţer.

Eforia sf. Spiridon a hotărît, ca inaugurarea noului Palat al Maternităţei, să aibă loc Mercuri, în 15 Mai.

D. inginer şef al serviciului tehnic din judeţul Iaşi, a adunat pe lista cu No. 2997, pentru flota naţională suma de lei 220.

Din Galaţi se anunţă sosirea unei telegrame din Silistra prin care se aduce ştirea că acolo au sosit, venind în concediu toţi soldaţii bulgari originari din Silistra ce se aflau pe cîmpul de luptă, — aceasta spre a-şi aranja fie-care situaţia familiară, în vederea cedărei oraşului.

In numărul viitor al ziarului vom publica un răspuns pe care d. G. Skarlet îl adresează ziarului „Cuvîntul".

Membrii societăţii de gimnastică sînt convocaţi pentru mîne la ora 9 a. m. la ordinea zilei fiind:
Alegerea noului consiliu de administraţie darea de seamă a anului societar 1912 1913.
Diferite alte chestiuni.

De la Liceul Naţional din localitate, au plecat aseară 30 elevi, pentru a lua parte la concursul „Tinerimei Romîne"

Ministerul a concesionat societăţilor preoţeşti, vînzarea icoanelor lucrate în Tipografia cărţilor bisericeşti.

In comuna Schitu-Hangu s'a ivit de cîtă-va vreme o secţă a Adventiştilor. S'a înaintat ministerului un raport detailat.

Inscrierile pentru examenele universitare de la facultatea de Ştiinţe, se vor primi cu începere de la 25 Mai.

In ziua de 15 Mai, Spiritualul consistoriu bisericesc va judeca procesul preotului Aurel Gheorghiţanu din parohia Panaci (jud. Suceava).

Cuviosul Preot D. Grigorescu, d-tor în teologie de la universitatea din Cernăuţi, a fost numit paroh la biserica „Adormirea Maicei Domnului" din Dorohoi.

La 23 Mai va avea loc în Iaşi întrunirea membrilor asociaţii învăţătorlor din judeţul Iaşi.

Locuitorul Gh. Năstuţă din Ţuţora a sucombat în urma unei bătăi primită de la indivizii Gh. Oană şi Gh. Plop.
Se va face autopsia cadavrului. Criminalii sunt arestaţi.

Toată serbarea şi numerile din program care trebuia să fie executate eri la Copou, din cauza timpului defavorabil, s'a serbat în localul şcoalei sf. Sava, unde s'a cîntat de către corul şcoalei diferite cîntece naţionale. Serbarea a ţinut pînă la orele 4 jum. în prezenţa doamnei directoare şi a întregului corp didactic.

Cu ocazia serbării de 10 Mai s'a oficiat ieri un serviciu religios şi la catedrala catolică din localitate, la care au luat parte membrii coloniei catolice, precum şi elevii şi elevele şcolilor parohiale. După serviciu elevii şcoalei de băeţi a parohiei catolice au organizat în sala „Piu al X-lea" artistic decorată ad-hoc o frumoasă serbare şcolară recitînd poezii şi cîntînd cîntece patriotice; directorul şcolii a arătat prin o cuvîntare însemnătatea zilei de 10 Mai.

Astăzi s'a judecat înaintea Curţei de apel secţia II, procesul de flagrant delict de adulter a d-lui căpitan Petrescu şi a doamnei Mauzavinatos. Curtea a respins apelul ambilor părţi şi i-a achitat.

Deale Meseriaşilor.—Deciziunea penală No. 430 din 27 Februarie 1913 a Curţei de Casaţie sec. II.
Legea meseriilor.— Maistru şi lucrător găsiţi fără carnete.—Contravenţie *Declinarea competinţei de a judeca atît din partea judecătoriei, cît şi a tribunalului, ca fiind de competinţa Casei meseriilor.* —Dacă e loc la regulare de competinţă.

*

Dacă atît judecătoria de pace, cît şi tribunalul, şi-au declinat competinţa de a judeca faptul imputat unui maistru şi unui lucrător, cari au fost găsiţi la o maşină de treerat fără carnete, pe motiv că prin legea de organizarea meseriilor din 1912 asemenea contravenţiuni se pedepsesc de Casa Centrală a meseriilor, nu este locul a se pronunţa un regulament de competinţă în asemenea caz, nefiind în cauză un conflict negativ de jurisdicţie.

In ajunul zilei de zece Mai a avut loc la Fălticeni, în localul şcoalei israelito-romîne o întrunire a Uniunii evreilor pămînteni sub preşidenţia d-lui Izidor I. David.
Au luat parte şi d-nii I. Erdraich şi Sabini din Bucureşti.

Aseară a avut loc adunarea generală a membrilor Camerei de Comerţ, la care au participat şi un număr de mari comercianţi.
Tot atunci, preşedintele Camerei, a comunicat programul congresului Camerilor de Comerţ, ce va avea în localitate în zilele de 19 şi 20 Mai.

Printre ofiţerii înaintaţi pe ziua de 10 Mai a. c., este şi distinsul d. Locotinent Dimitrie Constantinescu din Batalion 8 Vînători, înaintat căpitan şi trecut în Regimentul 38 Războeni.

„Vampirul", este titlul senzaţionale piese, care se desfăşoară astă-seară Sîmbătă 11 Maiu pe ecranul cinematografic Pathé-Frères, din vasta sală a circului Sidoli, şi face parte din seria filmelor lungi teatrale. Toate rolurile sunt interpretate de ansamblul artistic al scenelor americane.
Mai urmează apoi în programul de astă seară:
Sergiu Panin. Măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor străine, (două părţi).
Cel mai nou număr din Pathé-Journal. Surîdeţi. Scene foarte humoristice.
Noul program viitor se reprezintă Duminică 13 Maiu, două matineuri (3 şi 5 jum.) şi reprezentaţie serală: La matineul al doilea se va intercala în program: Pe cîmpiile indiene, film american; naraţiune însufleţită cu admirabile situaţiuni.

Peste cîteva zile:

QUO VADIS

Cea mai grandioasă înscenare, cel mai mîndru succes al cinematografiei moderne, fidelă adaptare după celebra scriere a lui Enric Sienkiewicz,—3 părţi mari în 6 capitole. Această uriaşă desfăşurare face actualminte încunjurul lumei, stîrnind furori pretutindenea.
Amănunte vor da afişele zilei.

De vînzare *Casele din Str. Costake Negri (Veche) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magazinul Fraţi Bach tetz.*

S'a perdut *un ceasornic mic de aur cu 3 coperţişi cu monogramul M. B. Cel ce'l va aduce la Dr. Burstin strada Cuza-Vodă (foastă str. Golia) No. 21 va primi o bună recompensă.*

De Inchiriat *Un apartament în strada Codrescu No, 7 complect reparat, compus din 5 camere spaţioase cu un antret, bucătărie, pivniţă, curte etc. cu preţ avantajos.*
A se adresa d-lui I. A. Scriban. str. Codrescu No. 7.

Doctor A. SPIRT
Specializat la Paris şi Berlin în boalele de
Gură, Gît, Nas şi Urechi
oesofagoscopia, bronschoscopia, electrolisa
S'A MUTAT IN
strada Lăpuşneanu No. 18 vis-a-vis de farmacia Konia
Consult. 9—12 a. m. şi 3—5 p. m.

100 dopuri pentru Tun de buzunar şi Telefon-pocnitori lei 1.50 suta.
H. Halpern, str. Golia 51.

ULTIMA ORA

Intrunirea comitetului esecutiv Conservator

— D-nii Carp şi Filipescu ameninţă cu retragerea din viaţa politică —

Emoţionantele cuvîntări ale d-lor Marghiloman, Arion şi Th. Rosetti

Declaraţia d-lui Mişu Cantacuzino

Bucureşti.—Aseară, la orele 5 seara, a avut loc întrunirea comitetului executiv conservator, în urma convocărei făcute de către d. P. P. Carp.
Participă şi miniştri conservatori, în afară de d. T. Maiorescu şi 60 deputaţi şi senatori conservatori.
Prezidează d. P. P. Carp.

*

D. Carp ia cel dintăi cuvîntul şi face apel la cei presenţi să respingă soluţiunea mediaţiunei din Petersburg, pentru a păstra neatinse cinstea partidului şi prestigiul ţărei.

Mai roagă pe prietini să nu părăsească întrunirea înainte de a fi votat moţiunea şi să-şi fi luat angajamentul, că tot astfel vor vota la Cameră şi la Senat.

*

D. *Al. Marghiloman*, **zice că este imposibil de a se da un atare vot, înainte de a se cunoaşte toate împrejurările şi toate actele, căci fiind vorba de o chestie complexă, nu se poate judeca numai după soluţiunea dată.**

*

D. *Matei Cantacuzino*, aduce laude d-lui Carp şi zice că d-sa şi toţi conservatorii din Iaşi, îl vor urma necondiţionat.
Crede că se poate accepta votul propus de d. Carp, numai după soluţia ce se cunoaşte, de oare-ce oamenii inteligenţi, cînd cunosc dispositivul unei sentinţi şi motivele ce au determinat pe judecători să prezinte dispositivul, pot aprecia sentinţa.

*

D. *Nicu Filipescu*, **rosteşte o cuvîntare de o extremă violenţă. Invinovăţeşte pe d. Maiorescu că lucrează contra partidului, acuză de trădare pe d. Take Ionescu şi întreg guvern de lipsă de patriotism şi termină zicînd, că dacă partidul conservator va comite crima să accepte mediaţiunea, d-sa şi d. Carp se vor retrage nu numai din partid, dar şi din viaţă politică.**

*

Intr'o cuvîntare înduioşătoară, d. *C. C. Arion*, **face apel la d-nii Carp şi Filipescu să nu ducă partidul în prăpastie.**

Roagă pe d. Filipescu să puie măsură în sentimentele şi mai cu seamă în cuvintele sale, pentru că d-sa la alcătuirea guvernului actual, a fost factorul hotărîtor.

Şi dacă guvernul în care au fost reprezentate valorile cele mai importante ale partidului, a făcut operă de tradare, partidul conservator trebue să dispară din viaţa politică.

Blestemat este momentul cînd trebue să auzim aşa acuzaţiuni, din partea d-lui Filipescu.'

Continuând, d. Arion zice oă soluţia mediaţiunei este un triumf şi moral şi material pentru România, căci, dacă am face războiu, pentru asigurarea unei graniţe strategice, ar trebui să începem cu cucerirea Silistrei, să perdem vre-o 20 mii de vieţi, pe cînd astăzi o avem fără vărsare de sînge, şi vieţile cruţate, le vom întrebuinţa într'o zi pentru dobândirea restului de frontieră.

Cu aceste cuvinte isvorite din adîncul sufletului, d. Arion zice:

„Am auzit de la d. Filipescu sfatul să scoatem sabia şi să facem răsboiu, întreb pe şeful nostru d. Carp, dacă şi dsa ne dă acest sfat?"

La aceasta, d. Carp răspunde:
— Eu vă cer să respingeţi soluţia, dar să nu facem răsboiu.
Vă cer să alegeţi între Silitra şi mine".

*

D. Th. Rosetti, preşedintele Senatului, cu accente de o energie extraordinară, la care nimeni nu se aştepta, declară că l'a iubit pe Filipescu şi iubeşte pe Carp dar nu-l poate urma, în ceia ce cere partidului.

*

D. Carp a mai luat o dată cuvîntul, de astă dată în chip foarte violent şi agresiv.
A atacat personal pe d. Marghiloman, spunîndu-i că a auzit, că în Octombrie trecut, cînd s'a despărţit de d-sa, ar fi vărsat lacrimi.
— *„Dacă le-a vărsat în adevăr—spune d. Carp—apoi au fost lacrimi de crocodil!"*.

*

In acest moment, d. Al. Marghiloman, împreună, cu un mare număr din cei prezenţi, se retrag în fundul sălei. Mulţi încep a părăsi sala.

*

D. *M. Cantacuzino*, se apropie de d. Carp şi îl apostrofează, zicînd:

„Că atunci când cere votul imediat, comite crima de distrugere a partidutui şi că dacă părintele său ar trăi, negreşit că d. Carp n'ar fi îndrăznit să facă ceea ce face.

*

D. Carp văzînd turnura, pe care o iau lucrurile, declară că consimte să amîne votul pînă ce se vor auzi actele şi comunicările ce se vor face de guvern.
Termină invitînd pe prietenii să se întrunească din nou la d. Olănescu.

Greva din Brăila

Brăila.— In urma înţelegerei stabilite, şi al consfătuirei ce a avut loc azi, muncitorii diu port au hotărît să reia lucrul, începînd de Luni, 13 Mai.

Luptele între Greci şi Bulgari

Sofia.—Alaltăeri seara, trupele grece au deschis focul asupra postului bulgar, stabilit între podurile de la Vulcista şi Kuscupru cam la 200 metri de ţărmul Anghistei.
Impuşcăturile au fost îndată întinse la celelalte posturi din această rază, din care Grecii voiau să respingă pe bulgari, însă au încetat în curînd, fără perderi din partea bulgarilor. Bulgarii se menţin pe înălţimele de la Anghista.

*

Athena.—Agenţia Atheniană comunică că astă noapte forţe considerabile Bulgare cu artilerie, violînd zona neutră au traversat podurile de la Vulsista şi Kotsaki pe rîul Anghitis şi au pătruns pe teritoriul incontestabil, ocupat de Greci, au început o luptă violentă care urmează şi acum. Rezultatul ei este necunoscut. Guvernul elenic a protestat în mod energic în contra violării înţelegeri încheiate, aruncînd toate respunderile asupra Bulgariei.

Situaţia din Balcani în discuţia Camerilor austrace

Viena.—Camera deputaţilor continuă discuţiunea budgetului, deputatul Waldner german, arată că Monarchia nu va avea regrete de căderea Turciei, monarchia nu este stabilită ci întărită prin noua situaţiune din Balcani să sperăm că relaţiunile amicale ce avem cu Romînia se vor întinde şi la celelalte state balcanice şi că consîngenitatea naţională cu statele balcanice, va produce amiciţie şi simpatii reciproce iar nici odată conspiraţiune.

Manifestaţiunile antimititare în discuţia Camerei

Paris. — CAMERA. — Deputatul socialist Vailant interpelează cu privire la interzicerea manifestaţiunii proiectate pentru Duminică la Pere-Lache, se şi declară că depunerea legei serviciului de trei ani este începutul răsboiului civil, sgomot. Ministrul de interne aminteşte rapoartele prefecţilor cari semnalează manifestaţiuni în contra legii sorviciului, de trei ani. Circulara ministerială arată că toate meetingurile ce s'ar ţine sînt libere, insă ordinea pe strade trebue să fie menţinută.

Grigore Dimitrescu
profesor universitar—fost magistrat
AVOCAT
S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor)
Consultaţiuni 7 — 8 seara.

Intrunirea comitetului executiv liberal

Partidul liberal accepta soluţiunea protocolului din Petersburg

Bucureşti.—Azi dimineaţă s'a intrunit comitetul executiv liberal, sub preşedinţia d-lui Ionel Brătianu.

După discuţiune, luându-se cunoştinţă de rezultatul mediaţiunei, partidul naţional-liberal, a votat o moţiune prin care se autoriză,

guvernul să semneze protocolul, cu reserva ce va face d. Ionel Bratianu la Senat, adecă că această aprobare nu angajează atitudinea României în viitor.

Vestea despre hotărîrea comitetului executiv liberal, a produs în toate cercurile Capitalei cea mai bună impresie.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI
sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.
Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**
Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATĂ a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.
Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**
Refuzaţi ori ce substituţie.
La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.
— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

B A N I
Imprumută privatier la persoane solvabile.
Dobinda 5 %, *plătind în rate în curs de 5 ani.*
SCHAPIRA E.
Postlag Berlin 47.

Preparator *caută lecţiuni de vioară şi meditaţii sub condiţiuni modeste.*
Informaţii la Tipografia H. Goldner.

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* **Bahnele** *cu* **Borasca** *şi cu hliza* **Nemerniţa** *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*
Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

Comptabil la o mare instituţie de Bancă, titrat cu cunoştinţă de limbi străine, oferă 2—3 ore pe zi persoanelor sau instituţiilor cari ar avea nevoe. Adresaţi în scris sub Comptabil la tipografia H. Goldner.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul X No. 1878 — Marţi 14 Mai 1913

PROTOCOLUL MEDIAŢIUNEI
IN
—Diferendul Romîno-Bulgar—
Expozeul d-lui Maiorescu

Simbătă, în şedinţa secretă a Senatului, Dl. Maiorescu a comunicat parlamentului modul cum guvernul de colaborare a procedat în rezolvarea conflictului romîno-bulgar. Prin o expunere caldă şi înălţător de patriotică, pe care a făcut-o, primul ministru a scos în evidenţă acţiunea cugetată şi hotărîtă pe care a avut'o, d-sa şi guvernul, de la începutul conflictului şi pînă la terminarea lui definitivă.

Putem zice, după ce am ascultat acum expunerea d lui Maiorescu, că în adevăr Romînia înscrie de astăzi o pagină glorioasă de izbîndă în istoria ei, izbîndă, care nu este de cît rezultatul unor mari sforţări diplomatice din partea noastră.

Regret că situaţiunea mea de parlamentar, căruia i s'a solicitat cuvenita discreţiune, nu'mi permite ca să ilustrez această constatare, cu actele şi documentele invocate de primul ministru, cu ocazia expozeului.

Numai cine l'a auzit vorbind, poate fi în măsură de a'şi da seama cum acest mare barbat de Stat a lucrat, secondat de întregul guvern, sub impulsul celui mai curat patriotism, avînd de luptat, la fie care pas, cu cele mai serioase deficultăţi.

Dar în definitiv, un fapt care nu mai poate fi pentru nimeni secret, este că am reuşit să obţinem privilegii pentru populaţiunea romînească din Balcani şi să asigurăm în acelaş timp Dobrogiei o graniţă strategică prin obţinerea Silistrei, simbolul aspiraţiunilor noastre naţionale.

Intru atingerea acestui scop stăteau, încă de la începutul conflictului, la dispoziţia guvernului, două căi de urmat; acţiunea războinică şi cea pacinică,—acţiunea diplomatică.

Care barbat de stat, vrednic de a purta acest nume, ar fi apucat pe cea dintîiu, fără de a o fi epuizat pe cea de a doua?

Şi care altul, în afară de d. P. P. Carp, ar fi dorit un război, care să zguduie din temelii civilizaţia, cînd putea spera să'şi atingă scopul pe cale diplomatică?

Şi acest scop, guvernul l'a atins fără a mai recurge la vărsare de sînge, şi fără ca între noi şi Bulgari să se sape o prăpastie şi mai adîncă, care n'ar fi folosit de cît duşmanilor ambelor state.

Interesul nostru politic este, cu deosebire acuma, cu dispariţia Turciei din Europa, de a fi în bune raporturi cu vecinii noştri de la sud şi cu toate popoarele balcanice în general, pentru a pune bazele unei politice de sine stătătoare.

Astfel trebuie să fie trasă linia noastră de conduită, pentru a nu mai fi nimănui tributar politiceşte şi economiceşte.

Va trebui ca să creăm o politică nouă pentru un nou orizont politic care ni se deschide.

Şi viitorul cel mai apropiat sper că va dovedi că acţiunea diplomatică demnă, prudentă şi pozitivă, urmată de d-nii Maiorescu şi Take Ionescu, în rezolvarea conflictului romîno-bulgar, va avea şi aceasta ca rezultat.

Dar succesul care încoronează, de la început, opera diplomatică a guvernului constă, după cum am spus, în faptul că România dobîndeşte pentru fraţii săi de sînge, din ţări străine, dreptul de a deschide şcoli, biserici, de a alege pe capii, lor religioşi şi, în principal, de a subvenţiona aceste instituţiuni religioase şi culturale.

Intr'un cald elan de patriotizm, d. Maiorescu spunea cu această ocazie: *„Romînia s'a urcat la situaţiunea la care a ajuns, pe principiul naţionalităţei. De aceia trebuie ca în primul loc să ne interesăm de soarta fraţilor noştri din Macedonia“.*

Şi primul ministru a reuşit ca să obţie pe cale diplomatică dreptul acesta pentru noi, ca o datorie naţională şi de onoare, de a putea procura mijloacele necesare pentru a instrui în romîneşte pe acei dintre Aromîni, cari doresc să păstreze legătura lor sufletească cu noi.

Noi ştim că pentru acest resultat am luptat fără succes timp de aproape patru zeci de ani. Cu atît mai mult apare astăzi în evidenţă valoarea reală a succesului nostru diplomatic, în ceia ce priveşte privilegiile obţinute pentru populaţiunea românească din Balcani.

Cu toate că după părerea mea, problema conaţionalilor noştri din Macedonia alcătueşte cea mai de seamă parte din programul de activitate al guvernului de colaborare, recunosc cu toate acestea că opera guvernului ar fi fost necomplectă dacă n'ar fi îmbrăţişat şi o altă aspiraţiune a sentimentului public şi a exigenţelor noastre de apărare naţională.

Incă de la început guvernul a înţăles de a formula pretenţiuni asupra Silistrei, considerînd'o şi prezentînd'o în tratările diplomatice, ca cheia siguranţei posesiunei Dobrogei şi a apărării ei militare.

Din expozeul d lui Maiorescu, pe care l am urmărit cu un viu interes la şedinţa senatului, s'a putut vedea cît de grea şi spinoasă a fost calea tratativelor diplomatice în această privinţă.

Puterile primesc de la început cu ostilate ştirea despre cererea noastră. Bulgaria însă, ajunge şi ea să recunoască în principiu dreptul la o uşoară rectificare de frontieră, pe care ne-o oferea de bună voe, dar care dacă nu era satisfăcătoare avea avantajul de a ne recunoaşte principiul îndreptăţirei revendicărilor noastre. Cu toate acestea, prin abilitatea inteligenţei şi a vorbirei d-lor Maiorescu şi Take Ionescu, ajungem la rezultatul că şi puterile încep a se interesa de cererea noastră, recunoscînd-o în cele din urmă ca dreaptă şi stăruind în mediaţiunea de la Petersburg pentru a fi îndeplinită.

Astăzi avem în mod oficial şi Silistra care asigură pentru totdeauna provinciea transdanubiană cu toate avantagiile coastei de mare şi ale portului Constanţa.

Mai avem astăzi Silistra şi pentru o chestie de demnitate naţională, aceia că s'a reparat o veche nedreptate.

Dar în loc ca toţi fruntaşii noştri politici să recunoască în fapt, alăturea cu restul suflărei româneşti, că acţiunea diplomatică a guvernului a avut însemnate successe în acest diferend, se găsesc oameni de stat — spre fericirea ţării puţini la număr — ca d-nii P. P. Carp şi N. Filipescu, care să prezinte în public rezultatul mediaţiunei, ca o umilire şi o decădere pentru naţiunea romînească.

Este după mine o totală lipsă de patriotism din partea acelora care punînduse în conflict, pentru chestiuni de politică internă, cu unii membri din guvern, găsesc cu cale că profitînd de rezolvarea unei crize externe, să vorbească de triumfurile noastre morale, ca de nişte acte de umilire.

Nu, România n'a eşit micşorată din conflictul ei cu Bulgaria.

Fără de a arunca scînteia, care ar fi dat foc Europei — după cum ar fi vrut d. P. Carp — guvernul încrezător în sine şi în neamul românesc, a invins toate dificultăţile diplomatice în realizarea năzuinţelor noastre naţionale.

Iar istoria nepărtinitoare o va înscrie în paginile ei glorioase.

Lascar Antoniu.

MICI POLEMICI

Un confrate local propagă ferm ideea firmelor aşezate de-acurmezişul străzii.

Tocmai acum cînd vîntul... crizei trînteşte atîtea firme comerciale?

*

Dintr'un articol semnat de concetăţeanul Dr. Cosmovici:

...Ştefan cel Mare, la o respîntie grea a vieţii sale, a cerut răbdare înaintea porţilor cetăţii Neamţului. S'a găsit o Romîncă care i-a refuzat răgazul, spunându-i: nu prin răbdare şi sfiicîune se cîştigă drepturi, se apără naţiunile, ci prin bărbăţie.

Iată ce nu au şi nu pot avea acei ce azi ne guvernează, căci nici unul din ei n'a avut nici unde şi nici cînd să şi-o oţelească“.

Şaradă: Ce nu „pot“ avea acei de la guvern? răspîntie, răbdare, Romîncă care *ori bărbăţie?*

Un premiu cui dezleagă şarada!

*

„Dreptatea publicînd clămpăneala lui N. Fleva din Cameră, adaogă la urmă, în paranteză: „Dl. deputat Protopopescu-Pake aplaudă“.

Tribunul are „partid“, precum se vede: qui se ressemble...

CURENTE

Un om poate crea sau dirigui un curent anumit într'un moment dat? De sigur că da, însă sub anumite condiţiuni. Trebue ca dînsul să fie cine-va de o valoare netăgăduită, să înţeleagă timpul şi să priceapă nevoile ca şi aspiraţiunile celor, pe cari îi priveşte curentul.

Poate cine-va să se opună unui curent format, fie pentru a-l schimba, fie pentru a-i da altă îndrumare? Negreşit că da, însă tot cu aceleaşi condiţiuni.

Istoria ne arată multe cazuri cînd stăpînitorii lumei neînţelegînd curentele, necunoscînd nevoile popoarelor peste cari domniau, au plătit cu pierderea coroanei şi altădată chiar cu viaţa, încăpăţinarea lor de a se opune curentului.

Şi fiind că istoria se repetă, *tot aşa de bine putem zice noi astăzi că un şef care nu-şi cunoaşte partidul, nu-i ştie nevoile şi aspiraţiile trebue să cedeze altora locul său.*

Chestiunea astăzi la ordinea zilei este „protocolul din St. Petersburg“. *Este un curent general că dînsul trebue să fie primit. Dacă o luăm pe politică toţi: conservatori, conservatori-democraţi, liberali, socialişti etc, fac cor în senzul acesta. Cît despre lumea cealaltă: agricultori, meseriaşi, comercianţi etc., nu mai încape îndoială.*

De obiceiu în o atare discuţiune se lasă de o parte armata. Dar cred că de s'ar face un plebiscit şi în armată, 80 la sută ar fi pentru primirea citatului protocol.

De la acest concert o singură personalitate se abate. Este d. P. P. Carp. D-sa spune: „goniţi de la putere pe cei cari au luptat pentru ţară, dînşii n'au ştiut s'o apere; voiu veni eu în locul lor şi nu vă dau acum nimic, dar vă fac să întrevedeţi că puteţi lua mult mai mult peste cîţiva ani!“

Înţelepciunea populară însă îţi răspunde: mai bine astăzi un ou de cît la anul un bou.

Respingînd protocolul la ce-am renunţa? La Silistra şi protecţiunea conaţionalilor noştri.

Se înţelege că apreciarea asupra acestei renunţări va diferi după punctul de vedere din care o priveşte.

Pentru d. P. P. Carp, boer din alte vremuri, nu face să iei o Silistră cît Vasluiul de mare, pentru boerii moderni şi democraţi e cu totul altceva.

D. P. P. Carp ne produce efectul, că este reprezentant al unor timpuri ce au fost, dar de sigur nu vor mai fi. Istoria ne spune că în timpuri mai vechi, în veacul de mijloc, de exemplu, erau stăpînitori cari ei dădeau altora, ei însă nu primeau, ci luau de unde voiau şi cît voiau.

Ce suntem noi de vină dacă vremurile s'au schimbat? Astăzi proprietatea atît privată cît şi cea naţională e mai bine apărată prin legi interne şi acorduri internaţionale.

Astăzi nu numai că n'ai voe să iei unde vezi, dar sunt cari te întreabă pentru ce? Şi nu poţi să răspunzi: iau pentru că aşa îmi place.

Astăzi te judecă şi de găseşte că ai dreptate ţi-o dă. Şi ce haz ar avea acum ca adversarului care-ţi recunoaşte dreptul şi ţi-l dă, să-i zici: tot trebue să-ţi trag o bătae. Se va zice „dar e puţin ce ni se dă acum“?! *Negreşit oameni competenţi ne vor spune valoarea cîştigului. Dar chiar dacă e puţin, dreptul nostru rămîne deschis, căci nu renunţăm la ceea ce poate aduce viitorul.*

In luminoasa şi documentata sa expunere, d. Preşedinte al Consiliului, Titu Maiorescu, a atras atenţiunea că la baza revendicărilor noastre stă principiul naţionalităţii.

Or, avem noi conaţionali în Balcani. De sigur că da, şi chiar dacă n'ar fi peste un milion şi jumătate la număr, tot avem datoria morală de a-i apăra. Putem noi să-i aducem sub stăpînirea noastră directă? De sigur că nu. Prin forţa împrejurărilor ei trebuiau să treacă din mînele neputincioase ale Turciei în acelea ale altui popor mai viguros.

Or, cînd acest popor contractase cu sine, să-şi ia angajamente pentru respectarea acestor conaţionali, putem noi zice din înainte: n'ai să fii de treabă, n'ai să te ţii de angajament, de aceia eu mai bine îţi dau o batae chiar acum?! Căci de sigur dacă vrei să ai relaţii directe cu romînii din Macedonia şi Turcia, trebuie să baţi pe Bulgari şi să le cuprinzi ţara.

Apoi nu e mai bine să fac contract cu Bulgarul şi să'i spui că dacă nu-şi ţine angajamentele îl vei aduce la ascultare!?

De aceia d. P. P. Carp rămîne neînţeles. Şi dacă nu-l înţelegem noi, Generaţiunea noastră care cu aproape de a D-sale, cum o să-l înţeleagă cei ce vin după noi, tinerii de astă-zi crescuţi în alt mediu şi cu alte idei?

Trebue să recunoaştem însă d-lui Carp meritul de a fi creatorul unui alt curent şi anume acela că d-sa nu mai e pentru oameni de astăzi, după cum aceştia nu sunt de d-sa.

D. Carp va cînta cînta cîntecului lebedei, pe care Barbu Lăuturul l'a concretizat in:

Eu mă duc mă prăpădesc,
Ca un cîntec bătrînesc.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

La institutul antirabic din Iaşi—spunea o telegramă a unui ziar din Capitală—a fost adusă femeea Hana Cuza, muşcată de un cîne turbat.

Adorabila împerechere de nume a atras luarea aminte asupra cazului, într'adevăr senzaţional de... turbăciune. Căci nu e de loc banală întîmplarea—dacă e o simplă întîmplare şi nu cumva un act de răutate politică — pentru a compromite o celebritate internaţională.

Ce însămnează hibrida împreunare de „Hana“ şi de „Cuza“?

Mai era oare nevoe de muşcătura de cîne, ca să se diagnosticheze turba? Intrebarea însă este următoarea: turbat-a partea întăia, ori a doua: Hana, ori apendicele uzurpat de dînsa?

Şi încă o nedumerire, într'adevăr obsedantă. Ştiut fiind că economistul iaşan —de astă dată victima unui plagiat semit—trăeşte foarte „en froid“ cu d-rul Löbell, dirigintele institutului antirabic, nu ne putem oare aştepta la o răzbunare? Ne temem că în institut va fi vindecată numai Hana, lăsîndu-se a doua jumătate a ei atinsă de turbă şi astfel Cuza va continua să facă diplomaţie anti-takistă rabiată, cum făcea şi pînă acum în „Unirea“.

Toată împrejurarea aceasta fiind de esenţă microscopică, propunem ca d. Şumuleanu să colaboreze la tratament şi să descopere combinaţia care a produs această unică împreunare: „Hana Cuza“.

INTRE SCYLLA ŞI CHARIBDA

De la legendara dilemă cu eroul rătăcitor, nici un alt pribeag, pînă la d. P. P. Carp n'a mai avut penibila alegere între două strîmtori. Cu singura diferenţă că pseudo-eroul nostru pune dilema între el însuşi şi între... Silistra.

D. Carp ne cere să refuzăm Silistra.

In cererea sa, trebue să recunoaştem, d. Carp este conseqent, dacă nu cu ideile sale, dar cel puţin cu tractica sa politică şi în special cu manierele sale de opozant.

In numele unui sentimentalism afectat şi a unei ideologii incoherente, d. Carp a cerut la 1878 să refuzăm Dobrogea. Veţi înţelege misterul unei politici atît de stranii cînd vă vom reaminti că d. Carp se găsea pe acea vreme în opoziţie. Ţara, viitorul naţional, nimic nu putea îndulci rana din sufletul d-lui Carp de a nu fi prezidat la încheierea unuia din marile acte ale Istoriei noastre.

Istoria se repetă zic savanţii.

Un eveniment de actualitate ne confirmă această lege: Chestiunea Dobrogei revine pe tapet sub forma anexării Silistrei. D. Carp la rîndu-i se găseşte iarăşi în opoziţie şi iarăşi ne cere să refuzăm ceea ce ni se oferă.

Pentru d. Carp nu importă dacă la 1878 ne cerea să refuzăm Dobrogea pentru motivul că o expansiune teriorială ne-ar duce la pieire şi nici dacă astăzi ne incîntă să cerem mai mult de cît netrebue sau de cît putem în mod raţional pretinde.

Pentru d. Carp nu importă nici dacă profeţiile sale sinistre asupra valoarei politice şi economice a Dobrogei şi în special a portului Constanţa nu s'au realizat şi nici dacă-şi atrage din nou asupra-i ridicolul pentru copilăreştile aprecieri ce face asupra valoarei Silistrei.

Pentru d. Carp nu importă de cît un singur lucru, acela de a prezida d-sa la marile evenimente ale ţării, chiar cînd ţara declară că n'are nevoe de serviciile d-sale şi cînd îi indică oportunitatea de a se ţine de o parte. Pentru a-şi satisface vanitatea, d-sa e gata să se dezică ori şi cînd, să declare că e indispensabil tot ceea ce repudia eri.

Calitatea d-sale de opozant scuză ori ce mijloace.

Degeaba partizanii politici au căutat să-l facă inofensiv atunci cînd a izbucnit criza externă, reducîndu-i activitatea la punctul mort de şef onorar al partidului.

Lipsa de conract cu ţara şi cu interesele ei nu l'au descurajat.

Inacţiunea totală în decursul crizei n'a fost o indicaţie suficientă pentru d. Carp ca să se menţie la expectativa de pînă acum.

D. Carp e prea turmentat de geniul rău al coaboi pentru ca să se ţină liniştit acolo unde a fost pus. D-sa simte prea puternic chemarea sa de *trouble-fête* pentru ca să nu încerce să turbure succesul guvernului şi mulţumire Ţării.

In Laboratoriul tutulor ereziilor politice de la Ţibăneşti, d. Carp a preparat, în vederea sărbătoarei naţionale ce însemnează anexarea Silistrei, toate maleficiile pe cari i le permite arta sa sombră de mag desuet.

Cine e de vină dacă filtrele sale nu mai au nici un efect?

La 1878 d. Carp a avut ocaziunea să priceapă că fronda nu e tot una cu vocaţiunea politică. De atunci au trecut 35 de ani fără ca d-sa să dea un semn că şi-a schimbat mentalitatea. De ce dar l'am asculta acum şi am refuza Silistra? Sau îşi închipue d. Carp că punînd Ţara să aleagă între d-sa şi Silistra, d-sa e cel care va căpăta mărul lui Paris?

Cu ce virtuţi politice vrea d. Carp să-şi plătească un asemenea succes. am văzut mai sus.

Dar Silistra?

In trecut, falnica cetate a tutulor popoarelor cari au pus piciorul în Balcani, şi vitejească amintire a puterei voevozilor noştri.

In prezent, gaj al puterei noastre cu care am deslegat ceea ce vecinii Bulgari declaraseră solemn ca imposibil.

In viitor, cheia siguranţei posesiunii dobrogene şi a apărării ei militare.

In general, simbolul demnităţei noastre naţionale, astfel cum au caracterizat-o amicii d-lui Carp atîta timp cît au crezut neînvinse dificultăţile pentru a o obţine.

Şi acum noi să alegem: d. Carp sau Silistra? Ori să credem că d-sa simte că se află între Scylla şi Charibda...

OAMENI ŞI LUCRURI

Geniul în luptă

Serbătorirea centenarului naşterii lui Richard Wagner, universală şi unanimă, probează, odată mai mult, cu cîte obstacole trebuie să lupte, uneori, geniul artistic, pînă să-şi facă drum în omenire. Atunci, mai cu seamă, cînd—demn de numele său şi de ambiţiunea sa — îşi taie drumul său propriu, în adevăr propriu.

Richard Wagner n'a avut de luptat şi de învins numaiobstacole străine. Că Parizianii au fluerat pe Tannhäuser—al unui poet şi compozitor german, nu e nimic pe lîngă crîncena campanie a unor connaţionali, între cari se numără un Friederich Nietzsche, autorul broşurilor epocale: „Der Fall Wagner“, „Was uns Wagner kostet“ şi altele. Ba, Nietzsche propaga sentenţe suggestive pentru germani: „Bismarck e adversar al oricărui wagnerism“ şi aşa mai departe.

Foarte interesante sunt scrisorile adresate de autorul „Niebelungilor“ editorului Schlesinger în intervalul 1893—1841, cît a stat în Capitala Franţei. Cîte-va mici extrase:

„...Sunt un biet nevoiaş şi trebuie să mă mulţumesc cu ce cîştig. Dar mi-am pus de multe ori întrebarea: oare *cît* o să-mi plătească domnul Schlesinger pentru lucrul acesta?...“

Erau nişte corecturi de partiţiuni. In altă scrisoare:

„Mi-ai promis bani, pentru una din zilele aceste,—lucru superb! Dar ştii d-ta ce de-a bani îmi trebuiesc! Prefer să te las să ghiceşti, înşirîndu-ţi cheltuelile mele şi anume: 300 franci în comptul nenorocitei mele poliţe. De nu—va fi urmărit. Datoresc 200 franci unui prieten, care a fost nevoit să-mi protesteze poliţa. La 15 a lunei expiră o obligaţie către croitorul meu, de 150 fr. Mai pune chiria, întreţinerea... Te poţi întreba cu drept cuvînt ce m'aşi fi făcut fără d-ta. Imi făceam seama!...“

„Ca să revin la fapt: e vorba să faci o lovitură, sau, ca să fiu respectuos, să te rog de un bilet de 1000 de lei dintr'odată!...“

„...Dacă-mi îndeplineşti rugămintea şi nevoia, poţi fi încredintat, că vr'o 3 luni

de zile nu te voiu mai supăra de cît pentru strictul necesar al vieţei, — aşa cum mă leagă contractul cu d-ta pînă în paşti".

Intr'o foarte spirituală, dar tristă scrisoare, după o lungă înşirare a preţurilor ridicole ce avea de încasat pentru lucrări şi critici, maestrul scria:

„E absolut necesar, scumpe d-le Schlesinger să-mi avansezi 100 de lei. Nu ştiu cum vei putea să apari, altfel, într'o bună zi, înaintea tribunalului posterităţii unde vei fi întrebat: dacă într'adevăr Schlesinger, aşa de binevoitorul şi de prevăzătorul Schlesinger, a refuzat un avans de 100 franci viitorului prea ilustru Richard Wagner, într'un moment cînd avea să plece în Rusia ca să-şi întindă pînă în fundul Asiei glorioasele sale relaţiuni comerciale sub ocrotirea „Favoritei" şi a lui „Guitarrero". De sigur, închipuirea d-tale se înfioară şi fericita urmare a acestei înfiorări va fi că-mi vei da suma de care te implor,—suma de 100 franci, ca să mă pot muta..."

Richard Wagner, zeul Bayreuthului, eroul evocat de atîţia milionari gură-cască, vizitatori ai palatului, care oglindeşte în „Canal „Grande" veneţian, strălucirea unei glorii, disputată de atîtea ţări—Richard Wagner implorînd „un sufar" -- cum ar zice un reporter modern—ca să şi achite chiria!

...Eternul Calvar al geniilor, cari îşi dobîndesc nemurirea prin martiriu...

Rodion

Un răspuns

Domnule Redactor,

Vă rog să-mi îngăduiţi să abuzez de coloanele **„Opiniei"**, fiind provocat a vorbi de nişte pişcături de purici anonimi, într'o chestie personală, care văd că se repetă în redacţia ziarului **„Cuvîntul"**, la adresa mea.

Ziarului **„Cuvîntul"**, punînd punctul pe „i" de la început, i zic: *„pe cine nu laşi să moară, nu te lasă să trăeşti"*, — bine înţeles, pentru cei de bună credinţă şi pentru cei — ce pot să priceapă?

— Ce am eu cu „Cuvîntul"; ce are „Cuvîntul" cu mine?..

— Incă de la începutul apariţiei noastre, cînd sita era nouă, născîndu-ne în aceiaşi zi şi în acelaşi loc, — şi revista mea „Liga Patriotică" şi „Cuvîntul" au apărut la 1 Martie 1913 şi tot la Tipografia d-lui Ştefăniu, — era firesc să ne întîlnim şi să ne cercetăm unii pe alţii *„Cine suntem şi ce vrem"*? Eu am spus limpede şi cinstit „rolul meu" şi am fost consequent acţiunei mele: *„urmăresc binele Statului, care în situaţiunea lui generală, nu e de loc... bine"*. Pe această cale aprob ce e în interesul României, or de la cine ar veni; şi arăt şi ce e în spre răul ei, iar de la or-cine ar veni, şi or-cît de sus puşi. Eu *„nu mă închin „la persoane"*, — ori-cine ar fi ele, — *„ci la fapte bune pentru Ţară şi idei sănătoase"*, — or de la cine ar emana. Mă poate controla or-cine: am lăudat o parte din activitatea lui Haret şi din aceia a lui Vasile Lascar, cărora nu le-am fost nici odată partizan şi care sunt şi morţi, — aşa că nu mai poate fi vorba de lichelism şi arivism, idealul şi monopolul *altora*. Tot aşa am criticat, prin fapte, — *pe propria mea răspundere*, — unele acte eşite rău pentru ţară, atribuite Coroanei, — de şi în fond sunt dinastic convins, — asemenea am criticat „unele procedee" ale unor oameni politici ca d-nii Carp, Filipescu, Marghiloman, pe alăturea chiar şi din propriul meu Partid şi din Partidul liberal, căci eu nu sunt sclav şi nu urmăresc nici măriri, nici demnităţi, nici Prefectură, nici favoruri, nici rulete, nici catedră universitară, nici situaţii grase. Pe mine nu mă preocupă de cît *ideile* şi *cinstea şi demnitatea personală*, pe care mi le datorez mie însu-mi şi pe cari mi le apăr singur, contra tuturor!

Cînd am văzut bine pentru Ţară, s am spus-o; unde am văzut rău pentru Ţară, iar am spus-o cu curaj şi energie, nemenajîndu-mi nici persoana, nici interesele mele familiare, — cum fac acei mai mulţi, — din contra, în mod conştient am riscat interesele mele personale şi nu o regret, căci aceasta e caracteristica oamenilor de bine şi de sacrificii.

Zis şi făcut: activitatea mea e în văzul şi auzul tuturora, — eu n'am lucrat nimic la întuneric.

Cam acelaş lucru spunea şi fratele de lapte „Cuvîntul", că tot aşa... şi el: vrea binele Ţărei!... etc. L'am crezut, de şi alţii nu i-au acordat acest credit şi i-am dăruit simpatia mea, — *căci pe terenul ideilor şi faptelor bune pentru Ţară, ca Romîn, sunt fratele tuturora; iar pe terenul intereselor personale şi al chiverniselilor, sunt duşmanul tuturora, ori cine ar fi ei.*

Eu am fost şi corect şi generos cu fratele de lapte, care văd că are în vine „sînge amestecat" şi îşi scoate la iveală „apucături rele", pe cari nu-i-le pot menaja.

Iarăşi: zis şi făcut, — din cari se poate vedea ce am avut eu cu „Cuvîntul".

Acum: ce are „Cuvîntul" cu mine?

— O poate controla ori-cine: m'a atacat după articolul meu „P. P. Carp", din „Opinia" de la 28 Aprilie, *retipărit cu o notă şi în „Liga Patriotică" din 1 Mai 1913.* In el, fără răutate, fără insulte, fără patimă: am analizat o parte din rezultatul politicei d-lui Carp **„pentru Ţară"** şi procedeul d-sale demagogic, de azi. **Am spus numai adevărul"**, — care se vede că a usturat mult pe „nechemaţii săi sprijinitori". In loc de a discuta **„faptele spuse de mine"**, „Cuvîntul", după metoda ruginită a diversiunilor, caută a stabili, insultîndu-mă, că eu mă contrazic, de oare-ce în numărul trecut, No. 2 din „Liga Patriotică", l'am făcut pe dl. Marghiloman „strigoi", iar în No. 3, îl laud, zicîndu-i alăturea de d. Maiorescu, Rosetti, Missir „om măsurat şi înţelept", şi tot în acelaş număr de ziar, într'o notă impertinentă, 'mi atribue că mi-am schimbat atitudinea, *„în vederea unei burse în streinătate, pe care o aştept de la Tachişti."* Am tăcut, căci nu era de demnitatea mea a sta la taifas cu scribii anonimi şi veninoşi, — cari fac insinuaţii asupra sărăciei mele, crezîndu-mă capabil **de a mă vinde** judecînd după mentalitatea lor.

1). S'a mai găsit odată, un cuconaş, cînd am demisionat din magistratură, ca pe tema „sărăciei mele" să dea o explicare a unei fapte urîte, a sa, zicîndu-mi că eu mă vînd. Faptele m'au răsbunat, eu nu m'am vîndut, pe cînd numele acelui cuconaş e purtat azi din gură în gură *ca transfug şi voros.*

Iată calea mea, iat-o şi pe a altora).

In ziua de 7 Mai am publicat al 2 lea articol în „Opinia". *„Soarta Partidului Conservator"*, care era o critică foarte parlamentară şi dreaptă, faţă de extraordinara greutate a faptelor de anarchism politic a d-lui N. Filipescu şi imediat *„puricii anonimi de la „Cuvîntul"*, mi-au trimes o nouă pişcătură, prin tangentă, rugînd „Opinia" a-i lumina dacă: „G. Skarlet" din „Opinia" e aceiaşi persoană cu cel din „Liga Patriotica". (Mare diplomaţie, grozav spirit!).

Cu fruntea sus răspund: **da, şi mă mîndresc.**

Ar trebui însă să abuzez prea mult, pentru a face pe nişte bucheri politici anonimi, care nu văd de cît pînă la vîrful nasului lor, să priceapă nuanţele şi situaţiunile deosebite, din cari cu ori ce preţ, în lipsă de alt-ceva, *trebue să scoată măcar.... contradicţii.*

Să vedem, mă contrazic?

— Cînd d. Marghiloman şi la 1900, cînd era ministru de externe şi azi la 1913, *este partizanul politicei poşnice faţă de Bulgaria.* i-am spus ce-i se cuvinea: *a lucrat ca bărbat politic înţelept şi măsurat, în interesul Ţărei*, căci *„şi atunci şi azi Romînia nu era pregătit de război"*, şi Ţara risca mult, dacă s'ar fi aventurat, după capriciile d-lui Filipescu ş. a. Cînd acelaş d. Marghiloman la 1911, a inventat *„maşina politică a tramvayului"*, cu care a frămîntat Ţara doi ani, tocmai cînd vecinii noştri se pregătiau, zi şi noapte de război, l'am făcut *„strigoi şi cioclu al Romîniei"*, căci în loc de a se ocupa de chestii mari **pentru Ţară,** se răzbună de o chestie personală, contra campaniei liberalilor?

Oare, m'am contrazis eu cu ceva sau d. Marghiloman avea mentalitatea schimbată, într'o situaţie şi în cealaltă, iar „puricii de la „Cuvîntul", nu-s capabili de a vedea, aşa de departe? Sunt eu de vină? Cînd a făcut bine, i am spus-o cînd a făcut rău, pentru Ţară, i-am spus-o!...

Cînd d. Carp a avut o atitudine demnă, faţă de Coroană şi la 1900 şi 1913, zicîndu-I (se zice), *că dacă Ţara n'ar fi pregătită M. S. ar fi responsabil*, i-am recunoscut, *un mare merit*, dar numai în vorbe, căci de fapt n'a făcut nimic. Dar cînd acelaş d. Carp, s'a pretat la jocul ridicol „al erului roşu", care ne-a compromis nu numai în Ţară, dar şi în străinătate şi cînd tot d-sa „omul de bronz" se pune azi în capul.... nemulţumiţilor de succesul d-lor Maiorescu şi Take Ionescu, predîndu-se la aceste acte de demagogism, am arătat că face un mare rău Ţărei! Sunt eu de vină, dacă domnul Carp s'a lasat tîrît şi s'a compromis? Asta se cheamă „contrazicere"?

Cînd d. Filipescu a lucrat altă dată *pentru fuziune*, în partidul Conservator şi în urmă *pentru colaborare*, am spus că a făcut bine şi pentru Ţară şi pentru conservatori, *căci nu e bine să guverneze numai liberalii în Romînia*, dar cînd d. Filipescu, a înlăturat „fuziunea" şi caută azi să distrugă şi „colaborarea", numai din **ură şi invidie,** căci vede că Take iesă ca unt-de-lemnul din apă, la suprafaţă: oare sunt eu de vină că d. Filipescu s'a schimbat, după interese şi vederi personale?

Şi cînd arăt acestea toate, negru pe alb, cu curaj şi convingere mi se spune că m'am schimbat **eu** şi că m'am contrazis?

Eu constat *că sunt cinstit şi drept*, chiar şi cu adversarii, ceea ce nu poate pricepe „ori cine".

— *Ştergeţi-vă „orbul găinilor", Domnilor, vedeţi prea aproape!*

Aşa dar ori unde e o cauză dreaptă de aparat, fie prin „Opinia", fie prin „Liga Patriotică", cîte-odată şi prin „Cuvîntul": **mă mîndresc că oamenii cinstiţi şi de bună credinţă, vor găsi acolo numele care semnează aceste rînduri.** Dacă aceasta face rău, *„celor ce merg pe căi sucite"*, şi cărora le încurcă socotelele, săracul dar cinstitul George Skarlet nu e de vină, el nu scrie după interes, el nu se vinde.

Dar n'am terminat încă, socotelele toate cu „Cuvîntul". **George Skarlet**

Despre „Comedia-Franceză" din Paris

Numele oficial „Théâtre-Français" din Paris, şi pe care parizienii îl numesc pe scurt *„le Français"*, este situat astăzi într'o dependenţă a Palatului-Regal, datează din 1680, din ordinul regelui Ludovic XIV, trupa de actori care juca la otelul Burgoniei, se uneşte cu trupa care juca la teatrul Guénégand, strada Mazarine; în urma acestei fuziuni şi suprimarea teatrului Marais, nu exista la Paris de cît acest teatru, primind o subvenţie regală în sumă de 12.000 livre pe an.

Actori şi actriţele erau în număr de două-zeci şi şapte, printre cari strălucean Champmeslé, Baron, Hauteroche şi Poisson, din strada Guénégand, Comedia-Franceză se mută, în 1687, într'o sală din strada Fossés-St.-Germain-des-Prés (actuala stradă de l'Ancienne-Comédie), unde rămîne până la 1770. Aici, în faţa renumitei cafenele „Procope", s'au reprezentat aproape toate tragediile lui Voltaire, unde străluceau actorii, Lekain, d-rele Clairon, Adrienne Lecouvreur, etc. In anul 1771, Comedia-Franceză se mută la Tuilleries, în Sala teatrului, care deveni mai tărziu sala tragică a Convenţiunei. Comedia se instală în sala construită anume pentru ca, pe locul otelului lui Condé, care restaurat, deveni teatrul „Odéon".

Aici s'a jucat *la Mariage de Figaro*; Comedia a rămas în acest local cît a ţinut Revoluţiunea şi tot aici a debutat Talma şi cu Dazincourt, Fleury, St. Paul, d-nele Raucourt, Contat, Suin, Thénard, etc. Din cauza unei sciziuni, în 1792, personalul artistic al Comediei-Franceze s'a despărţit; această trupă n'a fost reconstituită de cît la 1802 în localul pe care-t ocupă acuma la Palatul-Regal şi cu o subvenţie de 100.000 de franci.

Această Scenă deveni prima din lume, fiind ilustrată de Talma, Ligier, Prevost, Beauvallet, Regnier, Got, Brindeau, Bressant, Monnet-Sully, Coquelin, etc.; şi de d-rele Mars, Georges Duchesnoy; de Rachel, regina tragediei, de Agar, Augustine Brohan, Sarah Bernhardt, Bartet, etc.

După Revoluţiune, administratorii Comediei-Franceze au fost următorii: Mahérault, Bernard, Papillon de La Ferté, Chéron, baronul Taylor, Buloz, Lockroy, Edmond Séveste, Arsène Houssaye, Empis, Ed. Thierry, Emile Perrin şi Jules Claretie care este actualul administrator, funcţionînd în şir 30 de ani.

Nel.

Litere-Ştiinţe-Arte

A apărut **Noua Revistă Romînă** cuprinzînd:

Politica statelor balcanice—Scrieri noui despre Salonic.

Noti Constantinidi—Italia nouă.

Th. D. Speranţia—Contribuţiuni la chestia evreiască.

Gheron Netta—„Die grosse Mode: bulgarisch".

D. Davidescu—Apocalips profan.

Ieronim Laurian—Fîntînele sunt moarte.

Dr. I. Duscian—Nebunia. (Inţelesul şi însemnătatea ei).

Gh. Arghiresca—In chestia activităţii extraşcolare. (Răspuns d-lui Gr. Tabacaru).

Cărţi noui.—Insemnări.—Revista Revistelor.

*

A apărut „La Revue Roumaine", No. 5, 18 Maiu, cu un sumar bogat şi variat.

*

Printre scriitorii noştri de seamă, V. Demetrius este cel mai risipitor. In toate revistele, în ziare, îşi răspîndeşte nuvelele sale realiste.

V. Demetrius este scriitorul celor obijduiţi, stejarul dreptăţii şi al adevărului. Era firesc deci ca o parte din nuvelele sale, primele ce apar în volum, să le dea publicităţii prin „Biblioteca pentru toţi", cea mai răspîndită.

Volumul „Puterea Farmecelor" e menit să înmulţească numărul cititorilor, prin adevărul subiectelor şi prin dibăcia tratării, care culminează mai ales în trei nuvele; în „O viaţă", „Dragoste de înger" şi în „Jalba Buciumenilor".

*

STRUNA ZILEI

SOARE ŞI UMBRA

Venirea Tarului la nunta princesei a prefăcut Berlinul într'o armată de poliţişti şi de spioni.

Ziarele

Bieţii prinţi!... S'ar fi lipsit
Bucuroşi de-aşa onoare,
Oaspele a osîndit
Pe nuntaşi la... închisoare.

INFORMAŢII

Astăzi la 5 p. m. are loc o nouă şedinţă a farmaciştilor locali pentru discutarea conflictului cu cassa medicală.

Până la dezlegarea conflictului serviciul medical al corporaţiilor e în suferinţă. Secretarii comptabili ai cassei medicale au raportat că unii meseriaşi, primind sumele de bani pentru a-şi procura medicamente, şi-au însuşit banii fără a le mai da la farmacii.

In chestiunea plîngerei ce ni s'a adresat cu privire la molestarea elevului Botez, găzduit la d-na Bottez, aflăm că agenţii poliţiei de siguranţă se aflau în căutarea dezertorului Dimitriu, simulantul care a evadat de la Socola. Un oare-care Mihailescu indicase pe Botez drept complice. Siguranţa s'a convins că elevul Botez n'are nici o vină.

A fost sancţionată, de către A. S. Regală, legea prin care tinerii din clasa anului 1914, urmează să fie chemaţi sub drapel.

D. Anton Vasilescu, controlor la inspecţia de mişcare Craiova, a fost permuat, în aceiaşi calitate, inspector de mişcare la staţia locală.

D. Mircea G. Serion, actual magistrat-stagiar la judecătoria ocolului Voineşti, a fost permutat în aceiaşi calitate la judecătoria ocolului Ţigănaşi, în locul d-lui Constantin I. Bucicov, care trece în postul ocupat de d. Mircea G. Serion.

D. Constantin C. Tudoreanu, licenţiat în drept a Universităţei locale a fost numit portărel la tribunalul Tulcea, în locul d-lui Nicolae Angheluţă, care nu s'a prezintat la post.

D. Căpitan Ioan Vlăduţă, şeful muzicei, regimentului, 13 Infanterie, a fost numit şef de muzică definitiv pe ziua de 10 Mai.

Şcolare. — Cu începere de la 20 Mai, ambele inspectorate primare se vor muta în strada Păcurari No. 51, unde a fost şcoala de fete.

— S'a acordat d-nei Sevastia Teodorescu de la Tureatca-Dorohoiu, un concediu de o lună cu începere de la 25 April pentru boală.

— S'a acordat un concediu de 15 zile cu începere de la 1 Mai, d-nei Ionescu-Eufrosina de la Zvoriştea-Dorohoiu, suplinită de Preot Măcărescu.

— Examenele elevilor particulari de curs primar, vor începe în ziua de 13 Iunie, şi se vor ţinea numai în orele post meridiane. Vor fi trei comisiuni de examinare.

— S'au împărţit premii între 110 şi 80 lei, următorilor învăţători din judeţ care au predat cursurile la şcolile de adulţi în anul 1911—1912.

I. Toma din Osoi, T. Anghel din Hadîmbu, Gh. Leonescu din Podul Iloae, P. Apostolescu din Popeşti, N. Munteanu din Sculeni, D. Dimitriu din Erbiceni, Tarsiţa Chitariu din Oprişeni, Natalia Dimitriu din Erbiceni, V. Sevastian din Rădeni, Gh. Sachelarie din Prisacani, I. Andriescu din Cîrniceni, Gh. Ibănescu din Piciorul Lupului, T. Pădure din Valea Oilor şi I. Ochiană din Ioneşeni.

Sumele vor fi distribuite celor în drept de d. I. Petrov la revizoratul şcolar.

— Următorii învăţători au împlinit noui termene de gradaţii pe ziua de 1 April.

D. Bejănaru din Hermeziu, Gh. Carp din Bivolari, C. Dimitriu din Brăeşti, I Popescu din Dumeşti-Păuşeşti, V. Mardare din Ţiganaşi, Gh. Ulmanu din Gropniţa Bulbucani, Eliza Bănulescu din Şipote, Maria Brevman din Hlincea Galata, Natalia Popovici din Buciumi, Magdalena Petrecu din Prisacani, N. Mardare din Cotnari, Gh. Sacheharie din Prisacani, I. Cososchi din Belceşti şi Rîpă Spiridon din Iacobeni.

— D-nii I. Prassa inspector general al învăţămîntului primar, C. Zaharia inspector şcolar şi I. Vîrlănescu revizor şcolar, au plecat la Bucureşti pentru a lua parte la consfătuirea ce se ţine azi şi mîine la ministerul instrucţiei în chestia alcătuirei programului cursurilor şcolilor primare.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 7 Iunie a. c. ora 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din Legea asupra comptabilităţei publice pentru vinderea parcelelor No. 29, 30, 31 şi 32 de la Cârlig—Şorogari.

Garanţia 50 lei pentru fie care parcelă.

Planul parcelelor şi condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fie care zi de lucru la serviciul Administrativ.

No. 9521. 8 | 21 Mai 1913

— Invăţătorii I. Popescu din Golăeşti, Gh. Ibănescu din Ciurea, N. Popovici din Zahorna, C. Fîntînă din Holboca şi Gh. Racu din Miroslava, vor pleca pe ziua de 1 Iulie pentru a urma cursurile de lucru manual ce se ţin la şcoala normală din Cîmpul Lung.

Alegerea de la societatea sport şi muzică.—Expirînd mandatul vechiului comitet al societăţei de sport şi muzică, eri a fost ziua fixată pentru darea de seamă a activităţii vechiului comitet şi alegerea unui nou comitet.

Din darea de seumă rezultăcă şi societatea aceasta care face onoare oraşului nostru, a luat o desvoltare foarte îmbucurătoare.

Dintr'o ruină a vechei şcoli tecnice, astăzi avem o frumoasă clădire cu trei săli vaste înzestrate cu cele mai perfecţionate aparate de gimnastică şi cu un mobilier luxos.

De cum ai intrat, eşti la fiecare pas întîmpinat de noi dovezi de muncă energică întreptată numai în interesul prosperărei societăţei.

Toate omagiile se cuvin celor trei preşedinţi: Paul Bujor, I. V. Praja şi Vasile Theodoreanu.

In afară de gimnastica şi sport, mulţumită d-lor Enrico Mezzetti, Th. Jellea, s'a întocmit şi o secţie muzicală, care a dat frumoase rezultate pentru răspîndirea gustului muzicei.

Din nefericire anul acesta alegerile au avut un caracter de îndîrjire, care totuşi s'au sfîrşit în mod concilient prin alegerea următoarei liste în frunte cu d-nul Vasile Teodorianu, care a fost reales preşedinte.

Comitetul: M. Vioresca şi O. Racoviţă vice-preşedinţi, Th. Berescu casier, S. Havranski comptabil, C. Simionescu secretar, I. Păun administrator, C. Stratan, C. Toma şi Ing. Gh. Ifrim cenzori.

Secţia gimnastică.—Preşedinte: I. V. Praja, membrii: ing. Tocilescu, C. Rivalet, ing. A. Panizzi.

Secţia tirului.—Preşedinte: Dr. Ţaranu, membrii: maior dr. Sava-Goiu, locot. Voinea, ing. R. Niţescu.

Secţia scrimei.—Preşedinte: I. Rainicke, membri: dr. Stancov, căp. dr. Veisa, P. Şerban.

Secţia turismului.—Preşedinte: G. Cornelson, membrii: ing. I. Casetti, Ilie Burghele, C. G. Manciu.

Secţia muzicei.—Preşedinte: E. Mezzetti, membrii: Th. Jellea, căp. dr. Săghinescu, I. Bejan.

Ieri dimineaţă, membrii societăţii de cultură pozitivă au vizitat în corpore Pinacoteca locală.

D. Popovici, directorul şcoalei de Arte-Frumoase, a condus pe vizitori, dînd preţioase explicaţii.

„Trenul în flăcări", este titlul senzaţionalei piese, care se desfăşoară astăseară Luni 13 Maiu pe ecranul cinematografic Pathé-Frères, din vasta sală a circului Sidoli, şi face parte din seria filmelor lungi teatrale. Toate rolurile sunt interpretate de ansamblul artistic al scenelor pariziane.

Mai urmează apoi în programul de astă seară, compus excepţional din cinci părţi mari:

„Victimele desfrîului". Măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor străine, (două părţi).

Vederi din Crimeea (Sudul Rusiei), călătorii pitoreşti.

Cravata lui Ţumburuc, scene foarte humoristice.

Un complot contra lui Prince, scene comice.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Ultime Informaţii

Căsătoria d-lui Th. Badareu

In mijlocul unei mari afluenţe de prieteni rude şi cunoscuţi, a avut loc eri la Bucureşti, căsătoria religioasă a d-nului deputat Th. Badareu, fiul d-lui Ministru al Lucrărilor Publice, cu d-ra Săbăreanu fiica d-lui Ilie Săbăreanu mare proprietar....

Cununia a fost celebrată la Biserica Domniţa Balaşa.

D. Take Ionescu şeful partidului conservator-democrat a luat parte la ceremonie, împreună cu d-na Bessi Take Ionescu fiind nuşi.

Felicitările au fost primite în biserică.

Tînăra pereche a plecat aseară în străinătate cu expresul orient.

▪ La epitropia Sf. Spiridon s'au tras azi la sorţi medicii, cari au a forma juriul, pentru concursul de medici primari de la spitalele din Trg.-Frumos şi Hîrlău.

Au eşit la sorţi, d-nii medici Negel, Possa şi Mîrzescu şi ca suplinitor d. dr. Antonescu, medic primar al spitalului din Botoşani.

▪ **„Un Faliment".**—In vitrina unui ziar din localitate s'a placardat alaltăseară cu litere alarmantice noutatea „arestării" falitului Berman Iuster. In altă parte a ziarului se povesteşte în ce consistă afacerea şi la ce s'a redus percheziţiunea, cu aparatul ei comic—cu cercetările, garderobei intime unde parchetul caută, nu ştim bine ce—activul ori pasivul...

Senzaţionala placardă a fost o crudă ironie la adresa parchetului local. A meritat-o oare?

▪ **Congresul Camerelor de Comerţ.**—Iată programul definitiv al congresului Camerilor de Comerţ, ce va avea loc în localitate, în zilele de 19 şi 20 Mai.

Cei mai mulţi congresişti, vor sosi în localitate, în dimineaţa zilei de 19 Mai primiţi la gară de membrii camerei de comerţ din Iaşi. Muzica regimentului 13, va cînta imnul naţional.

In corpore, vor porni spre Mitropolie, unde se va oficia un serviciu religios.

La ore 10 jum. se va deschide Congresul, în sala Teatrului Naţional.

Prima şedinţă se va ţine la ora 12 din zi. In aceiaşi zi va avea loc o a doua şedinţă, de la 3—5 jum. după amează.

A doua zi, la 20 Mai, dimineaţa la ore, 9 congresiştii vor vizita Abatorul şi Fabrica Zimbru.

In această zi vor avea loc de asemenea două şedinţe, după care congresiştii vor vizita şi fabrica textilă de la Copou.

Seara va avea loc un banchet le teatrul Sidoli.

▪ Eri 12 Mai urma să aibă loc adunarea trimestrială a societăţei Cuza-Vodă din Iaşi, însă neîntrunindu-se numărul suficient de membri, întrunirea s'a amînat pentru Joi seara, 16 Mai.

La această adunare are a se primi demisia actualului casier, şi alegerea unui nou.

▪ Asociaţiunea generală a învăţătorilor şi învăţătoarelor din judeţul Iaşi, a convocat adunarea generală, în localul şcoalei „Gh. Asachi" din localitate pentru ziua de 23 Mai, ora 2 p. m. La ordinea zilei se anunţă următoarele chestiuni:

1) Darea de samă de mersul general al asociaţiei.
2) Darea de samă de mersul financiar al asociaţiei.
3) Darea de seamă a censorilor.
4) Descarcarea comitetului de gestiunea anului 1912—1913.
5) Organizarea unui cor al asociaţiei.
6) Organizarea unei excursiuni pe valea Prahovei.
7) Imbunătăţirea materială a şcoalelor conform legii.
8) Alegerea Comitetului pe 1913—1914.
9) Alegerea censorilor.
10) Orice alte chestiuni.

Domnii membri sunt rugaţi a veni negreşit la această întrunire, care conform art. 11, va lua hotărîri cu ori cîţi membri vor fi presenţi.

▪ Eri o comisiune compusă din d-nii Th. Berescu. I. Dolijan, I. Burghele şi C. Dobreanu, transportîndu-se la hipodromul de la Abator a luat primele măsuri pentru amenajarea şi decorarea în vederea serbărilor şcolare de gimnastică care vor avea loc în ziua de 23 Mai.

▪ Au sosit din Germania mai multe aparate de psichologie experimentală, pentru seminaral de psichologie de pe lîngă universitatea locală.

▪ Decanatul facultăţii de medicină a intervenit la rectoratul universităţii să dispue eliberarea diplomei de d tor în medicină şi hirurgie, d-şoarei Victoria Niţescu.

▪ La şcoala de Bele- Arte, examenele se vor ţine în ordinea următoare:

In ziua de 5 Iunie... examenul de Perspectivă.

In ziua de 7 Iunie... examenul de Istoria Artelor.

In ziua de 8 Iunie... examenul de Estetică.

„Concluzii de arestare"

— Cazul Berman Juster —

Momentul psihologic culminant, în viaţa bunilor magistraţi, este acela cînd trebue să fie siliţi a scrie rezoluţia: *„Concluzii de arestare"*.

„Bunii magistraţi" îşi cercetează conştiinţa şi cîntăresc faptele ce trebue să instruiască şi numai cu multă greutate se decid a semna: *„Concluzii de arestare"*. In acel moment ei au în vedere totul: onoare, avere, poziţie socială la individul căzut în greşală, precum şi interesul societăţei întregi de a face eficace aplicarea unei drepte şi meritate pedepse.

Ei cîntăresc întâi gravitatea faptului, care ar cădea sub prevederile legilor penale, *pe care fapt trebue să-l aibă dovedit în afară de ori-ce îndoială* şi ţin seama şi de toate circumstanţele, cari îl îngrădesc şi cînd toate aceste condiţii sunt îndeplinite, *fără nici un fel de influenţă străină*,—**„adevăraţii magistraţi"** se decid a scrie „conclusii de arestare", şi ori-ce s'ar întîmpla în urmă, caută să fie consequenţi cu credinţa lor fermă.

In astfel de condiţii *„Concluziile de arestare"* devin sfinte, ele trebuesc şi executate şi respectate.

...Se întîmplă însă şi altfel,—şi din nenorocire de cele mai multe ori. Sunt magistraţi *cu mentalitate specială*,—cari în mod mecanic une-ori; cu plăcere diabolică de a face rău alte-ori; cu satisfacţie de a-şi face fie reclamă personală, fie a se recomanda superiorilor de cele mai dese ori, prin exces de zel,—acei magistraţi *nu ţin cont de nimic*: trimit lumea cu duzinile la puşcărie, dînd naştere la daune materiale şi morale pentru nenorocitele victime, daune *pe cari nimeni nu le mai poate repara.*

E o mare pacoste într'o societate civilizată, cînd asemenea specimene de magistraţi pot să facă ori ce vor, după capricii şi interese altele de cît ale justiţiei,—cu atît mai mult cu cît *„nimeni nu-i poate trage la răspundere"*.

Iată cazul în legătură cu cele de mai sus recent al cunoscutului moşier şi comerciant Berman Juster.

(Trebue să lăsăm absolut de o parte prizma politică din jurul acestui nume, —pe care magistraţii cei buni, trebue s'o ignoreze cu desăvîrşire).

Din cauza intinselor sale afaceri si din situaţiunea bine cunoscută a pieţei comerciale şi a lipsei de numerar,—ca mulţi alţi comercianţi şi Berman Juster e căzut în stare de jenă momentană,—dar are avere reală cu care în cursul timpului, el poate liqeida cu succes toate obligaţiile sale, mai rămănîndu-i şi o frumoasă avere personală. Aşa spun specialiştii financiari, în situaţiune de a cunoaşte bine realitatea lucrurilor.

Ce se întîmplă?

Juster, ca şi alţi zeci şi sute de comercianţi din Iaşi, a solicitat „un moratoriu", *care i a fost admis în principiu de tribunalul comercial.*

Paralel cu aceasta, personal, domnul Prim-Procuror Adam Bercea, aşa cum legea-i pune îndatorire, a procedat la o cercetare judiciară, care avea de scop a limpezi dacă în spatele acestei „jene momentale" nu s'ar ascunde o fraudă, în dauna creditorilor. Totul normal, pînă aci....

D. Bercea însă, cu multă durere sufletească trebuie s'o constat şi nu pentru prima oară, cu o mentalitate specială de magistrat arivist şi reclamagiu—a crezut că a pus mîna pe o cauză celebră şi a procedat închiziţional.

De Sîmbătă 11 Mai, ora 12 din zi, prinde nemîncat pe acest bătrîn, — căruia cei ce-l cunosc, pentru onorabilitatea lui personală şi competinţa lui în afaceri, îi dau o consideraţie deosebită,—şi'l căzneşte la un interogator de 5 ceasuri şi jumătate, făcut în mod meşteşugit şi cu anume scopuri şi de oare cari contraziceri, îl scoate în aceiaşi zi **numai pe baza interogatorului,** inculpat pentru fraudă şi'l trimete d-lui Judecător de Instrucţie al cab. 1 cu **„concluzii de arestare".**

D. Judecător de Instrucţie şi a început misiunea. Era dator, după lege, a se convinge dacă merită a i da mandat de arestare, în care scop, a procedat la o perchiziţie domiciliară, care s'a sfîrşit la ora 9 seara.

In urmă a fost dus la cabinetul de Instrucţie, unde i s'a luat o parte din interogator, pînă aproape de ora 12 noaptea, cînd a fost trimes la siguranţă, spre a fi adus eri, Duminică, ora 10 dimineaţa din nou la interogator. Şi în timpul acesta toată presa vorbea de *„arestarea lui Berman Juster"!...*

In sfîrşit d. Judecător, după o muncă colosală spre a se convinge **„de adevăr"**, pe la ora 5 din zi, eri duminică, după aproape 30 de ore de Instrucţie l'a pus în libertate, contra părerei d-lui Bercea.

Sunt om drept. Admir la d. Judecător Radovici şi caracterul său şi puterea sa de muncă, pentru a descoperi **„numai adevărul".**

Ei bine, n'a găsit caz de arestare.

Intrebăm atunci şi cu noi se poate întreba toată lumea:

1) **Pentru ce domnul Bercea a cerut arestarea?**

2) **Pentru ce d. Bercea a procedat cu atîta zel?**

3) **Işi dă d. Bercea seama cît a compromis pe Berman Juster şi cine repară aceasta?**

Ne facem însă datoria, ca şi alte dăţi, a protesta în numele Justiţiei şi Umanităţei, pentru asemenea procedee cari compromit Magistratura Ţărei. Am toată autoritatea morală a spune aceste lucruri, căci eu am demisionat din Procurorie, numai pentru că mi s'a cerut ceva contra conştiinţei mele, după cum foarte bine o ştie domnul Bercea, într'un caz aproape analog.

George Skarlet

▪ Eri s'a înecat în Prut locuitorul Costache Negru din com. Medeleni.

▪ Soc. P. A. sezizată de numeroase reclamaţiuni a intervenit pe lîngă ministerul de interne cerînd să se oprească stîrpirea cinilor prin otrăvire, sistem care dese-ori se întrebuinţează pe străzi oferindu-se trecătorilor un spectacol trist.

Ministrul, în urma acestei intervenţii a dat o circulară prin care atrage atenţia autorităţilor de a se evita stîrpirea cinilor prin acest procedeu pe străzi.

▪ Un nou caz de febră tifoidă s'a constatat azi în localitate, în str. Şipote.

▪ La rectoratul universităţi au sosit următoarele diplome de licenţă:

Pentru matemateci, d-lui M. Botez; pentru litere şi filosofie, d-nei Elena Brandia; pentru medicină şi chirurgie, d-lor V. Dimitriu, C. Puiu, Gr. Bazgan şi A. Zega.

▪ D. C. Stere, rectorul universităţii a plecat aseară în Capitală.

▪ **Judiciare.**—In procesul pentru contestaţie la vînzare dintre Banca Moldova, Fabrica de uleiuri vegetale din Bîrlad I. B. Popov et comp. şi Petru Comăniţă cu societatea cooperativă de Credit şi Economie Hîrlăul, Curtea de Apel s. I-a a respins apelul celor dintăi menţinînd sentinţa tribunalului prin care sînt ţinuţi să plătească în solidar 500 lei cheltuelile de judecată.

— A fost amînat pentru 20 Iunie procesul pentru bani dintre Samoil Costiner cu I. Stern.

— Curtea de apel s. II-a a respins apelul părţii civile şi a achitat pe Neculai Isăcescu acuzat de falş.

— In procesul pentru adulter al căpitanului Scarlat Petrescu, s'a declarat stinsă acţiunea, prin împăcarea părţilor.

— Camera de punere sub acuzare a dispus punerea în libertate provizorie din arestul preventiv din Vaslui, a bancrutarului Leon Bercovici, pe cauţiune de 1500 lei.

▪ Vineri 17 Mai începe în oraşul nostru grandiosul ciclu **Quo Vadis,** în sala circului Sidoli şi în grădina Traian.

Filmul care se reprezintă „Quo Vadis" este o adaptare fidelă şi însufleţită după scrierea lui Sienkiewicz. Bogată în numeroase figuri, exactă în cele mai mici detailii, această desfăşurare este realitatea însăşi „Quo vadis", este o operă magistrală de evocaţie.

Viaţa Romei imperiale nu e numai schiţată şi nici redată rece, fără vlagă cum e descrisă în cîteva romane istorice, ci *retrăită* cu vehemenţă, respirată cu voluptate.

Această operă ne dă într'adevăr o ediţie complecră, perfectă a marelui roman al lui Sienkiewicz.

Acest film ni-l trimite Roma eternă şi numai ea putea să ne ofere această sinceră reconstituire, pentru că acolo, în clasica mitropolă reapare trecutul şi ne redă aceleaşi arcuri triumfale, teatre şi ruine aurite de apusul soarelui, acolo răsună eternul cîntec care glorifică puterea antică şi antica frumuseţe.

Un asemenea succes, scrie „Le Journal" din Paris, nu l'a obţinut cinematograful de la invenţia lui până astăzi.

Afară de înscenarea uriaşă, celebra scriere „Quo vadis" a maistrului Sienkiewicz este o adaptare de o desevîrşită artă.

Aceste reprezentaţii, care se dau zilele acestea la „Hipodrom" atrag întreg Parisul. Vasta sală, un haos, care cuprinde între pereţii sei de fer 20.000 de oameni, e prea mică pentru afluenţa colosală a spectatorilor.

O statistică interesantă: Costul total al acestei opere a întrecut suma de 400000 lei. Privilegiul pentru exploatarea exclusivă în America a fost cedat pentru suma de 700000 lei, pentru Anglia 250,000 lei.

Acest film a fascinat întreprinderile mari cinematografice, precum şi lumea întreaga de spectatori.

In Bucureşti această grandioasă desfăşurare a fost înfăţişată la cele mai principale cinematografe şi reprezentarea acestui film continuă încă; peste 250,000 spectatori au admirat această artistică adaptare.

De vînzare *Casele din Str. Costake Negri (Veche) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magazinul Fraţi Bach tetz.*

S'a perdut *un ceasornic mic de aur cu 3 coperţişi cu monogramul M. B. Cel ce'l va aduce la Dr. Burstin strada Cuza-Vodă (foastă str. Golia) No. 21 va primi o bună recompensă.*

Comptabil la o mare instituţie de Bancă, titrat cu cunoştinţă de limbi străine, oferă 2—3 ore pe zi persoanelor sau instituţiilor cari ar avea nevoe. Adresaţi în scris sub Comptabil la tipografia H. Goldner.

ULTIMA ORA

Demisiunea d-lui P. P. Carp din şefia partidului Conservator

Ţarul refuză arbitrajul între popoarele balcanice

Intrunirea Carpiştilor la clubul Conservator

Chestiunea acceptărei Silistrei la club.—Cine asistă la întrunire?—Rezultatul votului.—Demisiunea definitivă a d-lui P. P. Carp din şefia partidului Conservator.

Bucureşti.—Eri la ora 5 după amiază a avut loc acasă la d. Olănescu întrunirea convocată de către d. P. P. Carp, spre a se proceda la vot, în chestiunea acceptărei sau respingerei Silistrei.

Au luat parte cincisprezece parlamentari conservatori, şi anume: M. Săulescu, Deşliu, Pariano, M. Cincu, Juvara, T. Pizzani, Dr. Gianni, I. Miclescu, V. Miclescu, D. Grecianu, Mateiu Cantacuzino, M. Vlădescu, V. Arion, N. Filipescu şi N. Lahovary.

D. Carp punînd la vot chestiunea respingerei protocolului —cei prezenţi afară de d-nii Pascal Toncescu şi Nicu Lahovary—au votat pentru respingerea protocolului.

După aceasta d. P. P. Carp văzînd numărul mic care a răspuns invitaţiunei d-sale şi constatînd că majoritatea partidului conservator nu-i urmează şi nu este de partea d-sale, a făcut, printr'o scrisoare cunoscut d-lui Ioan Lahovary, preşedintele clubului, că se demite de la şefia partidului conservator.

Desemnarea candidaţilor pentru scaunul arhieresc cu titlul de Craioveanu

Bucureşti.—Astăzi a avut loc adunarea Sf-tului Sinod, pentru desemnarea a trei candidaţi la scaunul arhieresc cu titlul de Craioveanu.

A luat parte şi d. Dissescu, ministrul cultelor.

Rezultatul votului a fost următorul: preotul econom Şerban din Iaşi, a obţinut 10 voturi, preotul econom Nazarie din Bucureşti 11 v., şi econom. Ilarian din Roman 8 v.

Unul din aceşti 3 desemnaţi va fi ales de către d-nul ministru.

Ţarul Rusiei refuză arbitrajul între statele balcanice

Bucureşti.— Ştiri din sorginte sigură sosite din Berlin anunţă că Ţarul Ruşilor a refuzat arbitrajul ce i-a fost cerut de către statele balcanice.

Atitudinea aceasta a Ţarului are o foarte mare importanţă pentru diplomaţie.

UN ACCIDENT

Bucureşti.— astăzi, un tramvai, prin calea Victoriei o dat peste o doamnă şi un copil. Victimele în agonie au fost transportate la spital.

Demisiunea Principelui Calimachi din partidul conservator

Bucureşti.—Principele Calimachi fostul prefect al judeţului Botoşani şi-a înaintat demisiunea din partidul conservator.

Fratele d-sale d. Jean Calimachi a cerut înscrierea în partidul liberal.

Principele Calimachi ca o manifestare, şi-a dat dimisiunea şi din „Jochey Club".

Incendiul din Fălticeni

Fălticeni.—La ora 1 un incendiu puternic a izbucnit la teatrul Baer din localitate.

Atît teatrul cît şi clădirile vecine au fost distruse pînă la temilie.

Teatrul era asigurat pentru suma de 45 mii lei.

Catastrofa Vaporului „Nevada"

Constantinopole.—Zvonurile că au perit 300 de călători în catastrofa vaporului se confirmă. Pe bordul Nevadei se aflau 200 de călători dintre cari 80 au fost salvaţi.

Constantinopole.—Se declară în mod oficial că „Nevada" a atins o mină la Smirna, de oarece a eşit de pe linia de plutire liberă. O altă versiune pretinde că vaporul urma această linie, este temere că minele sunt luate de curent aşa că primejdia pentru navigaţiune este mare, nici un vapor nu mai ese nici nu mai intră în portul Smirnei. Agenţii de navigaţii de aci vor cere misiunilor străine se intervie la poartă spre a lua de urgenţă măsurile necesare. Un vapor rusesc fiind reţinut la Smirna, ambasada Rusiei a intervenit la poartă cerînd să se ridice toate minele.

Numărul exact al călătorilor înecaţi de pe „Nevada" nu a fost stabilit. Supraveţuitorii ar fi 60. Indentificarea victimilor este cu neputinţă, comandantul Navadej a scapat.

*

Constantinopol.—Numărul persoanelor de pe Nevada salvate de bărcile crucişetorului francez Bruix şi ale vasului Senegal ar fi de 73. Toate vapoarele au primit ordin de a evita Smirna.

*

Constantinopole.—După o ultimă telegramă oficială a Porţei, călătorii de pe Nevada erau 123 dintre cari au fost salvaţi 83.

Raportul căpitanului portului Smyrna aruncă respunderea accidentului asupra comandantului Nevadei care e contrariu noulor instrucţiuni.

Mahomedanii în armata bulgară

Salonic.—Autorităţile militare bulgare au invitat pe Mahomedanii de pe teritoriile Serres, Drama, Avalla, Demirhissar, Edeagaci şi Adrianopole să intre în armata bulgară. Mahomedanii în urma deliberărei, au declarat că îşi vor face datorir militară în armata bulgară, cu condiţiunea ca să nu fie siliţi a lupta în contra coreligionarilor lor.

Doctorul Halpern

dela Facultatea de Medicină din Paris, vechiu mamoş francez

Boli de femei — faceri — Genito-urinare

s'a mutat în strada Păcurari 5, deasupra Farmaciei Dr. Căpăţină, vis-a-vis de Tuffli.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Oculist operator

reîntors din străinătate

Strada Ştefan cel Mare No. 6

Casele magazia Kahanne

Consultaţiuni 3—6 p. m.

Palmieri, *oleandri, ficus, lămtie- felurite plante frumoase de apartamente se găsesc de vînzare la administraţia moşiei Climeşt prin Roman.*

Doamnă de bună condiţie sau profesoară, găseşte într'o familie, salonaş bine mobilat, separat, eventual şi pensiune. Poziţiune încîntătoare. Adresaţi tipografia H. Goldner.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă. Preţuri modeste

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Decembrie 1858

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 92,127 poliţe de lei 654.389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 la sută rentă

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti.

Lei 7,453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1.980 25 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutire de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţiei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,
IOSEPH POPPER
Str. I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

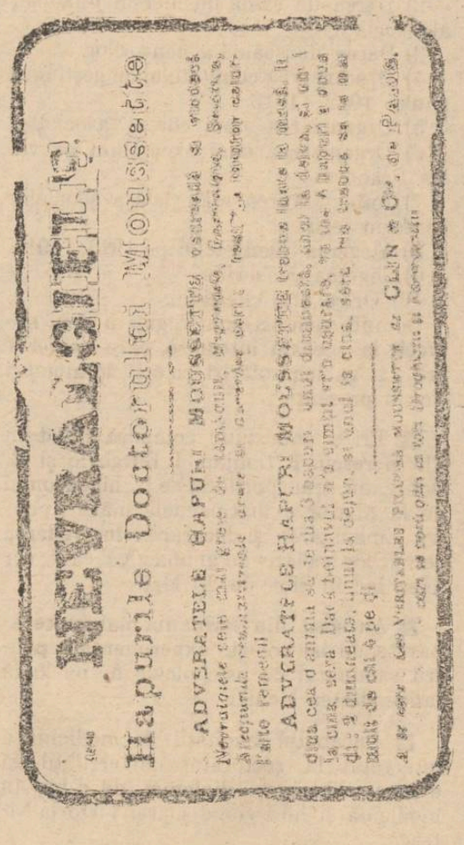

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mirzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1879 — Mercuri 15 Mai 1913

Valoarea Silistrei

Recenta „Scrisoare“ publică a fostului ministru N. Filipescu a pus în discuțiune, de astă dată cu o aparentă seriozitate, problema importantă despre valoarea militară a Silistrei.

Credem că pentru luminarea opiniei publice e util și instructiv să atragem atențiunea asupra concluziilor la care ajunge d. căpitan C. Pennescu în ultimul număr din "Revista Armatei", unde studiază tocmai această chestiune.

Foloasele strategice ce Silistra le oferă sunt următoarele :

1) Cetatea Silistra amenință flancul vrăjmașului care ar pătrunde în Dobrogea. Ea ne scapă de primejdia surprinderii pe timpul concentrării, de oare ce fără această cetate, Bulgarii nu vor putea să-și îndrepte operațiile cu repeziciune și înlesnire prin partea cea mai puțin accidentată a frontierei, în direcția Dobrici-Baeram Dede Cobadin Medgidia Cernavoda, întru cît flancul lor stîng nemai fiind sprijinit pe această cetate, va fi totdeauna amenințați fie de trupele acestei garnizoane, fie de cele adunate sub protecția cetății.

2) Prin situația ei, Silistra va imobiliza o mare parte din forțele Bulgarilor. vor avea nevoe absolută să stăpînească sau cel puțin să acopere Silistra, și pentru aceasta ei vor trebui să rupă o mare parte din forțele lor, cu care să ție în observare trupele ce se vor găsi adunate la adăpostul cetății. Pentru operația aceasta le vor trebui foarte multe trupe, întrucît cetatea rămînind în continuă legătură cu țara, prin podul de peste Dunăre, va putea fi întărită în tot momentul.

3) Prin posesia cetății Silistra asigurăm pentru totdeauna podul de la Cernavodă contra oricărei surprinderi de apă.

4) Sub protecția acestei cetăți marina noastră militară poate să opereze cu toate forțele reunite contra unei flotile inamice. Ea poate să exercite un control atît de serios, în cît va face imposibilă ori ce strecurare neobservată a vaselor inamice în gîtul de bifurcație al Dunării. Astăzi această operațiune este foarte grea, întrucît trebue a se supraveghia toate canalele și ostroavele pe care Dunărea le face între cele 2 brațe pe o întindere de 15—20 kilometri.

6) Posesia cetății Silistra asigură concentrarea cu mult mai repede a armatei romîne în Dobrogea. Această cetate legată de malul stîng cu un pod și cale ferată, ne va permite să transportăm trupele pe 2 direcții pe zona de concentrare din Dobrogea ; acele din Muntenia pe linia București-Ciulnița-Călărași, și acele din Moldova prin Galați și Focșani-Feteşti-Medgidia-Cobadin.

6) Posesia cetății Silistra micșorează importanța strategică a cetății Rusciucului în cazul unei ofensive bulgare spre nord. Prin situația geografică a cetății Rusciuc, depărtată numai 100—120 km. de București și așezată în partea unde trenul se prezintă în condiții excepțional de bune, nu ar fi exclus ca Bulgarii să execute o trecere a Dunării în România prin această parte. Această operație Bulgarii nu o vor mai putea executa în cazul cînd Silistra este în stăpînirea noastră, întrucît flancul lor drept s'ar găsi în aer, departe la 100 km. de această cetate, expus în tot momentul unui atac îndreptat din această direcție.

7) Cu cetatea Silistra Bulgarii își complectează colțul de nord al cadrilaterului. Inapoia acestei cetăți și a cîmpului întărit de la Dobrici ei pot să-și miște trupele cu înlesnire și să le adune acoperite și fără teamă de a fi surprinse pînă la 10—12 km. de frontieră.

Cetatea Silistra formează punctul srtategic cel mai înaintat din cadrilater, cari împedică orice tentație s'ar face din partea noastră spre a le neliniști concentrarea.

De acest avantaj, desigur că nu vor mai putea beneficia vecinii noștri cînd noi vom fi stăpîni pe Silistra. Pentru a fi în siguranță, concentrarea lor se va face cu mult mai la vest, așa în cît prin acest mijloc reușim a i departa cît mai mult de Cernavoda, evitînd astfel căderea prin surprindere chiar asupra acestui punct.

8) Prin posesia Silistrei putem complecta al 4-lea punct, care în unire cu Cernavoda, Constanța și Mangalia, ar putea forma un cadrilater, romînesc, care deși nu ar fnrma un obstacol, real, totuși ar permite unei armate să manevreze cu succes în intervalele acestor 4 puncte.

9) Posesia cetății Silistra înlesnește foarte mult armatei romîne operațiile ofensive îndreptate prin Dobrogea. In adevăr, armata romînă, nemai temîndu-se de nimic pe flancul său drept, ba avînd chiar acest flanc sprijinit pe o cetate tare, va putea să-și îndrepte, cu cea mai mare energie și repeziciune, operațiile sale în interiorul Bulgariei.

10) Silistra este un mod important de comunicații ce vin de la vest, sud vest și sudul Bulgariei.

Armata romînă, acoperită pe această cetate și de marina de război, poate execută trecerea sa prin acest punct și de aci să-și îndrepte operațiile sale fie spre vest sau sud-vest, pe linia cea mai dreaptă, sigură și comodă.

Prin această acțiune se evită marele neajuns care rezultă din străbaterea unei întinse regiuni lipsite de apă, săracă și puțin populată ca a Dobrogiei de sud și a Deliormanului.

Este natural că în cazul unui război cu Bulgarii, armata romînă ar putea trece în Bulgaria și prin alt punct peste Dunăre ; marele folos ce se poate căpăta prin trecerea armatei prin acest punct este că obstacolul se trece pe teritoriul romîn, astfel că aceste operațiuni nefiind nici împiedicate nici întîrziate, aduc cu ușurință armata romînă spre zona de adunare a armatei inamice.

11) Prin posesia Silistrei linia de comunicație a armatei romîne, ce ar opera în Bulgaria, ar trece prin acest oraș. Prin aceasta ea ar fi mai scurtă și mai sigură, ceea ce ar înlesni cu mult reaprovizionarea trupelor.

Formîndu-se din Silistra o bază de aprovizionare, trupele de operație se vor putea departa cu mult mai mult în interiorul țării inamice.

Concluzii. Din cele aratate pînă aici rezultă, că din punctul de vedere strategic, Silistra joacă un rol foarte mare în apararea țării.

Dobrogea nu poate fi asigurată fără posesia acestei cetăți, singura de la sudul frontierei, care ajută și înlesnește foarte mult concentrarea și operațiile armatei noastre în detrimentul armatei bulgare.

MICI POLEMICI

Fostul ministru de războiu N. Filipescu cunoaște toate armele. Dar în luptă politică preferă... bombele.

*

„Alegeți între mine și între Silistra“ a zis P. P. Carp.

Și iată că partidul n'a avut ceea ce se cheamă „l'embarras du choix“. A ales Silistra.

*

Vorbind de sumarul „Vieții Romînești“, d. T. Arghezi zice că se vor întreba cetitorii: „Ce ? Numai atîta și puțin scrie, într'o lună de zile, d. G. Topîrceanu ?“

In schimb vor esclama: „Păcat că scrie atît de mult d. Arghezi...“ !

*

Rînd pe rînd d. Carp a comparat teritoriul Silistrei cu Țibăneștii, cu Panciul, cu Vasluiul. Un adevărat curs de geografie comparată !

*

Nenorocirea la noi—scrie Bogdan-Pitești—este că oamenii nu sunt fiecare la locul lui.

Bună-oară de mai multe luni de zile d. Al. Bogdan nu mai este la Văcărești, adăugăm noi.

*

D. Al. Marghiloman a divulgat că în consfătuirea istorică, în care s'a discutat colaborarea, singur d. D. Greceanu, din 14 participanți, a fost contra.

S'a aplicat atunci adagiul juridic: „unus — nullus“.

*

„Nici ca profesor“ n'am impus elevilor anumite păreri fără discuțiune.

...Numai d. P. P. Carp a venit, în politică, cu magister dixit...

*

„Eșecul diplomatic de la Londra se datorește incapacității lui Take Ionescu“ — scrie în prima coloană a „Serei“ smintitul Bogdan-Văcărești. Iar în același număr de ziar se scrie că:

„Guvernul romîn, în ciuda tuturor împotrivirilor și adversităților a știut să dea problemei noastre naționale soluția supremă...“

NOTA ZILEI

Acum cînd Capitala țării adăpostește niște fervente și exotice femeniste—să ne așteptăm că bucureștenii vor fi mai edificați asupra... activității sufragetelor engleze ?

E fapt că, de o vreme încoace, gazetele europene au introdus o rubrică zilnică, consacrată isprăvilor femeniste, violențelor săvîrșite de către sufragetele engleze, spre uimirea filosofilor și oamenilor politici.

La dreptul vorbind singurul care—după cum am aratat—a găsit o explicație și o soluție, a fost Mr. Gaynor, primarul Newyorkului, care s'a oferit să... mărite pe cele cîteva sute de mii celibatare engleze din rîndurile cărora se recrutează atentatoarele, la pudoarea cărora—crede americanul—n'a prea atentat nimeni...

E filosofia pe care o aplicau în Franța spiritualii puțin respectuoși de cele sfinte care proclamau cîndva, à propos de mănăstiri și de maici:

Mariez les soeurs!

Cunoaștem rețeta comedianului italian —din repertoriul lui Novelli : „Maritamo la socera ..“ In contra violenței soacrelor —străbunele sufragetelor de astăzi—același remediu : „să le mărităm“. Pe ele, pentru că au mai fost ; pe celelalte, — pentru că n'au mai fost.

Intr'un cuvînt, ca în cupletele din „Soldatul de șocolată“ :

N'are farmec,
N'are farmec
Viața fără de bărbat !...

VORBE

Un articol „de fond“, publicat de un confrate local, ne vestește, în fine, de trezirea de mult adormitului domnul Holban.

Nota redacției, adăugită în fruntea articolului de care-i vorba, — ca un certificat de bună purtare, de care, de alt-fel, are nevoe veșnic d. Holban, cînd vrea să dea ochii cu lumea care-l cunoaște — ne-a atîtat curiozitatea, cu atît mai mult cu cît ne arată că se spun, acolo „lucruri care-i bine să fie zise“.

Mai poate să spună d. Holban lucruri de samă ?

Și... l am cetit. N'am găsit însă de cît vorbe,—aceleași vorbe, care au fost mereu spuse, de toți ceia ce n'au putut face altceva de cît.... să înșire vorbe. Patimă venin și vorbe....

Dar ceia ce-i mai ridicol e atitudinea de moralizator, de învățăcel politic, oare cum, pe care o ia d. Holban față de d. Maiorescu. Iar învățămintele ce pretinde a-i da nu sunt de cît aceleași notițe neputincioase cu care toți reporterașii, ca să placă șefilor lor, au încercat să atace pe primul ministru al țării.

Nu vom înzista asupra lui. Sunt lucruri care trebuesc trecute cu vederea, dată fiind puțina lor importanță. Și articolul cu certificatul de mai sus, e dintre acele care, ca și efemeridele cu trai de un ceas, n'are viață și nu poate trăi de cît în mentalitatea îngustă ce l-a conceput....

E un lucru însă care trebueste relevat. Ni se vorbește în el de o slugărnicie a noastră față de Austria, —slugărnicie care a pricinuit îngenunchiarea intereselor noastre.

Curios !—Sunt în țara aceasta oameni, cari vorbesc din stele, închipuindu-și neamul nostru ca o forță de sine stătătoare, mare, de neînfrînt, și care la un moment dat, poate înfrunta ori ce, fără ajutorul nimănui, de cît propriile noastre puteri. Și ori de cîte ori visurile lor de zănateci nu sunt izbăvite de realitatea cuminte, care nu poate ieși din cursul ei firesc,—răsare ca un cal de bataie, li se năzărește ca o nălucă, aceiași politică austriacă, care pare a ne zădărnici avînturile patriotice .. Curios !

Cum adică,—în clipa cînd poate un gest al nostru ar fi adus în Europa o tulburare, a cărei urmări erau bine de prevăzut,—ar fi vroit d. Holban și cei de o mentalitate—musai, războiul ?

Ar fi vroit d-lor pierderea de zeci de mii de vieți, pentru un lucru pe care cu atîta cumințenie l'am putut cîștiga și prin alte mijloace ?—Și trebuie să adăugăm că față de împrejurările generale—s'ar fi putut cîștiga un palmac mai mult.

Vroiau războiu acum cînd piața noastră fără el e atît de zdruncinată.

Dar aceasta însămnează să-ți pui ambițiile tale de bătrîn, care nu mai poți aștepta de la viață de cît durata cîtor-va zile,—mai presus de interesele unui neam, —căruia îi sunt sorocite vremurile nesfîrșitului viitor, și care trebue să știe cînd să întrebuințeze cumințenia rezervei și cînd cealaltă a războiului,—care-i tot o acțiune de cumințenie, însă numai în clipele cînd împrejurările o cer imperios.

Iar clipele de față nu l-au cerut.—Și-l cer spre nenorocire numai acei îmbătrîniți, acei adormiți cu gîndul și sufletul față de împrejurările evolutive ale istoriei,—care n'au nici putința și nici tăria sufletească să precumpănească nevoile unui neam întreg, cu ambițiile lor copilărești de un ceas.

Dinu.

ECOURI

In cursul anului 1908—1909 cărțile de joc au produs Statului nostru un venit de 713,356 lei.

Statul n'a avut totdeauna monopolul cărților de joc. *La noi, cărțile de joc au fost supuse la taxe, pentru prima oară la 1810 lei în Iași*, dar în același an Muntenia a imitat acest exemplu. Se poate imagina ce ravagii a făcut prin nobilimea moldovană pasiunea jocului de cărți dacă s'a putut crea un impozit datorit acestei pasiuni.

In Muntenia jocul de cărți a avut totdeauna ceva mai puțini adepți ca în Moldova.

Regulamentul Organic, la 1832 a generalizat taxa pe cărțile de joc pentru toate orașele din Moldova.

Cum însă impozitul pe cărțile pe joc este în țara noastră un impozit comunal și cum budgetele de acest fel nu se publică de obiceiu, nu putem ști la ce sumă se ridică anual acest impozit. Este însă sigur că în Moldova venitul de pe cărțile de joc s'a ridicat în 21 de ani de la 15,500 lei la 40,000.

In 1884 o „taxă a timbrului“ de 3 lei a fost pusă pentru fie care pereche de cărți.

La 31 Martie 1886 monopolul a fost reinstituit și de la această dată singur Statul are dreptul de a vinde cărțile de joc.....

OAMENI ȘI LUCRURI

„GREERUL“

Am încă amintirea vie a unor ceasuri fermecătoare, petrecute acolo cu ani în urmă. Sunt anii cari coincid cu o tinerețe avidă de senzații, doritoare de a cunoaște și a gusta toate emoțiunile ce izvoresc din o varietate de impresii...

In una din dup'amiezele de primăvară —o după amiază care s'a prelungit pînă seara tîrziu—am putut sorbi aci toată neîntrecuta frumusețe a regiunei dimprejur și, mai cu samă, a parcului minunat ce împresoară mica și grațioasa vilă, clădită cîndva de un amator și un cunoscător de frumuseți exotice, de un muritor cu imaginația vie și cu sufletul înțelegător de ce însămnează pitoresc și rustic, —rafinat și simplu în aceleași timp.

Firește, micul castel al „Greerului“ fuse clădit în acea parte a împrejurimilor ieșane—pentru a servi drept locaș de repaos și de meditări unei singure familii. Nici încăperile modeste, nici numărul restrîns al camerelor nu arătau că ar putea fi vorba de altă-ceva, deși—cu vremea—încăperile au fost parcelate, amenajate, ca să poată fi compatibile cu noua și prozaica lor destinație, în virtutea anunciului perpetuu „de închiriat“ — care invita pe amatorii rentabili.

Am păstrat însă, personal, o viziune cu totul alta despre cocheta vilă, adăpostită în acea tăcută regiune, decorată de arbori, împodobită de flori, răcorită de izvoare și jocuri de apă,—vila și grădina în care, cu ani în urmă, o fire de visător și nu de întreprinzător, pusese tot ce i-a stat în putere să pună, pentru a-i mări atracțiunea și însușirile ce-i se cereau : de a fi un adăpost de liniște și de meditare singuratecă.

Contrastul între sălile de spital, de unde pornisem, de-a dreptul acolo, în cea mai plăcută tovărășie, pentru a petrece cîteva oare de idilă — și frumusețea vilei, ne-au lăsat pentru totdeauna întipărită o impresie de neuitată mulțumire sufletească și un simțimînt de recunoștință, par'că, pentru acel colț poetic, unic, al Iașilor.

Și iată că, pe neașteptate, vine vestea că se va destina „Greerul“ pentru instituirea unui azil al medicilor infirmi, un sălaș pentru îmbătrîniții în arta lui Esculap,—ori ceva de acest fel.

Intr'adevăr,—o idee grațioasă și—dacă e vorba de medici—o idee sănătoasă. E un loc fermecător, în care existențele fizicește istovite ale unor soldați reîntorși din războiul cu... microbii, și-ar face o minunată convalescență, — ori o plăcută agonie, îndreptîndu-se către lumea cea de-apururi lipsită de suferinți și de boli.

Unor astfel de retrași și de obosiți ai vieței—medicii scoși din uz—înfrînți în lupta grea, nimic nu li s'ar potrivi mai bine, aci în Iași, de cît duiosul colț înflorit, care și-a păstrat din anii tineri armoniosul nume de „Greerul“ și în care mulți ar dori să-și poată trăi anii tîrzii, în tovărășia copacilor și a florilor parfumate, reflectînd asupra existenței zbuciumate, asupra bătrîneței iremediabile, asupra scurtimei fatale a vieței, pe care n'o tămăduie doctorii, cu leacurile lor, cu știința lor.

Rodion

Regresul Teatrului Național

Repetițiile cari au început pentru viitoarea stagiune, s'au început cu piciorul stîng ; piesele cari s'au pus la repetat, niște melodrame învechite, de pildă de *Michel Strogot și Nick Karter*... niște *bănănii*, în limba actoricească, ca să aducă parale. Parale, paralele sunt bune, dar cînd legea și publicul te obligă să dai piese de seamă, literare, căci pentru aceasta Teatrului Național i-se dau ajutoare de peste 140 mii lei pe an, căci cum s'a mai scris, teatrul *prin rețetele sale*, nu face de cît cel mult 20 mii de lei pe stagiune. In cazul acesta, publicul are dreptul *de două ori* să ceară piese bune și bine jucate ; i s'a scris *de două ori*, căci publicul plătește subvențiile, taxa de 5 la sută, etc. și tot acest public mai cumpără și biletul de intrare.

Debandada este mare în teatrul ieșan, un artist din cei mai de seamă, se plîngea că repetițiile nu se fac serios, că artiștii întîrzie și absentează regulat de la repetiții ; că certurile între ei le rîpesc tot timpul repetițiilor și că vinovatul cel mare este șeful acestei așa zise instituțiuni. Actorii, de obicei, vor să fie lăsați în voia lor, chiar cînd stă între ei autoritatea teatrală, dar în cazul nostru, cînd autoritatea nu se vede cu săptămînele la Iași, atunci trebue să înțelegeți de ce teatrul nostru regresează din ce în ce.

Lumea se așteaptă, ca pentru viitoarea stagiune să se angajeze forțe artistice mai solide, căci slava Domnului, bugetul nu stă prost cu un venit de peste 160 mii de lei anual ; cînd colo, dezastru, nimic nou, aceleași figuri cunoscute de publicul ieșan,—nu zic, sunt 2—3 talente în teatrul dar din cauza mediului și a lipsei de emulație, stau în părăginire. Singuri actorii recunosc că s'au uzat față de publicul ieșan și chiar unii recunosc că trebue *o mare primeneală* în personalul artistic. Cei vechi s'au dus, unii au murit, unii au fost scoși la pensie, cei cari mai joacă se *simt obosiți*—și cei cari vin... nu se văd încă.

Nu,—este ceva care lincezește, care dispare cu încetul !

Pentru înviorarea acestui teatru, ar trebui următoarele :

Direcțiunea teatrului să fie stabilă în Iași, căci deși teatrul național este în Iași, — însă direcțiunea lui are alt oraș ales ca reședință. Numai stînd în Iași — ar putea să conducă spre bine afacerile *morale* și *artistice*, căci cele materiale sunt sigure, al acestui teatru.

Să nu se mai cheltuiască pentru decoruri, mobile de lux, etc., căci ce folos că ai scena îmbracată bogat, dar săracă în actori. Cu puține economii, scoase din cheltueli inutile, s'ar putea să reînoiască personalul artistic, fiind retribuiți mai cum se cade. Nimeni din artiștii din țară nu vor să se angajeze la Iași, pentru că stagiarii (angajați) sunt plătiți mizerabil. Stagiar cl. I, 150 lei pe lună, cl. II, 125 lei și cl. III, 100 lei, din care mai scade 10 la sută.

Acum trei ani societarii de cl. I erau plătiți în timpul stagiunei cu 225 lei lunar, iar vara 6 luni, cu 100 lei ! ! ! din care mai scade 10 la sută ; după legea lui Haret li s'a făcut societarilor de cl. I 275 lei, bugetar, tot anul ; iar dela 1 Aprilie a. c., li s'a urcat la 400 lei bugetar ; diferența în totul deci este de 25 la sută. Va să zică situația materială a societarilor s'a ameliorat simțitor, căci pe lîngă cei 400 lei, mai esă cîte un excedent anual între 500—1000 lei ; gratificații, etc.

Societarii cl. I dela teatrul național din București, sunt plătiți cu o mie de lei pe lună; dar acolo se joacă în fiecare seară, plus matineuri serbătorile și duminicele, iar stagiunea o începe la 1 Septembre și o sfîrșește la 1 Mai.

La București însă se muncește serios și se joacă frumos, acum joacă nouă luni din an și se crede că peste cîtva timp vor juca zece luni, rămăind Iulie și August ca vacanță. La Iași din contra se joacă de 3 ori pe săptămînă, plus un matineu Duminica, iar stagiunea începe la 15 Octombre, sfărșindu-se de obiceiu, la 1 Februarie, sau cel mult 15.

In rezumat teatrului din Iași îi trebue căutare serioasă ca la un bolnav în agonie. Tratamentul: Direcția teatrului să stea la Iași și să se ocupe mult de tot de această instituție, fără a mai se ocupa de alt ceva, de cît de teatru și numai de teatru; iar al doilea punct principal, să aibă *actori neobosiți*, cu dor de muncă și, — numai așa cu siguranță, că o să ai la Iași, un adevarat teatru național, pentru care țara, face atîtea sacrifii.

Se va întîmpla oare lucrul acesta?

Părău

DIN CUCERIRILE ȘTIINȚEI

Violinele vechi și cele noue

Există credința aproape nestrămutată, că violinele ce se construesc astăzi, nu pot fi comparate nici pe departe, violinelor din timpurile vechi, fabricato d'un Stradivorius de exemplu, de un Guornerius, de un Sigismond Moler sau de un Grancino.

Părerea aceasta trebuea verificată și pentru aceasta, din inițiativa unui jurnal muzical, s'a organizat mai multe concursuri între vioarele vechi și cele nouă pentru a se ști care merită întâetatea. Proba aceasta a fost cu totul în favoarea instrumentelor moderne.

La unul din cele mai recente concursuri de acestea, două violine fabricate la Nantes în 1911 și 1912, au întrecut șase viori autentice, ale unei mari mărci vechi, fără ca membri juriului, alcătuit din artiști profesioniști, din muzicanți amatori și din fabricanți de viori, să fi avut cel puțin o umbră de îndoeală. Pentru-ca hotărîrea juriului să prezinte cele mai serioase garanții de imparțialitate și pentru a pune pe experți la adăpostul oricărei sugestiuni, viorele erau numerotate, pe cea căzută la sorți, artistul cînta prin întuneric, astfel că juriul n'avea alt punct de orientare, de cît sunetul, care intra calitatea muzicală a instrumentului.

In asemenea condițiuni ireproșabile, violinele moderne au triumfat, uzurpînd astfel, în parte, faima vechilor viori.

Cu toate acestea vorbind în general viorile vechi erau cu mult superioare diblelor, de care sunt pline astăzi magazinele de muzică.

D-rul Chenautais din Nantes, un amator, care s'a specializat în studiul acestei chestiuni, a pornit de la ideea, că un om poate totdeauna să facă, ceia ce alți oameni au făcut-o înaintea lui, cu atît mai mult, cu cît este mai instruit și mai exercitat de cît înaintașii săi.

După un studiu sistematic asupra condițiunilor de superioritate a viorilor renumite, a reușit fără întîrziere să stabilească că perfecțiunea unei violine depindea aproape esclusiv de forma arcadelor conturului viorei și a boltirei laturilor.

Odată aflat acest lucru, chestiunea devenea ușoară, căci nu trebuia alta de cît copiarea sau reproducerea unor forme geometrice.

Adevărul acesta a fost dovedit și în practică, căci violinele d-rului Chenoutois au fost cele mai reușite.

Mulți aveau credința că sonoritatea viorei, atîrna de modul cum se face lacuirea. Lucrul acesta are în adevăr multă importanță, căci o vioară albă, nelăcuită, poate să aibă un sunet destul de puternic, însă sunetul acesta, nu este curat și e fără căldură, fără nuanță, este un sunet pal—cum s'ar zice—notele se pierd repede, fără vibrație.

După ce vioara a fost dată cu lac, sunetul se modifică considerabil, această modificare este în raport cu felul și densitatea lacului. Dacă este prea dur, atunci sunetul are ceva sec, țipător, dacă este prea des sau prea subțire, iarăși înrăurește sunetul, întunecîndu-l.

Doctorul Chenautois a combătut credința, că astă-zi ne mai cunoscîndu-se formula lacurilor de care se serveau cei vechi — faimoșii lăutari din Crémona — ar fi imposibil a fabrica viori la fel. Acel lac magic nu este altă ceva de cît o specie de gumă, secretată de un arbor din extremul orient (Rhus vernicifera) care se culege cu multă precauțiune în timpul nopților întunecoase (lumina cît de difuză îi alterează proprietățile) și disolvată în anumite esențe aromatice.

După doctorul Chenautois importanța lacului e secondară și perfecțiunea atîrnă direct de forma sa matematic calculată și de lemnul din care e construită de care depinde pastrarea formei și a puterii de vibrare.

Iată cîtă muncă și cîte greutăți învinse, trebuesc asociate la arta unui virtuos, pentru ca omul să aibă părți de acele cîte-va clipe de încîntare divină, pe care i le poate da ascultarea unui adevarat cîntec de vioară.

Festus

Palmieri, *oleandri, ficus, lămîie felurite plante frumoase de apartamente se găsesc de vînzare la administrația moșiei Climeșt prin Roman.*

Expozeul d-lui Maiorescu

ZIUA II

D. Titu Maiorescu a continuat eri expunerea tratativelor care au procedat protocolul de la Petersburg.

Primul ministru a insistat din nou asupra tergiversărilor pe care d. Daneff le făcea la Londra.

Prezidentul Sobraniei bulgare amîna continuu intrevederile și de cîte ori era vorba să se ia o hotărîre, spunea că nu are mandat.

Primul ministru arată apoi cum Romînia se găsea față de blocul Balcanic care avea în tratatul de alianță prevederea că în cazul cînd Serbia ar fi amenințată de vre-o putere, Bulgaria să-i pue la dispoziție o armată de 200,000 de mii de oameni, în cazul cînd Bulgaria ar fi atacată, Serbia avea să-i pune la dispoziție un număr egal de soldați. In afară dar de amenințările Rusiei, Romînia avea să considere și această alianță a statelor balcanice.

Vorbind de faptul că în protocolul de la Londra s'a trecut impresiunea d-lui Daneff, cum că d-nii Take Ionescu și Mișu s'au aratat gata să renunțe la Silistra, d. prim-ministru a dovedit că nici vorbă nu era de o asemenea renunțare, dar după cum reesă dintr'o scrisoare a d-lui Mișu Daneff nevoind să semneze protocolul fără să prevadă această falșă impresiune a sa, și cum dorința ministrului romîn era ca să aibă o ofertă scrisă din partea d-lui Daneff, care schimba pe fie-care zi ofertele, a primit să se insereze în protocol impresiunea de mai sus.

In primul protocol de la Londra se prevedea din partea României cererea unei linii de frontieră de la vest de Turtucaia până la Marea Neagră la Balcic și autonomia școalei și bisericei; iar din partea Bulgariei oferta rectificărei celor două triunghiuri ale actualei frontiere și 5—6 kilometri la Marea Neagră plus autonomia școalei și bisericei.

Primul ministru arată apoi cum tratativele directe cu Bulgaria au fost întrerupte și cum s'a ajuns la mediațiunea de la Petersburg. D. prim ministru în cursul cuvîntărei a arătat cum miniștrii romîni din străinatate și-au dat toată silința, cum d. Ghica de la Sofia a avut o atitudine din cele mai demne și mai energice în intrevederile sale cu d. Daneff. Acest pasagiu mai ales a fost aplaudat de parlamentari.

D. Maiorescu arată apoi cum în cererile sale România a fost susținută de Germania, Austria și Italia și ajungînd la protocolul de la Petersburg, d. Maiorescu i-a dat citire.

Protocolul conține Silistra cu trei kilometri.

Autonomia școalei și bisericelor românești cu dreptul de subvenție și de control din partea statului romîn.

O comisiune mixtă romîno-bulgară va delimita în maximum trei luni, până la 26 Iulie frontiera nouă.

La urmă protocolul adaogă că Puterile apreciază sacrificiile Bulgariei pentru menținerea păcei.

După ce a vorbit d. Titu Maiorescu, a luat cuvîntul d. Take Ionescu, a cărui cuvîntare cetitorii noștrii o găsesc la rubrica telegramelor în numărul de astăzi, odată cu continuarea discutiunii în chestiunea Expozeului.

INFORMAȚII

Afacerea Juster.—Tot cu privire la afacerea Berman Juster corespondenții unor ziare din Capitală au aflat următoarele detalii:

In ziua de Duminică, a fost citat ca informator d. Dinnerman, directorul băncei „Moldova" ca să dea lămuriri în chestia pădurei Maxut și în aceea a celor 400.000 lei.

D. Dinerman a spus că toată confuzia cu cei 400.000 lei se datorește faptului că contabilitatea lui Berman Juster se făcea după stilul vechiu, pe cînd lucrările de la direcția căilor ferate, după stil nou, așa că era o diferență de dată.

La aceasta putem adăoga că tot d. Dinnerman a dat amănunte acelora cari s'au adresat d-sale în ce privește valoarea imensei păduri ce posedă d. Berman Juster la Maxut. Cu privire la eliberarea arendașului, un corespondent dă următorul amănunt:

La orele 7 seara, Berman Juster a fost pus în libertate.

Judecătorul de instrucție, adresîndu-se lui Juster, i-a spus:

— Eu nu sunt om să ascult de ordine.

„Există o bănuială contra d-tale, și de oarece ai risipit o, făcîndu'mi convingerea că n'ai comis nici o infracțiune de ordin penal, te pun în libertate".

Groaznicul incendiu din Fălticeni. — In seara zilei de 12 Mai, pe la orele 1 și un sfert noaptea, a isbucnit la casa d-lui Leiba Ungureanu de pe strada Iarmarocului un violent incendiu.

Focul s'a întins, luînd proporțiuni mari și cuprinzînd fabrica de cerneală și ceară roșie a d-lor Iancu Reiș și Șmil Host, Bancher cît și teatrul proprietatea d-lui Adolf Baer. Pompierii au sosit la fața locului după o întîrziere de 2 ceasuri din cauza lipsei unui comandant. Grație însă energicei intervențiuni a d-lui colonel Burghelea comandantul Brigăzei și a d-lor director al Prefecturei, Titus Ionescu și polițai Ciudin, cît și a întregului corp polițienesc în frunte cu d-nii director Pihat și comisari Gheorghiu și Radu avînd și campania de incendiu, al Regimentului, focul a putut fi localizat și însemnate clădiri scăpate de la dezastru, — pentru care le aducem din partea populației Fălticeni, viile lor mulțumiri.

Clădirile au fost asigurate la societățile „Dacia" și „Generala". Pagubele se ridică la 100.000 lei.

Giul.

D. Al. Valeriu, licențiat în litere al universității locale, a fost numit subșef de biurou în ministerul de instrucțiunei.

Consiliul facultății de drept a fost convocat pentru astăzi, la ordinea zilei fiind mai multe chestiuni.

După cum am anunțat la timp, spiritualul consistoriu bisericesc, va judeca mîine procesul intentat preotului Aurel Gherghițanu, pentru abateri dela datorie.

„Epoca"-Berman Juster-Fleva

— reportagii senzaționale dar contrazicătoare —

„Evenimentul" care Duminică anunțase printr'o placardă cu litere mari și vesele arestarea lui Berman Juster, în numărul de aseară spune:

„Asupra anchetei ce a urmat nu a putut să transpire nimic, ea făcîndu-se într'o absolută discreție, avînd însă de rezultat că aseară pe la orele 6 jum. arendașul Berman Juster a fos, pus în libertate".

Este lucru cunoscut de către toată lumea că ceia ce știe „Evenimentul" știe și „Epoca" atunci oare care poate să fie explicațiea că „Epoca" scrie: ?

„După cum se știe afacerea Berman Juster a luat o întorsătură foarte gravă și de trei zile gestiunea faimosului furnizor al căilor ferate este cercetată cu scrupulozitate de comisiunea de experți instituită de tribunalul din Iași.

Din raportul experților depus Simbătă la tribunalul Iași, reesă că Berman Juster are un pasiv care e de cinci ori mai mare de cît activul.

In baza acestor constatări tribunalul a sesizat imediat parchetul care a lansat un mandat de arestare contra falitului Berman Juster care a și fost ridicat imediat și depus la arestul preventiv.

In astfel de împrejurări statul este expus să piardă cei 400 mii lei pe care i-a dat ca avans furnizorului său.

Acum pare evident că d. Fleva a avut dreptate cînd a adus chestiunea în fața parlamentului.

Evident că acest lucru nu poate avea ltă explicație de cît că „Epoca" a aruncat o usturătoare ironie la adresa demodotului tribun, căci în mod serios nu putem presupune că un ziar ca organul fostului ministru al domeniilor se pune pur și simplu la dispoziția amatorilor de „lovituri", cum face vre-un ziar interlop ca acel al lui Protopopescu-Pake sau Bogdan-Văcărești.

P.

In „Monitorul Oficial" No. 31, se publică noua lege pentru învățămîntul menajer.

Ministerul de interne a adresat o circulară către prefecturile din țară atrăgîndu-le atenția în privința indivizilor cari practică medicina veterinară pe o scară întinsă, fără a fi opriți de la aceasta de autoritățile administrative sau polițienești.

In „Monitorul Oficial" a apărut decretul prin care Prea Cuviosul Arhimandrit Teoctist Stupcanu, se întărește superior al Sf. mînăstiri Neamțu, din jud. Neamțu, pentru care a fost ales de soborul acelei mînăstiri.

Studenții cari vor prezinta cărți de student eliberate de facultățile din țară și purtînd stampila C. F. R, vor putea călători cu o reducere de 50 la sută, nu numai în cl. II, ca pînă acum, ci și în cl. III.

De același drept se vor bucura și studenții *romîni* de la facultatea de teologie din Cernăuți.

„Romînia viitoare" anul III No. 4, sub direcția d-lui Al. A. Badareu, cuprinde articole, studii, critici semnate de Ioan Clinciv, Nestor Urechia, N. Em. Teohari, M. Stroescu, Maria C. Buțureanu, A. Ivanovici, Al. Constantinescu. D. Cecropid, etc.

Compatriotul nostru d. Cîmpineanu-Cantemir a publicat, în franțuzește, o meritoasă lucrare asupra Teatrului japonez.

Autorul face, în această lucrare, o paralelă între vechea dramă japoneză și teatrul clasicilor greci.

D. A. Dimitrescu sub-comisar cl. I, în poliția orașului nostru, a fost revocat din această funcție.

Unirea Educatoarelor Romîne. —Eri 12 Mai la orele 3 p. m. s'a ținut obișnuita șezătoare Duminicală în localul școalei de băeți „Cuza-Vodă" din suburbia Tatarași, de către sus zisa societate. La această șezătoare a fost invitat de d-nele membre a acestei societăți și d. dr. Zosin de a lua parte, rugîndu-l a vorbi populației ceva despre sanatate.

D. dr. Zosin cu mare dragoste și mulțumire sufletească a primit această invitație și luînd cuvîntul și-a exprimat bucuria ce o simte în sufletul său, văzîndu-se în mijlocul unei populațiuni atît de numeroasă, care a venit îndemnată de bunul simț, să asculte bunele sfaturi ce li se dau de d-nele membre din societatea educatoarelor romîne, apoi și de a'și îndeplini și o datorie sfîntă față de ei, cari contribue cu obolul lor prin dări către stat, cu care se pot întreține școlile primare, liceele și universitățile unde a putut a'și desvolta mintea și a'și forma meseria lui de dr., arătînd că ar fi mult de dorit ca toți acei cari sunt luminați, dobîndind acestă lumină din școlile întreținute din obolul lor (bir, prestație etc) să vină în mijlocul populațiunei inculte, achitîndu-și polițile ce le au de la ei împărtașind alături, cît de mică parte din lumina lor, sfătuindu-i și îndemnîndu-i la muncă, la frăție și dragoste către țară și neamul lor.

Apoi le-a desvoltat pe larg și foarte bine înțeles, modul cum trebue omul să se ferească de boli provenite din molipsire și din alte cauze cum și despre microbi.

Părintele Niculescu parohul din parohia acelei suburbii prin o caldă și frumoasă cuvîntare adevarat părintească, arată întunerecul ce-i încunjoară și prăpastia ce-i amenință din causa nepăsărei, a lenei și trândăviei lor, îndemnîndu-i la unire, frăție și la muncă încordată, căci numai astfel vor putea eși din vălul întunericului ce i-au cuprins. Apoi mulțumește călduros d-lui dr. Zosin de buna voința ce a avut-o de a veni în mijlocul acestei populațiuni și a împrăștia puțină lumină și căldură asupra întunericului și frigului ce-i înconjoară rugînd pe d. dr. Zosin de a mai veni în mijlocul lor pentru a mai da acea lumină și căldură bine făcătoare populațiunei întunecată.

Șezetoarea a luat sfîrșit la oara 6 p. m., anunțîndu-se că la șezetoarea de Duminica viitoare va lua parte și vor vorbi d-nii Simionescu profesor Universitar, d. Papacostea Procuror și d. dr. Zosin, cînd se vor face și mai multe experiențe cu proecțiuni electrice în fața asistenților.

Se mai face cunoscut că Unirea educatoarelor romîne își va ținea obișnuita ședință *Joi 16 Mai, oarele 4 p. m.*, în localul școalei secundare „Oltea Doamna" Va fi vorba despre „Femeia în literatura romînă și anume la Gh. Asachi și Eliade Rădulescu.

Sunt rugate d-nele membre și chiar persoane particulare a lua parte în număr cît de mare.

In zilele de 19 și 20 Mai, va avea loc la Piatra-Neamț — după cum se știe — congresul anual al secțiunilor Ligei culturale.

Cu prilejul acesta se va face și desvălirea statuei lui Mihail Kogălniceanu, rădicată din inițiativa muncitorimei județului Neamț.

Celor ce vor voi să participe la aceste sărbări, li s'a acordat o reducere de 50 la sută pe căile ferate, începînd de la la 18 Mai.

Curtea de casație a amînat pentru ziua de 7 Iunie judecarea recursului Mariei Pop zisă contesa Török condamnată la 6 luni închisoare pentru excrocherie, de către Curtea de apel din localitate.

La 4 Iunie se va ține la Ministerul Lucrărilor Publice, licitația pentru construirea a 2 cantoane simple, din cari unul pe șoseaua județeană Iași-Roman și altul pe șoseaua vicinală Iași-Botoșani din județul nostru.

Valoare lei 12.000.

In ziua de 18 Mai c. se va efectua vînzarea bunurilor falimentului Haim Bercovici.

O șatră de țigani a sosit de cîteva zile în localitate și a obținut autorizația de-a cantona pe șesul Păcurarilor.

„Trenul în flăcări", este titlul senzaționalei piese, care se desfășoară astăseară Marți 13 Maiu pe ecranul cinematografic Pathé-Frères, din vasta sală a circului Sidoli, și face parte din seria filmelor lungi teatrale. Toate rolurile sunt interpretate de ansamblul artistic al scenelor pariziane.

Mai urmează apoi în programul de astă seară, compus excepțional din cinci părți mari:

„Victimele desfrîului". Măreț roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităților artistice ale scenelor străine, (două părți).

Vederi din Crimeea (Sudul Rusiei), călătorii pitorești.

Cravata lui Țumburuc, scene foarte humoristice.

Un complot contra lui Prince, scene comice.

Băile OGLINZI

JUDETUL NEAMTZ

3 kilom. dela Tîrgu-Neamț, de unde pînă la băi cu tramcare, brecuri, diferite echipage, și automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren, 50% reducere prin gara Pașcani.

Sezonul dela 1 Iunie la 15 Septembrie

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și higienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall, etc.

Cabinele de Baie și hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în falanță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, clorо anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și perametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

HOTEL și VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) dela lei 6.50 pe zi de persoană.

ORCHESTRA din cele mai bune.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

Pentru distracțiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

EFTIN și FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta pozițione, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20.**

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg.-Neamț la Administrația Băilor.

Serviciul medical esie încredințat d-lui **Prof. Universitar Dr. V. Bejan**, medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *Al. I. Comăniță.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Tg.-Nnamț, oraș cu 12,000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și care se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru ori-ce informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Tg.-Neamț.

Concesionarul băilor Oglinzi: **Octav Ionescu.**

In Iași la d-nii I. Simionescu, str. Carol 53 și M. Petersil str. Arcu antreprenorii Hotelului.

Ultime Informaţii

Ziarul „L'Independance Roumaine", totdeauna bine informat în chestiuni politice aduce următoare ştiri :

„D. P. P. Carp, a renunţat pentru totdeauna la politică, fiind dezgustat. Astăzi, Marţi d-sa pleacă la moşia d-sale Ţibăneşti, de unde se va duce la Vittel pentru o cură.

D. Niculae Filipescu se va retrage din Parlament. Fostul ministru de domenii face astă-zi ceea ce trebuia s'o facă încă din momentul cînd şi-a permis să insulte parlamentul romînesc.

Se zice că odată cu d. Filipescu vor demisiona şi alţi doi ori trei deputaţi, amici personali.

Se afirmă că reg. 31 din Silistra a fost desconcentrat, pentru ca cei ce fac parte dintr'însul să'şi reguleze afacerile lor, în vederea trecerei oraşului Silistra în stăpînirea României.

La ministerul de culte şi Instrucţiune publică, în dosarul întocmit în chestiunea incidentelor de la teatrul naţional se află şi o scrisoare prin care d. G. Cîrjă, artist al teatrului se pune la dispoziţie pentru a face o depoziţie.

De ce tocmai d. Cîrjă?.

D. medic sublocotenent stagiar Iancu N. Nicolaie din reg. 7. roşiori „Cuza-Vodă" din localitate, a fost trecut în rezervă însumîndu-se ca medic în rezervă la reg. 12 artilerie.

In ziua de 20 Mai se va ţine la liceul militar din localitate a doua licitaţie pentru aprovizionarea cărţilor şi materialului de studiu necesar pe viitorul an şcolar.

D. Matei Ion Caragiali, şef de cabinet al d-lui ministru al lucrărilor publice, a fost promovat direct ofiţer al Ordinului Coroana-Romîniei.

Ministerul cultelor şi instrucţiei publice, a hotărît pentru elevii preparaţi în familie, şi numai pentru cursul primar o sesiune de examen extraordinară, şi pe care a fixat-o pentru ziua de 15 Mai.

La acest examen nu pot fi admişi decît numai elevii cari au cerut să fie înscrişi pentru această sesiune extraordinară, şi au înaintat cererile de înscriere pînă la 30 Aprilie.

Consiliul facultăţii de ştiinţe este convocat pentru astăzi la ora 5 şi jum. pentru a discuta în privinţa suplinirei unor catedre de la facultatea respectivă.

Vineri 17 Mai, d. Matei Cantacuzino va continua ţinerea examenilor parţiale de drept civil, cu studenţii anului I-iu de licenţă.

In str. Şapte-oameni numiţii Mitriţă Baciu şi Iordache Bunduc au maltratat grav pe Costache Ciobanu.

Poliţia intervenind a arestat pe agresori.

Prefectura de poliţie printr'o ordonanţă a dispus ca toate firmele care sunt fixate în perete, numite steag, să fie date jos.

Comerciantul Zaibiş Burăh Scheinberg din str. Sf. Constantin, avînd interese la vama gărei, pe cînd traversa linia a fost prins şi lovit de nişte vagoane.

Victima a fost transportată la spitalul sf. Spiridon.

Cei doi studenţi cari acceptase a figura în comitetul Centrului din partea studenţimei naţionaliste, d-nii Şt. Petrovici şi Plăcinteanu s'au retras. E vorba să se aleagă în locul lor alţi doi studenţi de aceiaşi nuanţă.

Eri a avut loc la Baroul Iaşan adunarea generală a tuturor avocaţilor, cu care ocaziune d. Decan C. B. Pennescu conform art. 38 al. 3 din legea pentru organizarea corpului de avocaţi, a expus adunărei socotelile pe timpul funcţionărei consiliului de disciplină de la 17 Iunie 1911 pînă la 11 Iunie 1913, data expirărei mandatului nostru.

La 11 Mai a fost primită a doua serie a rezerviştilor eliberaţi acum 9 ani. Ei au fost repartizaţi sub conducerea maiorului Checais, şi urmează a face exerciţii de instrucţie pînă la 26 Mai cînd vor fi desconcentraţi.

Instrucţia o fac cu sergentul major Istrati şi sublocotenentul Nicu Mihailescu.

Duminică la ora 3 p. m. d. André Faure, a ţinut în Aula Universităţii în faţa unui public select, interesanta conferinţă despre : La renaissance de l'âme Française et l'élan patriotique de la jeune generation.

Judiciare.—Curtea de Apel s. I-a a condamnat pe Adam Caulea la 100 lei amendă şi pe Beniş Moşcovici la 4000 lei despăgubiri civile şi 300 lei cheltueli de judecată, pentru omor prin imprudenţă.

— Secţia I-a a Curţii de Apel a respins apelul inculpatului Solomon Rozenfeld, menţinînd sentinţa tribunalului de Bacău, prin care e condamnat la un an închisoare corecţională pentru bancrută frauduloasă.

— Curtea a respins apelul d-lui procuror general şi a menţinut sentinţa tribunalului de Suceava, prin care se achită C. Popovici, de faptul de sustragere de acte publice.

— Curtea a confirmat sentinţa tribunalului de Vaslui prin care Gh. Botez e condamnat la o lună închisoare, pentru abuz de încredere.

— S'a amînat pentru Joi pronunţarea sentinţei în procesul pentru bani dintre d-na A. Nanu cu Casa Şcoalelor.

— Mîne se va judeca apelul făcut de un grup de advocaţi, în contra hotărîrei baroului local care a admis înscrierea în barou a d-nei Ella Negruzzi.

Vor vorbi d. Matei B. Cantacuzino, apărînd pe d-na Ella Negruzzi şi d. Ştefan Georgescu pentru apelanţi.

— Camera de punere sub acuzare a respins opoziţia procurorului de Roman şi a lăsat liberi la domiciliu pe I. Belici şi V. a Mariei, acuzaţi de complicitate la tălhărie.

Vineri 17 Mai începe în oraşul nostru grandiosul ciclu **Quo Vadis**, în sala circului Sidoli şi în grădina Traian.

Filmul care se reprezintă „Quo Vadis" este o adaptare fidelă şi însufleţită după scrierea lui Sienkiewicz. Bogată în numeroase figuri, exactă în cele mai mici detailii, această desfăşurare este realitatea însăşi „Quo vadis", este o operă magistrală de evocaţie.

Viaţa Romei imperiale nu e numai schiţată şi nici redată rece, fără vlagă cum e descrisă în cîteva romane istorice, ci *retrăită* cu vehemenţă, respirată cu voluptate.

Această operă ne dă într'adevăr o ediţie complecră, perfectă a marelui roman al lui Sienkiewicz.

Acest film ni-l trimite Roma eternă şi numai ea putea să ne ofere această sinceră reconstituire, pentru că acolo, în clasica mitropolă reapare trecutul şi ne redă aceleaşi arcuri triumfale, teatre şi ruine aurite de apusul soarelui, acolo răsună eternul cîntec care glorifică puterea antică şi antica frumuseţe.

Un asemenea succes, scrie „Le Journal" din Paris, nu l'a obţinut cinematograful de la invenţia lui până astăzi.

Afară de înscenarea uriaşă, celebra scriere „Quo vadis" a maistrului Sienkiewicz este o adaptare de o desevîrşită artă.

Aceste reprezentaţii, care se dau zilele acestea la „Hipodrom" atrag întreg Parisul. Vasta sală, un haos, care cuprinde între pereţii sei de fer 20.000 de oameni, e prea mică pentru afluenţa colosală a spectatorilor.

O statistică interesantă: Costul total al acestei opere a întrecut suma de 400000 lei. Privilegiul pentru exploatarea exclusivă în America a fost cedat pentru suma de 700000 lei, pentru Anglia 250,000 lei.

Acest film a fascinat întreprinderile mari cinematografice, precum şi lumea întreaga de spectatori.

In Bucureşti această grandioasă desfăşurare a fost înfăţişată la cele mai principale cinematografe şi reprezentarea acestui film continuă încă; peste 250,000 spectatori au admirat această artistică adaptare.

Contrar ştirilor ce circulau prin oraş, primul procuror n'a făcut apel la camera de punere sub acuzare, în contra ordonanţei judecătorului de instrucţie privitoare pe Berman Juster, prin care se spune că cercetările făcute la instrucţie fiind cu totul contrare concluziilor rechizitorului pune în libertate pe prevenit.

Termenul de apel expiră mîne.

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* **Bahnele** *cu* **Borasca** *şi cu hliza* **Nemerniţa** *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*

Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

ULTIMA ORA

Protocolul la Senat

Explicaţiile d-lui Take Ionescu

Scrisoarea d-lui P. P. Carp

D. Carp se demite din şefia partidului Conservator şi pleacă în străinătate.

Bucureşti.—După cum am anunţat, d. P. P. Carp şi-a reînoit demisia din şefia partidului conservator.

Iată textul scrisoarei, pe care d. P. P. Carp, a adresat-o preşedintelui clubului conservator din Bucureşti.

Domnule Preşedinte,

In urma diferitelor consfătuiui ce am avut cu reprezentanţii partidului Conservator din Cameră şi Senat, am constatat că erau între dînşii şi mine adînci divergenţe de vederi, atît din punctul de vedere al politicei externe, cît şi din acel al politicei interne.

In aceste condiţiuni, acţiunea unui partid perde ori-ce cohesiune şi este o datorie politică de a se stabili o unitate de vederi, între şef şi partid.

Această datorie o îndeplinesc astăzi, reînoind demisia mea din demnitatea de şef al partidului conservator, pe care mi-am dat-o acum cîteva luni şi vă rog să binevoiţi a convoca comitetul partidului conservator, pentru a proceda la alegerea unui nou şef.

Primiţi etc.

(s.) P. P. Carp

*

D. P. P. Carp a părăsit azi Capitala, întorcîndu-se la Ţibăneşti, de unde peste cîteva zile va pleca la Vittel.

In chestia protocolului

Bucureşti.—In şedinţa de azi a Senatului, va lua cuvîntul şi d. General Hîrjeu, Ministrul de răsboiu, pentru a da oare cari explicaţii cu privire la întărirea Silistrei.

E probabil, că discuţia de la Senat nu se va termina azi, şi va continua şi în şedinţa de mîne.

*

După cum arătăm mai sus, discuţia la Cameră, va începe, în şedinţa de Joi.

La Cameră însă va începe imediat discuţia, şi nu se va mai face o expunere, care a fost ascultată de deputaţi, la şedinţele Senatului.

Expozeul de la Senat

Lămuririle d-lui Take Ionescu

— D. Take Ionescu declară, că în tratativele urmate, guvernul a fost condus de cel mai cald şi adevărat patriotism şi a făcut tot ce s'a putut face, pentru a apara interesele ţării —

Bucureşti. — După ce d. Maiorescu a terminat exposeul, pe care cetitorii noştri îl găsesc în corpul ziarului, a luat cuvîntul d. Take Ionescu, ministrul de interne, pentru a da oare-cari explicaţiuni.

*

D. Take Ionescu spune, că regretă, că la lucruri mari mai trebuie să se adauge lucruri mici, dar nu poate să nu releveze cele susţinute în protocolul de la Londra.

Cînd a sosit protocolul de la Londra, de şi a fost cetit într'un comitet restrîns, totuşi a doua zi s'a produs la Cameră o întrebare: dacă s'a renunţat la Silistra.

Acei cari la acel moment încercau să acrediteze legenda, că s'a comis o crimă prin renunţarea la Silistra, —aşa de enormă importanţă puneau pe Silistra,—sunt tot acei cari susţin azi, că prin Silistra n'am obţinut nemic.

*

D. Take Ionescu a vorbit cu d. Daneff despre Silistra încă la Bucureşti.

La Londra n'a văzut pe d. Daneff de cît de 3 ori, o dată singur, restul împreună cu d. Mişu.

D. Tache Ionescu citeşte o scrisoare, pe care d. Mişu i-a trimis-o 4 zile după semnarea protocolului.

Din această scrisoare rezultă că n'a putut fi vorba de renunţarea Silistrei.

*

D. Take Ionescu citeşte apoi corespondenţa, zi cu zi, pe care o trimetea d-lui Maiorescu de la Londra, din care rezultă că n'a putut fi vorba de renunţarea la Silistra.

Ca să dovedească lipsa de lealitatea a d-lui Daneff, citează cazul că chiar despre Sir Grey a spus, că face o eroare cînd afirmă că Bulgaria a oferit Romîniei prin intermediul Rusiei — înălţimea Medgi-Tabia, deşi Sir Grey, avea în mîni textul notei ruseşti, pe care Ministrul Rusiei la Bucureşti, o comunicase ministrului englez.

*

Cetirea corespondenţei între d-nii Take Ionescu şi Maiorescu, a făcut o adîncă impresiune asupra Senatului, căci nu numai că distrugea o invenţiune, dar impresiona şi prin înţelegerea adîncă a complexului politicei internaţionale, ce a permis d-lui Take Ionescu să aibă o orientare limpede printre toate peripeţiile chestiunei.

*

D. Take Ionescu termină, declarînd că aşteaptă în discuţie o notă discordantă, pentru a face dovadă, că guvernul a fost condus de cel mai cald şi adevărat patriotism, şi că a făcut tot ce s'a putut face, pentru a apara interesele ţărei.

Miniştri la Piatra-Neamţ

Bucureşti. — E probabil, că d-nii Ministru Take Ionescu şi Al. A. Badareu, vor fi Duminică la Piatra N. pentru a participa la inaugurarea monumentului lui Mihail Gogălniceanu.

Marele incendiu din Botoşani

Botoşani.—Un incendiu puternic a isbucnit la fabrica de gulere Kindler.

Pagubile sunt însemnate.

Protocolul la Cameră

Bucureşti. — E probabil că Joi Camera în şedinţă secretă, va începe discuţia protocolului.

Asupra ultimelor lupte greco-bulgare

Belgrad.—Aici se afirmă, că în ultima ciocnire dintre greci şi bulgari, ar fi căzut două mii de morţi.

Grecii au fost alungaţi din pozitiunile lor.

*

Belgrad. — Ziarul POLITICA afirmă, că Bulgarii au concentrat 80 mii de oameni, pentru a opri legătura grecilor cu Salonicul.

*

Viena.—Aci domneşte părerea, că neînţelegerile dintre aliaţi vor fi aplanate, aşa că pacea să fie în curînd pe deplin realizată.

Accident de automobil

Gluckstadt. — Schleswig. — Un automobil rupînd linia Itzehoe bariera căei ferate, s'a ciocnit cu un tren. Automobilul a fost distrus de maşină; doi automobilişti au fost omorîţi pe loc, alţi doi au murit în urma rănilor primite, un al cincilea a scăpat cu o rană uşoară.

A treia şedinţă

Bucureşti. — Azi Senatul va ţinea o a treia şedinţă, pentru continuarea exposeului protocolului.

După ce va mai vorbi d. Ionel Brătianu, se va ţine o şedinţă publică şi se va vota moţiunea, prin care guvernul este autorizat a executa protocolul.

Un ziar fără noroc

Bucureşti.—Ziarul „Pressa" ocupîndu-se de scorniturele ziarului „Viitorul", scrie:

„Dintre multele scorniturі ale *Viitorului*, una care a fnst exploatată sub toate formele, este aceea că Ministrul lucrărilor publice, el însuşi s'a convins într'atîta de temeinicia interpelării Tribunului, încît nu s'a putut opune la cererea direcţiei căilor ferate, de a rezilia contractul cu d. Berman Juster.

Intr'un al doilea număr din *Viitorul* scornitura are o altă formă şi anume că d. Tache Ionescu ascultînd pe Tribun, a fost într'atîta convins, încît a impus d-lui Badareu reziliarea contractului.

Natural că şi asupra acestui punct, ca şi asupra celorlalte, adevărul este altfel, de cît cele ce afirmă „Viitorul".

Ce vreţi? E o gazetă fără noroc!

In ziua cînd Tribunul şi-a desvoltat interpelarea, s'a aflat deja la dosar, în mînele tribunului, somaţiunea pe care direcţia căilor ferate o făcuse lui Berman Iuster, relativ la modul cum îşi execută contractul, care se termină cu ameninţarea că se vor lua toate măsurile contra lui.

Această somaţiune n'a fost făcută din iniţiativa direcţiei, ea a fost provocată din ordinul ministrului, No. 11691 din 27 Aprilie 1913, adresată direcţiei căilor ferate, — deci cu zece zile înainte de interpelare, — cu următorul cuprins:

Domnule Director,

— „Nici pînă azi nu s'a primit la minister lucrarea de verificare a cantităţei de lemne, recepţionate provizoriu în pădurea Maxut de la d. Berman Juster, de şi am cerut serviciului economatului această verificare de aproape o lună. Rog să interveniţi ca să ni se comunice de urgenţă acestă verificare.

Tot relativ la furnitura de lemne a d-lui Berman Juster, atît din informaţiile de serviciu, cît şi din informaţiunile particulare, rezultînd că d. Berman Juster nu-şi execută contractul, că n'a transportat cu Decauvilul pădurei destule lemne la gară să nu sufere nici o întrerupere, din care cauză pînă azi nu s'a recepţionat la gară de cît o cantitate neînsemnată de lemne, vă invit să faceţi imediat d-lui Berman Juster o somaţiune formală, ca în termen de 5 zile să-şi organizeze transportul ca să poată preda zilnic la gară eel puţin 350 m. c. cît şi în caz de nu se va conforma somaţiunei îi veţi rezilia contractul, îi veţi cere restituirea acontului de 400,000 lei, şi daune şi îi veţi pune în urmărire întreaga avere.

Ministru, (s) *Alex. A. Badareu*

E lămurit nu-i aşa, cum ministrul lucrărilor publice s'a opus energic—cum afirmă „Viitorul"—şi direcţiei generale şi serviciului contencios, ca să nu tulbure pe Berman Juster şi să nu ia nici o măsură contra lui pentru asigurarea intereselor statului.

Turcia nu cedează insulele Egee

Constantinopol.—Consiliul de miniştri întrunit azi, a discutat chestia insulelor din Marea Egee. Un ministru a declarat, că guvernul preferă să se retragă, de cît să cedeze acele insule, căci aceasta ar însemna să-şi dicteze însuşi sentinţa de moarte.

Textul protocolului

Ziarele publică textul celor 7 puncte, ce alcătuesc protocolul Conferinţei din Petersburg.

Bucureşti.—Ziarele publică textul protocolului din Petersburg, în cuprinsul următor:

1) In urma examinărei memoriilor şi actelor prezentate de guvernele Statului romîn şi celui bulgar, Puterile recunosc că Silistra TREBUE să fie a României,

2) Noua frontieră va pleca de la un punct în sus de Dunărea, aproximativ 3 chilometri de la periferia oraşului, va tăia drumurile Rusciucului şi Şumlei tot la 3 chilometri de periferia oraşului şi va ajunge la noua frontieră.

3) O comisiune bulgaro-romînă va fixa noua frontieră în termen de 3 luni de la data protocolului. Această comisiune va putea să aibă recurs şi la experţi, numiţi de Puterile mediatoare.

4) Locuitorii bulgari din oraşul Silistra şi din teritoriul cedat, cari în 6 luni de la data protocolului, vor declara că vor să părăsească aceste locuri, vor fi despăgubiţi de Romînia.

O comisiune mixtă va fixa despăgubirele şi comisiunea va putea recurge la experţi numiţi de puterile mediatoare.

5) Conferinţa ia act de angajamentul Bulgariei, de a nu fortifica sau de a dărîma fortificaţiile existente de la Dunărea pînă la Marea Neagră. Zona în care este astfel interzis de a se rădica fortificaţii se va fixa în 6 luni de la data protocolului, de către o comisiune mixtă, care se va putea ajuta de experţi numiţi de Puterile mediatoare.

6) Conferinţa i'a act de declaraţiile Bulgariei din protocolul de la Londra, prin care se asigură Cuţovlahilor autonomia şcolară şi bisericească. Cu dreptul României de a subvenţiona bisericele şi şcoalele întru cît aceste vor fi frequentate de Români.

7) Conferinţa constată bunele dispoziţiuni ale Bulgariei şi afirmă, că Puterile i vor ţine socoteală pentru sacrificiile, pe care le face.

Doctorul Halpern

dela Facultatea de Medicină din Paris, vechiu mamoş francez

Boli de femei — faceri — Genito-urinare

s'a mutat în strada Păcurari 5, deasupra Farmaciei Dr. Căpăţină, vis-a-vis de Tuffli.

VACCINARI

practică

Dr. A. STEUERMAN

— Str. Cuza-Vodă 13 —

Doamnă de bună condiţie sau profesoară, găseşte într'o familie, salonaş bine mobilat, separat, eventual şi pensiune. Poziţiune încîntătoare. Adresaţi tipografia H. Goldner.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Simbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

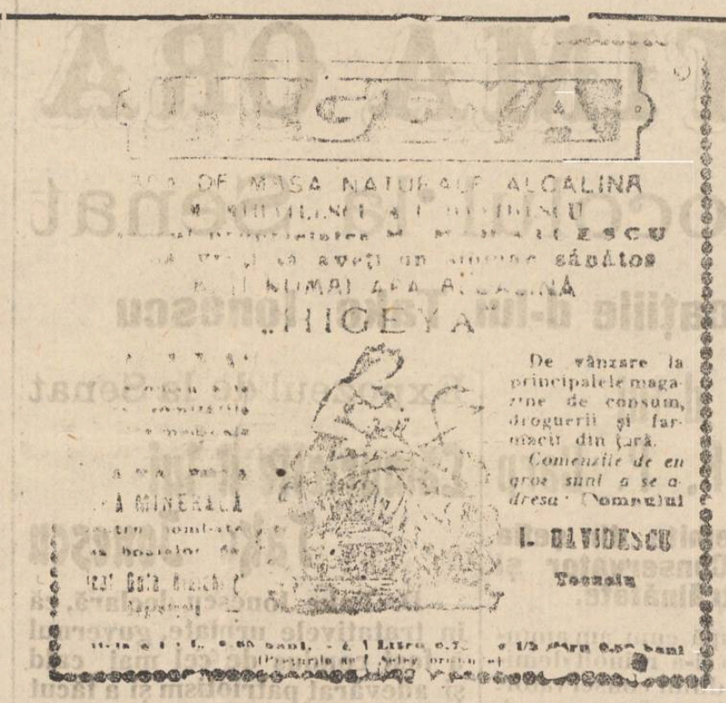

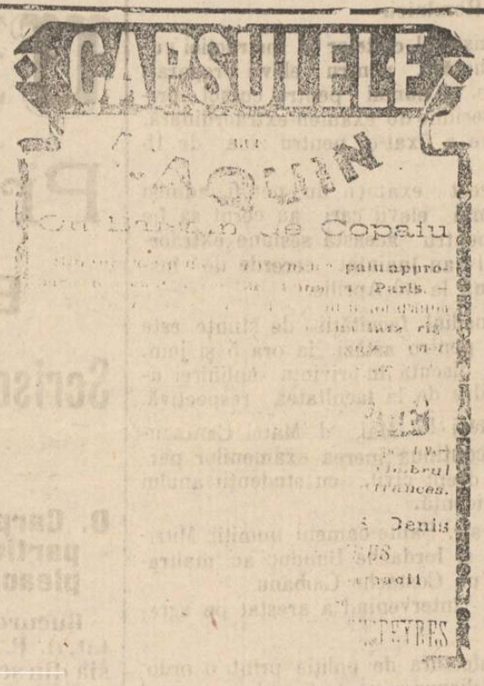

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1911 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 92,127 poliţe de lei 654.389.154 64 | 100

lei 1,995,501 72 la sută rentă

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti.

Lei 7,453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1.980.25 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutire de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a aumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166

(toastă strada de Sus)

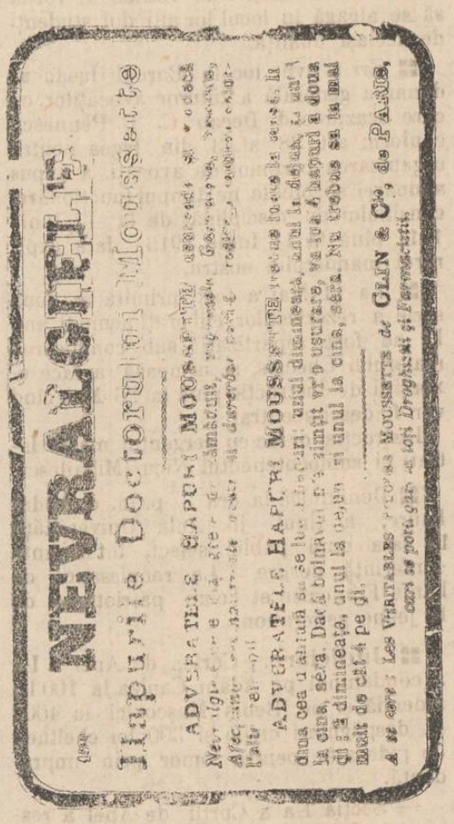

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1880 — Joi 16 Mai 1913

Procesul femeei-avocat

...Si l'homme pouvait arriver à mieux sertir l'intelligence de sa compagne et à l'ennoblir, l'amour approcherait de la divinité...

I. H. Rosny

Din fericire se poate încă vorbi și scrie la noi în Iași despre întîmplări cari stau în afară de sfera preocupărilor politice. In rîndul acestor chestiuni trebue pusă și problema, astăzi în discuțiune publică și oficială înaintea unei înalte instituțiuni juridice,—problema femeei-avocat.

De ce a femeei avocat și nu a femeei culte în general?

Veacuri întregi a trebuit „apărată" această cauză vastă și ciudată, — dreptul femeei de a lua parte la cultura integrală a omenirii!

Ce simplă ni se pare nouă, astăzi, această cauză de mult cîștigată în țările Europei și Americei,—nu însă preste tot, chiar în Europa. Și cu toate aceste cu destulă seriozitate eroul lui Molière spunea în „Les femmes savantes":

Il n'est pas honnête, et pour beaucoup de causes
Qu'une fe mme étudie et sache tant de choses...

Peste secole încă, un alt geniu—liric și revoluționar de astă dată, Victor Hugo —avea să fie de părere că:

...Rêver, puis s'en aller
C'est le sort de la femme.

Și lucru curios. După ce femeea a cucerit aproape *toate* căile de luptă și de concurență, toate carierele și profesiunile —s'ar părea că în ce privește avocătura îi se opun cele mai disperate piedeci, cele mai binevoitoare povețe de cumințenie și de cumpătare.

Ca și cum practica de avocat ar mai putea fi discutabilă, după ce femeile au fost primite să studieze medicina, într'adevăr legată de acele obstacole pe cari, în felul său naiv dar adînc, le enumără misitul Zeilig Schor în „Manasse".

Ei nu! Cînd vine vorba de avocătură, îi se face, ori îi se reface femeei intelectuale vechea pledoarie romantică, plină de prietenoase apeluri la sensibilitatea, la gingășia ei, cam în acest fel:

„...O, credeți... Ceea ce barbatul iubește în voi, este tocmai slăbiciunea voastră; este iluzia că el e stăpînul, pe cînd—precum știți prea bine—voi duceți și conduceți toate, barbatul crezînd numai că el vă ocrotește.

Numai prin grația ei Omfala a biruit pe Hercule și l'a umilit... Mulțumiți-vă cu triumfurile de pînă acum. Mai mari—nu se poate să aveți. Rămîneți cu obrajii înfloriți, cu ochii strălucitori, cu farmecul întreg al sexului vostru..."

Chiar în mica noastră literatură găsim această părintească și cam dubioasă cumințenie. Bună oară la d. Olănescu:

Ce să vă 'ncarcați voi mintea cu mulțimi de arguții
Cînd din leagăn și din poale dolofanii de copii,
Vă 'ntind brațele lor albe către sănurile pline,
Cînd în casă, sub îndemnul harnicelor gospodine
Rostul trebilor e spornic și barbatul obosit
Își găsește patul moale și căminul încălzit?

Și mai departe, același:

Vino, lasă să-ți atârne rochia ușoară 'n rouă
Și pe părul tău cel negru pune-ți roșii trandafiri—

De ce însă împotrivirea față de sexul slab — „sexus sequior" — pe tema „dreptului" și nu pe a atîtor alte profesiuni, în societate, în laboratorii, în fabrici, în birouri, unde se înfăptuește același permanent atac la grația și la menirea femeei, aceeași „asexualizare" de care vorbește Strindberg?

Ce nesfîrșită serie de argumente — în contra unei cariere mult mai libere decît celelalte, în care femeea a fost lasată — a fost silită — să pătrundă! Cine-va spunea dăunăzi că prezența avocatei în pretoriu ar sili pe avocatul adversar să-și ...înfrîneze limbagiul prea tare — sexul e *tare* în toate! — din spirit de cavalerism.

Dar aceasta nu e nimic pe lîngă un argument „științific" mai vechiu, care susținea că s'ar putea întîmpla ca vre-o doamnă avocată să ceară suspendarea ședinței, ca să-și alăpteze copilul. La care argument sociologul Novicow răspunde că găsește mult mai firească această suspendare decît altele, — bună oară ca vre un domn avocat să fumeze o țigară. Tot în această discuțiune sociologul rus amintește că Maria Theresa a purtat și a născut 16 copii între 1737 și 1756, ceea ce n'a împedicat-o să fie — Maria Theresa, așa cum o cunoaște istoria.

Aceasta, în treacăt fie zis, arată că fără cuvînt s'a amintit proorocia lui Baudelaire despre femeea intelectuală:

Resplendit à jamais, comme un astre inutile,
La froide majesté de la femme stérile.

Dar sunt procese delicate... Sunt împrejurări în cari ar fi curioasă și penibilă prezența unei avocate. Chestiuni de prejudecată și de convenienţă... Aduceți-vă aminte, în schimb, de vorbele d-nei Marty din romanul Collettei Yver: „Les dames du Palais":

„Procesul meu trebuie să mi-l pledeze o femee, numai o femee...

Cum? Barbatul m'a înșelat, m'a chinuit... Acum vrea să-mi smulgă și copilul, vrea să mă umilească — Și să mă apere un avocat, un barbat?... Nu, nu; ei sunt solidari, se înțeleg și se scuză în de ei. Pe cînd d-ta, Henrietta mea scumpă, d-ta vei vorbi ca și mine, vei avea glasul meu propriu la bară, vei ținea minte că și d-ta ai suferit și vei găsi accentul durerilor comune..."

Henrietta Vérines este avocata strălucită, eroina romanului parizian amintit mai sus.

De sigur, argumentul „concurenței" nu-l ridică — cel puțin în public — nimeni în mod serios. Și, pe de altă parte, admiterea femeei în universități, în toate facultățile — cere o sancțiune: — admiterea în ocupații și în profesiuni. Nimeni nu va lua în seamă argumentele... fizice, primejdia fiziologică, chiar dacă un filosof de însămnătatea lui Nietzche — vrednic emul antifemenist al lui Schopenhauer — crede că cooperarea socială între barbat și femee nu este, socialmente, posibilă „fără o mică antipatie fizică".

Rămîn cîteva argumente juridice. Bună oară ace'a că avocatul poate fi chemat să înlocuiască un magistrat și—„robe sur robe ne vaut", roba de magistrat nu merge pe... rochie. Acest argument de formă e de aparență serioasă. Nu tot așa era argumentul de fond mai vechiu, invocat de un scriitor:

„Etre jugé par des femmes! Cette pensée ne fait-elle pas frémir? Les deux sexes seraient victimes. Les jalousies, les rancunes, les dépits, les vanités froissées et les passions déçues trouveraient alors leur jour de revanche. El l'on doit se demander ce que vaudrait cette justice des femmes, variable selon les phases de la lune...".

Lipsă de pricepere psihologică, ori necunoștință de cum se petrec lucrurile și de marea influență ce exercită femeea—femeea tînără—cînd *nu* e lăsată să aibă, deadreptul, acces în justiție, ci numai pe *alte* căi?...

Cînd vor apare reflecțiile aceste, pur personale se va fi hotărît, probabil, într'un fel ori într'altul, soarta femeei-avocat, la noi în Iași. Aci ne interesează numai actualitatea și nu gravitatea discuțiunii.

Prin 1896, în Franța, înscrierea în barou a d-rei Chauvin a dat loc unor lungi și laborioase discuțiuni și polemici. Astăzi chestiunea e rezolvată, femeile pledează în Franța și nu s'a auzit nici o plîngere, fie măcar în contra d-rei Miropolski, că ar fi... prea frumoasă.

Dar obstacolele puse în calea primei avocate au dat naștere, atunci, unei literaturi abundente, între care e destul să amintim „La loi de l'homme". Un om de talia lui Paul Hervieu punea în gura eroinei sale, Laura, întrebări dureroase ca aceasta:

„Est- ce juste qu'une moitié de l'humanité traite l'autre en race conquise?...".

Și iată că, rînd pe rînd, țările toate acordă și vor acorda privilegiul acesta femeilor, pentru că-l cer, pentru că-l pretind, pentru că au destule mijloace să-l dobîndească, tot în virtutea unui vechiu adagiu juridic: „jus suum cuique tribuere..."

Nimic n'a creat geniul omenesc numai pentru o jumătate de omenire...

Rodion

MICI POLEMICI

Cine l'a pus pe d. Filipescu să profetizeze că Silistra va fi un mormînt?
Pasărea pe limba ei piere!

*

D. A. D. Holban a părăsit „Evenimentul" pertru „Cuvîntul".
...Din lac în puț.

*

Demisiunea din șefia partidului conservator, d. P. P. Carp a trimis-o în ziua de 13 Mai.

Tot e adevărat că sunt zile fatale pentru unii oameni.

*

Un ziar de seară pe care „Evenimentul" îl cita adesea cu voluptate, scria eri:
„Au mai mai rămas în jurul d-lui N. Filipescu: un fost ministru și vr'o cîțiva oameni de casă. Tustrei la un loc fac un zero".
N'ar putea confratele local să descifreze de cine vorbește ziarul pe care-l cita adesea, cu voluptate?

*

Nu e o cetate fără—Silistra?
Cum n'ar fi, dacă s'a frînt de zidurile ei pînă și cerbicia d-lui P. P. Carp!

*

De ce se teme baroul local de prima femee-avocat a Iașului?
— Ca să nu prea îndrăgească... „Cuvîntul".

*

Ieri circula un zvon că Dragomir se retrage din teatru.
Sacrificiul nu trebuie dus prea departe. Ar fi de-ajuns să nu... joace.

*

— Dacă femeea-avocat ar cîștiga cauza în Apel?.
— S'ar face dovada că-i lumea pe dos: că și barbații pot... pierde.

*

Cînd a văzut Haki *articolul lui A. D. Holban, a esclamat:*
— Ce ne trebuie Holbanul?. Nouă banul ne lipsește...

Din Protocol

Din expozeul atît de curat și limpede, precuum și sincer făcut de către veneratul Președinte al Consiliului de miniștri Tita Maiorescu, înaintea Senatului, se desprinde, că în afară de soarta Romînilor din Balcani, două au fost chestiunile de o potrivă de însemnate asupra cărora s'a întins acțiunea noastră diplomatică.

Ceream să ni se dea Silistra. Motivul pentru aceasta îl găsim în faptul că la 1878 ni se făcuse nedreptate refuzîndu-ni-se chiar de atunci acest oraș, și acum era momentul de a se repara greșala.

Mai ceream o rectificare de frontieră către Bulgaria.

Motivul era că la caz de oarecari neînțelegeri cu Bulgarii, frontiera noastră către dînșii nu era destul de bine apărată și deci cu cea mai mare ușurință putea fi trecută de trupele Bulgare.

Nu era deci în intențiunea noastră să facem cuceriri teritoriale în dauna Bulgariei, ci voiam numai să ne putem apăra lesne contra lor la caz de nevoe. Pentru aceasta noi socotiam că dacă frontiera nouă s'ar stabili prin o linie care merge dela Turtucaia la Balcik am obținut rezultatul dorit.

Dar încă odată reesă din cele ce s'au petrecut în această cauză că nu era vorba de cît de o frontieră mai ușor de apărat și nici de cum de măriri teritoriale.

Astăzi cînd cunoaștem rezultatul mediațiunei marilor Puteri, suntem puși în situațiune a vedea cum dînsele au înțeles să ne dea satisfacțiune.

Silistra, orașul la care atît de mult țineau Bulgarii, ne-a fost dată. Și ori ce s'ar zice acesta e un cîștig real, e un merit al guvernului și diplomației noastre de a fi putut obține fără vărsare de sînge. Căci de sigur nu e ușor lucru ca un popor victorios, cum în specie erau Bulgarii, să consimtă cu inima ușoară a sacrifica o capitală a unui district al lor, pentru a o da fie cui. A trebuit ca noi să luptăm și să dăm argumente atît de temeinice în cît chiar cerbicia Bulgară să se plece înaintea lor.

In ce privește rectificarea de frontieră în scopul pe care l'am arătat, Puterile au înțeles a da altă soluțiune acestei cereri. Ele au crezut că dacă vor fi opriți Bulgarii a face întăriri dincolo de o linie, care s'ar socoti suficientă pentru apararea graniței noastre către ei, satisfacțiunea dorințelor noastre va fi suficientă și din acest punct de vedere.

Și în adevăr, dacă am avut în vedere numai paza frontierii, iar nu să punem stăpînire pe o cantitate de teritoriu oare care, soluțiunea aceasta nu poate fi de cît mulțumitoare. Avem frontiera asigurată și asta e ceia ce dorim.

Se poate zice: dar dacă bulgarii nu vor respecta această dispoziţiune?

Socotesc că atunci vom fi la largul nostru pentru a ne răfui cu dînșii și Puterile nu vor putea interveni pentru a nu ne lasa să obținem satisfacțiunea la care vom avea drept.

Și acestea sunt cîștigari reale, cîștigari cari vor rămînea. Să apreciem numai un moment ce ar fi fost dacă intram în războiu. Moldova părăsită, căci se știe că pentru statul-major Romînia începe de la fortificații în jos. Atîtea orașe, unele mai mari, altele mai mici pustiite, averile oamenilor jefuite, viața tuturor amenințată. Și după ce copii noștri ar fi mers de la fortificații în jos, să apăre chipurile pe părinții lor, pe cari nu-i puteau apăra de oare-ce îi lăsau de izbeliște valurilor cotropitoare de prin alte părți, să se aleagă cu un rezultat cel mult ca cel obținut astăzi?!

Cît de prudent a lucrat actualul guvern se arată prin cuvintele cu care primul-ministru termina cuvîntarea sa.

In adevăr, d-sa expune că în situațiunea în care s'a găsit, în mijlocul împrejurărilor prin care a trecut, guvernul a adus o soluțiune diferendului dintre noi și Bulgari potrivită lor. Aceasta însă fără să angajaze viitorul. Vor veni la cîrma Statului alte elemente, alte cugetări poate mai superioare, cari vor înțelege să redeschidă procesul cu Bulgaria, le rămîne cîmp deschis pentru aceasta.

Tara nu e angajată cu nimic față de vecina sa. Și în adevăr, dacă n'am cerut de cît Silistra, ca o reparațiune pentru nedreptatea făcută nouă prin tratatul de la Berlin din 1878, dacă n'am cerut de cît asigurarea frontierei noastre către Bulgaria, fără absolut nici un gînd de cucerire teritorială, avem dreptul să fim mîndri de a fi obținut satisfacțiune, fără sacrificiu de oameni și bani.

Trebue în adevăr să recunoaștem că țara noastră are încă nevoe a se întări înăuntru. Economia noastră națională nu e încă așezată pe baze destul de temeinice. Deosebitele păturí sociale manifestă diferite revendicări, și nu va fi de ajuns ca cele mai multe forțe și inteligențe să se pună în serviciul acestor cauze destul de mari și importante.

De sigur a bine meritat de la patrie actualul guvern, care cu tact și răbdare a condus acțiunea diplomatică, pentru a ajunge la o izbîndă, care să satisfacă pe marea majoritate a celor ce trăesc în această țară.

Și în adevăr că multă răbdare și perseverență a trebuit să posedă guvernul pentru a regista la tot ce s'a debitat pe socoteala acțiunei sale.

Dar dacă rezultatele obținute sunt un mare merit pentru guvern, apoi nu mai puțin merit mare are dînsul de a fi putut ține liniștit pe cel mai turbulent dintre politiciani timp de aproape șase luni de zile.

Aceasta, a dat după cît poate aprecia cine-va mai mult de lucru guvernului, decît chiar întreoga sa acțiune diplomatică.

Că a reușit, onoare lui.

V. I. Radu

Să se spună adevărul

Primul ministru a dat toate lămuririle cu privire la protocolul de la Petersburg, și spusele lui, încă proaspete—necontestat adevăruri—au și început să fie intervertite din prima zi.

Nu ne miră acest fapt. E cunoscută mentalitatea unor anumiți gazetari, cari, în îndîrjirea și încăpățînarea lor, ar merge cu negarea până la înfăptuirea celor mai neînchipuite aberații, doar pentru că așa cer personalitățile politice de care depind.

Ceia ce însă e trist, este că nu interpretarea, ce să dă cuvintelor primului ministru, e falșă,—dar că unor fapte precise, afirmate în plin parlament, ziarele din capitală, cum ar fi de-o pildă „Epoca" le substitue neexactități care nu pot revolta, ci cel mult scîrbi.

Care va fi scopul, nu l putem prevedea,—ne așteptăm însă la toate saltimbanceriile stilisticei și relei credințe.

Vom releva însă că atîta vreme cît d. Take Ionescu, răspunde însărcinatului bulgar, d. Danew, care în acest timp conducea tratativele la Londra:

„Mă pui în imposibilitate de a face ceva, Mă așteptam să am cu d-ta o mare bătălie în privința Silistrei, mă așteptam să ne batem și în privința Balcicului, dar pentru tot restul, pentru acea gaură de Cavarna, de exemplu, credeam că lucrul merge de la sine. Acceptați principiul și nu-mi oferiți ceva destul de serios ca să poată servi drept bază la o discuțiune",—nu însămnează că d. ministru de interne va fi renunțat la Silistra, ci, mai mult, d-sa năzuia o rectificare mult mai largă, —Ca Silistra și Covarna, dacă nu Balcicul chiar.

De alt fel din chiar șurubăria diplomatică a d-lui Daneff,—destul de diochiată de altfel—reiese același lucru,—căci principiul iesuitic al minciunei pusă întru reușita unui scop înnalt—intervertirea adevărului—este evidențiată prin însuși al. 3 al protocolului de la Londra în care după ce se recunoaște autonomia școalei și bisericei macedo-române—se spune:

Delegatul Bulgariei este însă surprins — de a constata că după convorbirea cu d. Take Ionescu, ministrul de interne al Romîniei, de la care ar fi reeșit că Silistra nu ar fi fost cuprinsă în pretențiunile României, se vorbește de Turtucaia-Balcic.

Vra să zică cu tot acel *„ar fi reeșit"* — al diplomatului (?) bulgar, rămîne totuși în picioare faptul că era vorba de linia Turtucaia-Balcic.

Sau, se știe de cîtă rea credință a dat dovadă d. Daneff, în toate peripețiile aplanării diferendului cu Bulgaria.

Chiar d. Maiorescu o repetă azi, în plin parlament:

„S'a stabilit inexactitatea afirmațiunei d-lui Daneff. Era desigur chestie de memorie, ori de impresie — dar e tot atît de sigur că era inexact și că d. Daneff n'avea dreptate".

Vra să zică tot ceia ce unele gazete pusese în spatele ministrului de interne, d. Take Ionescu, nu iesă de cît din reaua credință a d-lui Daneff?!

Și cînd te gîndești cîtă zarvă s'a făcut pe tema aceasta!

S'a făcut și se va face, căci după cum spuneam mai sus, „Epoca" afirmă că ministrul de interne nici n'a vorbit cu Daneff, cînd chiar acesta din urmă o declară, ba o pune în scris în însuși protocolul de Londra.

Din cele aratate, nu se poate vedea de cît minciuna cu care se umblă de cei interesați, tocmai acum, cînd aceasta nu mai poate folosi la nimic, acum cînd opinia publică nu mai are nevoe de comentarii gazetărești, — fiind-că lumina ce o așteaptă vine de la doi miniștrii, cei mai vizați în campania din urmă, și care au desvăluit complect taina, cu care se trafică.

Ar fi de dorit deci că macar acum, dușmanii să dezarmeze și să recunoască adevărul.

Dinu.

NOTA ZILEI

In sfîrșit Grecii vor putea să-și arate vitejia lor, în războiul cu... Bulgarii. Odihniți, căci au luptat numai cu... sforile diplomatice, n'au de cît să arate acum ce pot, în contra Bulgarilor istoviți.

De-ocamdată se laudă. Ba că sunt stăpînii Epirului, ba că Macedonia e toată a lor; ba că Albania nu are nici un singur om în afară de Greci, și așa mai departe.

Teribili—Grecii ăștia, de lăudăroși.

Cunoașteți anecdota cu Grecul care, într'o cafenea bucureșteană, făcea socoteală că ai lor sunt nu știm cîte zeci de milioane la număr și începea cam așa:

— „Două milioane la Brăila...

— „Două milioane la Collaro...

Și așa mai departe.

„Collaro" era cafeneaua lor favorită în... Capitala noastră.

Cunoscătorii asigură că de felul ăsta sunt cam toate statisticile și documentele Grecilor moderni,—între cari și istoria cu cucerirea Salonicului... *După ce* Turcii fusese înnăbușiți de Bulgari,—Grecii s'au grăbit să le facă ofertă și să le propună condiții mult mai convenabile, numai ca Diadocul lor să facă pe triumfătorul.

Acum să-i vedem la luptă!

OAMENI ȘI LUCRURI

LA „DREPT"

In 1898 Universitatea ieșană oferia un aspect sensațional, — grație înscrierei la „drept" a unui număr de 3 studente.

In unul din numerile „Opiniei" din acel an—prima serie—regăsesc următoarea scurtă reflexiune și o reproduc cu titlu de document contemporan.

„O eră nouă de înregistrat în învățămîntul nostru superior: cîte-va bacalaureate studiază „Dreptul". Cazul merită cu atît mai mult să fie notat cu cît actualitatea pariziană e procesul d-rei Chauvin, care se luptă pentru a fi înscrisă în rîndurile avocaților, fără multă șansă însă de a izbuti...

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de-vânzare la: PARFUMERIĬ, FARMACIĬ, DROGUERIĬ etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Représentant: Sam. Löbl, Bucureşti.

Căci, după cum zicea în a sa pledoarie procurorul parizian, e o lovitură unică pe care şi-ar da-o societatea bărbătească sie însăşi, surpîndu-şi, cu o nouă încercare, temelia întocmirii sociale pe care au ales-o *ei* barbaţii spre propriul lor folos.

Noi călcăm în totul pe urma Apusului, cu oarecare întîrziere, contrar de cum face soarele, care, la noi, se iveşte mai întâi. Era fatal dar ca fata noastră—o licenţă pentru un joc de sunete!—să bată şi ea la poarta templului universitar şi să sacrifice pe altarul marei Culturi.

Urmarea? Va fi acea despre care a pomenit în recentul său discurs doctorul Istrate; va fi înstrăinarea tot mai mult a femeei de la viaţa burgheză şi va înlecui pînă la un punct ceea după Dumas, nu au adesea cele mai frumoase fete: avuţia?

Inscrierea domnişoarelor la „drept" e prologul unei lupte nouă, unei forme noue de încăierare socială. Cel întâi proces vor trebui să ni-l intenteze nouă, sexului tare, adversarii „naturali", pentru a le da *dreptul* să uzeze de cunoştinţele lor, pentru a le da voie să îmbrace „roba" de-asupra rochiei, în semn că *robia* s'a sfîrşit.

Procesul acela însă poate fi dinainte privit ca o cauză pierdută—et pour cause..."

Dovadă că era cauză pierdută, este că, astăzi, după aproape două decenii se pledează încă în faţa Curţii, iar noi ne ocupăm încă de aceiaşi actualitate...

Un detaliu... istoric. Primele lecţiuni la care au asistat atunci domnişoarele erau ale cunoscutului profesor iaşan A..., zis şi Tololoi. Pentru a le... plictisi, profesorul recurse la cele mai pipărate anecdote şi cele mai triviale aluzii, în timpul cursului.

Unele într'adevăr s'au plictisit şi au ales cîte o facultate cu mai puţine dificultăţi.

R.

Un raport judicios

— Prefectul de Suceava, d. N. Catargi, adresează un important raport ministrului de interne —

Evident, rapoartele prefecţilor, mai cu seamă cînd sunt judicios făcute, au o mare importanţă pentru administraţia centrală, căci îi dau posibilitatea să cunoască pe deplin starea reală a lucrurilor din ţară.

Aceasta cu atît mai mult cînd rapoartele în chestiune îmbrăţişează toate ramurile activităţei administrative.

In cadrul unor atari rapoarte, intră, fără îndoială, acel adresat de actualul prefect al judeţului Suceava, d. N. Catargi, referitor la starea generală a judeţului pe care îl administrează.

In neputinţă de a publica, în întregime cuprinsul acelui raport—din cauză că spaţiul nu ne permite — redăm unele pasagii, pe care le credem prea interesante:

Starea Sanitară

Vorbind de activitatea corpului medical raportul spune:

„Din această anchetă am constatat că activitatea personalului medical este îndreptată aproape exclusiv numai pentru combaterea şi stingerea epidemiilor şi că boalele cu caracter endemic: sifilisul, pelagra, tuberculoza, paludismul şi guşa, care în acest judeţ sunt destul de întinse, sunt lăsate pe planul al doilea sau neglijate cu totul.

Ultima statistică a cazurilor de boale endemice, ce am dispus să se alcătuiască de personalul medical, pe comune, arată că avem: 1090 sifilitici, 1237 pelagroşi, 212 tuberculoşi, 534 guşaţi şi 1500 paludici.

De sigur că numărul bolnavilor din statistică este sub cel real, cuprinzînd numai cazurile înregistrate de serviciul medical, nu şi pe acelea foarte numeroase care nu ajung pînă la el, sau pînă la care el nu poate ajunge.

Infăţişarea tinerilor înaintea Consiliului de revizie al recrutărei armatei din anul acesta, prezidat de noi, ne-a întărit convingerea ce ne formasem în urma constatărilor culese cu ocaziunea inspecţiunilor că populaţiunea judeţului în multe localităţi degenerează, fiind bîntuită pe o scară întinsă de boalele enumărate—De aceia ne-am grăbit să aducem chestiunea în discuţiunea celui mai apropiat consiliu de higienă, în care, după ce am făcut descrierea stării sanitare generale a judeţului, am aratat că cele mai frequente şi tot odată cele mai periculoase boale endemice din punct de vedere naţional şi economic sunt: sifilisul, pelagra guşa şi tuberculoza, şi că deci se impune să ne îndreptăm toată atenţiunea şi activitatea pentru combaterea lor".

*

D. Catargi înzistă apoi pe larg asupra pelagrei şi guşei, foarte răspîndită în acest judeţ, şi în privinţa combaterei cărora cere măsuri urgente.

Drumurile

După ce inzistă pe larg asupra stărei rele a drumurilor din acel judeţ, raportul spune:

„Pe hîrtie judeţul Suceava are o întindere de 1301 klm. drumuri publice clasate, dar din această reţea, avem numai 692 klm, drumuri petruite. De fapt însă numai o singură soşea poate fi privită ca bună, pe întreaga întindere: anume şoseaua naţională de la hotarul judeţului Roman prin Fălticeni la punctele de vamă spre Bucovina şi Cornu-Luncii cu ramura Mălini-Muntele-Stănişoara pînă la scoborîrea ei la Bapşa din regiunea Bistriţei.

Se mai poate conta pe cîte-va zecimi de klm. din şoselele judeţene: Fălticeni-Neamţ; Fălticeni-Dolhasca şi Moţca-Paşcani-Tg.-Frumos şi părţi răslete de soşele vecinale.

Restul drumurilor şoseluite sunt slab împetruite şi nu pot rezista unor vremuri rele mai îndelungate, mai ales primavara, după desgheţ, cînd se desfundă pe mari distanţe şi mai devin impracticabile.

Podurile în general sunt slabe, făcute din material lemnos de calitate inferioară şi cum sunt mereu în reparaţie şi reconstrucţiune, fac dificultăţi serioase comunicaţiei. — In anii din urmă s'au construit poduri definitive peste Siret la Dolhasca şi Lespezi şi peste Moldova la Mălini, iar la Liteni se construeşte peste Siret un pod de beton armat.

Partea de mijloc a judeţului şi valea Moldovei, sunt într'un cît-va avantajate în privinţa şoselelor; partea de sud est şi întreaga vale a Siretului sunt încă înapoiate, iar în partea muntoasă drumurile sunt aproape impracticabile.

Negreşit că această stare deplorabilă nu mai poate dăinui şi neapărat trebuesc luate măsuri serioase pentru îndreptare".

Raportul dintre organele administrative

In această parte raportul cuprinde lucruri extrem de importante şi care ar trebui să preocupe pe cei chemaţi a veghea la buna administraţie a acestei ţări.

Prefectul se ocupă din nou, şi pe larg, de insuficienta retribuţie a administratorilor de plasă şi vorbind apoi de situaţia acestora în raport cu organele jandărmăriei rurale şi a drepturilor conferite lor de lege d. Catargi spune:

„ În ce priveşte raporturile dintre administratori şi jandarmi, am constatat că aceste organe auxiliare, cari au ca principală atribuţiune de a executa dispoziţiunile luate de adminstratori cu privire la ordinea şi siguranţa publică, nu cunosc adevărata lor situaţiune erarhică faţă de administratori.

De aceia, în multe împrejurări administratorii se lipsesc de concursul jandarmilor, numai spre a evita conflicte şi a nu avea nemulţumiri din partea lor.

Noi, am dat instrucţiuni precise d-lui Comandant al Companiei, de a îngriji mai de aproape de educaţia jandarmilor şi a lua măsuri de reprimandă contra acelora cari vor persevera în a fi insubordonaţi şi ireveranţioşi faţă de administratori.

Ar trebui ca şi în privinţa atribuţiunilor de poliţie judiciară, jandarmii să fie puşi sub autoritatea directă a administratorilor, căci sistemul de astăzi după care ei lucrează independent, s'a dovedit că prezintă următoarele grave inconveniente:

a) Pentru respectul ce jandarmii datoresc în toate ocaziunile administratorilor, Jandarmii avînd dreptul de a aneheta cazurile de poliţie judiciară direct şi independent, dacă intervin şi administratorii, ei sînt ţinuţi să procedeze separat de acţiunea jandarmilor, căci aceştia au dreptul de a refuza să se pună la dispoziţiea administratorilor.

Printr'o asemenea procedare jandarmii se deprind a nu mai avea simţimîntul autorităţei administratorului de plasă, ale cărui ordine de serviciu nu le mai execută cu destulă promptitudine.

b) Pentru prestigiul însuşi al instituţiunei jăndărmăriei. Jandarmii ofiţeri de poliţie judiciară, neavînd o instrucţiune suficientă pentru îndeplinirea acestei atribuţiuni. lucrările ce încheie în această delicată materie, au aproape totdeauna lipsuri de fond şi formă, din care cauză parchetele le înapoiază, spre a se relua cercetările de administratori de plăşi.

c) Pentru coordonarea cercetărilor şi instruirea afacerilor de parchete şi instrucţiune. Prin încheerea a două serii de lucrări pentru cercetările preliminare ale unuia şi aceluiaş fapt penal de două organe, după sisteme de cercetări deosebite intruirea afacerilor de către parchet şi judecătorul de instrucţie, se va face cu mai multă greutate, tocmai fiind că sistemele cercetărilor sunt deosebite şi lucrările pot conţine dispoziţiuni contradictorii.

Toate aceste inconveniente ar dispare dacă jandarmii ar lucra sub conducerea şi supravegherea administratorului de plasă".

Activitatea extra şcolară

In această chestie rsportul se exprimă ast-fel:

„Din pricina activităţii extra şcolare cu caracter economic a învăţătorilor, care în ultimul timp a luat o foarte mare extensiune, bunul mers al învăţămîntului stînjeneşte fiindcă învăţătorii atraşi de cîştigul ce le esă de la bănci şi celelalte cooperative, îşi îndreaptă mai toată activitatea lor în aceste direcţiuni, iar şcoala rămîne pe mîna monitorilor.

Se impune dar, ca învăţătorul să fie readus la misiunea lui firească catedra—şi să fie scos din toate întreprinderile cu caracter economic.

Dacă îi va mai rămîne timp disponibil, se poate avînta şi în activităţi extraşcolare, cu o singură condiţiune, ca ele să aibă exclusiv un caracter cultural precum: cursuri cu adulţi, case de citire, coruri, serbări, şezători, cercuri culturale, lucru manual, etc."

Anomaliile legei recrutărei

In privinţa aceasta d. Catargi constată următoarele subliniate cu sugestivele cazuri care urmează:

„Operaţiunile de revizie a recrutărei armatei, ne-au indicat că sînt necesare următoarele modificări în actuala lege:

a). Art. 41 din legea de recrutare, în senzul ca la supra-revizie Consiliul să poată reveni asupra deciziunilor sale în cazul cînd constată că un tînăr prezintă infirmităţi, care-l fac inapt pentru serviciul militar şi-i dau dreptul la scutire.

Cu actuala dispoziţiune, de şi d. medic recrutor a constatat la supra-revizie că doui tineri: Meerovici Faibiş din comuna Dolhasca şi Herşcovici Iţic Leib din Fălticeni, urmau să fie scutiţi fiind că presintau infirmităţi, primul ne avînd dantură, iar cel de al doilea avînd conformaţia gîtului strîmbă, totuşi consiliul n'a putut reveni asupra deciziunei anterioare, prin care aceşti tineri au fost recrutaţi.

b). Art. 18 alin. d trebue modificat în sensul ca să se acorde dispensă unicului fiu şi celorlalte categorii de tineri prevăzute aci, în cazul cînd tatăl prezintă infirmităţi cari îl pun în imposibilitate de a se putea hrăni, indiferent de vrîsta sa căci din modul cum e redactat textul în chestiune ar reeşi că, spre a se da drept la dispensă, tatăl trebue să îndeplinească două condiţiuni concomitente: vrîsta de 70 ani şi o infirmitate, şi dacă s'ar face aplicaţiunea legei în acest sens, s'ar nedreptăţi toţi acei infirmi cari n'au această vrîstă, dar cari sunt în imposibilitate de a se hrăni.

c). Trebue abrogată ca inechitabilă dispoziţiunea art. 65 alin. c din regulamentul legei de recrutare, care prevede că unicul fiu de mamă văduvă prin divorţ, are drept de dispensă numai în cazul cînd divorţul s'a pronunţat în favoarea mamei.

Cu actuala dispoziţie din regulament, de şi s'a constatat de d. medic recrutor că mama tînărului D-trie Nicolae din comuna Oprişeni este infirmă şi în imposibilitate de a-şi cîştiga existenţa, totuşi fiul ei, a fost recrutat pentru motivul că fiind divorţată de bărbatul său, divorţul n'a fost pronunţat în favoarea sa.

Liceul Militar Iaşi

Aduce la cunoştinţă că în ziua de 1 Iunie a. c. va ţinea licitaţie pentru aprovizionarea echipamentului elevilor pe 1913 | 914.

Pentru ori ce informaţii doritorii se vor adresa şcoalii.

Doctorul Halpern

dela Facultatea de Medicină din Paris, vechiu mamoş francez

Boli de femei — faceri — Genito-urinare

s'a mutat în strada Păcurari 5, deasupra Farmaciei Dr. Căpăţină, vis-a-vis de Tuffli.

VACCINARI

practică

Dr. A. STEUERMAN

— Str. Cuza-Vodă 13 —

INFORMAŢII

■ S'a acordat medalia „Meritul comercial şi industrial" clasa I următoarelor persoane din oraşul nostru:

N. Cananău, N. Racoviţă, farmacist,—Eduard I. Petigreff,—C. Papana,—Albert Panizzi, inginer,—Iancu Gheorghiu industriaş,—Moritz Wachtel,—Wilhelm Dinermann, — Norbert Osterzetzer, — Iosef Hirsch,—Virgil Hălăceanu, inginer, comerciant,—Julius Reiniche, industriaş,—D. I. Manolescu, industriaş.

Clasa II-a d-lor:

Justin Adace, farmacist. Vasile Arseni, industriaş. Spiridon Dobrovici, comerciant. Ion A. Ermacov, comerciant, Andrei Smirnov, comerciant. Adrian Smirnov, comerciant. Constantin A. Fleaşcă, com. Ştefan Dembinski, farmacist. Leopold Ferderber, farmacist. Ion Rotbard, farmacist Iohan Rameder, farmacist, Albert Bertoli, industriaş. Vasile Bogza, comerciant membru al Camerei de comerţ şi industrie. Luca Bogdan, industriaş. Anton Andriescu, comerciant. C. Andriescu, comerciant. I. Marcopol Fleaşcă, comerciant. Al. Funiak, comerciant. Ion F. Enghel, farmacist. C. D. Arghiropol, membru al Camerei de Comerţ şi industrie. Max H. Goldner tipograf. Niculae Duduica, comerciant, membru al Camerei de comerţ şi industrie. Richard Tuffli, comerciant, membru al Camerei de comerţ şi industrie. Ioan S. Ionescu, tipograf, membru al Camerei de comerţ şi industrie.

Clasa III-a d-lui C. Bordei, comerciant.

■ D. A. D. Xenopol va face în ziua de 17 Mai o comunicare la „Academia Romînă", vorbind despre „Ideea de lege şi ideea de prevedere în materie socială".

■ In „Monitorul Oficial" a apărut decretul prin care Prea Cuviosul Arhimandrit Evghenie Ungureanu, superior provizoriu al Sf. monastiri-model Cetăţuia, se întăreşte, cu începere dela 1 Maiu a. c., în mod definitiv în acest post.

■ Citim în „Galaţii" de astăzi:

O persoană din oraşul nostru, venită, eri din Silistra, ne comunică că bulgarii din acel oraş, au făcut toate preparativele de plecare.

Toată armata din Silistra a plecat spre Serbia. Concetăţeanul nostru întrebînd pe un militar bulgar unde pleacă trupele, acesta i-a răspuns: „Să dăm o mică lecţie sîrbilor şi grecilor".

— Atunci v'aţi înţăles definitiv cu romînii? Plecaţi în linişte.

— Plecăm în linişte dar cu romînii o să mai avem de furcă — a încheiat ofiţerul bulgar.

■ Ieri s'a închis sesiunea Curţii cu Juri din judeţul Iaşi.

■ D. prof Iulian Teodorescu, va suspenda cursul de drept penal Vineri 17 Mai. Examenele vor începe în primele zile ale lunei lunie.

■ Inaugurarea noilor pavilioane pentru femei, construite la ospiciul de infirmi de la Galata se va face cu deosebită solemnitate Duminică 26 Mai.

Tot atunci se va pune şi piatra fundamentală la pavilionul, ce se va construi pentru bătrîni la acelaş ospiciu.

Vor asista şi d-nii efori Pogonat, dr. Riegler şi Cristea Criste.

■ Comitetul pentru ridicarea monumentului lui M. Kogălniceanu, în Piatra-Neamţ, a invitat pe profesorii şcolilor secundare din localitate, a lua parte la marile serbări ale desvelirei, care vor avea loc între 19—20 Mai c. După cum se ştie, solemnitatea va fi prezentată de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei şi Sucevei şi asistată de reprezintanţii M. S. Regelui, A. S. R. Principelui moştenitor şi ai guvernului.

Participanţii vor beneficia de reducerea de 50 la sută pe căile ferate care se va acorda cu începere de la 18 Mai, pînă la 22 Mai.

■ D. Emil Palade a fost numit perceptor rural cl III-a în serviciul administraţiei financiare de Iaşi.

■ D. P. Sp. Topali mare industriaş din Vaslui, a donat Academiei comerciale de curînd înfiinţată. suma de 5000 lei.

E o pildă care ar putea fi imitată.

■ De la societatea de medici şi naturalişti. — Luni seara 13 Mai, a avut loc în localul societăţii de medici şi naturalişti din localitate, şedinţa ordinară ştiinţifică sub preşidenţia d-lui prof. dr. Demetriade, preşedintele societăţei.

Au luat parte la şedinţă d-nii d-ri Borcea, Erbiceanu, Hortolomei, Konia sen. Mironescu, Stenner şi Tănăsescu.

La ordinea zilei au fost următoarele:

1) Prezintări de piese: de către d. prof. dr. Tănăsescu şi comunicări făcute de către d-nii d-ri. Borcea şi Tănăsescu

Viitoarea şedinţă va avea loc la 28 Mai.

■ Vineri 17 Mai începe în oraşul nostru grandiosul ciclu **Quo Vadis**, în sala circului Sidoli şi în grădina Traian.

Filmul care se reprezintă „Quo Vadis" este o adaptare fidelă şi însufleţită după scrierea lui Sienkiewicz. Bogată în numeroase figuri, exactă în cele mai mici detailii, această desfăşurare este realitatea însăşi „Quo vadis", este o operă magistrală de evocaţie.

Viaţa Romei imperiale nu e numai schiţată şi nici redată rece, fără vălag cum e descrisă în cîteva romane istorice, ci *retrăită* cu vehemenţă, respirată cu voluptate.

Această operă ne dă într'adevăr o ediţie complecră, perfectă a marelui roman al lui Sienkiewicz.

Acest film ni-l trimite Roma eternă şi numai ea putea să ne ofere această sinceră reconstituire, pentru că acolo, în clasica mitropolă reapare trecutul şi ne redă aceleaşi arcuri triumfale, teatre şi ruine aurite de apusul soarelui, acolo răsună eternul cîntec care glorifică puterea antică şi antica frumuseţe.

Un asemenea succes, scrie „Le Journal" din Paris, nu l'a obţinut cinematograful de la invenţia lui până astăzi.

Afară de înscenarea uriaşă, celebra scriere „Quo vadis" a maistrului Sienkiewicz este o adaptare de o desevîrşită artă.

Aceste reprezentaţii, care se dau zilele acestea la „Hipodrom" atrag întreg Parisul. Vasta sală, un haos, care cuprinde între pereţii sei de fer 20.000 de oameni, e prea mică pentru afluenţa colosală a spectatorilor.

O statistică interesantă: Costul total al acestei opere a întrecut suma de 400000 lei. Privilegiul pentru exploatarea exclusivă în America a fost cedat pentru suma de 700000 lei, pentru Anglia 250,000 lei.

Acest film a fascinat întreprinderile mari cinematografice, precum şi lumea întreaga de spectatori.

In Bucureşti această grandioasă desfăşurare a fost înfăţişată la cele mai principale cinematografe şi reprezentarea acestui film continuă încă; peste 250,000 spectatori au admirat această artistică adaptare.

■ „Monitorul Oficial" de astăzi promulgă decretul de împămîntenire a d-lui Neculai I. Apoteker, licenţiat în drept.

■ Farmaciştii locali sunt convocaţi astăzi la orele 5 jum. Alaltăeri şedinţa anunţată n'a avut loc.

■ **Diverse întîmplări.**—*Moarte subită.*—Intr'o cameră a hotelului «Central" a încetat subit din viaţă comerciantul Iancu Rabinovici din comuna Buceci.

— *Rănire.*—Intre ucenicii Dumitriu Tereuţ şi lucrătorul Ţiglea Vasile, dela fabrica de trăsuri Rosin, ivindu-se o ceartă,—lucrătorul a tăeat pe ucenic cu un briceag la mînă.

— *O naştere la institutul...antirabic.*—Femeia Catinca Crîşmariu muşcată de un cîne turbat, a fost internată la institutul antirabic unde a dat naştere unei fetiţe.

— *Moarte suspectă.* — In str. Sărărie No. 10 s'a găsit mort numitul C. Roiţa.

Un profesor *de limba romînă care să înveţe pe un tînăr german româneşte, se caută.*

A se adresa str. Sinagogilor No. 8.

INLATURAŢI

PĂRUL ALB

întrebuinţînd dar

Vopsea pentru PAR Seeger

care vopseste imediat şi în mod natural părul albit sau cărunt, după dorinţă în:

Negru, Brun, Castaniu şi Blond

Intrebuinţarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată

Preţul unui flacon Lei 2.50

De vînzare la Farmacii, Droguerii şi Parfumerii

Depozit general: Bucureşti, Strada C. G. Cantacuzino 40

Ultime Informaţii

Expoziţia agricolă.—*Din iniţiativa d-lui Ştefan Negruzzi, prefectul judeţului, se va organiza în cursul lunei Septembrie, o exprziţie agricolă, ce promite să aibă un succes desăvârşit.*

Sindicatul agricol din Capitală a promis tot concursul. Aseminea d. Negruzzi a obţinut concursul ministerului de agricultură.

Se vor acorda premii însemnate. Expoziţia va fi legată cu o serie de serbări, cari vor atrage negreşit lume multă în Iaşi.

Toate comunele vor participa la această expoziţie cu produsele lor.

D. N. Filipescu a adresat ziarului „L'Indépandance Roumaine" următoarea scrisoare, cu data de 14 Mai:

Domnule Director,

Spuneaţi în ultimul număr al ziarului Dv., că nu ştiţi încă pînă acum care va fi atitudinea mea în prezenţa retragerei d-lui Carp.

O să vă mulţumesc curiozitatea în două cuvinte.

Voiu urma pe d. Carp.

Primiţi, etc.

Acum lumea e lămurită.

Intrebarea e, îl va urma pînă unde?

Comitetul instituit pentru ridicarea unei statui lui M. Kogălniceanu, în oraşul P-Neamţ e invitat la serbările desvelirei statuei, pe d. Rector al universităţei din preună cu colegiul profesoral.

Serbările vor avea loc în zilele de 19 şi 20 Mai.

Universitatea va fi reprezentată de d. C. Stere, Rectorul universităţii şi cîte un delegat din partea celor 4 facultăţi.

Delegaţiunea va depune o coroană. Se ştie că la aceasta solemnitate, vor asista şi d-nii Miniştrii Take Ionescu şi Al. A. Badareu.

Cele două probe date candidaţilor pentru catedra de clinică internă, eri, au fost: „Miocardita „infecţioasă"—chestiune pusă de d. prof. Bacaloglu şi „complicaţiile lithiosei billiare"— chestiune pusă de d. prof. Negel.

Chestiunile s'au tras la sorţi.

„Epoca" anunţă că numai următorii senatori şi deputaţi împărtăşesc vederile d-lui P. Carp în politica externă şi internă:

N. Filipescu, Virgil Arion, M. Săulescu, M. Vlădescu, Jean Miclescu, G. Ştirbey, M. Cantacuzino, dr. Thomescu, Pessakov, D. Şoimescu,. Găvănescul, Urseanu, Volenti, Tretinescu, V. Miclescu, Apostoleanu, C. Pariano, dr. Sabin, Suditu, G. Stolojan, C. Meissner, Miculescu, G. Petcu Odobeşteanu, T. Pizani, Emil Juvara, I. Berceanu, dr. Giani, G. Deşliu, Protopopescu Pake, Solacolu, T. Chircu, C. Grigorescu.

Societatea „Unirea educătoarelor romîne", îşi va ţinea obişnuita şedinţă mîne, *Joi, 16 Mai, oarele 4 p. m.*. în localul şcoalei secundare „Oltea Doamna" de sub direcţiunea d-rei Tereza Stratilescu.

Va fi vorba despre „Femeia în literatura romînă" şi anume la Gh. Asachi şi Eliade Rădulescu.

Sunt rugate d-nele membre şi chiar persoanele particulare a lua parte în număr cît de mare, la aceste interesante şi prea instructive şedinţe.

Ziarul „La Roumanie" de astă-zi publică următoarele:

Unele jurnale se ocupă de pretinsele negocieri în vederea unei fuziuni între partidele conservator şi conservator-democrat. Mai cu seamă „Viitorul" care a dat această ştire şi care cu toată desminţirea făcută de către ziarul „La Politique", persistă a afirma că ştie că această chestiune a fost discutată între d-nii Maiorescu şi Take Ionescu.

Suntem autorizaţi a da cea mai formală dezminţire acestor afirmaţiuni.

Intre d-nii Maiorescu şi Take Ionescu n'a avut loc nici un fel de convorbiri şi nici o aluziune, cel puţin, relativ la chestiunea unei fuziuni între cele două partide, care se găsesc astă-zi la guvern.

D. Ştefan Negruzzi, prefectul judeţului, care a fost în Capitală, în interes de serviciu, s'a reîntors azi în localitate.

D. Negruzzi fiind în Capitală, a luat înţelegere cu d. Elie Radu, asupra plecărei d-lor la Londra pentru a participa la congresul internaţioual al drumurilor, unde au a sosi în ziua de 10 Iunie viitor.

Comitetul pentru ridicarea bustului regretatului V. Burlă, a fost convocat pentru astă-zi spre a stabili definitiv ziua inaugurării bustului, precum şi modalitatea solemnităţii.

In lunile de vară, d. André Faure va ţine la Paris, Bordeaux, Marseille etc. o serie de conferinţe asupra stării culturale, sociale şi politice a Romîniei.

In ziua de 18 Mai, se va proceda la vînzarea mărfurilor falitului A. P. Fruhtmannn.

Pe malul Jijiei în apropiere de Cristeşti a fost găsit cadavrul unui tînăr necunoscut.

Zilele acestea domnul rector al universităţii va convoca Marele Colegiu Universitar pentru a discuta asupra creditelor acordate universităţii.

La şcoala M. Kogălniceanu s'a deschis azi seziunea extra-ordinară de examene pentru elevii de curs primar preparaţi în particular.

Comisiunea ce examinează, e alcătuită din d-nii N. Ionescu preşedinte, Maria Tulbure, Laura Roiu şi Gr. Roiu membri.

Din Poeni *Serbări.*— In ziua de 12 Mai 1912 s'au pus bazele unui atelier de Cizmărie, pe lîngă Societatea Cooperativă din comuna Poeni Judeţ. Iaşi.

La ora 2 p. m. s'a oficiat un tedeum la biserica din satul Comarna de către preoţii: Economul Cost. Oanu şi Sachelarul Gh. Gheorghiu.

La terminare Preotul Gh. Gheorghiu Licenţiat în Teologie, Preşedintele Cooperativei a ţinut o predică foarte frumoasă, arătînd scopul înfiinţării acestui atelier pe lîngă Cooperativă.

Incheind Sf-sa a îndemnat pe toţi locuitorii a da concursul lor spre a o face se progreseze

De aici toţi în corpore cu steagul au mers la sediul atelierului de cizmărie unde s'a făcut sfinţirea localului şi s'a expus cîte-va pereche de cizme spre viderea fie cărui. Aici a vorbit d-lui Vasile Michailescu Invăţător din Poeni îndemnînd din nou pe locuitori spre a da concursul lor.

Au luat parte toate autorităţile şi un public foarte numeros aproape 400 de persoane.

Acest atelier care se compune din un maistru şi trei lucrători are menirea de a furniza încălţăminte şi satelor vecine.

Societatea ortodoxă naţională a femeilor romîne adresează cele mai călduroase mulţumiri domnişoarelor şi domnilor cari au avut bunătatea de a cheta în beneficiul societăţei, Vineri 10 Mai, strîngînd suma de 642 lei 50 bani. De asemenea societatea aduce cele mai vii mulţumiri persoanelor distinse care au dat obolul lor cu atîta bună-voinţă dînd prin aceasta dovadă că au înţeles scopul înalt ce-l urmăreşte societatea.

D. P. P. Carp, a părăsit aseară Capitala, reîntorcîndu-se la Ţibăneşti.

D. dr. Grig. Bazgan a fost numit preparator provizor la Laboratorul de Histologie, în locul d-lui asistent dr. I. Lebell demisionat.

Direcţia C. F. R. a făcut cunoscut astă-zi Rectoratului Universitar din Iaşi că d. Ministru al Lucrărilor publice a admis ca d-nii studenţi, cari vor prezenta cărţile eliberate de Universitatea din Iaşi şi vizate de C. F. R. vor putea călători cu o reducere de 50 la sută, atît în cl. II-a cît şi în clasa III.

Deaseminea a admis această reducere şi studenţilor romîni cari urmează la Facultatea de teologie din Cernăuţi.

Dl. Max H. Goldner proprietarul celei mai vechi tipografii din Moldova şi tipograful ziarului nostru, a fost decorat cu medalia „Meritul Comercial şi Industrial."

Judiciare.—In procesul pentru un contract de arendă dintre Aglae Varduca cu V. Craiu, Curtea de Apel s. I. a admis apelul d-nei Varduca, reformînd în parte sentinţa civilă a trib. de Roman, şi a redus contractul de arendă al moşiei „Chicera Stăniţa", la periodul legal de 5 ani.

A condamnat deasemenea pe Vasile Craiu să plătească d-nei Varduca 200 lei cheltueli de judecată.

— La 4 Iunie se va judeca procesul lui Al. Pandele, căp. M. Pandele şi alţii, pentru punerea în posesiune a averei defunctului colonel Lipan.

— A fost ajurnat procesul pentru bani dintre Nathan Grüspan cu Banca Agricolă.

— Secţia II-a a Curţii de Apel a achitat pe I. Goldfeder pentru bancrută frauduloasă, condamnîndu-l la 2 luni închisoare pentru bancrută simplă.

— S'a respins apelul lui Iosef Valdmann vinovat de falş în acte private, menţinîndu-i sentinţa de condamnare a tribunalului.

— Camera de punere sub acuzare a dispus trimiterea în judecata curţii cu juri din Bacău a lui Gh. Surugiu şi Dragoş a Măriuţei, pentru tălhărie.

„Misterul camerei galbene" este titlul senzaţionalei piese, o adaptare după romanul lui Gaston Leroux, care se desfăşoară astă-seară Mercuri 15 Maiu pe ecranul cinematografic Pathé-Frères, din vasta sală a circului Sidoli, şi face parte din seria filmelor lungi teatrale. Toate rolurile sunt interpretate de ansamblul artistic al scenelor pariziane.

Mai urmează apoi în programul de astă seară, compus excepţional din cinci părţi mari:

„Inimi zdrobite"! Măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor străine, (două părţi).

Vederi din Crimeea (Sudul Rusiei), călătorii pitoreşti.

Portul Houfleur (Franţa) la gurile Senei. Călătorii.

La masa verde, piesă originală.

Bebe şi Jeana d'Arc, scene foarte humoristice.

Procesul femeei-avocat

Alcătuirea Curţii.— Asistenţa. — Pledoariile avocaţilor.—Susţinători şi apărători

Curtea de Apel secţia I a judecat astăzi apelul advocaţilor în contra deciziunei consiliului de disciplină al baroului iaşan prin care a admis înscrierea în barou a d-nei Ella Negruzzi.

O numeroasă asistenţă, printre care multe d-ne din lumea distinsă, ocupă sala curţei de apel. Din cauza afluenţei îndată ce şedinţa a fost deschisă, uşele au fost închise.

Dl. Prim preşedinte Burada dă cuvîntul apelanţilor care sunt toţi prezenţi. D-l profesor I. Peretz într'o frumoasă pledoarie analizează motivele de ordin social şi tradiţional pentru care apelanţii sunt în contra înscrierei femeilor în barou.

Dl. advocat St. Georgescu tot din partea advocaţilor arată cum cazul d-nei Negrutzi e al patrulea în ţara noastră, citează deciziunile precedente şi ocupîndu-se de cazul femeei avocat la Romani, arată cum aceştia erau indignaţi de modul în care îşi exercita profesiunea de avocat.

Din partea d-nei Negrutzzi au pledat d-nii Costin, Sturza şi N. Xenopol care, răspunzînd la cele susţinute de apelanţi spun că argumentele de ordin social n'au nici o importanţă în această chestie," şi ca argumentul de text acela că: terminii legii sunt masculini, departe de a fi un argument în favoarea tezei apelanţilor e un argument în contra ei, dat fiind-că nicăerea în legilaţiunea noastră nu se întrebuinţează alţi termeni.

Luînd cuvîntul în replică d. advocat M. Mavrodin rămînînd pe termenul strict juridic arată că atît legea advocaţilor din 1839 cît şi cele din 1864 şi 1907 sunt categorice în senzul că nu permit femeei de a exercita profesiunea de advocat. D-sa arată cum ori de cîte ori leguitorul a vrut să admită pe femei în anumite funcţii a întrebuinţat termeni care să nu lase nici o îndoială asupra înţelesului lor. Citează legea poştelor şi altele. Arată apoi greşala consiliului de disciplină cînd spunea că lucrările pregătitoare ale legei din 1907 nu vorbesc nimic despre chestiunea dacă femeia poate să fie advocat.

D-sa citeşte raportul d-lui Mişu Antonescu, propunătorul legei în care d-sa arată motivele care l'au făcut să nu dea femeei dreptul de a se înscrie în birou. Citează apoi vorbele d-lui Take Ionescu care se află pe banca ministerială şi care spunea că legea de faţă păstrează în general tradiţiunile de pînă acum cu toate că reglementează cîte-va mici chestiuni noi. D. Mavrodin termină accentuînd încă odată asupra intenţiunei clare, a legiuitorului, de a nu admite femeile advocat şi de a pastra deci tradiţionale intenţiuni care rezultă categoric atît din raport cît şi din discuţiunea legei din 1907 şi conchide la admiterea apelului şi respingerea cererei d-nei Negruzii de a fi înscrisă ca advocat stagiar în baroul ieşan.

După suspendarea şedinţei i-a cuvîntul d. E. Herovanu care analizează chestiunea din punct de vedere juridic. Atît în ce prieeşte prescripţiunile legei de la 64 cît şi a celei actuale. Arată că femeia trebueşte lasată să ia parte efectiv la viaţa socială.

Combate argumentările bazate pe sustragerea femeei de la datoria de soţie şi mamă, spunînd că aceasta este o chestiune de fapt, care nu poate fi generalizată. Cere respingerea apelului.

După terminarea pledoarei d-lui E. Herovanu curtea intră în deliberare.

Timp de 40 minute asistenţa doamnelor mai ales aşteaptă cu încordare hotărîrea curţii.

Curtea îşi face apariţia în sală şi d-nul Prim-preşedinte Burada citeşte hotărîrea prin care:

Curtea cu majoritate admite apelul avocaţilor şi respinge cererea d-nei Ella Negruzzi de a fi înscrisă în barou.

Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iaşi, organizează pentru seara de 1 Iunie a. c., în sala Circului Sidoli, o frumoasă serată dansantă.

Muzica militară a regimentului 13 Stefan cel mare, va cînta în tot timpul seratei, cele mai noui şi frumoase arii.

Biletele de intrare pentru această serată, se află de vînzare la tipografia H. Goldner, precum şi la tipografia „Dacia".

Grigore Dimitrescu
profesor universitar—fost magistrat
AVOCAT
S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor)
Consultaţiuni 7 — 8 seara.

De Inchiriat *Un apartament în strada Codrescu No, 7 complect reparat, compus din 5 camere spaţioase cu un antret, bucătărie, pivniţă, curte etc. cu preţ avantajos.*
A se adresa d-lui I. A. Scriban. str. Codrescu No. 7.

ULTIMA ORA

Tratativele de pace

Conflictul Bulgaro-Sîrb

Reformele militare în Franţa

Paris.—Camera.—D Dumont ministru de finanţe depune proectul comptului special al aparărei naţionale. Ministrul de răsboiu dă explicaţiuni. Deputatul Violette vorbeşte contra menţinerei clasei care urma să fie eliberată. D. Barthou combate energic pe d. Violette.

Punerea la vot a proectelor a fost salutată cu aplauze şi ele au fost adoptate cu 386 v. contra a 165.

Concentrări de trupe bulgare la Serres

Salonic. — Cartierul general bulgar din Serres a ordonat colnelului Ciligirow să fie gata să plece la Serres. Unicul batalion care se află la Salonic trebue să rămîe pînă la un nou ordin.

Relativ la moratoriul din Bulgaria

Belgrad. — Svonurile despre prelungirea moratoriului pînă la finele lui 1913, sînt neexacte. După ultima dispoziţie legală moratoriul va expira în a 45-a zi după ce va fi ordonat demobilizarea. Nici o dispoziţie nu s'a luat pînă în prezent pentru prelungirea acestui termen.

Reformele Militare în Rusia

Petersburg.—Duma urmînd discuţiunea bugetului, d. Kakowzev a anunţat că în ce priveşte politica externă d. Sassonow va face declaraţiuni dacă împaratul îl va autoriza şi dacă evenimentele externe politice o vor permite, în ce priveşte cheltuelile militare. *D.* Kokozev a insistat asupra neaparatei trebuinţe de a se face jertfe, şi a adăogat că va consacra apărărei naţionale deplina atenţiune.

Tractatul de Pace

Londra.—Agenţia Reuter află, că sir Grey a primit azi dimineaţă pe cei mai principali delegaţi ai păcii. Recepţiunea a fost aranjată după conferinţa ambasadorilor. D. Novacovici a sosit primul, d. Daneff al doilea, în urmă d. Ghenadiosvl. Sir Grey a informat pe d. Novacovici că delegaţii cari nu sînt gata să semneze tratatul, nu trebue să mai aştepte altă deciziune.

In urmă d. Grey a citit o deciziune a ambasadorilor, relevînd că negocierele inutile au durat deja o săptămînă. D-nul Novacovici a răspuns că comunicarea lui sir Grey, a modificat cu desăvîrşire situaţiunea, dînsul nu a perdut toată speranţa de a ajunge la un acord, însă în faţa noii şi neaşteptatei atitudidi a puterilor, el trebue să comunice deciziunea guvernului său şi să aştepte un răspuns. Sir Grey a declarat d-lui Daneff, că după părerea puterilor, nu mai este loc de discuţiune şi că tratatul de pace trebue să fie semnat aşa după cum este.

* •

Londra.—La recepţiunea delegaţilor pentru pace, sir Grey a spus lui Osman Izanni aceiaşi declaraţie ca şi cea făcută celorlalţi delegaţi.

Osman Izanni a răspuns că delegaţiunea sa, a sosit prima la Londra şi a fost gata să semneze chiar în ziua debarcărei sale. Este în or ce moment gata a semna şi cît mai curînd posibil. Turcia ar avea tot atîta interes ca şi fiecare aliat să aducă o schimbare.

Conflictul Greco-Bulgar

Athena.—După ciocnirile din 21, 22 şi 23 Mai, din districtul Panghaion nu s'a mai produs nici un conflict serios. Cu toate acestea la 24 Mai, un puternic detaşament bulgar îndrumîndu-se printre Rodolguivos şi Sarli spre satul Messoropi, pentru a opera o mişcare de întoarcere, a întîlnit o companie greacă care ocupa defileul şi a schimbat focuri de arme cu ea.

In aceiaşi zi bulgarii au aşezat pe înălţimile de la 5 klm. de Pravi, opt tunuri de cîmp, ţintind spre Elefteri şi au întărit avant-posturile. In aceiaşi zi 250 de soldaţi bulgari, au luat în stăpînire satul Buiukey la s.v. de Doiran, unde un detaşament grec de 26 oameni, a fost obligat să se retragă pe înălţimile încunjurătoare.

Incordarea relaţiilor Sîrbo-Bulgare

Belgrad.—Scupcina a decis să pue la ordinea zilei de mîne răspunsul d-lui Pasici la interpelările naţionaliştilor şi junilor turci,—radicali, cu privire la chestiunea graniţei sîrbo-bulgare. După ziare d. Pasici va expune mîne că Bulgaria a calcat în timpul războiului sub mai multe puncte tractatul de alianţă din 13 Martie 1912, şi că prin urmare tractatul a fost violat de partea bulgară. De oare ce Turcia a fost învinsă de forţele unite ale celor patru aliaţi, şi teritoriile cucerite trebuesc împărţite între aliaţi, ţinîndu-se o socoteală dreaptă de jertfele făcute. Numai prin revizuirea tratatului sîrbo-bulgar se va putea satisface această reclamaţiune.

ATELIER SPECIAL
pentru instalaţiuni de
APA şi CANAL
BAI, CLOSETE şi LAVOARE
I. Zamfir şi Gh. Vella
autorizaţi de Comuna Iaşi
Str. Săulescu 1, (Piaţa Unirei)
Execută ori-ce fel de lucrări atingătoare de această branşă, cu preţurile cele mai convenabile şi în provincie.
Devize şi măsurători se întocmesc la cerere.

ATENŢIUNE
Subsemnatul, aduc la cunoştinţa d-lor Farmacişti Droguişti şi Circiumari, că am deschis cu începere dela 1 April a.c. un depozit engros de:
Alcool rectificat şi anisonat.
Rom, cogneac şi diferite licheruri.
Vin din diferite podgorii.
Vînzarea se face de minimum 10 litri, serviciu la domiciliu cu careola depozitului.
Depozitul, în centrul oraşului, str. Albă (Elena Doamna) No. 10.
Cu stimă.
V. V. Teodorescu.

Dr. Suzana GROSSI
Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult 10—11 şi 3—5.

Doctor A. SPIRT
Specializat la Paris şi Berlin în boalele de
Gură, Gît, Nas şi Urechi
oesofagoscopia, bronschoscopia, electrolisa
S'A MUTAT IN
strada Lăpuşneanu No. 18 vis-a-vis de farmacia Konia
Consult. 9—12 a. m. şi 3—5 p. m.

Preparator *caută lecţiuni de vioară şi meditaţii sub condiţiuni modeste.*
Informaţii la Tipografia H. Goldner.

In curînd apare în editura Tipografiei H. Goldner din Iaşi:
EDIŢIA II-a din
MARELE
Dicţionar latin-romîn
de
IOAN NĂDEJDE
Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.
Preţul a stui dicţionar, cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.
Atenţiune.—*Persoanele care vor trimete de pe acum prin mandat postal suma de 8. lei, se vor considera ca abonat şi vor primi la apariţie Dicţionarul franco Numele abonaţilor vor figura într'o listă specială în corpul dicţionarului.*

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* Bahnele cu Borasca şi cu hliza Nemerniţa *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*
Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tâmpenie, *Migrenele*, *Cefalgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale* acute și dureroase care i resistă tuturor celor l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă, în diua cea d'antâia se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă totuș-vui n'a simțit vre'o ușurare, se ia 6 hapuri a doua di; 4 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de câte 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 60c.
Raymond GARIEL
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco du Catalogue sur demande

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 92,127 poliţe de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 la sută rentă

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti.

Lei 7,453,500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.

În anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende Lei 1.980.25 63 |

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutire de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţiei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi, IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166

(fostă strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

POMDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Adresser to gser Poulos et Felsens
RATTIÈRE A LAPINS
Envoi franco du Catalogue sur demande

CAPSULELE

LUI

RAQUIN

Cu Balsam de Copaiu

Singurele capsule cu gluten cu copaiu aprobate de *Academia de Medicina din Paris*. *Nu se sparg* la stomac, deci sunt la toți dau bine tolerate și nu pricinuesc niciodată dureri de bieli. Întrebuințate singure sau cu *injecțiunea Raquin* vindecă în foarte scurt timp scurgerile cele mai vechi și mai rebelde.

BOLILE DE PIEPT

A nu primi nimic fără numele de mai sus, pe învelișul de afară, *semnătura lui Raquin* și *Timbrul oficial* din alăturea al *Guvernului francez*.

DEPOSIT: Paris 18, Faubourg St-Denis la RUMOUZY-ALBESPEYRES

Și în tot principalele Pharmacii

UNDE SE POT GĂSI ASEMENEA ȘI

HÂRTIA SI VESICATORIA LUI ALBESPEYRES

întrebuințate în

SPITALELE MILITARE ALE FRANCIEI

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1881 — 17 Vineri Mai 1913

EDILITATE

Să ne preumblăm puțin și prin orașul nostru. Este netăgăduit că Iașii stau încă printre orașele de frunte ale țării noastre. Posedăm în el un oraș mare și cu tot ce ar zice clevetitorii, și un oraș frumos.

Căci e drept că parte din lumea care-l locuește astăzi, dacă au vizitat ori capitala țării, ori alte orașe străine, nu mai găsește plăcere a sta în Iași, îl găsește urît. Este apoi altă parte care a venit din alte colțuri ale țării să facă un stagiu în vre-o funcțiune aici, după care caută să se îndrepte către București. De sigur nici acestora n'are să le placă Iașii.

Dar dacă ar fi să facem un mic calcul, am găsi poate că numărul acelora, cari găsesc orașul mizerabil și de aceia caută a fugi din el, nu se ridică așa tare. Am tot putea zice, cred, fără exagerare că să fie 10 la sută.

Aceasta însemnează că tot sunt 90 inși din 100, cari găsesc că se poate locui în Iași, că orașul oferă acestora cari l locuesc acum destulă plăcere, pentru a nu se gîndi să l părăsească. Unde mai punem apoi lumea cea multă din alte orașe și orășele, cari rîvnește să ajungă la Iași și invidiază pe cei ce deja se află ajunși?!

Nu însămnează însă că acestui oraș nu-i mai trebue nimic și că e de ajuns frumusețа *oare cum goală* a lui pentru a fi atractiv.

Frumusețа naturală are nevoie și de oare cari împodobiri artistice.

Și apoi, cînd pretindem a ține locul pe care-l avem, suntem siliți să ne sforțăm a adăogi îmbunătățiri, cari să contribuiască în primul loc la bunul traiu al acelor ce locuesc în Iași, dar și la înfrumusețare.

Și pentru a se ajunge aici, n'ar fi rău poate dacă s'ar institui o comisiune, care să aibă a se ocupa în deosebi de ceia ce trebue făcut pentru a se ajunge la asemenea rezultate bune.

Căci trebue să existe o continuitate în lucrurile cari duc la atare sfîrșit. Administrațiile comunale se schimbă, și ori ce administrator are oare cum ambiția de a face ceva pentru orașul ce conduce. De multe ori ambiția aceasta face ca să se strice ceia ce altă administrație crezuse a fi foarte nimerit pentru propășirea orașului.

Comisiunea de care vorbesc n'ar face de sigur asemenea salturi.

Se știe de exemplu, că o administrație comunală făcuse un plan pentru alinierea străzei Ștefan cel Mare. Lucrările în parte s'au efectuat. In urma acestora mai multe imobile au ramas departate de stradă, cum de exemplu, Banca Națională.

Acum se vorbește a se reveni la vechea aliniare, a se lasa adică stradele cum erau înainte și deci imobilele de care vorbesc să ajungă a fi iarăși la stradă.

Nu judec aci dacă e bine sau rău. Constat un fapt și mă întreb dacă se face bine aceia ce se face?!

Același lucru de altfel se întîmplă în București unde după o dispoziție se hotărîse a se lărgi Calea Victoriei și după ce lucrările au început pe o distanță de cîte-va sute metri, s'a decis a se lasa tot cum fusese înainte.

O comisiune care ar avea însărcinarea a se îngriji de ordinea ce trebuia să domnească în aliniarea stradelor și formarea construcțiunilor, de sigur că n'ar proceda așa.

Dar Iașii au nevoi multe, nevoi provocate și justificate prin numărul mare al locuitorilor ce posedă.

Și e un fapt recontestat că guvernul care a dat și continuă a da cea mai mare atențiune acestor nevoi este guvernul actual.

Avem printre miniștrii actuali pe d. A. A. Badareu, ieșan de origină, care s'a identificat cu nevoile și aspirațiunile orașului.

Dînsul a dat și dă dovezi că prețuește legătura dintre el și orașul în care trăește.

O deosebită atențiune poartă d. C. Dissescu Iașului Cultural. Pe lîngă apreciarea măgulitoare ca d-sa face elementelor cari-l ajută în greaua administrație a cărei răspundere, d-sa nu se dă îndărăt a lua orice măsură care e convins că va contribui la înaintarea orașului.

De altmintrelea d. Dissescu a păstrat o bună amintire orașului, pentru că de aci și-a început d-sa cariera profesorală. așul la rîndul lui se măgulește că o inligență așa de înaltă ca acea a d-lui Diescu nu l'a lasat în uitare.

Nu mai vorbim aici despre neobositu ajutor al d-lui C. Dissescu, secretarul său general G. Lascar, ale cărui merite și lupte pentru Iași, sunt în deobște cunoscute și apreciate.

Grație stăruinții acestora se vor acorda acum Iașilor pentru deosebite îmbunătățiri unele din al căror total se va ridica la cîteva milioane, poate 12 ori 15.

Și aceasta de sigur va însemna ceva pentru dezvoltarea orașului nostru. Iașii la rîndul lor vor pastra de sigur o plăcută amintire și recunoștință pentru cei ce s'au devotat comerțului.

Acum s'a votat pentru Cameră un împrumut de 2 milioane, în condițiuni ca să nu apese greu asupra budgetului ei. Aceste milioane urmează să se afecteze la canalizare și facere de străzi.

In adevăr că astăzi lipsa cea mai izbitoare de care se resimte orașul e aceia a străzilor.

Pentru cel ce observă lucrurile, de sigur i se va părea straniu că în fiecare an și de multe ori de două ori pe an să se repare unele străzi și tot prin aceleași locuri. Așa strada Ștefan cel Mare ca și strada Cuza-Vodă și Elena Doamna veșnic sunt în reparație.

Este lume care bănuește că asfaltarea nu se face în condițiuni bune și de aceia reparațiile nu țin, alții cred că asfaltul comprimat nu e un material bun.

Ori cum ar fi, se impune că Administrația Comunală să exercite o privighere neadormită pentru ca străzile ce va face din suma de 2 milioane să se execute în bune condițiuni.

Și aceasta cu atît mai mult cu cît după noua convențiune, ce auzim că este a se încheia cu Societatea Tramvaelor, aceasta are îndatorirea de a pava și întreține mai multe străzi.

Mai înainte se pavau unele străzi ori cu pietre cubică ori cu bolovani mari de rîu. Acestea se puneau rari de tot, iar locul dintre pietre se umplea cu un fel de lut în loc de nisip. E lesne de înțeles ce fel de pavaj rezulta de aici, precum lesne de înțelese, ce rămînea cîteva zile după ce strada începea a fi frequentată!

Dar grădinile publice. Ele sunt ca plămînii prin cari respiră orașul. De aceia în toate orașele ele se înmulțesc și se așază prin centrele mai populate. Noi am perdut una. Avem micul squara de lîngă teatru, dar cît e de îngrijit și cine poate pătrunde înăuntru? S'ar putea pune un gardian să păzească pentru a nu se face stricăciuni, dar a se lasa liber accesul publicului.

Foarte bine s'a gîndit administrația comunală actuală cînd a luat asupra și de a continua canalizarea orașului și a face străzi. Ni se pare însă că pentru moment mai mult trebue să se îngrijască de străzi. Căci nu e potrivit, nu e frumos, nu e higienic chiar ca alături cu o stradă asfaltată să ai stradele fără piatră, fără macadan, dar din cari es trăsurile și oamenii încarcați cu noroiu pe care-l depun pe asfalt?! Acest noroiu transformat în praf, te orbește și-ți înădușe respirația.

N'ar fi rău ca Administrația comunală să aducă aminte administrației tramvaelor ca să țină mai multe curățenie în vehiculele ei. Nu e chip să te așezi pe o bancă, dacă ești mai curat îmbracat, pentru că-ți murdărești hainele de grăsime, vopsele și mai ales de praf.

Ar trebui cu ocaziunea contractului ce se face cu Societatea să se prevadă două clase. Cei mai curat îmbracați să treacă în clasa I chiar de vor plăti 5 bani mai mult pentru o cursă, iar restul de clasa II.

Astăzi vezi lîngă o doamnă bine și chiar elegant îmbrăcată, un vopsitor plin de vopsele pe haine cu bidinaua în mînă și tinichelele cu vopsea alături. Dincoace vezi pe altul amețit de băutură, care profereazа vorbe surugiești. Și nimic nu se face pentru îndreptare. Cred că soluția cu două clase ar fi cea mai bună. Astăzi lumea s'a deprins cu tramvaiul și de aceea se impun măsuri de îngrijire deosebită.

Dar în cît privește trăsurile de piață? Acestea încalea sunt într'un hal de nepomenit. Unele nici nu stau drept, ci merg înclinate. Cînd te sui în ea se înclină așa de tare în cît crezi că înainte de a pleca ai să te răstorni. Trebue să ai curaj să mergi cu ele. Dar caii? Îți e și milă de ei, te și superi, dar în zadar că nimic nu se schimbă.

Cît despre curățenia din trăsuri e ca și cea din tramvae.

Este prin urmare de lucru la Primărie.

V. I. Radu

MICI POLEMICI

Venirea d-lui A. D. Holban în fruntea organizației conservatoare din localitate, —iată ce anunță corespondentul din Iași al unui ziar din Capitală.

Aceasta—zi em noi—ar însemna triumful devizei: loc celor tineri...

*

A propos de d. Holban.

Cînd a venit la cîrmă regimul conservator pur, acum doi ani, d. A. D. Holban s'a prezentat d-lui P. P. Carp să-și iee în primire... postul.

„La vrîsta ta, Alecule, i-a spus d. Carp, o singură demnitate ar fi potrivită, acea de președinte de consiliu. Cum însă ea mi s'a dat mie, înțelegi că...“

De-atunci d. A. D. Holban așteaptă o președinție, fie de guvern, fie de club.

*

Care e cel mai femenin argument în favoarea carierei de femee-avocat?

— Argumentul că e o carieră... grea.

*

„L'écho de Bulgarie“ exprimă recunoștință d-lor Carp și Filipescu pentru soluția lor de a... refuza Silistra.

...Zi-i cap de Bai-Ganciu și pace!

*

E vremea demisiilor și retragerilor. D. Ioan Kalinderu a demisionat din calitatea de... nemuritor, părăsind Academia Romînă.

*

Un apărător al lui Dragomir arată că acesta din urmă a părăsit două catedre de liceu, ca să se consacre teatrului.

Mai bine i se mai dădeau alte două catedre, ca să nu facă acest dezastros sacrificiu!

*

De ce se tem avocații de pledoariile avocatelor?.

— Să nu fie ședințele prea... lungi.

*

„Termenii legei sunt masculini“ — s'a spus eri în contra femeei-avocat.

Dar cuvîntul „lege“ — nu e oare femenin?.

*

— Ce este o ședință parlamentară secretă?.

— Acea care se bucură de cea mai întinsă publicitate.

Tîrziu!

A vorbit și d. Ionel Brătianu. Și-a spus în sfîrșit, și d-sa părerile cu privire la rostul, pe care ar fi trebuit să-l avem, față de evenimentele din Balcani.— Și rău a făcut.

De multe ori, tăcerea e și ea dovada unei înțelepciuni, căci ori cît de ușor e să vorbești—îndrugînd vrute și nevrute—tot pe atît e de greu să taci cînd trebuie. Tăcînd cînd nu trebuia și vorbind cînd e de prisos, șeful partidului liberal a dat dovada puținei sale înțelepciuni.

S'ar putea adăuga și o altă caracterizare a purtării d-lui Brătianu,—frica, pentru a-o numi cu cea mai moale expresie.

De ce n'a spus nimic, în vremile acele tulburi, cînd chiar părerile potrivnicilor puteau sluji ca o călăuzire a politicei noastre, în cazul cînd ele cuprindeau vederi înțălepte? Poate pentru a nu-și lua nici o răspundere, în situația aceasta, în care se găsea țara noastră, situație pe care, chiar d-sa de-i va fi fost sorocit s'o clarifice, nu ar fi putut de sigur duce la un rezultat mai favorabil.

Vorbește, în schimb, acum, spunînd, într'o parte a cuvîntării sale, lucruri cari viu tîrziu de tot,—doar pentru a adeveri vorba romînului că: după războiu mulți viteji s'arată.

In rezultat, cuvîntarea sa nu a fost de cît ceia ce putea să spună un șef de opoziție, cu nota bună a votului de aprobare pe care-l dă cînd spune: „opoziția liberală crede că nu se poate refuza votul și că trebue să voteze protocolul, fiind că Silistra apare ca repararea unei nedreptăți“.

Despre ceia ce adaugă, apoi, cu privire la calea pe care va trebui s'o urmeze Romînia pe viitor, ne îndoim de sinceritatea convingerii, cu care ar fi spuse și împărtășite de șeful liberal credințele pe care le va fi avînd.

De sigur că, orice patriot ar dori o cît mai mare extindere și putere a țării noastre, dar nu putem vedea ce alt, am putea obține pe urma „lichidării balcanice“.

Nu sunt vorbe care trebuiau spuse de ori cine altul în situația d-sale, și de sigur că și d. Brătianu le privește, în sinea sa, ca atare, dar atunci cînd „trenul partidului liberal va sosi la stația guvernării“, chiar d. Brătianu le va fi uitat de mult,—pentru a nu-i mai rămîne, de cît aprobarea, pe care o dă azi moțiunei de autorizare a acceptării protocolului și actului de acceptare și ocupare a Silistrei.

Dinu.

NOTA ZILEI

Grecii se pregătesc de luptă Vor fi niște războaie formidabile, epice, memorabile, menite să uimească încă odată lumea toată, uluită de vitejia desfășurată de evzonii moderni.

Nu e o glumă, ci o știre foarte serioasă, pe care o telegrafiază „Agenția Atenei“ ziarelor europene.

Să vedeți cum devine cazul.

In anul viitor urmează să aibă loc în Atena niște jocuri olympice. Timp de două săptămîni se vor desfășura, înaintea unei asistențe internaționale grandioase serbări cari să reconstituie, momentele istorice importante ale Greciei vechi între cari procesiunile panatenaice, misteriile eleuzice, cu un convoiu imens ce va străbate drumul de la Atena la Eleusis; asediul Troyei, lupta de la Salamina, companiile lui Alexandru cel Mare, la reconstituirea cărora va participa un grup de 5000 de soldați. In sfîrșit reprezentații de piese clasice grecești, organisate de artiști... străini, iar la urmă o apoteoză a păcii.

In aceasta din urmă vedem că Grecii vor juca ei singuri, întrucît li se potrivește mai bine. Vor lăsa mai cu drag pe alții să reprezinte vechile lor războaie, căci de nimic nu s'a dezvățat mai complet soldatul grec decît de.,. adevărate războaie. O să fie un caraghiozlîc—și o păpușărie grecul modern la... Salamina, diadocul de astăzi în chipul lui Alexandru Macheboneanul...

Singurele războaie ce mai pot purta Grecii. sunt acele pentru... cinematograf, în care nu cade nici o fustanea măcar.

SITUAȚIA

Ziarul oficios „La Politique“ revine în numărul de astăzi asupra notei ce a publicat acum două zile cu privire la situația politică.

„In momentul de față — scrie „La Politique — nu există vre-un conflict de persoane. Și cînd am zis că d. Maiorescu nu visează să ia locul de șef în partidul conservator, am afirmat un adevăr recunoscut de către toți. Aceasta nu împiedecă pe șeful guvernului să-și urmeze acțiunea de echilibru legal între cele două partide în colaborare și de a nu căuta — lipsit cum este de ori-ce ce preocupare legală — de cît a face această colaborare pe cît posibil de efectivă.

Și cînd ziceam că partidul conservator nu are nici un motiv de a-și părăsi organizarea și de a-și uita tradițiile sale am exprimat un al doilea adevăr recunoscut de către toți. Retragerea d-lui P. P. Carp, deciziuneu luată de către d. N. Filipescu de a-l urma, sunt două evenimente dureroase.

Dacă partidul le-a resimțit adînc, aceasta nu implică să-și peardă sîngele rece.

Nu este nici un motiv pentru ca un sentiment de seamă să tulbure judecata conservatorilor și să-i silească a da, în chip precipitat, soluțiuni cari nu pot fi salutare, numai dacă sunt bine chibzuite și mai cu seamă studiate în afară de considerații personale.

OAMENI ȘI LUCRURI

AVOCATE VECHI

Reportagiul „Opiniei“ arata eri că s'a făcut nu numai polemică, dar și istorie cu prilejul procesului femeei-avocat în Iași.

N'avem la îndemînă o istorie a exercițiului avocaturei la popoarele vechi, propriu zise, dar iată cîte-va date destul de vechi și de interesante.

In secolul al 11-lea, în Bolonia, o diplomată în drept din Athena, Betizzia Cozzadini, făcea un curs de drept pentru treizeci de discipoli. Către sfîrșitul vieței Școala publică de studii din Bolonia i-a încredințat o catedră.

Tot în Bolonia au trăit în secolul al 14 lea, două avocate tinere cari se bucurau de o adevărată celebritate: Novella și Bettina Calderini, fiice ale unei jurisconsulte, Milauzia del Ospitale și al unui profesor de drept civil, Giovanni d'Andrea Calderini. Una din cele două fiice, Novella Calderini, înlocuipe tatăl ei la cursuri „cu fața acoperită de un voal, pentru a nu tulbura pe elevi în studiile lor prin vederea strălucitei sale frumuseți“.

După căsătoria ei cu milanezul Giovanni Oldredi da Signano, jurist eminent, ea dădea consultațiuni juridice, ca și sora ei Bettina, măritată cu Giovani San-Georgi, doctor al Universității de Padova.

Intre 1389 și 1396 erudita Magdalena Bosignori a ocupat, în Bolonia, o catedră publică de drept, foarte frecventată.

Au mai fost, cu vremea, multe altele. Nici una însă nu a atins celebritatea pe care a dobîndit-o în a doua jumătate a secolului al 18-lea, Maria Pellegrina Amorelti, diplomată a Universității din Paris în 1777.

Numai în vrîstă de 20 de ani, cînd și-a capatat titlul, dar de o stare fizică șubredă, ea n'a putut pleda, ci depunea concluziile sale juridice în scris și ele făceau autoritate în materie.

Moartea timpurie a acestei geniale avocate dete loc unei polemici vii, încinsă între femeniști și antifemeniști, S'a produs o reacțiune în potriva exercițiului avocăturei de către femei și s'a recurs pînă și la consultarea autorităților medicale ale timpului.

Unele somități, ca Antoniu Cocchi și Tissot au documentat, în lucrări memorabile dar paradoxale, teza medicală că studiul, erudiția prea mare nu se potrivesc femeei,—deși exemplele pomenite mai sus și culese dintr'o vastă serie de alte cazuri—arătau contrariul.

Faptele acestea dovedesc că lupta e veche în ce privește practica femeei-avocat, iar persistența sexului slab în această luptă de emancipare culturală și socială e dovada unei necesități reale de a dispune de întreaga libertate.

Pentru cine cunoaște mersul istoriei, îndoială nu poate avea loc asupra sfîrșitului ce va avea o asemenea luptă, acolo unde ea n'a fost încă încununată de isbîndă.

„Ce que femme veut...“

Rodion

ECOURI

Se anunță din New-york:

In numărul trusturilor amenințate prin venirea democraților la putere, se găsește și trustul american de filme, alcătuit din cei mai mari fabricanți de filme din Statele-Unite, în număr de zece, și care a monopolizat aproape 85 la sută din producția cinematografică americană.

După o statistică ce o publică guvernul, trustul american de filme produce, în fie-care săptămînă între 2,500,000 și 3,000,000 picioare. ceea ce reprezintă o producție anuală de 40,000 pînă la 50,000 kilometri de filme. D. Charles Brewer unul din cei mai competenți cunoscători în ale industriei cinematografului american, a prețuit la un miliard de franci totalul rețetelor sălilor de spectacole cinematografice, din anul trecut.

Directorii acestor săli, iau filmele cu abonament. Pentru întăia reprezentație a unui film, ei plătesc în termen mediu, între o sută și una sută două-zeci și cinci franci, preț care scade în fie-ce seară, în proporție de două-zeci la sută, scoborîndu-se pînă la cinci franci. Apoi, filmul e trimis pe rînd, la alte cinematografe de mîna a doua. Durata filmelor e variabilă, dar nici odată nu trece de șease luni. Filmele care se bucură de o reputație mai îndelungă sunt de fabricațiune franceză.

VENEȚIA

II

Biserica San Marco.—Palatul Ducal.—Piațeta.—Veneția în timpul nopții.

Clădirile ce înconjoară piața sunt mari și interesante.

Dar ceea ce face atracția lor mai mult sunt magaziile de juvaeruri și lucruri de artă, — ca perlele de Murano și oglinzile de Veneția instalate în rîndul de jos al acestor clădiri.

Dintre toate monumentele Veneției — monumente de mare însemnătate—două mai cu seamă sunt unice în felul lor. E biserica San Marco și Palatul Dogilor.

Superba catedrală în stil bizantin, are

atîtea suveniruri istorice, atîta bogăţie de marmoră orientală, de sculpturi de prin vîrstele trecută, atîta bronz şi atîta artă în cît nu ţi ajung ceasuri întregi ca să le poţi îndestul admira.

Inainte de a intra în templu, exteriorul încă prezintă particularităţi remarcabile.

Caiii de bronz ce au împodobit odată carul de triumf al lui Neron luaţi pe Napoleon şi apoi redaţi Italiei în 1815, sunt o frumoasă podoabă alături de cupolele mai mari şi mai mici ale templului. De asupra uşei de intrare este renumitul mozaic cu fondul auriu „Judecata de pe urmă".

Inlăuntru păreţii sunt acoperiţi de sus pînă jos cu mozaicuri. In jumătatea de lumină ce pătrunde în aceste vechi ziduri, vezi bolta toată scaldată în aur: şi mozaicul auriu ce sclipeşte la cea mai slabă licărire.

Statuia Sfintei Fecioare şi statuetele celor 12 apostoli lucrate din 1393, precum şi baso-reliefurile de San Sovino sunt lucrări de mare valoare artistică. Arcadele coloanele de marmoră şi de profir, bogăţia coloritor dau o varietate pe care ori de cîte ori a-i privi-o ţi se pare nouă şi demnă de interes.

Pavajul timpului încă merită atenţie. Şi-i foarte plăcut de urmărit îngeniozitatea cu care artiştii au combinat marmora albă, neagră şi roză în nenumărate desemnuri fantastice aşa de plăcute la vedere.

Acolo vezi o muncă depusă ce-ţi umple sufletul de respect şi evlavie pentru cei duşi pe urma cărora noi ne bucurăm şi putem gusta atîtea plăceri nobile.

Alt monument preţios al Veneţiei şi unul din cele mai curioase monumente ale Universului — este *Palotul Ducal*. Aceasta e un model de arhitectură ogivală. Etajul de jos e format din arcuri şi coloane ale căror capiteluri au nenumărat sculpturi simbolice.

Etajul al doilea cu un număr dublu de coloane formează galerii ca şi în rîndul de sus.

*

Deasupra acestor 2 etajuri e un zid mare îmbrăcat cu marmoră roză şi albă dispusă în paralelogram.

Balcoanele au bogate ornamentaţii. Intre stîlpii de la rîndul din mijloc, se găsesc 2 în marmoră roşie — între care stîlpi se publicau sentiinţe criminale.

In interiorul palatului scara Uriaşilor cu cele două statui gigantice ale lui Martie şi Jupiter; apoi scara de aur îţi fac puternică impresie. Sala marelui Consiliu — Sala del Maggior Consiglio, care are 46 metri lungime şi 23 lăţime, te ţinteşte în loc nelăsîndu-şi puterea de a te smulge din mijlocul atîtor tablouri şi sculpturi. Aceasta e una din cele mai mari săli ale Europei.

Aci se află şi un tablou colosal de Tintoret „Paradis" care are o lungime de 22 metri. Apoi se perindează alte săli cu tablouri admirabile, cu *cheminée*-le remarcabile în marmoră.

Intr'una din săli se vede celebrul mapemond executat de Fra Muro în 1457 unul din cele mai însemnate monumente geografice din evul mediu.

Palatul Ducal e aşezat în piaţeta, anticamera — dacă ni-e permis s'o zicem — a pieţei San Marco. Aci în piaţetă se află 2 coloane mari de granit grec. Pe una din ele e leul sfîntului Marc — emblema puterei maritime ce a avut-o odată Veneţia; şi pe cealaltă e un crocodil calcat de sf. Teodor — *protettore della cità*.

Din piaţetă vederea apei, gondolele, vasele mari ce acostoază la oare-care distanţă, mişcarea portului, dă un nou aspect şi un alt gen de distracţie.

In Veneţia sunt multe de vizitat şi se înţelege că un timp de 15 zile de exemplu e puţin pentru a-i cunoaşte frumuseţile mai în amănunt; totuşi ţi-e îngăduit a vedea pe jumătate bisericile în număr de vre-o 80 peste tot — toate adevărate monumente de artă. Afară de aceasta după cîte-va ceasuri de rătăcire din loc în loc, de plimbări prin oraş mai ales, cîte-va momente petrecute într'o biserică e un timp de reculegere din cele mai priitoare. Te regăseşti pe tine, îţi poţi da seamă mai bine de cea ce înseamnă munca, arta, bunătatea frumuseţea şi iubirea semenilor.

*

Serile sunt multe distracţii la Veneţia, dar cea mai plăcută e o primblare cu gondola pe *canal grande*. Atunci vezi cum noaptea se lasă mult mai simţit, clădirile intră în umbra neagră, stelele strălucesc mai viu; iar

„Pe scări de marmoră, prin vechi portaluri
Pătrunde luna înălbind păreţii".

Pe laguna liniştită gondolele cu lanternele aprinse dau impresia unor alte stele ce rătăcesc pe pămînt.

E o linişte care-ţi împacă sufletul şi te odihneşte de toate sbuciumările ce ai fi încercat... Nici o trăsură, nici un semnal de bicicletă, nici un strigăt, nimic de cît hîşcîtul paşilor ce a gale măsoară pavajul curat şi drept al pieţei.

Noaptea ai putea dormi foarte liniştit la Veneţia, dacă putînd suferi aerul cam apăsător al lagunelor, ai înfrunta ţînţarii închizîndu-le ferestrele în nas. De ai avut nenorocita ideie să absorbi aerul nopţii direct atunci poţi părăsi patul cu desăvîrşire, căci zadarnic îl mai ocupi.

In schimb ai altă mulţumire. Auzi cum sgomotul surd de pe stradă moare şi o linişte de mormînt se aşterne asupra întregului oraş. Atunci

„Ca 'n ţintirim tăcere e'n cetate.
Preot rămas din a vechimei zile,
San Marc, sinistru miezul nopţii bate".

Şi numai cine a auzit noaptea, timbrul extra-ordinar al clopotelor din San Marc, numai acela poate înţelege versul genialului nostru poet.

Maria C. Buţureanu.

FĂRÎME

— (De la fereasta vagonului) —

Geloşi de cordiala primire ce toată firea a făcut-o mîndrului soare, faţa mohorîţilor nouri se întunecă iarăşi şi neputînd resista mâniei, zăgazurile se sparg şi un potop se revarsă năpraznic pe pămînt. Cît cuprinde ochiul, vezi legiuni de săgeţi străpungînd văzduhul şi zarea se pierde într'o ceaţă pipăitoare. Umbre sombre, spioni trimişi de nourii răzbunători, se furişează în vagon, şi şoptesc mistere şi împrăştie în atmosfera încarcată cu fum, un suflu de frică. Pasagerii, atinşi parcă de un curent electric, tresar. Se privesc unii pe alţii într'o tăcere religioasă şi îndemnaţi de un instinct de apărare contra duşmanului nevăzut, se pitulează şi se îndeaasă, spre a forma un zid... Dar umbrele coboară tiptil, şi drept ultim refugiu, ochii se închid fricoşi. O orchestră nazală, în care de la trombon până la piculină nu lipseşte nici un instrument, întonează imnul somnului mântuitor; stropii bat tactul în geam şi legănarea leneşă, ritmică a trenului cîntă refrenul...

Ca un balaur uriaş scoate maşina capul din văgăuna negrului tunel, gata să înfrunte din nou furia vîntului şi a ploii, dar săgeţile nu mai curg După cîteva dăre se idealuri, se ridică greoi o cortină de plumb şi o privelişte orbitoare de lumină şi azur formează fondul feeric al unui teatru de văi, livezi şi lunci...

Pasagerii s'au desteptat şi căutînd în zadar umbrele-fantome dispărute, zîmbesc fericiţi.

Pe conturul unui deal îndepărtat, siluetele a 3 săteni cari amintesc de legendarii crai şi coşarniţa uriaşă în formă de arcă de mai la vale, scufundată până în brîu de apa adusă de potop, deşteaptă în inimele adepţilor ambelor testamente din vagon, evocaţii istorico-religioase.

La marginea drumului, pe o pajişte bogată, un tînăr cioban 'şi măsoară cu trufie trupu-i zvelt cu trunchiul sănătos al unui tînăr cireş de care e rezămat. Fluerul i-a încremenit pe buze şi din ochi i se rostogolesc lacrimi mari ce cad şi se topesc pe pieptu-i desfăcut. In goana trenului, a zărit în cadrul unei ferestre, chipul brun al unei fecioare ai cărei ochi semănau leit cu acei ai drăguţei sale, de care munţi şi dealuri îl despart... Si fecioara va trece ca o nălucă şi prin satul drăguţei sale. Şi drăguţa lui, ca o floare de cîmp, sprijinită de o coasă, o va zări, 'i va zîmbi timidă şi nu va bănui că de dorul ei, ochii fecioarei au stors lacrimi din ochii alesului ei, de care munţi şi dealuri o despart...

Pe marginea unui heleşteu adormit, o salcie îmbătrînită 'şi plînge tinereţa de demult. La picioarele ei, înfiptă în heleşteu, o barcă făcută dintr'un trunchi scormonit, are duioasa menire să înmagazineze şi să absoarbă lacrimele salciei. Cînd salcia va înceta de a plînge, barca va dispare sub mirezmele heleşteului...

*

Umbrele serei întîmpină solemn trenul în staţia B. La lumina becurilor ce se aprind ca văpăi în oraşul bucovinean ce se resfaţă pe deal, o alee de plopi, mai frumoşi decît colonadele templelor olimpice şi acoperită de un baldachen de azur, te introduce în micul oraşel...

Mai 1913. **Ormuz**

Patimă şi rea credinţa

Am fost foarte dureros impresionat, până la indignare, cînd am văzut că *„un învăţător"* de sigur de... *„mătasă proastă"* — fie-mi permisă expresiunea, atacă pe d-na şi d. Victor Munteanu, sub-directorul învăţămîntului, printr'un ziar de seară, făcînd uz de cele mai revoltătoare neadevăruri şi într'un stil care ne forţează să ne reamintim zicătoarea romînului: „Din coadă de mătură, nu poţi face biciu de *mătasă*"...

Acel *„un învăţitor"* nu e un învăţător, ci „un fost învăţător care *n'a mai putut sta printre învăţători"* care ajungînd revizor şcolar a primit avertismentul de la fostul ministru Haret *tocmai pentru că-şi pusese suplinitori „mai eftin"*, contra procedeurilor regulamentului, lăcomie pe care o aruncă azi asupra d lui Victor Munteanu. Suplinitorul acestuia însă poate şi trebue să facă imediat declaraţiunea categorică, dacă primeşte mai puţin ca 60 la sută din salarul titularului conform regulamentului. Suplinitorul este un excelent student universitar şi cred că va vorbi.

Astfel, e un neadevăr pus cu rea credinţă că d. Munteanu ar primi o centimă mai mult ca dreptul său, salarul de subdirector al învăţămîntului şi restul drept de la catedră.

Soţia sa *este detaşată* cu ord. No. 29301 din 913 la catedra d nei Smaranda Gheorghiu, şcoala No. 8 din Bucureşti. *Nu este la şcoala mediie*, unde putea fi cu mai multe drepturi de cît d na Malcoci şi prin urmare *nu primeşte* de cît salarul său intact, cuvenit ca titulară la No. 6 din Iaşi.

Dar, învăţătorul de mătasă, dovedeşte rea credinţă cînd insinuiază că d-na Munteanu trecînd la şcoala medie, ar fi putut să şi pună suplinitor la şcoala primară, căci ştie bine că toţi institutorii cari funcţionează la şcoalele medii, *sunt cu totul scoşi din state de la şcoala primară*. Este o imposibilitate, care nu ţi-e permis să n'o ştii, cînd ai ocupat până mai eri o funcţiune înaltă administrativă şcolară şi deci eşti de rea credinţă.

Punctul esenţial însă care-l doare şi care i-au răscolit patimile până la orbire, nu e nici cel puţin politica, ci tocmai *„lăcomia"* în chestie de cărţi didactice. In acest scop afirmă iarăşi cu rea-credinţă că d. Victor Munteanu, prezintînd la cercetare cărţile sale de *Citire* a numit în comisie pe d nii C. Ionescu de la Galaţi, V. Costin din Iaşi şi d na Aurelia Constantinescu din Bucureşti, insinuînd că aceştia fiind prieteni politici sau rude cu d-nii Zaharia şi Munteanu, afacerea e gata.

Să-i servesc eu lista complectă a tuturor comisiunilor de cercetarea cărţilor şi se va vedea că nici odată de cînd e ministerul instrucţiunei nu s'a numit o comisiune de cărţi cu mai multă înlăturare a consideraţiunilor politice.

1). *Abecedare*: d. S. Haliţa (fost inspector general al învăţămîntului primar pe timpul ministrului Haret) fruntaş *liberal*; P. Cumpănici, institutor Bucureşti şi C. Demetrescu, institutor, Giurgiu, ambii neamestecaţi în politică.

2) *Citiri*: d. Slăvescu profesor secundar (pe cît aud *democrat*); d-ra Miller-Verghy, directoarea Azilului Elene Doamna (convenin ţi: fără culoare politică); d. Abeleanu din Giurgiu (conservator) şi Aurel Sturza, neînregimentat.

3) *Gramatici*: d-ra lucia Manoilescu, profesoară Craiova şi Aurelia Constantinescu (iarăşi conveniţi cred fără culoare politică) şi Cezar Tăzlăuanu, institutor Iaşi a cărui independenţă politică cred că-l ustură şi azi pe învăţătorul de mătasă...

4) *Geografii*: d. Gorciu (liberal; Bărcănescu (conservator), d-ra Ana Manoil cred liberă de potitică) şi C. Ionescu-Galaţi, independent.

5) *Aritmetici!* d. Th. Crivăţ (democrat) Al. Grăpeanu neamestecat în politică), Zoe Vasiliu, idem.

6) *Desemn şi caligrafie*: d. Costin (democrat). Al. Tenie (liberal), şi Ed. Cosmiţă (independent) toţi trei din Iaşi.

Va să zică în total: *trei* democraţi, *trei* liberali, *doi* conservatori, *trei* independenţi şi *nouă* neamestecaţi în politică.

Acum, unde vede învăţătorul de mătasă pe *cei trei „bădărănişti"* la Citiri?

Cît despre priceperea şi bu a credinţă a tuturor membrilor comisiunilor să pofleasca d-sa să se rostească dacă i dă mîna.

Mai bine ar face d-sa să-şi amintească o poveste veche, nu tocmai veche, despre un fost inspector, autor de cărţi, pornit spre Bucureşti, tovarăş cu doi institutori şi reîntors acasă tovarăş cu alţii de la Bucureşti, *„co autor peste noapte"*. Şi dacă-şi reaminteşte acea veche poveste cred că va conveni să strige împreună cu mine:

Multă mătasă putredă e în ţara noastră!

Juarez Movilă.
Institutor.

Litere-Ştiinţe-Arte

Istoria Literaturii Romîne de *Gh. Adamescu* e unul din volumele noui apărute în *„Biblioteca pentru toţi"* N-rele 845—850.

Nu vom vorbi în această scurtă dare de seamă de competinţa autorului acestei broşuri, cunoscut, atît prin lucrările-i didactice, cît şi din „Biblioteca pentru toţi", unde a mai publicat cîteva volume,

Vom spune numai că din acest volum autorul a isbutit să facă o minunată lucrare—plăcută ca cetire şi nespus de instructivă ca fond—folositoare nu numai elevilor, sau numai tuturor cititorilor de lecturi alese, ci şi specialiştilor pentru cari e un ales isvor informativ.

Nevoia acestei publicaţii era de mult timp şi de toţi simţită.

De aceia „Biblioteca pentru toţi" conformîndu-se programului ei, în care figurează şi publicarea unor volume, în care să se arate manifestarea pe terenul cultural a diferitelor neamuri,—a început publicarea **istoriei literaturei romîne** încercare ce ne măgulim a crede că a reuşit, întru cît corespunde unei simţite nevoi şi întru cît în felu-i e **singura** lucrare apărută pînă azi la noi, într'o publicaţiune periodică de felul „Bibliotecii pentru toţi".

Lucrarea aceasta cuprinde întreaga istorie a literaturei noastre de la întăiele-i începuturi şi pînă azi.

Toate cunoştinţele cu privire la deosebitele ramuri ale literaturii—poporană, religioasă, cultă—sunt orînduite sistematic şi pe deplin şi lămurit tratate.

*

Un documentat raport adresat de doctorii Alexandrini şi Scala institutului de higienă din Roma, conchide că *originea pelagrei nu ar fi popuşoiul stricat*, ci descompunerea unor sucuri din trunchiul plantei.

Doctorii citaţi au studiat pelagra în Italia, Austria de sud şi ţările dunărene, între cari şi Romînia.

*

A apărut „Sanatatea şi Viaţa Fericită" cu data de 15 Maiu 1913, anul XIII No. 6, avînd un interesant şi excelent sumar.

*

STRUNA ZILEI

SUFRAGETE MILITARE

Mai multe sute de femei franceze au aderat la cererea d-nei Dieulaloy de a face serviciul militar.

Ziarele

Cazarma are lucruri triste,
Nu însă pentru femeniste..
Căci voi, de micele mizerii,
Vă consolaţi cu... ofiţerii.

INFORMAŢII

Ultima şedinţă a Protocolului

Ieri s'a ţinut în Senat ultima şedinţă secretă a Protocolului. D. Matei Cantacuzino renunţînd a mai lua cuvîntul, a vorbit numai d. Take Ionescu.

Şedinţa se deschide la 2.30.

D. Ministru de interne a ţinut o lungă cuvîntare, care a durat 2 ore.

Discursul d-lui Take Ionescu a fost ascultat cu profundă emoţie de întregul Parlament.

D-sa a arătat imposibilitatea ce era pentru România de a fi făcut o alianţă cu Turcia, alianţă care de 3 ori ne a fost oferită de Turcia şi pe care cu toate acestea Romînia nici odată n'a admis'o.

Şi dacă nu s'a admis cînd erau vechii turci, cari lăsau pe toată lumea să trăiască în pace în nepăsarea lor orientală, cu atît mai mult nu se putea face cu juniii turci, cari împrumutaşeră o reţetă de aiurea şi căutau să turcifice toate naţionalităţile, cari trăiau printre ei.

Posibilitatea unei alianţe cu Statele balcanice?

Dar credeţi oare că eu n'aşi fi dorit ca şi steagul romînesc să fîlfîe la porţile Bosforului şi desrobirea de sub jugul turcesc de 500 de ani să se facă într'o apoteoză în care să fie şi Nestorul Regilor, Carol I al României?

Credeţi că n'a fost şi în sufletul meu această dorinţă?

Nu s'a putut însă.

Ştiu că judecata contimporanilor poate să nu-mi fie favorabilă.

Dar această cestiune mare va fi adusă la bara istoriei şi în judecata istoriei am deplină încredere.

Atunci se va vedea că dupăce de secole pămîntul României a fost mereu îmbucătăţit; că s'au perdut posesiunile părinţilor valahi şi moldoveni din Transilvania; că s'a perdut acum 120 ani Bucovina; că s'a perdut acum 100 ani pămîntul între Nistru şi Prut şi că la 77 după un războiu glorios am perdut cele 3 judeţe; acum pentru prima oară pămîntul Romîniei creşte şi această creştere începe cu Silista, cetatea lui Mircea cel Bătrîn, în vremurile lui Mircea-celtînăr.

D. ministru de interne arată cum din cauza atitudinei noastre faţă de turci în ultimul timp, între noi şi Italia se creiasă o răceală, care însă s'a topit acum, în surîsul unui prinţ romîn.

D. Take Ionescu recunoaşte concursul care l'au dat liberalii şi termină spunînd că, dacă are încredere în judecata istoriei, este pentru că istoria nu va vedea de cît steagul romînesc, pe cînd contimporanii văd şi pe stegar.

Pretinsele agitaţii ale meseriaşilor. — Unele ziare din localitate anunţă în mod senzaţional, mari agitaţii de meseriaşi.

In nămolul de amănunte false, se spune că şi societatea „Uniunea meseriaşilor", organizează acele manifestaţiuni cu caracter de protestare în contra legei meseriilor.

Pentru verificarea acestor svonuri, am căutat să vorbesc cu mai mulţi membri din comitetul acelei societăţi.

D-nii D. Pancu, N. Teleman, C. Mayer, Ilie Rosin şi alţii mi-au afirmat că ştirile date de ziare sunt lipsite de ori-ce temei.

Uniunea meseriaşilor n'a luat nici o hotărîre de a organiza sau participa la pretinsul congres al meseriaşilor. Tot adevărul este, că doi agenţi electorali ai unui club politic, încearcă să pescuiască în apă tulbure. Cu toate că acei agenţi de club, au reuşit să-şi asocieze alţi asemenea agenţi, dela Bucureşti, meseriaşii din Iaşi, nu se vor lasa ademeniţi, şi nu numai că se vor opri de a lua parte la ori ce eventuală întrunire, dar se vor manifesta potrivnic acestui fel de a specula chestiunea meseriaşilor şi a naivităţei unora dintre ei.

Rep.

Creditul de 400 milioane pentru C. F. R. — Comitetul delegaţilor Camerei a adus următoarele modificări proectului de lege prin se deschide un credit extraordinar de 405 milioane pentru C. F. R.:

Se sporeşte cu 3 mil. lei creditul pentru construirea liniilor ferate adăugate de comitetul delegaţilor şi anume: Făurei—Urzicani, Fierbinţi — Bucureşti (Obor) şi Moineşti — Tetcani: creditul acesta se va acoperi prin împrumut la Creditul Judeţean, comunal şi viticol, care va emite obligaţiuni de 4 jum. la sută.

Lucrările prevăzute se vor efectua în 7 ani. In primul an se vor face lucrări de 80 milioane, iar în cei şase următori se va cheltui cel mult pînă la 60 mil. pe an.

Se declară de utilitate publică exproprierile tuturor termenilor necesari construirii liniilor de drum de fer în valoare totală de 172.400.000 lei.

Ziarele din Capitală anunţă că a sosit acolo un grup de proprietari şi studenţi de la facultăţile din Iaşi, sub conducerea d lui profesor H. Vasiliu, a d-lui dr. A. Georgescu, directorul abatorului din Iaşi şi a d-lui A. Cardaş.

Excursioniştii au vizitat în drumul lor fermele şi exploatările agricole din Moldova, au asistat apoi la concursul de auto-tractoare de la Ciulniţa, apoi trecînd prin Bucureşti, s'au îndreptat spre Constanţa, unde vor vizita fermele Albion, Pallas, docurile portului Constanţa, etc.

Au fost scoase la concurs catedrele de muzică şi gimnastică de la şcoala profesională de fete din localitate.

„Misterul camerei galbene" este titlul senzaţionalei piese, o adaptare după romanul lui Gaston Leroux, care se desfăşoară astă-seară J o i 16 Maiu pe ecranul cinematografic Pathé-Frères, din vasta sală a circului Sidoli, şi face parte din seria filmelor lungi teatrale. Toate rolurile sunt interpretate de ansamblul artistic al scenelor pariziane.

Mai urmează apoi în programul de astă seară, compus excepţional din cinci părţi mari:

„Inimi zdrobite"! Măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor străine, (două părţi).

Vederi din Crimeea (Sudul Rusiei), călătorii pitoreşti.

Portul Houfleur (Franţa) la gurile Senei. Călătorii.

La masa verde, piesă originală.

Bebe şi Jeana d'Arc, scene foarte humoristice.

Mîne Vineri are loc deschiderea „Grădinei Traian", unde vor continua pe tot timpul verei reprezentaţiile cinematografice Pathé-Freres. Atît în grădină cît şi în sala circului Sidoli, se va desfăşura partea I-a din monumentala operă „Quo vadis" adaptare după romanul romanţierului-istorician Sienkiewicz.

Mâne Vineri matineu la 3 ore şi reprezentaţie serală la 9 ore cu program nou.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA"**.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATĂ a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA"**.

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

Ultime Informaţii

Durata guvernului de colaborare.—*După şedinţa de ieri a Senatului s'a făcut între parlamentari însemnate pariuri în privinţa soartei guvernului de colaborare.*

S'a pariat 10 contra 1 că şi la toamna 1914 guvernul de colaborare, în forma lui de astăzi, va fi la cîrma Statului.

Şi ie văzut că nota din La Politique *de astăzi nu-i de natură a spori şansele acelor care doresc sau speră în plecarea guvernului de colaborare.*

Dintre parlamentarii ieşani, conservatori puri, d. V. Sculy a votat pentru protocol, iar d. I. Găvănescu a absentat de la şedinţa senatului.

D. Senator Lascar Antoniu, care a luat parte la şedinţele-secrete ale Senatului, în chestiunea protocolului, s'a întors astăzi în localitate.

M. S. Regele a bine voit a conferi d-lui Titu Maiorescu, preşedintele consiliului, marea cruce a ordinului „Carol I", — iar d-lui Const. C. Disescu, ministrul instrucţiunei publice şi cultelor acelaşi ordin în gradul de mare ofiţer.

Tribunalul secţia II-a s'a convins astăzi că d-rul Călărăşeanu, cel pespre existenţa căruia se îndoia d. Fleva, trăeşte în carne şi oase şi că e amestecat în procese foarte importante, ca acel dintre d-na Gogălniceanu şi d. senator Igiroşeanu bunăoară.

Aceasta nu-l va împiedeca însă pe d. Fleva să-şi exprime îndoelile şi mai târziu, căci pentru răsuflatul tribun, toate sunt îndoelnice, şi numai un singur lucru e sigur: Froim Fischer şi arginţii lui.

ŞEDINŢA CONSILIULUI COMUNAL

— In şedinţa de aseară Consiliul comunal a exprimat mulţumirile sale d-lui Ministru Al. A. Badareu, pentrn stăruinţele ce pune în a se veni în ajutorul comunei Iaşi. —

Consiliul comunal s'a întrunit aseară, sub preşedenţia d-lui Mateiu Cantacuzino, primarul oraşului.

După discuţie, consiliul, în unanimitate, a hotărît cumpărarea pieţei sf. Spiridon, pe preţ de 1,200,000 lei. Comuna va intra în posesiunea maidanului de pe acuma, însă preţul cuvenit îl va plăti abia după doi ani.

Vom publica mîine raportul comisiunei din care se va vedea că această cumpărare însamnă o mare operă de edilitate, şi va atrage după sine negreşit şi o eftenire a preţurilor alimentelor ce se desfac pe această piaţă.

*

Dl. ajutor de primar Ciurea, aduce la cunoştinţa consiliului că: 1) Camera şi Senatul a aprobat cererea de împrumut a comunei în sumă de 2 milioane, destinate pentru canaluri şi reconstruire de străzi. Anuitotea acestui împrumut va fi acoperită prin subvenţia anuală de 100000 lei ce Ministerul Lucrărilor Publice a acordat Comunei Ioşi şi care subvenţie Statul o garantează prin această lege timp de 40 ani, adecă pe toată durata împrumutului.

Casa Creditului Judeţian şi Comunal fiind obligată prin lege să efectueze acest împrumut.

Al 2-lea, că în urma intervenţiunei d-lui Primar, d. Ministru al Lucrărilor Publice, a acordat Comunei o însemnată reducere de transport pe C. F. R. pentru 700 vagoane material pentru străzi.

Dl. Primar cere consiliului să se aducă mulţumiri d-lui ajutor de primar Ciurea, care a stăruit mult pentru ca Legea de împrumut şi de consolidare a anuităţilor să fie fapt îndeplinit — cu o oră mai înainte.

D-l Ciurea spune că mulţumiri ar trebui aduse d-lui A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, care a acordat Iaşului subvenţia de 100,000 lei pe 40 ani, în baza căreia s'a putut efectua împrumutul şi care a stăruit mult pentru înfăptuirea legii.

Consiliul în unanimitate, aduce mulţumiri Iaşanului A. Badareu.

Consiliul mai votează apoi cîte-va credite, după care şedinţa se rădică, la orele 6 seara.

Mîne, la seminarul de slavistică al d-lui profesor I. Bărbulescu, d. I. Negrescu va vorbi despre *Ideea latină la Romîni.*

Preotul N. Roşescu, actualmente ajutor la biserica Sf. Gheorghe din Piatra Neamţ, a fost numit paroh la aceiaşi biserică.

M. S. Regele a acordat „Răsplata muncii" cl. I-a d-lor I. Clinciu, inspector general al învăţămîntul secundar; Marin Stroescu, insp. general al învăţ. primar şi Sterie Enăchescu, directorul învăţ. primar şi normal primar.

Ni se scrie:

„Mai mulţi membri din Consistoriul superior bisericesc, au propus ca cercetările judecătoreşti în ce priveşte pe preoţi, pentru denunţuri neîntemeiate şi adesea răutăcioase, să se facă la casa parohială şi nu la primărie.

Propunerea a fost admisă.

De întrebat însă e, cum rămîne cu art. 125 din Regulamentul legei clerului mirean, care — după părerea unóra—n'ar potea fi schimbată prin o propunere ridicată în consistoriu?"

Zilele aceste va fi depus pe biurourile Camerei un proiect de lege, prin care se deschid noui credite extraordinare, în valoare de 62 milioane. Din această sumă, 31 de milioane vor fi destina e lucrărilor publice, în vederea construirei şi reparaţiunilor şoselelor naţionale, construirei de noui poduri pe Olt, Bistriţa, Siret şi Putna,—a unor lucrări în portul Constanţa şi mărirei flotei comerciale.

Ministerului de războiu i s'au prevăzut 4 milioane pentru construirea şcoalei de artilerie şi geniu.

Cinci milioane vor fi destinate lucrărilor palatelor Senatului şi Camerii.

Ministerul de finanţe a obţinut aproape 6 milioane.

Opt milioane sunt date ministerului instrucţiunii publice *pentru Universitatea din localitate*, liceul Mihai-Bravul din Bucureşti, arhivele Statului, etc.

Cinci milioane sunt prevăzute Poştelor şi telegrafelor, serviciului sanitar, şi expropierilor pentru parcul naţional din Capitală

In sfîrşit, ministerul justiţiei obţine 1,600,000 lei *pentru terminarea lucrărilor palatului de justiţie din localitate*, palatului justiţie din Galaţi, etc.

Afară de aceste credite ministerul de războiu a mai cerut 15 milioane de lei, din care jumătate vor fi destinaţi unei noui cumpărături de arme şi restul pentru flota de războiu, ceea ce ar urca, cu celelalte credite acordate, la 25 de milioane suma retribuită pentru flotila noastră

In strada Păcurari s'a constat azi un nou caz de scarlatină.

D. T. Teodorescu intendentul spitalului Maternitateia şi-a înaintat demisia, din cauză de boală.

Consiliul de administraţie al Băncii Iaşilor, a luat hotărîrea ca pînă la 31 Mai curent să urmărească pe toţi acţionarii care au subscris fără să facă ultimele vărsăminte.

Eri noaptea, poliţia de siguranţă, a făcut percheziţiuni în str. Bereria Veche No. 10, la scopitul Stefan Verane.

După care servindu-se de doi oameni, a făcut săpături într'un paravan şi într'o bucătărie.

Aceste cercetări s'au făcut pe baza unui denunţ, că numitul bătrîn ar fi îngropat pe un tînăr, care a murit în urma castrărei.

Nu s'a descoperit nimic.

Examenile de drept roman cu d. profesor Grigore Demetrescu, după ultimele dispoziţiuni, se vor ţine între 1 şi 5 Iunie a. c.

S'au alcătuit şi s'au trimis spre afişare listele definitive ale d-nilor agregaţi şi profesori definitivi universitari, care formează colegiul electoral pentru Senat, de la 1 Mai 1913 pînă la 30 April 1914.

D-na Maria Malcoci institutoare la şcoala de fete din Brăila, a fost numită institutoare pentru partea ştiinţifică la şcoala medie de fete din Galaţi, pe 1 Septembrie 1913.

Aseară s'a dat rezultatul concursului ţinut, pentru ocuparea catedrei de patologie internă.

A reuşit d. dr. Dobrovici.

D-nul I. Papacostea a înaintat o cerere, la decanatul facultăţii de drept, de a i se încredinţa catedra de Statistică şi Finance — actualmente ţinută de d. A. C. Cuza.— Consiliul profesoral n'a avizat încă, deoarece n'a sosit de la minister bugetul anului curent.

Spiritualul consistoriu bisericesc a amînat judecata preotului Aurel Gherghiţanu, procedura nefiind complectă.

Simbătă 18 Mai a. c. elevii Liceului Naţional vor da o producţie, literară artistică în localul şcoalei, în folosul Flotei Naţionale.

Artistice.—La liceul Internat sunt doi elevi, Iurăşcu din cl. VIII şi Dragoş din cl. VII, cari au un talent extraordinar pentru caricaturi. In caricaiurile acestor elevi, nu vezi capul mare şi corpul mic, sau invers, cum de obiceiu se fac cericaturile la noi; ei prind, afară de o parte caracteristică a persoanei caricaturizate, sufletul, care numai maeştrii mari de caricaturi, au darul acesta,

*

Expoziţia de desemn şi caligrafie a tuturor şcoalelor secundare, comerciale, normale, profesionale, de băeţi şi fete din Iaşi, va fi instalată în localul liceului Naţional, între 5—15 Iunie; iar expoziţia generală din toată ţara cît şi congresul profesorilor de desemn; va fi în localul liceului Carol I din Craiova, între 25—30 Iunie.

Judiciare.—Curtea de Apel s. I-a a amînat din nou procesul pentru reziliarea unui contrat dintre d. Grümberg cu M. Bragadiru.

— In ziua de 19 Iunie se va judeca procesul pentru anularea unui contract dintre Isidor Gutmann cu Epitropia Sf. Spiridon.

Vineri 17 Mai începe în oraşul nostru grandiosul ciclu **Quo Vadis**, în sala circului Sidoli şi în grădina Traian.

Filmul care se reprezintă „Quo Vadis" este o adaptare fidelă şi însufleţită după scrierea lui Sienkiewicz. Bogată în numeroase figuri, exactă în cele mai mici detailii, această desfăşurare este realitatea însăşi „Quo vadis", este o operă magistrală de evocaţie.

Viaţa Romei imperiale nu e numai schiţată şi nici redată rece, fără vălag cum e descrisă în cîteva romane istorice, ci *retrăită* cu vehemenţă, respirată cu voluptate.

Această operă ne dă într'adevăr o ediţie complecră, perfectă a marelui roman al lui Sienkiewicz.

Acest film ni-l trimite Roma eternă şi numai ea putea să ne ofere această sinceră reconstituire, pentru că acolo, în clasica mitropolă reapare trecutul şi ne redă aceleaşi arcuri triumfale, teatre şi ruine aurite de apusul soarelui, acolo răsună eternul cîntec care glorifică puterea antică şi antica frumuseţe.

Un asemenea succes, scrie „Le Journal" din Paris, nu l'a obţinut cinematograful de la invenţia lui până astăzi.

Afară de înscenarea uriaşă, celebra scriere „Quo vadis" a maistrului Sienkiewicz este o adaptare de o desevîrşită artă.

Aceste reprezentaţii, care se dau zilele acestea la „Hipodrom" atrag întreg Parisul. Vasta sală, un haos, care cuprinde între pereţii sei de fer 20.000 de oameni, e prea mică pentru afluenţa colosală a spectatorilor.

O statistică interesantă: Costul total al acestei opere a întrecut suma de 400000 lei. Privilegiul pentru exploatarea exclusivă în America a fost cedat pentru suma de 700000 lei, pentru Anglia 250,000 lei.

Acest film a fascinat întreprinderile mari cinematografice, precum şi lumea întreaga de spectatori.

In Bucureşti această grandioasă desfăşurare a fost înfăţişată la cele mai principale cinematografe şi reprezentarea acestui film continuă încă; peste 250,000 spectatori au admirat această artistică adaptare.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Oculist operator

reîntors din străinătate

Strada Ştefan cel Mare No. 6

Casele magazia Kahanne

Consultaţiuni 3—6 p. m.

ULTIMA ORA

Patriotica manifestaţiune din Senat

Discursul d-lui Take Ionescu

Bucureşti.—Cercurile politice sunt unanime în a recunoaşte că d. Take Ionescu a pronunţat, în şedinţă secretă de ieri de la Senat, un mare discurs, cel mai mare discurs poate pe care l'a pronunţat vr'odată actualul ministru de interne.

Regretul a fost unanim că acest discurs n'a fost stenografiat—căci în cadrul unei desăvîrşite forme artistice d. Take Ionescu a enunţat admirabile concepţii, cari privesc raporturile noastre în viitor cu statele megieşe.

A fost un discurs cu miez, extraordinar ca concepţie, admirabil ca documentare, un discurs cum, chiar un om politic de importanţa politică şi talentul d-lui Take Ionescu nu pronunţă de multe-ori în viaţa lui.

Reprezentanţii ţărei, căci era acolo şi Camera, au susţinut cu aplauze entuziaste şi ovaţiuni cuvîntarea şefului conservatorilor-democraţi.

S'a remarcat mult faptul că în tot timpul cuvîntărei preşedintele consiliului dădea vădite şi semnificative semne de aprobare, iar la sfîr-it toţi miniştrii, şi în special d. Al. Marghilnman, au aplaudat şi felicitat călduros pe d. Take Ionescu.

Demisia Primarului din Iaşi

Bucureşti. — D. Mateiu Cantacuzino, Primarul oraşului Iaşi, şi-a înaintat demisia din demnitatea de primar.

După cât suntem informaţi, demisia va fi respinsă.

Prelungirea seziunei parlamentare

Bucureşti. — Seziunea parlamentară va fi prelungită încă pentru cîteva zile.

Vor fi şi cîteva şedinţe de noapte, în care se vor vota creditele necesare pentru drumuri şi alte de aceiaşi importanţă.

Serbările din Craiova

Bucureşti.—Serbările din Craiova, privitoare la inaugurarea monumentului independenţei, care erau să aibă loc Duminecă au fost amînate pentru ziua de 21 Mai, pentru ca la ele să poată asista şi d-nii miniştri, Take Ionescu şi Al. A. Badareu, cari vor fi Duminecă la P.-Neamţ.

Răsboiul turco-grec

Viena. — Ziarul „Neue Freie Presse" afirmă că guvernul turcesc a hotărît să continue răsboiul cu Grecia, în cazul cînd Grecia ar arata veleităţi să ocupe vre-o insulă, în apropiere de Dardanele.

Furtuna din Anglia

Londra.— Anglia de sud a fost bântuită de o furtună îngrozitoare. Regiuni întregi au fost distruse.

Sunt numeroase victime omeneşti.

Marea manifestaţiune din Senat

Senatul în picioare, aduce ovaţiuni d-lui Tache Ionescu, în urma discursului rostit, în chestia protocolului.

Bucureşti. — Cetitorii găsesc în corpul ziarului un rezumat al celor petrecute în şedinţa de eri a Senatului.

Inainte însă, de a reproduce în întregime cuvîntarea d-lui Take Ionescu, credem interesant a reproduce sfîrşitul admirabilului discurs.

*

In atenţiunea încordată al Senatorilor şi deputaţilor de faţă, d. Take Ionescu, terminînd analiza fa telor, zise:

— „Pagina istoriei din 1913 ne-a stabilit orientarea politică, examinînd ce vra Germania, ce vra Anglia.—Amîndouă vroiau pacea şi atunci am spus, că dacă Patronii nu vor războiul, cum să-l vrea subalternii.

Se poate refuza rezultatul mediaţiunei, dar mediaţiunea nu.

Aşa am judecat, nu cu interes de guvernare, dar cu răspunderea noastră pentru interesele superioare ale ţărei.

Dacă se respingea mediaţiunea, n'aşi fi rămas la putere. Nu m'am lasat preocupat de ce are să se scrie la istorie, nici de perspectiva de a trece la nemurire, nici de mizerabila politică internă, în vedere ca partidul meu, un partid nou, să-şi scrie o pagină în istorie.

Am ramas în afară de orice consideraţie şi nu m'am condus de cît de sfatul conştiinţii.

Judecata contemporanilor a tulburat conştiinţa naţională cîteva luni, dar nici odată un guvern n'a fost aprobat. Peste judecata contemporanilor este tribunalul istoriei:

Acest tribunal va zice:

„După socole, în care se îmbucătăţeşte patrimoniul strămoşesc. cu perderea Transilvaniei în secolul al 17-lea, a Bucovinei în secolul al 18-lea, a ţărei dintre Prut şi Nistru la 1812, a judeţelor din Basarabia de jos în 1878, a venit schimbarea de pagini, la 1913, cînd pentru întăia oară s'a sporit patrimoniul strămoşesc.

S'a scoborît de pe o cetate drapelul celor cu victorii şi s'a înălţat steagul tricolor.

Am început revendicările cu colţul lui Mircea cel Bătrîn, cînd se năştea Mircea cel tînăr.

Alţii văd însă stegarii Istoria nu va vedea de cît fălfăirea steagurilor, reînviind gloria străbună".

*

Ultimile cuvinte, ale d-lui Tache Ionescu au fost acoperite de aplauze entuziaste şi unanine.

Toţi senatorii, în picioare, aclamă pe ministrul de interne.

Toţi senatorii se apropie de banca ministerială, fie care caută să strîngă mîna omului de stat, care a ştiut să studieze atît de adînc trecutul, care a ştiut să întrezărească cu atîta claritate viitorul şi care a isbutit să înalţe tribuna parlamentară romînă, cu o cuvîntare pe cît de înalţătoare, pe atît de frumoasă.

Procesul lui Pantelimon

Neamţ.—Noul proces intentat lui Pantelimon, se va judeca de curtea cu juri din Neamţ, la 22 a lunei.

Dramă din dragoste

— Un copil de 13 ani omoară din dragoste pe o fetiţă de 13 ani —

Roman.—Băiatul Gh. Damaschin, în vrîstă de 13 ani, elev în cl. I a gimnaziului din Roman, a săvîrşit azi dimineaţă o crimă din dragoste.

Fiind îndrăgostit nebun de copila Victoria Andronici, elevă de croitorie, a pîndit-o azi dimineaţă pe strada Petrodava, şi a descărcat asupra ei un foc de revolver, în tîmplă.

Nenorocita copilă a încetat imediat din viaţă.

Tînărul criminal s'a predat însuşi poliţiei.

Ultimatumul Sîrb

Paris. — Ziarul *„Petit Parizien"*, **publică un interviev cu d. Teodoroff, ministru de finanţe bulgar, cu privire la conflictul bulgaro-sîrb.**

D. Teodoroff a declarat, că situaţia e gravă, dar nu poate fi vorba de un ultimatum sîrb.

Crima din Capitală

In centrul Capitalei un bandit cearcă să omoare pe un debitant de tutun.

Bucureşti.—Astă-noapte, pe la oarele 11, sergentul din strada Paris, auzi nişte ţipete, eşind din tutungeria d-lui Anghel Constantinescu, din acea stradă.

Fără a sta pe gînduri, sergentul pătrunse în tutungerie, şi aci găsi pe d. Anghel Constantinescu trântit pe jos, iar deasupra lui un individ, care îi aplica lovituri cu un cuţit.

Sergentul înhaţă pe bandit şi cu ajutorul altor sergenţi, îl transportă la Prefectura de poliţie.

D. Anghel Constantinescu fu transportat la spital.

Banditul este un polon rus, anume Bergiu Slavinski, originar din Kiev.

El a mărturisit, că intenţiunea lui a fost să omoare şi să prade pe debitantul de tutun.

De vînzare *Casele din Str. Costake Negri (Vechi) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magazinul Fraţi Bach tetz.*

S'a perdut *un ceasornic mic de aur cu 3 coperţişi cu monogramul M. B. Cel ce'l va aduce la Dr. Burstin strada Cuza-Vodă (foastă str. Golia) No. 21 va primi o bună recompensă.*

Comptabil la o mare instituţie de Bancă, titrat cu cunoştinţă de limbi străine, oferă 2—3 ore pe zi persoanelor sau instituţiilor cari ar avea nevoe. Adresaţi în scris sub Comptabil la tipografia H. Goldner.

Palmieri, *oleandri, ficus, lămîie, felurite plante frumoase de apartamente se găsesc de vînzare la administraţia moşiei Climeşti prin Roman.*

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOŞ

Str. Lăpuşneanu 25

— Cons. 1—6 —

Preparator *caută lecţiuni de vioară şi meditaţii sub condiţiuni modeste.*

Informaţii la Tipografia H. Goldner

Doctorul Halpern

dela Facultatea de Medicină din Paris, vechiu mamoş francez

Boli de femei — faceri — Genito-urinare

s'a mutat în strada Păcurari 5, deasupra Farmaciei Dr. Căpăţină, vis-a-vis de Tuffli.

De Inchiriat *Un apartament în strada Codrescu No, 7 complect reparat, compus din 5 camere spaţioase cu un antret, bucătărie, pivniţă, curte etc. cu preţ avantajos.*

A se adresa d-lui I. A. Scriban. str. Codrescu No. 7.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefaleea, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari se resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

PORTE-PLUME
INCASSABLE
Prix 1 f 50
Raymond GAL
Maison de la Maroquinerie, PARIS
GRILLAGES, etc.

„ANCORA"

(A N K E R)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911

92,127 poliţe de lei 654.389.154 64 | 100

lei 1,995,501 72 la sută rentă

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti.

Lei 7,453,500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 1.980.25 63 |

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutire de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţiei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a aumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia
BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi,
IOSEPH POPPER
Str. I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

PONDOIR
Prix..... 6 f 50
R. GARIEL
RATINIERS A LAPINS

CAPSULELE

LUI

RAQUIN

Cu Balsam de Copaiu

Singurele capsule de *gluten* cu copaiu approbate de *Academia de Medicina din Paris.* — *Nu se sparg* în stomach, deci, sunt în tot d'auna bine tolerate și nu pricinuesc nici una data righ'oli. Intrebuințate singure sau cu *Injecțiunea Raquin*, vindecă în forte scurt timp *scurgerile cele mai vechi pricinuite de*

BOLILE SECRETE

A nu primi decât Capsule cari poartă, pe invelișul de afară, *semnatura lui Raquin* și *Timbrul oficial* în albastru al *Guvernului francez.*

DEPOSIT: Paris, 78, Faubourg St-Denis
la *FUMOUZE-ALBESPEYRES*
Și în toate principalele Pharmacii
UNDE SE POT GĂSI ASEMENEA SI
CHARTIA SI VESICATOREA LUI ALBESPEYRES
Intrebuințate în
SPITALELE MILITARE ALE FRANCIEI

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul X No. 1882 — Sîmbătă 18 Mai 1913

Asigurarea Dobrogei

— Din marele discurs al d-lui Take Ionescu, în Senat —

„Noi n'am trecut de-a dreptul Dunării de plăcere: Dobrogea ni s'a dat în schimbul Basarabiei, dar odată trecuți stăpînirea Dobrogei a devenit o chestie vitală pentru noi.

Șoviniștii bulgari gîndesc la Dobrogea, —aceasta e fapt; oamenii de stat însă tăgăduesc acest lucru,—ei spun că n'au nici un gînd asupra Dobrogei—și Stambuloff primind hotărîrea Curții de Casație prin care se declara că un romîn dobrogean nu e socotit ca cetățean romîn și de-a stînga Dunării, s'a dus la reprezentantul nostru din Sofia și s'a plîns contra Romîniei că voește să părăsească Dobrogea, ceea ce nu le-ar conveni, căci ar sta vecini cu o mare împărăție.

Intre credința unui om de stat și credințele populare este totdeauna o deosebire. Noi voiam să avem, nu o declarație că ni se confirmă stăpînirea Dobrogei din partea Bulgariei, căci noi am luat-o la Plevna, ci un fapt real, că puterea României e așa de tare și la dreapta și la stînga Dunării, că prin simpla credință în această putere a noastră, dreptul de stăpînire în părțile din dreapta Dunării crește iar nu scade.

*

Nu știu dacă trei chilometri strategici și militărește au mare valoare, ca stat politic; însă cei trei chilometri înseamnă mult.

Pot să vă afirm că au fost înainte de mediație propuneri că renunțăm la Silistra; ni se dau forturile înconjurătoare, 40 chilometri la mare și 3200 chilometri pătrați pămînt. Dacă credeți că propunerea aceasta era mai bună, n'aveți de cît să nu votați protocolul. Dar, strategia politică zicea: „ei se opun la cedarea Silistriei, noi vrem luarea Silistrei". Și toată discuția s'a învârtit aci: „eu vreau ce nu vrea el, vreau să mă stabilesc acolo unde nu vreau ei".

Voința aceasta a noastră era cunoscută în Bulgaria, de aceia ei rezistau la cedarea Silistrei.

Acum doui ani în urmă, vorbind cu d. Kalincoff și întrebîndu-mă ce sentimente are Romînia pentru Bulgaria, i-am răspuns că noi din Dobrogea nu vom eși, vom sta acolo, dar că granița actuală nu ne ajunge. Tot așa am discutat și cu d. Ghenadieff. De aceia e o mare nedreptate ce ne face presa străină afirmînd că noi am așteptat pe bulgari la strîmtoare pentru a le cere Silistra.

Se putea căpăta mai lesne în Septembrie? Nu știu, o cred, dar afirm că la Septembrie o alianță cu ei n'ar fi fost posibilă, dovadă că nu ne-au propus-o. Și în convorbirea avută cu d. Daneff mi-a spus că eram bănuiți că mergem cu turcii. De aceea se va ști odată, nu pot spune acum secretul și chipul și cauza pentru cari vacanța de Crăciun am petrecut-o la Londra și nu la Monte-Carlo. Dar afirm că la Octombrie o propunere de mers împreună nu era bine văzută, iar la Septembrie, guvernul romîn nu o putea face, căci se credea de toți că nu vor învinge creștinii. Iar cît e vorba de schimbări de fruntarii după bătăliile de la Kumanova, Kirkilisse și în ajun de Lule-Burgas, nu se putea în Octombrie. Va veni într'o zi proba documentară că numai aliații, fără Europa, nu se putea.

Rămîne acum ca Romînia să-și urmărească politica ei de așa neutralitate, ca învingătorii de la Lule-Burgas să aducă ei vorba de rectificări de fruntarii, iar nu noi, căci pentru noi războiul, nu cu Bulgaria, dar cu blocul balcanic, pentru rectificare de frontieră era ultima „ratio", nu începutul. Și politica cere ca războiul să nu fie „une carte forcée", ci un mijloc final, cînd diplomația nu izbutește".

NOTA ZILEI

Ne vor ierta Bulgarii, mai curînd, că le-am smuls Silistra, inima Dobrogiei, cheia năzuințelor lor de a se învecina cu Rusia. Dar nu ne vor ierta o altă lovitură, cu totul de altă natură.

In adevăr, cum nenorocirea nu vine nici-odată singură, iată că în Academia Romînă un savant, o somitate ca profesorul Marinescu vine să dee lovitura de grație unui triumf științific al Bulgarilor, singurului pe care l'au avut pînă acum urmașii lui Crim...

E vorba de iaurtul bulgăresc, căruia învățatul Metschnikof — un învățat slav, se înțelege, dar slab în concluzii — 'i-atribuia darul de a prelungi viața. Nici mai mult, nici mai puțin!

In treacăt fie zis, iaurtul romînesc este tot așa de... miraculos, dar Metschnikof a cedat toată gloria, exclusiv, celui bulgăresc, creînd vecinilor noștri o faimă, ca și cum într'adevăr ar fi paradisul Metusalemilor.

Și iată că vine eruditul nostru Marinescu, cu dovezi, să spulbere această erezie științifică, drept în momentul cînd le luăm Bulgarilor Silistra. Un singur nemuritor al nostru distruge toată nemurirea unui popor.

Apoi să nu moară... de necaz, Bulgarii!

Judecata istoriei

— Sfîrșitul cuvîntării de la Senat, a d-lui T. Ionescu —

D lor Senatori, dacă putea să pătrundă în mine și vre o preocupare de interes de om sau de partid, vă închipuiți că nu sunt și eu om și că nu mi-ar fi plăcut ca la victorii strălucite să se lege și numele meu? Iar ca om de partid, ce-cîștig mai mare de cît ca un partid de curînd întocmit, la întâia lui guvernare, să se înfățișeze cu un război glorios?

N'am de cît o singură mîndrie din toată acțiunea mea, una singură: aceia că nici un ceas, în nici o împrejurare, judecata mea n'a fost întru nimic influențată de altceva de cît de conștiința datoriei, izvorită din tot ce am știut și neîntunecată prin nici o considerație lăturalnică.

Dar părerea contimporanilor nu m'am așteptat să fie numai spre laudă. Nu cunosc nici un caz cînd cei cari au avut onoarea să aibă direcțiunea politică a unei țări în ceasuri așa de grele, să fi găsit o imediată aprobare la toți concetățenii lor. De la această judecată, eu știu că fatal se merge la alta mai severă dar mai nepărtinitoare: la judecata Istoriei. La această judecată ne putem prezenta cu o deplină seninătate. Hotărîrea Istoriei va fi așa:

Veacuri întregi moștenirea strămoșească a poporului acestuia a fost mereu împuținată și nici-odată sporită. Posesiunile din Ardeal ale Voevozilor Valahiei și Moldovei perdute; acum 150 de ani Bucovina dusă; acum 100 de ani țara dintre Prut și Nistru dusă și ea, iar după un război glorios, perdute și cele 3 județe care ne fusese restituite la 1856 fără vre-o acțiune din parte-ne și nu pentru noi, dar pentru un interes european. Dealungul munților la fie-care rănițuire perdută cîte o bucată de pămînt cînd pe Cerna, cînd spre Bran, cînd aiurea.

In 1913 se începe schimbarea vremurilor. In 1913 pentru întâia oară se recapătă ceva din moștenirea strămoșească.

Că e vorba de Silistra lui Mircea cel Bătrîn care ne vine odată cu nașterea lui Mircea copilul, ce importă! De astă-dată se scoboară steagul unui alt stat — și ce steag?! Steagul de la Lule Burgas! — și se înalță în locul lui steagul Romîniei!

Asta are să fie judecata Istoriei.

Ea nu seamănă întocmai cu judecata d-tră, dar explicația e simplă: D-tră — vedeți și stegari. Istoria va vedea numai steagul!

MICI POLEMICI

Un profan de la „Viitorul" contestă competința juridică a d-lui C. Disescu, în legătură cu reîntegrarea profesorului Chiricescu.

— Ce genial jurist era—pentru „Viitorul"—actualul ministru al Cultelor, în epoca... tramvaelor cointeresate!

*

Toată lumea politică celebrează pe marele Mihail Kogălniceanu, căruia ti se ridică un nou monument, la Piatra-Neamț.

Numai d. A. D. Holban i-a rămas un adversar postum, pentru că acum 50 de ani marele bărbat de stat i-a aplicat pedeapsa avertismentului public, pentru excese de... polemică.

*

Ce-a a răspuns Sîrbul, cînd Grecul i-a oferit alianță contra Bulgarilor?

— „Timeo Danaos etiam dona ferentes"
„Mă tem de Greci, chiar cînd îmi aduc daruri"...

*

„Cuvîntul" a reprodus o știre că zilele ministeriatului d-lui Al. Badareu sunt numărate.

Pariem că sunt mai puțin numărate de cît existența „Cuvîntului".

*

La Teatrul național membrii comitetelor incasează cam mult cu jetoanele de prezență.

Ar incasa și mai mult, dacă s'ar plăti și jetoane de absență.

*

O ispravă lăudabilă a vechilor Heleni este și retragerea celor 10,000.

— Ce mare lucru, spunea un evzon modern... Noi ne retragem și dacă am fi o sută de mii!... Bună oară la Domokos, în 1897.....

*

Ziarul „Cuvîntul" crede că în jurul d-lui Badareu s'au îngrămădit „toți înundații vieței, toți cari așteaptă Puterea pentru a-și plăti datoriile..."

Prea e mare cruzimea „Cuvîntului": să amintească fostului prefect de județ despre... inundații, despre datorii neplătite și celelalte...

O CAMPANIE NEDREAPTĂ

Sub acest titlu excelentul nostru prieten, d. Eugen Herovanu, deputat, a publicat în „Adevărul" de aseară următoarele:

Am o convingere nestrămutată că, în afară de rare excepții, cu cît un om politic e atacat cu mai multă violență, cu atît atacurile pe care le primește sînt mai absurde. Pentru că e vădit lucru că nu se lovesc oamenii slabi, voințele șubrede, caracterele șovăelnice—mereu gata la orice compromisuri;—lupta se dă tocmai împotriva celor tari. Cînd ești o inteligență superioară și o voință conștientă, cînd știi ce vreai și știi unde mergi, cînd spre deosebire de cei mulți, nu știi să te pleci, nici să te abați din drum, cînd în fine îți dai seamă că nu poți face un pas către o nouă stare de lucruri, fără să nu atingi un interes ascuns, fără să nu rănești o susceptibilitate deșartă,—trebue să te aștepți a fi lovit. Numai cu durerea loviturilor acestora îți plătești cea mai curată mulțumire pe care o poți avea în viață: mulțumirea datoriei împlinite.

Cunosc cu deosebire un om, care a plătit cu prisosință răscumpărarea aceasta de amărăciune sufletească. Acesta e d. Badareu, cea mai frumoasă energie, cea mai neînfrîntă voință din cîte am văzut înflorind în lumea noastră politică.

Știu bine că totul are o margine—chiar și infamia. Știu că faptele ministrului îl apără mai mult de cît ori ce altă argumentare. Sînt încredințat că timpul va da cea mai crudă lovitură netrebniciei și lașității celor ce au condus lupta împotriva lui.

De la tribuna parlamentului d. Fleva a ridicat în două rînduri invinuirea că, prin cumpărătura lemnelor de la Berman Juster, ministrul lucrărilor publice, a făcut și un act de administrație rău și neregulat, și o faptă necinstită.

De ce?

Intâi, nici o neregularitate de formă, pentru că legea comptabilității nu oprește procedarea urmată de ministru, procedare pe care de altfel împrejurările o indicase încă în alte cazuri, la aceași administrație.

Operația se impunea însă din două considerații. Necesitatea de a găsi lemne devenise urgentă, căci nici o ofertă avantajoasă nu venea de nicăeri. Iar oferta Berman Juster se prezintă în condițiuni excepțional de bune și din cauza prețului scăzut și din cauză că venea de la un singur furnizor, și nu de la mai mulți.

Dar marele merit al d-lui Badareu e de a fi creat statului, prin actul său de administrație, trei mari avantagii.

A cumpărat o mare cîtime de lemne cu un preț mai jos de cît toate prețurile oferite pînă atunci. A determinat o scădere în bursa lemnelor, de la 8.50 și 9 lei, la 8 lei. In fine a lovit în acei care pînă acum acapaseră furniturile căilor ferate, fixînd prețuri excesive.

Nu trebuia să se facă avansul de 400 mii lei, s'a zis, ci dimpotrivă statul trebuia să primească o garanție de bună executare a contractului.

Intîi, aceasta era condiția în care se oferea afacerea. C'etait a prendre ou à laisser. Și apoi direcția a primit imediat în stăpînirea sa lemne în valoare de aproape un milion, asupra cărora n'a numărat de cît 400 000 lei, pentru care Berman Juster plătește procente pînă la predare

Ce poate fi anormal în asemenea operație, în care statul și-a luat toate asigurările cuvenite?

In aceste condiții executarea contractului e mai presus de ori ce critică. Lemnele au eșit din patrimoniul vînzătorului, ele aparțin direcției și ori ce împrejurări ar surveni în situația aceluia, nu pot primejdui interesele statului, care în cazul cel mai rău ar avea de făcut transporturile în regie pe contul debitorului său.

Rămîne partea a doua a învinuirei. Insinuarea calomnioasă de necinste.

Și aici faptele au vorbit prin ele însele. In urma cererei de moratoriu pe care Berman Juster a adresat-o tribunalului de Iași — parchetul procedînd la o minuțioasă și plină de rigoare anchetă, a constatat că suma de 400.000 lei fusese integral întrebuințată de Juster la plata datoriilor sale, și că nu numai că nimic din ce ar fi putut face o cît de mică umbră de îndoială în privința corectitudinei actelor în chestiune, nu i-a putut descoperi nicăeri, dar că asemenea lucru rămîne definitiv mai presus de ori-ce bănuială posibilă.

Cînd lucrurile sînt astfel, rămîne ceva clar și luminos: că toată campania dusă pe tema furniturei de lemne e reacțiunea clicei de acaparatori loviți în interesele lor nelegiuite, a birourilor cari nu puteau tolera să fie atinse în deprinderile lor orientale, și a acelora din oamenii politici, cărora personalitatea d-lui Badareu le ține umbră.

Adevărul rămîne în picioare ca o stîncă neclintită. Isbind în ea valurile infamiei omenești nu se pot decît sparge cu zgomot tîrînd cu el toată spuma răutății și a neputinței.

Eug. Herovanu.

OAMENI ȘI LUCRURI

LUCRURI GINGAȘE...

De un timp încoace Iașul intelectual posedă în sinul său un conferențiar permanent, pentru subiecte de cultură franceză. Nu avem onoarea de a cunoaște mai de aproape pe d. André Faure,—dar rezumatele, ori dările de seamă privitoare la conferențele sale—începînd cu acea de astă iarnă la liceul miltar, sunt inspirate, fără excepție, de ideea monarhistă, care se confundă—în Franța—cu ideea reacționară și clericală.

Cea mai nouă dare de seamă despre o prelegere a d-sale: „Renașterea spiritului francez" o cetim într'un ziar local care-i este extrem de favorabil d-lui Faure.

D-sa a numărat—pentru nu știm a cîta oară!— „păcatele" republicei franceze, umilințele pe cari le-a atras asupra Franței, între cari: alianța franco-rusă, afacerea Dreyfus, pacea umilitoare de la Algesiras și Agadir, separarea bisericei de stat...".

Din fericire, zice d. Faure, mîntuirea se apropie, se ivește ca zorii unor zile strălucitoare și promițătoare:

„.. Paralel cu această îngenunchiare la care privea nepăsătoare vechea generație, s-a pornit o mișcare de regenerare sănătoasă, o renaștere viguroasă a patriotismului și a vechilor tradiții de glorie a acestui mare popor.

Această mișcare condusă astăzi de un Maurice Barrès, Paul Bourget. Jules Lemaître, Charles Maurras, a cucerit inima tinerei generații de care ne-a vorbit d. André Faure. Conștientă de primejdia decăderei Franței, în timp ce alături de ea se ridică trufașă împărăția germană și peste canal și peste ocean anglo-saxonii biruesc în viață a tot puternici, pornind de la ideia de Patrie și de la idealul unei Franțe puternice, această generație caută să o ridice acolo unde era pe vremea Ludovicilor și a lui Napoleon.

Mînată de acest ideal măreț, tînăra generație a alungat îndoiala și scepticismul în care se afundase vechea generație și a simțit puterea dătătoare de viață a credinței și a iubirei de Patrie.

Diletantismului rafinat al lui Renan și Anatole France, filozofiei pesimiste importate dela vechii filozofi germani li au sudstituit rațiunea sănătoasă a lucrurilor și aplicarea la cercetări pozitive pentru a cuceri realitatea. Ficțiunile umanitare ultra generoase li-au înlocuit cu idealul concret și posibil al ridicărei naționale. Letargia fizică au distrus-o prin desvoltarea gustului de sport".

A mai încercat și un compatriot al nostru—d. Caion—să substituie lui Ernest Renan, da, vastu'ui Renan—pe strîmtul Charles Maurras,—dar a fost de rîs. Iar finețа unicului Anatole France nu o dă nimeni dintre iubitorii gîndiri franceze, pentru necăjitul Barreé chiar cînd e căptușit de Lemaître și Bourget îmbătrîniți fără de vreme.

A afirma că epocală reabilitare a unei istorice greșeli judiciare e un semn de decădere; a vedea în triumful *pacinic* al Franței în chestia Marocului,—o rușine, însamnă a-și fi cultivat mintea exclusiv în lumina unilaterală a unei anumite culturi.

Dar întru cît e vorba de o privire personală n'avem nimic de zis. Dl. Faure e liber să „creadă" legendele, e liber să „viseze". Un poet care ne închipuim că trebue să-i fie drag, pentru că celebrează epoca Napoleonilor, scumpă conferențiarului, a zis frumos:

„...Ce n'est pas toujours la Légende qui ment.
Un rêve est moins trompeur, parfois, qu'un document.....

Liber e d-sa să spere, să aștepte, să lupte, să dee leturghii pentru reîntronarea vremilor cari au mai fost—în Franța.

Dar de ce simte nevoia de a ne convinge pe noi de decăderea vremei de astăzi, de inferioritatea republicei franceze?

Pînă și gustul de sport, zice d. Faure ar fi un cult al... nouei generații. Da; dar în fruntea ei se află Jean Richepin —un atlet el însu-și, dar un cald, un entuziast democrat și republican. Și nouă ne-i dragă această Franță, în care „cîntărețul calicilor", fost salahor cu ziua, a putut ajunge academician, grație geniului său; Franța în care fiece muritor își poate valorifica meritul, fără alt ajutor și titlu decît însușirile sale proprii.

Și cînd necontenit vorbește rău de Republica Franceză, conferențiarul iașan face sport, dar nu dă dovadă de gust. Sunt chestiuni de delicateță care-și au însămnătatea lor.

Rodion

Silistra—sub Mircea Vodă

In peroația cuvîntării sale superbe d. Take Ionescu a făcut încă odată și în modul cel mai plastic evocarea momentului istoric în care Silistra făcea parte din țara romînească.

Iată detalii documentare cu privire la această veche epocă din istoria noastră.

Mircea cel Mare stăpînitorul Silistrei. — In archivele noastre istorice, găsim documentul No. 134, prin care se dovedește că Mircea cel mare, stăpînea Dobrogea cu Silistra. Iată acel document (colecția lui Venelin p. 22—23, Tismana, 1406 după 26 Noembrie).

„Eu Ioanne Mircea, mare voevod, domnul autocrat peste toată țara ungro-română și de 'ncolo de Carpați, și încă și al țărilor tătărești, ducele Almașului și al Făgărașului, domnul Banatului de Severin, *autocratul ambilor țărmi pe toată Dunărea până la ocean și al orașului Silistra.*

Dă domnia mea această poruncă domnească rugătorului domniei mele popa Nicodem, ca nimeni să nu cuteze a se încerca de a pescui în apa Tismanei, sau de a paște dobitoace străine, undeva între satul Tagorea și până la munți, fără voia călugărilor, cari singuri sunt liberi în această privință; iar acela din boerii mari și mici, care va fi călcător acestei porunci domnești, să fie afurisit de către curata Maica Domnului și de către toți sfinții și teoforii părinți și să își atragă blestemul lui Nicodem, pe lîngă care va mai suferi și de la domnia mea mult rău și urgie; ci toți să păzească această poruncă.

Și s'a întâmplat aceasta după ce, plecând domnia mea în anul 6915, Noembrie 15, pentru a mă întâlni cu craiul în Severin (e vorba de împăratul Sigismund, cu care Mircea a avut o conferință la Severin N. A.) am ajuns la această mănăstire la 23 Noembrie, cu toți egumenii și cu toți boerii domniei mele. Inginerul mănăstirei pentru delimitarea imașului între satul Tagorea și munții, să fie jupânul Brat, de oare ce a fost el dregător al Jiului.

Diploma lui Mircea Vodă din 1387. Alt document (1387. Archiva Acad. 1867, pag 17. Ciparîu).

„Eu, cel întru I. Dumnezeu bine credinciosul și bine cinstitor și de Isus iubitorul și însuși stăpînitorul.

Io Mircea, marele voevod, cu mila lui Dumnezeu, și cu darul lui D-zeu, stăpînitor și domn a toată țara Ungro-Vlahiei și peste munți (plaiurilor) încă și peste țările tătărești și Almașului și Făgărașului și stăpînitorul Banatului de la Severin și de amîndouă părțile și peste toată Dunărea pînă la marea cea mare și cetății Dristorului stăpînitor, bine am voit domniei mele bună voință și cu luminată și curată inima domniei mele și acest cinstit și bine închipuitor și prea cinstit, care este peste toate cinstele, acest hrisov, părintelui și rugătorului domniei mele starețului Sofronie și tuturor fraților mărăstirei, care se afla la hramul sfintei și făcătoarei de viață Troița, de la locul ce se numește Nuhet, care să le fie lor moșie hamnică toată balta, care se începe de la Săpatul la vale pînă la gura Ialomiței la Dunăre, ori gloabă de se va întîmpla pe aceste bălți, sau din păstori sau din păstori sau din alți oameni, măcar de la boeri cît de mari, sau cît de mari, sau cît de mici, toată să fie a mănăstirei, cît și din stufișuri ori cît se vor afla printre acele bălți pe unde este hotarul mănăstirei, omul lor să iee dintre acele stipulațiuni și alte lucruri ori cît se vor afla. Și acest om carele s'au închinat starețului Sofronie să fie mănăstirei anume Tirup, care și aceasta a dăruit o gîrlă Săpatului, nimenea din slujbașii domnești să nu supere pe Tirupul, de este ispravnic, sau fie ori-ce boeri ci Tirupul să fie volnic să iee vamă de la gîrla Săpatul, lar în celelalte bălți să aibă a lua omul starețului Sofronie și frații să'și pue omul lor, pe care vor vrea ei, ca să adune venitul mănăstire, vama de pește și vama de stufi și gloabele și de alte lucruri de toate.

Pentru aceasta poruncim Domnia mea tuturor slugilor Domnieimele și *căpitanilor Dîrstorului* și judecătorilor, pîrcălabilor, toți să vă feriți de bălțile mănăstirei etc".

RECENZII

Comerțul de pește

Primim la redacție raportul Camerei de Comerț din Tulcea, cărtă al XIV congres al Camerilor de Comerț, în chestiunea comerțului de pește la noi în țară întocmit de către d. I. Rusu, secretarul acelei camere.

Importanța chestiunei—care are o valoare socială,—modul cum a fost adunat materialul, care e produsul unor serioase anchete economice, și ordonarea sistematică a acelui material, fac din lucrarea „Comerțul de Pește" o mică operă de mare folos pentru economia noastre națională.

După cercetarea istorică a chestiunei, autorul, face în primul rînd constatarea, că suprafața de pescuit, este astăzi cu mult redusă față de trecut, prin secarea a numeroase bălți, iazuri și heleștee în toată țara. Fapt care a determinat scăderea producțiunii, o cauză, ce alăturea cu aceia a creșterei necontenite a populațiunei noastre, și a exportului de pește nechibzuit, alcătuesc principalii factori care au scos la iveală chestia peștelui în țară la noi.

In ultima analiză chestiunea aceasta este o consecință, a raportului dintre cerere și ofertă; producțiunea peștelui a scăzut, cererea crește, deci: pește puțin și prețul mare.

Principalul răspunzător al acestei stări este statul, care avînd de la 1895 monopolul pescuitului, s'a arătat ca un rău administrator al „acestei bogății sociale" făcînd mai multă birocratură de cît negoț. Singura preocupare a fost creșterea veniturilor, neglijîndu-se partea cea mai importantă: regularea raportului dintre producțiune și consumare.

Un dezastru va fi evitat, căci în timpul din urmă Statul a luat mai multe măsuri uriașe, între care găsim citate: construirea canalului Dunărei între Dunăre și locul Rozelm; deschiderea unui alt canal între bălțile Coceatina și Cerneți; canalul care leagă locurile Rozelm cu Babadag; proectele de construire a două săli refrigerente la Galați și Tulcea, unde putîndu-se pastra peștele, se va regula cantitatea.

Intre îmbunătățirile ce se cer graanic ar fi și ameliorarea stărei pescarilor, a căror număr va trebui mărit, prin acordare de avantagii, ca în alte țări.

In rezumat, principalele îmbunătățiri, pe care autorul le crede necesare ar fi:

1) Se ia inițiativa creerei de heleștee pentru cultura peștelui, după chipul cum se practică în străinătate, pentru îmbunătățirea și înmulțirea cantității de pește.

2) Să repopuleze apele curgătoare cu pește, să despotmolească, să cureță și să primească apele de pescuit prin curățire și canalizări, pentru a favoriza creșterea și înmulțirea cantității de pește.

Să nu permită exportul peștelui de cît numai pentru peștele de lux ca morunul nisetrul, șalăul, cega etc.

4) Să construiască cît mai neîntîrziat hale refrigerente la Galați și la Tulcea, în care peștele să se poată păstra, pentru regularizarea și uniformizarea cantității de pește ce trebuie dată în consumație.

5) Aranjarea cît mai echitabilă a dijmei, lăsîndu-se pescarului o mai mare libertate de pescuit.

*

Lucrarea este complectată printr'un raport al ataşatului comercial, romîn, din Anvers, de unde se poate vedea uriașile lucrări ce o țară ca Belgia, înțălege să facă, — pentru a asigura prosperitatea uneia din cele mai însemnate bogății sociale pentru țările care o pot avea.

O asemenea lucrare merită toată atențiunea acelor ce au în grija lor destinele economiei noastre naționale.

I. P.

Un succes artistic

Duminecă dimineață pe la orele 11 ieșia o mulțime de lume din biserica Banu, ca ne altă dată și apucau unii la deal, și alții la vale.

— Ce-a fost oare azi la Banu se'ntrebau unii care n'avusese fericirea de-a fi asistat la serviciul divin din acea biserică?

— Ce să fie, răspundeau cei care fusese, a'nviat Muzicescu.— Ei așa! ce spui? —Zău că-i așa. Fiica sa Sonia a condus corul la serviciul liturghiei, așa fel încît puteai să juri că-i răposatul Muzicescu.

*

D-na Sonia Theodoreanu profesoară de Teorie la Conservator, din dragoste pentru artă și din prisosul său de energie și-a format cu elevii și elevele sale un cor, cu care s'a prezentat în diferite concerte fiind foarte apreciată de publicul cunoscător în ale muzicei.—In urma invitațiunii înalt prea sfîntului Mitropolit a binevoit a cînta duminică la biserica Banu.—Ieste o fală pentru noi—fără a face din asta o chestiune femenistă, căci ie o copilărie a desbina o jumătate de alta a omenirii—ca o femeie o fiică a Iașilor, să fi condus pentru întăia oară în țară și pare-mi-se în lumea întreagă, corul în biserică, replicînd cu atîta preciziune la toate răspunsurile din altar.

Sarcina grea, luată de bună voie, a îndeplinit-o cu un succes atît de strălucit încît cu adevărat putea zice: „Muzicescu a'nviat!" și nu putem face decît să mulțumim înalt prea sfințitului Mitropolit care ne-a dat prilejul să gustăm asemenea emoțiuni artistice

Toate bucățile au fost cîntate cu caracterul lor adevărat. Mai cu deosebire „pre tine te lăudăm" prin nuanțarea fină, cu care a fost redată, evoca adevărata reculegere sufletească și evlavie în fața Dumnezeirei.

Cu multă energie și brio s'a întonat „Sfînt sfînt Domnul Savaot", iar corul îngerilor a produs cea mai frumoasă impresiune prin vocile clare care vibrau în sunete cristaline sub bagheta neîntrecutei artiste d-na Sofia Teodoreanu. Noi îi mulțumim și o vom asculta cu aceiași evlavie și Duminica viitoare.

Virginia Micle-Gruber.

Note picturale

Cu ocazia reorganizării Pinacotecei locale, m'am dus să mă cuprindă tihna în contemplarea nuanțelor așternute în marginele pînzelor. Vizitînd saloanele, am văzut picturi-oglinde, căci lumina căzută defectuos reda tablourile asemeni heleșteelor liniștite în care se privesc sălciile înveșmîntate de seară, chiar dacă reprezintau un templu roman, ori Salomea ținînd capul lui Ioan pe tipsie. Inchipuiți-vă o Salomee semănînd cu un copac la margine de apă și veți înțelege îndată nevoia absolută a unui local propriu pentru expuneri de tablouri.

Modesta noastră pinacotecă posedă unele picturi valoroase care însă își perd mai mult de jumătate din efect din cauza nepotrivitei căderi de lumină. Un tablou trebue să aibă condiții speciale de situații, pentru a se putea compara prețul artistic cu fardul realității naturii, egalitate care valorifică prima cantitate însăși. O pictură reprezintă un moment din viața naturii în manifestare directă sau indirectă, și prețul ei constă în identificare cu realitatea. Astfel clasarea de însemnătate e condiționată și de tehnica externă picturei, altfel o părere nu poate fi dată definitivă și prețul picturei e ca o mină de aramă care cuprinde aur negăsit.

Și totuși vizitarea pinacotecei noastre e un cîștig pentru sufletul privitorilor. Din amestecul de tablouri de bogății disproporționate, te opresc cadre în loc. De pildă „Sfînta Familie" presupus de van Dyck. Isus în brațele maică-sei și peste care se apleacă Iosif teslarul. E o vieață intensă și copilul surîde cu capul scăldat în penumbra, evocatoare a umbrei traiului ce va să vie tulburător și mare. De asemenea „Phaëton cerînd conducerea soarelui" de Eustache le Sueur. Multă decorație, dar colori vii și expresii sublime. Apoi „Torturile sfîntului Sebastian" de Guido Reni; „Călăreț în noapte" presupus de Roos etc. Picturi românești remarcăm acele iscălite de Th. Aman, îmbrăcînd multă artă; „Țiganca" de Grigorescu, cu rîs strengar și minunat; un nud frumos al d-lui Artachino; valoros peisaj iscălit I. Constanțiu, etc. Multe pînze sînt ale d-lui Stahi. Reprezintă: struguri, nuci, portrete, prune, peisaje, caise, etc.

Incă un cuvînt asupra unui tablou curios, iscălit de d. Lukian. Indemn pe cititori să meargă să-l privească. Ce reprezintă... n'aș putea preciza.

Oricum, o cît mai deasă vizitare a Pinacotecei nu va putea decît să fie cu folos și de aceia îndemnăm pe toată lumea la pasul acesta.

C. R. G.

Societatea Anonimă Română-Italiană

a Industriilor Textile, Iași

CONVOCARE

Domnii acționari ai acestei societăți sunt convocați în adunare generală ordinară pentru ziua de 19 Mai | 1 Iunie a. c. orele 10 a. m. la sediul societății fabrica din Iași | Copou.

La ordinea zilei:

1) Raportul Consiliului de Administrație.
2) Raportul Censorilor.
3) Aprobarea bilanțului și descarcarea Consiliului de Administrație de gestiunea esercițiului 1912.
4) Repartizarea beneficiilor și fixarea indemnizării censorilor pe anul 1912.
5) Alegerea întregului Consiliu de Administrație pentru un period de 4 ani.
6) Alegerea a 3 censori și a 3 censori supleanți.
7 Autorizațiune de dat Consiliului de Admiuistrație de a contracta un împrumut prin emitere de obligațiuni.

Pentru a pute lua parte la această adunare, Domnii acționari vor trebui să depună acțiunile lor pînă în ziua de 14 | 27 Mai inclusiv.

La Iași: la Casa Societății sau la Banca Moldova.

La București: la The Bank of Roumania Ltd. sau la Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A.

La Paris: la Société Générale de France.

p. președ. Consiliului de Administrație
Ing. I. VIGNALI

INFORMAȚII

⁞⁞ In numărul de eri vorbeam de repartiția creditelor extraordinare de aproape 64 milioane.

Dăm azi cîte-va amănunte asupra sumelor destinate îmbunătățirilor de adus orașului nostru și așezămintelor culturale ale lui.

S'au dat:

Pentru laboratoriile și seminariile universității 231.300 lei.

Pentru organizarea Bibliotecii centrale mobilier, catalogare și dotației universitare 1.358.000 lei.

Pentru construcțiunea localului bibliotecii centrale din Iași, cumpărarea terenului, studii, planuri și mobilier lei 500,000.

Pentru continuarea și terminarea construcțiunii localului facultății de medicină din Iași, instalațiuni și mobilier lei două sute mii.

Pentru mărirea localului Universității din Iași, pentru instalarea nouilor institute și laboratorii, studii, planuri și mobilier lei 200,000.

Pentru mărirea localului școalei normale de învățători Vasile Lupu din Iași, împrejmuiri, șoseluirea drumurilor și aleelor din curtea și grădina școalei, construcțiunea unei magazii și diverse alte îmbunătățiri, cumpărări de vase sacre și vestminte preoțești necesare capelei școalei, instalațiuni și mobilier lei 170,000.

Pentru continuarea lucrărilor de construcțiune și amenajarea localului arhivei Statului din Iași, instalațiuni și mobilier lei 50,000.

Pentru înființarea unei grădini botanice pe lîngă Universitatea din Iași lei 50,000.

Pentru terminarea lucrărilor de construcțiune a palatului de justiție, administrativ și poștei din Iași și înzestrarea lui cu toate instalațiunile, aparatele și mobilierul necesar 750,000.

⁞⁞ Frații M. și I. Herșcovici din Iași au cerut tribunalului local să le acorde moratoriul. Tribunalul le a respins această cerere și i-a declarat în stare de faliment.

Frații Herșcovici au făcut apel, atît în ce privește cererea de moratoriu cît și în ce privește declararea lor în stare de faliment. Curtea din Iași admițînd ambele apeluri a acordat moratoriul și le-a ridicat și starea de faliment, cu toate că se ridicase obiecțiunea că în chestie de moratoriu nu există drept de apel.

Contra acestei deciziuni a făcut recurs ministrul justiției cerînd anularea deciziunei numai în ce privește chestia moratoriului și aceasta pe motiv că în atare chestiuni nu există drept de apel.

Judecarea acestui recurs a venit eri înaintea secțiunilor unite ale curții.

S'a ridicat eri obiecțiunea dacă ministerul de justiție are sau nu dreptul de a face o atare cerere.

Curtea, după o lungă deliberare, a hotărît că ministerul n'are acest drept, ci numai parchetul general care putea cere casarea în interesul legei.

⁞⁞ Sărbătorirea d-lui C. Maissner, cu prilejul retragerii sale din învățămînt se va face după următorul Program, la Iași, în ziua de 19 Mai:

I.—Serbarea ce va avea loc în sala de solemnități a școlii normale „V. Lupu" la ora 3 p. m., cu producții muzicale și cu cuvîntări.

II.—Banchetul la orele 8 p. m. în saloanele Societății de gimnastică.

⁞⁞ „Monitorul Oficial" de eri publică tabloul persoanelor recunoscute de ministerul agriculturii și domeniilor, ca crescători de vite și cu dreptul de proprietate al loturilor vîndute de minister în rate și cu prețul de 100 lei hectarul.

⁞⁞ Academicianii vor face o escursiune pe Valea Prahovei. La această escursie vor lua parte și d-nii miniștri Take Ionescu, C. Dissescu și Al. Badareu.

⁞⁞ In ziua de 3 Iunie se va ține concursul pentru ajutoarele de maestre la ministerul de industrie și culte.

⁞⁞ D-ra Elena Mlăceanu, se numește maestră-ajutoare la atelierul de industrie casnică din Iași, cu indemnizație de 130 lei lunar de la art. 21,

⁞⁞ D. C. Romanescu profesor de matematici la liceul militar din localitate, prezentînd Ministerului de răsboiu, un curs de mecanică pentru învățămîntul secundar, ministerul a făcut cunoscut d-lui Romanescu că i-a aprobat lucrarea adresîndu-i tot-odată elogii pentru opera sa, care e meritorie și ca fond științific și ca lucrare didactică.

⁞⁞ In zilele de 19, 20 și 21 curent, va avea loc la P.-Neamț, după cum am anunțat, congresul ligei culturale, cu care ocazie se va face și desvălirea statuiei lui Mihail Kogălniceanu.

Cu prilejul acesta se vor da frumoase serbări și se vor face tot-odată excursii la monastirea Bistrița, Cetatea Neamțului, monastirea Varatec, Agapia etc.

Călătoria pe c. f. a fost redusă cu 75 la sută pentru aceste serbări.

⁞⁞ Astăzi Vineri începe în orașul nostru grandiosul ciclu **Quo Vadis**, în sala circului Sidoli și în grădina Traian.

Filmul care se reprezintă „Quo Vadis" este o adaptare fidelă și însuflețită după scrierea lui Sienkiewicz. Bogată în numeroase figuri, exactă în cele mai mici detailii, această desfășurare este realitatea însăși „Quo vadis", este o operă magistrală de evocație.

Viața Romei imperiale nu e numai schițată și nici redată rece, fără vălag cum e descrisă în cîteva romane istorice, ci *retrăită* cu vehemență, respirată cu voluptate.

Această operă ne dă într'adevăr o ediție complecră, perfectă a marelui roman al lui Sienkiewicz.

Acest film ni-l trimite Roma eternă și numai ea putea să ne ofere această sinceră reconstituire, pentru că acolo, în clasica mitropolă reapare trecutul și ne redă aceleași arcuri triumfale, teatre și ruine aurite de apusul soarelui, acolo răsună eternul cîntec care glorifică puterea antică și antica frumusețe.

Un asemenea succes, scrie „Le Journal" din Paris, nu l'a obținut cinematograful de la invenția lui până astăzi.

Afară de înscenarea uriașă, celebra scriere „Quo vadis" a maistrului Sienkiewicz este o adaptare de o desevîrșită artă.

Aceste reprezentații, care se dau zilele acestea la „Hipodrom" atrag întreg Parisul. Vasta sală, un haos, care cuprinde între pereții sei de fer 20.000 de oameni, e prea mică pentru afluența colosală a spectatorilor.

O statistică interesantă: Costul total al acestei opere a întrecut suma de 400000 lei. Privilegiul pentru exploatarea exclusivă în America a fost cedat pentru suma de 700000 lei, pentru Anglia 250,000 lei.

Acest film a fascinat întreprinderile mari cinematografice, precum și lumea întreaga de spectatori.

In București această grandioasă desfășurare a fost înfățișată la cele mai principale cinematografe și reprezentarea acestui film continuă încă; peste 250,000 spectatori au admirat această artistică adaptare.

⁞⁞ **Școlare.** — D-na Rozalia Ghibănescu, a obținut prelungirea concediului cu încă două luni până la finele lunei Iunie.

D-sa va fi suplinită de către d-ra Natalia Florescu.

— La catedra d-lui Lazăr Grecea numit revizor școlar, a fost transferată la școala de băeți No. 7 din Iași, d-na Maria Anghelescu din Galați.

— S'a aprobat un concediu de 10 zile d-rei Maria Murgulescu, conducătoarea grădinei de copii din comuna Gropnița-Focurile.

⁞⁞ La ministerul instrucției s'au întocmit comisiunea următoare, pentru normele și formele după care se va preda gimnastica de la 1 Septembre a. c. Președinte, d. Th. A. Speranță directorul învățămîntului profesional și particular, iar ca membrii d-nii Th. Berescu inspectorul gimnasticei, St. Velescu, N. Bădescu și d-ra Pavelescu, maeștrii de gimnastică și membrii în comisiunea pedagogică a gimnasticei.

Lucrările au și început.

— De asemenea și la muzică pentru reformarea programei analitice, s'au întocmit următoarea comisiune: d. Th. A. Speranță, președinte, membrii d-nii I. Chiriac inspectorul muzicei, Al. Aurescu și d-ra Petrescu.

⁞⁞ Liga culturală secția Iași a delegat la congresul ligei, care are loc la Piatra-Neamț în zilele de 19—21 Mai a. c. (cînd se va face și dezvălirea statuei lui M. Kogălniceanu), pe d-nii M. Manicatide, A. B. Brandia și Econom preot St. Popescu.

Băile OGLINZI

JUDETUL NEAMTZ

3 kilom. dela Tîrgu-Neamț, de unde pînă la băi cu tramcare, brecuri, diferite echipage, și automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren, 50% reducere prin gara Pașcani.

Sezonul dela 1 Iunie la 15 Septembrie

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și higienic de aci, unite cu poziția sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall, etc.

Cabinele de Baie și hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, oloro anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, meitită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

HOTEL și VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) dela lei 6.50 pe zi de persoană.

ORCHESTRA din cele mai bune.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

Pentru distracțiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

EFTIN și FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta pozițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20.**

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg.-Neamț la Administrația Băilor.

Serviciul medical esie încredințat d-lui **Prof. Universitar Dr. V. Bejan**, medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *Al. I. Comăniță.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Tg.-Nnamț, oraș cu 12,000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și care se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru ori-ce informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Tg.-Neamț.

Concesionarul băilor Oglinzi: **Octav Ionescu.**

In Iași la d-nii I. Simionescu, str. Carol 53 și M. Petersil str. Arcu antreprenorii Hotelului.

Ultime Informaţii

Corespondentul de astăzi al ziarului „Universul“ publică următoarele:

D. Matei Cantacuzino mi-a declarat următoarele:

E adevărat că mi-am înaintat telegrafic demisia pentru că nu înţeleg să mai fiu solidar cu actele actualului guvern.

Deasemeni mi-am dat demisia din clubul conservator local, precum şi din clubul conservator central din Bucureşti.

La întrebarea mea ce atitudine are de gînd să aibă de acum înainte după ce s'a retras din partidul conservator, d-sa mi-a răspuns:

Pentru moment nu ştiu. Ceea-ce însă pot afirmă e că nu mai fac parte din nici un club politic.

În articolul amicului nostru Eugen Herovanu, reprodus în pagina I-a a numărului de faţă, deputatul Iaşului comite o mică eroare scriind că d. Al. A. Badareu, prin contractul încheiat cu furnizorul luster, pentru C. F. R., a reuşit să scoboare preţul lemnelor de la 9 lei la 8. In realitate a scoborît preţul de la 11.50 lei la 8, deci o scădere de 3.50 lei de metru cub.

Conform dorinţei exprimate de mai multe persoane iubitoare de muzică, corul conservatorului, sub conducerea d-nei Sofia Teodoreanu, va mai cînta întreaga leturghie Duminecă 19 Mai, acompanînd serviciul divin la biserica Banu.

Începutul la 9 şi 15 dimineaţă precis; sfîrcitul la 11.

Pentru Iaşi aceste concerte de muzică religioasă constituesc adevărate serbători artistice.

Ziarul „La Politique“ este autorizat a anunţa că deputatul de Dolj, Gheorghe Ştirbey, va vota pentru executarea protocolului, contrar de cum au anunţat unele ziare, scomptînd o pretinsă declaraţie a prinţului Ştirbey în contra protocolului.

D. *Titu Maiorescu preşedintele consiliului, care urmăreşte de aproape tot ce se scrie refeferitor la politica externă a Romîniei, luînd cunoştinţă de articolul publicat în ziarul nostru, sub titlul „Protocolul Mediaţiunei, a adresat călduroase mulţumiri d-lui Senator Lascar Antoniu, autorul acelui articol.*

Cu toate repetatele desminţiri, cîte va ziare continuă a se ocupa de pretinse negocieri în vederea unei fuziuni. Foile de scandal vorbesc chiar de oare-cari condiţiuni ce s'ar vroi să se impună d-lui Take Ionescu, condiţiuni mai mult decît injuriase pentru dînsul şi pentru partidul conservator-democrat.

Pentru a o sută oară, repetăm că nu e nimic, absolut nimic, nici umbra unui nimic.

Pricepem ca, în lipsă de materie în timpul sezonului mort, presa să se intereseze în acelaş timp de fuziune ca şi de şarpele de mare; dar să-şi peardă astfel timpul, într'un moment cînd sunt la ordinea zilei atîtea lucruri serioase, asta întrece imaginaţiunea noastră.

La Politique, *organul oficios al partidului conservator, răspunzînd ziarului* L'Independace Roumaine, *scrie:*

Desbaterile din Senat n'au elucidat numai chestiunea streină. Ele au clarificat încă situaţiunea internă. Din declaraţiunile preşedintelui de consiliu rezultă o aşa de francă unitate de acţiune, o aşa bună ţinută a celor două partide în colaborare, că se poate avea încredere în eficitatea acţiunei ulterioare a guvernului.

D. C. Stere, pleacă mîne seară l-Piatra N. unde va reprezenta universitaa tea din Iaşi, la inaugurarea monumentului Mihail Gogălniceanu.

Serviciul sanitar al oraşului, s'a instalat de azi în strada Păcurari, vis-a-vis de Tufli, în localul ocupat odinioară de clubul liberal.

Ministerul industriei şi comerţului a recunoscut, pe baza concursului dat ca cotari publici pe d-nii: Cugler Vasile din Cornești şi Ghiorghiu Neculai din Ţuţora judeţul nostru.

Unsprezece domni profesori ai facultăţii de medicină au semnat o propunere prin care cer ca, în conformitate cu art. 81 din Legea învăţămîntului superior, d. dr. I. Vintilescu să fie numit profesor titular la catedra de Farmacie chimică şi galenică, creată prin noul budget.

Semnatari sunt d-nii doctori: E. Riegler, Amza Jianu, E. Puşcariu, V. Bejan, C. Parhon, N. Leon, Al. Slătineanu, Fr. Reiner, I. Bălăcescu, Socrat Lalu şi I. Tănăsescu.

Consiliul facultăţii de drept a delegat pe d-nii profasori D. Alexandrescu, M. B. Cantacuzino, I. Burada şi I. Peretz ca membri în comisiunea examinatoare de agregaţie pentru catedra de drept comercial, vacantă prin transferarea d-lui Vasile Dimitriu de la secţia de licenţă la secţia de doctorat a aceleaşi facultăţi.

Consiliul facultăţii juridice a delegat pe d-nii profesori universitari M. B. Cantacuzino, I. Burada şi Virgil Arion ca membrii în comisiunea care urmează, potrivit regulamentului, să rîdice la gradul de profesor definitiv pe d. agregat Gr. Dimitrescu.

In com. Bereşti pe malul Prutului a fost găsit cadavrul unui copil în etate de 12 ani. Se bănueşte a fi o crimă la mijloc. Autoritătile au deschis o anchetă, pentru a stabili identitatea cadavrului şi provenienţa morţei.

D-nii Eugen Gheţu şi V. Apotecher, licenţiaţi în drept, au depus astăzi jurămîntul pentru exercitarea profesiunii de advocat.

Joi urmează a avea loc pe platoul de la Abator, frumoasele serbări şcolare şi concursul de gimnastică dintre toate şcolile.

In vederea acestor serbări, comitetul organizator, a amenajat o prea frumoasă arenă. Pe lîngă toate şcolile, cu profesorii şi elevii, numeros public va participa.

In vederea acestor serbări, comitetul roagă direcţiunea tramvaelor electrice din Iaşi, de a se pune la dispoziţia publicului un număr dublu de tramvae, spre a uşura ducerea şi întoarcerea publicului în acest unghi depărtat al oraşului, unde urmează a avea loc serbările.

Astăzi, la seminarul de slavistică al d-lui profesor I. Bărbulescu, d. I. Negrescu va vorbi despre *Ideea latină la Romîni.*

Noul regulament al facultăţii juridice, cu a cărui elaborare a fost însărcinat d. Burada, va fi promulgat zilele acestea şi va intra în vigoare la 1 Octombrie a. c.

D-nii d-ri în drept G. Danielopol şi N. Anghelescu, au cerut decanatului facultăţii juridice, să fie abilitaţi ca docenţi în specialitatea Finanţe şi Statistică.

Subcomisarii au fost însărcinaţi, ca pe viitor, cînd vor găsi vre-un cîne ce li se va părea turbat pe stradă, să-l transporte ei pînă la hoher, iar cheltuelile ce vor face pentru a îndeplini aceasta li vor fi restituite. Ca să fii subcomisar se dă şi concurs azi...

Astăzi Vineri are loc deschiderea „Grădinei Traian“, unde vor continua pe tot timpul verei reprezentaţiile cinematografice Pathé-Freres. Atît în grădină cît şi în sala circului Sidoli, se va desfăşura partea I-a din monumentala operă „Quo vadis“ adaptare după romanul romanţierului-istorician Sienkiewicz.

Mai urmează apoi în programul de astă seară, compus excepţional din cinci părţi mari:

O evadare misterioasă, măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor străine.

Recolta de Sague în Borneo (nordul Australiei).

De la Morez la Saint-Laurent (Munţii Jura), călătorii pitoreşti.

Prince îşi îmblînzeşte soacra, scene foarte humoristice.

Mîne Sîmbătă 2 matineuri la 3 ore şi 5 jum. la Circul Sidoli, şi seara la 9 ore mare reprezentaţie în Grădina Traian.

Judiciare. — In procesul dintre René şi Solomon Stein cu Gh. Constantinov pentru restituirea unor obiecte, Curtea de Apel s. I-a a admis în parte apelul celui din urmă, obligînd pe d. judecător sindic la falimentul René Stein cît şi pe falit ca, în caz de nerestituire a obiectelor, să plătească apelantului valoarea acelor obiecte, în sumă de 4000 lei. Să plătească deasemenea daune în valoare de 1000 lei.

— In procesul pentru reziliare de contract dintre H. Pfeffermann cu Al. Borş, secţia I-a a Curţii a respins apelul celui dintăi şi a confirmat sentinţa comercială a tribunalului de Roman, obligînd pe apelant să mai plătească intimatului Al. Borş 100 lei cheltueli de judecată.

— A fost ajurnat procesul pentru contestaţie la urmărire imobiliară, dintre I. C. Juncu cu fabrica de zahar din Roman.

— In procesul dintre d-na Alice Nanu cu Ministerul Cultelor şi Casa şcoalelor, pentru daune, ivindu-se divergenţă de opiniuni, judecarea a fost amînată pentru finele lunei Mai.

— Curtea de apel secţia II, a judecat azi procesul dintre d-nii Cucu Starostescu şi d. Jean Zarifopol pentru reziliare de contract.

Curtea a dat cîştig de cauză d-lui Zarifol, condamnînd pe d. Cucu Starostescu la 200 lei.

100 *Dopuri pentru Tun de buzunar şi Telefon Pocnitori Lei 1. 50 suta la*

Libraria A. Halpern Iaşi Str. Golia 51.

Familia Săghinescu

anunţă cu adîncă durere tuturor prietenilor şi cunoscuţilor, pierderea iubitului lor fiu şi nepot

†

BONIFACIU

elev în clasa II-a a liceului internat săvîrşit din viaţă după o grea suferinţă. Inmormîntarea se va face Sîmbătă 18 Mai ora 3 d. a., la cimitirul Eternitatea, unde corpul este depus.

ULTIMA ORA

Puternicul discurs al d-lui Titu Maiorescu

DIRECŢIUNEA PARTIDULUI CONSERVATOR

Protocolul în Cameră

Cel mai mare discurs al d-lui T. Maiorescu

Primirea protocolului este un act patriotic?

Bucureşti.—In şedinţa Camerei de eri, d. prim-ministru răspunzînd d-lui deputat I. Miclescu a rostit următoarele:

— La apelul sentimental al d-lui I. Miclescu: dacă în cugetul meu n'aşi avea convingeri adînci, cari să pună în cumpănă hotărîrea dacă e bine, e patriotic să primim protocolul? Zic: *da e bine, e patriotic să primim protocolul*! şi zic din toată convingerea, că ori ce altă părere e o rătăcire.

„Naţiunile nu trebuesc deplin satisfăcute“.

Naţiunile nici odată nu trebuesc să fie cu totul mulţumite, căci un popor sătul şi umplut se poate duce uşor de pe faţa istoriei.

Cine a zis că dacă noi am reuşit a şterge nedreptatea ce ni se făcuse la 1878, am terminat cu mulţumirile noastre şi suntem satisfăcuţi?

Acesta este de-abia actul întăi şi d-ta zici că ne-am săturat!

Noi suntem chemaţi a face o politică serioasă în viitor şi d-ta spui că totul s'a sfîrşit, ştiu că eşti un republican din convingere.

D. Carp la Siegmaringen

La afirmarea d-lui Miclescu că d-nul Carp, trebue să se retragă la Siegmaringen, eu răpund că ştiu pe d. Carp la Tibăneşti la moşia d-sale.

Cînd suntem în faţa Europei, cînd e vorba de primirea unei păreri a Europei în diferendul nostru cu Bulgaria, ce nesocotit este a vorbi de Sigmaringhen.

In ţara aceasta sunt partide politice, care duc viaţa de stat şi care-l reprezintă

Dacă partidele politice nu sunt adevăraţii reprezentanţi ai voinţei ţărei, ce sunt atunci? Să fie ele supuse oarbe de curtenie? Să fie toţi barbaţii politici sclavi? Şi numai unul: d. Miclescu să fie om liber? *Adică d-nii Brătianu, Take Ionescu, Cantacuzino şi eu suntem lipsiţi de ori ce sentiment naţional? Ceea ce facem pentru naţiune, nu facem din convingere? N'am fost oare crescut şi eu în sentimentul iubirei de ţară?*

„Tradiţiune şi Republicanism“

Este bine oare să se uite acum tradiţiunea sănătoasă a părinţilor noştri pentru eculabraţiunele momentane ale unui republican?

Au mai fost la noi republicani mai mari ca d. Miclescu. Costachi Rosetti a fost republican convins, dar a rămas cu idealul.

Meritul lui Rosetti şi Brătianu a fost ca din nevoile timpului au scos învăţămînte politice şi la înfiinţarea Regatului au zis că *sunt adînc mulţumiţi de întărirea monarhiei.*

„Cuza-Vodă şi Carol I“

O încoronare a avut idealul nostru prin alegerea lui Cuza-Vodă, căci atitudinea Europei nu ne dădea un domn străin.

Eu am fost în tinereţe un credincios partizan a lui Cuza-Vodă, nu ştiu dacă acela pentru care vorbeşte d. Miclescu nu era în complot cu Cuza-Vodă, dar Cuza-Vodă a fost cel întăi care a zis că se va sacrifica pentru îndeplinirea binelui unei domnii străine.

Cînd a venit Domn străin el a dat cel întîiu dovadă de supunere.

Meritul Domnului străin adus dela—Sigmaringen nu este altul de cît că a fost continuatorul ideiei lui Cuza-Vodă. Se înşală acei ce văd un abis între cele două domnii.

E o consecinţă a mişcărei noastre naţionale înfăptuită prin Cuza-Vodă şi continuată cu sfinţenie prin Carol I dela Sigmaringen.

Sărbătorirea primului ministru de către Cameră

Rînd pe rînd toţi deputaţii şi senatorii fermecaţi de frumuseţa şi importanţa cuvîntului bătrînului om de stat, au trecut prin faţa băncei ministeriale felicitînd călduros pe orator.

Toţi miniştrii au făcut cerc în jurul primului ministru felicitîndu-l cu entuziasm. D. Cantacuzino l'a îmbrăţişat şi serutat pe amîndoi obrajii.

In calda inprovizare a primului ministru, toţi au văzut glasul naţiunei întregi, care se rostea prin accente profunde şi sincere în unul din momentele cele mai grele prin care a trecut ţara.

Discursul acesta e cel mai mare pe care l-a ţinut vre'o dată d-nul Titu Maiorescu.

Dimisia d-lui Filipescu

Bucureşti. — D. Nicu Filipescu va pleca la Paris.

Se afirmă că astăzi sau mîne d-sa îşi va înainta dimisiea din Cameră.

Protocolul la Cameră

Bucureşti. — Astăzi la Cameră tot în şedinţă secretă continuă discuţiea asupra protocolului.

Sunt înscrişi să vorbească d-nii: Barbu Catargiu, N. Iorga, N. Fleva, Virgil Arion I. Grădişteanu, Iuliu Leca şi V. Grădişteanu.

Noul Director al Camerei deputaţilor

Bucureşti.—Dl. Comaneanu prefect de Argeş s'a hotărît să se retragă din această demnitate şi din viaţa politică. D-sa va fi numit Director al Camerei deputaţilor în locul defunctului Horia Rosetti.

Holera în Bulgaria

Bucureşti.—Prin telegrame sosite astăzi la direcţia generală a serviciului sanitar, se anunţă că noui cazuri de holeră s'au ivit la Burgas în Bulgaria şi la Diadegoci şi Cavola în Turcia. Direcţia serviciului nostru sanitar, a luai măsuri contra călătorilor şi a mărfurilor sosite din acele localităţi.

Proxenetă în haina de maică

Bucureşti.—O periculoasă proxinetă a fost arestată astăzi în Capitală, care umblînd înbrăcată în haine călugăreşti ademenea fete pe care le ducea pe calea prostituţiei.

Dînsa se numeşte, Efrosina N. Cîmpeanu şi este originară din Braşov.

O EXCURSIUNE PE VALEA PRAHOVEI

— Vor particida trei miniştri —

Bucureşti.—Academicianii vor face Duminică o excursiune pe valea Prahovei.

La această excursiune vor participa şi d-nii miniştri *Take Ionescu, C. Disescu* şi *Al. A. Badareu.*

Dl. Eugen Neculau şeful de cabinet al ministerului de Culte va prezenta d-lui Negruzzi itinerarul acestei excursiuni.

In chestia conflictului Sîrbo-Bulgar

Viena.—Ziarul „Reichspost“ vorbind de situaţia din Balcani, spune că Romînia va avea o influenţă hotărîtoare în conflictul Bulgaro-Sîrb.

Dacă conflictul dintre aceste două state va trebui rezolvit pe calea armelor, rezultatul răsboiului va depinde de atitudinea Romîniei.

Direcţiunea Partidului Conservator

Bucureşti.—Pentru a se da o soluţiune provizorie frămîntărilor din partidul conservator se va adopta ideia repozatului Gh. Cantacuzino, şi se propune alegerea unui comitet de direcţie compus din patru persoane: Titu Maiorescu, Ion Lahovari, Al. Marghiloman şi M. Cantacuzino.

Cu această soluţie direcţia reală în partidul conservator o va avea d. Titu Maiorescu, mai ales cît timp va fi prim-ministru.

Eventual rezboiu Bulgaro—Sîrb

Londra. — Din Belgrad ziarele engleze primesc ştirea că rezboiul cu Bulgaria este inevitabil.

Cu mai multă furie ca în contra Turciei, sunt curente în contra Bulgarilor.

Persoanele civile nu se pot folosi de trenuri, calcarea pe peroane este interzisă.

Curentele care cer ca războiul cu Bulgaria să se facă peste 2—3 ani sunt combătute cu înverşunare de către partidul războinic.

Conflictul Greco-Bulgar

Athena.—Azi n'a avut loc nici un conflict cu Bulgaria, bulgarii au lansat doar patru obuze contra avantposturile greceşti de la Elefterai dar fără rezultat, Cîteva vase de războiu greceşti încrucişează în faţa portului Elefterai. Statul major a respins propunerea unei zone neutre se crede totuşi că cele două guverne vor ajunge la o înţelegere.

*

Salonic.—D. Venezelos a avut azi din nou o lungă conferinţă cu regele. Se afirmă că speranţa unui acord cu Bulgaria n'a fost încă părăsită, d. Venizelos ar prefera o înţelegere pacifică.

*

Paris.—O ştire din Athena spune că Grecia e hotărîtă să propue oficial guvernului italian neutralizarea canalului Corfu şi numirea unei comisiuni internaţionale care să vegheze la menţinerea strictă a neutralităţei, o altă ştire din Athena spune că guvernul grec a declarat oficial că primeşte arbitragiul marilor puteri în conflictul cu Bulgaria.

Prima Societate de Economie
din
URBEA IAŞI

CONVOCARE

Domnii membri ai Primei Societăţi de Economie din Urbea Iaşi sunt convocaţi în adunare generală pe **Duminecă 19 Mai 1913,** ora 1 p. m. în localul propriu al Societăţei, din str. Ştefan cel Mare şi Palat No. 1.

La ordinea zilei sunt următoarele cestiuni:

1) Raportul Comitetului de Administraţie asupra mersului afacerilor Societăţei în lunile de la 1 Ianuarie pînă la 30 Aprilie 1913.

2) Raportul Comisiunei de control privitor la constatările făcute de dînsa prin verificarea registrelor de comptabilitate, precum şi a operaţiunilor efectuate în intervalul de mai sus.

3) Alegerea Comisiunei de control conform art. 29, 41 şi 47 din statute, pentru verificarea gestiunei pe timpul de la 1 Mai—31 August 1913, şi care comisiune va lua parte şi lucra la alegerea şi împărţirea dividendului pe anul curent social 1912—1913.

4) Cestiunile ce se vor ivi în cursul şedinţei.

Preşedintele Comitetului de Administraţie
V. I. Radu

Epitropia Spitalului Israelit
IAŞI

Domnule Membru,

Sunteţi rugat a lua parte la

Adunarea Generală Ordinară

a membrilor cotizanţi şi donatori ai Spitalului, care va avea loc:

Duminică 19 Mai a. c. ora 3 p. m.

în localul şcoalei „Cultura“ din str. Gh. Mîrzescu.

La ordinea zilei fiind:

1) Darea de seamă şi Bilanţul Spitalului pe 1912—13.

2) Votarea budgetului pe 1913—14.

3) Diverse.

4) Alegerea epitropiei spitalului conf. art. 26 din statute.

Cu deosebită consideraţie
Preşedinte, **L. Juster.**

Secretar, *Max Caufman.*

Iaşi, Mai 1913.

Nota.— 1) Pentru alegerea epitropiei, facem atent pe d-nii membri cotizanţi asupra articolelor 16 aliniatele *a* şi *b* art. 26.

2) Lista propusă de epitropie, precum şi darea de seamă pe anul 1912—1913 Domnii membri le vor primi în curînd.

TONICA GHELBERG
LEO WECHSLER
LOGODIŢI

Iaşi, 11 Mai, 1913

In loc de orice altă înştiinţare.
Felicitările se primesc la d. R. Ghelberg, str. Cuza-Vodă 7.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de Cap, *Migrenele, Cefaleea, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* care se resimt de unora din celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.

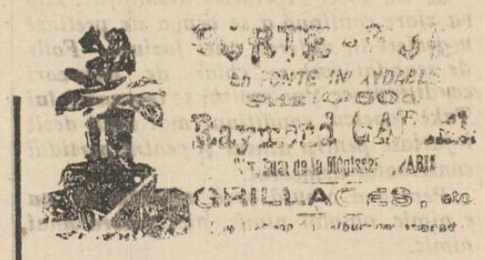

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Penduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 212 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 177 Milioane

Asigurări lichidate „ 430 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 92,127 polite de lei 654.389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 la sută rentă

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti.

Lei 7,453,500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende Lei 1.980.25 63 |

Societatea „Ancora" incheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutire de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţiei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

Direcţiunea pentru Romînia BUCUREŞTI

Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166

(fosta strada de Sus)

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

CAPSULELE

LUI

RAQUIN

Cu Baisam de Copaiu

Singurele capsule de *gluten* cu copaiu approbate de Academia de Medicina din Paris. — *Nu se sparg* în stomach, deci, sunt în fel d'aceia bine tolerate și nu pricinuesc *nici una dată* rigbeli. Intrebuințate singure sau cu *Injecțiuni Raquin*, vindec în forte scurt timp *scurgerile cele mai tari pricinuite de*

BOLELE SECRETE

A nu priimi decât Flacoanele cari port, pe invelisul de afară, *semnatura lui Raquin* și *Timbrul official* (în albastru) al *Guvernului francez.*

DEPOSIT: Paris, 78, Faubourg St-Denis

la *FUMOUZE-ALBESPEYRES*

Si in tóte principalele Pharmacii

UNDE SE POT GĂSI ASEMENEA SI

CHARTIA SI VESICATÓREA LUI ALBESPEYRES

Intrebuințate în

SPITALELE MILITARE ALE FRANCIEI

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1883 — Duminică 19 Mai 1913

MOMENTE MARI

Viața parlamentară a României a oferit, în aceste din urmă zile, un aspect nu numai interesant, dar și grandios. Oamenii politici ai țării noastre, barbații de stat cu răspundere, au știut — din fericire — să ridice nota discuțiunilor la nivelul corespunzător împrejurărilor și să întregească însămnatatea momentelor cu prestigiul personalității lor proprii.

Președintele de consiliu, d. Titu Maiorescu, cu toată vrista înaintată în care se află, a dat dovadă de o admirabilă, aproape uimitoare vigoare, fără a mai vorbi de acea extraordinară claritate, de neasemănata putere de sinteză, cu care a îmbrățișat chestiunile varii și vaste, cari au format obiectul discuțiunii parlamentare, în jurul Protocolului și a Conferinței de la Petersburg.

Spontan, gata în tot momentul să dee răspunsul și replica, îmbrățișînd repede și ori-cînd în întregimea ei chestiunile ridicate de adversari, președintele de consiliu și-a atras elogiul unanim al parlamentarilor și al țării, sădind preste tot convingerea că e, într'adevăr și e pe deplin omul situațiunii.

Și, s'ar zice, un destin norocos a hotărît ca bătrînul acesta neobosit să fie secondat, în aceste importante momente, de către șeful partidului conservator-democrat, d. Take Ionescu, de care a fost secondat și în acțiunea politico-diplomatică desfășurată întru dobîndirea strălucitului rezultat pe care-l înregistrează, în clipa de față, istoria țării.

Pentru cunoașterea și prețuirea acestui rezultat nimic nu e mai folositor și mai mulțumitor în același timp decît cetirea superbului discurs al d-lui Take Ionescu rostit în ședința Senatului și pe care, în mod din nefericire incomplet, îl cunoaște țara întreagă.

Il cunoaște însă îndeajuns, ca să-i poată admira cuprinsul, adîncimea și elanul, aproape fără pereche în analele oratoriei noastre parlamentare.

Inălțător și instructiv în aceiași măsură, discursul șefului nostru fixează în trăsături eternecadrul întregei situațiuni și a imensei activități ce s'a desfășurat întru aducerea la bun sfîrșit a evenimentelor.

Nimicind ce este fals, doborînd ce este legendă, ridiculizînd ce este naiv, înlăturînd ce este presumțios, punînd la index ce este infatuos în toată acea încrucișare de păreri ce se încumetau a se opune soluțiunii unice și logice a conflictului, d. Take Ionescu a sădit în mințile tuturor contemporanilor sămînța cea bună a energiei, a credinței și a convingerei, atît de necesarii circumstanțelor serioase.

Scepticismul și snobizmul sunt atribuțiuni prea răspîndite în generația noastră, dar din fericire și neputincioase, prin negațiune, prin critică sterilă. In fața lor s'a ridicat, splendidă, neclintită și dreaptă, vorba cea dreaptă, cuminte și cinstită a omului politic superior, care nu a șovăit, ci a dus pînă la capăt opera începută și care înscrie un moment de unanimă satisfacție națională, un moment de glorie în cartea istoriei, atît prin cele realizate, cît și prin memorabilele discuțiuni parlamentare la cari a dat loc acțiunea diplomatică a guvernului Titu Maiorescu—Take Ionescu.

Au fost momente solemne și mari, cari nu se vor uita.

▽

NOTA ZILEI

Evenimentul amuzant al vremei noastre de excesivă seriozitate este „citațiunea" ce s'a dat la iveală și prin care părintul V. A. Ureche este chemat a se înfățișa la bara tribunalului, pentru vina de a nu fi trimis Academiei Romîne, nu știm ce colecții de gazete dispărute.

Scriitorul V. A. Urechia, după lămurirea ce dă fiul defunctului, spiritualul dr. Urechiă, a murit în 1901. Cum dară se explică... chemarea în judecată astăzi?

Probabil prin intențiunea înaltei instituțiuni de a se proclama nemuritoare,— atît de nemuritoare, în cît un academician, chiar dacă n'a fost spiritist, poate fi chemat în instanță după săvîrșirea din viața fizică.

Fericită Academie, fericiți academiciani!

Și tocmai acum își dă demisia din nemurire d. Ion Kalinderu?

Rezboiu și pace

Cînd citești prin ziarele și revistele străine, că două mari noțiuni, reprezentante a două civilizațiuni, dintre cari n'ai putea să spui cu siguranță care e mai însemnată, Franța și Germania se înarmează mereu, îți vine să te întrebi: pentru ce și pînă cînd?

Scriitorii rezboinici germani susțin, de exemplu, că un rezboi între aceste două țări va trebui să dureze cel puțin un an și nu se va termina de cît cu completa nimicire a uneia din ele.

Și e natural să-și pună cineva o întrebare ca cea de mai sus, cînd se gîndește că se află astăzi în veacul al 20 lea, veac de lumină și civilizație.

Aici să fi ajuns noi, după munca a generații întregi, cari s'au istovit pentru a duce atît de departe progresul?!

Rămînem în adevăr zăpăciți în fața dezvoltării uimitoare pe care au luat'o pînă acum știința, artele, literatura și tot ce în genere constitue civilizațiunea în înțelesul cel mai înalt al cuvîntului.

Noi cei mai mici, mai de curînd introduși la civilizațiune, începători, putem zice pe această cale, ne uităm cu jînd tocmai la aceste două mari puteri: Franța și Germania. Le invidiem și ne zicem în gînd, că de am putea avea și noi cultura minții și sufletului măcar pe sfert cît au ele, cît ne am simți de fericiți?

Și acum e vorba nici mai mult nici mai puțin de nimicirea atîtor comori strînse cu atîta trudă.

Față cu acest curent, ar trebui ca o mișcare generală și generoasă să fie întreprinsă de la un capăt la altul al lumei civilizate, de către toți acei cărora le e drag tot patrimoniul de cultură și civilizațiune strîns pînă astăzi, și cari nu doresc prăpădirea lui.

Negreșit rezboiul e necesar în anumite împrejurări. Statele moderne, conștiente de menirea lor, au la baza activității lor naționalitatea. Fie-care luptă pentru naționali, fie-care vrea să-i ajute, fie-care dorește să-i vadă strînși la un loc. Dar tot-odată fie-care știe și vede că încă n'a sosit timpul cînd acest principiu să-și capete consacrarea prin buna înțelegere. Rezboiul dar, se impune pentru un scop așa de înalt. Cel puțin pînă astăzi el este încă o necesitate.

Dar tot ce s'ar putea face ar fi să se restrîngă cît de mult cazurile în cari dînsul să se dezlănțuiască.

Cunoaștem sforțările făcute pînă acum în această direcțiune. Un Napoleon I plîngea soarta omenirei în mijlocul cadavrelor soldaților săi. De atunci încoace, ligi pacifice, tribunal internațional arbitral la Haga, pentru a nu cita de cît cele mai importante manifestări contra spiritului rezboinic, s'au produs.

Atît însă se pare că nu e de ajuns. Cele două mari țări de cari am vorbit, se înarmează mereu, fac sacrificii aproape peste puterile lor.

E ușor de văzut că această procedare nu poate fi fără sfîrșit.

Rezboiul va izbucni chiar din această tensiune extremă a lucrurilor.

Care ar fi dar datoria civilizațiunei față cu aceste tendințe? De sigur, a lupta cu puteri înzecite pentru a face să triumfe judecata, bunul simț contra ambițiunei.

Căci un rezboiu nu poate fi mai nedrept, mai ruinător de cît atunci cînd provine din ambițiuni. Ambițiosul nu se gîndește nici cînd atacă, nici cînd trebue să se oprească, nici la consecințe.

Ar trebui deci cîntate mai mult de cît se face, binefacerile stării de liniște.

La teatru în piesele eroice ar trebui să se mai glorifice și uneltele muncitorului pașnic, și nu numai spada soldatului.

Ar trebui o luptă și o propagandă neîntreruptă pentru a se arata binefacerile păcii, dar nu ale păcii cu ori-ce preț. Acum cînd principiul naționalităților stă la ordinea zilei, ar trebui o propagandă vie pentru a convinge și pe cei mai recalcitranți despre dreptatea lui, și să se ceară punerea în aplicare.

Cum stăm însă astăzi, mi se pare că asemenea dorințe au șansa de a rămînea încă multă vreme platoniee.

Nu vedem noi în adevăr, că sexul care prin natura lui pare a fi chemat la mai multă liniște sau la unele manifestări în cari forța n'are ce căuta, căutînd toate chipurile să provoace conflicte.

In urmărirea unui drept, pe care barbații îl au, dar mai nu uzează de din sul, sufragetele sunt gata să dea foc țării, să încingă sabia, să se înnarmeze cu puști, tunuri, etc. pentru a dobori pe adversar?

Cu toate acestea și cu tot ce se va putea zice și face, tot pacea și liniștea e mijlocul principios progresului. Și omenirea avea să progreseze.

De s'ar face un fel de plebiscit prin care să se ceară a se alege între aceste două manifestări sociale, războiul ori pacea, de sigur s'ar obține rezultate, cari poate ar uimi pe mulți.

V. I. Radu

MICI POLEMICI

Sunt specii zoologice cărora nu le ajunge un singur canal pentru secretarea veninului. De exemplu: d-l A. D. H., care înjură în două cotidiane iașane.

*

Grozavul Bogdan-Văcărești scrie: „opinia publică luminată de noi..."

Da, în redacția „Serei" se... elerează adesea ori...

*

„De asupra tuturora" se intitulează în „Cuvîntul" un postum elogiu pentru d. P. P. Carp și semnat de „X janior".

Vorba poetului:

Iar de-asupra tuturora
Va vorbi vre-un mititel...

*

Apropos de „Seara". In mijlocul elogiilor ce aducea politicei guvernului numește pe d. Take Ionescu „ministru cu șapte fețe".

Nu mai de nu ar inspira gazeta vre-un personagiu politic cu .. două fețe!

Veșnică minciună

Cînd pornești pe o cale, mergi înnainte, chiar dacă punctul spre care năzuiești, poate să ți fie fatal.—Aceasta e măsura după care se vădește semidoctul. Și tot ca o caracteristică a acestuia e minciuna, —căci nu poate fi un izvor de neadevăruri mai abundente de cît creierul pospăit de cultură.

Aceste sunt notele de căpetenie ale oficiosului liberal din capitală, care și-a făcut din reaua credință un program și din falsificare un mijloc.

Batjocurind cînd îl roade invidia,—lăudi d, cînd crede a avea un profit de tras,—pentru a insulta imediat, cînd nu-l poate avea,—iată ce imple coloanele acestui ziar.

De data aceasta, oficiosul liberal, după ce, pe rînd, constată „capacitatea" și „incapacitatea" d-lui ministru de războiu,— găsește acum *să falsifice* spusele acestuia din Senat, cu privire la importanța strategică a Silistrei, vrînd să facă să se creadă că d. general Hârjeu ar fi spus că: Silistra nu are nici o importanță pentru noi, fără o rază de 15—16 Kilometri.

Cît de ridicolă insinuare!—A pune în gura unui militar astfel de afirmări, „strategice"—e nu numai inconștiență, dar și o necuviință față de... ceia ce alcătuiește știința specială strategică, a ministrului de răsboiu.

Ori d-sa afirmase tocmai contrarul spunînd: Luînd Silistra am luat o bază de operațiuni a Bulgarilor contra noastră, și fortificînd-o ne asigurăm noi o bază de operațiune, ne asigurăm podul, ne asigurăm contra atacurilor monitoarelor bulgărești de pe Dunăre".

Vra să zică „luînd Silistra„ așa cum ni se dă prin protocolul de la Petersburg — nu cu 15—16 klm. în rază, în privința căreia d. General Hîrjeu nu numai că n'a găsit insuficientă raza de 3 km., dar a arătat că periferia n'are o importanță deosebită în sistemul de fortificare. Sunt numeroase cetăți în Europa care se ridică numai la 2 km. de graniță sau sunt așezate chiar pe linia de frontieră.

De unde a scos gazeta de opoziție fără rost raza de 15—16 km? Se vede că s'a generalizat sistemul *Viitorului* de a falsifica, și sistemul acesta nu se va curma, oare, nici cînd?

Nu de alta, dar tocmai acești liberali, care prezidînd ar vroi să facă cultura politică a maselor, — merg astfel pe drumul opus acestei culturi.

Ori aceasta e cultura pe care o țintesc.

Dinu.

ECOURI

Nu de mult, se răspîndise svonul că eroina penală d-na Steinheil se va căsători cu un pair de Anglia. Dar svonul acesta e fantezist.

D-na Steinheil viețuește într'o localitate din preajma Parisului, nu primește pe nimeni și își părăsește locuința foarte rar. In definitiv d-na Steinheil nu se gîndește la căsătorie, ci își petrece timpul lucrînd la un roman literar destinat—afirmă dînsa—să aibă cel mai mare răsunet în Franța și în cele lalte țări.

*

S'a discutat mult, în ultimul timp, în Franța, asupra secretului profesional al medicilor.

Unul din ei care, într'un accident de muncă, comunicase medicului de la asigurare rezultatul analizei sîngelui unui rănit, mort de mult, fusese achitat de către o Curte din provincie.

Casînd sentința de achitare, camera criminală a trimes cazul înaintea unei alte Curți.

Obligația la secretul profesional rămîne deci absolută, chiar în materie de accidente de muncă. Ar fi interesant să se fixeze definitiv criteriile judiciare asupra acestui punct.

*

O nouă expedițiune polară va pleca, în curînd, din Canada, ca să studieze archipelagul arctic, din punctul de vedere științific și etnografic.

Guvernul canadian a organizat această expedițiune și a pus-o sub direcțiunea exploratorului Stephanson. Direcțiunea studiilor etnografice va fi încredințată specialistului francez Beuchat, căruia i se datoresc lucrări numeroase și meritoase asupra raselor care au populat America.

Expedițiunea va sta trei ierni d'a rîndul în archipelagul polar situat la orient de Croenlanda și la nord de America septentrională.

OAMENI ȘI LUCRURI

CONVENȚII

Frumoasa lună Mai nu este numai, la noi în țară cel puțin, luna viselor și a poeziei,—ci și o epocă de primejdii: este luna în care nu numai natura se decorează, dar în care se distribuie și oamenilor cele mai multe decorațiuni.

Lucru cu totul inofensiv, dar inofensivă numai în aparență. Căci iată ce povestia un mare cotidian din Capitală.

«Din F. ni se comunică următoarele:

Șoferul prefecturii de Putna prezintă simptome de alienație mintală care datează din ziua de cînd numitul a fost decorat.

Bucuria bietului om a fost atît de puternică, în cît a început a'i amenința dreapta judecată.

Ceea ce e mai grav, e că boala numitului șofer are uneori manifestațiuni furioase. Astfel, în seara de 12 Mai, d. Paul—acesta e numele șoferului,—a provocat un imens scandal în fața debitului de tutun din str. Unirei, înjurînd și bruscînd pe trecători.

Din tot debutul de vorbe incoherente se înțelegea doar atît:

— «Eu sunt Paul zis și Ion Talpă de oțel... Eu sunt decorat! Ați auzit? Eu sunt decorat... Și am drept să vă injur!...»

In afară de elementul faptului-divers e un substrat psihologic în această întîmplare și ne face să ne întrebăm: de unde partea profund emotivă în această pură convenienței sociale a decorării?

E cineva care atribuie o reală și mare însemnătate acestor distincțiuni sociale?

Prea puțini la număr. Cei mai mulți cunosc adevărul și știu că, în fond, decorarea se reduce la o formalitate ce se îndeplinește pe rînd, față de categorii tot mai numeroase, tot mai largi, așa încît valoarea actului e în descreștere, iar partea de convențiune — tot mai manifestare.

Și cu toate aceste ce cîtime de emoțiuni e încă legată de această inocentă minciună socială la care, într'o bună zi, societatea, prin bună înțelegere s'ar putea hotărî să renunțe, fără nici o pagubă reală pentru nimeni.

Generația noastră însă crescută sub regimul unor atari artificii e încă adînc fascinată de farmecul lor și de aceea survin uneori stranii întîmplări, cum este și acea povestită în notița menționată mai sus, de un tragi-comic irezistibil.

Rodion

Isbînda noastră

Despre care izbîndă e vorba, se va întreba de sigur cel ce-și va arunca ochii asupra acestor rînduri. Văzînd semnătura însă, va rămînea surprins, căci în timpul actual femeile numai de isbîndă nu s'ar putea lăuda, după părerea unora.

Și totuși bucuria unei isbînzi face pe un grup de femei—pierdut în mulțimea altor grupuri preocupate cu totul de alte chestii — să-și exprime mulțumirea ce au simțit asistînd la un proces, care dacă n'a fost cîștigat, nu se poate spune că-i pierdut.

Procesul d-nei Ella Negruzzi — care reprezintă încă odată procesul dintre bărbat și femeie — este un pas mai departe pe care țara noastră, spre cinstea ei, l'a făcut.

Nu suntem de loc descurajate. Din potrivă, foarte vesele. Și nu putem în destul aduce mulțumirile noastre surorei, care s'a expus atît. E un sacrificiu din partea ei—sacrificiu, care-i face onoare, căci a dat prilejul unor discuții *pro* și *contra* care au luminat mințile, au înflăcărat inimele și au mai scos pe unii din impasibilitatea în care zăceau.

Că se găsesc nu numai barbați ci și femei cari admit, nu însemnează nimic. Acestea sunt micile accidente de pe suprafața pămîntului, care nu-i strică întru nimic rotunzimea. Dreptatea e de partea femeiei ori ce-ar fi și ori cît s'ar invoca de mult tradiția, legile—(alcătuite de barcați),—menirea, etc., că nu se recunoaște această dreptate de către toată lumea, de asemenea acest fapt nu poate pune în disperare pe cel care stă și judecă matur, pe cel care știe să îmbrățișeze chestia în întregimea ei.

Astfel de lucruri s'au mai văzut. Nu mai departe decît în Belgia. Acolo a fost un proces indentic. D-ra Maria Popelin, doctor în drept, a cerut înscrierea sa în barou.

Pentru prima oară se propusese o lege pentru primirea femeilor în barou încă din 1888. Aceiași discuție reveni la Cameră în 1901. Au fost păreri favorabile și nefavorabile. După cum e natural să se întîmple cînd e vorba de niște păreri noui, care au a se lupta cu moravurile întrate aproape în natura celor mai mulți. Procesul d-rei Popelin avu loc la Curtea de Apel din Bruxelles și fu pierdut pe următoarele motive:

Natura particulară a femeiei, slăbiciune, relativă a constituției ei, rezerva înăscută sexului, protecția de care ea are nevoe, misiunea ei specială în umanitate cerințele maternității, educația ce trebuie s'o dea maternității, diriguirea gospodăriei, care toate pun pe femee în condiții ce nu se pot împaca cu îndatoririle profesiunei de avocat și care nu-i pot îngădui nici timpul liber, nici puterea nici aptitudinile necesare luptelor și ostenelelor baroului.

După respingerea Curței de Apel, procesul avu loc la Curtea de Casație, care instanță hotărî că soluția chestiei este rezervată legislatorului.

Femeile, înlăturate de la această profesiune, își îndreptară ochii spre alte cariere, afară de d-ra Popelin, care, cu o stăruință de neînvins, studia Dreptul înainte, dînd consultații, rezolvînd și pledînd cauzele, în scris, cauze pe care nu le putea susținea înaintea barei.

Proiectul de legi din 1888 pentru admiterea femeiei ca avocat se reluă din nou în 1908. In acest timp, deși legea fusese respinsă, totuși numărul adversarilor ei, variază: la ultima dată nu mai era majoritatea care era ostilă; se ajunsese la paritate de voturi. Progresul deci era simțit.

Ceea ce ajutase însă, fusese schimbarea legislației care nu mai prevedea: interdicția femeiei de a fi martoră în actele stărei civile, de a fi tutoare a copiilor ei și-a nu face parte din consiliile de familie. Astăzi emanciparea juridică a femeiei e recunoscută și deci procesele ce se vor mai isca nu se vor mai lovi de legislație.

*

Așa că nu numai la noi există lupte pentru estinderea drepturilor femeei. Țări cu o cultură mult mai întinsă și mai adîncă de cît este la noi, au avut de dus luptă. Apoi la noi, cari nu avem decît cîteva decenii de viață mai largă, s'ar putea ca să nu întîmpine rezistență o aseminea idee!

Faptul că și la noi au început să fie procese de asemine natură; a se desbate cel puțin chestia dacă femeia are sau un drept la profesiunea de avocat, după cum exercitează o sumă de alte profesiuni— arată foarte mult. Cînd legislația se va

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic și microscopic; Analize chimice și microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei și a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

schimba și la noi, desigur că adversarii cauzei feministe nu vor mai putea invoca textele de legi făcute de bărbaţi într'un timp așa de... îndepărtat, încît numai *tradiţia* la mai ţine.

Maria C. Buţureanu

ROMANIA

Parohia Biser. Sf. Voevozi (Roșca)
DIN IAȘI

PUBLICAŢIE

Se publică spre cunoștinţa generală că Epitropia acestei biserici cu aprobarea Ministerului de Culte Admin. Casa Bisericei prin ord. No. 1471 și 12787 din a. c. scoate în vînzare prin licitaţie următoarele imobile proprietate a bisericei și anume:

1) Una casă cu locul ei, compusă din 4 apartamente cu 8 odăi și 4 beciuri construcţia de zid, acoperită cu tablă. Situată în Iași s. IV-a str. Apeduc No. 33. Preţul oferit la prima licitaţie 9250 lei și de la care va începe concurenţa.

2) Una casă cu locul ei situată în Iași s. V-a str. Calarași No. 8 compusă din 2 odăi și o camară, construcţia de vălătuci acoperită cu șindilă. Preţul oferit la prima licitaţie 2005 lei de la care va începe licitaţia

Garanţia provizorie este de 5 la sută asupra preţurilor indicate.

Licitaţia se va ţinea în ziua de 25 Mai 1913 ora 1 p. m. prin ofertă închisă, în cancelaria parohiei, Iași str. Eternitatea No. 28, unde în oarele obișnuite de cancelarie, se pot lua cunoștinţă de sarcinile și condiţiunile vînzărei. Supra-oferte nu să primesc.

Art. 72—83 din legea comptabilităţei publice sunt aplicabile acestei licitaţii.

No. 35.—1913, Aprilie 24.

De la Universitate

Vineri 17 Mai c., „Seminarul de slavistică" al facultăţei noastre de litere, și-a ţinut ședinţa.

Au luat parte pe lîngă profesor, următorii studenţi și studente: d-rele Cateliu și Calciu, licenţiate în litere, Strat, Marg. Ștefănescu, Colomei și d-nii Const. Alexandrescu, doctorand în litere, Panaite Popovici, Constantinescu, Răutu, Palade, Minar, Grigoraș, Negrescu.

A ţinut conferinţă d. I. Negrescu vorbind despre *Ideea latină la Romîni*, pentru care și-a luat ca punct de plecare cartea premiată de Academia Romînă, a d-lui profesor I. Bărbulescu: „Studii privitoare la limba și istoria Romînilor".

Conferenţiarul a spus următoarele, ce dăm aci în foarte scurt rezumat:

„Rădăcina poporului romîn e prinsă în păturile istorice prin două viţe tot atît de energice, de trainice și pline de virtute". Dacă aceasta-i statornica formulă pentru genesa poporului Romîn, de ce nu s'ar cerceta atunci și o „idee dacă la Romîni", cînd ei sunt numiţi chiar Daci de unii scriitori străini (V. Kekaomenos—a doua jumătate a sec. XI-lea,—Laonikos Chalkondyles—a doua jum. a sec. XV-lea, etc)?

*

Cercetarea ideii latine după poesia populară întîmpină mari dificultăţi, poate din lipsa unei ediţii critice. Vom spune numai atît că odată și anume la 1874 (Vezi Columna Traiană 1874 No. 8, pag. 201), se crede că fondul primitiv al „Mioriţei" de exemplu va fi fost curat latin —inspirat numai și numai de geniul Romei,—va fi fost cîntarea colonilor latini că apoi împrejurările timpului în graiul maselor amplificînd-o, a alterat fondul primitiv.

Cu 20 de ani mai tîrziu, la 1894, în un discurs academic, vorbindu-se despre aceiași colecţiune de poesii populare a lui V. Alexandri se spune „Evenimentul cel mai vechi despre care fac ele pomenire se urcă la Domnia lui Mircea cel Bătrîn (finele sec. XIV), iar cel mai nou este din 1821 „Visul lui Tudor Vladimirescu".

In sfîrșit acum vre-o 4 ani în un discurs de recepţiune la Academie se spune „că vrista baladei Mioriţei nu se poate ridica la Daco-Romînii din veacul de demult că „Mioriţa e relativ modernă".

*

Din punctul de vedere istoric și filologic avem îndestulătoare probe aduse între credinţa existenţei ideii de latinitate a Romînilor.

In cartea „Studii privitoare la limba și istoria Romînilor", un studiu tratează și despre „Ideia latină la Romîni în curentul romîn și antislav din al 15-lea și 17-lea veac".

Autorul acestora e d. prof. I. Bărbulescu. Se cercetează ideia latină în legătură cu mișcările Catolicismului la noi. Biserica catolică prin interesele ei nu desinteresate, este aceia care a inventat dacă nu a desmorţit în conștiinţa romînească ideia latinităţei. Dovadă îi existenţa în sec. XIV și XV a unui curent vulgar romînesc, care trăiește conștient de individualitatea sa latină.

Dovada-i încă existenţa la noi a scrierei cu litere latine mult înainte de 1593 — data celui dintăi text a nostru cunoscut cu litere latine; „Tatăl nostru" a lui Luca Stroici. Analisa unei scrisori a episcopului din Noua 1581, precum și analisa mărturiei lui Dimitrie Cantemir din „Descriptio Moldaviae" precum încă și mărturia unei cărţi franceze din 1543 mai cu samă, susţin aceasta. Iar existenţa scrierei cu litere latine la noi — precum și existenţa unei literaturi ca manifestare a curentului vulgar filolatin romînesc pe care l'am văzut înjghebat prin stăruinţele catolicismului, susţin alături de mărturiile directe, printre care cea a lui „Della Valle" susţin existenţa conștiinţei latine în secol. XV și XVI-lea.

*

In analele Academiei romîne 1906—1907, tomul XXIX la pg. 515 publică domnul Onciu un studiu numit „Tradiţia istorică în chestiunea originilor romîne". Încă din secol. XI-lea există după d-nul Onciu o tradiţiune istorică asupra originei Romînilor, căci se simte un efect al în mărturia istoricului bizantin Kekaomenos.

Altă mărturie ca efect al tradiţiunei o dă bizantinul Minnamos despre care a fost vorba însă cu 5 ani mai în urmă în lucrarea „Studii privitoare la limba și istoria romînilor"

Nu vom mai aminti mărturia grecului Chalkondyles nici a lui Enea Sylviu Piccolomini, Bonfiniu, Francesco Della Valle, Cronicei anonime, Grigore Ureche, Miron Costin, Dimitrie Cantemir, mărturii isvorite toate din fondul unei tradiţii existente, căci ele au fost discutate în acelaș sens cu 5 ani mai înainte în „Studii privitoare la limba și istoria Romînilor".

Amintim însă mărturiile cronicelor ungurești din sec. XIII și XIV precum și a notarului regelui Bela sec. XII care însamnă pe Romîni ca „păstori ai Romanilor".

In sfîrșit prin însăși continuitatea poporului romîn susţine domnul Onciu existenţa tradiţiei.

*

Astfel chiar prin procedeuri diferite putem a ajunge totuși în același înţeles general, că credinţa latinităţei noastre „credinţa" că facem parte din mărita seminţie a Romei, credinţă bizuită pe temeiuri neclintite — pe asemănarea limbei și a neamului nu s'a perdut nici odată cu totul din inima poporului romîn".

Liceul Militar Iași

Aduce la cunoștinţă că în ziua de 1 Iunie a. c. va ţinea licitaţie pentru aprovizionarea echipamentului elevilor pe 1913 | 914.

Pentru ori ce informaţii doritorii se vor adresa școalei.

EPITROPIA

Spitalului de copii „Caritatea"

DIN IAȘI

Face cunoscut că în ziua de **Duminica Mare 2 Iunie a. c.** la oarele 3 după amează este convocată adunarea generală a acestui spital, în ședinţa ordinară spre a lua cunoștinţă de mersul Instituţiunei și de starea cassei pe anul financiar 1912 | 913.

Epitropia.

Litere-Științe-Arte

Wagneriana. — Nici în publicistica noastră centenarul marelui R. Wagner n'a trecut neobservat. Intre altele, revista „Flacăra", consacrînd numărul ei din urmă acestui eveniment, publică strofe din „Lohengrin" traduse de St. O. Iosif:

Departe 'ntr'o misterioasă ţară
E un castel ce-i spune Monsalvat
Și-un templu sfînt, ca o minune rară
Cu pietre scumpe și-aur îmbrăcat.

Acolo este un potir de aur
Adus de-un stol de îngeri pe pămînt,
Păzit ca un neprețuit tezaur
De cel ce-i dintre oameni cel mai sfînt.

Din an în an o porumbiţă vine
Spre a-l înzestra cu proaspete puteri:
E Gralul care dă virtuţi divine
Fidelei sale străji de cavaleri.

Și-acel de Gral ales să-i ţie strajă
Cu dăruri peste fire-i înarmat,
Ferit de ori-ce necurată vrajă
Și de puteres morţii apărat.

Și cel trimis să lupte 'n ţări streine,
Luînd virtutea sub viteazu-i scut,
Din orice luptă neînvins revine
Dacă de nimeni nu e cunoscut.

E așa de sfînt'-a Gralului fiinţă,
Că orice ochi profan l'ar întina;—
Daţi cavalerului său, deci, credinţă
Căci dacă nu—atunci va dispărea.

Silit vă spun dar, rostul tainei sfinte:
De sfîntul Gral trimis aice vin
Și Parsifal este al meu părinte
Sunt cavalerul lui—sunt Lohengrin!

INFORMAŢII

„Monitorul Oficial" sosit astăzi promulgă decretele de naturalizare ale d-lor Luigi Sinigaglia, dr. A. Steuerman și dr. H. Burstin din Iași.

Anume ziare din ţară și străinătate au reprodus în chip inexact cuvintele rostite de președintele consiliului, d. T. Maiorescu, în ședinţa secretă a Senatului, de Marţi. Iată exact, cuvintele rostite de d. Maiorescu:

„Cînd se întreabă dacă, la începutul războiului balcanic, armata romînă era gata să intre în campanie, ori ce ministru va răspunde da, ea era gata. Dar în aceste locuri e totdeauna un mai mult, or un mai puţin, și ca consecinţă un război devine mai mult sau mai puţin dependinte de hazard. Ori, de oare ce din toamna trecută âm întrebuinţat mai bine de două sute de milioane pentru utilajul armatei, este evident că armata romînă este astăzi mai putesnică și mai pregătită decît la începutul crizei balcanice".

Direcţia c. f. r. a acordat o reducere de 50 la sută pentru călătoria membrilor. „Asociaţiunei generale a medicilor" din ţară, de la orice staţiune din ţară, la congresul din București și înapoi între zilele de 29 Mai — 5 Iunie inclusiv a. c., precum și pentru călătoriile de studii, ale congresiștilor de la București la Slănic, Doftană și Predeal și înapoi la București sau la reședinţă.

Pentru marile serbări școlare, de concurs de gimnastică și dans, ce vor avea loc Joia viitoare 23 Mai, pe platoul de la Abator,—de și vor fi și întrări cu o foarte mică plată, în tribune; dar lumea școlară ca și tot publicul ce se va aduna să asiste în număr foarte mare va avea *întrarea liberă* în jurul arenei unde va avea loc serbarea.

Pentru ușurarea transportului publicului din diferite puncte ale orașului spre abator și îndărăt vor circula, din 8 în 8 minute cîte o serie de tranvae duble.

Mîni 19 Mai va avea loc în grădina „Zimbru" a treia serbare organizată de societatea de binefacere „Sprijinul", cu splendide producţiuni artistice executate de copii miraculoși.

Astă seară se Sîmbătă reprezentă atît în „Grădina Traian" cît și în sala circului Sidoli, (cinematograful Pathé-Frères), partea I-a din monumentala operă „Quo vadis" adaptare după romanul romanţierului-istorician Sienkiewicz.

Filmul care se reprezintă „Quo Vadis" este o adaptare fidelă și însufleţită după scrierea lui Sienkiewicz. Bogată în numeroase figuri, exactă în cele mai mici detalii, această desfășurare este realitatea însăși „Quo vadis", este o operă magistrală de evocaţie.

Mai urmează apoi în programul de astă seară, compus excepţional din cinci părţi mari:

Regina Cabaretului! măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor străine. (3 părţi).

Mîne Duminică 2 matineuri la 3 ore și 5 jum. la Circul Sidoli, și seara la 9 ore mare reprezentaţie în Grădina Traian, cît și în sala circului Sidoli.

Luni 20 Mai, partea 2-a din Quo Vadis?

La Liceul Naţional se încep astăzi lucrările instalării de apă și canal, conform devizului societăţi „Union Bau".

D. C. M. Pancu, mecanic al ministerului de instrucţie, a înaintat direcţiunei Liceului Naţional, planul de construirea unui acvarium, în valoare de 305.

Conform noului regulament, s'a acordat depunerea examenilor de licenţă fără prezintare de teză, următorilor studenţi de la facutatea de științe:

V. Bălănescu, I. Neculau, Victor Popescu, St. Stănoiu Clara Botez, V. Mănescu, Goldcron Saia și Și Mircea Dulcescu.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei va fi mîne dimineaţă la Piatra-Neamţ pentru a asista la solemnitatea desvălirei monumentului lui M. Kogălniceanu.

De acolo va pleca la mănăstirea Neamţ pentru a instala pe noul stareţ al mănăstirei arhimandritul Teoctist Stupcanu.

In zilele de 23, 24 și 25 Mai societatea „Locomotiva" a mecanicilor de la c. f. r. ţine un congres la Iași, unde vor veni delelegaţi de la toate depourile de mașini din ţară. Vor participa și delegaţi din Cernăuţi, Buda Pesta și Viena. Au fost invitaţi și d. ministru de lucrări publice, d. director al c. f. r. și d-nii șefi ai inspecţiilor de tracţiune. La trenul No. 1 se vor atașa în ziua de 22 Mai vagoane speciale pentru congresiști.

Ministerul cultelor a cerut ministerului de finanţe să înscrie printre pensionarii Statului pe P. S. Safirim Gherasim, fost episcop al Romanului, cu suma de lei 1000 lunar, cu incepere de la 27 Iunie 1911.

M. S. Regele a semnat decretul prin care se aprobă proectul de regulament pentru secţiunea de științe din Iași.

Marile serbări de gimnastică dela Iași.—In ziua de 23 Mai vor avea loc, pentru întăia oară în Iași, serbări școlare de gimnastică organizate în felul celor din Franţa.

Serbările au loc în hipodromul dela Abator și se alcătuesc din două părţi. Un cortegiu impozant format din elevii tuturor școalelor din localitate, în costume speciale va porni la ora 8 din Piaţa Unirei. La ora 9 va începe partea întăia:

Concursul — compus din cinci numere;

1. Concurs de sărituri libere în înălţime, lungime și combinate.
2. Aruncări și ridicări de greutăţi.
3. Alergări de iuţeală și distanţă.
4. Alergări de durată (rezistenţă).
5. Lupte.

Partea a doua *Producţia* va cuprinde următoarele zece numere:

1. Ansamblu esecutat de 1200 elevi și eleve.
2. Gimnaziile Ștefan cel Mare și Alexandru cel Bun, exerciţii libere sub conducerea d-lui Dobreanu.
3. Școala secundară de fete „Doamna Oltea" exerciţii sub conducerea d șoarei Tielman, dans gimnastic.
4. Liceul Naţional, exerciţii cu bastoane de lemn, sub conducerea d-lui I. Dolijan.
5. Școala secundară de fete „Doamna Oltea", exerciţii cu cercuri, acompaniate de fanfara liceului internat. Exerciţiile vor fi conduse de d-șoara C. Tănăsescu.
6. Școala normală „V. Lupu", exerciţii cu bastoane de fier, sub conducerea d-lui I. Burghele.
7. Lupta la coardă, executată de elevii școalei normale „V. Lupu", sub conducerea d-lui I. Burghele.
8. Școala normală de fete „M. Sturza" sub conducerea d-rei Thielman, dansuri naţionale, „Mureșanca" și „Logoșanca", acompaniate de fanfara școalei normale „V. Lupu".
9. Liceul Internat, sub conducerea d-lui I. Dolijan, „o secţie de gimnastică suedeză", și exerciţii cu bastoane;
10. Școala normală „V. Lupu" dansuri naţionale, Brîul, Chindia și Brîuleţul, sub conducerea d-lui I. Burghele,

Indemnăm publicul să asiste în număr mare la acest spectacol care e primul în acest gen în orașul nostru.

Dl. veterinar Th. Lupașcu a fost însărcinat a ţine locul în serviciul d-lui Buzenchi plecat în concediu pe timp de 5 zile cu începere de la 19 c.

„OLEA"

Societate Anonimă pe acţiuni

CONVOCARE

Domnii acţionari ai societăţei anonime pe acţiuni „Olea" din Iași sunt convocaţi în adunarea generală ce va avea loc în ziua de 5 Iunie 1913 stil vechiu, orele 10 a. m., în localul societăţei din strada Zugravilor No. 66, ordinea de zi fiind următoarea:

1). Raportul cenzorilor.
2). Raportul consiliului de ad-ţie.
3). Aprobarea Bilanţului pe gestiunea anului 1912—1913.
4). Descarcarea Consiliului de ad-ţie de această gestiune.
5). Fixarea dividentelor.
6). Alegerea cenzorilor.
7). Alegerea de membri în consiliul de ad-ţie în locurile d-lor N. Cananău, Ștefan Negruzzi, dr. Samoil Konya și M. Wachtel a căror mandate au expirat.
8) Sporirea capitalului pentru mărirea instalaţiunilor.

Se atrage atenţiune d-lor acţionari, cari vor să participe la adunarea generală, că acţiunile și procurile trebuesc depuse la sediul societăţii, cel puţin cu trei zile libere înainte de ziua fixată.

Dacă în ziua fixată mai sus, numărul acţionarilor nu va fi suficient pentru a se putea ţine adunare generală, aceasta va avea loc în zlua de 12 Iunie 1913 st. v. la aceiași oră, și ori-care va fi numărul acţionarilor prezenţi, fără a fi nevoe de o altă convocare.

Președinte al Consil. de Ad-ţie
Constantin Crupenschi

In unul din numerile viitoare vom face o recenzie asupra valorosului volum de studiu sociale intitulat „Femeia" apărut de curînd, și datorit distinsei noastre colaboratoare Maria C. Buţureanu.

Societatea „Căminul Romînesc" al cărei comitet de patronagiu e sub președinţia A. S. R. Principesa Maria — va da în zilele de 25 și 26 Mai, mari și frumoase serbări în grădina Cișmigiu.

E cunoscut în deajuns frumosul scop al acestei societăţi din ale cărei fonduri se întreţin copilele orfane și lipsite de mijloace, pentru ca să mai insistăm și să cerem generositatea publicului.

Programul acestor serbări e cît se poate de variat și, nu ne îndoim că, toţi cei însufleţiţi de sentimente caritabile și nobile vor încuraja această societate, asistînd la serbările din Cișmegiu.

Comitetul societăţei, compus din Doamne și Domnișoare din elită, în frunte cu d-nele Arestia Dissescu și Elena Bălăceanu-Stolnici a început a lucra, de pe acum, la organizarea serbărilor.

Programul serbărilor îl vom anunţa la timp. Publicul din provincie va putea asista la serbările „Căminul Romînesc" bucurîndu-se de o reducere pe C. F. R.

Monstruosul viol din Liteni (Suceava). — In ziua de 12 Mai flăcăul Toader Giurea prinzînd în cîmp pe fata Aglaea Jurea, verișoara lui, în etate de 12 ani, a violat-o maltratînd-o oribil. Părinţii copilei aflînd de nenorocirea fiicei lor n'au reclamat nimic autorităţilor, din cauza rușinei ce cădea asupra lor. Văzînd însă că boala copilei se agravează din ce în ce, înștiinţează pe agentul sanitar din Liteni Gh. Baluţă, spunîndu-i că fata e bolnavă

Examinînd-o însă, agentul sanitar constată cauza boalei copilei și înștiinţează parchetul de fapta descoperită. Autorităţile au dispus, în urmă ca fata să fie transportată la spitalul din Lespezi, unde muri însă în ziua de 14 Mai, după grele suferinţi.

Parchetul a delegat pe medicul plășei cu facerea autopsiei cadavrului, dînd mandat de arestare contra lui Toader Jurea și delegînd tot odată pe șeful postului de jandarmi din Liteni C Diaconu cu arestarea criminalului.

Aflăm că în urma arderei sălei teatrului „Baer" din Fălticeni, simpaticul prefect de Suceava, d nul Nicu Catargi, va face o nouă sală de teatru „Modern".

Pentru clădirea lui se va face o societate pe acţiuni, — necesitîndu-se suma de 300,000 lei.

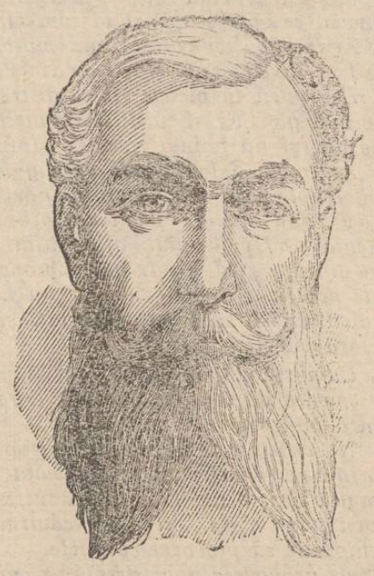

ÎNLĂTURAŢI
PĂRUL ALB
întrebuinţînd dar
Vopsea pentru PAR Seeger
care vopsește imediat și în mod natural părul albit sau cărunt, după dorinţă în:
Negru, Brun, Castaniu și Blond
Intrebuinţarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată
Preţul unui flacon Lei 2.50
De vînzare la **Farmacii, Droguerii și Parfumerii**
Depozit general: București, Strada C. G. Cantacuzino 40

Ultime Informaţii

Aseară, la Cinematograful Sidoli, în urma unui schimb de vorbe, d. locotenent Sofia, din regimentul 7 Roşiori, a lovit pe d. Simionescu, profesor la liceul naţional.

Un grup numeros de tineri luînd apărarea d-lui Simionesau, au provocat o manifestaţie ostilă ofiţerului.

Minunatul cor religios, de sub conducerea distinsei maestre Sofia Teodoreanu, va întovărăşi şi mîne Duminecă, liturghia de la Biserica Banu.

Farmecul muzicei noastre bisericeşti, nu poate fi înţeles mai bine, de cît ascultînd corul acesta.

Mîne, consiliul profesoral al Conservatorului de Muzică şi Declamaţie se va întruni pentru fixarea examenelor.

Examenele de drept penal şi procedură, care se vor ţine cu d. profesor Iulian-Teodorescu, s'au fixat definitiv între 5—15 Iunie a. c.

Întrunirea de la clubul conservator, ce era să aibă loc azi, a fost amînată pentru luni, la orele 5 p. m.

Terminîndu-se repararea bisericei „Ziua Crucei" din localitate, făcută cu cheltuiala cunoscutului donator Econom M. Constandiniu, Mitropolia a încuviinţat deschiderea bisericei, cu începere de mîni.

Mîine Duminică are loc în sala Teatrului Naţional al 14-lea Congres al Camerelor de Comerţ şi Industrie din ţară.

Vor veni din toate unghiurile ţărei cei mai de frunte comercianţi şi industriaşi.

Comercianţii şi industriaşii ieşeni vor face o călduroasă primire oaspeţilor de mîni, care reprezintă una din cele mai importante ramuri de activitate a ţărei noastre.

Mîine Duminică dimineaţă la orele 7 jum. congresiştii vor fi primiţi în gară în cîntul muzicei militare.

Autorităţile locale vor eşi întru întîmpinarea lor.

Deschiderea congresului la orele 11 a. m. şi desbaterile ce vor urma vor avea loc în zilele de 19 şi 20 Mai a. c.

De 2 zile ceasurile mitropoliei arată mereu ora 3 şi 10 m...

I. P. S. S. mitropolitul e în Bucureşti.

D. M. Rusu, student ne scrie că afirmarea ziarului „Seara" că d-sa suplineşte pe d-l V. Munteanu cu 60 lei lunar este o născocire. D-sa funcţionează şi este retribuit conform regulamentului.

Elevii şcoalei Militare din localitate vor face mîne o excursiune la mănăstirea Cetăţuia.

D-lui Dimitrie Papafil secretar al serviciului technic al Jud. Suceava i-s'a acordat, printr'o decizione ministerială, un spor de salar de 25 lei lunar.

Dna Cecile Locot. C. Bendescu, soţia d-lui Locotenent C. Bendescu, a dat naştere unui drăguţ băiet, căruia i s'a dat numele Alexandru.

Unirea Educatoarelor Române.—Îşi va ţinea şezătoarea obicinuită duminicală, mîine 19 Mai a c., în localul Şcoalei primare de băeţi „Cuza-Vodă" din stroda Vasile Lupu suburbia Tataraşi unde va vorbi d-ra Stratilescu şi 3 profesori universitari.

Sunt rugate atît d-rele membri acestei Societăţi cît şi populaţiunea din acea suburbie, de a lua parte în număr cît de mare, urmînd a se discuta chestiuni foarte importante.

Un caz de scarlatină s'a declarat eri în strada Sărăriei 140.

Judiciare.—Curtea de apel s. I-a a primit în parte opoziţia lui Volf Copolovici, reducîndu-i pedeapsa la 100 lei amendă, pentru bancrută simplă.

— Sec. II a a Curţii a respins apelul lui St. Manoliu, menţinînd sentinţa trib. de Bacău, prin care numitul e condamnat la o lună închisoare corecţională, pentru delapidare de bani publici.

— Curtea a respins apelul lui G. Petrescu, menţinînd sentinţa trib. de Botoşani, prin care numitul e condamnat la 5 zile închisoare corecţională şi 50 lei despăgubiri civile, pentru calomnie.

— Curtea de apel s. II-a a respins apelul d-lui procuror general şi a admis în parte apelul inculpatului Avram Copel, achitîndu-l pentru bancrută frauduloasă şi condamnîndu-l numai pentru bancrută simplă la o lună închisoare corecţională.

— Trib. s. 3-a a acordat comerciantului de galanterie din Iaşi, Saul Rotenberg, o prelungire a moratoriului încă pe cinci luni.

Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iaşi, organizează pentru seara de 1 Iunie a. c., în sala Circului Sidoli, o frumoasă serată dansantă.

Muzica militară a regimentului 13 Ştefan cel mare, va cînta în tot timpul seratei, cele mai noui şi frumoase arii.

Biletele de intrare pentru această serată, se află de vînzare la tipografia H. Goldner, precum şi la tipografia „Dacia".

ULTIMA ORA

Protocolul la Cameră

In şedinţa de azi, Camera a votat cu 127 voturi pentru moţiunea, prin care guvernul este autorizat a accepta protocolul

Protocolul la Cameră

— Şedinţa de noapte —

— D. Ion Lahovari declară că va vota protocolul —

Bucureşti.—Camera a ţinut aseară, o şedinţă de noapte, continuînd discuţia cu privire la protocol.

D. Ion Lahovari ia cel dintăiu cuvîntul.

*

Fostul ministru de domenii, începe prin a declara, că va vota moţiunea, de şi crede că rezultatul protocolului este în paguba intereselor noastre de popor la Dunăre.

D. Lahovari analizează apoi întreaga situaţie externă; emanciparea popoarelor creştine şi interesul vital, pe care l'ar fi avut Romînia, nu numai să intre în federaţie, dar să-şi păstreze locul de preponderare în concertul celor 4 popoare creştine din Balcani, ca aşa să se impuie Europei voinţa unui nou stat federativ, în care Romînia să joace rolul întîiu.

Cum însă vremurile ne-au surprins, noi ne-am mărginit în a face pe fetiţa cea cuminte, în dauna intereselor noastre.

Europa era doritoare de pace, iar pretenţiile noastre pentru rectificarea frontierei, au provocat la Londra şi Paris, un protest general contra Romîniei, întru cît se vedeau la orizont motive mari de tulburarea păcei.

In această dorinţă a Europei pentru pace, să nu ne mire, dacă Europa a mers pînă la ameninţare.

In al doilea rînd, să nu ne mire de ce Romînia n'a mobilizat, de şi armata era pe deplin pregătită şi complectată cu cele 200 milioane votate de parlament.

Mobilizarea atrăgea după sine în cel mult opt zile războiul.

Mesagiul regal a avut o notă războinică.

M. S. Regele a vorbit rar şi apăsat, că glasul Romîniei va fi ascultat şi armata este gata.

Aceste vorbe Suveranul le-a spus apăsat, în faţa reprezentantului Sobraniei şi Europa a înţeles rostul lor, propunînd imediat mediaţiunea.

*

Oratorul continuînd, crede că am greşit primind mediaţiunea şi nu arbitragiul, căci am fi putut dobîndi mai mult.

La 28 Decembrie Bulgaria ne-a oferit 3200 chilometri, de la Dunărea la Mare, dar fără Silistra; astăzi ni se dă Silistra cu 30 chilometri patraţi, dar nemic la Mare.

Crede că n'am fost practici, ne-am oprit la un simbol.

*

D. Ion Lahovari încheie astfel cuvîntarea d-sale, care de necontestat era foarte interesantă:

„Votez protocolul, însă să fie bine ştiut, că Romînia era [illegible] mihnită de decizia Europei, şi cu convingerea nestrămutată, că pentru viitor, vom trage alte învăţăminte, din raporturile de prea multă înţelepciune, din prea multă cumînţenie şi din prea multă menajare a intereselor altora".

*

D. *V. G. Morţun*, în numele partidului liberal, declară că va vota moţiunea, cu rezerva formulată la Senat de şeful partidului liberal.

*

Se cere închiderea discuţiunei. D. Jean Th. Florescu se opune.

Preşedintele consultă Camera, care decide închiderea discuţiunei.

Şedinţa se rîdică, la orele 12 noaptea.

*

Bucureşti. — Azi Camera va ţine şedinţă publică, în care se va vota moţiunea cu privire la protocol.

Inchiderea sesiunei parlamentare

Bucureşti.—Eri, după şedinţa Camerei, a avut loc o consfătuire a miniştrilor în care s'a hotărît, ca parlamentul să fie inchis.

„Viitorul„ îşi dă singur dezminţiri

Bucureşti.—Cu multă dreptate „Presa" constată, că ziarul „Viitorul" a început a o lăsa mai eftin.

De unde pînă acuma paguba statului la furnitura de lemne Berman Iuster era de 400,000 lei,—de eri dimineaţa este numai de 100,000 lei.

Să sperăm, că pînă într'o săptămînă va fi redusă la 2000 lei.

Informaţia, că paguba este de 400.000 lei, o declara din cea mai sigură şi necontestată sursă. Tot din aceiaşi sursă este probabil şi noua informaţie, însă informatorul nou al „Viitorului" a operat tăierea împrejur la unele cifre, din lucrarea de verificare făcută după ordinul formal al ministerului.

Numărul total al metrilor cubi, găsiţi în pădure, este de 99,290 metri cubi, la care, dacă se mai adaugă 1400 metri cubi găsiţi în depozitul Fabricei şi 3200 metri cubi recepţionaţi la gară, avem un total de 103,890 metri c.; iar dacă din suma de 99.290 am scădea o proporţie de 30 la sută pentru esenţele care nu vor fi recepţionate şi dacă am considera valoarea unui metru cub de esenţă slabă, numai pe jumătate din valoarea esenţelor tari, încă se poate stabili, că în pădure există în realitate, cel puţin 85 m. c. la care trebue adăugit şi cei 4600 m. c. aflători în depozit, ajungem la 89,600 m. cubi.

In ceia ce priveşte lemnele putrede, deci fără nici o valoare, ele nu există de cît în imaginaţia ziarului inspirat de Froim Fişer.

Manifestaţiuni ostile contra d-lui Virgil Arion

— De teama unor manifestaţiuni mai grave, d. Virgil Arion renunţă a lua cuvîntul la Cameră —

Bucureşti. — La şedinţa de ieri a Camerei, mai mulţi deputaţi au manifestat ostil în potriva d-lui Virgil Arion, pentru articolul ce l'a publicat sub semnătura d-sale şi intitulat: un om de prisos.

D. Virgil Arion temîndu-se ca nu cum-va manifestaţiunea să nu capete un caracter mai grav, a renunţat de a mai lua cuvîntul, cedîndu-l d-lui Ionel Grădişteanu.

Campania d-lui Filipescu

Bucureşti,—Pazlamentarii, partizani ai d-lui Filipescu, au hotărît să-şi depuie mandatele de deputaţi.

După cît suntem informaţi, aceste demisiuni vor fi respinse.

Demisia cabinetului spaniol

Madrid. — cabinetul Romanones a demisionat.

Doctorul Lucaci la Piatra

Bucureşti. — Doctorul Lucaci, valorosul luptător de peste munţi, va asista la serbarea din Piatra, cu prilejul inaugurărei monumentului lui Mihail Gogălniceanu.

Numire

Bucureşti. — D. Păcleanu, reprezentantul ţărei la Berna, a fost trecut în aceiaşi calitate la Athena.

Intrunirea Comitetului executiv liberal

Bucureşti.—Intrunirea comitetului executiv liberal, ce urma să aibă loc azi, s'a amînat pentru o dată, ce se va anunţa ulterior.

Tifusul exantematic în Capitală

Bucureşti.—Pe ziua de azi, s'au constatat în Capitală 5 Cazuri noi de tifus exantematic.

Bolnavii au fost izolaţi în spitalul Colentina.

Seziune parlamentară extraordinară

Bucureşti.—După cum anunţăm în altă parte, seziunea parlamentară s'a închis azi.

Parlamentul însă va fi din nou convocat, în seziune extraordinară, în cursul lunei Iunie.

Demisia d-lui Matei Cantacuzino

— Demisia a fost primită însă s'a căzut de acord pentru realegerea d-lui Matei Cantacuzino ca primar al Iaşului —

Bucureşti. — Faţă cu textul demisiei şi anume declaraţia că nu mai reprezintă partidul în numele căruia s'a ales, ministrul de interne s'a văzut nevoit să primească demisia d-lui Matei Cantacuzino, din demnitatea de primar al Iaşului.

Insă un acord s'a stabilit între reprezntanţii Iaşului şi d. Al. A. Badareu, Ministrul Iaşului, pentru ca d. Matei Cantacuzino, să fie reales primar, în calitatea sa de fruntaş al oraşului, şi nici de cum ca reprezentant al vre unui partid politic.

Să sperăm că d. Matei Cantacuzino, va continua astfel să-şi aducă la îndeplinire programul comunal, din care o bună parte se află în plină executare.

Serbările din Piatra şi Craiova

Bucureşti. — D-nii miniştrii Take Ionescu Al. A. Badareu, pleacă în astăseară la Piatra, pentru a lua parte la desvălirea monumentului lui Mihail Kogălniceanu.

De aci ambii domni miniştri se vor duce la Craiova, unde Marţi vor asista la desvălirea monumentului Independenţei.

Joi, d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, va fi în Iaşi.

RESBOIUL BULGARO-SÎRB

Rusciuc. — Eri s'a bătut toba la Rusciuc, pentru a se înştiinţa pe turcii supuşi bulgari, că sunt concentraţi la regimentul 2 de infanterie, pe ziua de mîne.

Trupele vor fi trimise la graniţa sîrbească.

Populaţia e consternată, căci vede că răsboiul cu Serbia e gata să isbucnească.

Camera şi Protocolul

— In şedinţa de azi a Camerei, s'a votat moţiunea, prin care guvernul este autorizat de a acepta protocolul. —

Bucureşti.—CAMERA.—Şedinţa publică se deschide la orele 2 jum. p. m.

Fără nici o discuţiune, Camera votează moţiunea, prin care guvernul este autorizat să accepte protocolul.

Moţiunea s'a votat cu 127 voturi pentru şi 17 contra.

*

Intre cei cari au votat contra, figurează d-nii Grecianu, Meisner, Djuvara Ion Miclescu, C. Miclescu, Virgil Arion, Dr. Giani, Fleva, Jean Th. Florescu, Ionel Grădişteanu, Ionel Protopopescu, Iorga şi Vlădescu.

*

D-nii Virgil Arion şi Dr. Giani şi-au înaintat demisiile din deputăţie.

Şedinţa continuă.

ATELIER SPECIAL

pentru instalaţiuni de

APA şi CANAL

BAI, CLOSETE şi LAVOARE

I. Zamfir şi Gh. Vella

autorizaţi de Comuna Iaşi

Str. Săulescu 1, (Piaţa Unirei)

Execută ori-ce fel de lucrări atingătoare de această branşă, cu preţurile cele mai convenabile şi în provincie.

Devise şi măsurători se întocmesc la cerere.

Epitropia Spitalului Israelit IAŞI

Domnule Membru,

Sunteţi rugat a lua parte la

Adunarea Generală Ordinară

a membrilor cotizanţi şi donatori ai Spitalului, care va avea loc:

Duminică 19 Mai a. c. ora 3 p. m.

în localul şcoalei „Cultura" din str. Gh. Mîrzescu.

La ordinea zilei fiind:

1) Darea de seamă şi Bilanţul Spitalului pe 1912—13.

2) Votarea budgetului pe 1913—14.

3) Diverse.

4) Alegerea epitropiei spitalului conf. art. 26 din statute.

Cu deosebită consideraţie

Preşedinte, **L. Juster.**

Secretar, *Max Caufman.*

Iaşi, Mai 1913.

Nota.— 1) Pentru alegerea epitropiei, facem atent pe d-nii membri cotizanţi asupra articolelor 16 aliniatele *a* şi *b* art. 26.

2) Lista propusă de epitropie, precum şi darea de seamă pe anul 1912—1913 Domnii membri le vor primi în curînd.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor).

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Oculist operator

reîntors din străinătate

Strada Ştefan cel Mare No. 6

Casele magazia Kahanne

Consultaţiuni 3—6 p. m.

Comptabil la o mare instituţie de Bancă, titrat cu cunoştinţă de limbi străine, oferă 2—3 ore pe zi persoanelor sau instituţiilor cari ar avea nevoe. Adresaţi în scris sub Comptabil la tipografia H. Goldner.

BANI

Imprumută privatier la persoane solvabile.

Dobînda 5%, *plătind în rate în curs de 5 ani.*

SCHAPIRA E.

Postlag Berlin 47.

VACCINARI

practică

Dr. A. STEUERMAN

— Str. Cuza-Vodă 13 —

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* Bahnele *cu* Borasca *şi cu hliza* Nemerniţa *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*

Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

oesofagoscopia, bronschoscopia, electrolisa

S'A MUTAT IN

strada Lăpuşneanu No. 18 vis-a-vis de farmacia Konia

Consult. 9—12 a. m. şi 3—5 p. m.

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOŞ

Str. Lăpuşneanu 25

— Cons. 1—6 —

Preparator *caută lecţiuni de vioară şi meditaţii sub condiţiuni modeste.*

Informaţii la Tipografia H. Goldner

Doctorul Halpern

dela Facultatea de Medicină din Paris, vechiu mamoş francez

Boli de femei — faceri — Genito-urinare

s'a mutat în strada Păcurari 5, deasupra Farmaciei Dr. Căpăţină, vis-a-vis de Tuffli.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari [illegible] tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri, unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi; 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS; *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii*

Raymond GAP...
Rue de la Hoguette, PARIS
COMPLACES, etc.

FONDOIR
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2 bis, quai de la Mégisserie, PARIS
RATELIERS A LAPINS

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

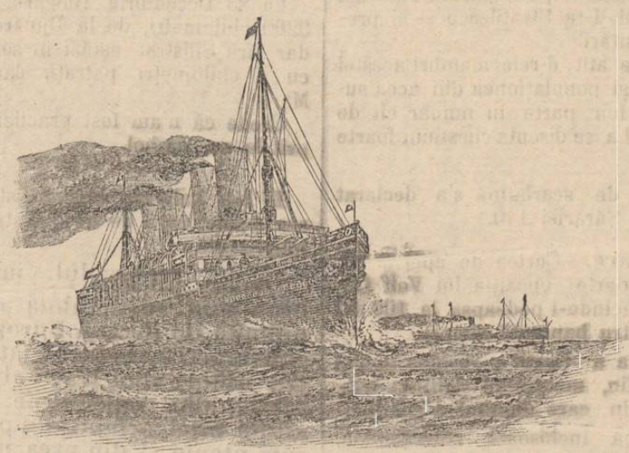

Hamburg-America Linie

Sin gura reprezentanţă generală pentru România

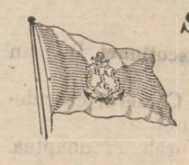

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1884 — Marți 21 Mai 1913

ROSTUL NOSTRU

Acum, după ce patimile par a se mai fi potolit, după ce fie-care va fi tras învățăturile de care va fi avut lipsă — cel puțin așa ne-a încredințat fie-care, din cei ce și-au spus cuvîntul lor în chestia protocolului — putem, fără șovăire, să arătăm și noi, care este cîștigul ce-l avem pe urma războiului balcanic și care e situația noastră politică, menită să precumpănească politica sud-est europeană.

S'a arătat de fie-care, pe rînd,—după mentalitatea, și din punctul de vedere din care au judecat evenimentele ce s'au desfășurat,—toate scăderile ce le-am suferit, din pricina neutralității în care ne-am ținut.

In atitudinea noastră nu s'au văzut de cît scăderi și pierderi.

Noi socotim din contra că am cîștigat, și cîștigul acesta nu e din cele mici.

Mănați în lupte, — pe motive care ne sunt și trebue să ne rămînă indiferente, —statele transdunărene, cu toate izbîndele repurtate, cu toate cîștigurile teritoriale ce-au dobîndite, nu vor eși, din aceste lupte,—de cît foarte slăbite și cu totul stăvilite—cel puțin pentru un număr de ani—în propășirea lor.

Ori cît de strălucite vor fi războaele, judecate din punctul de vedere ostășesc, și a roadelor ce se va fi cules clipnic, pe urma lor,—consecințele nu pot fi de cît fatale.

Statele aliate, au cîștigat—pe urma înfrîngerii Turciei—destul teritoriu, vor fi dobîndit o populațiune numeroasă, își vor fi deschis noui vine economice,—drumuri largi spre mări, cu debușeuri menite să le aducă, în viitorime, destule foloase. In schimb, toate aceste state balcanice au pierdut, în luptele date, o populațiune destul de însămnată—floarea vieței lor—de la care, în mers normal, era de așteptat ducerea mai departe a înflorirei pe a cărei căi pășiau aceste țări tinere.

Am pierdut capitalurile acele însămnate, care puteau duce spre alte culmi rosturile țărilor de care e vorba, capitaluri pentru a căror procurare, finanțele statelor balcanice ce se vor resimți îndelung, și mulți ani vor fi roabe a pieților occidentale.

Dacă mai e să adăugim toată greutatea asimilării elementelor acelora eterogene, alipite statelor lor cu teritoriile cîștigate, înnapoiarea și sălbătăcia care vor trebui învinse și aduse cel puțin la nivelul cultural al cuceritorilor, capitalurile enorme ce vor trebui pentru întemeiarea înflorirei nouilor teritorii dobîndite, ne dăm lesne sama de cîștigul *real*, tras de aliați în urma acestui... omeric război.

Lucrurile însă nu se opresc aici. Epilogul pare a le fi cu mult mai fatal.

După ce „dușmanul comun" a fost înfrînt, în fie care dintre aliați, ceilalți văd un vrașmaș. Cel dintăi e Bulgaria cu poftele ei nesăturate. Și, desigur, pe rînd se vor hărțui fiecare; în de ei, toți prevalîndu-și drepturi pe cari și le cred nesocotite, aspirații pe care le văd nimicite.

Sumar, foarte sumar, aceasta ar fi situația de la miază zi de noi.

Statul nostru, păstrîndu-și neamestecul, și-a păstrat și tăria, a conservat vițele, pe care n'avea pentru ce le jertfi, a economisit capitalurile, pe care le-ar fi risipit zadarnic, — mai mult și-a cîștigat stima tuturor puterilor, — pe care — prin calmul ce-a păstrat, prin lipsa poftelor deșarte — nu le-a tărît în cine știe ce încurcături, la care putea da loc, ori ce gest al nostru, — fie chiar o simplă mobilizare.

Am auzit, fie-care dintre noi, toate revindecările „ce-ar fi trebuit să avem" — în urma acestui război.

In virtutea cărui drept nu ni s'a spus. Căci pentru noi, nu putea fi vorba de nici un principiu, pe care să fi pornit operațiunile noastre răsboinice,—fie chiar șubredul principiu al naționalităților al aliaților balcanici.

Drepturile noastre peste Dunăre, nu sunt din acele ce pot rîdica oștile în atari împrejurări, — ci doar atunci cînd ele fiind cu totul nesocotite, nu pot fi îndreptate prin nici o acțiune diplomatică. Singurul lucru ce ni era de trebuință, fără care, în adevăr, siguranța provinciei de peste Dunăre ar fi fost, întru cît-va, amenințată, le-am dobîndit.

Silistra, cheia strategică, atît pentru Dobrogea cît și pentru legătura noastră cu ea, podul de la Cerna-Vodă,—această Silistră ne va aparține. Deplina ei stăpînire, nu e de cît o chestie de fapt,—o simplă ocupație militară, care va avea loc.

Am dobîndit ceia ce ne trebuia. Altceva nu, chiar acele 30 și ceva de mii de chilometri patrați, ni erau de prisos, —mai mult puteau să ni stînjănească, în viitor. Căci, astăzi, fără ele, și de și Bulgaria va fi perdut Silistra—această Bulgarie, nu va căuta prietenia și ne va cere ajutorul în neaparatele ciocniri ce va avea cu foștii ei aliați,—fapt care va contribui a li impune autoritatea noastră, și recunoașterea acestei puteri de ajutor ultim, ce le va fi necesar. Celelalte state, au început chiar a-și îndrepta privirile spre noi, ca spre singura scapare, de care atîrnă recunoașterea drepturilor, pe urma jertfelor ce-au făcut.

Rămînînd neutri, am ramas tari. Fiind tari rolul nostru în desfășurarea viitoarei politice balcanice este precumpănitor.

Aceste lucruri le va fi înțăles pe deplin actualul Guvern, atunci cînd a hotărît și s'a decis să urmeze pe calea pe care statul nostru a mers în ultimul timp. Căci pe cîtă vreme ori ce amestec al nostru nu putea să aibă alt rost de cît acel de îndreptare spre-o viață mai bună a cuțo-vlahilor,—fapt de care l-am dobîndit și fără varsare de sînge, — noi n'aveam, de fapte, în contra cui luptă, cîtă vreme chiar războiul era pornit întru aceasta, — Macedonia cuprinzînd la un loc: romîni, bulgari, sîrbi etc.

Nu rămînea decît să luptăm în potriva morilor de vînt, a cavalerilor de talia d-lui Filipescu.

N'am făcut'o și a fost cel mai înțelept lucru. Istoria va judeca,—rece și nepărtinitoare,—și va găsi, de sigur, că numai astfel am putut rămînea ceia ce suntem, chiar în clipa aceasta. Statul de ordine. Tare, cel mai înaintat, cel mai neștirbit în puterile sale.

Și dintre toate se va ridica înțălepciunea guvernului ce-a decis această politică, spre deplina prodnicie a viitorului neamului nostru.

E. B.

NOTA ZILEI

Tocmai acum cînd mișcarea femenistă face atîta zgomot în lumea întreagă—căci nu numai Anglia are sufragetele sale,— un publicist francez, Dubudout, publică un curios studiu prin care dovedește că femeile vorbesc mult mai puțin de cît în vremurile de mai de mult.

Firește, constatarea n'o face autorul cu vre-un aparat, bună oară cu vr-un... palavro-metru brevetat. Ci pe temeiul unei îndelungi observații pe cari le exemplifică în mod convingător.

In societatea modernă bărbatul este acel care abuzează de vorba lungă, el este purtătorul de cuvînt. Femeea se mulțumește tot mai mult cu preocupări de menaj și de artă și cedează terenul... vorbăriei—sexului tare. Lucrul e perfect adevărat. Nu vedem oare chiar la noi femeea pătrunzînd pînă și în biserică— pentru a conduce corul — dar oprită a compara înaintea magistraților,—numai ca să-i se facă educația socială de a... vorbi mai puțin?

O NEBUNIE

Neînțelegerile ivite între aliații balcanici devin din ce în ce mai îngrijitoare. Telegramele ne vestesc zilnic încordarea mereu crescîndă a raporturilor dintre ei și intențiunea lor vădită de a nu ceda de bună voe. Fie care din ei își menține cu tărie, punctul său de vedere și dacă unii se bazează pe litera tratatului încheiat între ei înainte de război, ceilalți invoacă imposibilitatea de a se fi prevăzut consecințele actuale ale războiului și deci imposibilitatea de a se fi convenit în consecință.

Tratatul de alianță a fost, desigur, înfăptuirea unei idei mari. A fost, însă ceva pripit și necomplect și lesne a devenit astăzi isvorul unor neînțelegeri atît de nsemnate.

Cu toate acestea a veni astăzi, cînd Europa prin stăruința lui Sir Grey a reușit să-și impue încă odată voința sa și să facă ca pacea să fie încheiată, a veni astăzi să tulbure liniștea cea mult dorită de toate popoarele civilizate și de toate marile puteri e o nebunie:

Europa a hotărît soarta Scutarilor și a rezolvit diferendul nostru cu bulgarii. Ea și-a impus voința ei și e ferm hotărîtă să și-o impună și de-acum înainte. De aceea conducătorii aliaților, orbiți de succesele obținute pînă acuma, fără să ție samă de atîtea și atîtea fapte, care le dictează cumințenie se aventurează într'o discuție în care ei n'au ultimul cuvînt și ai cărei rezultat le poate fi dezastros. Ei nu țin seamă că populațiunea e sătulă de mulțimea jertfelor ce a făcut pînă acuma și nu văd marile rele de care sufere armata lor, boalele și enervarea. Ei vor cu orice preț succesul deplin, chiar dincolo de prevederile lor. Și de unde pînă mai dăunăzi prieteni mergeau împreună astăzi trimit la granițele aliaților zeci de mii de puști și se gîndesc să cheme sub drapel nevîrstnicii de-abia recrutați. Ei vor să înceapă războiul cel dureros între frați ca să distrugă astfel gloria isbîndei de pe acuma. E o nebunie.

MICI POLEMICI

„Unirea din Iași reproduce articolele „Cuvîntului". E mijlocul ca să fie de două ori... necitite.

*

D-l V. Arion a fost impiedicat să vorbească în Cameră, din cauza unui articol intitulat „Un om de prisos". D-l Arion a devenit un parlamentar de prisos.

*

„Avocat internațional", numește A. C. Cuza pe d. Take Ionescu, pretinzînd că... plagiază epitetul acesta dela un ilustru scriitor mort. Mai internațional decît A. C. Cuza nu e nimeni la noi în țară: a copiat pe toată lumea...

*

In Cameră d. V. Arion n'a căpătat cuvîntul. In schimb are la dispoziție „Cuvîntul".

*

„Seara" duce război cu banca X... Din toată banca îi place doară prima silabă: ban...

*

„Ceva despre stele", publică oficiosul carpist local.

Și oftează după „stelele" cari s'au împuținat de zece Mai în ist-an.

*

S'au solidarizat prea puțini cu grupa-rea „Cuvîntului".

— Asta însamnă că gruparea e în lichidare.

Cu AȚA ALBA...

Intr'un vehement articol, excelentul confrate „Presa" execută în ultimul său număr „spurcăturile" de la „Viitorul", arătînd excesele de limbagiu, de insinuări și de hipocrizii ce populează zi cu zi coloanele acestui organ al nimănui.

Poate al nimănui, în aparență. Căci lucrurile au cam început a transpira și a face loc convingerei că ele denotă jocul dublu al unor anumiți politiciani liberali, discipoli fideli ai vechei școli ocultiste, care, pe vremuri, făcea ravagii și dezonora moravurile vieței noastre politice.

Directorul ziarului „Adevărul", d. C. Mille e de părere că acele mici infamii cotidiane răspund unei anumite tendințe și o subliniază astfel:

„...Furia *Dinastiei* și infamia ei, s'au dezlănțuit în special asupra a doi credincioși colaboratori ai d-lui Take Ionescu, d-nii Badareu și Xenopol. Aceștia sînt arătați ca niște oameni necorecți, ministerele lor ca un cuib de afaceri necurate activitatea lor ca membri ai guvernului ne depășind de loc ghețurile de tot soiul. Și odată cu aceste atacuri, aceeași presă în fiecare zi anunță plecarea din minister a celor doi miniștri.

Dacă asaltul acesta infam ar reuși, altul ar începe contra altor miniștri. Scopul este ușor de înțeles—scopul este pe de o parte de a despărți pe d. Take Ionescu de cît mai mulți amici devotați, iar pe de altă parte, de a compromite partidul democrat și pe șeful lui, arătîndu-l ca un partid de adunătură, de aventurieri politici și de oameni certați cu morala publică. Dacă scopul le este ajuns, fără de îndoială, d. Take Ionescu devine inofensiv, rămîne fără de partid, o simplă individualitate, care nu le poate face umbră—căci, în definitiv, singurul om care astăzi se desenează ca adversar și concurent serios, este ministrul de interne de astăzi. Contra lui deci se ascut toate armele, contra lui se deșartă toate hardaiele de lături, împotriva lui se dă asaltul!..."

Incercatul ziarist, are poate dreptate. Iresponsabilii de la ziarele de scandal patronate de partidul liberal, ori de unele personagii ce-i aparțin, îndeplinesc scopuri și urmează indicații oculte. Ei trebue urmăriți și înfierați așa fel, ca să se resimtă și anonimii patroni ai „spurcăturilor".

Cu batista la nas trebuie să ne scoborîm în grajdurile lui Augias și vom întreprinde operația, învingînd desgustul ce ne inspiră.

Pentru că prea e cusută cu ață albă opera de intrigă, ca să nu fie cineva îndărătul ei, făuritorul ei.

Op.

OAMENI ȘI LUCRURI

SCÎNTEIA...

Un război între Bulgaria și Serbia — vechi dușmane împăcate, un moment, în fața unui adversar comun — este poate, numai o chestiune de zile.

O serie nouă de fapte și de documente se deschide dară înaintea observatorului, inaugurînd un capitol emoționant deși încă inedit, din istoria contemporană a Europei, nedumerită ea însăși și neluminată asupra chipului în care au decurs împrejurările.

„Rezbunare pentru Țapari!" a răsunat în zilele aceste, strigătul poporului în orașele Bulgariei, unde părea că lumea e cuprinsă de același delir războinic, ca și în ainul luptelor cu Turcia.

Ce este Țapari? Ce s'a petrecut în această localitate, pînă eri obscură și dintr'odată celebră?

...Acum puține zile veniră în acest sătișor—așezat la un ceas depărtare de Monastir—patru sîrbi. In calitatea lor de „învingători", ei căpătară numai de cît în sărăcăcioasa cîrciumă din localitate, de băut, de mîncat și de fumat.

Dar vezi că acum nu mai erau sîrbii umili cari pornise cruciada contra Islamului cu strigătul:

„Noi vrem pămînt!"

Erau doară pe un teritoriu proaspet cucerit și după ce se săturase de bunătățile cîrciumei, strigară în cor:

— „Noi vrem femei!

Bietul negustor, cu toată dorința de a fi pe placul „aliaților", privi cu îngrijorare pe musafiri și le zise cu sfială:

— Noi aici n'avem... marfă de aceasta. Avem doară femeile noastre și fetele noastre. Țapari nu e un oraș mare".

Dar aceste timide protestări fură fără folos. Sîrbii deveniră atît de zgomotoși, în cît fu chemat Kmetul—primarul satului, care repetă „scuzele" crîșmarului și spuse soldaților că dorința lor nu poate fi îndeplinită.

— „Ba se poate; vă arătăm noi că se poate..." urlară vitejii și, scăpărînd săbiile lor soldățești, năvăliră în una din locuințele învecinate și, cu sila, își mulțumiră poftele bestiale.

Pînă cînd însă să iasă de-acolo triumfătorii, fură înconjurați de țarani îndignați și căzură împușcați tus-patru.

Sosi curînd o companie de soldați sîrbi, care vru să răzbune pe cei căzuți; ei deteră foc satului, ucigînd și jăfuind. Intreg satul fu prefăcut în cenușă.

Aceasta e drama de la Țapari, — una din pricinele marei uri ce domnește acum între Bulgari și Sîrbi.

Femeia—în cursul veacurilor—a pricinuit războaie multe, începînd cu acele legendare în jurul Troiei, ori a răpirii Sabinelor, la Romani. Dar un act de prozaică brutalitate... balcanică, la fel cu cel povestit, poate provoca un război, astăzi, doar la protejații autocrației rusești, uniți, mai eri, împotriva Semi-Lunei. Ce temă de inspirații și reflecții pentru Pierre Loti!

Rodion

Legea drumurilor în Parlament

— Cuvîntarea d-lui D. Comșa —

D. vice-președinte: Domnul Comșa are cuvîntul în discuțiunea generală asupra legii drumurilor.

D. D. Comșa: D-lor deputați, un criteriu foarte sigur, pentru ca să se cunoască starea de civilizațiune a unei țări este starea căilor de comunicațiune în acea țară.

Cu cît o țară este mai civilizată, cu atîta ea are mai multe căi de comunicațiuni de tot felul.

Luați țările cele mai civilizate din Europa: Anglia, Franța, Germania, Elveția, Belgia și veți vedea că acolo veți găsi căi ferate mai multe, șosele destule și bine întreținute. Acolo veți găsi și alte căi de comunicațiune: canalele.

Pentru ce, d-lor?

Pentru că în economia națională a unei țări, sunt de cea mai mare utilitate căilor de comunicațiune, cari fac ca diferitele produse ale acelei țări, destinate exportului, și ca lucrurile aduse pentru consumațiunea internă din țări străine să coste mai ieften.

Ori progresul consistă în aceea că omenirea are din e în ce mai multe nevoi, dar are în acelaș timp și resurse din ce în ce mai multe pentru a-și satisface aceste nevoi.

O înlesnire, pentru că să se satisfacă nevoile acestea, consistă într'aceea ca lucrurile să coste cît mai ieften. La aceasta se ajunge în parte din cauza mijloacelor de transport.

O altă caracteristică a țărilor civilizate este că toate lucrurile publice sunt bine întreținute.

Călătoriți cu toții prin occident și observați cu mirare, și cu durere deseori, că pe cînd acolo drumurile, canalele, edificiile publice, sunt perfect întreținute, la noi din contra.

D-lor deputați, față cu toate acestea, nu putem pretinde, din punct de vedere economic, că suntem o țară care am ajuns sau care ne-am apropiat măcar de țările civilizate din occident.

Că producțiunea națională s'a mărit, da. Insă nu trebue să uităm că producțiunea națională s'a mărit grație unei întinderi mai mari ce s'a dat agriculturii. Se cultiva pe mai puțin teren și se cultivă azi pe mai mult teren. S'au defrișat păduri pentru ca să dea culturii o mulțime de terenuri.

Prin urmare, dacă producțiunea generală a țării s'a mărit, aceasta se datorează în mare parte faptului că s'a dat culturii cît se poate mai mult teren, și mult mai puțin unui progres real pe care l'am fi făcut noi cu munca noastră, în ceea ce privește organizarea economică a țării.

D-lor, și în altă ordine de idei probăm că suntem înapoiați. Dacă s'ar duce cine-va într'o societate de economiști, și în alte țări, și fără să pomenească de țara romînească, ar zice: iată o țară blagoslovită de Dumnezeu unde apa e destulă, rîurile curg, dar în timp de secetă cînd Dumnezeu nu a dat ploi, e mizeria cea mai neagră, cum a fost în anul 1899.

Dacă în acelaș timp s'ar spune: în această țară cînd dă Dumnezeu ploi e belșug, însă o parte din producțiunea țării se strică pînă ca ea să fie trimisă în străinătate.

Știți ce ar spune acea societate de economiști de țara descrisă astfel? Ar spune că acea țară este o țară cam înapoiată.

D-lor cînd în programul partidului conservator, răposatul întru fericire d. Gh. Cantacuzino pusese în program între altele și irigațiunile, la noi, o bună parte din oamenii politici ai țării au început să rîză, spunînd: cum, este posibil ca într'un program de guvernămînt să pune-ți d-voastră o cheltuială atît de mare?

Cred că regretă acei care au rîs, pentru rațiunea următoare, pentru că trebuie să ne dăm socoteala de un lucru: toate lucrările publice profită economiei naționale, și toate lucrările publice contribuesc să ne înavuțească chiar pe fie în parte.

Credeți d voastre, d-nilor, că au contribuit foarte puțin la ridicarea colosală a prețului moșiilor, lucrările publice? Nu am decît să dau un exemplu: Noi nu am exportat cereale decît de la tratatul de la Adrianopol încoace, deabia de la 1829 s'a dat drumul exportului. De atunci au început moșiile noastre să aibă o valoare mai mare și de cînd s'a organizat transportul pe apă și apoi, ulterior, căile ferate, produsele noastre au putut să se trimită în străinătate, mărirea valoarei moșiilor e mers cu pași repezi. Pentru ce? Pentru cuvîntul următor, pentru că în loc să avem numai consumatori interni, am găsit consumatori în piața mondială și s'a făcut pentru grînele noastre prețul pe care l-a stabilit piața Mondială. Cu chipul acesta s'a ridicat foarte mult prețul grînelor noastre. Iar cînd s'a

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

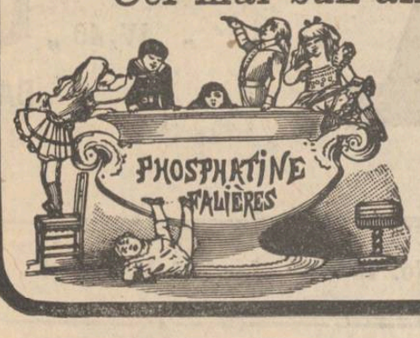

Recomandat de la vârsta de 7-8 luni, in momentul inţercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS *şi pretutindeni.*

ridicat preţul grînelor s'a ridicat şi valoarea moşiilor.

Nu trebuie să uităm, că atît serviciul nostru maritim şi fluvial, pe de o parte, cît şi căile ferate pe de altă parte, au contribuit foarte mult la mărirea avuţiei naţionale şi, în consecinţă, a contribuit foarte mult şi la ridicarea avuţiei particulare.

Dar pînă să ajungă produsele la gările căilor ferate şi la schele, ne trebuie şosele bune, pe care să le transportăm acolo de la locul de producere.

Or, d-lor, ce se întîmplă. Constat un fapt.

Intăiu nu avem şosele suficiente. Este o statistică, pe care nimeni nu o contestă : ne-ar trebui 40.000 de klm. de şosele judeţene şi comunale, şi avem numai 24.000 de klm. Prin urmare, trebuie de la început să rugăm pe d. ministru al lucrărilor publice să se gîndească la mijloacele pentru a face cele 16.000 de km. de şosele.

In materie de şosele, d-lor, clasificaţia este arbitrară. Nu este clasificaţia în şosele naţionale, şosele judeţene, şosele vecinale, cari importă ; ceeace importă este ca toate şoselele, din toată ţara romăoească, fie că ar fi judeţene, fie că ar fi vicinale, să le avem pe toate în bună stare, şi să avem şosele în toate părţile.

Pentru ce, d-lor? Pentru transportul produselor. Ni se spune că avem căi ferate. Lasă că nici căi ferate nu avem suficiente, avem deabia pe jumătate cît ne trebuie, dar pînă să ajungi la căile ferate trebuie să mergi pe şoseaua naţională şi înainte de a ajunge la şoseaua naţională trebuie să mergi pe şoseaua vecinală. Dacă nu există şoseaua vecinală, sau dacă nu este bine întreţinută şi dacă atunci cînd vor trece carele proprietarilor sau ţăranilor, s'or rupe osiile carelor, sau s'or strica picioarele vitelor, aceştia vor avea mare pagabă. Ţăranii şi proprietarii, cari îşi înţeleg bine interesul vor mai bine să mai dea două zecimi la foncieră de cît să fie silit să-şi cumpere alte vite, sau să fie siliţi să-şi dreagă carele stricate sau să nu poată să-şi ducă produsele la tîrg, la timp, şi să-şi ia preţul lor.

Nu totdeauna ne place şi suntem bucuroşi cînd ni se ridică valoarea proprietăţilor, însă mulţi dintre noi nu suntem bucuroşi cînd trebuie să plătim pentru lucrări care au contribuit la ridicarea valoarei proprietăţilor noastre. Pentru mine d-lor, nişte proprietari gospodari ar trebui să meargă pînă acolo, încît, dacă Statul nu le ar face lucrările publice de cari e nevoie, să facă ei sindicate pentru executarea unor asemenea lucrări. Ar trebui să se facă sindicate chiar pentru facerea lor.

Din fericire pentru această ţară Statul vrea să se ocupe de şosele. Ce fel de proprietari am fi noi dacă atunci, cînd Statul vrea să ne facă o lucrare, care întăi şi întăi ne profită nouă, i-am refuza mijloacele. Nu trebuie să uitaţi acest lucru, că toate căile de comunicare profită, în primul rînd, proprietăţi rurale, Nu trebuie să uitaţi că din cauza drumurilor rele şi lipsei pădurilor, adeseori suntem împiedecaţi să transportăm, şi pierdem o mare parte din valoarea produselor noastre din cauza împiedecării de a transporta la timp.

Onor, şi iubitul meu amic şi personal şi politic, d. Antonescu, ne spune că în judeţul d-sale şoselele sunt bune şi că n'a văzut şosele rele.

D-lor se poate că în judeţul Buzău şoselele să fie bune. Am şi eu o moşioară la Paia, în judeţul Mehedinţi şi mi s'a întîmplat să-mi rămîie nearendată şi atunci am cultivat-o singur.

Primăvara ploua, şi n'am putut să transport porumbul la gara Simna, ceeace a făcut ca să nu pot face faţă învoelei ce o făcusem cu cumpărătorul porumbului, din care cauză am plătit daune. In urmă porumbul l-am vîndut pe un preţ mai mic şi am pierdut şi eu o parte din el.

Vă mărturisesc că atunci mi-am adus aminte cum, pe cînd eram student, am stat într'o vară la Fontainebleau, că pe o ploaie torenţiolă fără galoşi, mă primblam pe şoselele de la Fontainbleau şi niei ghetele nu mi se murdăriseră pe deasupra. Şi atunci mi-am zis : ce diferenţă între civilizaţiunea aceea şi civilizaţia noastră ! Fiind-că eu nu înţeleg că suntem civilizaţi, prin faptul că avem şi noi cîte-va cafenele concerte. Civilizaţia se vede în lucrările publice fundamentale. care fac să progreseze economia naţională a ţării. Şi chiar atunci mă interesam puţin de lucrul acesta şi cînd am venit în ţară iar m'am interesat. Ce se întîmplase, d-lor, acolo ? Ceea ce se întîmplă într'o ţară civilizată. Nu se fac lucrări fără să se dea fonduri de întreţinere. Acolo cantonierii sunt foarte deşi. Şi cea mai mică găurică era acoperită cu piatră spartă, aşa în cît şoselele în Franţa sunt adevărate macadamuri, pe cînd în ţara românească avem în general şosele mizerabile.

Avem poduri stricate sau n'avem de loc. D-lor, îmi pare rău că nu avem aci pe colegul nostru d. Rădulescu de la Argeş, să vă spună ce mi s'a întîmplat mie personal,

Am plecat de la Muşeteşti, in spre Mălureni, în jos spre valea Vîlsanului. Am plecat pe vreme bună, în drum a dat o ploaie. Şi cînd am ajuns la pod el era aşa de bine făcut, în cît se dusese' şi a trebuit să trecem prin gîrlă cu mare greutate. Circulaţiunea pe valea Vîlsanului, se întrerupe cînd e o ploaie mai mare.

Apoi bine, d-lor, pentru numele lui D-zeu, această întrerupere de circulaţiune aceste stricăciuni ale instrumentelor de muncă şi ale vitelor sunt adevărate pagube şi pentru proprietatea mare şi pentru proprietatea mică, şi mi se pare că dacă ne dăm seama de rostul economiei naţionale, trebuie să ne chibzuim cu toţii şi să impunem unui guvern ca să-şi facă datoria luînd toate măsurile pentru drumuri.

Ni se spunea că acum nu e momentul să cheltuim pentru drumuri. Mai întăi, prin acest proect de lege nu ni s'a cerut credit pentru cele 16 mii km. fără terasament, iar 4.477 cu terasament, fără pietriş. Sper că d. ministru va veni în cel mai scurt timp să ceară Parlamentului mijloace şi pentru aceste 16 mii km. Nu e nici o parte a ţării care trebuie să fie năpăstuită. In toate satele sunt produse cari trebuie să fie transportate deci în toate satele trebuesc făcute drumuri. Insă este absolut urgent ca să întreţinem şoselele pe cari le avem.

Dacă o soşea nu e bine întreţinută, ajungem să facem cheltueli pe urmă cari sunt aproape egale cu chetuelile de refacere.

Este pentru noi o datorie imperioasă ca să dăm fonduri de întreţinere pentru drumuri. Este însă bine ca să desfiinţăm prestaţia în natură ?

D-lor deputaţi, prestaţia în natură este survivantă socială, un fel de anahronism, un rest de pe vremea feodală, un fel de servitute, care trebuie să dispară cu privire la resurse.

S'ar fi putut foarte bine ca unul din colegii noştri, în loc să admită să luăm resursele în deosebi din cele 2 zecimi, să propună altceva. Lloyd Georges, ministru de finanţe al Angliei, a propus un impozit pe plus-valuta proprietăţilor, rezultînd tocmai din lucrările publice. Ceeace nu e admisibil, este că atunci cînd pentru drumuri nu sunt mijloace de întreţinere, să ne opunem la de a da Statului aceste mijloace de întreţinere.

Dacă nu dăm resurse pentru drumuri, nu dăm ajutorul cel mai necesar ţăranului. Chestiunea ţărănească este foarte complicată, dar se poate rezuma într'un singur cuvînt : să faci ca din munca lui să iasă o valoare cît mai mare şi să faci ca lucrurile lui să-i coste cît mai puţin.

Credeţi d-voastră că faptul că nu sunt drumuri influenţează foarte puţin asupra valoarei muncei ţăranului ? Nu, d-lor, influenţează foarte mult, ţăranul fiind producătorul principal al ţării acesteia, iar valoarea produselor scăzînd din cauza lipsei mijloacelor de transport. Făcînd şosele, face o operă de bun gospodar. Un bun gospodar nu-şi face drum pe moşia lui ? Nu-şi face canaluri de scurgere, pentru a se feri de inundaţii ? Nu-i profită aceste lucrări ?

D-lor, îmi aduc aminte cu plăcere, cînd eram în societatea agrară, pe vremea cînd acolo nu se făcea de loc politică, cum marii proprietari, între alte lucruri cereau ca să se întreţină mai bine şoselele noastre. Pentru ce ? Pentru că îşi dădeau seama că toate acestea sunt un profit direct şi deosebit pentru ei.

Aşa încît, d-lor, este fără îndoială că este absolută necesitate ca drumurile să se întreţie mai bine ca astăzi şi să se facă şi şoselele cari lipsesc. (Aplause prelungite).

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOŞ

Str. Lăpuşneanu 25

— Cons. 1—6 —

Chestiuni teatrale

La mise en scène. — Punerea în scenă la noi se înţelege mai mult în felul, ca scena să fie aranjată în cutare fel, sau mobila, sau recuzita, etc. Nu-i vorba căci şi astea fac parte dintr'o punere în scenă, dar cuvîntul acesta are însemnatatea, cînd în timpul repetiţiilor, afară de decor, de costum, etc., actorul să fie intrat în pielea personajului pe care-l interpretă ; adevarata punere în scenă este de a reda toate stările sufleteşti însoţite de mimică şi mişcările fizice. Cînd fiecare actor şi-ar da seamă de toate acestea, atunci am fi mulţumiţi să avem măcar un ansamblu bun, dacă ne lipsesc stele.

Găsesc într'un studiu *„Etude sur la Mise en Scène"*, dedicat cu un motto plin de spirit lui Sarcy, un adevarat critic dramatic, de către Emile Perrin, unul dintre cei mai buni administratori generalice cari a avut Comedia Franceză, scriind în anul 1882 următoarele rînduri :

„Cînd este vorba de a prezenta pentru „prima oară, o operă la judecata publi„cului, această operă trebue înconjurată „de prea multe îngrijiri ; nimic nu trebue „aruncat la noroc ; jocul actorilor, miş„carea în scenă, aspectul decorului, justa „armonie de accesoriilor, trebue să fie „totul în regulă, cu îngrijire şi scrupulo„zitate, de oare ce din acordul tuturor „celor descrise mai sus, depinde impresia ce o primeşte publicul."

In rîndurile de mai sus se defineşte punerea în scenă, aşa de complexă şi aşa de grea. E foarte regretabil că critica n'o ia în seamă, decît ca ceva secundar. In realitate, însă, piesa cea mai remarcabilă, nu poate să şi producă întregul ei efect, dacă nu-i ajutată de o punere în scenă îndemănatecă, graţie căreia, cele mai mici intenţiuni ale autorului, gîndurile lui fugitive, sunt scoase în relief cu o intensitate, care el singur n'a visat'o nici odată.

O punere în scenă defectoasă, face să cadă pasagiile cari ar trebui să facă senzaţii, voiţi un exemplu ? Să examinăm frumosul final din actul întăi din piesa *Burgraves*, aducîndu-mi aminte cum s'a reprezentat la Comedia-Franceză.

Toţi „Burgravii" sunt ăştia : tinerii Gorlois, Hatto şi tovarăşii lor de orgie ; bătrînii, Magnus, Job şi călăreţii lor cărunţi. Actul se petrece la Job, care are şi comanda. Imediat, Gorlois, adolescent însă vicios, vede pe fereastră pe un bătrîn, un cerşitor care se îndreaptă spre castel. Banda tinerilor Burgravi se indignează de aşa obrăznicie şi strigă nenorocitului să iasă afară, bătîndu-l cu pietre. Dar Magnus face să înceteze acest joc crud, iar Job ordonă să i se doschidă străinului. Aşează pe toţi în jurul lui, zicînd :—Trompeţi sunaţi ca pentru rege ! — şi în momentul acesta solemn, octogenarul pelerin îşi face intrarea.

Ei bine ! dela început mi-a părut că punerea în scenă, n'a exprimat toată măreţia tabloului. Trompeţii erau în afară de scenă şi se amuzeau prost. Toată lumea stătea în picioare, fără nici o ordine, numai Job cu ai lui, dominau, de oare ce erau urcaţi pe nişte scări. Iar bătrînul cerşitor înaintează până în mijlocul scenei, singur, ceea ce făcea impresia de ceva meschin.

In sfîrşit, el se opreşte şi rămîne locului neclintit, până la căderea cortinei. Job a zis cele două cuplete, cerşitorul i a replicat, fără ca o mişcare să arate gravitatea cuvintelor pronunţate, lucru de cea mai mare importanţă. Totul a fost ceva rece, sleit, neînsufleţit.

Spectacolul ar fi fost mult mai mişcător, dacă, trompeţii ar fi sunat în scenă cu plină voce ; dacă, halebardierii din fund cu bandierele în sus, formau o respectoasă excortă a pelerinului.

Să fi fost acolo un fel de fotel de senior, înaintea căruia ridicîndu-se în picioare Job cu ai săi şi aşa, în mijlocul acestei pompe solemne, stăpînul suzeran să înceapă cuvintele : „Oricine ai fi, poţi intra aici..." Ar fi fost mult mai impozant şi cu mai multă mişcare. Mai ales, momentul primirei a fost lipsit de ori ce joc scenic. După ce a expus cu elocvenţă situaţia de mare rebel mincinos cu toţi cei o sută de ani, ţinînd în frîu pe toţi, de la Imparat la Papă, — Job, excomunicatul, bătrînul Titan al Rinului, zice necunoscutului : „Tot este al nostru" — după asta părăseşte locul pe care îl reia Pelerinul, mai vorbind următoarele : „Acum vorbeşte-ne, cu inima deschisă, cu vocea tare."

Dacă se făcea aşa, era mult mai impozantă.

Atunci cerşitorul se aşează ; aruncă în jurul lui ochii să vadă dacă-i sigur, îşi îndreaptă spinarea îndoită de ani şi începe : „Prinţe, conţi, seniori...", dă aceste consilii admirabile, pline de virtute, de cumintenie, de înnălţare şi ajunge la legea ospitalităţii : „Dacă săracul pentru noi este sfînt...". Aici, trebue să se ridice, faţă să ia o nobleţă neprevăzută, vocea cu un accent dominator care lo veşte pe cei cari ascult, el termină astfel :

„...Quelquefois,
„Dieu, qui d'un souffle abat les sapins centenaires,
„Remplit d'événements, d'éclairs et de tonnere
„Déjà grondants dans l'ombre à l'heure eu nous parlons,
„La main qu'un mendiant cache sous ses haillous!"

La ultimul vers, bătrînul ridică încet mîna şi în acest aspect, tremurînd, întreabă :—„Atunci cine este aici care vorbeşte cu autoritate unui suveran ?"...

Aceasta este arta Punerei în Scenă şi voi încerca să manifest în cursul staginei viitoare.

Pârău

„OLEA"

Societate Anonimă pe acţiuni

CONVOCARE

Domnii acţionari ai societăţei anonime pe acţiuni „Olea" din Iaşi sunt convocaţi în adunarea generală ce va avea loc în ziua de 5 Iunie 1913 stil vechiu, orele 10 a. m., în localul soţietăţei din strada Zugravilor No. 66, ordinea de zi fiind următoarea :

1). Raportul cenzorilor.
2). Raportul consiliului de ad-ţie.
3). Aprobarea Bilanţului pe gestiunea anului 1912—1913.
4). Descarcarea Consiliului de ad-ţie de această gestiune.
5). Fixarea dividentelor.
6). Alegerea cenzorilor.
7). Alegerea de membri în consiliul de ad-ţie în locurile d-lor N. Cananău, Ştefan Negruzzi, dr. Samoil Konya şi M. Wachtel a căror mandate au expirat.
8) Sporirea capitalului pentru mărirea instalaţiunilor.

Se atrage atenţiune d-lor acţionari, cari vor să participe la adunarea generală, vă acţiunile şi procurile trebuesc depuse ca sediul societăţii, cel puţin cu trei zile llibere înainte de ziua fixată.

Dacă în ziua fixată mai sus, numărul acţionarilor nu va fi suficient pentru a se putea ţine adunare generală, aceasta va avea loc în zlua de 12 Iunie 1913 st. v. la aceiaşi oră, şi ori-care va fi numărul acţionarilor prezenţi, fără a fi nevoe de o altă convocare.

Preşedinte al Consil. de Ad-ţie
Constantin Crupenschi

INFORMAŢII

La inaugurarea monumentului marelui barbat de stat Mihail Kogălnîceanu, d. Al. A. Bădăreu a reprezentat guvernul luînd cuvîntul în numele lui. Reproducem din dările de seamă ale serbării :

D. ministru Bădăreu aduce genialului binefăcător al neamului romînesc şi fiului Moldovei, omagiile guvernului. Kogălniceanu a fost fericitul reprezentant al unei generaţiuni care ştie că viaţa e o datorie şi avea credinţa în vrednicia neamului, ceea-ce explica energia extraordinară cu care a infăptuit visul României Unite.

A fost primul om care a pronunţat cuvîntul „România" în scrierile oficiale şi în divanul adhoc. El a fost mai presus mediului său, care nu l'a sprijinit şi aci sta extraordinara putere a geniului său.

Activitatea lui întreagă se poate rezuma în şcoala şi ideia învăţămîntului obligativ. Regret că n'am putut realiza visul lui întreg.

Prin secularizarea averilor mănăstirilor, Kogălniceanu fost intemeetorul bisericei, ortodoxe. Improprietărirea ţăranilor romîni este legată de numele lui. Fără sprijinul de jos şi contra celor de sus, el a realizat aceste reforme. Kogălniceanu rămîne eroul romînismului prin reformele dăruite acestei ţări.

D. ministru mulţumeşte meseriaşilor şi comitetului de această frumoasă serbare. Kogălniceanu a numit Neamţul judeţul şoimilor de la Răsboeni.. Kogălniceanu a încurajat industria înfiinţînd chiar o fabrică de postav în Tîrgul Neamţ. Aduce ţăranilor salutul guvernului spunînd că tot ei sunt nădejdea noastră.

Astă-zi s'au distribuit prin prefectura de Poliţie decretele regale nouilor decoraţi cu medalia „Meritul comercial şi industrial".

Creditul Funciar Urban

— DIN IAŞI —

Se aduce la cunoştinţa detentorilor de scrisuri urbane Iaşi că cu începere de la 2 Iunie st. n. a. c. se vor plăti scrisurile eşite la sorţi în sem 1 | 913 precum şi cupoanele de Iulie 1913.

Plăţile se vor face în fie care zi de la oarele 10 a. m. — 1 p. m.

Direcţiunea.

Cu începere de astăzi, se primesc înscrierile pentru examenele de la facultatea juridică şi facultatea de litere şi filosofie.

Timpul de înscrieri este pînă la 31 Mai inclusiv.

Mîne se va face instalarea noului stareţ al mănăstirei Secu, P. C. arhimandrit Calistrat Dima.

Durata examenilor de drept romîn cu d. profesor Gr. Dimitrescu s'a prelungit pînă la 9 Iunie inclusiv.

Serbarea cantinei şcolare, ce urma să aibă loc Sîmbătă seara la Copou, din cauza timpului nefavorabil a fost dată aseară.

Proectul de lege pentru deschiderea creditelor extraordinare în valoare de 64 milioane lei, prevede următoarele sume pentru Uniersitatea din Iaşi :

500 mii lei pentru localul bibliotecei ; 200 mii lei pentru localul facultăţii de medicină ; 50 mii lei pentru grădina botanică ; 231 mii lei pentru laboratorii, seminarii, cărţi pentru bibliotecă etc.

Prin urmare s'a prevăzut aproape un milion pentru universitatea noastră.

Duminică 26 Mai, la ora 4 p. m., va avea loc în Aula Universităţii a treia şi ultima conferinţă a d-lui A. Faure, care va trata despre : „Femenizmul şi tinerele franceze".

Intrarea liberă.

Serbările „Căminului Romînesc".—Sîmbătă şi Duminică 25 şi 26 Maiu, societatea „Căminul Romînesc", pentru ajutarea fetelor orfane şi sărace a organizat mari şi frumoase serbări în grădina Cişmigiu din Bucureşti.

D-nele El. Bălăceanu-Stolnici şi Aristie C. Dissescu, preşedintele societăţei dau tot concursul domniilor-lor pentru buna organizare a acestor serbări de binefacere.

Pentru reuşita acestei opere, doamnele preşedinte sunt ajutate d-nele din elita Capitalei.

La serbări vor fi numere de atracţie şi decorul grădinei va fi nemai văzut.

Direcţia C. F. pentru ca să încurajeze scopul frumos urmărit de soc. „Căminul Romînesc", a acordat o reducere de 75 la sută cu începere de la 24—27 Mai.

Din cauza banchetului congresiştilor care are loc în sala circului Sidoli, reprezentaţia de astă seară Luni a piesei „Quo vadis" (partea II-a) are loc numai în „Grădina Traian".

Ca şi în toate centrele mari civilizate, această monumentala operă, (adaptare după romanul romanţierului-istorician E. Sienkiewicz), obţine şi în oraşul nostru un strălucit succes.

Filmul care se reprezintă „Quo Vadis" este o adaptare fidelă şi însufleţită după scrierea lui Sienkiewicz. Bogată în numeroase figuri, exactă în cele mai mici detalii, această desfăşurare este realitatea însăşi „Quo vadis", este o operă magistrală de evocaţie.

Mai urmează apoi în programul de astă seară, compus excepţional din patru părţi mari :

„Calea inimei" ! măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor străine. (2 părţi).

Hadji, omul de cauciuc, varieteu.

Mîne Marţi (S-ţii Imparaţi C-tin şi Elena) matineuri la 3 ore la Circul Sidoli, şi seara la 9 ore mare reprezentaţie în Grădina Traian, cît şi în sala circului Sidoli.

Mercuri 22 Mai, partea 3-a (sfîrşit) din Quo Vadis ?

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ :

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATĂ a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

Ultime Informaţii

Eri, cu ocazia serbărilor dela Piatra, s'a făcut şi înaugurarea nouei linii ferate, care duce la gara cea nouă, aşezată pe malul Bistriţei.

Consiliul comunal este convocat pentru astăzi spre a lua cunoştinţă de demisiunea d-lui M. B. Bantacuzino, din demnitatea de primar al Iaşului.

La întrunirea de astăzi d. Greceanu va comunica membrilor clubului conservator din localitate, că d-sa este înainte de toate legitimist, că dacă l'a urmat pe d. Carp, aceasta a făcut'o fiind-că d. Carp era şeful partidului.

Astă-zi, cînd d. Carp nu mai este şef, d. Greceanu înţelege să urmeze în totul direcţia nouă pe care şi-o va da partidul.

In urma incidentului din sala Sidoli, despre care s'a vorbit la timp, d. locotenent Softa a fost pedepsit cu 5 zile închisoare.

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, a părăsit ieri Piatra, imediat după terminarea serbărei desvălirei statuei lui M. Kogălniceanu.

D-sa a venit cu automobilul pînă la Paşcani şi cu expresul de 6 a fost în Iaşi.

Astăzi dimineaţa a plecat la moşie şi deseară va pleca la Bucureşti, de unde, mîine dimineaţă, împreună cu ceilalţi membrii ai guvernului, va pleca la Craiova, pentru a asista la inaugurarea monumentului independenţei.

D. Badareu va fi în Bucureşti Mercuri dimineaţă.

„Epoca" şi „Viitorul" de azi se năpustesc asupra d-lui Vespasian Pella, deputat de Iaşi, cu învinuirea că ar fi fost surprins cu mai multe bile în mînă, în momentul cînd era să voteze un proect de lege.

Indoindu-ne în totul de exactitatea acestui fapt, îl contestăm mai dinainte.

Este suficientă menţiunea pe care o fac acele ziare, cum că celebrul liberal **d. Ioaniu dela Piatra, ar fi fost descoperitorul acestui fapt,**—*pretins senzaţional,* — *ca s'o punem în legătură* **cu fraudele** *de la Piatra, pe care d. deputat Vespasian Pella le-a atribuit în plin parlament, d-lui Ioaniu,* — *şi astfel să ne putem uşor explica provenienţa acestei campanii de răzbunare, dusă de d. Ioaniu prin ziarele „Viitorul" şi „Epoca" în potriva d-lui deputat Pella.*

D. M. B. Cantacuzino a demisionat, după cum se ştie, acum cîteva zile din partidul conservator.

Ca o consecinţă logică d-sa a demisionat şi din demnitatea de primar al Iaşului—întru cît d-sa atribuia alegerea ca primar legăturilor ce le avusese pînă acum cu partidul conservator, legături astăzi dispărute.

Dacă însă consiliul comunal, cunoscînd faptul că d-sa nu mai are nici o legătură cu partidele politice, îl va realege, d. Cantacuzino va primi să continue a ocupa demnitatea de prim cetăţean al Iaşului şi nici nu va mai demisiona din Senat.

Un membru al grupului de la Cuvîntul *se arata ieri foarte indignat de faptul că d. Virgil Arion a dezavuat scărbosul articol, întitulat „Un om de prisos în ţara acesta".*

Acel domn pune la îndoială veracitatea informaţiei aduse de ziare şi a adăugat:

— Dacă d. Virgil Arion a făcut aşa ceva, a dovedit că ie un poltron.

Mîine fiind sărbătoarea Sf. Impăraţi Constantin şi Elena, ziarul nostru nu va apare.

Congresul Camerilor de Comerţ.—Ziua a doua.—Şedinţa de azi se deschide la orele 10 Dimineaţă.

Inainte de a se intra în ordinea de zi se dă citire telegramei primite din partea d-lui ministru N. Xenopol, în cuprinderea următoare:

„Aştept hotărîrile dv. luate în congres spre a fi lămurit în diferitele chestiuni discutate. Rog transmiteţi tuturor mulţumirile mele pentru gratitudinea ce mi se exprimă, faţă de solicitudinea ce port comerţului şi industriei romîneşti şi desvoltărei acestor ramuri de bogăţie naţională, cărora le vom închina toată activitatea şi energia mea".

*

După ce se mai citeşte o telegramă din partea Uniunei istraeliţilor pămînteni, congresul intră în ordinea de zi.

Se votează un desiderat, prin care se cere a se acorda căilor ferate şi serviciului de navigaţiune creditele necesare, pentru ca ele să poată aduce repede la îndeplinire îmbunătăţirele cerute.

Se iea apoi în discuţie modificarea legei camerilor de comerţ.

Vorbesc Ioanin, Mihai Botez, Spirtaru, Gogu Zamfirescu şi alţii.

Dejunul îl iau la berăria Zimbru, pe care o vizitează.

*

La orele 6 congresiştii au vizitat fabrica textilă de la Copou.

Seziunea extra-ordinară a corpurilor legiuitoare va fi convocată probabil între 15 şi 20 Iunie.

La şcoala profesională de fete „Sf. Sava" din Iaşi, au început examenele de absolvire a elevelor din cl. V, comisiunea fiind compusă din d-na directoară Cleopatra Gheorghiu, iar membre d-nele profesoare Z. Penel şi V. Gavrilaş.

D. C. Cireşianu şef de birou cl. I la ministerul de finanţe a sosit în Iaşi, fiind numit în comisiunea pentru regularea drepturilor la pensie, a d. dr. Negură, de la Epitropia Sf. Spiridon.

Membrii congresişti ai Camerelor de comerţ,—după şedinţa de eri după amiază — au fost invitaţi la un ceai, acasă la preşedintele Camerei de Comerţ din localitate.

Pr. Econom. Agape Gheorghe—confesorul garnizoanei Iaşi, a fost numit şi confesor al spitalului militar al corpului IV de armată, în locul regretatului preot Nicolae Vereanu, decedat.

Secţia comercială de la seminarul pedagogic, a făcut astăzi însoţită de d-nii profesori Praja Scorpan şi Florian, o excursie cîmpinească pînă la Galata, unde au luat masa.

Tot drumul l'au parcurs elevii cîntînd imnuri naţionale.

Săptămîna aceasta se alcătuesc comisiunile pentru examenele elevilor şi elevelor particulari.

Primim o broşură: „Chestiunea balcanică şi politică externă a României" de Mihail Valerian.

La congresul meseriaşilor ce va avea loc la Brăila Duminică 26 Mai, au fost delegaţi a lua parte din Iaşi, d. N. Teleman ca vice preşedinte, D. Păun tipograf, ca secretar, Al. Stoian şi I. Popa.

Membrii secţiei muzicale a societăţii de sport şi gimnastică au adresat comitetului o adresă anunţînd deslipirea acestei secţiuni de societate, pentru a se constitui aparte.

Intre semnatari figurează d-na şi d. E. Mezzeti, d-ra şi d. Th. Jellea, C. Chirilă, dr. Flor, M. Agapescu, etc.

Sperăm că se va putea realiza o împăcare a tuturor membrilor în interesul acestei frumoase societăţi.

Dl. Popovici, sub inspector al meseriilor a sosit astăzi în Iaşi.

Atragem atenţia cetitorilor asupra discursului d-lui D. Comşa, deputat, apărut în „Monitorul Oficial" din 17 Mai.

Dl. Papahagi, inspector secundar, a vizitat astăzi institutele „Wachtel" şi „Particular" din localitate.

Societatea personalului tramvaiului electric a condus astăzi la locuinţa de veci, în corpore pe fostul conducător de tramvai I. Popescu, mort de tuberculoză.

Preşedintele societăţii, d. Pădurăreanu a rostit o mişcătoare cuvîntare.

Elevii şcolii militare au făcut astăzi după prînz o excursiune la Cetăţuia, însoţiţi de ofiţerii şcolii.

Elevii liceului particular au făcut azi o excursiune botanică, sub conducerea prefesorului lor de ştiinţi d. Ghiorghiu, pînă la Breazu.

La 28 Mai, se va întruni consiliul de higienă al oraşului.

Banchetul în onoarea d-lui C. Meissner

Banchetul a început la ora 8 seara.

A luat parte d-na şi d. C. Arion ministrul de domenii care, fiind silit să plece cu acceleratul de 9, a închinat primul tuast, arătînd mulţumirea ce simte de a lua parte la glorificarea d-lui Meissner,—fostul d-sale statornic colaborator —ale cărui înalte calităţi sufleteşte le-a putut aprecia deplin.

D. Mitru, directorul Şşcoalei Normale, a tuastat pentru M. S. Regele.

Inchină apoi d-nii I. Praja, vechiu coleg de şcoală şi inspectorat, colonel Petalla fostului său profesor de la şcoala Militară, Gh. Ghibănescu care a stăruit asupra poziţiei Coupului Didactic în societate şi mai cu seamă în lumea diriguitoare politică. D-sa a vorbit în numele profesorilor Şcoalei Normale şi în jurul cuvîntării d-sale s'a iscat o discuţie unii punînd în îndoiala aserţiunile d-lui Ghibănescu ca depildă d-nii Matei Cantacuzino şi Simeon Mehedinţi, alţii luînd apărarea celor emise, cum a făcut-o însuşi sărbătoritul.

D. I. Petrovici închină pentru valoarea educativă a d-lui Meissner. D. D. Greceanu ca preşedinte de club, vorbeşte de Meissner ca om politic.

D. I. Paul a răstălmăcit în aplauzele asistenţei, personalitatea celui sărbătorit.

Mai toastează d-nii I. Dimitriu institutor, Al. Vasiliu învăţător de la Tătăruşi etc. S'au cetit foarte multe telegrame sosite de la toţi prietenii şi admiratorii d-lui Meissner, începînd cu telegrama d-lui C. Disescu ministrul cultelor şi instrucţiunei publice.

D. C. Meissner închee seria toasturilor prin o foarte instructivă cuvîntare, asociindu-se la vederile d-lui Ghibănescu şi răspunzînd la criticile aduse rolului didactic în lumea diriguitoare a ţării.

Banchetul a luat sfîrşit la ora 1 după miezul nopţii.

Cu ocazia sărbătoririi d-lui C. Meissner, s'a distribuit asistenţilor un volum „Omagiu" dedicat sărbătoritului cu prilejul retragerei d-sale din învăţămînt, un foarte frumos volum de 472 pagini. In partea I-a, comitetul a dat loc la o serie de studii, discursuri şi articole scrise de d. Meissner în diferite reviste şi ziare cum şi 3 capitole din cursul d-sale inedit de pedagogie pe care-l predă la Şcoala-Normală. In partea II-a a lucrării sunt articole scrise de d-nii: C. Arion, N. Apostol, I. Basarabescu, V. Bîrgovanu Tr. Bratu, D. Cădere, I. Găvănescu (raport la legea menajului), P. Haneş, Ionescu-Paşcanu, N. Iorga, Dr. N. Leon, I. Paul etc. etc.

Profesorii şi institututorii liberali s'au abţinut de la sărbătorire, menţionînd prin o scrisoare a d-lui Haliţa, că domnul Meissner ar fi atacat în parlament memoria lui Spiru Haret.

Realegerea d-lui Matei Cantacuzino

Consiliul comunal în unanimitate realege pe d. M. Cantacuzino.—Cuvîntările d-lor N. Cananău, D. Grecianu şi Matei Cantacuzino.

Astăzi după amiază s'a întrunit consiliul comunal, pentru a se pronunţa asupra alegerei primarului acestui oraş, — demnitate rămasă vacantă prin dimisiunea d-lui Matei Cantacuzino, care după cum se ştie a dimisionat şi din partidul conservator.

Iau parte la adunare toţi d-nii consilieri.

Cel întăi ia cuvîntul d-nul ajutor de primar Tuduri care aduce la cunoştinţa consiliului demisiunea d-lui Matei Cantacuzino.

Cuvîntarea d-lui N. Cananău

D-sa luînd cuvîntul spune, că în urma unor divirgenţe numai de natură politică, şi nu cu privire la gospodăria comunală, între fostul primar Matei Cantacuzino şi actualul Guvern, d-sa a crezut că o datorie de conştiinţă, să-şi dea demisia din partidul conservator şi din demnitatea de primar al comunei Iaşi.

Regretînd din suflet retragerea d-sale din actualele organizaţii politice şi mai cu seamă din demnitatea de primar, nestînd însă în puterea noastră de a-l face să revină asupra primei d-sale deciziuni dar stînd în puterea noastră de a'l determina să revină asupra celei a doua, cred că sunt în asentimentul dv. al tuturor, propunîudu-vă să-l realegem cu majoritate de voturi, dacă nu ca om politic, însă ca fruntaş al acestui oraş.

Procedînd astfel, am convingerea că vom bine merita de la cetăţenii acestui oraş şi vom fi cei dintăi, care vom fi dat dovada că ştim să facem deosebire între interesele comunale şi cele politice

*

Cuvîntarea d-lui D. Grecianu

Sunt cu totul de părerea exprimată de prietenul meu, d. N. Cananău, şi mă aşteptam de altmintrelea la cuvintele calde cu care d-sa a cerut realegerea d-lui Matei Cantacuzino, ca primar al Iaşilor.

Intr'adevăr, au existat desebiri de vederi între d. Cantacuzino şi guvern, că atît d. Cantacuzino, cît şi guvernul au fost de bună credinţă.

D. Matei Cantacuzino trebue reales pentru a desăvîrşi opera începută la comună spre binele cetăţenilor noştri şi al oraşului, cred, că sunt în sentimentul dv. al tuturor şi propun a-l realege pe d. Cantacuzino, prin aclamaţii.

După aceasta procedîndu-se la vot, consiliul, în unanimitate realege pe d. Matei Cantacuzino ca primar al comunei Iaşi.

*

D. Cananău comunicînd telefonic d-lui Cantacuzino, că a fost proclamat primar al Iaşilor, îl roagă în numele consilierilor să vie în mijlocul lor pentru a prezida consiliul.

Se suspendă şedinţa.

După un sfert de oră se redeschide sub preşidenţia d-lui M. Cantacuzino, care spune că este dator a comunica consilierilor motivele care l'au determinat să demisioneze.

In utimul timp spune d-sa, au existat deosebiri de vederi între mine şi guvern, care au determinat demisia mea din partidul conservator şi ca o consecinţă logică a acestui fapt, m'am crezut obligat să pun la dispoziţia ministrului demisia mea, întru cît am fost confirmat în calitate de conservator.

Primesc cu mulţumire realegerea mea şi sunt mult mai fericit de această alegere făcută azi, în afară de organizaţiile politice, întru cît voi putea şi mai bine cumpăni, între cele 2 partide, care au azi reprezentanţi în acest consiliu comunal.

In procesul politic de azi e bine ca politica să fie exclusă din gospodăria comunală pentru interesul comunei şi ţărei.

Cer acelaş sprijin de la d-v pe care l'am avut şi până acum. Vă mulţumesc încă odată pentru realegerea mea.

D. Greceanu relund cuvîntul asigură pe d. Cantacuzino de sprijinul întregului consiliu comunal.

După ridicarea şedinţei d. Cantacuzino e viu felicitat.

Pierdut *Perzînd două cambii semnate de firma „Fraţii Gross" în ordinul meu, una pe suma de 2000 lei şi una pe suma de 4000 lei vizate la masa falimentului acestei firme, rog pe cel ce le deţine a mi le restitui.*

Saly Gross.
Iaşi str. Dăncinescu 8.

ULTIMA ORA

Incorporarea Silistrei

Scandalul de la palatul de justiţie

Solemnitatea desvelirei monumentului Independenţei din Craiova

Vor participa M. S. Regina Elisabeta, Principesa Elisabeta şi principele Carol. — Vor lua parte la defilare corpuri de trupă din Bucureşti şi Iaşi.

Craiova. — Comandantul Corpului de armată a luat dispoziţii ca în dimineaţa zilei de 21 Mai, la fie-care corp de trupă ofiţerii să vorbească soldaţilor despre însemnătatea independenţei şi a războiului de la 1877.

Tot în vederea solemnităţei inaugurărei Monumentului Independenţei ministerul de rezboiu a dat ordin Comandantului Corpului I de armată să scoată toată garnizoana la defilare în mare ţinută.

La defilare vor lua parte şi reg. 2 artilerie şi 21 infanterie din Bucureşti, batalionul 4 Vînători din Iaşi, 3 infanterie Olt, 4 Argeş şi o companie de marină.

*

Bucureşti.—In vederea marilor solemnităţi pentru inaugurarea Monumentului independenţii de la Craiova, cu un tren regal va pleca în astă-seară M. S. Regina Elisabeta, Principesa Elisabeta şi Principele Carol.

Principele Ferdinand nu va lua parte.

Mîne seara Familia Regală se va reîntoarce în Bucureşti tot cu un tren regal.

Incorporarea Silistrei

Bucureşti.— Parlamentul va fi convocat la 15 Iunie în şedinţă extra-ordinară pe timp de cinci zile spre a se da sancţiunile legale incorporărei Silistrei.

BANCHETUL COLONIEI ITALIENE

— Se tuastează pentru România şi Regele Carol I —

Bucureşti. — Eri seara a avut loc la şcoala italiană din Bucureşti un banchet.

Au participat Ministrul Italiei în Bucureşti, personalul legaţiei şi numeroşi membri ai coloniei italiene.

Dl. Giolitti ministrul Italiei a luat cel întăi cuvîntul tuastînd pentru Italia şi V. Emanuel şi pentru *regele Carol I şi România.*

Au mai vorbit preşedintele coloniei italiene din Bucureşti şi alţi comeseni.

Banchetul a luat sfîrşit la ora 12.

O manifestaţiune macedo-romînă în potriva Greciei

Un bariton macedonean încearcă să cînte greceşte, 150 aromîni opresc concertul

Bucureşti. — Aseară urma să aibă loc la Ateneu un concert dat de baritonul macedonean D. Cutova. Pentru că în program figura şi executarea unor arii greceşti, un număr de 150 macedo-romîni din Capitală au intervenit şi au căutat cu ori ce preţ să oprească *spectacolul, sau cel puţin să se scoată ariile greceşti din program.*

Poliţia intervenind a interzis spectacolul.

Rezolvirea diferendului între aliaţi

Berlin.—Gazeta din Germania de nord spune că există convingerea că barbaţi de stat ai uniunei balcanice nu vor neglija nici un mijloc de a soluţiona în mod amical diferendele pendinte de Sofia.

Incăerarea Greco-Bulgară

Paris. — Se anunţă din Elefteros că Bulgarii folosindu-se de steagul alb au reuşit să treacă podul din apropriere spre armatele greceşti, cu toate acestea Bulgarii au fost respinşi.

Duelul Stelian Popescu—Virgil—Arion

Bucuresti.—Noii martori ai d-lui Virgil Arion d-nii Dinu Arion şi Căpitan Leatris s'au prezentat d-lui Stelian Popescu şi i-au declarat că clientul lor nu este mulţumit cu procesul—verbal încheiat.

Deputatul Prahovei ar fi spus noilor martori că pentru d-sa incidentul este închis fiind în posesiunea unui proces, verbal care s'a încheiat în regulă.

Pe dealtă parte se anunţă din Iaşi că autorul articolului din „Cuvîntul" ar fi un fost ofiţer, care intenţionează a eşi la iveală şi a cere socoteală acelor deputaţi care au aratat pe autorul acelui articol.

Scandalul de la Palatul de Justiţie

Căpitanul Hachi Negruzzi atacă pe deputatul Stelian Popescu.

Bucureşti. — Astăzi la ora 2 după ameazăă capitan Negruzzi din Iaşi, însoţit de alţi doi inşi a atacat pe d-nul deputat Stelian Popescu.

Scandalul a luat proporţii mari.

O intervedere sârbo-bulgară

Belgrad.—Primul ministru d. Pasici a plecat la ora 2 după amiază pentru Taribrod spre a avea o intervedere cu d. Gheschoff la ora 8 seara.

*

Sofia.—Primul ministru d. Gheschoff însoţit de d-nii Rizoff Toceffasi, Spalaicovici, va pleca la ora 6 spre graniţa Sîrbo-bulgară, spre a avea o întrevedere cu d. Pasici.

Presa bulgară-şi intrevederea dintre prim-ministru sîrb şi bulgar

Sofiea.—Ziarul „Mir" declară că Sîrbii au dorit o intervedere între cei doi miniştri preşidenţi înainte ca d. Pasici să fi pronunţat exposeul.

In urma cuvîntărei rostite de către prim-ministru sîrb—d. Gheşov a voit să contramandeze întîlnirea, dar guvernul a hotărît să facă şi acest sacrificiu.

Fixarea nouei frontiere spre Bulgaria

Comisiunile de delimitare. — Koli-Petrova va fi a României

Bucureşti. — Parlamental autorizînd guvernul să primească şi să execute protocolul de la Petersburg, suntem informaţi că guvernul va proceda imediat la executarea lui.

Comisiunea delimitărei

Ministrul Bulgariei la Bucureşti a comunicat d-lui Prim ministru că guvernul bulgar a hotărît cine să facă parte din comisiunea de delimitare a frontierei, rămînînd ca ratificarea protocolului să fie supusă Sobraniei.

Probabil că guvernul romîn va desemna o comisiune alcătuită din trei militari superiori care în unire cu cea bulgară să dilimiteze frontiera.

Kali-Petrova va fi a României

După calculele făcute se crede *că Kali-Petrova* **va cădea României, căci s'ar putea în cel mai rău caz ceda un klm, în altă direcţiune, pentru a lua mai mult de 3 kl. în direcţiunea Kali-Petrovei.**

Cutia cu scrisori [1]

Unul care compromite armata

E vorba de scandalagiul locotenent, care răspunde la numele de Softa: un tip care veşnic fiind într'o stare de ebrietate acostează lumea; clientul perpetuu al lupanarelor şi al localurilor unde tronează murdăria şi desfrîul; o pocitură a genului uman care n'are în viaţa sa privată altă deviză morală de cît necinstea şi laşitatea, căci e o laşitate de a lovi pe un om care, din cauza debilităţii sale fizice, nu e în stare a-ţi riposta; un prototip lombroziau cu ochii injectaţi de sînge şi strălucitori de violenţe, gata în ori ce moment a se deda tuturor bestialităţilor.

Acesta e tipul care la regiment e plătit să dea educaţie şi să civilizeze (el, Patagonul !) păturilor inculte, dar pătrunse de sentimentele cele mai umane şi mai frumoase faţă de semenii şi patria lor, pentru cari dacă nu eri, dar poate mîne va veni vremea să-şi aducă jerfa cea mai supremă — viaţa lor plină de chin şi muncă nu petrecută în nopţi albe de beţii şi zile negre de scandaluri.

Dar dacă acest schilod moral care îşi permite în escadronul său să insulte şi să lovească — n'a înfipt încă sabia în faţa vre-unui soldat — fără ca cei maltrataţi să poată ridica glasul, să nu-şi închipue cumva că va putea păstra aceiaşi atitudine în societate fără a fi huiduit de opinia publică, fără a fi înşfăcat de epoleţii, pe care nu-i merită, şi îmbrîncit între zăbrelele de la Socola.

George Simionescu
student

1) Redacţia nu răspunde de cuprinsul acestei rubrici.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucorăţă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari se resistă la toţi celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o ugurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50 c.
Raymond GARIEL
1er, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR
déposé
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2e, quai de la Mégisserie, PARIS
Appareils pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

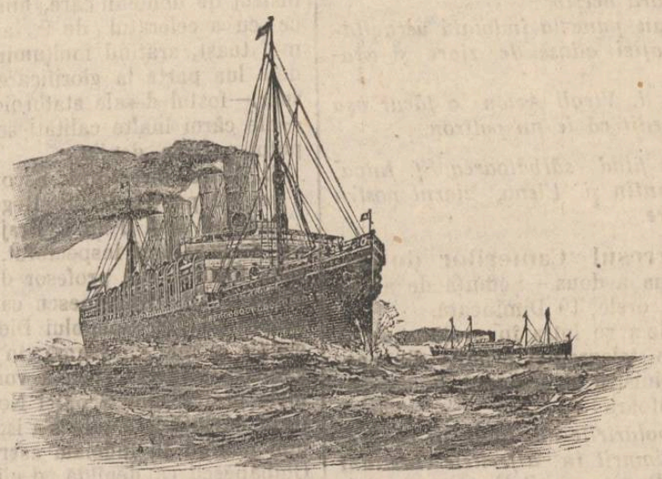

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

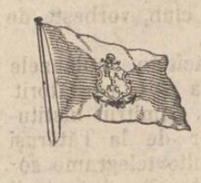

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.

„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1885 — Joi 23 Mai 1913

„AFACERILE"

De mai bine de cincisprezece ani, zilnic sau cu intermitențe, scriu la gazetă. Prin forța lucrurilor, deci, cunosc ceea ce se cheamă bucătăria politică, cu toate micimele și mizeriile ei.

Și deși în acest interval de timp am văzut oameni mici și patimi mari, dorinți inavuabile îmbrăcate în vestmîntul unor năzuinți frumoase, deși am văzut în deaproape micimea omenească și mizeria arivismului, m'am ferit, pe cît a fost omenește cu putință, să ating lucruri care se raportau la cinstea unui om politic și, mai cu seamă, m'am ferit de sistemul generalizărilor, de sistemul ca din greșala unei individualități să fac răspunzător un partid politic și să-l atac pe tema lipsei de autoritate morală.

Și o făceam aceasta dintr'un adînc sentiment de ordine și conservare socială

Imi ziceam:

— „Nu se poate concepe o organizație temeinică de stat, fără ca pătura diriguită să nu aibă încredere în deplina curățenie morală a păturei diriguitoare. Atacurile în potriva acelora ce sunt chemați a cărmui, atacuri menite să dovedească că pătura diriguitoare ie hrăpăriță, necinstită, amorală, nu pot reminea fără ecou în sufletul celor diriguiți. Și D-zeu să ne ferească de momentul cînd, mulțimea diriguită, avînd în mod fatal simțimîntul că ie nedreptățită, va fi convinsă că diriguitorii sunt niște oameni conrupți pînă în măduva oaselor, care necinstesc totul"!

Și evenimentele ulterioare au dovedit dreptatea acestei păreri.

Mișcările violente — dintre care ultima amenință să ia caracterul unui cataclism — or fi avînd la baza lor — lucru ce nu se contestă — profunde cauze economice și sociale, nu mai puțin, caracterul de vendetă dusă pînă la cele mai oribile crime, își are obărșia în ura sădită în suflete, prin campaniile duse și luptele dintre cei ce făceau parte din pătura diriguitoare.

Imi închipuiam însă că, odată primejdia trecută, vom ști să tragem învățămintele cuvenite. Imi închipuiam, mai cu seamă, că partidul liberal, care păcătuise cel mai mult prin campanii difamatorii și care avea, fără contestare posibilă, un punct de „minoris resistentiae", în privința moralității publice, se va lecui de aceste rele obiceiuri, de a ataca cu rea credință pe chestie de cinste, sau mai bine zis de sistemul de a calomnia.

De astă dată m'am înșelat — îmi recunosc pacatul. Liberalii au rămas aceiași, incorigibili, cu resuflatele și vechile lor rele apucături, macar că, de data recentă, se produsese în viața lor publică fapte, inutil de subliniat, care constituiau pentru partidul lor un „noli me tangere", în ce privește cinstea."

Citesc zilnic ziarele liberale — și cele redactate de analfabeți, ca și cele scrise cu talent, în limbi străine. Și de trei luni încoace nu văd de cît atacuri pe tema cinstei îndreptate în contra noastră. Mereu acelaș cîntec: regim necinstit! samsari și oameni de afaceri!

Și ca un refren, aceleași cuvinte răsună în gura partidului, în care toți, cu rare excepții, datoresc averea și poziția lor socială—direct sau prin moștenire—politicei de afaceri necinstite, mărturisită de Ioan Brătianu, prin celebra apostrofă: „am tolerat hoții și asasinate!"

Necinstiți și oameni de afaceri! insinuiază zilnic o opoziție, care numără în rîndul ei gheșeftari patenți, acumulatori hrăpareți, exploatatori continui a situațiilor politice ce ocupă și a tot ce se face în această țară, oameni cari în nenumărate rînduri au confundat lada publică cu caseta lor particulară.

Gheșeftari! Oamenii de afaceri! strigă butoiul fără fund și fond, care răspunde la numele de Fleva, individul dovedit cu acte în regulă, în plină Cameră și fără replică posibilă, ca un gheșeftar de rînd, un necinstit ce este.

Și acelaș lucru îl spun toți Vintilă — tramvaiul —și toți Dinu—Rătești—ai partidului liberal—făcînd cor cu Fleva. O crudă ironie!

Și toți aceștia vorbesc de gheșeftari. Cîtă îndrăzneală și lipsă de pudoare!

Dar nu numai pentru a pune în evidență această îndrăzneală fără nume și lipsa de autoritate morală a detractorilor noștri am relevat faptul, ci pentru un motiv mult mai important.

Departe de noi gîndul de a voi să justificăm niște fapte ale noastre prin ticăloșia altora. Tot ce am făcut, tot ce facem, nu are la obîrșie de cît binele lucrului public și, după cum în trecut lucrul ca atare s'a dovedit, tot așa, cu siguranță, el se va dovedi și în viitor.

Relevînd procedeul liberalilor noi voim să scoatem în evidență un ce mult mai important: că n'am făcut nici un progres în privința felului cum să înțelege de unii a se da la noi lupta politică.

Dar despre aceasta pe mîine.

C. S.

„DISPERADOS"

Desi lipsa de importanță a „Cuvîntului" iașan a făcut să ajungă la cunoștința noastră și a tuturor iașanilor cuprinsul unui articol, de o tristă celebritate astăzi, numai după ce a fost reprodus în ziarele din Capitală, nu e încă prea tîrziu să-l infierăm.

Autorul anonim al articolului s'a discalificat el însuși, nu numai prin lipsa de pudoare și de scrupul de a tipări atari insanități, nu numai prin lipsa de curagiu de a nu le semna,—dar și prin incetineala de a găsi măcar vre-un interpus ocazional, după ce avuse loc provocări, cari nu comportau nici o întîrziere.

Presa iașană în genere a menținut prestigiul publicisticei la un nivel corespunzător stării și faimei de oraș intelectual prin excelență, —chiar dacă pe ici colea lipsa de urbanitate a încercat a se aclimatiza, fără succes.

Iată însă că organul unei minuscule grupări — semi-anonimă și complect neputincioasă — geloasă de stilul cîtorva ziariști apași din Capitală,—face din necetitul ziar iașan ecoul unei stări sufletești pe care o caracterizează titlul acestor rînduri: *disperados*.

Lumea a ghicit și a subliniat intențiile autorului inavuabil și revolta opiniei publice fu unanimă. Iar dacă se mai îndoia cineva despre acele criminale intențiuni, — atacul hoțesc din palatul de justiiie al Capitalei face dovada definitivă a acelei stări de suflet, dovada actelor de provocare și excesele criminale la care ar fi capabil să se dedeie discipolii unei școli politice, inaugurată de naufragiații sociali și disperați politici.

Op.

Iarăși libertatea presei

Libertatea presei, iată un principiu în numele căruia atîtea generațiuni s'au închinat, pe care noi l'am socotit intangibil și tot atît de natural ca ori-care altă libertate, cum aceia a conștiinței de exemplu.

Se parc însă că am ajuns la un punct cînd apărătorii lui în afară de grijile și nevoile ce fie-care zi le aduce, vor trebui să-și iea și însărcinarea de a lupta pentru mai departea dăinuire a libertății presei.

In adevăr, spectacolul pe care zilnic îl dă o parte din presa noastră, par'că anume e făcut pentru a arata adevărații sustinători ai libertății presei, că greșesc cînd socotesc și această libertate printre celelalte libertăți naturale ale omului. Este neîndoios că gustul, dorința de a citi s'a mărit.

Nu e azi oraș mai mărișor din țara noastră unde să nu se observe că o parte din lumea șezătoare în ele, cu nerăbdare așteaptă apariția gazetelor locale, dacă sunt, iar în caz contrar, sosirea celor din București cu ultimile noutăți. De altă parte statisticele, pe cari avem pretențiunea a le socoti mai bine organizate și întocmite astăzi, ne arată că numărul celor ce pot citi a sporit și sporește. Și dacă este adevărat că astăzi mai mulți au dorința a citi, logic este că dînșii să găsiască ce citi. Literatura cea mai eftină ce le poate pune astăzi la dispoziție arta minunată a lui Gutenberg, este gazeta cotidiană.

Și e un fapt, că în timpurile din urmă numărul gazetelor eftine a sporit.

Astăzi a ajuns un preț curent pentru această marfă acel de cinci bani, preț care dacă se poate explica în alte țări prin împrejurarea că hîrtia și în genere tipărirea sunt eftine, rămîne însă pentru noi mai neexplicabil. Cu toate astea așa e. Majoritatea gazetelor noastre sunt de cinci parale, în cît privește partea materială— deși multe pentru partea redacțională ori intelectuală n'ar face nici aceste cinci parale. Gazetele mai vechi sunt silite, pentru a ținea concurența acestor noi apărute, să dovedească cu cantitatea. Universul cu opt pagini, Dimineața cu șase ori opt pagini nu sunt cuvinte cari se aud rar.

Dar ziarele acestea eftine, fie cotidiane ori săptămînale cu ce fel de literatură mulțumesc setea de citit a marilui public?!

Cele apărute de curînd pun cu drept cuvînt pe gînduri pe orice cetitor, chiar pe cei mai blajini.

Te întrebi, citindu-le: să fie oare societatea noastră așa de bolnavă în cît să nu poată da naștere de cît la elucubrațiuni nesănătoase? Să fi ajuns dînsa în așa hal în cît să nu producă de cît Erostrați moderni, gata a da foc la ori ce și ori cînd numai pentru a se ilustra?

Dar atunci toți cei ce cugetă binele acestei țări, chiar dintre cei mai blajini și liniștiți trebue să sară, trebue să strîngă rîndurile și să înceapă o lupță fie prin scris fie prin graiu pentru îndreptarea moravurilor.

Trebue curățită presa de o sumă de expresiuni triviale, necuviincioase, nedemne, după cum trebue curățite de acei cari n'au ce spune publicului, cari n'au ce să-i arăte spre a-l învăța, ci se pricep numai a înjura. Această pervertire a sentimentelor, cari fac din om o ființă superioară, e un semn caracteristic al timpurilor noastre.

Este acest lucru cu atît mai întristător cu cît socoteam că o eră nouă va începe și din acest punct de vedere. Vedeam acordul partidelor cel puțin în fața primejdiei celei mari care a amenințat un moment Statul nostru. Credem că vom trage învățămînt că este nevoe a fi uniți a ne respecta unul pe altul, că chiar în critică vom întrebuința expresiuni cît de tari, dar cuviincioase.

Se pare că nu ne-am înșelat. Și ceia ce trebue să dea mai mult de gîndit este că noiii intrați sub regimul condeiului gazetăresc duc mai departe ca predecesorii lor insulta și calomnia.

E trist pentru viitorul țărei acesteia cînd generațiile ce se succed vin cu credința că pentru a ajunge acolo unde rîvnește cineva nu e nevoe nici de învățătură, nici de morală, nici de nimic, cum și că pentru a te rîdica trebuie să defaimi pe toți cari au un trecut, de trudă și sacrificii pentru înalțarea patriei.

După cum văd că merg lucrurile va fi nevoie în curînd a se forma o ligă a tuturor acelor cari doresc ca presa să rămînă liberă.

Și va fi cu atît mai multă nevoie de o asemenea întocmire cu cît vor fi mai mulți acei, cari par anume veniți pentru ca să dea arme cît mai multe adversarilor acelei libertăți.

Ne va trebui dar o ligă în care să poată intra toți adevărații amici ai libertății presei.

Va trebui o școală a presei pentru ca să nu poată pătrunde orice nepregătit în sanctuarul ei.

Va trebui să ajungem acolo ca să nu facem din presă o armă de amenințare.

Astăzi pentru cel mai mic neajuns, pentru cea mai mică nemulțămire se aud amenințări: las că-l dau la gazetă.

Și aceasta pentru că se scrie foarte ușor și fără control în ea.

Trebuie să ajungem acolo, că și gazeta să fie respectată, dar începutul trebue să-l facă ea însăși, respectîndu-se pe sine.

V. I. Radu

MICI POLEMICI

In sesiunea extraordinară Parlamentul nostru va vota o lege pentru căutarea paternității. Așa se va descoperi și paternitatea... articolului din „Cuvîntul": „Un om prea mult".

*

Noi am prevăzut de mult că dacă lui Haki i-or veni hachițele, o să facă... zgomot în politică. Mai zgomot de cum a făcut la palatul de justiție din București!...

*

După isprava ex militarului Haki, nimeni nu se mai îndoește că am fi bătut pe Bulgari... pe la spate, dacă aveam asemenea viteji în activitate.

*

Se crede că Austria bagă zizanie între Sîrbi și Bulgari. In acest caz vechiul proverb „Tu Austria, nube", „Tu Austrio, fă căsătorii" s'ar zice: „Tu Austria, fă despărțenii...".

*

Ex-aliații balcanici se mînîncă strașnic între ei. Rămîne de văzut cine o să mînînce... batate cînd s'or încăiera.

*

Figura lui Cogălniceanu, în noul monument de la Piatra-Neamț, seamănă mai mult cu al lui A. D. Holban, — observă cine-va.

...Tocmai cu cine semăna mai puțin în convingeri marele defunct.

*

Un ziar dă știrea simptomatică a situației: Serbia refuză pînă și moneda bulgărească.

...Se crede că circulă mult moneda rusească.

*

O sciziune în secția filarmonică a societății de sport.

— Ii lipsește... armonia!

ZORILE

Intr'un articol, publicat în numărul trecut al ziarului, arătam că — protivnic credinței celor mai mulți — noi — departe de-a eși înfrînși, pe urma războiului balcanic — am cîștigat mai mult de cît am putea vedea momentan, înfrigurați, cum suntem, de așa zisele noastre neizbînzi. In articolul pomenit arătam și starea de inferioritate în care se găsiau aliații în politica de legături trecătoare ce-o duc, stare care nu ne poate fi decît de un netăgăduit folos.

De-abia au trecut două zile și telegramele tuturor ziarelor — din țară și străinătate — vin să ne confirme zizania născută între balcanici, — ba, mai mult, ziare serioase și bine informate, spun că, — de și aparențele fac să se creadă că se pun toate silințele pentru menținerea păcii războiul n'ar fi de cît o chestie de timp, care, în cazul acesta, pare sorocit la cîteva zile.

Departe de a fi în tainele diplomaticești, deci departe de a ști și a afirma cu siguranță înfăptuirea unui război între aliații de pînă mai ieri, — putem totuși constata și spune cu siguranță că, pe calea pe care s'a pornit, politica balcanică promite a fi din cele mai tulburi.

Nu vroim să aruncăm vina pe nimeni, deși o logică strînsă, ar putea vedea aici, amestecul, poate, a altor state, care vor fi avînd tot interesul să se teamă de o confederație balcanică.

Lucrurile stau însă astfel: aliații de pînă mai ieri au ajuns dușmani, — un război mai crîncen, poate, de cît cel de pînă acum, bate la porțile viitorului celui mai apropiat. Europa care cerea necondiționata pace, se va vedea amenințată să îndure iarăși neliniștea, de care părea că abia scapase.

Pregătiți cum suntem, ar fi o greșală de neiertat aceia de a interveni, ca partași ai unora sau ai altora.

In cazul cînd străduințele fie ale Europei, fie a chiar aliaților, nu vor putea să înlature războiul, de sigur că va fi datoria noastră să ne amestecăm.

Amenințînd însă cu intervenția militară va trebui totuși să știm a face să nu se ajungă pînă aici, — așa cum par a cere chiar unele din ziarele noastre.

A ajuta pe unii în potriva altora, e un lucru tot atît de puțin prielnic intereselor noastre din viitorime, pe cît de puțin folos ne-ar fi jertfirea vieților românești cercînd să-i potolim pe toți, de-o dată.

In privința aceasta, o parte din presă, a pus tema destul de bine, și-a cernut-o cu destulă logică, pentru a mai reveni.

Ceia ce ne rămîne de făcut față de inevitabilele prefaceri de la sudul Dunării va fi intervenția noastră diplomatică.

Tari și neistoviți, cum sîntem, va trebui să știm să ne facem ascultați.

In clipele aceste tulburi, s'a ivit credem, prilejul cel mai nimerit să știm să ne impunem cu tărie statelor balcanice, dintre care Bulgaria, de-o pildă, nedatorîndu-ne existența ei, ne datorează poate și ascultare, și căutînd să le potolim învrăjbirea și apropiindu-le între ele, să ni le apropiem nouă.

Prefacerile viitorului stau limpezi, pentru acei ce strădănuesc în citirea soartei neamurilor. Anii, care vin, vor schimba multe din stările de față ale faptelor. După cum noi, cei de azi, nu mai cunoaștem multe din cele ce fuseserăm deprinși să le vedem într'un anumit chip, de sigur, copii și nepoții noștri, vor căuta cu curiozitate în atlasele geograficește de azi.

Rezervele impuse de diplomație, pot cere să se facă asupra multor lucruri și fapte,—mersul real însă al societății omenești își are legile sale de la care zadarnic se va căuta să se abată.

Fatalitatea înfăptuiește și răstoarnă imperii și nici odată nu se știe ce vor aduce zilele care vin.

Pentru acele zile trebuiește să lucrăm noi, ca atunci cînd ele vor sosi să ne poată găsi destui de tari și tot pe atît de hotărîți de-a înfăptui loviturile ce ele ne vor cere.

Unii văd în întovărășirea eventuală cu unul din statele transdunărene, revendicări pe care nu le-am putut obține pînă acum.

E o greșală. E un act în potriva celui mai elementar simț de datorie patriotică.

Nu trebuie să rîvnim nici o palmă de pămînt care n'a fost al nostru.

Dacă am cerut Silistra a fost din două puncte de vedere, ea *fusese a noastră*, ni se dase, și nu se ocupase, și al doilea că fără ea, Dobrogia era în nesiguranță.

Mai mult de cît atît ar fi să luptăm în potriva intregirii neamurilor spre care merg vremurile în care trăim, ar fi să înfruntăm legile sociale și aceasta numai prielnic nu ne poate fi.

Cei cari înțăleg lucrurile aceste, își dau de bună samă silința să împiedece mersul firesc, să zădărească anumite state de ale căror revendicări se pot teme într'o zi, ca slăbindu-le să le pună măcar pe-un timp în neputință înfăptuirea visurilor lor naționale.

Se înșală și ele, cum ne-am înșala și noi năzuind mai mult de cît ne aparține și ne este de folos.

Spunem aceste tocmai pentru a vădi necesitatea străduinței de-a ne apropia prin recunoștință, frămîntatele țări balcanice, Și recunoștința aceasta nu ne-o putem căpăta de cît căutînd, în ori ce chip, de a le înlătura războiul, care, de sigur, și ele și l presimt ca fatal.

Numai astfel, bazați pe această recunoștință care dacă nu ne-ar aduce foloase, nu ne-ar putea stînjeni în altfel, putem să întrezărim și noi realizarea năzuinților ce ne frămîntă, și să așteptăm zorile zilelor de glorie și ale neamului nostru atît de nedreptățit de soartă.

Dinu.

OAMENI ȘI LUCRURI

Glossa unui congres

In afară de evenimentul constituirii unei asociații generale a presei, anul acesta înregistrează și un congres al unei anumite categorii de profesioniști ai ziaristicei romîne: corespondenții de ziare. E întâiul lor congres și în momentul cînd scriem rîndurile aceste, nu știm încă asupra căror chestiuni în deosebi se va fi concentrat luarea aminte a corespondenților adunați la Pitești.

Cum trebue clasificați corespondenții gazetelor?

Ei sunt un produs direct al avîntului pe care l'a luat în Capitală publicistica, gazetăria, oglindă fidelă a marei dezvoltări ce a luat însăși viața Bucureștilor în dauna zecilor de capitale ale județelor. Sunt destui ani de cînd funcționează această interesantă categorie și de cînd evoluează spre forme tot mai alese ale publicisticei. De la bietul corespondent, pe care în schița lui Caragiale „Compterendu" îl pălmuește nervosul maior, din cauză că doamna maioreasă—silfida balului—a apărut... sifilidă în ziarul respectiv—au trecut în vr'o trei decenii. Astăzi suntem în era telefonului și aproape a dispărut genul corespondențelor lungi, plicticoase, legate de atîtea neplăceri și greșeli de tipar. In locul lui se institue și triumfă genul știrilor laconice, scurte, rezumînd manifestările și întîmplările esențiale. Ele pun însă mult mai mult la încercare inteligența și iscusința reporterului, căruia publicul îi cere să rezume toată viața unui oraș în cîteva laconice notițe cotidiane, îi cere discernămîntul de a publica și a *nu* publica atîtea și atîtea întîmplări; de a nu se departa de nota politică a ziarului—cernînd, pînă la un punct, prin acest criteriu ceea ce s'a petrecut, ținînd seama de influențe, de intervențiuni, de legături și simpatii existente, ori posibile, fără a pierde din vedere că o corespondență, zilnic întreținută, are obligația de a înfățișa oarecum traiul general al localității respective, de a cultiva numărul de cetitori și a-i mări cercul pe cît posibil.

Cu aceste numeroase îndatoriri, nu se poate vorbi încă de o profesiune a corespondentului, în înțelesul ca vre-unul din această categorie să poată avea existența pe urma însărcinării sale. Starea publicisticei noastre, cu toate aparențele

de belşug, nu îngăduie lucrul acesta şi nici una din formele reportagiului — corespondentul fiind mijlocia între redactor şi reporter—nu a devenit încă rentabilă într'atîta, în cît să asigure cuiva o existenţă onorabilă, ori măcar suficientă.

Cu toate marile şi micile interese cîte se încrucişează în preajma corespondenţei şi reportagiului; cu toate atenţiile ce mişună în jurul acestei reale puteri publicistice, în starea de astăzi a ziarismului în ţară la noi, — deşi micile „ştiri" şi „informaţii" sunt adevărata sursă de traiu şi de actualitate a gazetei însăşi, existenţa elementului modest al gszetăriei,—corespondentul, informatorul, reporterul—este mai mult de cît şubredă în diverse privinţi, chiar în afară de acea pomenită mai sus, — prosperitatea prea relativă a publicisticei.

Vom vorbi în cele ce urmează despre unele din aceste pricini. Dar pînă atunci ne folosim de ocaziunea întâiului congres al corespondenţilor, ca să recunoaştem aci însămnătatea socială şi publicistică a clasei lor în genere şi să le facem iluzionara urare, ca să-şi asigure nu numai legătura reciprocă şi platonică, ci şi condiţiunile unei activităţi mai roduice, pentru meritul de a fi produsul unei reale necesităţi sociale în evoluţia publicisticei noastre.

Rodion

Polemică...Contondentă!

(Cazul Negruzzi—Poppescu)

Politica fără polemică, e aproape esclusă. S'ar putea zice chiar că polemica e sufletul politicei, în ziaristică. Pentru ca o polemică însă să-şi atingă scopul urmărit, trebue să îndeplinească cel puţin aceste trei condiţii esenţiale: *să fie condusă de bună credinţă, de talent şi de competinţă.* Fără aceste sau măcar una din ele însă în grad superlativ: polemica degenerează în trivialitate, în banalitate şi cele mai dese ori în violenţă exagerată de limbaj, care compromite şi branşa gazetărească şi pe actorii în luptă. Pînă acum' „Violenţa", era ultima treaptă de decădere în polemică.

...Progresul însă, care înaintează cu paşi gigantici în Romînia (!),—bine înţeles pe cărarea răului,—a scăzut nivelul ei şi mai jos de violenţă, alunecînd pe făgaşul năruitor „al contondentismului", adică violenţă în fapt, nu numai în limbaj.

Inregistrăm cu profund regret că un cetăţean al Iaşului, a trebuit să fie eroul acestui nou sistem, în ziaristică. Şi regretul nostru e cu atît mai mare şi mai sincer, cu cît ori cine se aştepta la fapte mai bine cugetate din partea unei grupări politice ce pînă la un punct, dăduse oare-cari probe de preocupări „ceva mai serioase",—pe cari însă le a abandonat repede pentru spinoasa cale a... reclamei şi-a terorizărei,—cari nici odată nu au o limită în meschinăria lor.

Or cine înţelege că voim a vorbi de „debutul d-lui Maior Mihai Negruzzi", în politica mare a ţărei (!), în felul special cum d-sa a priceput să se pue în evidenţă, prin cele două calităţi: palme mari şi oase tari!

Să revenim la fondul „regretatului incident".

Comitetul ziarului „Cuvîntul", în marele lui „areopag", a aprobat de a se publica articolul: „un om de prisos în ţară", după ce-l discutase şi la ale cărui consecinţe se gîndise. Şeful acestui comitet,—sau să nu fim învinuiţi că facem intrigi... „inspiratorul grupărei",—d. Virgil Arion, a avut să suporte neplăceri în Parlament, din partea unor zeloşi partizani ai înaltului personaj vizat cu atîta venin şi... îngratitudine în pomenitul articol.

D. Arion, care în înalta d-sale diplomaţie face o politică „cu două tăişuri", la un moment dat, s'a văzut strîns cam tare cu uşa, în cît nu ştia ce cale să ia: să recunoască sau să dezavueze „articolul". A ezitat, din care ezitare a rezultat o provocare la duel, care s'a sfîrşit în mod lamentabil pentru d. Arion. Sub impresia aceasta de „Capitis diminutio" a şefului, bravul cavaler, d. maior Negruzzi, tot după sfatul „areopagului" de la „Cuvîntul", a pornit o mică expediţie, în societatea unor curagioşi „boxeri" — a nu se confunda cu cei din China — şi în chiar localul „Palatului de Justiţie" a pălmuit, bătut şi umplut de sînge pe cel ce ceruse socoteală d-lui Arion.

A urmat apoi anchetă, gazetărie cu reclamă americsnă, scandal, etc.... şi scopul a fost ajuns! E încă de înregistrat că rezultatul expediţiei era cunoscut şi.. admirat, în Iaşi, cu mult înainte de consumarea faptului, graţie unor limbuţi din sînul „areopagului Cuvîntului".

Ne oprim, căci în faţa faptelor atît de eloquente, nu mai avem ce spune.

Voiu fi poate întrebat: Dar pe Stelian Popescu, îl aprobi? Fără ezitare, răspund, personal: „nu". Aşi fi lipsit şi de corectitudine şi de modestie dacă aşi zice că acest „nu" este numai al meu. El este al însuşi înaltului personaj, care a dezaprobat şi oprit manifestarea de violenţă,—de care n'are nimeni nevoe. Dar să fim bine înţeleşi: Stelian Popescu numai a *promis* palme, pe cînd maiorul Negruzzi le-a şi aplicat, adăogînd la ele pumni şi chiar... picioare şi brutalizare pînă la sînge.

Aceasta este ceea-ce dezaprobăm, din împătrit punct de vedere: 1) Ca situaţie „personală" pentru d. Negruzzi, care a părăsit în plină maturitate o carieră nobilă, debutul acesta e regretabil; 2) Gruparea politică inspirată de d. Arion, e pusă în falşă lumină; 3) Ziaristica, în genere, care are de bază „polemica", exclude „contondentismul", şi 4) Iaşul, care are reputaţia de a fi promotorul „ideilor mari", se desolidarizează cu acest procedeu, care ar putea schimba dictonul, în sens contrariu.

Iată tot ce s'ar putea spune în mod desinteresat şi just, despre regretatul incident,—care ar fi de dorit a remînea unic în analele gazetăriei, — fie chiar şi în toleranta ţară Romînească.

George Skarlet

STRUNA ZILEI

UN NUME

Şeful statului major grec d. Dusmanis a fost trimis să se înţeleagă cu generalul Ivanof...

Telegramă

Numele—spun drept—nu-mi place...
Mai curînd putea să fie,
Nu trimis drept sol de pace,
Dar drept sol de... duşmănie.

De vorbă cu cine nu merită

In ziarul „Adevărul" cu data de 21 Mai, excelentnl nostru amic d. Eugen Herovanu, a publicat următorul articol:

Cînd acum cîte-va zile, în coloanele acestui ziar, m'am ocupat un moment de campania ce se duce contra d-lui Bădăreu, n'am avut cîtuşi de puţin gîndul de a mă constitui în apărătorul ministrului de lucrări publice. Restabilind cîte-va fapte, în interesul moralei şi al adevărului, am înţeles numai să-mi ofer mulţumirea de a da o expresie materială revoltărei mele sufleteşti.

Dar iată că un ziar de seară, a cărui existenţă politică pentru mine e o enigmă şi a cărei activitate publicistă e pentru toată lumea o ruşine, — se ocupă de observaţiile şi reflecţiile mele.

Aşi fi putut să mă opresc de a sta de vorbă cu un interlocutor care mă dezonorează. Credinţa mea caldă în puterea moralizătoare a adevărului mă îndeamnă însă de a merge pînă la capăt.

Răspund deci ziarului de seară, — nu pentru el; dar pentru cei ce ne ascultă şi ne judecă.

Nu e adevărat, mi se afirmă, că suma, de 400.000 lei, ridicată de Berman Juster a servit integral la plata datoriilor acestuia. Din această sumă d. P. Sion a primit 32000 de lei.

Neadevăr şi insinuare perfidă, răspund eu. *Pentru că pe cît ştiu, d. Sion n'a primt decît vre-o 12000 lei, prezintînd sume împrumutate de d-sa d-lui Juster şi resturi de onorarii din procese pe care i le pledase înainte.*

Nu poate fi vorba nici de bacşiş, nici de misitie. D. Sion e un distins membru al baroului de Iaşi, cu o prea frumoasă situaţie în profesiune pentru a se coborî să facă acte de mijlocire.

Şi dacă ar fi făcut aceasta — ce vină, se poate face ministrului? Era el oare ţinut să supraveghieze întrebuinţarea banilor plătiţi?

Mi se mai afirmă că ministrul a intervenit la contenciosul direcţiei pentru a cere să se rezilieze contractul. Nu ştiu dacă lucrul este exact, dar dacă e, aceasta n'are de cît o explicaţie. Berman Juster nu s'a obligat nu numai să pue la dispoziţia direcţiei lemnele vîndute ci să le şi transporte. Prima parte a contractului s'a executat: a doua, din cauza timpului nefavorabil, a relelor căi de comunicaţie, şi a greutăţilor personale creiate în mare parte de campania dusă în jurul acestei afaceri, nu s'a putut îndeplini. Era nevoie ca ministerul să ia o atitudine şi a luat-o. Aceast a e o chestie de administraţie. Ce ne priveşte? Ce se poate deduce din ea cu privire la regularitatea şi corectitudinea afacerei iniţiale? E primul caz cînd statul cere prin justiţie o reziliare de contract intervenit între el şi un particular?

Mi se mai spune iarăşi că un lucru grav, că ministrul n'are nici o siguranţă cu privire la lemnele pe care le-a primit pe seamă. Şi pentru ce? Pentru că statul avînd un gaj asupra acelor lemne, după toate principiile, gajul n'are valoare juridică de cît dacă lucrul amanetat segăseşte în detenţiunea creditorului. In specie lemnele găsindu-se încă în urmărire. Neexact! Nu există voo—un gaj în cazul de faţă. Statul a „cumpărat" lemnele, şi prin recepţia provizorie pe care a făcut-o *a intrat în stăpînirea lucrului său propriu. Creditorii lui Berman Juster n'ar avea nici un drept asupra acestor bunuri, eşite din patrimoniul lui.* Cît priveşte intervenţia parchetului de Iaşi pentru a obţine declararea în stare de faliment a d-lui Juster, intervenţie suspendată în acest moment prin cercetarea lucrărilor de moratoriu, nu poate în nici un caz slăbi valoarea juridică a operaţiei, care nu e nulă de drept, dar care ar putea fi numai anulabilă, prin efectul prezumţiunei de fraudă, exclusă cu desăvîrşire însă în cazul de faţă.

N'am pretenţia să pot închide gura calomniatorilor, Ştiu bine că răutatea şi pervesitatea de care au dat dovadă, îi va face încă să spumege şi să ne improaşte de balele lor înveninate. Dar am ţinut să dovedesc, celor ce iubesc adevărul, ce consistenţă şubredă e în toată urzeala aceasta, nemai pomenit de infamă.

Şi pentru a duce demonstraţia mea pînă la capăt, citez încă unul din numeroasele născociri în care o anumită presă şi-a făcut specialitatea.

O societate din Iaşi, propunea ministerului de războiu să-i vîndă instalaţia, complectă şi în funcţiune, a uneia din cele mai bune mori din Moldova. Ministerul, respinge oferta, pentru motive de o ordine cu totul specială, apreciind că un asemenea stabiliment industrial i-ar folosi mai mult, în altă regiune a ţărei.

A doua zi, un ziar din Capitală, sub titlul: „Hoţia bădărănistă", afirmă că încercarea d-lui Bădăreu de a face ca ministerul de războiu să cumpere o moară în Iaşi n'a reuşit".

Iau de martor pe d. ministru de războiu, rugîndu-l să declare în cinste, dacă cineva i-a vorbit sau a pus cea mai mică insistenţă pentru acceptarea ofertei pe care a respins-o, şi *despre care eu personal, afirm că d. Bădăreu n'a avut nici o cunoştinţă.*

Toate aceste lucruri însă, îmi produc o mare mîhnire, nu numai pentru nedreptatea pe care o săvîrşesc şi o propagă, dar mai cu seamă pentru efectele mai întinse la care văd că ele conduc.

Unde vrea să ajungă, presa aceasta de scandal şi de tulburare socială care pîndeşte şi atacă întocmai ca bandiţii de potecă? Ce scopuri inavuabile urmăreşte? *nu vede ea că această stare de lucruri ar putea da cuvînt elementelor reacţionare să treacă la măsuri cari ar răstrînge principiul libertăţei presei? S'au poate ea însăşi, nu e decît agentul conştient al unei asemenea criminale tendinţe?*

Să ia seama, acei cari sînt sufletul nefast al tuturor acestor organe de putreziciune morală, cu ce greu păcat îşi încarcă sufletul în faţa întregei ţări; dar să ştie, în acelaş timp, că *toată suflarea democrată din ţară nu va îngădui nici cînd să se atingă cineva de una din cele mai frumoase şi mai reale din libertăţile publice pe care le-am cucerit vr'odată.*

Eug. Herovanu
Deputat

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 15 Iunie 1913 oara 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea comptabilităţei publice pentru vinderea locului în suprafaţă de 1034,50 m. p. situat în Mahalaua Frumoasa şi ocupat actualminte de dl. Constantin Păucă.

Garanţia 20 lei.

Condiţiunile de licitaţie şi planul locului se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 10037. 17 | 30 Mai 1913

INFORMAŢII

▪ *Organul partidului social-democrat*, Romînia Muncitoare, *reproduce ca document articolul „Cuvîntului" Un om de prisos", şi incheie astfel:*

Cum foarte bine a fost caracterizat acest articol, el constitue pur şi simplu un indemn la asasinarea şefului conservatorilor-democraţi.

E momentul a arăta domnilor guvernanţi de toate tepele, cînd ne acuză pe noi că îndemnăm la asemenea fapte, că nu vor găsi nici odată în toile noastre şi nici nu vor auzi în cuvîntările noastre asemenea îndemnuri şi e momentul a-i întreba ce măsuri au de gînd să ia contra unor îndemnători la asasinat?

▪ *Mîne Juoi—fiind serbătoarea Inălţarea Domnului (Ispasul)—ziarul nostru nu va apărea.*

▪ Mîne dimineaţă la orele 8, încep marile serbări şcolare de la Abator. Ele vor dura pînă la 11 dimineaţa şi vor continua apoi dela orele 3 până seara.

Tot Iaşul şi-a dat întîlnire la aceste frumoase serbări—date pentru prima dată în oraşul nostru. Direcţia tramvaelor a binevoit să admită, ca tramvae duble să circule, pentru a înlesni transportul publicului din oraş la Abator. Azi au început să sosească şi persoane din oraşe străine, în vederea acestor serbări.

▪ Mîne dimineaţă va începe în Iaşi congresul mecanicilor C. F. R. Delegaţii filialelor din Muntenia vor sosi în localitate mîne dimineaţă cu trenul de 7.50. Delegaţii Moldoveni vor sosi în astă seară şi vor primi mîne pe colegii lor munteni, cu muzica militară.

Şedinţele se vor ţinea în sala Societăţei de sport şi muzică, iar mîine seară are loc la teatrul naţional o reprezintaţie de gală, în beneficiul societăţei „Locomotiva".

Congresul va dura 3 zile.

Cum să trăim? este titlul unei noi şi interesante scrieri a d-lui G. Aslan profesor universitar, apărută în „Biblioteca Lumina" No. 32—30 bani.

▪ Muzica regimentului 13 Ştefan cel mare, va cînta în grădina Copou sub conducerea maistrului căp. Vlăduţi: Lunia, Mercuria şi Vineria, dimineaţa de la 8—11 jum. şi Marţia, Joia şi Duminica, seara dela 8—11 jum.

Muzica are studiat un repertoriu foarte ales şi bogat.

▪ La congresul corespondenţilor de ziare din Piteşti una din viceprezidenţiile congresului s'a acordat d-luiMax Caufman-Dan, vechiu corespondent iaşan al ziarelor „Dimineaţa" şi „Adevărul".

▪ Rectoratul a înaintat secretariatelor universităţii proectul de lege relativ la fondurile acordate pentru universitatea ieşană, pentru ca consiliile profesorale ale facultăţilor respective să facă observaţiile cuvenite.

▪ Decanul facultăţei de litere a cerut senatului universitar ridicarea la rangul de profesor definitiv a d-lui agregat Ch. Drouhet.

In acest scop, s'a numit următoarea comisiune: d. profesor A. D. Xenopol preşedinte şi d-nii Al. Philippide, G. Ibrăileanu, I. Bianu şi Ovid Densuşianu mem brii.

▪ D-nii Alexandru şi Anton Ionescu au fost numiţi membri în comisiunea provizorie a Centrului Studenţesc.

Aceştia, împreună cu d-nii C. Alexandrescu şi I. Motăş vor conduce lucrările Centrului pînă la toamnă cînd se va proceda la alegeri.

▪ Mîne Joi 23 Mai, Senatul universitar, unit cu consiliul facultăţii de medicină, se va întruni pentru a ridica pe d. d-tor I. Vintilescu la rangul de profeser titular la catedra de Farmacie chimică şi galenică.

▪ D. profesor I. Simionescu va participa, în numele universităţii locale, la Congresul Geologic Internaţional care va avea loc la Ottawa (Canada) în cursul lunei August.

▪ **Un spărgător faimos.**— Asupra ultimelor isprăvi şi asupra prinderei spărgătorului Gheorghe Dumitriu mai aflăm noi amănunte.

Acest periculos spărgător fiind dovedit ca autor al furtului cu spargere de la drogheria Rozenstein din str. Cuza Vodă a fost înaintat Parchetului şi depus în Penitenciar. Aci simulînd nebunia, a fost transferat în ospiciul de alienaţi Socola, de unde a evadat în prima noapte, după care timp de o septămînă în fie care noapte a comis cîte un furt cu spargere şi anume:

Redacţia ziarului „Cuvîntul" unde a spart sertarele meselor fără a fura ceva.

In strada Toma Cozma la cărciumarul Aron Moscovici de unde a furat suma de 300 lei şi alte obiecte.

La pictorul de firme B. Katz din str. Stefan cel mare no. 41, de unde a furat un cuţit şi de ale mîncărei.

La bacanul Ianovici din str. Socola no. 152 de unde a furat suma de 50 lei şi alimente.

La Moise Vexler cărciumar soşeaua Socola No. 38 de unde a furat alimente.

De la Liceul particular a furat mantaua elevului Vespasian Vasilescu lăsînd în loc un caftan evreesc furat la incendiul din str. Procopie de la evreul Meer Gotesman din str. Bărboi no. 12.

La un servitor de la d. L. Sadoveanu din str. Seulescu a furat 50 lei din un cufăr.

La Sura Veis din str. Seulescu no. 9 a furat alimente.

A fost surprins într'o noapte de d-na Fane Micheir din str. Pomir no. 6.

Organizîndu-se razie pentru prinderea lui de către Brigada de siguranţă, a fost surprins într'o noapte de agenţi, a tras focuri de revolver asupra lor, lovind pe unul din ei şi dispărînd.

A scris o scrisoare comisarului Botez de la siguranţă că pleacă în Bulgaria spre a deruta urmăririle şi noaptea următoare comite un alt furt cu spargere între orele 9 şi 10 sara, la casa de export de cereale Hausvater & Grunberg unde cearcă să spargă casa cu bani şi nereuşind, sparge nişte sertare şi fură suma de 306 lei dispărînd.

Brigada locală de siguranţă, luînd riguroase măsuri de supravegherea familiei lui, află că a plecat în Bucovina de unde sosise cîteva cărţi poştale cum că ar fi chelner la un otel din Cernăuţi, însă care erau emise şi francate din Rădăuţi tot în scopul de a deruta urmărirea.

In această localitate agenţii siguranţei noastre în unire cu acei austriaci au reuşit a da de urmele hoţului şi a-l prinde. In momentul de faţă el se află pus în fiare şi închis la Suceava de unde va fi extradat la noi.

▪ D. Eugen Neculce, noul profesor universitar de căldură şi Electricitate, a depus Luni jurămîntul în faţa d-lui rector al universităţii.

▪ Rectoratul universităţii a trimis secretariatului facultăţii de litere scutirea de taxă de licenţă a d-rei Eugenia Musteaţă şi a d-nei Lucreţia Musteaţă.

▪ Mîne, 23 Mai I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovoi va instala pe noul stareţ al mînăstiret Neamţu, P. C. arhimandrit Teoctist Stupcanu.

După cum am mai anunţat, delegat al ministerului este d. defensor eclesiastic Gr. Pişculescu (literatul G. Galaction).

▪ D. G. Lascar, secretarul general al minesterului de Culte şi instrucţiune publică, a petrecut două zile în Iaşi.

▪ S'au fixat următoarele zile pentru examenele de la Conservatorul de Muzizică şi Declamaţie din localitate:

La 1 Iunie, examenul de Teorie şi solfegii cu d-na Sofia Teodoreanu.

2 Iunie, canto cu d. D Mezetti.

3 Iunie, Flaut, oboi, clarinet, cu d-nii Al, Roşca şi Al. Aurescu.

4 Iunie, Armonie orhestraţie cu d-nii Al. Zirra şi I. Vlăduţi.

5 Iunie Dicţiunea cu d. Mircea Pella.

6 Iunie, Piano, cu d-ra A. Sion şi Corn, trompetă, trombon cu d. A. Birillo.

7 Iunie, Piano cu d. I. Sibianu.

8 Iunie, Violina cu d. At. Teodorini şi violoncel, contrabas cu d-nii N. Teodorescu şi N. Enciulescu.

9 Iunie, Declamaţiune cu d. State Dragomir.

10 Iunie, Muzică de cameră cu d. N. Teodorescu.

Producţia elevilor va avea lec în ziua de 16 Iunie a. c.

▪ Studenţii delanaturale conduşi de d. profesor Al. Popovici, vor face mîne o excursie botanică pe linia Ciurea-Bîrnova-Grajduri.

Plecarea va fi la ora 7 şi 20 minute dimineaţă.

▪ Vineri 24 Mai, la Seminarul de slavistică al d-lui profesor I. Bărbulescu, studentul P. Popovici va face un referat asupra lucrării d lui d-tor Silviu Dragomir „Contribuţiuni privitoare la relaţiile bisericei 'româneşti, cu Rusia în veacul al XVII-lea".

▪ Astăzi s'au suspendat cursurile de drept civil ale d-lui profesor Gh. Tabacovici. Examenele se vor ţine în interva- de 15—22 Iunie a. c.

▪ D. G. Ghibănescu a plecat aseară la Bîrlad pentru a lua parte la lucrările comisiunii pentru examinarea candidaţilor la examenul de capacitate.

▪ **Concursul şi serbările de gimnastică.** — Pe platoul de la abator vor avea loc mîne mari serbări de gimnastică organizate cu elevii şi elevele şcoalelor secundare din localitate.

▪ Direcţia sanitară a luat decizia să se facă un control asupra apei de băut în comunele cu instalaţie centrală.

Se cere în acest scop buletine septămînale de debitul apei şi de examenile bacteriologice şi chimice, pentru care s'au pus la dispoziţie laboratoarele subvenţionate de ministerul de interne.

▪ D-nii Gh. Botezatu şi T. Dolniceanu au fost confirmaţi ca epitropi la parohia bisericei din Hălăceni com. Şipote.

▪ Astă seară la orele 9 jum seara, va avea loc în localul soc. Cuza-Vodă adunarea generală extraordinară a societăţii funcţionarilor comerciali, care vor cere închiderea prăvăliilor la orele 9 seara.

DE CE NU VOPSIŢI
PĂRUL Dv. ALB
cu
Vopsea pentru PAR Seeger
care vopseşte imediat şi în mod natuarl părul albit sau cărunt, după dorinţă în:
Negru, Brun, Castaniu şi Blond
Intrebuinţarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată
Preţul unui flacon
Lei 2.50
De vînzare la Farmacii, Droguerii şi Parfumerii
Depozit general: Bucureşti, Strada C. G. Cantacuzino 40

Ultime Informaţii

D. Nicolae Fleva şi-a făcut apariţia azi în Iaşi. Ni se afirmă, că d-sa ar fi scotocit oare-care dosare şi că ar fi scuturat chiar colbul de pe unele dosare ceva mai învechite.

Noi credem că este o simplă scăpare de memorie din partea d-lui Fleva. Dosarele, care vorbesc despre hoţiile d-sale nu se găsesc la arhiva notariatului de Iaşi, ci la acea a notariatului din Bucureşti. Şi pentru a-i dovedi că într'adevăr d. Fleva s'a înşelat, făgăduim a publica în numerile noastre viitoare, cuprinsul unora din ele, care de altfel au fost scotocite acum vre-o trei ani şi de către d. Georgel Mîrzescu, deputat de Iaşi.

D. N. Fleva, deputat care se află de azi dimineaţă în oraş, a lasat carta sa de vizită d-lui deputat Georgel Mîrzescu.

O declaraţie a d-lui Greceanu.—*Inainte de a pleca în străinătate d. Greceanu, a convocat membrii clubului conservator din localitate şi a făcut un expozeu al situaţiei politice.*

Mare lucru n'a spus d. Greceanu, şi, din rezumatul, care, cu siguranţă, va apărea în Evenimentul *din astă-seară, cetitorii noştri se vor convinge că aşa este.*

Intr'un cerc de prietini, însă, şi după întrunirea de la club, d. Greceanu a făcut o declaraţie, care nu-i lipsită de oarecare interes.

Intrebat dacă este adevărat că va urma nou a direcţie a partidului, or care ar fi ea, d. Greceanu a zis:

— „Nu este exact. Prietenilor de la club le-am spas că situaţia de la Iaşi depinde de cele ce se vor întîmpla la centru. Pînă în două trei săptămîni situaţia va fi lămurită. Prietinii mei să aibă deci răbdare...

Eu n'am putut spune că voi urma pe or-cine va fi proclamat şef fiindcă dorinţa mea este ca d. Filipescu să fie şef.

— Asta nu se poate, Filipescu nu va fi nici odată şef, a ripostat unul din cei prezenţi.

— Mi-ar părea rău. De s'ar întîmpla însă ca d. Maiorescu să fie proclamat şef eu nu l'aş admite nici odată...

— In acest caz, ce se face cu clubul din Iaşi?

— Se va găsi cine să-mi ia locul: Meisner sau un altul.

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, va sosi în Iaşi Vineri seara sau Sîmbătă dimineaţă.

D. Badareu se află astă-zi în Capitală şi deseară, probabil, va pleca la Constanţa.

Din Bucureşti ni se comunică faptul că mîine dimineaţă are loc o ieşire pe teren între d-nii Virgil Arion şi Stelian Popescu.

La ultima oară cititorii găsesc amănunte, în această privinţă.

„Epoca", ocupîndu-se, de celebrul articol „al nimănui" — din „Cuvîntul" zice că nu-l poate aproba nimeni.

Nu-l aprobă, dar îl scuză...

Deşi avem temeinice motive să afirmăm că articolul „un om de prisos" nu este opera d-lui căpitan Negruzzi, luăm act de declaraţia d-sale apărută într'un ziar din Capitală că acea nedemnă proză ar fi a d-sale.

Şi fiind că ie vorba de „oameni de prisos" sperăm că'n curînd, foarte curînd, să putem dovedi. cu acte în regulă, că cine-va *a fost într'adevăr de prisos* undeva.

Şi vom vedea atuncea dacă d. căpitan Negruzzi va fi de acord cu noi că a mai fost şi mai este cine-va de prisos în ţara aceasta.

Afirmăm din sursă care nu sufere dezminţire că articolul „Un om prea mult în ţară" din „Cuvîntul" a fost scris de către d. I. Petrovici. D. Mihail Negruzzi va fi supus unui examen de stil şi gramatică pentru a putea pretinde măcar paternitatea unui articol, fie şi a celui mai prost.

Un Ursar la Palatul Justiţiei. E în tradiţia poporului, ca atunci cînd vede „ursul" prin sat să se pornească cu tot vulgul a-l vedea şi privi.

De aici pînă a năvăii chiar şi în jurul ursarului, cînd n'ar avea ursul cu dînsul, —nu e departe, e un singur pas, făcut în puterea „obiceiului".

Aşa s'a întîmplat azi ursarului Fleva, care şi a făcut inopinata apariţie la Palatul de Justiţie.

Toată lumea se întreba: ce e?... cine e?. —întocmai ca la ursarul de mai sus. Şi răspunsul era în loc de: ursul, ursul... Fleva, Fleva!

Şi se îngrămădea lumea.. şi se îngămfa ursarul, care se credea admirat.

La un moment dat, a intrat ursul, pardon Fleva, în cabinetul lui Bercea. Lumea năvală: ce e?... cine e?.. — Fleva, Fleva!

Şi a stat ursarul acolo: mult, mult. Şi lumea sta gramadă aşteptînd mereu.

Ce va fi făcut acolo... cu Bercea?

Ce va fi urmărind ursarul, pardon Fleva?

...In tot cazul *reclamă proastă* îşi face azi răsuflatul Tribun, pardon ursarul Fleva.

— Mai rău să-l vedem!

Conflictul farmaceutic.—La ultima întrunire a meseriaşilor din localitate, s'au asociat şi au vorbit reprezentanţii farmaciştilor, d-nii I. Rotbard, dr. Căpăţină şi Th. Jellea, expunînd cauzele conflictului între farmaciile locale şi cassa centrală a meseriilor, care întreţine un aparat medical ce loveşte în interesele farmaciştilor, întru cît îşi procură substanţele distribuite, de la depozitele din Bucureşti.

Intre altele s'a formulat ameninţarea unei greve generale de 5 zile a farmaciilor. Credem că această din urmă soluţiune, de natură să aducă mari prejudiţii publicului, nu va fi realizată, ci se vor găsi mijloace legale pentru constrîngerea Cassei medicale, dacă se va dovedi că s'a abătut de la lege.

Ieri a avut loc la biserica sf-ţii Constantin şi Elena, sfinţirea drapelului societăţii de binefacere „Mîngîerea". Naş al drapelului este d. deputat Eugen Herovanu.

După ceremonie a avut loc un banchet în localul societăţii din strada Arcu.

D. Em. Constantinescu, directorul liceului naţional, s'a întors din Capitală unde a fost în interes de serviciu.

D. dr. An. Gusti, subdirectorul general al Cassei Centrale, a plecat aseară în Capitală după o şedere de două zile în Iaşi.

Membrii consiliului de higienă sunt convocaţi pentru ziua de Sîmbătă 25 Mai.

Direcţia generală a serviciului sanitar, fiind avizată de numeroase cazuri de turbă printre persoanele muşcate de cîni a adresat Primăriilor o circulară şi o ordonanţă prin care reglementează proprietatea cînilor, impuind pe proprietari la o anumită taxă şi luînd decizia de a stîrpi cînii vagabonzi prin otrăvire.

Vineri 24 Mai, se va efectua vînzarea bunurilor falitului Moise Marcu, din Iaşi.

Din Hîrlău. — Duminică 19 Mai a. c. a fost întrunirea Cercului cultural din Deleni din iniţiativa şi sub conducerea d-lui diriginte al şcoalei C. Budeanu.

Au vorbit d. învăţător Romanescu, d-na Eugenia Romanescu şi d. medic veterinar I. C. Popescu, cu toţii dînd poveţe instructive asupra educaţiei şi higienei. Corul şcoalei a recitat poezii patriotice.

Şcolare.—La şcoala israelită din Bivolari va avea loc în ziua de 1 Iunie, o serbare şcolară organizată în beneficiul elevilor săraci.

O parte din suma ce se va încasa va servi şi la cumpărarea materialului didactic necesar la acea şcoală

— Casa şcoalelor a cerut Revizoratului şcolar să-i înainteze un raport asupra activităţei extra şcolare, desfăşurate de membrii corpului didactic din judeţul şi oraşul Iaşi.

— Şcoala din com. Bădeni a fost închisă pe timp de 5 zile din cauza epidemiei de scarlatină.

— S'a aprobat concediu învăţătorului M. Mironescu de la Văculeşti, Dorohoi, de la 22 Aprilie şi pînă la finitul anului, fiind supl. de d, Ionescu.

— S'a transferat pe 1 Septembrie c. pe învăţ. I. Ignat de la Miorcani la şcoala Corlăteni, ambele în jud. Dorohoiu.

— D-nei E. Ionescu instit. i s'a acordat concediu pînă la finele anului.

— S'a detaşat pe 1 Septembrie 1913, pe învăţătoarea Maria Sevastos de la Herţa la No. 4 de băeţi, Botoşani.

— Joi 23 Mai la şcoala de băeţi Gh. Asache, se ţine congresul „Asociaţiunei învăţătorilor" din ţară.

De la Unirea Educatoarelor Romîne.—In localul şcoalei de băeţi „Cuza-Vodă" din sub-urbia Tataraşi, a avut loc în ziua de 19 Mai, obişnuita şezătoare duminicală, ţinută de sus zisa societate.

La această şezătoare au luat parte următoarele doamne membre din societate: d-na dr. Aneta Socor, preşedintă, d-nele Iamandi, Mironeanu, Papacostea, Alexandrescu, Stegărescu, Ştefăniu, Gorescu, Strat, d-rele Tereza Strătilescu şi Ştefănescu. Au asistat de asemeni cîţiva d-ni profesori universitari, părintele paroh Niculescu, cum şi un public numeros din acea suburbie.

D. dr. Zosin cu aceeaşi dragoste şi mulţumire sufletească luînd cuvîntul, continuă a vorbi despre microbi, de curăţirea corpului şi despre băuturile alcoolice vătămătoare organismului.

D-sa a dat sfaturi femeilor gospodine, să sfătuească pe bărbaţii lor viţioşi să nu mai bea, ci să-şi întrebuinţeze timpul de băutură, în treburile casnice. D. dr. Zosin a invitat azistenţa să participe cît mai des la aceste şezători frumoase şi pline de învăţături bune.

Am anunţat că un număr de membri ai societăţii de sport şi gimnastică au luat iniţiativa de a constitui secţia muzicală în afară de societate, Iată persoanele cari au semnat adresa în acest sens:

Aneta Florescu, S Florescu, Marie Stihi, dr. Stefănescu-Galaţi, A. Aritonovici, I. Constantin, Lucreţia Elorescu, I. Adace, Nat. Gh. Florescu, Camelia Aritonovici, C. Nagiţ, Gr. N. Roiu, Ştefanie C. Nagiţ, Jana Sabara, Gr. Lohan, Eugenie Carare, V. Dimitriu, Marie Protopopescu, I. Bucovineanu, Cesarma Codreanu, D. I. Ionescu, Andrea Pilescu, Albertto Cirillo, Aglaia Pilescu, Th. Stihi, Lucreţia Botez, Em. Vasiliu, Gr. Protopopescu, Rudolf Ledwinko, M. Agapescul, Constanţa Jellea, C. Buzdugan, C. Andrescu, Th. Jellea, N. Gaspard, Eleonora Lohan, Margot Ionescu-Darzeu, E. Mezzetti, Gemma Mezzetti, N. G. Racovitza, P. Mihăileanu, C. Chirilă, dr. Flor, I. Ursu, N. Ionescu, I. Carare, N. Theodorescu, Gh. I. Scorpan, N. Enciulescu, M. Patraşcu, dr. V. Săghinescu.

In ziua de 3 Iunie va începe la Iaşi examenul de capacitate pentru ajutoarele de maestre de la şcolile profesionale din toată ţara.

Examenul de capacitate pentru ajutoarele de maestre e posibel să se amîe pentru la toamnă, în urma intervenţiei d-nei inspectoare Mîrzescu la Ministerul de culte. Motivul ar fi că acuma mai toate ajutoarele de maiestre sunt ocupate cu aranjarea expoziţiunei lor de fine an.

Judiciare.—Curtea de Apel s. I a a respins opoziţia inculpatului Leon Gros, menţinînd condamnarea de o lună închisoare corecţională şi 5000 lei despăgubiri civile, pentru contrafacere la legea Mărcilor de fabrică.

— Secţia I-a a Curţii a respins apelul inculpaţilor Nastasiu Hîrcă şi V. P. Rotariu, menţinînd sentinţa tribunalului de Vaslui prin care numiţii sînt condamnaţi la cîte 30 lei amendă pentru adulter.

— Deaseminea a respins apelul lui I. Condurache, menţinînd sentinţa tribunalului de Roman prin care numitul e condamnat la 30 lei amendă, pentru calomnie.

Astă seară Mercuri se reprezentă în sala circului Sidoli, cît şi în „Grădina Traian", ultima parte din „Quo vadis" actul al 5-lea şi al 6-lea cu care se închee măreaţa reconstituire.

Ca şi în toate centrele mari civilizate, această monumentala operă, (adaptare după scrierea romanţierului-istorician E. Sienkiewicz), obţine şi în oraşul nostru un strălucit succes.

Filmul care se reprezintă „Quo Vadis" este o adaptare fidelă şi însufleţită după scrierea lui Sienkiewicz. Bogată în numeroase figuri, exactă în cele mai mici detalii, această desfăşurare este realitatea însăşi „Quo vadis", este o operă magistrală de evocaţie.

Mai urmează apoi în programul de astă seară:

Invingătorul cursei, măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor străine. (2 părţi).

Călătoria Prinţului Carol în Italia, instantanee cinematografice.

Mîne Joi matineu la 3 ore la Circul Sidoli, şi seara la 9 ore mare reprezentaţie, atît în Grădina Traian, cît şi în sala circului Sidoli.

Se dă ca sigură că din partea Ministerului de culte, va fi delegat în comisiunea examenului de capacitate pentru ajutoarele de maestre care va avea loc la Iaşi, d. I. Constantinescu inspector învăţămîntului secundar din Moldova,

100 *Dopuri pentru Tun de buzunar şi Telefon Pocnitori Lei 1. 50 suta la Librăria A. Halpern Iaşi Str. Golia 51.*

ULTIMA ORA

Delimitarea Silistrei

M. S. Regina la Constanţa

Bucureşti.—M. S. Regina pleacă mîine Vineri la Constanţa, unde va rămînea timp de 3 săptămîni.

IMPORT PROHIBIT

Bucureşti. — Printr'o decizie a ministerului de interne şi pentru motive de febră aftoasă, se prohibă introducerea în ţară a cornutelor mari şi mici, a produselor lor şi a furajelor din Serbia.

Voiaj ministerial

Bucureşti.—D. C. C. Arion, ministrul domeniilor, pleacă diseară la Constanţa, spre a participa la deschiderea expoziţiei de animale şi cursele de cai, care au loc mîine în acel oraş.

Congresul ziariştilor

Piteşti.—Congresul corespondenţilor de ziare, s'a deschis eri la Piteşt şi a continuat azi şedinţele în frumoasa grădină publică a oraşului.

Piteştenii, în frunte cu prefectul Comăneanu au făcut congresiştilor o primire entuziastă.

In şedinţa de azi s'a pus temelia unei societăţi a corespondenţilor, sub denumirea de „Cercul presa", alegîndu-se un comitet, în frunte cu ziaristul Purcăreanu iniţiatorul congresului, care este viu aclamat.

In astă seară are loc o mare serbare, pusă sub înaltul patronaj al elitei piteştene.

Congresiştii vor face asemeni o excursiune la Curtea de Argeş.

Congresul are un succes desăvîrşit.

Deputatul Protopopescu pălmuit

Bucureşti.—Astă noapte, pe bulevardul Academiei, în dreptul cafenelei Bristol, d. Ionel Protopopescu-Pake, deputat al colegiului I de Ilfov, a fost pălmuit de către d. Lubitz, administratorul pamfletului „Dreptatea".

D. Lubitz, care a administrat pînă acum numita foaie, a făcut cunoscut acum cîteva zile d lui Protopopescu, că din motive de ordin personal nu mai poate continua să-i dee concursul.

D. Ionel Protopopescu făcînd într'un cerc de prieteni aprecieri minciunoase la adresa d-lui Lubitz şi acestea ajungînd la cunoştinţa celui vizat, acesta întîlnind astă noapte pe d. Protopopescu, după ce l-a acuzat că e un şantagist, i-a aplicat şi mai multe perechi de palme.

Eroii scandalului au fost duşi la circumscripţia 12, unde s'a încheiat cuvenitul proces-verbal.

Un nou judeţ

Bucureşti. — Este definitiv hotărît, că se va constitui un nou judeţ în Dobrogea de-a lungul Dunărei, cu oraşele Hîrşova, Cernavoda Ostrov avînd drept capitală oraşul Silistra.

DELIMITAREA SILISTREI

Bucureşti.—Vineri dimineaţa are loc un consiliu de miniştrii în care se vor lua ultimile dispoziţii cu privire la uumirea persoanelor care vor face parte din comisiunile însărcinate cu îndeplinirea prescripţiilor protocolului, în ce priveşte anexarea Silistrei.

Vor fi trei comisiuni şi anume:

Una pentru stabilirea graniţei,

Una pentru delimitarea zonei neutre—înlăuntrul căreia Bulgaria trebuie să distrugă fortificaţiile existente şi să nu mai rîdice nuoi fortificaţii şi,

Una pentru fixarea îndemnizărilor pentru acei locuitori ai Silistrei care vor părăsi oraşul, spre a se duce în Bulgaria.

Dintre persoanele civile, al căror nume se pune înainte ca urmînd să facă parte din aceste comisiuni, cităm pe d-nii: Al. Em. Lahovary, ministrul Romîniei la Paris, Nestor Cincu, Dim. Neniţescu şi Paul Greceanu.

Procesul lui Pantelimon

Bucureşti, — Astăzi la orele 12 s'au început la Piatra Neamţ desbaterile în procesul banditului Pantelimon.

Apărarea e reprezentată prin d-nii avocaţi N, D. Cocea, din Bucureşti, Michiu din Botoşani şi Isăcescu.

Procedura nefiind îndeplinită desbaterile au fost amînate pentru zilele de 27 şi 28 Mai.

Pantelimon a cerut strămutarea procesului din cauză de legitimă suspiciune.

Marele scandal politic din Ungaria

Demisia cabinetului maghiar

Viena.—Din Buda-Pesta vine ştirea că eri, la orele 12, tribunalul a dat sentinţa în procesul de calomnie intentat deputatului Dessy de către primul-ministru Lukacz.

Tribunalul constatînd că deputatul Dessy a reuşit să facă dovadă acuzaţiunilor aduse în contra primului-ministru, achită pe Dessy şi condamnă Statul la 2400 coroane, cheltueli de judecată.

Imediat ce sentinţa a fest cunoscută, consiliul de miniştri s'a întrunit şi a decis să demisioneze.

Primul-ministru va pleca Joi la Viena pentru a prezinta monarchului demisia cabinetului, care cu siguranţă, va fi acceptată.

D. Lukacz a declarat unui ziarist, că va recomanda ca succesor al seu pe d. Stefan Tiza — prezidentul Camerei, care este hotărît să primească a forma noul minister.

Congresul corespondenţilor de ziare

Bucureşti. — Eri s'a deschis la Piteşti primul congres al corespondenţilor de ziare din ţară.

Desbaterile au loc în amfiteatrul liceului.

Dl. Comăneanu prefect de judeţ a fost proclamat preşedinte de onoare, d. V. Purcăreanu preşedinte şi d. Max Caufman din Iaşi, vice-preşedinte.

S'a discutat chestiunea situaţiunei corespondenţilor de ziare.

Seara în grădina publică a avut loc o serbare.

Astăzi Primăria a oferit congresiştelor un banchet în parcul Trivalea.

Marea mişcare în magistratură

Bucureşti —Pe ziua de 1 Iunie va avea loc următoarea mişcare în magistratură.

D. Duca, actual consilier la secţia I a Inaltei Curţi de Casaţie va fi înaintat preşedinte al secţiei a III-a în locul d-lui Petrescu, eşit la pensie.

D. Herescu, consilier la curtea de apel din Craiova, va fi înaintat consilier la s. II a Casaţiei, în locul d-lui Duca.

D. Hamangiu, consilier la curtea de agel din Galaţi, transferat consilier la Curtea de apel din Craiova, cu delegaţie de inspector judecătoresc, în locul d-lui Atanasiu.

D. Patron, actualul prim-president al tribunalului Bacau, consilier la Galaţi, în locul d-lui Harnagea.

D. Volanschi, actuaal preşedinte al secţiei II a trib. Iaşi, consilier la Curtea de Iaşi, în locul d-lui C. Grigoriu.

D. Vîrgolici, preşedintele tribunalului Roman, ca preşedinte al tribunalului Iaşi, în locul d-lui Volanschi.

Epitropia Spitalului Israelit IAŞI

Adunarea generală convocată pentru 19 Mai a. c., neputînd avea loc din cauză că nu s'a întrunit numărul de membrii cerut de Statut, în conformitate cu art. 23

Adunarea Generală

va avea loc irevocabil, cu orice număr de membrii,

Duminică 26 Mai a. c. ora 3 p. m.

în localul şcoalei „Cultura" din str. Gh. Mîrzescu.

La ordinea zilei fiind:

1) Darea de seamă şi Bilanţul Spitalului pe 1912—13.
2) Votarea budgetului pe 1913—14.
3) Diverse propuneri.
4) Alegerea de epitropi.

Preşedinte, **L. Juster.**

Secretar, *Max Caufman.*

Iaşi, Mai 1913.

Pierdut *Perzînd două cambii semnate de firma „Fraţii Gross" în ordinul meu, una pe suma de 2000 lei şi una pe suma de 4000 lei vizate la masa falimentului acestei firme, rog pe cel ce le deţine a mi le restitui.*

Saly Gross.
Iaşi str. Dăncinescu 8.

Ocazie *Mărfurile de la falimentele Luvru şi Fraţii Gross s'au pus în vînzare pentru un scurt timp cu preţurile foarte reduse în magazia din str. Stefan Cel Mare, (foasta Alter David). Ieşeenii au prilejul de a profita de această ocazie rară.*

Doctorul Halpern

dela Facultatea de Medicină din Paris, vechiu mamoş francez

Boli de femei — faceri — Genito-urinare

s'a mutat în strada Păcurari 5, deasupra Farmaciei Dr. Căpăţină, vis-a-vis de Tuffli.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan (cosele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

VACCINARI

practică

Dr. A. STEUERMAN

— Str. Cuza-Vodă 13 —

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurădă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari se resistă tuturor celorl'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

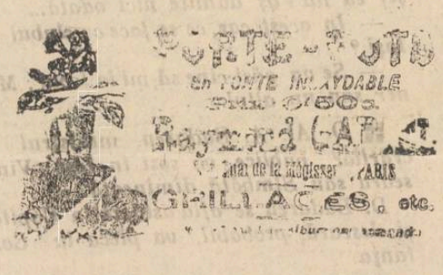

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

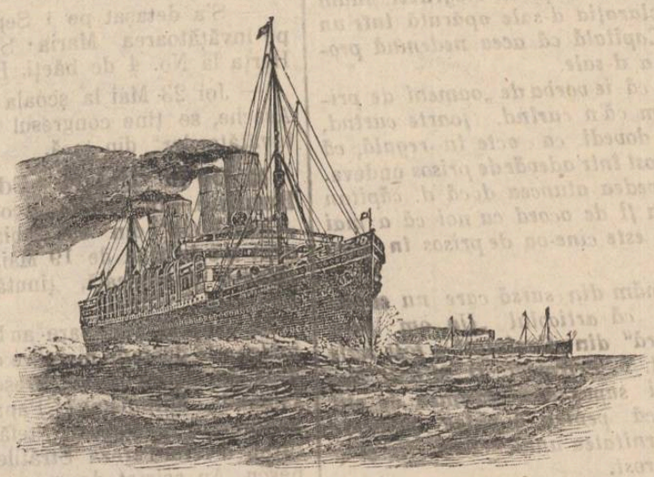

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

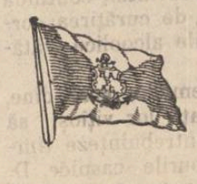

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1886 — Sîmbătă 25 Mai 1913

SPRE DISOLUȚIE!

Politica, deși este înainte de toate un calcul de forțe, nu mai puțin, ca aplicație concretă, ea nu poate fi concepută ca o acțiune disparată a unor individualități — ori cît acele individualități ar însemna oare-care forțe.

Politica cere, în mod imperios, colectivități organizate, cu însușiri bine definite, cu un țel bine determinat, cu năzuințe anume specificate. Ea mai cere ca organismele politice să-și bizue ființa pe o închegare ierarhică, cu anumite gradații și mai cu samă cu oare-care disciplină.

Aceste lucruri constituesc adevăruri axiomatice — și numai cine nu concepe politica drept o realitate, poate crede că lucrurile ar putea fi alt-fel.

Evident spiritul latin — și în special spiritul nostru, nu se prea împacă cu aceste concepții. Frondeur prin excelență, rominul nu prea tolerează îngrădiri și înfrînări, pe bază de disciplină politică.

Cu toate aceste, cu nevoile reale de viață și de formă constituțională, s'au închegat la noi partide politice, cu linia de demarcațiune bine distinctă — deși, înlăuntrul partidelor, individualități nedisciplinabile au turburat de multe ori liniștea acestor organizații.

De o bucată de vreme, însă, spectacolul la care asistăm nu mai poate fi calificat drept manifestare a unei lipse de disciplină. De fapt, suntem în plină disoluțiune. Și nu numai în partidul conservator — dar și în acel liberal. La conservatori, lucrul ie mai evident, fiind-că partidul trece printr'o criză de șefie. La liberali lucrul ie mai latent astă-zi: o lună după ce vor veni la putere însă, se va vedea cîtă dreptate am avut cînd am susținut cele de față.

Nici vorbă că explicația trebue căutată, în accesul prea lesne, pe care toți nechemații îl au la viața publică. Oamenii fără pregătire, imberbi fără disciplina cugetului și a simțirilor, avortoni și pociți morali, s'au văzut, din senin, cocoțați în situații politice, la care nu numai că n'au rîvnit dar la care nici n'au visat. Cum voiți ca ast-fel de oameni să știe cît de mare este capitalul moral căștigat, cînd știi să faci un sacrificiu în interesul liniștei partidului? Cum voiți ca ast-fel de oameni să știe să-și facă un examen de conștiință și să se întrebe dacă au calitatea de a vorbi cum vorbesc? Cum voiți ca ast-fel de oameni să recunoască superioritatea, indiferent unde se manifestă ea, și mai cu samă să se închine înaintea acestei superiorități? Cum voiți ca pentru ast-fel de oameni, interesul binelui obștesc să tragă mai mult în cumpănă de cît meschinul lor interes personal sau bolnăviciosul lor amor propriu jignit?

De aci până la dezlănțuirea cea mai selbatecă a arivismului, distanță nu mai poate fi. Cui să ceri să-și dea seamă cît îi sunt de urîte faptele? Cine să te asculte cînd îi spui că face tranzacții de conștiință? Pe cine să îndemni la mai multă pudoare în actele sale publice? Și cui să-i pomenești că sunt unele lucruri care elementarul bun simț indică că nu trebuesc făcute? Cui? Arivistului, care înțelege și moarte de om, numai să parvie!

Și ast-fel azistăm la spectacolul trist al dezlănțuirii unor patimi urîte, cu forme de violențe și uneori cu o lipsă de normal, care vorbesc de un adevarat isterism politic.

Da, isterism politic! căci actele la care se dedau unii nu pot fi calificate altfel.

Se știe, într'adevăr, că una din caracteristicele marei nevroze este impresionismul. Bolnavul este mai cu seamă o victimă a impresionabilității.

Și n'am auzit oare zilele aceste în plin parlament pe un om—care desigur nu-i nici arivist, nici nechemat—un om cu o frumoasă situație politică în partidul conservator, pe d. Ion Miclescu, mărturisind că d sa este înainte de toate un impresionist?

Impresionism în politioă! Impulsivitate în politică!—dar asta nu intră în cadrul normalului. Ceea ce se cere în politică este mai cu seamă convingere și perseverență—lucru care a făcut pe un mare om politic englez să spuie: „un discurs frumos poate să mă miște, nici odată însă nu-mi poate schimba votul.“

La cîte nu asistăm însă la noi, din cauza impresionismului — nu zic isterismului — unor oameni, care ocupă situații politice preponderente.

N'a auzit oare acum cîteva luni, autorul acestor rînduri, din gura d-lui Filipescu—și-l știa prea cavaler ca să poată dezminți vr'odată,—aceste cuvinte:

— „Pe d. Carp îl admir, îl ascult, îl urmez. De iubit, însă, îl iubesc numai pe d. Maiorescu. Numai cine îl cunoaște de aproape știe ce tezaur politic rezidă în acest om. Maiorescu ar fi trebuit să fie șeful partidului, nu Carp“.

Și nu vedem astăzi, după cîteva luni, că ziarul aceluiaș d. Filipescu scrie despre d. Maiorescu, că-i un mișel, un senil ambițios, un distrugător al partidului!

Oare nu acelaș d. Filipescu mi-a spus,—chestiuni despre care vorbesc pe larg într'o lucrare ce va apărea curînd și care tratează despre criza conservatoare și guvernul de colaborare—cîteva zile după ce s'a constituit ministerul Maiorescu-Arion:

— „Am făcut acest guvern pentru ca să împiedic pe Take Ionescu să vie singur. Ar fi fost o nenorocire și pentru partidul conservator și pentru el, dacă ar fi venit singur. Nu este de cît o soluție: toți la o laltă“.

Pentru ca, după aceea, fiind în colaborare, și sub imperiul nu știu cărei irascibilități, să atace pe colaboratori cu arma cea mai perfidă posibilă?

Evident. Isterismul politic este astăzi în toiul lui. Ori unde te întorci îl vezi, în ori-ce ocazie el se manifestă.

Din fericire relele sociale de aseminea natură nu dăinuesc—n'au dăinuit nici în trecut prea mult nicăirea. Reacția se produce—organizmul politic sănătos caută să scape de această pacoste.

In mod fatal istericii politici încep să se elimineze, să fie eliminați.

Dar despre aceasta pe mîine.

C. S.

NOTA ZILEI

Miraculos om—deputatul Protopopescu-Pake, care, de o bucată de timp, face și pe directorul de gazetă.

A ilustrat într'o singură zi două proverbe franțuzești, fără să fie, el singur, ilustrație în vre-un domeniu.

In primul loc proverbul: „on n'est jamais trahi que par les siens...“ sau în stil evanghelic: „Ai tăi te vor vinde...“

Și iată că propriul său tovarăș de daraveri administrative îi dă pe față ghețurile ziarului pe care l'a administrat pînă mai eri.

In al doilea loc. Chiar în ziua cînd fiul statuiei lui Pake exulta în „Dreptatea“ și făcea elogiul bătăiei, bucurîndu-se de actul concetățeanului nostru Haki,—iată că d. Lubicz i-aplică o zdravănă bătaie în public, ilustrînd proverbul: „On est toujours puni par où l'on a pêché...“

Va deveni ilustru directorul-apaș!

Butoi fără fund

Ziarele au relatat despre un penibil incident, provocat alaltăieri de d. Fleva, la tribunalul secția III-a, unde se cerceta cererea de moratoriu, făcută de Berman Juster.

In pretoriul tribunalului, acest Cleone fără de rușine, venit anume ca să provoace incidente, a îndrăznit să vorbească de așa zisele afaceri.

Omul acesta, pecetluit cu acte autentice ca un gheșeftar ordinar, după ce s'a milogit la toți creditorii lui Berman Juster, ca să i se încredințeze apararea intereselor lor și a fost refuzat—reușind în cele din urmă să fie declarat ca asociat de către un tînăr avocat, s'a folosit de prilej spre a incerca și inaintea tribunalului opera-i de clevetitor.

A fost însă repede pus la locul lui—dar ne prindem că lecția nu-i va servi la nimica.

Dar asta nu insamnă că butoiul fără fund nu trebuie dovedit că este un gheșeftar. Lumea trebuie să cunoască valoarea morală a omului care se erijează în moralizator public.

Iată de ce, în numărul de față incepem publicarea unor documente, necunoscute probabil d-lui P. Sion—căci atunci replica d-sale de ieri ar fi fost și mai drastică.

Probabil că ni se va reproșa un lucru: de ce am fost alăturea de d. Fleva, din momentul ce cunoaștem valoarea morală a omului.

Răspunsul nostru este scurt și lămurit: de fapt d. Fleva, a plecat din partidul conservator-democrat din momentul în care s'a dat citire, în plin parlament, acestor acte.

Butoiul fără fund a recunoscut el insuși acest lucru cînd, tot în parlament, s'a plins că n'a fost aparat de d. Take Ionescu pe această chestie.

Că a mai stat cîteva luni după aceia alăturea de noi! Ce dovedește aceasta? Trebuiau indeplinite formele—cum zicea marele Lascar Catargi.

D. Fleva era considerat însă, din chiar acea zi, ca eliminat din partid.

Acesta-i adevărul.

Să cultivăm sportul!

Cine a văzut, eri, defilînd în sunetul fanfarei lungile cortegii de elevi înspre platoul abatorului, n'a putut să nu guste senzația unei desăvîrșite plăceri și unei adevărate mulțumiri sufletești,— dacă nu chiar a unei mîndrii. Plăcerea estetică de a vedea un tinerit școlar numeros, — tineritul de mîne al țării, pregătit mai mult de cum era generația dinainte pentru rezistența fizică pe de-oparte, pentru întruparea frumosului plastic pe de altă parte; mulțumirea de a vedea realizat atîta progres în ce privește educația corporală, chezășia unei forțe musculare pe care, ca mîne, imprejurările vor putea s'o întrebuințeze cum e mai bine și mai în folosul țării; mîndria — însfîrșit — de a ști că soarta generațiilor ce vor veni după noi lăsată pe mîni mai îndemînatice de cum erau ale epocei noastre în care s'a dat prea puțină luare aminte importanței ce poate avea dezvoltarea fizică a lumei școlare, cultul bunei sănătăți din care va izvorî buna dispoziție, — optimismul, credința în viață și iubirea de ideal.

In ritmul legiunilor de școlari cu musculatura dezvoltată, cu bicepsii puternici, se cuvine să întrevedem energia întreagă a viitorimei, gata să fie întrebuințată tot mai mult spre binele neamului.

Să salutăm dară cu bucurie sinceră falanga școlară care trece, izbind în sunetul fanfarei, purtată de visul unei mariri la care noi am rîvnit, dar pe care ea o s'o înfăptuiască.

Ziua jocurilor școlare e o dată simbolică, dătătoare de speranțe.

MICI POLEMICI

Directorul ziarului apașist „Dreptatea“ a fost bătut de propriul său administrator. Se crede că i-a... administrat pur și simplu o bătaie.

*

Congresul camerelor de comerț n'a reușit. Unii impută președintelui camerei din Iași că nu e comerciant; alții că prea e... negustor.

*

Deputatul Ion Miclescu s'a declarat în Cameră liber-cugetător și bisericos. Unii găsesc că e... original. Dovedim însă că e un plagiat. Economistul A. C. Cuza e ateu și clerical fanatic...

*

De ce s'a dus Haki să bată tocmai în Palatul de justiție?

— Sperà că justiția e oarbă și n'o să fie văzut.

*

„Seara“ începe o serie de articole: „O industrie rentabilă la Văcărești“.

E specialitatea casei. Directorul „Serei“ și-a făcut studiile acolo, de unde și-a dobîndit porecla Bogdan-Văcărești.

*

Până mai eri Haki trecea drept cel mai înalt. De cînd cu isprava bătăii se știe că el e cel mai... jos.

*

Fostul nostru prefect de județ e contra lui Haki. De cînd a fost în administrație nu admite să se ceară cuiva... socoteală.

*

Ziarul vienez „Neue Freie Presse“ tipărește o ediție specială de minciuni pentru România. Ediția se numește... „Epoca“.

*

Toți cîți am văzut aci pe N. Fleva s'au convins că flașnetarul deși a schimbat multe partide, — nu și-a schimbat... culoarea.

OAMENI ȘI LUCRURI

NEZIARIȘTII

Am zis despre corespondenții de ziare —vorbind de ei cu prilejul primului lor congres—că sunt singurii gazetari profesioniști în orașele de provincie.

Intr'adevăr exceptînd ziarele din Capitală, aproape nu găsim de loc profesioniști ai ziaristicei în celelalte orașe unde apar foi politice,—exceptînd doară pe reporteri din rîndurile cărora se recrutează, exclusiv, și corespondenții.

Și pe acei modești profesioniști avem datoria de a-i apara și de a-i simpatiza măcar ocazional, la zile mari, față de puțina „trecere“ socială de care se bucură în deobște.

De vr'o două decenii am prilejul de a-i vedea la lucru, de a-i vedea în contact și în relațiune cu ceialalți,—neprofesioniștii, amatorii, sportiști ai scrisului, diletanți ai gazetăriei numai de o zi pe alta.

Ce contrast penibil între lipsa de considerație pentru unii și excesul de vază de care se bucură ceialalți,—pasagerii, ocazionalii, numai pentru faptul că aceștia din urmă—văzuți prin prizma falșă a unei prejudecăți—au avantajul de a nu fi salariați ai ziarului, de a nu fi „profesioniști“ într'un cuvînt.

Prejudecată și neadevăr. Pentrucă ori cine frizează numai, fie și în treacăt, redacția unui ziar, trage imense foloase ori, cel puținu, rmărește foloase pe urma activității acesteia. De aci și zicala veche: „le journalisme mène à tout...“.

Prejudecată și suficiență, —fiindcă prezumțiosul care își dă aierul de a dărui, el, serviciile ziarului, știe în sinea lui că vine la lucru de-a gata, întemeiat și pregătit de alții, că-și scomptează cu dobîndă mare micile sale „sacrificii“ și, cu oarecare îndemînare, și le va scoate însutit și înmiit.

Oaspeții aceștia ai redacțiilor, meteorii cu strălucири efemere, nu-i confundă cunoscătorii în materie cu adevăratele temperamente de gazetari și scriitori, născuțiiar nu făcuți de azi pe mîne, sau contrafăcuți. De aceia cunoscătorul cu adevărat nu refuză stima sa întreagă elementului stalornic, util, nelipsit și neîni locuibil în gazetărie,—chiar dacă e un simplu reporter,— stima pe care i-o acordă numai în doză imperceptibilă infatuosul care nu s'a născut gazetar și care privește de sus, cu aierul de a spune: „la maison est à moi; c'est à vous d'en sortir...“.

Din potrivă, cunoscătorul e convins că numai o profesionalizare treptată a gazetăriei va putea asigura existența instituției ziaristice, ridicînd-o și întărind-o, pentru a face din ea ceea ce se susține că este—o putere în stat.

Iară noi, cestia care reprezintăm media între unii și alții; noi acei cari ne împărțim lucrul și înclinarea între așa zise profesiuni „libere“ și scrisul la gazete, avem datoria de a observa, de a cunoaște și a prețui pe profesioniștii propriu zișii, de a i ajuta și însufleți prin cîte un cuvînt de solidaritate și de simpatie.

Rodion

Gheșeftarul NICULAE FLEVA

— Valoarea morală a omului care atacă cinstea altora —

Am promis că vom publica o serie de acte care vor dovedi că Niculae Fleva nu este de cît un gheșeftar ordinar, un om pătat, un necinstit.

Ne ținem de cuvînt—și cu începere de astăzi dăm publicității actele, remase necunoscute, de sigur generațiilor mai tinere.

Vom vorbi dar pe rînd despre: Afacerea de la societatea de asigurare „Unirea“; Despre afacerea moșiei Vatra Mănăstirei Văcărești; Afacerea moșiei Gheorgheasca; Afacerea chiriei de la legația din Roma; Afacerea dosarelor de la ministerul de domenii.

Se va vedea astfel cine este necinstit, cine este jefuitor al banului public, ce autoritate morală are acest d. Fleva, care vorbește mereu de afacerile altora.

De altfel, pentru diriguitorii acestei țări dovada că Fleva ie un necinstit era de mult făcută. Toți oamenii mari ai acestei țări l'au considerat ca atare.

Rînd pe rînd tot ce constitue nume și autoritate în această țară l'a calificat ca atare.

P. P. Carp a zis:

„Pentru un om ca d. Fleva nu trebuie de cît două lucruri: putere de plămîni și lipsa absolută de scrupule“.

Alexandru Lahovary a spus și el:

„Aprecierile d-lui Fleva despre oameni nu au nici un fel de greutate“.

Ioan Brătianu l'a comparat cu:

— „O femeie vițioasă care batjocorește femeile oneste“, *pentru ca într'o ședință memorabilă din 1887 să-i strige*:

— „Mi-e rușine să-ți zic de la tribună ceea ce meriți să-ți spun“.

Mihail Kogălniceanu, într'o scrisoare din 1881, scrie, că „Fleva ie un gheșeftar“ *și întrebuințează la adresa lui un cuvînt, care nu poate fi redat publicității.*

Iar d. Ionel Brătianu, șeful partidului liberal, în ședința de la 12 Martie 1910 spune:

— „D. Fleva vrea să facă o atmosferă astfel, cum i-a convenit să facă în contra tuturor celor ce-au lucrat în această țară.

și mai departe:

— „In ori-ce caz, d-lor, în fața mea acuzațiunile, chiar cele mai nedrepte, își au importanța lor, cînd vin de la un om care are o autoritate, pentru ca cel puțin buna sa credință să nu fie pusă la îndoială: d-lui Fleva n'am nimic să-i răspund“.

Acesta ie omul. Prea mult am citat, pentru ca să mai fie nevoie să insistăm.

Și acum documentele promise:

Gheșeftul cu ipoteca de la soc. UNIREA

— D. Fleva frustrează acționarii cu 50,000 lei —

La 6 Aprilie guvernul conservator, avînd la ministerul de Domenii pe domnul Fleva, a modificat art. 147 din codul comercial, obligînd societățile de asigurare asupra vieței, precum și societățile care administrează tantiemele, ca din sumele plătite pentru asigurări și din procentele acestor titluri, să întrebuințeze o pătrime, dacă sunt naționale, o jumătate dacă sunt străine, în titluri ale datoriei publice, în efecte garantate de Stat în ipoteci asupra imobilelor situate în Romînia, cu această particularitate, ca aceste ipoteci *să fie acceptate de ministerul de comerț și industrie.*

De la 6 Aprilie însă, data promulgărei legei, și pînă la 25 August 1900, adică în cele 3 luni de la promulgarea legei, iată ce se întîmplă: d. Fleva *ministrul reformator al art. 147 din codul comercial*, adresează o cerere de împrumut pentru suma de 60,000 lei societății „Unirea“ reprezentată prin d. Alexandru Miclescu.

La 25 August 1900 trib. Ilfov, secția de notariat sub No. 8861, autentifică actul de împrumut prin care d. Fleva se împrumută de la societatea mutuală „Unirea“ cu suma de 60,000 lei, pe termen de un an, calculat de la autentificarea actului, adică pînă la 25 August 1901, garantînd plata acestei sume prin o ipotecă constituită în rangul al 2-lea asupra imobilului său din calea Dorobanților.

In afară de această garanție specială a ipotecei în rangul al 2-lea, d. Fleva în actul de împrumut avea grijă să mai adauge și următoarea clauză, care de altfel este de drept comun: „Tot numai în virtutea acestui act se va urmări și vinde orice altă avere a mea mobilă sau imobilă.“ In caz cînd societatea de asigurare „Unirea“ nu s'ar îndestula integralmente

din vînzarea imobilului ipotecat.

Ne rămîne dar bine fixat că la 25 Aprilie 1900 creanța d-lui Fleva devine exigibilă. Dar d. Fleva nu plătește creanța nici în 1901, nici în 1902, nici în 1903, nici în 1904; faptul, lucrul în sine nu prezintă nici o gravitate din momentul ce Societatea acceptă și procentele, se plătesc regulat.

Nu știu, nu vreu să examinez pentru ce, dar din acte se constată că d. Fleva începe un fel de liquidare a averei d-sale, *fie în mod forțat, fie în mod benevol* spre a achita pe toți creditorii, minus societatea „Unirea".

Așa la 25 Martie 1905 imobilul din calea Dorobanților, afectat în rangul al 2-lea societății „Unirea", este scos în vînzare pentru rate întîrziate și adjudecat asupra Creditului Urban pentru quantumul creanței sale, mi se pare 95000 lei.

Lucrul se poate ușor controla din ordonanța de adjudecare No. 899 din 2 Martie 1905.

Ast-fel a dispărut garanția specială a societății „Unirea".

La 19 Noembrie 1905 cu contractul de vînzare autentificat de Tribunalul Ilfov secția de Notariat cu No. 4470, vinde Primăriei comunei București casele din str. Scaune No. 43 și 45, pentru prețul de lei 215.000, plătind Creditului 131,000 lei și 22,000 lei d-lui A. Lăcusteanu.

Aceste două operațiuni ale d-lui Fleva, la care se mai adaugă și cesiunea cîșturilor unei moșii, ce avea în uzufruct, către Casa Marmorosch & Blank, actul cesiune cu No. 7595 din 11 Septembrie 1904, deșteaptă atențiunea creditorilor, mai multor creditori ai societății „Unirea", care din cauza relelor plasamente și a relei administrațiuni, fusese declarată în stare de faliment.

O intervenție a creditorilor

La 21 Noembrie 1905, două zile după vînzarea caselor din strada Scaune, d. avocat Ghermănescu, ca procurator al mai multor creditori, se adresează judecătorului sindic în următorii termeni:

În calitate de procurator cu depline puteri al mai multor creditori ai falimentului societății generale mutuale de asigurare, „Unirea" din București, am onoare a aduce la cunoștința dv. următoarele creanțe ce le are, „Unirea" contra mai multor persoane și pe care, prezentînd multe șanse de incasare, vin a vă ruga ca în numele clienților mei să luați toate măsurile cuvenite ca aceste creanțe să fie încasate, spre a mai mări activul atît de redus al acestui faliment, pentru că acei nenorociți, ce și-au depus la această societate și ultimul ban al muncei lor, să primească macar o mică parte din sumele ce au depus.

Nu vă semnalez toate creanțele ce le posedă societatea contra diverselor persoane și pe care de sigur dv. le cunoașteți din dosarele societății ci numai pe acele, care după cumvă spusei mai sus, prezintă după cercetările mele particulare, cele mai multe șanse de încasare.

Acestea sunt:

a) **D. Nicolae Fleva se împrumută la societatea Unirea cu suma de lei 60.000 și conferă drept garanție o ipotecă în rangul al 2-lea asupra uneia din proprietățile d-sale din București. Proprietatea fiind gravată în rangul I la creditul Urban și neplătindu-se la timp ratele, fu scoasă în vînzare și adjudecată asupra Creditului.**

Mai zilele trecute consiliul comunal al capitalei a aprobat exproprierea propietății d-lui Nicolae Fleva din Strada Scaune, unde actualminte sunt instalate servicii de ale primăriei, pe preț de aproape 200.000 lei, iar votul consiliului comunal a fost trimis spre aprobare Onor Minister de interne. Cred, d-le Judecător că s'ar putea face cu mult succes proprire pe sumele ce le are de primit d. Nicolae Fleva de la primăria Capitalei".

Avea dreptate d. Ghermănescu să se adreseze judecătorului sindic, pentru că, evident, creanța d-lui Fleva era o creanță ce se putea încasa...

D. Fleva era în acel moment uzufructuarul unei moșii din Rîmnicul-Sarat, era proprietarul unui imobil din Calea Victoriei închiriet ministerului de instrucție și culte pentru suma de 11000 lei anual: era ministrul țerei la Roma, în care calitate primea frumoase apuntamente și cheltueli de reprezentație.

O cerere rușinoasă: Fleva insolvabil

Cu toate acestea d. Fleva nu ezită a face la 25 Februarie 1906 judecătorului sindic următoarea formală declarațiune de insolvabilitate, prin procuratorul său d. Stroescu. Este prea intructivă această cerere, pentru ca să nu fie ascultată în întregimea ei.

D-le judecător. D. N. Fleva prin adresa dv. No. 2166 a fost invitat a vă arăta, care ar fi concluziunile d-sale relative la achitarea creanței ipotecare ce societatea „Unirea" are a primi de la d-sa.

La această invitațiune ce ați bine voit a face mandatului meu am onoare, d-le Judecător, a vă comunica că răspunsul d-lui N. Fleva este foarte greu și în acelaș timp foarte delicat. (Ilaritate).

Via dorință a d-lui N. Fleva ar fi fost ca d-sa să fie primul care să achite integral creanța. Imprejurările însă de multe ori sunt mai decisive, ele te răpun și te înlătură de la cea mai omenească îndatorire, acea a plății datoriilor.

In această situațiune asupra căreia cred, d. judecător că ar fi inutil și penibil a intra în detalii, vă rog să bine-voiți a primi suma de 1000 lei, drept orice pretențiuni decurgînd din acea creanță.

Este o adevărntă forțare ce mandantul meu va putea face și vă rog să o ascultați.

Transacția—Acționarii frustrați

Actul se consumă la 11 Martie 1906. Sindecatul falimentului societății „Unirea" încheie transacțiunea pentru suma propusă de d. Fleva.

Prin urmare, fără să mai intru în alte detalii care ar fi poate interesante de studiat, precum este apariția d-lui Stroescu, care ca ajutor de primar cumpără casele d-lui Fleva și în acelaș timp este și mandatarul d-lui Fleva în fața sindicatului falimentului societății „Unirea" și mandatarul d-lui Fleva la vînzarea imobilului din calea Dorobanților; precum este mărturisirea unui fost ministru al domeniilor, că este obligatul subalternului său, domnul Locusteanu, care era directorul serviciului Zootechnic din ministerul domeniilor; precum este chestiunea de a cerceta dacă nu cum-va casele vîndute se găsesc astă-zi în posesiunea familiei Fleva.... mă voi mărgini a trage o singură concluziune:

In anul mîntuirei 1906, ministrul Romîniei la Roma, d. Fleva, om relativ avut, își proclamă printr'un act public insolvabilitatea, pentru a se sustrage de la plata unei sumi de 50,000 lei *în dauna acelor mici societari*, **care după cum spunea d. Ghermănescu își depusese în societate** *ultimul ban al muncei, al economiei lor.*

*

Pe mîine alte acte care vor face dovada moralității d-lui Fleva.

STRUNA ZILEI

PREGĂTIRE

Cu ocazia proceselor contra trustului de oțel în America se află că „Pensylvania Steel Corporation" are provizii pentru cinci sute de ani.

Ziarele.

Cifrele aceste—ar spune
Limpede și lămurit
Despre trustu 'n chestiune
Că e foarte... oțelit.

Prima Societate de Economie
din
URBEA IAȘI

CONVOCARE

Domnii membri ai Primei Societăți de Economie din Urbea Iași sunt convocați în adunare generală pe **Duminecă 26 Mai 1913,** ora 1 p. m. în localul propriu al Societății, din str. Ștefan cel Mare și Palat No. 1.

La ordinea zilei sunt următoarele cestiuni:

1) Raportul Comitetului de Administrație asupra mersului afacerilor Societății în lunile de la 1 Ianuarie pînă la 30 Aprilie 1913.

2) Raportul Comisiunei de control privitor la constatările făcute de dînsa prin verificarea registrelor de comptabilitate, precum și a operațiunilor efectuate în intervalul de mai sus.

3) Alegerea Comisiunei de control conform art. 29, 41 și 47 din statute, pentru verificarea gestiunei pe timpul de la 1 Mai—31 August 1913, și care comisiune va lua parte și lucra la alegerea și împărțirea dividendului pe anul curent social 1912—1913.

4) Cestiunile ce se vor ivi în cursul ședinței.

Aceasta fiind a doua convocare, adunarea poate lua deciziuni obligatorii pentru toți membrii Societății cu majoritatea voturilor asociaților prezenți conform art. 53 din statute.

Președintele Comitetului de Administrație
V. I. Radu

Pierdut *Perzînd două cambii semnate de firma „Frații Gross" în ordinul meu, una pe suma de 2000 lei și una pe suma de 4000 lei vizate la masa falimentului acestei firme, rog pe cel ce le deține a mi le restitui.*

Saly Gross.
Iași str. Dăncinescu 8.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 22 Iunie a. c. oara 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație publică orală cu respectarea dispozițiunilor art. 72—83 din legea asupra contabilității publice, pentru vinderea parcelei No. 12 A. de la Trei Calici.

Garanția 25 lei.

Condițiunile de licitație și planul locului se pot vedea în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 10249. 18—31 Mai 1913

INFORMAȚII

Astăzi după amează eminentul profesor dela universitatea locală, I. Simionescu, va ținea la Academia Romînă în ședința solemnă, discursul său de recepțiune despre: Evoluția culturei științifice în Romînia.

Răspunsul îl va da d. profesor L. Mrazec.

Banca Populară Alexandru A. Badareu.—Membrii băncei populare din Tg. Bivolari, adunați în adunare generală extraordinară, pentru schimbarea numelui băncei, fiind în număr de 231 membri, din 316 înscriși, au dresat următorul proces-verbal, în ziua de 12 Mai c:

„Avînd în vedere că Banca noastră populară, poartă numele de „Emanciparea" nume străin și absolut necunoscut de țarani.

Avînd în vedere că în multe localități, băncile populare poartă numele persoanelor cari au lucrat și lucrează pentru binele și prosperitatea economică și culturală a țărei noastre.

Avînd în vedere că anul expirat—atît de ploios și neprielnic trierului cerealelor—d. Al. A. Badareu lăsîndu-și cerealele sale netreierate, a dat o garnitură de trier obștiei „Soloneț", scăpînd prin aceasta de o mare perdere atît obștia cît și banca populară.

Avînd în vedere că d. Al. A. Badareu este un ilustru fiu al neamului, ridicat pînă la cea mai înaltă treaptă socială numai prin o muncă uriașă și via sa inteligență. Considerînd că locul său natal este în această norocoasă comună.

Noi membrii băncei populare ca semn de recunoștință și admirație pentru acest distins fiu al țărei, în unanimitate

Hotărîm:

Pe viitor, banca populară din Bivolari, județul Iași, va purta numele de: *„Banca populară Al. A. Badareu".*

Conform acestei hotărîri se va interveni pe de-oparte către d. Al. Badareu să binevoiască a primi, iar către Cassa Centrală a B. P. și Cooperativelor sătești, să modifice art. 1 din statute în senzul sus numitei hotărîri".

*

Intervnnindu-se în acest senz, Cassa centrală a binevoit a ratifica hotărîrea adunărei generale prin ord. No. 4054 din 17 Maiu a. c., iar d. Al. A. Badareu a răspuns prin următoarea scrisoare:

Băncei Populare „Emanciparea"
Bivolari

„Răspund adresei dv. No, 27 din a. c. că am fost foarte mișcat pentru sentimentele ce-mi exprimați și pentru care vă mulțumesc cu recunoștință.

Doresc tot succesul întreprinderei și voiu fi foarte bucuros, dacă aș fi de folos cîte odată instituțiunei d-voastre.

Trimit consiliului Băncei și tuturor membrilor ei, salutul meu de stimă și simpatie".

(ss) *Al. A. Badareu*

*

Notificăm că această bancă e una din cele mai puternice din județ și că toate organele de control se întrec a aduce elogii de chipul cum este condusă.

Tot odată menționăm că banca posedă un frumos local propriu și în curînd va fi o mare serbare pentru inaugurarea lui.

„Monitorul oficial" publică legea sancțională, privitoare la profesorii și maeștrii gimnaziului și liceelor militare.

„Monitorul Oficial" No. 38, publică catedrele de muzică și gimnastică, vacante la școalele din țară.

Vacantele sunt în număr de 27.

D. Petru A. Mavrogheni, copist din inspecția de mișcare Iași, a demisionat din acest post.

Ministerul de interne a acordat un concediu de două luni de zile d-lui St. Negrutzi, prefectul județului Iași.

D-sa va lua parte la congresul drumurilor, ce se va ține în Iunie, la Londra.

Elevii „gimnaziului Wachtel" sub conducerea profesorilor, au făcut eri escursiuni în împrejurimile orașului pentru completarea ierbarelor.

Zilele aceste vor fi mutate în atenansele din Curtea Primăriei comisia III a și biroul de servitori.

Concursul pentru postul de medic primar al infirmeriei de la Galata va avea loc la 15 Iulie. Va candida d. dr. Savini.

De la 1 Ianuarie pînă la 1 Maiu 1913, s'au eliberat prin biroul de emigrare din Iași 208 pașpoarte de emigrare și 27 pentru emigranți din provincie. Biroul înscrie esclusiv pentru America.

In cei doi ani din urmă 1911 | 1912, biroul a eliberat 412 pașpoarte pentru familiile evreoști din Iași și 62 din provincie.

Timp de opt luni, din Ianuar pînă în August 1912, biroul n'a funcționat, în urma schimbării regimului pașpoartelor. In acel interval au emigrat numai călătorii cu pașpoarte obicinuite, nu de emigrare.

Caetul de sarcini întocmit pentru prelungirea concesiunii tramvaielor și liniilor actuale, se află în studiul consiliului tecnic superior.

Se crede că în seziunea extraordinară a parlamentului proectul va putea fi votat.

Ministerul aduce la cunoștința absolventelor școalelor profesionale gr. II de fete, și actualelor ajutoare de maestre că, în ziua de 3 Iunie 1913 se va ține examen pentru ocuparea posturilor de ajutoare de maestre la școalele profesionale de fete, în specialitățile „rufărie" și „croitorie". Examenul se va ține în Iași și în București.

Candidatele pentru acest examen trebuie să înainteze cererile lor la minister, cel mai tîrziu pînă la 30 Mai 1913.

Candidatele trebuie să fie romînce prin naștere sau prin căsătorie.

Cererile de încriere trebuie să fie însoțite de următoarele acte:

1) Diploma de absolvire a unei școli profesionale de gr. II de fete din țară sau a unei școli profesionale de gr. II de fete din țară și 2) un act din partea primăriei comunei unde demiciliază, din care să se constate că este romîncă.

Actualele ajutoare de maestre care funcționează la școalele profesionale de fete din județele din Moldova, cît și absolventele cari domiciliază în Moldova, vor trece examenul în ziua de 3 Iunie în Iași, iar celelalte, în aceiaș zi în București.

Examenul va constata din o probă practică și una pedagogică și va începe cu proba practică, care va dura cel mult opt zile, asupra căreia se va judeca și teoria.

Proba pedagogică va constata din cîte o lecțiune pe care candidatele o vor face cu elevele și care va dura o oră.

Subiectul de tratat se va hotărî în fiecare zi de comisiune, dîndu-se candidatelor cîte 2 ore de preparat.

Casa școalelor va organiza și anul acesta o excursie pe Dunăre cu cîte trei din cei mai meritoși absolvenți ai liceelor din țară.

S'a intervenit la direcțiile liceelor din Iași, a se desemna numele elevilor ce vor urma a participa la excursie. Ea va avea loc la începutul lunei Iunie și va dura 7—8 zile.

Serbarea școlară de ieri.—Ieri, pe platoul Abatorului, la ora 10 a. m., a avut loc concursul de sărituri, alergări și lupte.

S'a distins echipa Liceului Național și mai cu seamă elevii Ionescu și Ostapovici, apoi Liceul Internat și școala Normală,.

După amiază la orele 4 a avut loc producția cu un ansamblu de aproximativ 1200 eleve și elevi, formînd un grup extraordinar de pitoresc și care a fost foarte des aplaudat de foarte numeroasa asistență.

S'a admirat mult grația și energia în execuțiunea exercițiilor cu cercuri, făcută de elevele școalei de fete „Oltea Doamna", sub conducerea d-relor Tănăsescu și Thielmann, precum și dansurile naționale splendid executate de elevele școalei Normale „Mihail Sturdza", sub conducerea d-rei Thielmann.

Direcția generală a jocurilor au avut o d-nii Th. Berescu, inspectori și I. Burghele.

Elevii Școalei Normale, conduși de acesta din urmă, au avut primul succes la producțiune. Foarte mult s'au distins cu acest prilej și Liceul Internat și Liceul Național, pregătiți de d. I. Doljan, precum și elevii celor două gimnazii pregătiți de d. Dobreanu.

Pe cît suntem informați, o clasificare a școlilor se va face numai pe baza concursului, iar elevilor distinși li se vor acorda medalii aduse de la minister de către d. inspector Th. Berescu.

Mîne la 3 se va întruni consiliul comunal.

Casa medicală din localitate ne mai bucurîndu-se de nici o reducere din partea farmaciilor procură meseriașilor ordonanțe în prețul lor integral de la farmaciile dr. Răteanu și dr. N. Racoviță.

I. P. S. S. Pimen, Mitropolit al Moldovei și Sucevei, a fost trecut membru donator al societății „Crucea Roșie".

Chelnerii de la berăria Azuga s'au pus azi în grevă, cerînd o îmbunătățire a situației lor.

Fostul călugăr Calinic Stratu din schitul Cozancea a fost scos din tagma monahală.

Eri a avut loc întrunirea asociației învățătorilor din Iași, în școala G. Asachi.

S'a discutat chestia înființării unui pensionat unde să fie găzduiți, copii membrilor corpului didactic din alte părți, ce urmează școlile la Iași și s'a decis a se face o excursie în valea Prahovei, la începutul lui August, înainte de a avea loc congresul învățătorilor.

Prevenim publicul că listele ce se publică despre compunerea comisiunilor de examinare a elevilor particulari sunt premature.

Ministerul încă n'a format listele.

Băile OGLINZI

JUDETUL NEAMTZ

3 kilom. dela Tîrgu-Neamț, de unde pînă la băi cu tramcare, brecuri, diferite echipage, și automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren, 50% reducere prin gara Pașcani.

Sezonul dela 1 Iunie la 15 Septembrie

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și higienic de aci, unite cu poziția sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall, etc.

Cabinele de Baie și hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, clorо anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și perametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

HOTEL și VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) dela lei 6.50 pe zi de persoană.

ORCHESTRA din cele mai bune.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

Pentru distracțiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

EFTIN și FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta poziție, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20.**

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg. Neamț la Administrația Băilor.

Serviciul medical esie încredințat d-lui **Prof. Universitar Dr. V. Bejan**, medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *Al. I. Comăniță.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Tg.-Nnamț, oraș cu 12,000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și care se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru ori-ce informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Tg.-Neamț.

Concesionarul băilor Oglinzi: **Octav Ionescu.**

In Iași la d-nii I. Simionescu, str. Carol 53 și M. Petersil str. Arou antreprenorii Hotelului.

Ultime Informaţii

Publicînd dosarele cu privire la d. M. Fleve, nu urmărim de cît un lucru: să dovedim valoarea omului care atacă tot şi toate.

Cît despre campanie în sine, despre atacurile ce le aduce zilnic, îl invităm să continue, atît cît poate.

Campaniile d-sale n'au sinchisit pe nimeno, ci au făcut numai bine celor atacaţi.

Acesta va fi desigur şi cazul atacurilor de astă-zi.

Din partea d-lui I. Petrovici, agregat universitar şi membru al grupării „Cuvîntului", primim o scrisoare prin care suntem asiguraţi că d-sa nu este nici autorul, nici măcar inspiratorul articolului „celebru" „un om prea mult în ţară."

Luăm act de asigurarea d-lui I. Petrovici, deşi sursa din care am fost informaţi menţine versiunea. Deasemenea continuăm a fi convinşi că d. Mihai Negruzzi nu este autorul mizerabilei proze.

D. G. Lascar, secretar general al ministerului de Culte şi Instrucţiuni publică trebuind să plece din Iaşi Mercuri ziua a dat delegaţiune d-lui Ion Prassa, inspector general al învăţămîntului primar, să asiste la serbările şcolare de eri.

O telegramă, primită de d. N. Cananău aduce ştirea tristă despre un groaznic accident de automobil, ale cărui victime mortale sunt d. deputat de Covurlui Georges Ventura şi soţia sa născută Callimachi. Automobilul, venind din spre Sinaia ar fi sărit în apă lîngă podul Ţincăleşti, producînd moartea nefericiţilor călători.

La ştiri telefonice, vom controla şi complecta această veste intristătoare.

Dl. A. D. Atanasiu, inspector de desemn, a vizitat astăzi şcoala profesională Sfîntul Sava din localitate.

D. general de divizie Hârjeu, ministru de răsboiu, avînd în vedere dispoziţiunile decretului din 12 Iunie 1912, cum şi numărul locurilor vacante pentru anul viitor şcolar în gimnaziul militar Craiova şi liceul militar Iaşi, a hotărît următoarele dispoziţiuni:

Pentru anul şcolar viitor sunt vacante la gimnaziul militar Craiova şi liceul militar Iaşi, următoarele locuri de bursieri şi solvenţi:

La gimnaziul militar Craiova: Cl. I 40 locuri de bursieri şi 20 locuri de solvenţi şi cl. II 3 locuri de solvenţi.

La liceul militar Iaşi: Cl. V 20 locuri de bursieri şi 40 locuri de solvenţi; cl. VI. M. 14 locuri de solvenţi.

Cl. VII-a R. 17 locuri de solvenţi şi cl. VII M. 12 locuri de solvenţi.

Pentru ocuparea acestor locuri vacante se va ţine concurs: In ziua de 1 August la Gimnaziul militar Craiova: în ziua de 8 August la liceul militar Iaşi şi în ziua de 16 August la şcoala militară de infanterie.

Serbarea „Coloniei şcolare" care trebuia să aibă loc Sâmbătă 18 a. c. s'a amînat pentru Simbătă 25 a. c.

Publicul doritor de a petrece cîte-va ore plăcute este rugat să asiste la această serbare de bine facere.

Biletele se vor găsi la intrare cu începere de la oarele 7 p. m., cînd va începe serbarea.

Sâmbătă 25 şi Duminică 26 Maiu, vor avea loc la Bucureşti mari serbări populare, în folosul „Căminului Românesc"—pentru educarea şi protecţia fetelor—pus, după cum se ştie, sub patronajul M. S. Reginei şi preşidinţia A. S. R. Princip. Maria.

Pentru aceste serbări direcţia C. F. R. a acordat reducere de preţ în toată ţara 75 la sută pentru cl. III şi 50 la sută pentru clasa a II-a şi a III-a,—în zilele de 24—27 inclusiv.

Dl. C. Disescu, ministrul cultelor şi Instrucţiunei publice, a cerut telegrafic d-lui P. Rîşcanu, decanul facultăţii de litere de la universitatea din Iaşi, să trimită rezultatul anchetei, cu care a fost însărcinat în chestia incidentului iscat între d-ni profesori P. Negulescu şi C. Rădulescu Motru cu M. Dragomirescu, în privinţa concursului la catedra de Estetică, etică şi sociologie de la facultatea de litere şi filosofie din Bucureşti.

Direcţiunea Liceului Naţional din localitate a intervenit la Direcţia Generală C. F. R. să trimită buletinele de reducere de 50 la sută pe căile ferate, pentru elevii care pleacă în vacanţă de 1 Iunie—15 Septembre.

La concursul organizat de societatea „Tinerimea Romînă" din Bucureşti, au reuşit următorii elevi de la Liceul Naţional din localitate:

Pentru limba Romînă, Adrian Brudariu, pentru istorie, C. Antonescu, Gh. Petrescu, Al. Petrescu, Gh. Brînzei şi Ion Leon, pentru muzică, Mircea Bîrsan şi pentru limba latină, Vladimir Gavrilescu.

D. revizor I. Virlănescu împreună cu d. I. Petrov., sub revizorul judeţului, vor alcătui astăzi tabloul centrelor de examinare a claselor a V rurale din Jud. Iaşi.

Un excroc.—Poliţia de siguranţă punînd în urmărire pe un individ care s'a prezentat să vîndă un inel giuvaergiului Lazăr Iosef, s'a constatat că e un periculos excroc, anume Paul Anghelescu, de loc din Bucureşti, pe adevaratul nume —Iorgu Sterian, condamnat în diverse rînduri la Galaţi şi în Capitală. A fost depus de parchetul iaşan la penitenciar.

Tribunalul Iaşi secţ. III a amînat pentru 18 Iunie procesul de cerere în faliment a firmei Fraţii Vasiliu, Coch şi Cociovschi cu emblema „Moara Nicolina", de către cassa Ioseph Abramovitz.

Mutări în învăţămîntul rural primar:

— D. C. Tomescu s'a transferat dela şcoala din Bahna, la Cîrlig-Roman.

— D-ra Valeritza Andrei, învăţătoare la Miclăuşeni Butea — la Săbauani-Roman.

— D. Anibal Gheţu, dela Broşteni-Holda Suceava, la Miclăuşeni.

— Ioan Dăscălescu, de la Mogoşeşti—Bacău, la Săbăuani-Roman.

— Gh. Beloiu, dela Roriosi ruşi la Giurgeni Români.

— Maria Manoilescu, institutoare Vaslui, la şcoala de fete no. 2 Bârlad.

— C. Platon de la Mărgineni Bacău, la Sabaoani-Traian.

— D-ra Lucia Filip, conducătoarea grădinei de copii detaşata la Brăila.

Sportul în Iaşi. — In ultima şedinţă a comitetului societăţei de gimnastică—sport şi muzică, discutîndu-se statutele s'a stabilit că interpretarea ce trebueşte dată prescripţiunilor acelor statute este că: *gimnastica este scopul principal al acestei societăţi, şi ea este legătura de unire a tuturor reacţionarilor.* Nu ezte admisibil ca un membru să facă parte numai dintr'o secţiune fără că mai întâi să fie membru activ al gimnasticei sau al sporturilor. Secţiunea muzicei a fost anexată celorlalte secţiuni de sport, numai cu scopul de a contribui la desvoltarea organelor vocale şi a simţului de ritm şi măsură fără a căta să devie vreo dată o asociaţiune corală propriu zisă, care n'ar avea nici o raţiune între sporturi.

Cu începere de la întâi Iunie, se va pune la dispoziţia membrilor o nouă sală, perfect amenajată pentru tir şi scrimă. Pentru ambele secţiuni se vor face însemnate comenzi de material în străinatate. Comitetele acestor două secţiuni s'au luat angajamentul ca, în cel mai scurt timp, să dea toată însufleţirea de care au nevoe aceste agreabile sporturi.

La sfârşitul lunei viitoare, frumosul cîmp de sporturi, ce este în construcţie pe platoul dela Copou, va fi complect terminat. Este destinat jocurilor gimnastice ca lavn-tennis, foot ball, oina şi altele. Va fi pus sub dirijarea unui comitet de doamne din elita oraşului.

S'au mai ales două comisiuni care vor elabora proecte pentru construirea unui basin de notaţiune, şi organizarea sporturilor de vară.

Senatul universitar, unit cu consiliul facultăţii de medicină a recomandat în unanimitate pe d. d-tor I. Vintilescu, ca profesor titular la catedra de farmacologie chimică şi Galenică.

Senatul universitar a acordat d-rei Elena Nicodem premiul de 300 lei din fondul P. Poni.

Institutorii Gheorghe Ştefănescu. Ioan Tăzlăuanu, Marie Savinescu, Eufrosina Teodorescu, C. Andriescu, Maria şi Constantin Buţureanu sunt invitaţi a se prezinta la revizoratul şcolar pentru a-şi primi sumele acordate pentru munca suplimentară cu adulţi.

Serbarea în folosul coloniilor şcolare anunţată pentru 18 Iunie a fost amînată pentru Simbătă 25 Iunie. Vor fi distracţiile cele mai variate şi va lua parte întreg publicul iaşan.

După insistenţele unanime ale Ieşanilor se reprezentă astă seară Vineri pentru ultima oară opera complectă „Quo vadis" constînd din 6 părţi mari. Spectacolul devenind astfel foarte mare, reprezentaţiile atît în „Grădina Traian", cît şi în sala circului Sidoli, vor începe fix la ora 9 seara.

Ca şi în toate centrele mari civilizate, această monumentala operă, (adaptare după scrierea romanţierului-istorician E. Sienkiewicz), obţine şi în oraşul nostru un strălucit succes.

Filmul care se reprezintă „Quo Vadis" este o adaptare fidelă şi însufleţită după scrierea lui Sienkiewicz. Bogată în numeroase figuri, exactă în cele mai mici detalii, această desfăşurare este realitatea însăşi „Quo vadis", este o operă magistrală de evocaţie.

Mîne Simbătă matineu la 5 ore la Circul Sidoli, şi seara la 9 ore mare reprezentaţie în Grădina Traian, cu program nou în 5 părţi cuprinzînd între altele: „Pasiune învingătoare", roman în trei părţi cu d-ra Gabrielle Robine şi Alexandre de la Comedia Franceză—Clasicul oraş Nisa (Italia)—O eroare, comedie —Cele mai recente numere din Pathé şi Eclair-Jounal, ziarele însufleţite etc.

Duminică 26 Mai, program nou duminical de asemenea în 5 părţi.

Curtea secţia I-a a primit azi apelul inculpatului Gheorghe Popescu fost perceptor fiscal condamnat de tribunalul Fălciu la 2 luni închisoare achitîndu-l de ori-ce penalitate.

Congresul mecanicilor

Azi a avut loc a doua şedinţă a congresului mecanicilor, început eri.

Dezbaterile încep la orele 8 dimineaţa după ce preşedintele dă cetire unei telegrame venită de la mecanicii din Buda-Pesta, care urează fraţilor romîni succes şi unei telegrame trimisă de d. Const. Mille.

Se intră la ordinea de zi.

D. Pavel Rădulescu din Craiova, mulţumeşte celor ce au contribuit la reuşita congresului.

D. Varicilă din Galaţi, face apel de a se uni şi solidariza tot mai mult, mecanicii din ţară.

D. Apostol Arămescu, cere să se alcătuiască un memoriu şi să fie înaintat direcţiei C. F. R. prin care să se ceară ca avansările să se facă pe viitor numai conform cu regulamentul. De asemeni să se numească şi un delegat al mecanicilor în cazuri cînd se va face anchetă pentru a se amenda pe mecanici, cum şi regulamentarea orelor de serviciu.

D. Ştefan Apostol din Adjud, se uneşte la cererile d-lui Avrămescu.

D. Teodor Manoliu din Iaşi, luînd cuvîntul, cere să se organizeze filiale în diferitele oraşe ale societăţei „Locomotiva" şi mai cere ca direcţia C. F. să alcătuiască cîte un tablou în vederea avansărilor ce urmează a face, conform regulamentului.

D. Gh. Teodorescu din Ploeşti propune a se cere direcţiei, ca aceasta să procure mecanicilor cojoace şi căciuli pentru timpul ernei, cînd munca nenorociţilor mecanici e foarte grea şi anevoiasă şi lefile mici.

D. Ştefan Niculescu citeşte un memoriu al membrilor filialei din Galaţi, care cere ca mecanicii să fie asiguraţi în cazuri de accidente; să se regulamenteze orele de serviciu la zece pe zi, şi orele suplimentare să fie plătite aparte.

Cere să se numească şi cîte un delegat dintre mecanici, în cazurile de anchetă la deraieri sau accidente, altfel mecanicii socotindu-se nedreptăţiţi întotdeauna. Propune ca avansările să se intervie la c. f, ca să fie făcute şi după merit şi după vechime. Cere gratuitatea vizitelor medicale şi a medicamentelor pentru familia lor şi suprimarea taxelor de intrare în spital.

Pensiunile să li se acorde după 30 ani de serviciu, în sumă de 70 la sută din salar şi să li se acorde tuturor ajutor de chirie.

D. Alexandru Şocarici din Piteşti, face o comparaţie între viaţa şi munca mecanicilor, grea, fără răgaz, cu responsabilitate de noapte şi cea a celorlalţi funcţionari, arătînd şi boalele speciale acestor muncitori.

Vorbeşte de activitatea şi atenţia dată mecanicilor de toţi foştii lor directori. Cere ca memoriul ce va fi prezentat corpurilor legiuitoare să prevadă şi cele expuse de d-sa, cum şi următoarele: Pentru atingerea celor 30 ani de servicii, cari dau dreptul la pensie să se numere şi cei 5 ani ce fac ca fochişti.

Avansările să fie făcute obligator la 2 ani. Să se acorde chirie tuturor fără excepţie. Să se sporească preţul chilometrilor parcurşi, Modificarea actualei legi a pensiilor. O casă de asigurare a personalului. Liber parcurs cl. II pe liniile ferate elevilor mecanici.

Cere să se dee delegaţie cîtorva mecanici, care să prezinte memoriul d-lui A. A. Badareu, ministrul de lucrări publice, care are multă bunăvoinţă pentru obţiduiţi, cum şi corpurilor legiuitoare în Iunie.

D. Bruteanu, cere ca mecanicii deveniţi şefi de depou, să fie făcuţi după 25 ani pensionari.

A. Rusu din Piteşti, cere să se scoată o revistă şi să se stabilească legătura cu mecanicii din străinătate.

Propune a se trimite tuturor mecanicilor din capitalele străine, următoarea telegramă:

Fraţi şi colegi,

„Intruniţi în primul congres şi găsindu-ne la răspîntia de unde se bifurcă lumina de întuneric, către voi fraţi internaţionali de muncă, întindem braţele cerînd să ne primiţi în sînul vostru, în federaţia voastră, unde vom găsi ceea ce ne trebue.

„Să trăiţi, să trăiască toţi mecanicii conducători de locomotive din Europa, pentru înfăptuirea idealului nostru profesional.

Corpul mecanicilor din Romînia.

*

Mai vorbeşte d. Petru Tecuceanu din Piatra şi apoi şedinţa se suspendă.

Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iaşi, organizează pentru seara de 1 Iunie a. c., în sala Circului Sidoli, o frumoasă seară dansantă.

Muzica militară a regimentului 13 Ştefan cel mare, va cînta în tot timpul seratei, cele mai noui şi frumoase arii.

Biletele de intrare pentru această seară, se află de vînzare la tipografia H. Goldner, precum şi la tipografia „Dacia".

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte.*
Adresa la ziar.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI ŞI GURA
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Liceul Militar Iaşi
Aduce la cunoştinţă că în ziua de 1 Iunie a. c. va ţinea licitaţie pentru aprovisionarea echipamentului elevilor pe 1913 | 914.
Pentru ori ce informaţii doritorii se vor adresa şcoalii.

ULTIMA ORA

Noul judeţ al Silistrei

„Epoca" prinsă în flagrant delict de falş

Dimisiunea d-lui Th. Rosetti

„Cuvîntul" denaturează adevărul. Acţiunea guvernului aprobată de către d-nul Th. Rosetti fost preşedinte al Senatului

Bucureşti.—Ziarul „Presa" publică următoarele:

„Cuvîntul" din Iaşi denaturează cu ştiinţă adevărul cînd afirmă că d. Th. Rosetti şi-a dat dimisiunea din preşidenţiea senatului, contra acţiunei guvernului".

„In realitate d-nul Th. Rosetti a stat „la putere numai pînă după votarea protocolului, tocmai în semn de aprobare „demonstrativă a acţiunei guvernului, prin „opoziţie cu atitudinea d-lor Carp şi Filipescu pe care preşedintele senatului a „desaprobat-o".

D-sa a mai declarat în consfătuirea dela d-nul Olănescu că nu-le poate urma.

Dl. Teodor Rossetti a dimisionat pentru că vrea să se retragă la Piatra-Neamţ.

O NOUA CURTE DE APEL

Bucureşti.—Imediat după incorporarea definitivă a Silistrei, guvernul va depune în parlament un proect de lege pentru crearea unei noi Curţi de Apel, cu o singură secţiune, numai pentru judeţele: Silistra, Tulcea, Constanţa şi Ialomiţa.

Reşedinţa curţei va fi la Constanţa.

Populaţiunea aromînească cere încorporarea la noul stat Albanez

Bucureşti.—Ziarul „Neue Freie Presse" în ultimul său număr publică următoatoarele:

Intre aromînii din sangiacurile Ianina şi Argincastro s'au început, după cum ne anunţă o ştire din Vallona, *o mişcare puternică, care va lua proporţii, în cazul cînd ţinuturile locuite de ei vor fi anexate Greciei.*

Notabilii aromîni s'au adresat guvernului provizor albanez şi au declarat că dorinţa aromînilor este ca ei să fie încorporaţi noului stat albanez.

Populaţiunea aromînă de care este vorba, se compune din vre'o două sute mii suflete.

Consiliu de Miniştri

Bucureşti.—Astă-zi va avea loc la ministerul de interne un consiliu de miniştri sub preşedenţia d-nului Titu Maiorescu.

AL 33-lea JUDEŢ

Reprezentanţii jud. Silistra în parlament

Bucureşti.—In Octombre viitor vor avea loc alegerile parlamentare pentru noul judeţ ce se va înfiinţa cu capitala Silistra. Se vor alege 4 deputaţi şi 3 Senatori.

Reprezentanţii noului judeţ vor lua loc în Parlament în sesiunea ce va începe la 15 Noembre viitor.

M. S. Regele la Constanţa

Bucureşti.—M. S. Regele pleacă astă-zi la amează la Constanţa unde va sta 4 zile.

Intrunirea comitetului executiv al partidului liberal

Bucureşti.—Mîne dimineaţă se întruneşte comitetul executiv al partidului liberal.

In acest scop, domnul Brăteanu soseşte astă-zi la Bucureşti, venind de la Florica.

Teribilul accident din Valea Predealului

Două automobile.—Zarea acoperită de praf.—Un stîlp de telegraf şi o mlaştină pricinuesc accidentul şi provoacă moartea lui Jorj Ventura şi a soţiei sale.

Bucureşti.—Deputatul Georges Ventura venind de la Predeal într'un automobil, pe care îl conducea singur, avînd ca pasageri pe soţia sa şi pe un şofer, înoptă pe drum.

In dreptul mănăstirei Tiganisteni, la o departare cam de vre'o 35 klm. zarea fiind acoperită de praful ridicat de către un alt automobil ce mergea înainte, automobilul lui Ventura a virat alăturea de şosea izbindu-se de un stîlp de telegraf, izbitură care a provocat răsturnarea maşinei într'o mlaştină.

Nefericitul Ventura şi soţia sa au fost prinşi sub automobil şi înpîntaţi în mîlul mlaştinei pînă la o adîncime de 4 5 cm. astfel că ambii au fost sufocaţi.

D-na Ventura era născută Calimachi şi şi era sora principelui Calimachi din Botoşani.

Şeferul a fost aruncat afară din automobil fără să fi suferit o lovitură mai gravă.

Primindu-se ştiri telegrafice la Bucureşti d-nul Moruzzi prefectul de poliţie a luat grabnice măsuri pentru a se trimite ajutoare.

La sosirea ajutoarelor, nu s'au putut găsi de cît cadavrele soţilor Ventura, care fuseseră scoase de sub automobil.

Ambele cadavre au fost aduse astăzi dimineaţă în Bucureşti.

„Epoca" prinsă în flagrant delict de falş

Bucureşti.—Ziarul „Presa" de astăzi, publică următorul comunicat:

„Epoca" care a plăzmuit un falş pentru a plasa o infamie înjghebată contra d-lui Tache Ionescu a fost prinsă în flagrant delict de mistificare a opiniei publice.

Acum gazeta d-lui Filipescu tace parcă nici n'ar şti despre ce e vorba.

Incă odată somăm „Epoca" să indice data şi numărul ziarului „Neue Freie Presse" în care ar fi apărut telegrama publicată de „Epoca", în care se spune că d. Tache Ionescu ar fi declarat d-lui Daneff, că pentru România linia Turtukaea-Balcik, n'ar prezenta nici o importanţă.

Scornitura s'a făcut dublată de un fals patent spunîndu-se că chestiunea acea a fost desbătută în termini categorici şi cu Daneff şi cu contele Lihnovski ambasadorul Germaniei la Londra, căruia după argumentarea d-lui Filipescu, preşedintele Sobraniei bulgare, ar fi făcut confidenţa cu imaginata declaraţie a şefului partidului conservator-democrat.

Un elementar bun simţ de cinste impune „Epocei" să se explice asupra incalificabilului act de care s'a făcut vinovată.

Mişcarea în magistratura

Bucureşti. — Intre mişcările în magistratură se vor face şi următoarele: Dl. Cihodariu va fi numit prim preşedinte la Bacău. D. Patron prim preşedintele tribunalului Bacău va fi trecut la Galaţi.

D. Coroi Jud. de şedinţă la Iaşi va fi trecut judecător sindic în locul d-lui Cihodariu.—D. Lefter Dimitrescu prim-procuror de Iaşi va fi trecut în locul d-lui Vîrgolici la Roman.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri. etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgie*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ți.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.*

PURTE-PUTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

1er, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi gratuit de l'Album sur demande

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

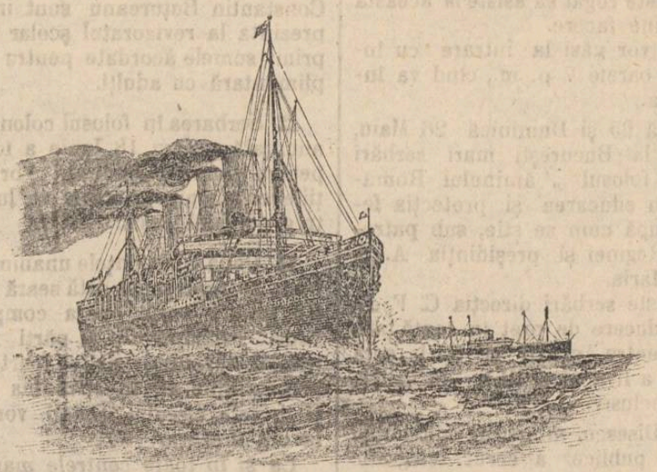

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacţia şi Admin.: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul X No. 1887 — Duminică 26 Mai 1913

Nestabilitate socială

Facem în fiecare zi constatarea tristă, ba am putea zice dureroasă că organizaţia noastră de Stat, precum şi cea socială n'au o aşezare temeinică. Deosebitele păturí, cari alcătuesc societatea noastră, stau într'o veşnică schimbare şi prefacere.

Ceia ce le agită mai mult, este dorinţa unui traiu mai bun, de aceia ce-i ce compun aceste păturí sunt şi veşnic nemulţumiţi. Aceasta însă nu e un r'u, ci din contra.

Dl. Titu Maiorescu, Presidentul consiliului de miniştri, vorbind în chestiunea diferendului nostru cu Bulgaria, zicea că ar fi vai de ţara aceia, care s'ar declara perfect mulţumită. O asemenea ţară n'ar mai fi susceptibilă de progres.

Dar ceia ce zicem despre o ţară îşi găseşte apreciare negreşit şi cînd e vorba de indivizi. Şi individul care s'ar mulţumi cu prea puţin, ar cădea tot în asemenea categorie. Nici dînsul n'ar mai merge înainte, n'ar progresa.

Dacă însă observăm cum stau astăzi lucrurile la noi, din acest punct de vedere, n'ar prea fi locul să ne măgulim. Cum ziceam mai sus toate păturile noastre sociale se mişcă, toate vor să-şi croiască o viaţă mai bună, dar cu preţul sacrificării a ceia ce ar fi necesar pentru buna rînduială a societăţii, adică *stabilitatea*.

De aceia vom zice ca şi alţii, dar nu tot cu acelaş înţeles, că la noi prea puţini sunt acei cari se găsesc la locul lor.

Eu socotesc că un însemnat pas se va fi făcut cînd vom fi ajuns a ne mulţumi mai cu puţin. Dacă e natural ca fiecare să dorim şi să aspirăm la mai bine, ar trebui să judecăm bine în ce trebui să se rezume acel mai bine. Toată lumea a lăudat pe vecinii noştri Bulgari. Noi înşine, comparîndu-ne cu dînşii ne-am găsit inferiori lor. Imi amintesc că însuşi scriitorul nostru de seamă, M. Sadoveanu, în una din povestirele scrise în „Universul" lăuda pe Bulgari şi ni-i dădea ca exemplu de imitat.

Dar cînd lauzi pe Bulgari, lauzi frugalitatea, traiul simplu şi modest.

Şi dacă aşa este, eu socotesc că a venit timpul ca şi noi să judecăm mai bine. Nu e nevoe să ne întoarcem la frugalitatea primitivă a strămoşilor ori măcar la aceia a Bulgarilor, dar tot nu e bine să lăsăm cîmp liber tuturor dorinţelor noastre. Trebue să ne gîndim că sunt două extreme în această ordine de lucruri: simplitate ori lux. Intre ele însă e o scară întreagă care poate permite ori ce progres. Şi ferice de un individ ca şi o ţară, cînd va şti şi va putea să rămînă între acele extreme.

Noi în multe ocaziuni am sărit de la o extremă la alta, sau mai bine zis stăm în unele privinţi la o extremă, iar în altele la cealaltă extremă.

Să ne uităm numai la învăţămîntul nostru rural şi ne vom convinge de cele aici spuse. Viitorii învăţători sunt crescuţi în palaturi somptuoase. O şcoală normală nu e o şcoală ca ori-ce şcoală, ci un adevărat palat. Elegantă pe din afară, înăuntru are scări de marmoră şi mulţime de lucruri, cari pot fi comode, dar superflue.

In ministerul Instrucţiunii pare că e o tradiţie să nu se refuză nimic, dar absolut nimic şcoalelor normale. Dacă ele nu-s mai luxoase de cît sunt, aceasta vine de acolo că cei ce le conduc sunt siguri că sunt lucruri care se pot şi sunt altele cari nu se pot. Dar aşa cum e tradiţia, cred că ori ce s'ar cere pentru luxul unei asemenea şcoale, s'ar da.

Insă învăţătorul odată eşit din palat, intră de multe ori într'o adevărată colibă, unde trebue să înveţe pe fiii sătenilor. E uşor de văzut cată decepţiune în inima lui cînd de la o extremă trece la cealaltă?! Şi de multe ori aceste deziluziuni au repurcusiuni vătămătoare.

E bine dar să intrevedem în viaţa noastră un traiu mai bun, dar nu e bine să ducem aceasta la exces, nu e bine să ne creiăm trebuinţi factice, cari ne chinuesc cît trăim şi de multe ori ne duc pe căi primejdioase.

Organizările politice ale noastre contribuesc şi dînsele în mare parte la această nestabilitate.

Partidele politice ne fac de multe ori efectul că stăm oare-cum la pîndă.

Iată un tînăr, care n'are la activul său de cît un oare-care bagaj literar ori ştiinţific, dar şi acesta redus. Ştie însă să vorbească, poate scri. Lupta se începe, fie-care partid căutînd a şi-l apropia.

Şi cum se dă această luptă? Arătînd tînărului fie-care din partide, că poate aspira cît de sus, că sub auspiciile lui îşi va putea croi o viaţă aşa zicînd superioară. Altceva nu cere partidul de la aceşti tineri. De aceia asistăm la straniul spectacol după ce un partid a atras în chipul arătat mai mulţi aderenţi, după ce-i ţine oare care vreme, după ce le face oare-cum educaţia şi pune baza viitorului lor, se vede părăsit tocmai de aceştia?!

Această împrejurare încă contribue la aceia că nimeni aproape nu e la locul său.

Să facem, de exemplu, socoteala de cîţi profesori şi — à tout saigneur tout honneur,—începem cu cei de la Universitate se găsesc acolo unde avem pretenţiunea a-i fi aşezată?! Să fie oare mai mult de 3 ori 4 la sută, cari în adevăr sunt şi rămîn profesori?

Eu socotesc că este timpul să facem o revizuire a conştiinţei noastre. Este timpul să se înceapă o acţiune pentru reducerea trebuinţelor noastre şi ca Stat, precum şi ca indivizi. Acestea trebuesc mai bine şi mai sănătos apreciate.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Ne preocupă o gravă problemă: manualele de geografie de mîne.

Bine înţeles, e vorba de manualele referitoare la ţara romînească. Acele de astă-zi sunt condamnate să dispară.

In locul lor va veni manualul nou, avînd 33 de judeţe, 33 capitale de district, cuprinzînd judeţul şi oraşul Silistra, cu toate schimbările şi prefacerile legate de evenimentul istoric al încorporării noului teritoriu şi nouei cetăţi.

Nu ne putem gîndi la o.... reeditare a vechilor geografii, căci asemenea cărţi nu aveau fiinţă sub Mircea cel Mare, cînd Silistra era a noastră. Nu ne vom putea folosi nici de manualele bulgăreşti pentru studiul Silistrei, căci amicii noştri bulgari încorporează în manualele lor toată.... Dobrogia noastră.

Dar, fiind-că veni vorba de amicii noştri, să facem o propunere. Poate e bine să mai aşteptăm un pic. Războinici cum sunt, dacă se încurcă în niscai-va lupte noue,—cine ştie ce aduce ceasul..

Ocupăm şi cuadrilaterul şi incalte, facem o modificare mai radicală a geografiilor noastră. Tot o cheltuială...

„EPOCA" LA VIENA

Dacă am subliniat ieri, partea glumeaţă a invenţiunii debitată de „Epoca", privitoare la o aşa zisă declaraţie a prinţului Lichnovski, înregistrată de „Neue Freie Presse" nu însamă că, de fapt nu e în joc o înaltă chestiune de demnitate publicistică.

In ce ţară, în ce Capitală de judeţ se mai plăzmuiesc astăzi pseudo-telegrame din surse diplomatice? Unde mai are trecere orientalul obiceiu, de a se inventa *de toute piece* o ştire de o gravă importanţă şi care nu are nici un temeiu de cît lipsa de scrupule a unor ziarişti bizantini?

Cetitorii noştri cunosc afacerea. „Epoca" a plăsmuit un fals spre a plasa o infamie îndreptată contra d-lui Take Ionescu; — a fost prinsă în flagrant delict de îndrăzneaţă mistificare a opiniei publice, —gazeta d-lui Filipescu tace, nici nu mai ştie despre ce e vorba.

Incă odată somăm „Epoca" să indice data numărului din „Neue Freie Presse" în care ar fi apărut telegrama publicată de „Epoca" şi după care d. Tache Ionescu ar fi declarat d-lui Daneff că pentru România linia Turtucaia-Balcic n'ar prezenta nici o importanţă.

Scornitura „Epocei", dublată cu un falş patent, a fost desminţită în termeni categorici şi de d. Daneff şi de Prinţul Lichnowski, ambasadorul Germaniei la Londra căruia, după organul d-lui Filipescu, preşedintele Sobraniei bulgare ar fi făcut confidenţa cu imaginara declaraţie a şefului partidului conservator democrat.

Un elementar simţ de cinste, impune „Epocei" să se explice asupra incalificabilului act de care s'a făcut vinovată.

Iar pînă se va încumeta să răspundă, nu vom inceta să agităm— şi odată cu noi va agita toată presa cinstită—chestiunea falşei telegrame vieneze, chiar dacă nu are importanţa istoricei false telegrame de la Ems. △

MICI POLEMICI

De ce-i se zice ex-tribunului Fleva „butoiul fără fund?"

— Pentru că de multe ori îi s'a... înfundat cu gheşefturile publice.

*

Un supliment săptămînal al „Universului" a fost consacrat femenismului. Pentru aceasta ziarul a angajat mai multe... pene.

...Să sperăm că nu sunt de pălărie, adică pur femeniste,

*

D. Ion Miclescu a afirmat că dacă ar fi rege, ar fi... republican.

Numai de curiozitate, să-i ofere vr'un monarc o coroană cît de mică şi să-l vedem...

*

Cineva a zis că Fleva profanează justiţia.

Credem că o pro...fineazǎ omul finului.

*

Cel mai fericit în gruparea „Cuvîntului" este ex militarul L.. Pentru el, toată vremea, guvernul se... clatină.

Veşnică nesocotire

Suntem un neam care ne merităm pară-se soarta. O spunem aceasta cu atît mai mult, cu cît suntem siguri că, şi de data aceasta, vom trece cu îngăduinţa peste ultima jicnire ce ni s'a adus.

E cunoscut credem de toţi, cazul elevilor din Piteşti, care aflîndu-se în excursie de studii prin părţile Braşovului, au fost opriţi de a purta tricolorul naţional, duşi pe la toate autorităţile pentru acest fapt şi brutalizaţi de autorităţile maghiare.

Nu e vorba aici de elevi, poate nici de ofensa adusă profesorilor lor, sau celor ce-i călăuzeau. Din tot acest fapt nu iese de cît jignirea care se aduce naţiunei întregi, ţărei noastre şi simbolului ei. Drapelul e patria, spune cu drept cuvînt un dictor francez, şi cine-l nesocoteşte, atentează la viaţa ţării al cărui simbol el este.

Maghiarii, nesocotind însuşi legile lor care nu opresc—de cât printr'o aziatică interpretare şi printr'un salbatec patriotism—purtarea insemnelor naţionale,—aceşti maghiari,—care nu îngăduia doar românilor de sub schiptrul habsburgic purtarea acestor insemne,—au mers, tot deauna, tot atît de departe, chiar cînd a fost vorba de Romînii din ţara liberă, din ţara prietenă, aliată lor, doar cînd au avut de tras foloase pe urma acestei alianţe, care numai favorabilă nu ne-a fost nici odată.

Cazul nu e unic. Se repetă. In atîtea rînduri romînii din ţară au fost insultaţi, şi oprită de-a purta acest tricolor al nostru. Şi nimeni nu pare a-şi fi dat samă de importanţa acestui lucru.

Mai mult, cîtă vreme noi nu putem trece pe pămînt unguresc, purtînd ca o mîndrie pe pieptul nostru cocarda care să e vădească viaţa noastră de stat liber, maghiarii de aici îşi vîntură cu mîndrie şi sfidare drapelele lui Arpad şi Ştefan cel Sfînt, nesupărati şi neopriţi de nimeni.

Se va zice e un semn de mărinimia noastră,—de înnaintarea noastră faţă de ei. Şi nu e aici, şi n'ar trebui să fie.

Te poţi purta omeneşte cu cei de o menie. Poţi fi îngăduitor cu cel ce greşeşte şi se căieşte. Dar cînd aceste atentate se repetă,—cînd înjosirea nu rămîne ca un fapt întîmplător, datorit cîtor-va zeloşi şi nepricepuţi, ar trebui să ni se răspundă cu aceiaşi măsură.

N'au ce căuta în pămîntul maghiar prin hoţie, jaf şi abuz—romînesc însă—aceste culori, această icoană a drapelului nostru, cocarda tricoloră? n'are ce căuta, pe aceiaşi măsură, pe pămîntul nostru, prin jertfe şi statornicie, acelaşi drapel, care nu simbolizează de cît sălbătăcia cea mai condemnabilă, în mijlocul neamurilor europene înaintate.

Dacă e trecută legea dintelui pentru dinte, ar trebui să se ştie, să-i facem să ştie că nu se nesocoteşte astfel un popor de milioane, un neam liber, în acest veac al libertăţilor şi drepturilor consacrate şi recunoscute în deobşte.

Va şti să tresalte macar de astă dată conştiinţa adormiţilor noştri?

Dar vom reveni. **Dinu.**

Sunt ridicoli...

Felul în care „iubileazǎ" unele ziare, de talia „Epocei" vorbind despre amînarea creditelor nu este măcar odios,—ci este ridicol.

Cu atît mai de rîs, cu cît cele ziare, reprezentînd idealul „războinic", ar trebui să se declare mulţumite că guvernul e prudent şi rezervă excedentele, resursele supreme pentru cazuri eventuale.

Iar, în timp ce „Epoca" se bucură de amînarea creditelor, faptele vin să arăte căror necesităţi sociale răspund sumele destinate Căilor ferate.

Una din rezoluţiile Congresului camerelor de comerţ din Iaşi, este aceasta:

„...Camerele de comerţ şi industrie din ţară, întrunite în al 14-lea congres al lor, în urma discuţiunilor întemeiate pe raportul Camerei de comerţ din Craiova, relativ la traficul de mărfuri pe căile ferate romîne, cer cu cea mai mare insistenţă să se acorde imediat creditele necesare pentru a aduce la îndeplinire lucrările recunoscute ca absolut necesare de direcţia C. F. R.

Numai astfel se va pune capăt stării anormale de azi, atît de păgubitoare întregei noastre economii".

De îndată ce împrejurările vor reintra în normal — după cum toată lumea speră că va fi — creditele vor fi votate spre mulţumirea tuturor acelora cari nu exploatează într'un meschin interes politic momentan grijile mari ale ţării.

Ne avînd scrupulul de a se ţinea la înălţimea momentului, micii politicieni au un singur succes, — succesul de a fi ridiculi în faţa opiniei publice luminate.

Op.

ECOURI

Prima femee poliţistă pe care a avut-o Statele-Unite este Mis Alice Stebbins Wells, ataşată poliţiei din Los Angeles (Califormia). D-na Wells (se) lucrează de obicei în haine civile.

Dar exemplul a fost urmat şi dezvoltat în Philadelphia. Acolo, femeile poliţiste poartă obişnuit uniforma albastră şi la fel cu colegii lor masculini, poartă cîte o pereche de cătuşe şi un revolver (honni soit qui mal y pense).

Adăugăm totuşi că nu sunt special întrebuinţate la căutarea răi-făcătorilor periculoşi. Slujba lor specială este să se ocupe de tinerele femei izolate, şi să aresteze persoanele care caută să le întoarcă de la drumul drept.

Unii răutăcioşi afirmă că sunt astfel nevoite să se ocupe mult una de alta, pentru a-şi stabili reciproc prea desele „ocupări".

Dar aceasta e o „însărcinare" prea „grea" pentru bietele poliţiste, ori cît farmec femenin de încătuşare posedă...

*

Chinezii au credinţa că ochii concetăţenilor lor morţi în străinătate, nu se închid de cît cînd rămăşiţele lor se odihnesc în pămîntul patriei.

Sunt cîţi-va ani de cînd s'a fondat, în San-Francisco o asociaţie chineză, al cărui scop este de a procura odihna definitivă sufletelor tuturor chinejilor morţi în California de 50 ani încoace.

După multe demersuri, asociaţia a obţinut autorizaţia de a desgropa vre-o 6000 de cadavre, pentru a le trimite în China Peste cîteva zile, o corabie va lua această funebră încărcătură de 6000 mici lăzi conţinînd scheletele.

La sosirea vasului în China, aceste schelete vor fi îngropate cu toate onorurile datorite celor celor morţi în ţară străină.

OAMENI ŞI LUCRURI

...ŞI ELE

S'a amintit şi s'a lăudat numai în treacăt, prea în treacăt, elementul care a contribuit a desăvîrşi înfăţişarea de frumuseţe şi de pitoresc în alcătuirea grupurilor ce au concurat, pe platoul abatorului, cu exerciţii de gimnastică: prezenţa elevelor.

Nimeni nu tăgăduieşte astă-zi însămnătatea gimnasticei pentru *ele*. Erau numai glasuri de îndoială în ce priveşte utilitatea ei din alt punct de vedere: nu va scădea oare graţia prin cultul fizicului, într'un înţeles mai realist, mai pedagogic al cuvîntului?

Temeri de felul acesta au rostit, în descrierile din urmă, cugetători însămnaţi şi fără prejudecată. Era neîncredere în sentinţa pe care a scris-o Emile Zola: „La femme ne sera jamais que ce que la nature veut qu'elle soit".....

In a sa „l'Eve future" scriitorul Jules Bois zugravind o educaţie în formele ei americane, prevestia „mai puţină pasiune şi mai puţină pudoare.... ; mai puţin farmec şi mai multă rezistenţă ; mai puţină iubire şi mai multă gîndire".

Iar iubitorul de paradoxe Nordau, vedea „lumea în care femeea dispută barbatului un codru de pîne"—şi se temea de forţa ei fizică în această lume a luptei pentru traiu."

Şi cu toate acestea impresia ce ne lasă trecerea „echipelor" de eleve iubitoare de sport; asociarea lor la grupele cari „luptă"—ne lasă o desăvîrşită impresiune de frumos şi de farmec, nevătămată de consideraţiuni filosofice, „morale" şi sociale.

Criteriul însu-şi al frumuseţei, al graţiei se schimbă şi evoluează. Putem privi cu linişte şi cu mulţumire apropierea vremel cînd şi *ele* se vor împărtăşi de avantagiile bunei dezvoltări fizice, dătătoare de energie, de rezistenţă, de forţă şi sănătate, fără ca *pentru noi* să se piardă nimic din darul lor de a plăcea şi a fermeca, de a rămînea femei, într'un cuvînt.

Rodion

O Şcoală de Horticultură

pentru fete în Franţa

Ideia, că şi femeia e aptă pentru or ce funcţiune, prinde din ce în ce rădăcini. Dacă cu toate aceste n'o vedem de obiceiu ocupînd toate funcţiunile, pricinile sunt de a se căuta ori în prejudecăţi ori în lipsa de nevoie.

Se vede însă că astăzi nevoia e mai mare de cît puterea prejudecăţilor, de aceia vedem pe femei îmbrăţişînd meserii de acele la care altă dată nu ne-am fi gîndit de loc.

Cine s'ar fi gîndit, bunoară, acum cîţiva ani, că femeile vor îmbrăţişa agricultura. Ei bine, în Elveţia sunt femei cari se ocupă cu Horticultura.

Şi la Corbière, pe malurile lacului Neuchâtel, există o şcoală de horticultură pentru fete şi alta la Villenevre, lîngă lacul Geneva.

De curînd şi Franţa a fost înzestrată cu o şcoală superioară de horticultură pentru fete. Şcoala aceasta este situată pe un platou la o înălţime de 100 metri la Brie-Comte-Robert, la o oră depărtare de Paris.

Grădina şcoalei ocupă o întindere de 6.500 metri.

Invăţămîntul cuprinde cursuri teoretice, încredinţate profesorilor de la Universitatea din Paris, şi aplicaţiuni practice.

Materiile sunt: Botanica, Zoologie, Geologie, Chimie şi fizică horticolă. Cultura generală. Cultura potojeră. Arboricultura fructiferă. Arboricultura de ornament, Floricultura. Arta grădinelor. Desemn. Avicultura, Apicultura. Mici lucrări de tîmplărie şi dogărie. Drept rural.

Fiecare curs este urmat de experienţe, de demonstraţii sau de aplicaţii pe teren. Elevele lucrează în grădină, în afară de orele de lecţiuni şi sunt exercitate la tot felul de operaţiuni practice de grădinărie, de creşterea păserilor şi de stupărie. Excursiuni şi vizite pe la stabilimentele horticule complectează aceste aplicaţiuni.

Şcoala vrea să deschidă fetelor toate carierele horticule. Ea îşi propune să formeze din ele proprietare instruite în deosebitele ramuri de horticultură şi capabile de a dirija personalul lor de grădină; persoane cunoscătoare în toate ramurile horticulturei.

Durata urmărilor este de doi ani. Lunele Ianuarie şi August sunt de vacanţă. Cîteva zile de vacanţă sunt şi la Paşti.

După trecerea unui examen, elevele capătă o diplomă sau un certificat.

Fetele sunt primite de la vrîsta de 13 ani în sus. Cele care nu posedă un cerfificat care să dovedească cunoştinţele liceului, sunt supuse la un examen de intrare.

In şcoli sunt trei feluri de clase: interne, externe şi amatoare. Preţul pentru internat este de 2000 fr. pe an, pentru externat 500 fr. plătibile înainte. Elevele sărace dar meritoase pot fi primite fără plată.

Direcţiunea şcoalei, precum şi Consiliul de Administraţie, Comitetul de Patronagiu al Şcoalei şi Consiliul Uniunei pen-

KALODONT

PASTĂ DE DINȚI

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Représentant: Sam. Löbl, Bucuresti.

tru învățământul Agricol și Horticol feminin, se vor ocupa de a plasa elevele care vor eși din școoli.

„Uniunea pentru învățământul agricol și horticol feminin" este o societate care își propune tocmai să propage printre femei ideea de a îmbrățișa carierele agricole. Școala înființată în Franța este îndeplinirea unuia dintre cele dintâi proecte ale sale.

C. V. Buțureanu.

Stiri din Berlin

(De la corespondentul nostru special)

Iubileul unui filo-romîn.—O surpriză.—10 Maiu în Germania.

Iubileul de 25 ani al directorului, prof. dr. Heck, al grădinei zoologice din Berlin.

Președintele societății directorilor grădinilor zoologice din Germania, profesorul dr. Heck, serbează azi în mijlocul nenumăraților amici, jubileul de 25 ani de cînd a luat în primire acest înalt post.

Acum cîtva timp într'o convorbire avută cu d-sa, mi-a exprimat marea sa simpatie pentru țara noastră.

Intre altele îmi spune că e ori-cînd dispus a da toate deslușirile cerute, în caz cînd vre-o persoană oficială din Romînia ar veni la Berlin pentru a studia admirabila organizație a grădinei zoologice din Berlin.

Se interesează mult de grădinele noastre și s'ar simți foarte fericit a traduce în fapt dorința exprimată mai sus.

Sub admirabila organizație a d-rului Heck, grădina zoologică din Berlin e socotită între cele mai renumite, atît în ce privește numărul animalelor sălbatice cît și specialitățile diferite ce se cresc în grădină de la vrista cea mai fragedă.

*

D-rul Heck s'a născut la 11 August 1860 în Darmstadt. Studiile zoologice le-a urmat la Universitățile din Berlin, Leipzig și Giessen. A succedat în demnitate defunctului director dr. Schmidt, cel întâi organizator al grădinei zoologice al Berlinului.

Cea mai nouă creație a d-rului Heck e „Aquariul" ce se va inaugura peste cîteva săptămîni în aceiași grădină. Jubilarul s'a distins prin o mulțime de scrieri literare în special zoologice.

Lucrează actualminte la o mare operă despre animalele sugătoare, care se va publica împreună cu opera d-rului Brehm despre viața animalelor.

*

Marele pictor berlinez, profesorul Meyerheim, cunoscutul „Tierfreund", amic al animalelor, și-a serbat acum cîteva luni ziua a 70-a a nașterei sale. Mare bucurie și surpriză i s'a adus de prof. doctor Heck prin aceia că în dimineața zilei de sărbătoare, s'a prezentat la locuința lui felicitîndu-l, avînd pe ambele brațe cîte un pui de leu, în vrîstă de cîte 3 luni.

Ne asociăm exprimînd de asemenea, felicitările noastre acestui filo-romîn și îi dorim să serbeze de asemenea jubiliul de aur.

*

Serbarea de 10 Mai a fost serbătorită de colonia romînă din Berlin, prin o escursie la Wansse.

Ministrul nostru d. dr. Bedimann n'a luat parte.

S. Z.

Epitropia Spitalului Israelit

IAȘI

Adunarea generală convocată pentru 19 Mai a. c., neputînd avea loc din cauză că nu s'a întrunit numărul de membrii cerut de Statut, în conformitate cu art. 23

Adunarea Generală

va avea loc irevocabil, cu orice număr de membrii,

Duminică 26 Mai a. c. ora 3 p. m.

în localul școalei „Cultura" din str. Gh. Mîrzescu.

La ordinea zilei fiind:

1) Darea de seamă și Bilanțul Spitalului pe 1912—13.
2) Votarea budgetului pe 1913—14.
3) Diverse propuneri.
4) Alegerea de epitropi.

Președinte, L. Juster.

Secretar, *Max Caufman.*

Iași, Mai 1913.

De la Universitate

Vineri 24 Mai c., „Seminarul de slavistică" al facultății noastre de litere, și-a ținut ședința.

Au luat parte pe lîngă profesor, următorii studenți și studente d-rele: Cărare, Strat, Marg. Ștefănescu, Colomei licențiate în litere, și d-nii Const. Alexandrescu, doctorand în litere, Panaite Popovici, Palade, Constantinescu, Răutu, Minar, Grigoraș, Negrescu.

A ținut conferință d. Panaite Popovici despre oare-cari relații ale bisericei romînești în Rusia în veacul al XVII, rezumînd, în această privință, o carte, cu izvoare istorice nouă, de curînd apărută. Rezumăm aci, în scurt, cele ce a spus d. Popovici:

O carte apăruută într'o vreme critică, cînd toată lumea se preocupă numai de mișcările răsboinice, și de chestiunile politice în legătură cu acelea, care merită a fi relevată, cu atît mai mult, cu cît prezintă o mare importanță pentru istoria bisericii romînești este aceea a d-rului Silviu Dragomir, profesor, intitulată: *Contribuții privitoare la relațiile bisericii romînești cu Rusia în veacul al XVII.* Extras din Analele Academiei Romîne. București, 1912, Prețul 2 lei.

După apunerea stelei vechiului și împărătescului Bizanț, creștinii ortodoxi din țările situate în răsăritul Europei, căutau mîngăiere, întărire și mai presus de toate ajutor material—milostenie—la o nouă împărăție închegată în nord, care doria să-și iea asupra-și rolul politic și bisericesc, pe care îl avusese împărăteasca cetate, întru cît se credea a-i fi moștenitoarea.

Romînii au început să facă pelerinaj la Moscova abia în veacul al XVIII, fenomen explicabil: 1) prin o lipsă mai frequentă a relațiilor politice și 2) prin o stare mulțumitoare a bisericilor din Romînia, care n'aveau nevoe să cerșească ajutorul puternicilor stăpînitori a toată Rusia.

Cel întâi peregrin a fost mitropolitul Ierimia la 1621. După el s'au îndemnat la drum alți călugări străini — mai ales greci și romîni.

Din Ardeal, cei d'ntâi peregrini au fost 2 călugări din mînăstirea Prislopului la 1629. Ținta călătoriei lor era să capete milostenie pentru a-și putea scoate mănăstirea din mîna unor domni unguri, cărora le datoriau 1000 de galbeni. N'au avut noroc să vadă luminata față a Țarului; cauza e că n'au prezentat scrisori de recomandare în regulă Voevodului din Putivlia (un fel de vamă pentru peregrini).

La 1645 se întîlnește în Moscova mitropolitul ardelean Jorest.

Cu 23 ani mai tîrziu găsim în Moscova pe mitropolitul Sava Brancovici, a cărui drum pînă aici pare a fi avut pe lîngă scopul restaurării bisericei mitropolitane din Belgrad distruse de Turci și ambiția de a lua parte la un sinod de archierei ortodoxi și o nuanță politică. La întoarcere a primit un hrisov de danie, pe baza căruia tot la 7 ani avea dreptul să vie în Rusia după milostenie. Asemenea hrisov se dădea numai persoanelor, ce cîștigaseră grația Țarului. Galata și Coșula singurele dintre mînăstirile romînești au avut parte de astfel de hrisoave.

Intr'o parte a lucrării sale d. dr. Silviu Dragomir arată influența picturii rusești asupra celei moldovene.

In altă parte zugrăvește în cele mai alese culori figura măreață și activitatea plină de zel a mitropolitului moldovean Dosofteiu, mort la 13 Decembrie 1694 în Zolkiew.

D. dr. Silviu Dragomir trateză în 2 capitole legăturile politice ale lui Gheorghe Ștefan din Moldova și Șerban Cantacuzino al Munteniei.

Aceste legături îndreptate în contra Turcilor n'au avut mai nici un rezultat.

Lucrarea și-o închee autorul prin a face aprecieri asupra unei scrisori din 1700 a Mitropolitului din București către patriarhul Adrian din Moscova, care rezumează și caracterizează relațiile țărilor romînești cu Rusia.

La sfîrșit se adaugă 56 documente rusești traduse în romînește, precum și 3 faximile.

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris și Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas și Urechi

oesofagoscopia, bronschoscopia, electrolisa

S'A MUTAT IN

strada Lăpușneanu No. 18 vis-a-vis de farmacia Konia

Consult. 9—12 a. m. și 3—5 p. m.

Litere-Științe-Arte

„Viața Romînească" pe Aprilie, an. VIII, No. 4, cuprinde un bogat sumar literar, polemic și beletristic.

Poetul St. O. Iosif, continuă excelenta traducere în versuri a poemului dramatic shakespearian „Visul unei nopți de vară". D. M. Sadoveanu reiea firul romanului început: „Neamul Șoimăreștilor", d. Ch. Drouhet, după o pauză, continuă valoarea serie de studii critice: „Modelele franceze ale lui Alexandri", distinse prin obiectivitatea curagioasă cu care profesorul iașan urmărește opera marelui poet în isvoarele ei de inspirație.

Găsim încă în acest număr bucăți semnate de G. Galaction, Radu Rosetti, Hortensia Papadat Bengean, Alice Călugăru, Ottilia Cazmir, T. A. Badareu, I. G. Duca, V. M. Ioachim.

Numeroase recenzii cu tendințe antisimboliste, analize de reviste etc.

*

O carte de actualitate care nu trebue să lipsească din biblioteca nici unui intelectual, este volumul d-nei Maria C. Buțureanu: „Femeia".

Problema indicată în titlu e studiată din toate punctele de vedere cu o adevărată erudițiune și în chipcu totul obiectiv.

*

Se anunță apariția unei foi satirice: „Fierul Roșu", sub îngrijirea d-lor Teodorescu Sion și Em. Grigoraș.

*

Ultimul număr din *„Noua Revistă Romînă"* cuprinde articole semnate de: C. Rădulescu-Motru. dr. Eugen Spirt, N. Moisescu, I. Rivale, D. Iacobescu, I. Iovanachi, Al. Iacobescu, Gr. Tăbăcaru și Margareta Dem. Teodorescu.

*

A apărut No. 4, anul III din „Ilustrațiunea Romînă" cea mai frumoasă, mai elegantă și mai luxoasă revistă ilustrată cu următorul bogat sumar semnat de d-nii A. de Herz.—Al. Tzigara Samurcaș. Von Minulescu.—Mircea Dem. Rădulescu. T. A. Teodoru. — Dinu Cezianu. — W. Winter.

Numeroase ilustrațiuni de actualitate împodobesc revista.

Desene originale de Ernst Stern (Berlin) și Paleologu (New-York).

*

STRUNA ZILEI

IN LUMEA FEMENISMULUI

Intre măsurile luate în Chicago pentru liniștea orașului este interzicerea... cucoșilor de a cînta.

Ziarele

O, asta întrece mult măsura
Ba, cred, sfidează și Natura...
Americani, a voastră-i vina
Că vă cîntă numai... gâina.

INFORMAȚII

In ultimele zile s'au declarat în oraș cîteva cazuri de febră tifoidă. Bolnavii au fost izolați în spitale.

Fleva-Fischer. — Se știe că Miercuri a venit înaintea tribunalului Iași, judecarea cererei de moratoriu a lui Berman Juster, al cărui pasiv de 1.200.000 lei e acoperit de un activ de două ori atît de mare.

Creditorii pentru peste un milion au făcut declarație de adeziune la moratoriu numai unul singur, cu o creanță de numai 2000 lei, a făcut opoziție pe cale de incident cu o chestiune prealabilă ridicată de d. N. Fleva.

Acel creditor, în justiție d. Stamatiu e în realitate Froim Fischer, rivalul la cuțite al lui Berman Juster, căruia nu-i iartă că i a stricat prețul la căile forate. pricinuindu-i o pagubă de vre-un milion de lei.

Froim Fischer, prin depozitarul său de lemne Stamatiu fostul ajutor de primar al Iașilor, a găsit prilejul de a se răzbuna contra lui Berman Juster, încercînd să facă predică la acordarea moratorului.

Aceasta e explicația deplasării d-lui Fleva de la București, spre a combate, printr'un chițibuș de procedură, acordarea moratoriului. La semnul făcut de Froim Fischer, tribunul s'a înființat la Iași, în calitate de reprezentant al figurantului acaparatorului de păduri din Moldova.

Căci, cum altfel s'ar explica faptul că un creditor pentru 2000 lei face opinie separată față de unanimitate posesorilor de creanțe, reprezentînd o sumă de peste un milion, restul pasivului? Iată deslegat ministerul deplasării și intervenției arțăgoase a d-lui Fleva — zice confratele nostru „Presa".

Astăzi 26 Mai, va avea loc în urbea Dorohoiu instalarea părintelui D. Grigorescu, doctor în teologie în postul de paroh al bisericei catedrale „Adormirea" din acea urbă. Instalarea se va face de P. C. econom N. Dăringă revizor eclesiastic. Vor asista și autoritățile din oraș.

Un gest duios. — Dintr'o relațiune ce primim prin poștă cu privire la moartea prematură a unui elev, Bonifaciu Săghinescu, extragem următoarele:

Lucru surprinzător, pentru vrista lui fragedă, fiind conștient de sfârșitu-i apropiat, cel din urmă regret i-a fost, că nu are parte să-și desăvîșească învățătura în liceul lui drag; și atunci, și gîndul de pe urmă tot pentru școală a fost; cu naivitatea lui copilărească, rugă pe părintele său, ca puțina sa avere proprie, anume *vre o 300 lei strînși la casa de economie, din donația unei rude, să fie lăsată liceului internat pentru ajutorul elevilor buni și săraci.*

Induioșată de atîta nobleță de inimă, familia a îndoit mica sumă și respectînd gestul frumos al nefericitului copil, în numele și spre amintirea lui, a consemnat 750 lei ca prim fond, rugînd direcțiunea liceului, ca venitul anual de 50 lei să servească ca premiu în cărți sau haine în fiecare an, unui elev bursier, meritos dar lipsit de mijloace.

D. dr. Th. Nicolau, directorul liceului internat, a primit această donație, mică dar înălțătoare pentru generațiile școalei, prin origina sa, fiind pornită de la ideea umanitară a micului elev de 13 ani, avînd calități sufletești cu mult deasupra nivelului comun și a destinat suma de 50 lei pentru premiul anului 1912—1913, purtînd numele: *„premiul elevul Bonifaciu Săghinescu"*.

De la societatea de binefacere „Jubileul Carol I-iu".—In ziua de 23 Mai a. c. membrii acestei societăți s'au adunat la biserica Bărboi spre a serbători cel de al 7-lea patron.

După terminarea slujbei, președintele acestei societăți în fața tuturor membrilor și a unui numeros public, au ținut o frumoasă cuvîntare arătînd pe scurt cum a luat ființă societatea, scopul și binefacerile ei.

In urmă luînd cuvîntul preotul Econom Știubei parohul bisericei, prin cîteva cuvinte calde și pline de înțelepciune zice că se simte mulțumit în sufletul seu, că această societate care poartă un titlu atît de măreț, prin frumoasa conducere ce face ca d-na Vasiliu să vină în ajutorul acestei societăți prin donațiunile ce a făcut.

După care formîndu-se un măreț și impunător cortegiu, în frunte cu Muzica militară și Drapelul au mers la grădinele unite „Flutur" (Perjoaia) unde s'a servit un mic banchet în onoarea tuturor membrilor la care au luat parte peste 180 membri, în tot timpul a cîntat muzica Regimentului, iar la întinsa masă au domnit cea mai perfectă liniște și un desevîrșit entusiasm.

Cu această ocasiune expediindu-se din partea societății o telegramă Majestății Sale Regelui, societatea a primit următoarea telegramă:

„Majestatea Sa Regele ne însărcinează de a vă înștiința că a primit telegrama ce I-ați adresat în numele societății d-v, și a vă arata tuturor Inaltele Sale mulțumiri.

Mareșalul Curței
General Adj. Mavrocordat

Cu ocasiunea patronului. d-l vice președinte al societății, Pascu, presintă d-lui Tomescu președintele societății un frumos serviciu de masă din partea comitetului, la care președintele în cîteva calde cuvinte mulțumește d-lui vice-președinte și întregului comitet pentru această înaltă atențiune ce i s'a dat după o muncă de 7 ani.

„Monitorul Oficial" No. 39, publică legea prin care comuna noastră este autorizată a contracta împrumutul de 2 milioane. cerut de primăria locală pentru complectarea lucrărilor de canalizare și pavare a orașului, cum și pentru construirea de noi canaluri și străzi.

In ziua de 16 Iunie se vor convoca colegiile electorale a comunelor Ciurea, Cucuteni, Galata și Uricani, din județul nostru, spre a proceda la alegerea noilor consilii comunale.

In ziua de 26 Mai, în localul școalei Costache Negri din suburbia Tatarași, sociatatea „Steaua Moldovei" va da o *șezătoare populară*, cuprinzînd: cîntări, cor, recitări și o conferință ținută de către Sf. Sa Preotul C. Dinescu.

Act de mulțumire

Prin aceasta aduc viile mele mulțumiri d-lui Doctor A. Spirt din Iași, specialist în boale de gură, gît, nas și urechi, pentru reușita operațiunei de gît „Ablația Vegetațiilor Adenoide și Amigdalelor Palative", făcută copilei mele scăpînd-o de ori-ce pericol și restabilind-o în timp de 5 zile.

Drept recunoștință îl recomand călduros publicului.

Cu stimă
M. Diamant
Iași, Str. Cismărie, No. 13

Concursul general de oină va avea loc la Constanța la 9 Iunie.

Din Iași vor pleca Liceul internat sub conducerea d-lui Dolijan, care a obținut anul trecut la Craiova premiul I și care nu va mai participa dar, la concursul parțial de oină din localitate, de la 26 Mai, și o a doua școală, care va obține premiul I la 26 Mai.

Conducător al jocului de oină din Iași de la 26, a fost numit d. Teodor Georgescu, fost inspector de gimnastică maistru din București.

Cu ocazia serbărilor de gimnastică din localitate, maiștrii de gimnastică întruniți acolo au hotărît să intervină pe lîngă Ministrul de instrucție pentru a se convoca un congres în care să se discute chestiunile privitoare la educația fizică și la modul de a se înlesni și ajuta organizarea unor așa de frumoase serbări.

La sucursala arhivelor statului din Iași e vacant un post de copist cu salar de 120 lei lunar.

Elevii școlilor secundare din Iași, vor face o excursie la Constanța în ziua de 9 Iunie și o frumoasă excursiune pe mare. Ei vor fi primiți de autorități și directorii școlilor din Constanța. îi vor găzdui.

Pentru aplicarea legei din 18 Martie 1912 în lipsa căreia urmează a se vinde și parcela în loturi la țarani moșiile statului și bunurile de mînă moartă, ministerul de domenii a pus în curs de vînzare o serie de moșii. In acest scop s'au depus la comunele de care ele aparțin planul de parcelare și tabloul de suprafețe și prețul loturilor, cu aratarea avansurilor de la 15 la sută la 20 la sută ce trebuie să se răspundă din preț înaintea comisiei de vînzare.

Planurile vor fi depuse la comună 2 luni — termen prevăzut de lege.

Țaranii doritori de a cumpăra loturi, trebuie să facă declarații de cumpărare complectate și legalizate de comunele unde domicliiază și apoi trimise de ei delegatului ministerului.

M. S. Regele a sancționat legea prin care se deschide pe seama ministerului de răsboiu un credit extraordinar în sumă de 15.000.000 lei dintre cari 7 milioane pentru vasele marinei militare și armamentul lor și 8 milioane pentru armamentul și munițiunile armatei de uscat

Diverse întîmplări

Strangularea unei alienate. — In șoseaua Moarei de Foc. No. 26, s'a găsit spînzurată de un cîrlig de la o fereastră, femeia Emilia Popovici. Nenorocita suferea de cît-va timp, de un început de alienație mintală.

D. Procuror Popacostea asistat de un subcomisar de poliție constatînd moartea a dispus tăerea streangului și transportarea cadavrului la morgă.

— *Dragoste pe furiș și batae pe față.*— Soții Costachi și Maria Irimiea din str. Frumoasa No. 50 au fost eri noapte atacați cu revolvere și cuțite de către soți Dumitru și Adela Ciobanu, s'au spart geamuri s'au spart capete, s,a făcut mare varsare de sînge. Cauza? Fratele Anei Ciobanu se iubește cu fata soților Irimiea

— *Sinucidere în șagă* — Un funcționar se zice că a încercat să se sinucidă, din cauza neînțălegerilor familiare.

Astăzi dimineață sinucisul s'a prezentat la birou la Primărie de teamă să nu devie postul său vacant.

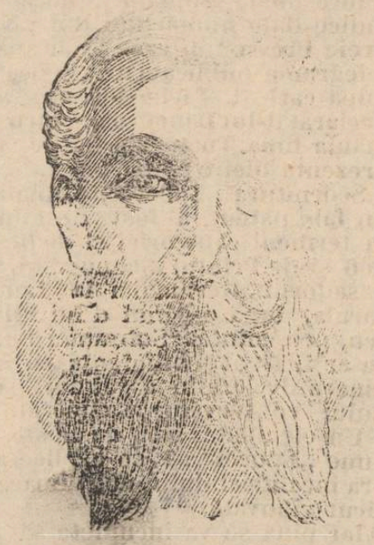

DE CE NU VOPSIȚI

PĂRUL Dv. ALB

cu

Vopsea pentru PAR Seeger

care vopsește imediat și în mod natuarl părul albit sau cărunt, după dorință în:

Negru, Brun, Castaniu și Blond

Intrebuințarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată.

Prețul unui flacon Lei 2.50

De vînzare la Farmacii, Droguerii și Parfumerii

Depozit general: București, Strada C. G. Cantacuzino 40

Ultime Informaţii

Moartea prea timpurie şi survenită în împrejurări atît de tragice a mult regretatului deputat de Covurlui, a produs adîncă impresiune în lumea politică unde defunctul Ventura număra unanime simpatii precum şi în societatea ieşană, răposatul fiind originar din Iaşi, fiu al fostului prefect de Iaşi, Gr. Ventura şi fiind astfel înrudit de aproape cu familia N. Canandu. Transmitem familiilor îndoliate cele mai sincere condoleanţe.

Gruparea „Cuvîntului" anunţă pe mîne o întrunire publică în contra unei presupuse alianţe romîno-bulgare.

In lipsă de oratori anonima grupare a apelat până şi la d. A. C. Cuza şi răsuflatul A. D. Holban.

Faute de mieux...

Cazuri noi de scarlatină s'au declarat astăzi în str. Nicolina, Arapu, etc.

Astăzi dimineaţă, d. rector al Universităţii a conferit timp de o oră şi jum. cu comitetul provizoriu al „Centrului Studenţesc".

Se crede că e vorba de o energică intervenţie a d-lui rector faţă de rezistenţa pasivă a vechiului comitet.

D. Al. A. Badareu, ministru de lucrări publice soseşte azi în Iaşi, unde va rămîne pînă mîine seara.

Mîni 26 Mai are loc în grădina „Zimbru" ultima din cele 4 mari serbări artistice şi cîmpeneşti organizate de societatea de binefacere „Sprijinul".

Examenul de Istoria Universală, cu d. profesor I. Ursu, vor avea loc în ziua de 17 Iunie, ora 9 a. m.

D. Ştefan A. Negruzzi, prefectul judeţului Iaşi, urmînd a pleca, în primele zile ale lunei Iunie la Londra, pentru a participa la congresul internaţional al drumurilor, unde va sta aproape 2 luni. Prefectura de Iaşi, va fi condusă de d. Bilciurescu, inspector administrativ.

Cu ocazia ploei torenţiale de eri trăsnetul a ucis pe Neculai Ciobanu, locuitor din comuna Stînca.

Tînărul Sotir Vidraşcu, din strada Morilor, a încercat să se sinucidă, bînd spirt denaturat.

In stare gravă el a fost dus la spitalul central.

Banchetul mecanicilor.—In saloanele Societăţei de sport şi gimnstică, a avut loc aseară banchetul congresiştilor mecanicilor.

Au luat parte peste 100 de congresişti. Cel dintăi tuast l'a rădicat d. Georgescu, preşedintele societăţei „Locomotiva", în sănătatea Suveranului şi a familiei regale.

Au tuastat apoi d-nii:

D. *Svicaretz* pentru Principele Carol, d. *Amancei* pentru ieşeni, d. *Bruteanu* pentru mecanicii din întreaga ţară, d. *Niculescu* pentru mecanici, d. *Cristea* pentru întemeietorii mişcărei mecanicilor, d. *Crudu* în memoria fostului director general Duca, d. *Sucaretz* pentru Corpurile legiuitoare, d. *Amancea* pentru d. Cotescu, actualul director general al căilor ferate, d. *Petrea Georgescu* pentru d. C. Mille, d. *Cristescu* pentru d-nii G. A. Scorţescu şi Georgel Mărzescu.

D. *Daneş*, rădică un entuziast tuast pentru d. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice.

Mai tuastează d. *Damian* pentru inginerul Carp, d. *C. Sava*, preşedintele societăţei *Expresul* pentru toţi ceferiştii cari luptă pentru cauza lor dreaptă.

Cel de pe urmă tuast îl rădică d. *Bruteanu* pentru presă, la care răspunde d. *Vasilescu*, directorul revistei *Lupta*.

Au urmat apoi recitări şi coruri — şi petrecerea a mai continuat un timp, în cea mai mare animaţie.

In informaţiunile date în ziarul nostru, eri s'a comis o eroare de zaţ punîndu-se *reacţionarilor*... în loc de *secţiunilor*.

Astă noapte pe la orele 12, fata Emilia Ostaciuc din str. Zugravilor, a încercat să se sinucidă aruncîndu-se în dreptul cantonului 111 înaintea trenului de marfă ce sosea din Vaslui.

Mecanicul observînd-o la timp, a oprit trenul şi numita fu salvată.

Unirea Educatoarelor Romîne îşi va ţinea obicinuita şezătoare duminicală, mîne Duminică, oara 3 p. m. în localul şcoalei primare de băeţi „Cuza-Vodă din suburbia Tataraşi.

Vor lua parte la această sezătoare pe lîngă d-nele membre şi vre-o cîţiva profesori universitari.

D. dr. Zosin va continua cu subiectul despre sănătatea oamenilor şi despre disvoltarea microbilor.

Sunt rugate atît d-nele membre din societate cît şi populaţiunea din acea suburbie, de a lua parte într'un număr cît de mare.

Serbarea „Coloniei şcolare" care trebuia să aibă loc Simbătă 18 a. c. s'a amînat pentru astă seară 25 a. c.

Publicul doritor de a petrece cîte-va ore plăcute este rugat să asiste la această serbare de bine-facere.

Biletele se vor găsi la intrare cu începere de la oarele 7 p. m. cînd va începe serbarea.

Congresul mecanicilor c. f. r.

— ZIUA III-a —

Şedinţa se deschide tot la orele 8 di mineaţa.

D. N. Georgescu, din Bucureşti, dă cetire următoarei telegrame, primită din partea d-lui Badareu, ministrul lucrărilor publice:

D-lui preşedinte al congresului mecanicilor c. f. r. Iaşi

„Vă mulţumesc pentru telegrama dv. şi urez ca deziderateie congresului să servească la îmbunătăţirea soartei clasei celei mai vrednică de interes, din serviciilor c. f. r.

„Voiu fi bucuros, să vă sprijin pe legi temeinice, spre a fi de folos dezideratelor votate".

Al. A. Badareu
Ministrul lucrărilor publice

Biroul congresului, în urma deciziilor luate, hotărăşte să mai adauge în memoriul votat în şedinţd de eri, următoarele două deziderate:

I) In caz de proces, în faţa justiţiei mecanicul să fie aparat de direcţia C. F. R. printr'un avocat al ei.

II) Dublarea chilometrilor fără economie, însă spre a se da un imbold economiilor, să se fixeze premii lunare, sau anuale, pentru cei care ar realiza economii mari.

Să ia în discuţie statutul societăţei „Locomotiva" şi se decide între altele ca în comisiunea de control a societăţii, să-şi trimită delegaţi şi filialele din Iaşi, Paşcani, Galaţi, Buzeu, Ploeşti, Piteşti, Turnu-Severin.

Viitorul congres s'a decis a se ţinea la Turnu-Severin.

După amiază congresiştii au ţinut o şedinţă discutînd chestiuni ce interesează societatea.

In astă seară vor părăsi localitatea.

Dezvelirea monumentului lui Burlă va avea loc în ziua de 3 Iunie.

Interesantele grupuri de eleve şi elevi care au luat parte la concursul şi la producţia de gimnastică din ziua de 23 Mai au fost fotografiate de către atelierele Weiss şi Packer.

D. inspector Berescu intrase în tratative cu o casă de cinematograf din Capitală pentru cinematografiarea jocurilor, dar timpul fiind prea scurt, nu s'a putut realiza iniţiativa, cel puţin pentru această dată.

Tot cu privire la aceste memorabile jocuri notăm că au fost mult admirate costumele noui ale elevilor de la Liceul Internat.

Judiciare.—Curtea de Apel s. I-a a respins apelul lui Adolf Linderman şi Eleonora Sigler, menţinînd sentinţa tribunalului de Bacău prin care inculpaţii sînt condamnaţi primul la 500 lei şi a doua la 200 lei amendă, pentru bancrută simplă.

Deasemenea a respins apelul lui Vasile Juncu, condamnat de tribunal la 100 lei amendă pentru bancrută frauduloasă şi contravenţie la legea firmelor.

— *Camera de punere sub acuzare* a respins opoziţia procurorului de Bacău, confirmînd ordonanţa judecătorului de instrucţie prin care se lasă liber la domiciliu falitul Iţic Anghelovici.

— A respins opoziţia procurorului de Roman, confirmînd ordonanţa judecătorului de instrucţie prin care pune în libertate din arest pe Elena Frenţ Cadar şi P. Rădulescu, acuzaţi de furt.

— A respins apelul lui Iacob Segal, menţinîndu-l arestat pentru bancrută frauduloasă.

— A ordonat arestarea şi trimiterea în judecata Curţii cu juri din Vaslui a Ioanei Gh. Curcudel, pentru dare de foc.

Astă seară Simbătă se reprezentă noul program al cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian", care cuprinde între altele:

Pasiune învingătoare, măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor franceze, în frunte cu d-ra Gabrielle Robine şi Alexandre de la Comedi Franceză, (trei părţi).

Clasicul oraş Pisa (Italia).

O eroare, comedie.

Villy şi ţaranul, scene humoristice.

Cele mai recente numere din Pathé şi Eclair-Journal, ziarele însufleţite etc.

Mîne Duminică 26 Mai, matineu la 5 ore ziua, la circul Sidoli, şi seara la 9 ore mare reprezentaţie în Grădina Traian, cu program nou duminical de asemenea în 5 părţi.

La 10 Iunie, va începe examenul de capacitate pentru medicii de spitale mixte.

Examenele se ţin la Bucureşti.

D. Theodor Berescu a fost însărcinat de minister să organizeze concursul general de oină din Constanţa. In vederea acestui scop d-sa va pleca Duminică la Constanţa.

Ministerul a dat delegaţie d lui Berescu să bată şi o medalie specială pentru concursul de oină şi gimnastică. Vor fi 300 de bucăţi. Se vor împărţi de asemenea şi diplome.

A S. Regele a bine voit a acorda medalia „Bărbăţie şi Credinţă" Cl. I d-lui Eugen Niculau.

Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iaşi, organizează pentru seara de 1 Iunie a. c., în sala Circului Sidoli, o frumoasă serată dansantă.

Muzica militară a regimentului 13 Ştefan cel mare, va cînta în tot timpul seratei, cele mai noui şi frumoase arii.

Biletele de intrare pentru această serată, se află de vînzare la tipografia H. Goldner, precum şi la tipografia „Dacia".

PAULINE LACHMANOWITZ
GHETZEL BUCHMANN
LOGODIŢI
Brăila P.-Iloaei
In loc de orice altă înştiinţare.

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte. Adresa Marie Sft. Andrei 52.*

BANI
Imprumută privatier la persoane solvabile.
Dobînda 5%, *plătind în rate în cursul de 5 ani.*
SCHAPIRA E.
Postlag Berlin 47.

ULTIMA ORA

FOCUL DIN BALCANI

Credite pentru armamentul ţărei

Executarea Protocolului

— Intrunîrea comisiunilor mixte —

— Consiliul de miniştri şi Protocolul —

Bucureşti.—Comisiunile mixte se vor întruni la Calaraşi sau la Giurgiu. Se poate chiar întîmpla, ca întrunirea să aibă loc la Rusciuc.

Descinderea la Silistra se va face, pe un vapor al serviciului nostru fluvial.

*

Consiliul de miniştri, ţinut eri, după resolvarea chestiilor curente, a discutat instrucţiunile ce urmează a se da membrilor comisiunilor, pentru a aduce la îndeplinire Protocolul.

Discuţia în această privinţă va continua în viitorul consiliu, care se va ţinea Mercurea viitoare.

Focul din Balcani

Circulara d-lui Maiorescu

Primul-ministru explică reprezentanţilor ţărei din străinătate care va fi atitudinea României, în cazul unui războiu dintre ţările aliate.

Bucureşti.—D. Maiorescu, prim ministru şi ministru de externe, a trimes o circulară către miniştrii noştri plenipotenţiari acreditaţi, pe lîngă cele şese Puteri Europiene, prin care sunt invitaţi să aducă la cunoştinţa guvernelor respective, că guvernul romîn a fost autorizat de parlament să execute protocolul de la Petersburg, cu toate că cele cuprinse într'insul nu corespund aşteptărilor ţărei.

Miniştrii noştri plenipotenţiari mai sunt invitaţi să aducă la cunoştinţa guvernelor respective, că România a făcut pînă acum toate jertfele pentru a ajuta la localizarea crizei balcanice şi pentru ca să nu iasă din ea o conflagraţiune europeană,—dar că în caz cînd atitudinea duşmănoasă, pe care aliaţii balcanici o arătă unii către aliţii şi de şi guvernul romîn, nu a perdut speranţa a vedea pacea în Balcani, — dacă însă s'ar întîmpla ca războiul să reînceapă în peninsulă, guvernul romîn se simte dator a preveni guvernele marilor Puteri, că România nu va putea rămînea indiferentă.

*

După cum se vede, această circulară desminte în mod formal ştirile tendenţioase exploatate la Sofia şi respîndite în ziarele vieneze, că România ar avea o înţelegere cu Bulgaria.

Intoarcerea Principesei Maria

Bucureşti.—A. S. R. Principesa Maria, soseşte Marţi în Capitală, venind din străinătate.

Noul Cabinet Ungar

Budapesta.—Contele Tisza a fost însărcinat cu formarea Cabinetului.

Convocarea Comitetului executiv Conservator

Bucureşti.—D. Ion Lahovari, Preşedintele clubului Conservator Central, a convocat pentru Mercuri, la d-sa acasă, pe membrii Comitetului executiv, în vederea alegerei unui comitet diriguitor.

Credite pentru armamentul ţerei

Bucureşti.— Pe seama ministerului de răsboiu, s'a deschis un Credit de 15 milioane, Care se va întrebuinţa astfel:

7 milioane pentru armamenvaselor militare.

8 milioane pentru armamentul armatei de uscat.

*

Predeal.— Eri a sosit aci o nouă comandă de arme şi cartuşe, destinate armatei noastre.

Ele se'n carcă 100 de vagoane.

Numire

Bucureşti.—Se dă ca probabilă numirea d-lui Marinescu, magistrat, ca secretar general al ministerului de Comerţ.

Epidemie de sinuciderî

Milano.—Aci a isbucnit o epidemie de sinuciderî.

Pe ziua de eri s'au constatat 12 sinuciderî, între care un bătrîn de 90 ani şi o copilă de 12 ani.

Se atribue aceasta căldurilor excesive ce domnesc aci.

Expoziţia din München

München. Secţia română din expoziţia de la palatul de cristal representată în jurul internaţional de d. delegat Tzigara Samurcas, a primit patru medalii: d. Mirea întăia, d-nii Luchian, Stefriadi şi Verona a doua.

Apropierea Turco-Greacă

Athena. — Kiamyl Paşa trecînd prin Pireu a fost întrebat de un redactor al ziarului grec „Estia". Fostul mare vizir a spus că o apropiere greco-turcă 'i pare nu numai posibilă dar şi necesară. După părerea lui, grecii nu pot trăi în bună armonie cu slavii balcanici şi prin urmare o apropiere greco-turcă ar fi rezultatul cel mai natural al evenimentelor.

Organizarea Albaniei

Londra.— Agenţia „Reuter" află că subiectul principal al discuţiunilor din intrunirea ambasadorilor de eri, a fost organizarea Albaniei, dar nici o hotărîre nu a fost luată.

CLINICA BOALELOR DE OCHI
Doctor C. Miclescu
Oculist operator
reîntors din străinătate
Strada Ştefan cel Mare No. 6
Casele magazia Kahanne
Consultaţiuni 3—6 p. m.

Un profesor *de limba romînă care să înveţe pe un tînăr german româneşte, se caută.*
A se adresa str. Sinagogilor No. 8.

Doctorul Halpern
Membru al Societăţei de Obstetrică din Paris
Vechiu mamoş parizian
Boli de femei — faceri — Genito-urinare
s'a mutat în strada Păcurari 5, deasupra Farmaciei Dr. Căpăţină, vis-a-vis de Tuffli.

Grigore Dimitrescu
profesor universitar—fost magistrat
AVOCAT
S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor)
Consultaţiuni 7 — 8 seara.

VACCINARI
practică
Dr. A. STEUERMAN
— Str. Cuza-Vodă 13 —

Dr. L. FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult 10 –11 şi 3—5.

Ocazie *Mărfurile de la falimentele Luvru şi Fraţii Gross s'au pus în vînzare pentru un scurt timp cu preţurile foarte reduse în magazia din str. Ştefan Cel Mare, (foasta Alter David). Ieşeenii au prilejul de a profita de această ocazie rară.*

De vînzare *Casele din Str. Costake Negri (Veche) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magasinul Fraţi Bach tetz.*

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:
Apele Mineralizate Sinteza
Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI
sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.
Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU**, şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".
Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATĂ a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.
Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca „SINTEZA".
Refuzaţi ori ce substituţie.
La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.
— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele însufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentaţii cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible] Nevralgiile cele mai grele de tămăduit, [illegible] Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase [illegible] l'alte remedii

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible] dius cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţa, unul la dejun şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vre'o ameliorare [illegible] zi; 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. [illegible] mult de cât 6 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, [illegible] care se pot găsi la toţi droghiştii [illegible]

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

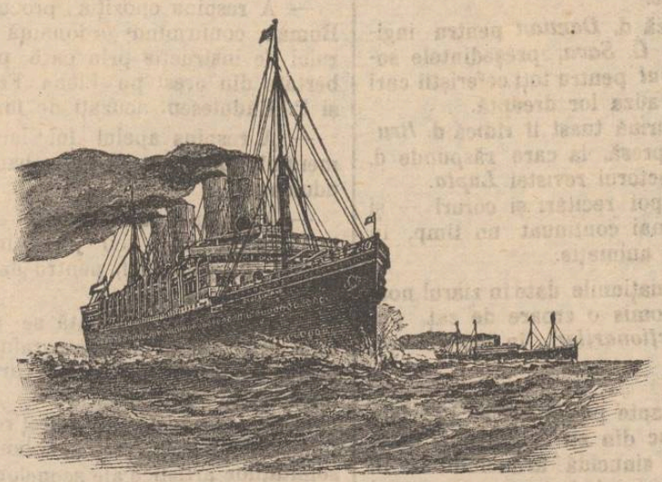

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

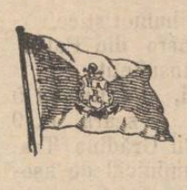

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1888 — Marți 28 Mai 1913

N'ai dreptate, prietene Herovanu!

Din gazetele de acum cîte-va zile te-am văzut încurcat într'o polemică acerbă, cu niște oameni cari, cum bine zici, nu merită ca cine-va să stea cu ei de vorbă.

De sigur acest lucru constitue, din parte-ți, cel mai mare sacrificiu ce l'ai putut aduce pe altarul gazetărismului—gazetărie pe care, în ultimul timp, o faci mai mult în diletant.

Indignarea ta o înțeleg,—precum au înțeles'o toți oamenii de bună credință.

Nici cînd gazetăria n'a fost la noi intinată pînă'ntr'atît. Nici cînd nu s'a pomenit o campanie nedreaptă, atît de lipsită de lealitate și de respectul adevărului. Nici cînd, în fine, nu s'a văzut o atît de degradatoare atitudine ca acea a indivizilor de la ziarul cu care te-ai văzut silit să polemizezi.

Indignarea ta ie sfîntă—iar pentru toți acei care te cunosc, care-ți știu firea blajină și cumpătată, energia în accente, cu care îți exprimi această indignare, constitue un criteriu sigur de apreciere cît de calomnioasă ie compania în sine.

Și iarăși te înțeleg și-ți zic: bine ai făcut, cînd ai produs argumente, cînd ai restabilit faptele, cînd ai învederat minciunele zilnic debitate.

Ai făcut'o pentru oamenii de bună credință—și din fericire acestia formează majoritatea—, ai făcut'o pentru marele public, judecătorul drept, care rare-ori greșește. Te cunosc prea bine ca să mi închipui că ai fost atît de naiv ca să crezi, un moment măcar, că argumentele tale ar putea convinge pe cei cu care polemizai. Cînd oare logica, adevărul, faptele în sine, au avut vr'o priză asupra oamenilor de rea credință?

Nu te aprob, însă, și-ți zic, n'ai dreptate, prietine Herovanu, cînd cauți, în existența și atitudinea a unor atari ziare de scandal, un substrat politic s'au mai bine zis o mașină politică.

Elementele reacționare de la noi ar patrona aceste mijloace de luptă și ar susține ziarul în chestie? — Să fie oare ast-fel?

Dacă ai atribui acestor elemente reacționare intencția că urmăresc să distrugă —sau cel puțin să diminueze—valorile reale, forțele politice, în credința că prin diminuarea acestor forțe ar reuși să sporească ceva din valoarea lor proprie, poate că aș fi de acord cu tine. Și încă m'aș întreba dacă acești reacționari sunt atît de decăzuți în cît să coboare la ocnă pentru a-și alege un director de gazetă.

Tu susții, însă, că procedînd ast-fel, compromițînd instituția presei prin unelte puse în solda lor, aceleași elemente vor îndrăzni apoi să ceară îngrădirea libertății presei.

Aci n'ai dreptate. Țara aceasta își are complexul politico-social ast-fel închegat încît niminea și nici odată nu va îndrăzni să încerce o diminuare a libertatei presei. Se poate concepe or-ce în țara românească, libertatea presei stîrbită, asta nici odată. Ar trebui să se distrugă totul—pentru ca o ast fel de operă nefastă să fie posibilă.

Dar nu pentru a ți spune numai aceste lucruri, dragă prietine, am luat condeiul —ci pentru a te convinge că n'ai văzut just în tot ce se ascunde îndărătul acestei scîrboase campanii.

Greșești cînd cauți un substrat politic, un plan ascuns, în tot ce se face la acel ziar. Faci acestor oamenii o cinste, pe care crede-mă nu o merită.

In realitate lucrurile, se petrec cu totul alt-fel.

Veniți din toate unghiurile, purtînd în sufletul lor invidia celor neputincioși, îndrăzneala celor conștienți că n'au nimica de perdut, lipsa de scrupule a amoralilor, credulitatea istericilor, colaboratorii acelui ziar nu puteau să nu facă, din primul ceas, gazetarism revolver.

De aceia vedem cum nimica n'a rămas neatacat de ei, iar furia atacurilor lor amintește accesele rabiaților.

Evident că și în ce privește campania specială de care ne ocupăm, un ast-fel de mediu trebuia să fie proprice atunci cînd cauza ocazională, — în forma concretă a arginților unui anumit interesat— s'a produs. Campania era fatală, nu putea fi evitată, ea trebuia să se producă în modul cum știu să lupte acești banditi ai condeiului.

Prilejul era cu atît mai bine venit, cu cît el era de natură a dovedi — bine înțeles după concepția lor maladivă — independența unora din ei.

Intr'adevăr, o mare ascendență — lucru pe care poate tu nu-l știi, dragă prietene,— au la acel ziar vr'o doi trei ovreiași, care fac pe gazetarii.

Aceștia, lovind în ministrul lucrărilor publice, voiau să dovedească independența lor față de omul care fusese acuzat că urmărește împămîntenirea evreiilor cu miile — legendă de alt-fel dovedită la timp ca minciunoasă.

Ei credeau că ar putea, cum-va și cînd va, spori în apreciarea oamenilor din moment ce fac dovada unei atari independențe, cu prețul unor mijloace atît de reprobabile.

Acesta-i adevărul, prietene Herovanu. Acesta și numai acesta.

Or-care altă explicație e greșită, iar acea dată de tine, le face prea multă cinste.

De sigur că tu nu te poți ocupa de o chestie oare-care, fie ea cît de meschină, fără să nu încerci să o înalți, atît cît se poate.

Lucrurile, însă, care se rapoartă la ziarul cu care ai avut nesansa să te vezi atras într'o polemică, trebuie să rămîie la gradul de josnicie în care se află oamenii care'l redactează.

Vei recunoaște oare că am dreptate și în privința explicației date? Sunt convins că da — și de aceia sper, că, foarte curînd, voi vedea sosită la redacție slova ta, în care, recunoscîndu-ți grabă, vei întări, cu frumosul tău talent, susținerile mele, după ce, în privința celor ce ai susținut odinioară, vei spune: *Peccavi.*

C. S.

NOTA ZILEI

A fost, de sigur, un glumeț cine a poreclit America—„pămîntul libertății".

Un publicist care își tipărește impresiile din America în „Noua Revistă Romînă", povestește între altele următoarele:

«...In America necuviința nu este numai ceva degradator pentru bărbat, ci și o crimă, o călcare a legii, un atentat în contra drepturilor civile ale femeiei, ceva în sfîrșit care poate avea drept urmare pedepse destul de grave. Mi-aduc aminte de o fată de vre-o 15—16 ani, de la New-York, care se plînse tatălui ei, că în fiecare dimineață, cînd se duce la școală, o urmărește un tînăr, care-i face tot felul de declarații și de propuneri.

«In ziua următoare, părintele, însoțit de un agent polițienesc secret, s'au ascuns pe drumul pe care avea să treacă fata. Aceasta din urmă a pornit de acasă și tînărul, ca de obiceiu, s'a luat după ea. Polițistul l'a urmărit, a ascultat ce vorbea, și a arestat imediat pe vinovat, care, un ceas mai tîrziu, era condamnat la un an de pușcărie».

Intr'o așa atmosferă—noi, europenii, ne-am înnăbuși pur și simplu.

Căci noi, Europenii, prin libertate înțelegem licența, pe cînd în Lumea Nouă nici măcar licența poetică nu are ființă.

De așa libertăți ne lăsăm păgubași!

O LECȚIE

După îndelungă mutenie, corefeii partidului liberal încep a da semne de viață.

Tăcuseră molcum pînă mai dăunăzi, cînd „șeful" aprobase și votase — cu oare care rezerve, de ordin politic de partid — anexarea și luarea în stăpînire a Silistrei. Acum a venit rîndul „teoreticianului",— și cine nu știe că, dintre „Cei Trei", d. Vintilă Brătianu e privit ca teoreticianul partidului liberal.

Sub forma întrebărilor nevinovate d. Vintilă Brătianu cearcă să dea o lecție din înălțimea infaibililității și logicei politice, de unde-și răspîndește .. veșnicele sofisme.

Partidul conservator?... „nu mai are „nici chiar creditul care se dă necunos„cutului, — nu mai e în stare să facă „acea regenerare *cum au făcut-o liberalii „la 1907, — de care se pomenește în „chiar articolul de care vorbim—N. R).* „care naște cîte-odată din dezastrele mo„rale și reînviază o țară amorțită"*—(prin bubuitul tunurilor? N. R.)*

Mai departe d. V. Brătianu se întreabă cu tot atîta naivitate dacă față „cu dez„organizarea internă ce domnește în par„tidul conservator, cu faptele ce au la „activul lor, mai pot fi *(conservatori, bine „înțeles, N. R).* în stare, nu să îndrepte, „dar cel puțin să facă față situației ex„terne ce continuă a fi tulbure?"

Luați aminte vorbește „teoreticianul", fratele șefului.

De cît înnainte de a sta puțin de vorbă, — ne va îngădui, să-i facem și noi o tot atît de nevinovată întrebare?... Dar unde ați fost pînă acum, onorabililor,— de nu va auzit nimeni zicînd nici: cîrc? — Ce-ați făcut spre a trezi țara din „amorțala" din care pare că aveți intencția a o deștepta, pentru a putea face față situației „care continuă a fi tulbure?".

Nimic!

Și vom răspunde noi de ce. Foarte simplu, căci, veșnic precauți, liberalii nu doriau să-și ia răspunderea, față de țară, în vremurile acele „tulburi" prin care am trecut, — cînd ori ce acțiune a noastră era paralizată, prin voința unanimă a puterilor europene, care nu doriau de cît... pacea,

Astăzi, cînd zilele acele au trecut, — cînd față de intențiile veșnic războinice ale aventurierilor balcanici, Europa, — nu numai că-i hotărîtă să intervină cu putere de-a le stămpăra pornirile,—dar va vedea cu ochi buni *intervenția noastră, întru a-i liniști,— acum cînd declarații în senzul acesta, au fost făcute chiar de șeful guvernului,—hop!—răsare, ca ciuperca după ploaie, și necunoscutul, pînă acum, patriotizm, plin de înflăcărare a partidului liberal, trtmbițînd... prin cine?.. prin cine era și firesc... prin gura „teoreticianului".*

Ei d-lor, de-aceia ajungem de rîpa de care pomeniți, căci prea sînteți oportuniști. Credeți că veți înțălege restul, — pentru a ne ține, noi, în marginile bunei cuviințe gazetărești.

Dos.. la primejdie și gură după război—Aceasta e tactica întrebuințată tot deauna de partidul liberal,—tactică pe care au isbutit să-și facă totdeauna . . . interesele.

De cît, în cazul de față nu e tot astfel. Va ști partidul conservator să-și facă datoria pînă în ultimul moment.— Va ști, și fără constatările d-voastră, sofistice, să intervină chiar cu forța, cînd aceasta va fi cerută de împrejurări.

Partidul care-a acordat atîtea zeci de milioane armatei—ceia ce d-voastră nu v'ați gîndit nici cînd s'o faceți—va ști și fără concursul sfătuitor—ce nu i l-ați dat pînă acum—să miște armatele aceste dacă—viața și demnitatea „reală" a națiunii noastre vor fi periclitate.

Iar saltimbanceriile stilistice cărora le dați viața slovei nu vor rămîne de cît ca o dovadă de... reaua credință pe care ați vădit-o îndeajuns, pentru a-i găsi barem acum probleme de-a o face să înceteze.

Dinu.

D. V. Arion e vinovat

Dacă într'adevăr ar fi ceva de luat în serios din „agitația" întreprinsă de anemicii „cuvîntători" iașani în chestiunea protocolului, dacă ar fi loc, într'adevăr, de căutat vre-un „vinovat",—atunci nu ne-ar veni greu să indicăm pe unul din principalii vinovați, pe unul dintre acei cari s'au pus în fruntea unei prime agitații întru realizarea soluțiunii conflictului romîno-bulgar prin acordarea Silistrei.

D. V. Arion în calitate de președinte al Ligei Culturale a agitat pentru obținerea Silistrei.

D. V. Arion, deputat—pe atunci încă guvernamental... nemulțumit — a spus Camerei la 23 Ianuarie:

„Am aici memoriile Regelui, In ele găsesc un fragment în care se spune că Silistra e cheia Dobrogei și este o necesitate superioară pentru România de a avea Silistra. Aceasta o spunea Regele la 1870 cînd se lucra la delimitarea Dobrogei. Ei bine, se poate ca să fie cheia la unul și Dobrogea la altul?

Regele a declarat atunci că e vorba de Silistra în întregime, nu de bucăți. Dacă Regele a spus că Silistra e o necesitate pentru noi nu încape tocmeală.

După tratatul de la Berlin avem drept la acea cetate întărită.

Că Silistra e absolut necesară pentru apărarea Dobrogei au spus-o militari bătrîni, cuceritori de cetăți.

De ea s'au izbit numeroase oști.

La 1828, la 1850 rușii s,au oprit la Silistra, pe care n'au putut s,o cucerească. Și cei cari veneau de la sud s'au oprit acolo.

Adevăr este ceia ce se verifică în fapt și istoria de peste 1000 ani a verificat că Silistra este o cetate tare, inexpugnabilă.

S'a păstrat convingerea în țară, că România nu poate să iasă micșorată din conflictul balcanic, prin mărirea altora".

Și astă-zi cînd țara n'a fost umilită, căci protocolul, între altele, ne-a dat Silistra,—Silistra întreagă —plînge cu fățărnicie în sala Pastia că țara e.... umilită.

Dacă ar fi așa,—unul dintre primii, dintre marii vinovați ar fi d. V. Arion.

Op.

MICI POLEMICI

In Convocarea „Cuvîntului" se spunea că guvernul a lăsat pe toți vecinii noștri să anexeze mii de pogoane de pămînt, mulțumindu-se cu 3 kilometri de umilință..."

De aceea s'au rostit ieri cîteva zeci de... kilometri de discursuri.

*

De ce a părăsit Haki armata?

Pentru că i s'a vorbit.. scurt *și nu-i se potrivea, cît e de lung...*

*

Intr'o revistă bucureșteană un studiu asupra femeiei moderne, e iscălit de d. Virgil... Bărbat.

*

Grindina a bătut alaltăieri grîul arendașului Mihai Negruzzi.

— Cine umblă cu bătaie!..

*

Ex-militarul L... se clatină de-a 'n picioarele. Dar e un membru.. statornic al „Cuvîntului".

*

Cine se bucură straşnic de ploile abonnente e d. N. Fleva, omul finului. *Ce recoltă!*

*

Războinicii „Cuvîntului" jubilează. Bătaia din palatul de justiție a consacrat pe un nou Mihai... Viteazul.

OAMENI ȘI LUCRURI

Despre o prefață

Nu avem încă răgazul necesar ca să vorbim despre micul volum de versuri al d-lui Gh. Voinea: „Păcate". Mai avem atari datorii literare pe conștiință. Volumul de proză șoptită „din umbră", versuri concepute „sub cupole de vis", au apărut în orașul nostru și le-am amintit numai în treacăt. Din nefericire numai vacanțele mari lasă gazetei libertatea de a se ocupa de activitatea literară. Dar ne facem plăcerea de a reproduce toată mica prefață a d-nei Conta Kernbach, tipărită în fruntea volumului:

Domnul meu,

O scrisoare — prefață la un volum de versuri?...

Și... mi-o cereți mie?... Mie...

Tinerețe, tinerețe, zină darnică, numai tu mai știi risipi atîta cavalerism!...

Cît de măgulitoare e stăruința d-v. voi avea totuși tăria să nu cedez...

Există, domnul meu, în sufletul ori cărei femei două porniri ireductibile: cochetăria și duioșia de mamă...

Intîia mă oprește a vă da prilejul să regretați clipa de simpatie admirativă pe care mi-ați hărăzit-o cînd mi-ați cerut scrisoarea..

A doua mă 'ndeamnă să apăr cu toată rîvna volumul pus, — fie și numai pe o clipă!— sub ocrotirea dorului meu. Cum? Gîndul meu doborît de nevoi, tovarăș de drum puternicului lirism din volumul dv? Numele meu atît de neînsemnat, tovarăș de drum sufletului larg și setos de orizont, de înălțimi, de vibrare, de avînt? Nu! Ori cît l-ați botezat Dv. „Pacate", volumul de versuri, o așa osîndă nu i se cuvine.

Și fiind-că vorbim de nume, dați-mi voe, — aici vorbește profesoara! să protestez împotriva lui: belșugul de simțire și nu simțire întrupată în faptă — nu poate fi nici odată un păcat...

Așa dar, despre o scrisoare prefață nu poate fi vorba nici cînd... Rămînă volumul dv. versuri sigur în luptă cu vremea!... și aceasta pentru ca izbînda să-i fie mai puțin îndoelnică.

Mulțumindu vă pentru cinstea neașteptată ce mi-ați făcut, și trebuie să adaog absolut nemeritată, vă rog să primiți urările mele de bine și pentru dv. și pentru volum...

Găsim proza d-nei Kernbach, — a poetei, Conta Kernbach — de o poetică gingășie, de o grație admirabilă. De aceia am reprodus-o cu plăcere și cu plăcere ne-am adus aminte că autoarea prozei armonioase a scris minunate versuri—și nu tocmai de mult.

Rodion

O nouă revistă pedologică

Sub titlu: **Le Paedologium** apare la Bruxelles buletinul trimestrial al *Facultății internaționale de pedologie* din acest oraș, care buletin nu este alt-ceva de cît ceea ce este *L'Intermédiaire des Educateurs* al *Institutului Rousseau* de la Geneva.

Scopul apariției acestei reviste este acelaș ca și scopul revistei de la Geneva, ca lucrările și rezultatele obținute de către profesorii acestei Facultăți, *„să fie apreciate după dreapta valoare de către toți acei cari se interesează de știința copilului"*, *care au în această privință un spirit liber de uri personale și de partid*, sau și mai mult „care au *un spirit larg deschis tuturor preocupațiunilor celor mai importante ale secolului nostru"*.

„Ne-am ocupat mult de copil, îi arătăm un interes și o iubire fără margini, dar numai un mic număr dintre noi ne-am gîndit că ar fi posibil să facem din Pedologie *„o adevărată știință în înțelesul strict al cuvîntului"*.

„Pentru a clădi Pedologia zice prefața noi am reunit toate bazele științifice procurate de către fiziologie, psihologie, sociologie și de către științele accesorii. De aceia pedologia noastră se va deosebi de celelalte pedologii și pedotehnii, întru aceea că va fi pur științifică

Pedologia, adică, nu se poate mărgini la o serie de măsurători, ce trebue să răspundă și la cerințele științifice cele mai mari.

Dar ea va fi în acelaș timp „practică", fiind-că scopul ei principal este aplicarea artei educațiunei".

*

„Pedologia este o stiiință ca și Antropologia, Biologia, Sociologia, etc. dar cum aplicațiunile acestei științi privesc înainte de toate învățămîntul, ea nu se va putea dezvolta nici odată de cît cu colaborarea neîntreruptă a educatorilor și a sevanților.

Ea cere intervenția unui mare număr de persoane, fie-care avînd rolul și utilitatea determinată.

Se înțelege că rezultatele științifice ale pedologiei nu pot rămîne închise în laborator și că pentru a intra în practica școalelor, ele au nevoe de concursul autorităților administrative, ale medicilor, ale institutorilor, ale părinților.

Toți aceștia trebue să se pună pe lucru pentru a da școalelor, de la școalele primare pînă la universitate, rolul care trebue să-l aibă și care este perfecțiunea socială.

Atunci școala însăși va deveni „pedologică" atunci adică învățămîntul va fi bazat pe cunoașterea copilului".

„Pentru a se ajunge la acest scop suprem, trebue ca educatorii să-și dea mîna cu pedologii științifici și ca ei *să recunoască necesitatea pentru ei de a-și completa instrucțiunea profesională cu știința copilului."*

Aceasta este și scopul ce urmărește *Facultatea internațională de pedologie* din Bruxelles, care s'a deschis la 5 Noembre 1912 sub direcțiunea d-rei *dr. I. Ioteyko*, sub a cărei îngrijire apare și Buletinul de care vorbim.

Pe lîngă această publicație, Facultatea internațională de pedologie din Bruxelles face să apară încă și alte publicațiuni și anume:

1). *La Revue Psychologique* al căreia scop este de a publica lucrările de o extensiune mai mare și

2). O serie de monografii pedologice la Felix Alcan, Paris.

La Revue psychologique este în al VI an al apariționei sale.

Le Paedologicum apare în 3 coli, format octavo și costă 5 franci pe an. Redacția și Administrația la sediul Facultății, rue de la Culture, 69, Bruxelles.

In unul din numerele viitoare vom da cîteva din aprecierile pe care d-ra *dr. I. Ioteyko* le-a primit de la diferiți profesori și savanți din toate țările cu ocazia inaugurărei cursurilor Facultății. Printre aceste aprecieri se află și a d-nei Ana Conta-Kernbach, de la noi.

In numărul I, afară de prefață și scrisorile de aprecieri, mai este și discursul

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

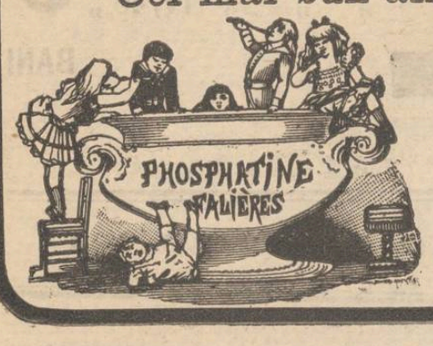

Recomandat de la vărsta de 7-8 luni, in momentul intercărei şi in timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS şi pretutindeni.

pronunţat de Directoare la deschiderea cursurilor Facultăţii, în care discursuri ea arată scopul şi tendinţele înaltei şcoale, apoi *Pedagogia universitară*, datorită d-lui Pergameni, profesor la Facultatea de Pedologie; *Psihologia comparată a copilului şi a adultului*, părerile în această privinţă a mai multor savanţi şi profesori, în sfârşit urmează *Cronica Facultăţii*.

C. V. Buţureanu

Duminici iaşane

In lumea copiilor

Ocazional şi numai din treacăt, am putut privi cîteva momente spectacolul „oinei" pe marele platou al Copoului.

Un superb şi răcoros amurg de vară, urmînd unei zile calde, ajuta desfăşurarea veselă a jocului—la care nu luau parte numai luptătorii propriu zişi, ci aşa cum se întîmplă la toate marile şi atrăgătoarele spectacole,—lua parte cu întreg sufletul şi cu tot elanul marea mulţime dimprejur.

Aci este şi scopul adevăratelor serbări şi lupte de felul acesta: ca să participe aevea publicul încunjurător, massa care manifestă, demonstrează, simte şi se solidarizează cu „actorii" spectacolului. Pornind de aci, vechii sportişti heleni au cultivat cu atîta ardoare jocurile pentru marile mulţimi.

Suntem, par'că, la o cotitură a istoriei în ce priveşte reînvierea cultului fervent al gimnasticei şcolare, al jocurilor şcolare, menite să dezvolte nu numai gustul sporturilor de acest fel, dar şi buna stare fizică însă-şi, care să asigure prosperitatea intelectuală: mens sana in corpore sano...

De aceea priveam cu mulţumire voiciunea cu care lua parte la bătaia oinei marea massă de entuziaşti, alcătuită cu deosebire din lume şcolărească, frenetică şi voioasă, darnică în aplauze pentru biruitori şi bucurîndu-se de triumful lor.

In una din grădinile oraşului, seara, o imensă asistenţă aplauda jocuri de altă natură,—producţiuni curat artistice la cari participau un număr de copii, extrem de drăguţi şi foarte îndemânateci, în rîndurile cărora o cunoscătoare pe cît de abilă, pe atît de graţioasă, descoperise reale aptitudini de joc şi de armonie, pentru ca, în urmă, înarmată cu „privirea magică, să călăuzească şi să suggereze jocul drăgălaş al acelor grupuri încîntătoare de mici şcolari.

Sunt nu numai frumoase, dar şi duioase atari privelişti, cu atît mai mult, cînd ele au loc în folosul unei alte şcolărimi, —lipsită de mijloace.

A uni frumosul cu utilul este opera socială cea mare cu adevărat. Ferice de acel ce ştie să însoţească arta aceasta cu propria sa artă cu ceea ce numim gustul frumosului.

Iar într'un oraş cultural, cum este Iaşul, asemenea duminici închinate sportului şi frumuseţei îi fac cinste şi-i fac plăcere.

△

Litere-Ştiinţe-Arte

Premii. — Editura revistei „Flacăra" îşi măreşte activitatea, lărgeşte orizontul publicaţiilor şi întreprinderilor sale, înmulţeşte numărul acţiunilor şi acţionarilor, dînd tipografiei şi publicităţii o extenziune pînă acum încă necunoscută. Intre altele promite a institui şi premii pentru scriitori.

Recunoaştem că „Flacăra" şi-a păstrat nu numai largul cerc de cetitori, dar şi obiectivitatea literară.

Deşi editată şi finanţiată de persoane aparţinînd unui partid politic, pînă acum a izbutit să ocolească tot ce putea da de bănuit că ar vroi să fie utilă, ori plăcută unei cauze politice anumite.

E şi aceasta un merit în ţară la noi, unde este destul de greu să se emancipeze cineva—şi mai cu seamă o grupare întreagă, legată politiceşte de organizaţi un şi programe hotărîte, — de influenţe directe.

Aceasta explică statornicia cu care „Flacăra" şi-a păstrat însemnatul număr de cetitori.

*

A apărut **Noua Revistă Romînă** cuprinzînd:

Lipsuri politice, economice şi morale. —Politica externă a Romîniei.

A. D. Xenopol: 1879—1913.

Ion Th. Ghica: Silistra şi frontiera noastră dobrogeană.

Dr. Virgil I. Bărbat: Femeia americană.

A. Toma: „Tartuffe" de Molière (fragment).

Emil Isac: „Jus primae noctis".

C. Stoica: Psalm (versuri).

Adrian Maniu: Expoziţia oficială a ministerului de instrucţie publică.

Cărţi noui.—Insemnări.—Revista Revistelor.

*

STRUNA ZILEI

Versurile ultimei strune s'au tipărit greşit. Le reproducem aci:

O, asta 'ntrece mult măsura
Ba, cred, sfidează şi Natura...
Americani, a voastră-i vina
Că va cîntà numai... gdina.

PARERI LIBERE

CUVÎNTAREA

d-lui farmacist Ioan Rotbard la întrunirea meseriaşilor din 19 Mai

Domnilor, Iubiţi meseriaşi!

Simt o mulţimire sufletească văzînd organizaţia meseriaşilor de astăzi. Aţi auzit cuvîntările frumoase ale meseriaşilor ce m'au precedat, în special cuvîntarea documentată a d-lui Botez, şi aţi văzut că meseriaşul astăzi ştie ce vrea şi simte ce poate.

Şi dacă aşa stau lucrurile, trebue să ştie şi cei de sus, că astăzi, spinarea meseriaşului, nu mai poate fi îngenuiată, fără a-i se da ceea ce îi se cuvine.

Domnilor, ca farmacist mă voi ocupa numai de partea care e în legătură cu sănătatea d-voastră şi vă voi arăta cum sunteţi serviţi cu medicamente.

Prin înfiinţarea Casei Meseriilor, pentru taxele mari ce plătiţi vi se spune că vi se asigură bătrîneţele, vă asigură contra accidentelor, că vi se dă ajutorul medical şi că vi se dau medicamente.

Că vă asigură contra bătrîneţelor nu ştiu dacă se face, aceasta o vor discuta alţii.

Că vă asigură contra accidentelor iar nu ştiu, dar că nu vi se dau nici medicamente nici ajutor medical asta o declar şi o voiu dovedi.

Şi o declar fără a exagera cu toate că într'un jurnal local, un anonim, ne acuză pe noi farmaciştii, că în apărarea ce vă luăm în chestia medicamentelor, nu facem alta de cît să tragem cenuşa la turta noastră. Sunt convinz că acel care a scris astfel nu e un meseriaş, ci e o unelţă, pusă să scrie astfel, de către acei cari au interes ca lucrurile să nu se petreacă la lumina silei.

Sub legea veche existau diversele corporaţii. Ei bine, cu o taxă minimă ce a-ţi plătit acolo, a-ţi avut în totdeauna la dispoziţie medic şi medicamente. Medicul pe orice oră de zi şi de noapte, iară medicamentele le-aţi avut de la ori-care farmacie publică garantată de stat şi unde noi farmaciştii nu facem nici o deosebire de la client la client şi în cazul special de la boer la meseriaş.

Astăzi la Casa Medicală lucrurile se întîmplă altfel.

Cei din capul instituţiei nu-şi cunosc menirea; ei cred că meseriaşul poate fi exploatat, ei îl crede un rob supus tuturor ordinelor drepte sau nedrepte, ei cred că pot face cu el ceea ce vor.

Astăzi meseriaşul nu mai are medicamentele cînd îi trebue, ci atunci cînd d-lor vor să îi le dea. Au înfiinţat un fel de bucătărie-farmacie, care nu e deschisă de cît în oare anumite şi dacă, ferească D-zeu, un meseriaş s'ar îmbolnăvi la o oră cînd acea pseudo-farmacie ie închisă, el trebue să aştepte medicamentele pentru a II-a zi ba poate să şi moară.

Dară se naşte întrebarea, acea pseudo-farmacie, chiar aşa cum e constituită, poată ea macar satisface nevoia urgentă a meseriaşului? Nu, d-lor, şi zic nu pentru că şi acolo ţinta celor din capul instituţiei este numai economia. Şi d-lor împing economia pînă acolo, că ajung chiar să vatăme sănătatea d-voastre. Să vă citez cîte-va exemple. Sunt unele lucruri în farmacie care se prepară cu spirt curat sau în termen medical cu alcool. Ştiţi că alcoolul astăzi costă 3 lei litrul, cei de la Casa Meseriilor ca să aibă alcool, mai eftin, cu alte cuvinte ca să facă economii, au cerut permisia să denatureze alcoolul.

Dar ştiţi d-lor cu ce-l denaturează? cu **Extract de Opium!!**

Şi ştiţi d-voastre ce este Extractul de Opium? Este una din otrăvurile cele mai violente şi ori-ce cantitate de alcool astfel denaturat, introdus în corpul dv. constitue o crimă.

Dar nici măcar chinina sau sarea amară ce vi se dau de acolo nu sunt aşa cum trebue să fie, şi iată de ce: toate aceste droguri se trimit din Bucureşti, de la Droghişti, cari n'au nici o responsabilitate de exactitatea medicamentului sau se trimit cantităţi mai mari cari aci sunt divizate de servitori şi odăiaş, cari ideie n'au ce însamnă un medicament.

Ei bine domnilor, se poate o batae de joc de sănătatea unei clase, mai ales cînd acea clasă plăteşte ca să fie servită?

Am înţelege economii cînd meseriaşul e sănătos şi n'ai ce face cu fondul din budget, dară să faci economii ca să-l faci invalid, asta nu o înţelegem,

Iată de ce spuneam de la început că meseriaşul, cu taxele mari ce plăteşte, u'are medicamente şi n'are tratament medical.

Insă poate această stare să continue?

Nu, domnilor, şi de aceea alături de d-voastre, protestăm contra bucătăriei-farmacii ce funcţionează la Casa Meseriilor, în dauna sănătăţei d-voastre şi cerem ca meseriaşii să fie trataţi cu medicamente serioase de la farmaciile publice. ca toţi ceilalţi muritori.

„OLEA"

Societate Anonimă pe acţiuni

CONVOCARE

Domnii acţionari ai societăţei anonime pe acţiuni „Olea" din Iaşi sunt convocaţi în adunarea generală ce va avea loc în ziua de 5 Iunie 1913 stil vechiu, orele 10 a. m., în localul societăţei din strada Zugravilor No. 66, ordinea de zi fiind următoarea:

1). Raportul cenzorilor.
2). Raportul consiliului de ad-ţie.
3). Aprobarea Bilanţului pe gestiunea anului 1912—1913.
4). Descarcarea Consiliului de ad-ţie de această gestiune.
5). Fixarea dividentelor.
6). Alegerea cenzorilor.
7). Alegerea de membri în consiliul de ad-ţie în locurile d-lor N. Cananău, Ştefan Negruzzi, dr. Samoil Konya şi M. Wachtel a căror mandate au expirat.
8) Sporirea capitalului pentru mărirea instalaţiunilor.

Se atrage atenţiune d-lor acţionari, cari vor să participe la adunarea generală, vă acţiunile şi procurile trebuesc depuse ca sediul societăţii, cel puţin cu trei zile llibere înainte de ziua fixată.

Dacă în ziua fixată mai sus, numărul acţionarilor nu va fi suficient pentru a se putea ţine adunare generală, aceasta va avea loc în zlua de 12 Iunie 1913 st. v. la aceiaşi oră, şi ori-care va fi numărul acţionarilor prezenţi, fără a fi nevoe de o altă convocare.

Preşedinte al Consil. de Ad-ţie
Constantin Crupenschi

INFORMAŢII

Societatea „Cantina Şcolară" care hrăneşte zilnic în timpul iernei aproape 400 elevi săraci, va da o mare serbare populară în grădina Copou în seara de Sîmbătă 1 Iunie.

Vor cînta 2 fanfare, bogate focuri de artificii, un balon, flori, tombolă şi Cinematograf, *care va reprezinta piesele cele mai alese.*

Intrarea de persoană 50 bani, copii 25 bani.

Biletele se găsesc la direcţiunile şcoalelor primare şi la cercul didactic (etajul cofetăriei Georges).

Judecarea moratorului Berman Iuster, a fost amînată pentru ziua de 23 Iunie.

Eri a avut loc înmormîntarea agentului de siguranţă Victor Bilig, — unul din cei mai buni, decedat în urma grelei boale contractată în timpul serviciului.

D-l colonel Vrabie comand. Regimentului 13 Infanterie, a oferit muzica militară, defunctul servind mult timp şi în compania jandarmilor pedeştri, sub ordinele d-sale.

Dl. inspector general veterinar Alexandrescu a fost delegat să inspecteze serviciile veterinare din judeţul Iaşi.

La congresul meseriaşilor din Brăila participă din Iaşi d. N. Teleman ca vice preşedinte şi D. Păun tipograf, ca secretar.

„Monitorul Oficial" de eri publică proectul de regulament relativ la drepturile interimarilor asupra reţinerilor făcute titularilor oficiilor diplomatice şi consular cînd sunt absenţi de la post, conform art. 74 al legii din 15 Martie 1912.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

PUBLICAŢIUNE

In ziua de 26 Iunie a. c. ora 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea asupra comptabilităţei publice pentru vinderea a două parcele din foasta grădină a Primăriei, situată în strada I. C. Brătianu, (foastă de Sus).

Suprafeţele acestor parcele sunt: Parcela I 696.70 m. p. avînd casă şi o pivniţă pe ea, iar parcela II 1382.50 m. p. Pavajul asfaltat ce duce din strada Lăpuşneanu în str. I. C. Brăteanu nu se vinde.

Licitaţia va începe pentru parcela I de la 34 lei m. p. iar pentru parcela II de la 30 m. p.

Garanţia pentru fie-care din aceste parcele: 3000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie şi planurile parcelelor se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

10591 | 25 Mai 1913.

Din Fălticeni. *Găsirea unor tipare de bani.* — Lucrătorul Mitică Iordăchescu din atelierul Paşcani-Gara, a anunţat în ziua de 24 Mai autorităţile depunînd în acelaşi timp şi două tiparuri de alamă pentru monede a 20 bani, spunînd că soţia sa Maria, le-a găsit într'o casă unde şezuse mai înainte lucrătorul Petrea Gaginschi.

Cei în drept au deschis o serioasă anchetă în această privinţă, bănuind că ar fi la mijloc vre-o afacere de falşificare de bani.

— *Inecat.*—Locuitorul Gheorghe Vieru din Drăguşeni, în etate de 25 ani, voind a trece rîul „Moldova" în ziua de 24 Mai spre a-şi aduce nişte vite de pe ţărmul opus s'a înecat.

Pe lîngă numirile în magistratură deja anunţate, se mai dau ca probabile şi următoarele:

D. Adam Bercea, actual prim procuror pe lîngă tribunalul local, preşedinte în acelaş tribunal, în locul d-lui Volanski înaintat consilier la Curte.

D. Lefter Dimitrescu, actual procuror pe lîngă Tribunalul local, prim procuror pe lîngă acelaş Tribunal.

D. Căpăţînă, stagiar al Tribunalului Buzeu, judecător de şedinţă la Tribunalul local, în locul d-lui D. Ciohodariu, cari, după cum se ştie, a fost trecut prim preşedinte al Trib. Bacău.

Pentru anul şcolar viitor, sunt vacante la liceul militar local, următoarele locuri de bursieri şi solvenţi:

Clasa V: 20 locuri de bursieri şi 40 locuri de solvenţi;
Clasa VI M: 14 locuri de solvenţi;
Clasa VII R: 17 locuri de solvenţi:
Clasa VII M: 12 locuri de solvenţi;

Pentru ocuparea acestor locuri vacante se va ţine concurs:

In ziua de 8 August la liceul militar.

Condiţiunile de admitere sunt cele prevăzute în înaltul decret cu No. 3375 publicat în Monitorul Oficial No. 48 din Iunie 1912 şi Monitorul Oastei partea regulamentară No. 20 din Iunie 1912.

Actele cerute prin acest înalt decret, se vor trimete şcoalei pentru care se candidează, pînă în ziua de 1 August 1913....

D. dr. Emil Gheorghiu, inspector al Cassei Centrale a meseriilor a fost în Iaşi pentru a relua tratativele cu farmaciştii locali în chestia furniturilor.

Se crede că va fi numită o comisiune compusă din medici şi farmacişti pentru a găsi formula cea mai nemerită în ce priveşte organizarea aparatelor medicale pe lîngă corporaţii.

Farmaciştii locali vor da, în acest caz delegaţiune d-lui Th. Jellea.

D. Dolijan, maistru de gimnastică de la gimnaziul din Vaslui, detaşat la liceul Naţional din Iaşi, va fi transferat definitiv la această catedră ramasă vacantă prin trecerea la pensie a vechiului profesor Vasile Negruzzi. La Vaslui va rămînea profesor definitiv d. Ropală actualul suplinitor.

În curînd apare în editura Tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA II-a din

MARELE

Dicţionar latin-romîn

de

IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.

Preţul acestui dicţionar, cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.

Atenţiune.—*Persoanele care vor trimete de pe acum prin mandat postal suma de 8. lei, se vor considera ca abonat şi vor primi la apariţie Dicţionarul franco. Numele abonaţilor vor figura într'o listă specială în corpul dicţionarului.*

D. Xenopol ministrul industriei şi comerţului are intenţiunea să constituie precum urmează consiliul de administraţie al Academiei Comerciale:

D. dr. C. Istrate, fost ministru: d. Comşa deputat; d. Walter Dickin, director general al Băncei de Credit Romîn; d. G. Şerban- comerciant, fost preşedinte al Camerei de comerţ din oraşul nostru. d. G. Fernic, mare industriaş, preşedintelele Camerei de comerţ din Galaţi; d-nii Zane şi Bragadiru-junior din partea Camerei de comerţ din Bucureşti; d. George Taşcă, profesor al universităţii locale va fi numit comisar al guvernului în acelaş consiliu.

In astă-seară după orele 9, funcţionarii comerciali vor ţinea o întrunire în localul societăţei din str. Cuza-Vodă, (foastă Golia).

Eri a avut loc la Primărie tragerea loteriei de tablouri a coloniei şcolare.

Au cîştigat numerile 18, 25, 101, 111, 191, 196, 337, 350, 433, 437, 4500, 510, 694, 966, 1033, 1165, 1166, 1264, 1322, 1425, 1427, 1450, 1465, 1488, 1560, 1575 1605, 1639, 1673, 1680, 1920, 1922, 1928 1962, 2053. 2054, 2149, 2157, 2399, 2400 2414, 2488 şi 2497.

Luni 3 Iunie, va avea loc, la cimitirul Eternitatea, desvălirea monumentului regretatului profesor V. M. Burlă.

Cu prilejul acesta se va oficia şi un parastas, la care vor participa profesorii intelectuali şi toţi prietenii fostului profesor.

Duminică 2 Iunie va avea loc la Dorohoi, desvălirea monumentului ridicat în amintirea lui M. Kogălniceanu.

Monumentul va fi aşezat în faţa palatului comunal.

Cu prilejul acesta vor avea loc în Dorohoi frumoase serbări, la care îndemnăm să ia parte cîţi mai mulţi buni români.

Direcţia generală a vămilor aduce la cunoştinţa celor interesaţi că s'au dat taxatorilor vamali, relativ la tariful vamal, următoarele noi instrucţiuni:

Aparatele necesare la cultura viilor şi la fabricaţiunea vinului (stropitoarele, zdrobitoarele de struguri, teascurile) se vor considera ca maşini agricole şi se vor taxa cu 2 lei suta de kgr.

Globurile colorate cari servesc ca ornament pentru grădini nu vor fi socotite ca obiecte de artă şi se vor taxa cu 70 lei suta de kgr.

Rotiţele de os, fier lemn, faianţă, celuloid montate în fier sau în alamă, se vor taxa luîndu-se în seamă felul materiei din care e făcută montura, iar nu după materia din care e făcută rotiţa.

La coroanele de flori lucrate din fier, nu se va ţine seamă de ornamentele, în mică proporţie, făcute din alte materii. Cînd fierul va fi bătut, atunci se va taxa cu 150 lei suta de kgr.

Un incendiu a distrus ieri complect casa locuitorului Ion Pînţaru din Scobilţeni.

Pagubele se urcă la suma de 250 lei.

D. Theodor Berescu, inspector de gimnastică va pleca la Giurgiu şi Slatina, spre a asista la predarea lecţiilor de gimnastică de către maiştrii ce urmează a trece definitiv în învăţămînt.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— JAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Ultime Informaţii

— Ştirea adusă de ziarul „E p o c a", cum că d. Badareu ar fi protestat cînd-va o poliţă semnată Berman Juster, este ori opera unei mistificări, ori constituie un faliş.

Ziarele vorbesc despre o anchetă personală făcută de d. ministru al lucrărilor publice în privinţa grevei lucrătorilor de la Tişiţa.

D. Badareu n'a făcut o atare anchetă.

Linia ferată este a fabricei nu este o exploatare a statului.

Ministrul dar nu avea ce ancheta într'un conflict dintre patroni şi lucrătorii de la numita fabrică.

Astăzi s'a ţinut la tribunal secţia III-a licitaţia pentru vînzarea morei Haier, de lîngă abator, în comptul adjudecătorului Grigorescu, care nu depusese preţul de 220,000 lei, cu care sumă se adjucase asupra d-sale, acum un an şi mai bine.

Imobilul a fost adjudecat astăzi, în mod definitiv, asupra d-lui Lascar Antoniu, cu suma de 211,000.

Un număr de prietini politici, au avut plăcerea aseară, să ieie masa, împreună cu d. ministru Al. A. Badareu, la via d-sale de la Copou.

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, remîne în localitate pînă Marţi seara, cînd se reîntoarce în Capitală.

D. G. D. Şerban, senator, a fost numit membru în consiliul de administraţie al „Academiei Comerciale".

Felicităm pe d. ministru N. Xenopol de alegerea făcută în persoana distinsului nostru concetăţean.

Suntem informaţi că guvernul a comunicat o notă Paterilor, prin care le atrage atenţiunea pe de-oparte că a fost autorizat de parlament să execute protocolul de la Petersburg, iar pe de altă parte că dacă pacea nu se va restabili în peninsula balcanică şi va isbucni războiul între foştii aliaţi, Romînia nu va putea sta în espectativă.

D. Ştefan Burghele, licenţiat în drept de la Universitatea locală a fost numit, magistrat stagiar la judecătoria ocolului Broşteni, din judeţul Mehedinţi.

Ministerul aduce viile sale mulţumiri d-lui locot.-colonel Langa care a bine voit să doneze şcoalei profesionale de fete din localitate suma de lei 100 din care s'a cumpărat îmbrăcăminte pentrn elevele sărmane...

Simbătă 25 Mai fiind aniversarea naşterei M. S. Impărătesei Alexandrina Theodorowna a Rusiei născută la anul 1872 un serviciu religios special a fost oficiat la biserica lipovană din localitate.

Au asistat drept provoslavnicii din localitate şi delegaţi din Podul-Iloaia şi Fălticeni.

Numărul elevilor de curs secundar preparaţi în particular şi prezentaţi la examen fiind de 291 în Iaşi, se crede că vor fi instituite două comisiuni, de oarece regulamentul prevede că o comisiune nu poate examina decît 200 elevi pregătiţi în particular.

Credem a şti că comisiunile vor fi prezidate de către d. Em. Constantinescu, directorul liceului naţional şi de către d. Gh. Ghibănescu, profesor la şcoala normală.

M. S. Regele a bine voit a acorda medalia „Meritul Comercial şi Industrial" cl. III-a, d-lui C. Bordei, comerciant din Iaşi.

Locuitorul Dumitru Pîrlăgică din comuna Balţaţi, scăldîndu-se în iazul din satul Valea Oilor, s'a înecat.

Siguranţa Capitalei a intervenit pe lîngă autorităţile din Iaşi să facă cercetări pentru aflarea unui oarecare Gh. Simuleanu, dispărut de mai multe zile din Bucureşti şi despre care se crede că ar avea intenţiunea să se sinucidă.

Un incendiu, provenit din neprevederea unui copil, a distrus locuinţa lui Gh. Bamboi din Sculeni.

Consiliul facultăţii de medicină a fost convocat pentru Marţi 28 Mai, la ordinea zilei fiind chestia separării catedrei de oftalmologie de acea de fiziologie.

Echipa Liceului Naţional, care a eşit învingătoare la concursul de oină de ieri, s'a dus astăzi dimineaţă la Şcoala Normală pentru a lua statuia de bronz.

Dl. Gh. Popovici, directorul şcoalei de Belle-Arte, pleacă în astă seară la Bucureşti pentru a lua parte la şedinţele consiliului general de instrucţie.

Eri s'a efectuat alegerea noului epitropii a spitalului israelit, în prezenţa d-lui consilier comunal Voluţă, delegatul primarului.

La 1 Iunie se va inaugura la cimitirul Eternitatea bustul regretatului V. Burlă, fost profesor la liceul naţional.

D. Prof. dr. Istrate, membru al academiei romîne, a fost ales preşedinte al savantului corp.

Din Podul-Iloaiei. — Simbătă 25 c. pe la oarele 5 d. a. un puternic incendiu, care a luat naştere de la o bucătărie a distrus acoperişul casei precum şi popoşoii locuitorului Ioan Santără din satul Scobălţeni. Graţiei torenţialei ploi, după un ceas focul a fost localizat.

— Dorinţile unanime ale locuitorilor acestei comune şi anume: *Pavarea trotuarelor cu pietre paralelibipedice, iluminarea oraşului cu gaz aerian şi formarea unei pieţe pentru desfacerea produselor agricole,* au fost realizate graţie muncei depusă de către noul nostru primar Constantin Benuce.

D. general Hirjeu, ministru de război, a luat dispoziţia ca mai mulţi ofiţeri competinţi din ministerul de război să facă un studiu asupra vechilor cetăţi romîneşti, adunînd toate datele şi actele referitoare la această importantă chestiune.

Procesul căpitanului Goliescu se va judeca de consiliul de război al corpului II, în Iunie.

Şedinţele vor fi secrete.

Revolta de la penitenciar. — Astăzi dimineaţă la ora opt jumatate o revoltă care tindea să ia proporţii s'a ivit printre deţinuţii de la penitenciarul local.

Terminîndu se astăzi instrucţia asupra faptelor care cad în sarcina periculosului spărgător Iorgu Steriade care era în stare de prevenţie, după regulele penitenciarului urma să fie tuns şi îmbracat în uniforma deţinuţilor. Spărgătorul opunîndu se gardienii au încercat să-l tundă cu forţa. La strigătele insubordonatului spărgător i-au sosit în ajutor un alt prevenit numit Roman şi alţi numeroşi hoţi care au atacat pe gardieni şi garda. S'au cerut imediat ajutoare la compania de jandarmi pedeştri. Sosind cîteva detaşamente s'a întărit garda şi s'au luat măsuri de potolire a revoltei. Imediat au sosit la faţa locului Primul-procuror, prefectul de poliţie, care au început anchetarea celor petrecute.

Eri a avut loc, pe platoul de la Copou, concursul parţial de Oină între şcoalele secundare din localitate.

Juriul se compunea din d-nii colonel Broşteanu, Neculai Badescu din partea ministerului şi O. Racoviţă.

După o luptă care a durat dimineaţă de la 8 la 12 şi după amează de la 4 la 7 jum, echipa Liceului Naţional sub conducerea d-lui I. Dolijau, a obţinut premiul întăi, al doilea fiind dobîndit de către şcoala Normală sub conducerea d-lui I. Burghelea şi al treilea de cele două gimnazii sub conducerea d-lui D. Dobreanu.

Echipa liceului Naţional va pleca astă-zi însoţiţi de 2 clase ale cursului superior sub conducerea d-lui Dolijan la şcoala Normală spre a lua statueta.

La concurs n'a luat parte liceul Internet de oarece eşind de doi ani întăiul la concurs, va merge de drept la concursul general de oină de la Constanţa ce se va ţine la 9 Iunie.

De asemenea va merge la Constanţa şi echipa liceului Naţional ce a eşit anul acesta întăia.

Institutul Humpel a prezentat 150 de eleve la examenul de Iunie. S'a acordat institutului o comisiune speclală prezidată, probabil, de către d. I. Borcea profesor universitar.

Astă seară Luni se reprezentă noul program al cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian", care cuprinde între altele:

„Sfinxul", măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor franceze, (2 părţi).

Hava, capitala insulei Cuba (America Centrală), îndeletniciri şi industrii.

Peştere şi subterane în Franţa.

O căsătorie americană, comedie.

Villy diplomat, scene humoristice.

Cel mai recent număr din Eclair-Journal, ziarul însufleţit etc.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Oculist operator

reîntors din străinătate

Strada Ştefan cel Mare No. 6

Casele magazia Kahanne

Consultaţiuni 3—6 p. m.

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult 10—11 şi 3—5.

ULTIMA ORA

O persistenţă diabolică în însinuări

ATENTATUL DIN CALARAŞI

Tribunul va scrie

— D. Fleva frustează acţionarii unei societăţi de asigurare cu suma dd 60 mii lei —

Bucureşti.—D. Fleva, anunţă un ziar de scandal, va scrie o serie de articole spre a-şi reedita calomniile din cele două interpelări în chestiunea furniturilor de lemne.

Pentru că tribunul s'a hotărît să scrie, ar putea să ne dea şi explicaţiani asupra operaţiunilor sale, cu frustarea acţionarilor foastei societăţi „Unirea" cu suma de 60 mii lei.

Il aşteptăm.

O perseverentă insinuare a „Epocei"

Bucureşti.—Epoca *repetă pentru a suta oară, că guvernul a amînat votarea marilor credite extraordinare, în urma somaţiunilor opoziţiei şi fiindcă aceste credite ar fi fost la dispoziţia unora dintre miniştri, în care opoziţia n'avea încredere.*

Repetăm desminţirea formală, precisă, categorică, pe care am mai dat-o, dar cum desminţirile nu valorează nimic pentru Epoca, *îi dăm întâlnire peste 4 săptămîni cînd se va vedea că dacă situaţiunea externă nu va deveni din ameninţătoare, periculoasă,* creditele vor fi votate şi astfel se va fi restabilit adevărata cauză, pentru care votarea acelor credite a fost amînată.

Greva de la Fabricile de zahar

Focşani.—Greva de la fabrica Tiseşti din Mărăşeşti continuă încă.

Două mari întruniri vor avea loc astă-zi cu personalul tuturor fabricilor din Mărăşeşti.

Lucrătorii cer ridicarea salariilor.

Consiliu de Miniştri

Bucureşti.—Un consiliu de miniştri se va ţine mîne la ministerul de interne sub preşedinţiea d-lui Titu Maiorescu preşedintele consiliului.

Atentatul din Calaraşi

Două fem i victime ale unui beţiv fost puşcăriaş

Calaraşi.—Nae Avramescu din comuna Ciorteşti, scapat acum trei luni din puşcărie după o recluziune de 7 ani pentru crimă, trăea în concubinaj cu Margareta Lupaşcu. In ultimul timp vroind să se cunune, mama Margeretei i-a dat bani să cumpere cele necesare din Calaraşi. Nae Avramescu n'a făcut cumpărăturile şi s'a îmbatat sdravăn. Soacra sa Lina Lupaşcu şi cu o altă fiică a sa Anica a făcut mustrări aspre lui Nae pentru purtarea sa şi acesta scoate un cuţit şi rîneşte grav pe soacra-sa şi pe cumnata-sa.

Ambele în stare gravă au fost duse la spitalul unde substitutul de procuror abea a putut să le ia cîte un scurt interogator.

Victimele nu sunt speranţe că va scăpa cu viaţă.

Criminalul a fost arestat.

Numiri definitive în învăţămînt

Bucureşti.—D-na Ana Conta Kernbach a fost numită inspectoară definitivă; iar în locul d-sale va fi numită definitiv d-ra Lucia Manoilescu. D-ra Adela Pîrvu va fi mutată de la Caracal şi numită definitiv în învăţămîntul secondar la Iaşi.

Holera în Balcani

Salonic.—S'au constatat numeroase cazuri de holeră printre trupele dintre Serres şi Drama.

Poliţişti Ruşi ucişi

Varşovia.—La debarcaderul vaselor patru indivizi sosiţi din Plosch pe cari poliţia voia săi aresteze au ucis doi poliţişti şi au rănit pe un ofiţer de poliţie, scăpînd apoi.

Achitarea ofiţerului Turturescu

Galaţi.—Consiliul de război al corpului al 3 lea de armată a achitat în unanimitate pe sublocotenentul Turtures u d n batalionul 7 Vînători, acuzat că a ucis prin imprudenţă pe soldatul Prubea.

Situaţie nelămurită

Belgrad.—Lipsa de informaţiuni din Sofia cu privire la criza ministerială şi nesiguranţa ce domneşte, provoacă îngrijorări vizibile în cercurile sîrbeşti. In general se exprimă dorinţa ca o soluţie să fie dată cît mai repede chestiei graniţei. Se declară că s'ar preferi chiar un conflict armat, de cît să se lase ca lucrurile să trăgănească indefinit. Ieri a avut loc o conferinţă a şefilor de partide convocată de d. Pasici. Se afirmată că conferinţa a deliberat asupra atitudinei de adoptat în prezenţa evenimentelor politice din Bulgaria.

Situaţia în Balcani

Dimisiunea Cabinetului Sîrb

Belgrad.—„Maily Jurnal" înregistrează svonul neconfirmat că guvernul Pasici ar demisiona faţă de sporirea curentului resboinic Situaţia e considerată ca foarte gravă.

Revizuirea tratatului de alianţă

Sofia. — Ministrul Serbiei d. Spalaikovici Tonceff ministrul bulgariei la Belgrad a plecat la Belgrad.

*

Se afirmă că respunsul la reclamaţia Serbiei cu privire la reviziuirea tratatului de alianţă a fost redactat. Consiliul de miniştrii de astăzi va discuta azi respunsul ce va fi dat Serbiei. Se afirmă că Bulgaria va refuza cu energie reviziuirea cerută. Cercurile iniţiate afirmă că amînarea soluţiunei crizei ministeriale se datoreşte marilor greutăţi de împacare a curentelor cu privire la politica externă a Bulgariei.

Memorile populaţiei bulgare din Macedonia

Sofia.—Memorii s'au remis de diferite judeţe din Macedodia occidentală şi meridională. O delegaţie macedoneană a remis d-lui Geschoff şi reprezentanţilor puterilor la Sofia, un memorandum colectiv declarînd că populaţiunea bulgară din Macedonia, afirmîndu-şi conştiinţa naţională şi socotind teritoriile ocupate de sîrbi şi greci, ca simburele ţărei să pronunţe contra verificărei contestări a acestor teritorii. Şi crede că Bulgaria în interesul ei şi al păcei, în Balcani nu va admite nici o amputare a organismului naţional şi speră, că factorii interesaţi nu vor contribui la crearea de graniţi politice artificiale.

! 500 Lei !

Vă plătesc, dacă bătăturile cu rădăcină cu tot, negii şi pielea învărtoşată nu se îndepărtează, fără durere, în 3 zile, cu **Alifia Ria.** Preţul unui borcan împreună cu scrisoarea de garanţie **80 bani** (şi în mărci poştale). **Nicol Kemény**, Kaschau I. Postfach 12 | 500 (Austro Ungaria).

Am pierdut în ziua de Duminică 26 Mai a. c. o poliţă în alb de 10 bani, iscălită Haim Felix.

O declar de nulă şi absolut fără valoare. Cine o va găsi este rugat s'o rupă sau să mi-o remită căci am emis o altă.

Haim Felix

Iaşi str. Arapului No. 75

Ocazie *Mărfurile de la falimentele Luvru şi Fraţii Gross s'au pus în vînzare pentru un scurt timp cu preţurile foarte reduse în magazia din str. Ştefan Cel Mare, (foasta Alter David).*

Ieşeenii au prilejul de a profita de această ocazie rară.

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Băile OGLINZI

JUDEŢUL NEAMŢ

3 kilom. dela Tîrgu-Neamţ, de unde pînă la băi cu tramcare, brecuri, diferite echipage, şi automobil-omnibus foarte elegante şi automobile mici la fiecare tren, 50% reducere prin gara Paşcani.

Sezonul dela 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune Balneară şi Climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, înconjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi higienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall, etc.

Cabinele de Baie şi hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în falanţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, oloro anemie, debilitate, rachitism, isohias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropiate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu şi M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) dela lei 6.50 pe zi de persoană.

ORCHESTRA din cele mai bune.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

EFTIN şi FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi**, care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta poziţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20.**

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile şi drogueriile din ţară şi în Tg. Neamţ la Administraţia Băilor.

Serviciul medical esie încredinţat d-lui **Prof. Universitar Dr. V. Bejan**, medic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiuni cerute, asistat de d. Dr. *Al. I. Comăniţă.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Tg.-Nnamţ, oraş cu 12,000 locuitori, cu prăvălii moderne şi bine aprovizionate, numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi care se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru ori-ce informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Tg.-Neamţ.

Concesionarul băilor Oglinzi: **Octav Ionescu.**

In Iaşi la d-nii I. Simionescu, str. Carol 53 şi M. Petersil str. Arcu antreprenorii Hotelului.

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHÉ FRÈRES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sîmbetele şi Serbătorile

MATINEURI LA ORA 3

La reprezentaţiile noastre iau parte toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehe, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc

FILME DE POPULARIZARE ŞTIINŢIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare

INVENŢIILE ŞI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal şi Eclair-Journal

Ziarele insufleţite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată

Comedii scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografica a scriitorilor anterior celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Staţiunea de iarna in vasta Sală Sidoli, cea de vara in Grădina Trajan, anume aranjata pentru Reprezentaţii Cinematografice

7 ANI DE SUCCES 7

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucideţi şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tâmplă, *Migrenele*, *Cefalegie*, *Sciatice*, *Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* care se resistă tuturor celor l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiu să se iea 3 hapuri, unul dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit o ușurare, va lua 4 hapuri o doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se le mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii

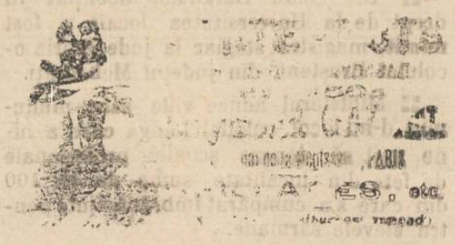

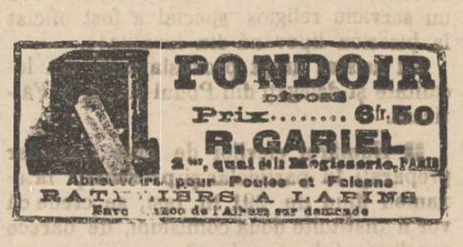

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

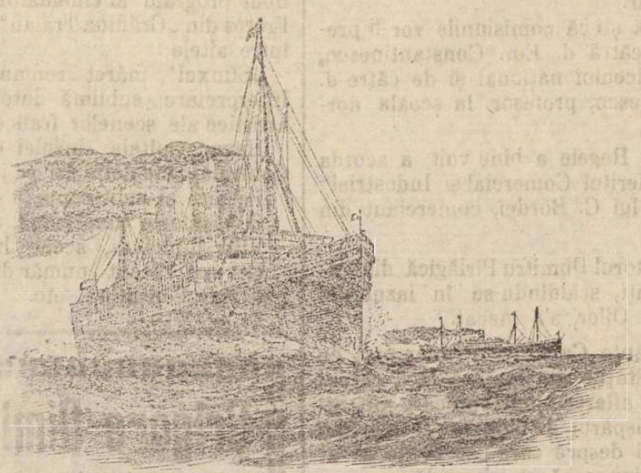

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

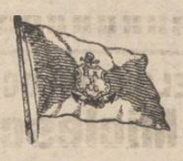

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Ştefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Filadelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1889 — Mercuri 29 Mai 1913

1878–1913

de A. D. XENOPOL

Sub titlul de mai sus în două cifre epocale și simbolice, ilustrul istoric, d. A. D. Xenopol publică în «Noua Revistă Romînă» un articol, din care reproducem partea esențială.

Hotărîrea puterilor s'a luat de ele fără conlucrarea noastră, și cel mult întrebîndu-ne cînd aveau nevoie. Poate guvernul nostru să fie răspunzător *pentru ceea ce au făcut alții*? Acei alții sunt atot puternici. In cumpăna judecății lor cîntărește poate mai mult interesul decît dreptatea. Prin urmare este învederat că trebuie să primim soluția dela Petersburg, și de aceea nu numai că Senatul a dat autorizație guvernului a o aplica, dar și partidul liberal cu toată critica adusă modului cum guvernul a ajuns la acest rezultat, a votat și el autorizarea.

Dar să cercetăm lucrul în sine și să vedem dacă rezultatul dobîndit, cedarea către noi a Silistrei și numai a Silistrei, fără nici o altă îndreptare strategică a graniței este mulțumitor? Mai întâi observăm că nu ar fi fost bine să ne înaintăm prea mult în anexarea de teritoriu bulgăresc; căci nu avem nici un interes a ne întinde peste Dunăre altfel decît prin prestigiul moral îndestulător de satisfăcut prin concesiile privitoare pe Aromîni. A încorpera poporație bulgară oste a introduce în organismul nostru de Stat un element străin, care sau va rămîne o veșnică primejdie de turburări, sau va trebui să ne silim a-l romîniza, și atunci să nu fim nevoiți a recurge la mijlocul pus în lucrare de unguri asupra Romînilor, dar în contra cărora nu am mai putea protesta, de oarece l'am aplica noi înșine.

Cu Silistra stau lucrurile astfel. Mai întâi această cetate este o veche posesiune romînească, ce se întoarce la matca sa, după mai multe veacuri de înstrăinare. Apoi ea trebuia să ne fie cedată încă de la 1878, recunoscîndu-se că face parte din stăpînirea Dobrogei, impusă cu deasila ca schimb pentru un pămînt al nostru. Dobrogea a devenit plămînul nostru. de răsuflare către mare; dar stăpînirea ei nu era asigurată. De aceea eu am susținut, de la început cînd s'a ivit întrebarea drepturilor Romîniei, că se poate cere Silistra, *dar numai Silistra*, și că aceasta era și simțimîntul public, se vede de pe aceea că întreaga desbatere s'a învîrtit în tot timpul în jurul acestui oraș. Din o chestie de dreptate și de interes a devenit *una de ambiție*, atît din partea noastră cît și din aceea a Bulgarilor. Aceștia erau hotărîți a face războiu, mai degrabă decît să cedeze, ei învingătorii, un oraș scump prin amintirile istorice legate de el și prin jertfele făcute de poporația lui în timpul războiului. La rîndul nostru pregăteam armata pentru a lua Silistra cu puterea, în caz cînd ni s'ar fi refuzat. *Chestia războiului între noi și Bulgari atîrnă deci de stăpînirea Silistrei.* Ei bine ea ni s'a cedat! Tot vroim să ne batem, tot voim să deslănțuim focul asupra Europei? Dar trebue să știm că, în cazul de înfruntare a voinței *tuturor puterilor deodată și mai ales a Austriei și a Rusiei*, se mai poate întîmpla și o altă soluție, care să nu fie de loc pe plac: *împărțirea unui popor turburător* care vrea să arunce în primejdie întreaga omenire civilizată. S'a mai văzut doar asemenea precedente și încă nu așa de bine îndreptățite.

Știm că, dacă în desfășurarea istoriei noastre am scăpat de atîtea ori de a fi înghițiți *cu totul* de una din cele două mari împărății vecine, și am scăpat numai cu răsluiri în parte, aceasta s'a făcut numai din cauza rivalității ce totdeauna le-a desbinat față de noi. Acuma însă nu era nici o rivalitate între Rusia și Austria. *Dacă Rusia ne-ar fi ocupat, cine ar fi silit-o să iasă din țară?* La 1913 eram amenințați să nu se mai repete cele ce s'au întîmplat la 1774, la 1829 și la 1853. Și cele ce spunem de putința unui războiu după hotărîrea de la Petersburg se aplică întocmai la chestia mobilizării începătornice, cînd împiedecarea Bulgarilor de a declara războiu Turciei ar fi echivalat cu o alianță a noastră cu Turcia, față de care guvernul rus, chiar dacă ar fi vrut, nu ar fi putut rezista curentului panslavist care ar fi putut provoca în Rusia o revoluție, pentru a nu se vedea jignită marea țintă a emancipării Slavilor de sub jugul turcesc. Dar bine, cine suntem noi ca să voim să deslănțuim războiul universal, să provocăm revoluții și răsturnări în marile State ce ne înconjoară? Ar trebui să ne măsurăm mai bine umbra nasului înainte de a-l lua la purtare cu așa semeție! Căci de! să nu fie cu supărare, putem să ajungem un popor mare; avem elementul etnic trebuitor. *Dar pînă să ajungem acolo, suntem un popor mic.*

Fiindcă însă critica purtărei guvernului a venit tocmai dela partidul liberal, să cercetăm cum a condus el trebile în 1878 și să vedem cînd am obținut un rezultat mai satisfăcător: atunci sau acum? La 1878 ne-am bătut alături cu Rușii contra Turcilor; am adus aliaților noștri o slujbă însemnată scăpîndu-le armata de nimicire înaintea Plevnei și rezultatul a fost că nu am *obținut absolut nimic.* Schimbul Dobrogei pentru Basarabia se poate considera astăzi ca folositor, după ce am înfundat în ea sute de milioane și am făcut din o țară părăginită una înflorită. La 1878 însă nu era nici un cîștig, ci curat pagubă, de oarece ni se *lua ce era al nostru pentru a ni se da un lucru ce putea deveni obiect de ceartă cu Bulgarii, cum a și devenit.* Dar ar fi drept oare, să se impute liberalilor reaua conducere a negocierilor cari au adus acel rezultat atît de păgubitor? *Noi credem că nu.*

Pentru că atunci ca și acum nu noi am condus trebile, ci cei mari și puternici. Ca să-și facă interesele lor și pentru ca Anglia să poată lua Ciprul și Austria Bosnia și Herțegovina, s'a învoit Rusiei reluarea Basarabiei noastre și întrucît areopagul european a consfințit făptuirea, a trebuit să ne supunem.

La 1878 ne-am bătut, am făcut deci politică răsboinică, am cheltuit milioane și am vărsat sînge scump romînesc și nu am dobîndit decît pagubă; la 1913 nu ne-am bătut ci numai am negociat și am dobîndit Silistra. Cînd am folosit mai mult? Atunci ori acuma?, și tocmai aceasta este imputarea ce se aduce guvernului, anume că de aceea a obținut numai Silistra, fiindcă nu a urmat o politică mai activă, a stat cu mîinele încrucișate. Dar ce putem noi face? Să ne aliem cu Turcii contra Bulgarilor, fie și numai cît prin mobilizare? Era a ne face pentru totdeauna odioși tuturor Slavilor și Doamne! mulți mai sunt și aproape mai sunt de noi! Ne înconjură așa de bine că mai ne înnăbușă. Apoi chiar Austriei care spera poate din desmădularea Turciei, pe care credea că nu o mai poate împiedica, o porție mai însemnată, s'a opus la mobilizarea noastră.

Să ne fi unit cu Bulgarii contra Turcilor? dar ar fi țipat lumea că ajutăm la mărirea Bulgariei. Intre ciocan și nicovală ce trebuia să facem? Ceeace am făcut. Să conducem trebile așa ca să scăpăm cu cît mai puține pagube; ba nu numai atîta; să dobîndim o însemnată cetate, un punct strategic de întîiul ordin care asigură podul nostru de unire cu Dobrogea *și slăbește în ori ce caz, dacă nu împiedică chiar*, viitoarele planuri ale Bulgarilor asupra Dobrogei.

Istoria nu se face de oamenii ei! Ei sunt numai marionetele cari joacă după cum sunt trase sforile de puterile ascunse ale desvoltării. Nu faci în istorie ceeace vrei, ci ceeace trebue să se întîmple, și oamenii nu sunt decît organele acestei fatalități care se îndeplinește fără și peste voința lor. Dovada cea mai bună este că din toate posibilitățile pe care critica ulterioară caută să le pună în lumină, *una sigură să realizează, anume aceea care trebuia, după firea lucrărilor, să se înfăptuiască, și că aceasta era singura neapărată o dovedește tocmai realizarea ei.* In desvoltare nu sunt greșeli, de oarece aceste greșeli nu pot fi evitate. Este scris în cartea destinelor ca cutare fapt să se întîmple și el se introduce în aevea lucrurilor. Oamenii țipă și se vaită după ce s'a întîmplat și cred că dacă se lucra altfel, nenorocirea ar fi putut fi înlăturată. Dar cu ce se dovedește aceasta?— cu raționări și argumente: dar cine garantează, că dacă se urma așa cum susțin acuma, se obținea un rezultat mai bun și nu unul poate și mai nefavorabil? *Critica evenimentelor politice întîmplate presupune, pentru a fi îndreptățită, prevederea sigură a celor viitoare*, întrebarea pe care cercetarea mai adîncă a lucrurilor ne-o arată ca absolut în neputință.

Cred că este înțelept să ne mulțumim cu ce am dobîndit, așteptînd dela desvoltarea lucrurilor în viitor ca ea să ne favorizeze cum ne-a favorizat dela 1821 încoace. Și să nu cîrtim contra oamenilor aleși ce conduc destinele țării, în momentele cele grele, căci ei sunt de seamă numai prin faptul că evoluția i-a ales pentru a îndeplini prin ei țintele ei ascunse și nepătrunse.

A. D. Xenopol.

Cu morile de vînt...

Toată lumea își pune întrebarea: în contra cui s'au îndreptat violențele din ultima întrunire a grupărei „Cuvîntului“?.

Mai mult: în ce scop a fost convocată acea întrunire a „cetățenilor de toate culorile“ despre care pînă și „Evenimentul“ se mulțumește a face o dare de seamă în 3—4 rînduri?.

S'au văzut întruniri publice, campanii politice în contra unei anumite activități a unui guvern, — dar niciodată nu s'a dus războiu în contra unor închipuite intențiuni, în potriva unor pretinse „alianțe“ — tocmai în momentul cînd guvernul însu-și într'o circulară adresată, corpului diplomatic european dezminte c'ar fi avînd vr'o înțelegere.

A născoci o intențiune și a deschide pe temeiul ei *un proces de intențiuni*, iată un machiavelizm vrednic de hipocrita grupare a cîtorva „rataţi“, setoși de efemere gloriole, dornici de a se arata viteji după războiu, lacomi de tot ce poate da o aparență de inițiativă și de strășnicie.

Este, ca să ne servim de o veche dar plastică expresie—a lupta cu morile de vînt...

△

NOTA ZILEI

Doamna Dieulafoy îndeamnă femeile să intre în cadrele armatei. Luerul a provocat senzație. Cu toate aceste uniforma ofițerească e de mult timp .. agreabilă sexului slab.

Dacă mai trebuia o dovadă, iată ce se citea eri în darea de samă a „Minervei“ despre un scandal nocturn din Craiova:

„...Atunci sergentul a dat alarma și au sosit la fața locului vre-o două-zeci de sergenți și un comisar, cari au arestat pe ofițer și pe femeia care îl însoțea și i-au dus la poliție.

„La acea oră era încă multă lume pe stradă. Arestarea unui ofițer a făcut senzație. Făcîndu-se cunoscut lucrul acesta d-lui Ștefan Economu, prefectul poliției s'a dus numai decît la poliție, psntru a vedea cum stau lucrurile. *Observînd mai de-aproape pe ofițer, a văzut că este o... doamnă.* Făcînd cercetări, a aflat următoarele:

„Maria Surcel, cîntăreață la varieteul „Cocor“ fiind părăsită de amantul ei N. C. a încercat să-i facă un scandal. Pentru ca planul, să-i reușească mai bine, a stăruit pe lîngă prietena ei Netti Florin, de la acelaș varieteu, să se îmbrace în costumul amantului său—un ofițer de infanterie—și să o însoțească“.

Precum se vede suntem în fața unui nostim început de... emancipare. Păcat numai că eroina e din acea clasă de femei, cari și-au arogat cu de la sine putere toate... libertățile veacului, ba chiar toate licențele posibile—la „Varieteu“.

PACE

Intr'un articol din numărul de eri al ziarului nostru arătăm, credem, destul de deslușit patima și reaua credință pe care unele organe o pun întru deslușirea opiniei publice în discernarea actualelor evenimente balcanice.

Și vorbele ce se spun de acțiunea guvernului într'o eventuală nouă complicație sud dunăreană, nu sunt din obișnuitele articole, fără noimă, de umplutură scrise de cutare ori de cutare redactor de ocazie. Ele sunt pornite din mintea unui „conducător“.

Se spuneau acolo și vrute și nevrute, lăsînd să se acrediteze fără a accentua bine înțeles—zvonul lansat în masse, anume că la o ciocnire, între aliați, Romînia ar fi hotărît a cui parte o va lua.

In adevăr, guvernul, în comunicatul pe care l-a înaintat acum cîte-va zile spunea că dacă pînă în prezent țara noastră a fost neutră,—pe viitor nu vom mai putea sta nepăsători.

Mai mult, presa de opoziție acuză guvernul încă de o viitoare nepasare față de evenimentele balcanice.

Nu vom căuta să inzistăm asupra acestora, comunicatul de care e vorba fiind cea mai formală desmințire.

Rămîne doară ipoteza intervențiunii sau neutralității noastre.

E fără îndoială că—vom interveni—căci dăinuirea mai departe a actualei stări de lucruri ne este extrem de dăunătoare vieței noastre economice.

Lucrurile însă nu pot ajunge pînă aici și suntem siguri că toate svonurile de războiu între aliați, nu sunt de cît spărietori ce și le fac în de ei, pentru obținerea unei cît mai largi compensații.

Nu va fi răsboiu, nu că aceasta atîrnă de noi, dar nu-l vor mai îngădui puterile, care au toată nevoia de liniște,—dăinuirea mai departe a războiului fiind de cea mai mare pagubă pentru raporturile economice a acestor puteri cu sud răsăritul Europei. Și se știe ce debușeu important e peninsula balcanică pentru piețele occidentale!

Judecînd deci mai în adîncimile rosturilor vieței sociale, ne dăm curînd samă de imposibilitatea unui război. Deci, tot atît de ușor vedem că intervenția noastră pentru care e bine să fim pregătiți, totuși nu va mai avea loc, și deci terenul pe care se pune partidul liberal, în țintirea frînelor de conducere a statului, —e sterp și lipsit de noimă.

Oare nu pot citi adevărul? Iar dacă-l cunosc și-l ascund, dau dovadă de reaua credință și patima înjositoare de care vorbeam la începutul acestor rînduri.

Dinu.

MICI POLEMICI

Nu e de mirat că tribunul N. Fleva este așa de... inflamabil. Pe vremuri a înghițit atîta... fîn!

*

In cîteva rînduri de discurs, d. Dr. Leon Cosmovici a vorbit de „faimoasa pagină politică care...“ și de „minți conștiente care-și pleacă capul la cea mai ușoară adiere“...

Asemenea flori cacofoniei—vorba „Cuvîntului“—au... lăsat impresie în sală. Ba, credem, că impresia ieșia și afară din sală, pardon de expresie....

*

Nu trebuie să ne surprindă talentul muzical al tribunului flașnetar Fleva: neam de țigan care să nu știe muzica nu s'a mai pomenit.

*

După cele 5 coloane de discursuri, „Cuvîntul“ publică aseară o poezie intitulată: pustiu.

E și concluzia pe care o trage publicul din... cuvîntările „Cuvîntului“.

*

Tribunul Fleva a fugit de frica palmelor lui P. Sivn.

— Curios, reflecta cine-va, se luptă cu toată pădurea de lemne a lui luster și se teme de o singură... palmă.

*

La 2 Iunie, inaugurarea unui nou monument al lui Mihail Cogălniceanu.

De astă dată va vorbi în numele țiganilor emancipați—N. Fleva.

*

Intrunirea „Cuvîntului“ se zicea că va fi a cetățenilor de toate... culorile.

„Culoarea“ lui Fleva a reprezentat'o d. Cuza.

OAMENI ȘI LUCRURI

Lașitatea din urmă

— „Rog să fiu cruțat“ — „Bitte um Schonung“—fură cuvintele cu care fostul colonel de Stat-Major Redl, trădătorul fără seamăn, și-a încheiat „testamentul“.

A rugat să nu fie autopsiat și la aceasta se referiau cuvintele citate mai sus.

Cu drept cuvînt s'a mustrat guvernul austriac și autoritatea în general, de a fi cruțat prea mult pe acest spurcat individ, a cărui crimă întrece marginile ori-cărei închipuiri.

Psihiatrii ar fi putut veni în urmă să găsească simburele de nebunie în creerul degeneratului, după formula adițională și după nevoia momentului de a se acoperi întru cîtva cu vălul lipsei de conștiență și de răspundere, fapta nelegiuită care roșinează o generație întreagă, un neam întreg. Dar a cruța de tortura cugetului—mai grea de cît tortura fizică—pe un execrabil trădător de cea mai abjectă specie, cum s'a dovedit că a fost acel colonel Redl, e un exces de neiertat, nu numai din punctul de vedere al justiției,—împiedecată de a face întreaga lumină, dar și din acel al dreptății însăși.

Trădătorului austriac îi s'a inlesnit sinuciderea chiar în ziua cînd, constrîns, a fost nevoit a-și divulga odioasa faptă și să recunoască, pe lîngă păcatul omosexualității, crima de a fi trădat, ani de-a rîndul, interesele superioare ale Statului, încredințate lui în bună parte, ca unul dintre șefii superiori ai Statului-Major austriac.

Ce este crima, în înțelesul ei simplu, pe lîngă această monstruozitate de a vinde prin acte de spionaj viețile a sute de mii de soldați, a vinde existența însăși a unei mari națiuni! Căci și mai presus de noțiunea existenței unui număr dat de indivizi, — este principiul existenței unei Națiuni, cu trecutul ei, cu cultura ei, cu limba ei, cu idealurile ei. A atenta la viața *aceasta* superioară, este a omorî zeci, sute de generațiuni, este a înnăbuși cele mai înalte forme de aspirații ale societății omenești,—aspirațiunea la o existență națională, pînă astăzi expresia cea mai curată și mai vrednică a libertății însăși de a fi și a cugeta.

Sentimentul, ca atare, nu poate fi definit. Patriotismul, curagiul, avîntul, sunt fenomene sufletești complexe, imprecise, precît sunt de reale. Tot așa și lașitatea, de și are une ori substraturi materiale, cum fu în cazul trădătorului Redl și în mai toate cazurile de aceeași tragică natură.

Vînzarea de neam, trădarea secretelor militare, sunt acte de atît de adîncă mișelie, în cît sfidează priceperea și chiar imaginația,—frizează inconștiența și nebunia, dacă vrem să le judecăm cu criterii normale. Iar la un criminal consequent cu sine însuși, cum fu scîrbosul colonel Redl, ea se încununează cu suprema lașitate, gîndul cel din urmă.

Și atunci eroul are încă vr'un capriciu... estetic,—de a nu fi... autopsiat bună-oară și pînă a duce arma la tîmplă, se umilește cu rugămintea de a fi „cruțat“.

Iar supraviețuitorii au și ei uneor capriciul de a asculta scrupulul lașității dînd ascultare unor asemenea rugăminți

Rodion

SPRE VÂRFUL CU DOR

din munții Bucegi

I

Era într'o zi din luna Iulie; ornicul arată orele 6 dimineață, cînd părăsi otelul îndreptîndu-mi pașii spre piața veche din Sinaia pentru a găsi o călăuză care să mă conducă prin munți. Soarele nu răsărise iar valea era încă cuprinsă în umbră, pe cînd după muntele care e în fața gării, numit piscul cînelui se zărea o geană roșie desemnîndu-se pe orizont, semn că soarele se pregătea să învălue din nou cu razele sale globul pămîntesc; un vînt răcoros și plăcut îmi desmerda fața, aducînd freamîntul și mirosul copacilor pe cînd undele spumegoase a neastîmparatei Prahove se loveau de bucăți de stîncă rupte și tărîte de puterea torentului din sînul munților producînd o muzică plăcută turistului ce ascultă cu evlavie acestui cîntec etern.

Cu încetul soarele începu să aurească vîrfurile munților pe cînd valea se odihnea tot în umbră; nouri de un alb cenușiu învăluiau vîrfurile iar din văgăunile munților iesă un abur gros și întunecos, care cu cît se ridică în sus se rărea și se împrăștia ca norul mînat și spintecat de puterea vîntului, dezgolind astfel din timp în timp piscurile pleșuve care semeț se ridică în sus de par că vor să spargă bolta cerească.

Această priveliște era cea mai frumoasă din toate cîte le-am văzut și era cu atît mai atrăgătoare căci o vedeam pentru prima oră, era ceva măreț și impunător în acest joc a naturei la razele soarelui, desfătînd ochiul fără sfîrșit.

Nu găsesc cuvinte pentru a descrie toată această frumuseță, numai acel ce o vede gustă și simțește puterea farmecului ce-l subjugă și-l pironește locului vederea naturei în toată splendoarea ei.

In zadar cutrierasem piața, nu găsii vre-un conducător cu cal sau pe jos; mîhnit vroiam să mă îndrept spre monăstirea cînd norocul îmi scoate în cale un lucrător de la canalizare, intru în vorbă și bucuros se prinde să mă întovărășească în munți.

Luăm drumul ce duce spre sf. Ana, o stîncă uriașă și acoperită cu mii de iscălituri și figuri bizare zugrăvite de mîna unor fericiți călători pe cînd peretele din dreapta înegrit de fum formează un fel de scobitură, ne amintește că acest loc a slujit odată ca adăpost unui bătrîn fu

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Représentant: Sam. Löbl, Bucureşti.

git de ispitele acestei lumi şi despre care tradiţia zice că a fost ucis de rişte hoţi crezîndu-l bogat!

*

Lăsăm stînca şi luam drumul spre stînga; el e anevoios cînd ne suim, cînd ne coborîm, în stînga se deschid prăpăstii iar în dreapta se ridic păreţi înalţi de stîncă, parcă sunt tăiaţi de mîna omenească şi care par că vor să ne acopere sub povoara lor cea mare; mergem în zig-zag prin pădure de brazi şi stejari, întîlnim izvoare ce şerpuesc spre vale, formînd în unele părţi locuri mlăştinoase, pietre culţuroase şi blocuri de stîncă trîntite în cale ne îngreuiază şşi mai mult drumul.

In fine după un mers anevoios de 2 ore eşim din pădure şi dăm de o regiune acoperită numai cu iarbă şi flori de cîmp iar la depărtări mărişoare cîte un copac rătăcit.

Incepe să sufle un vînt rece şi puternic, mă opresc la intervale pentru a admira priveliştea cea frumoasă care se desfăşoară înaintea ochilor mei; jos în vale se întinde mîndra Sinaia cu vilele sale frumoase şi cochete, Castelul Peleş deasupra căruia flutură bandiera regală, în dreapta murmură Peleşul pe cînd Prahova rostogoleşte valurile sale spumegoase care lucesc argintiu în bataia razelor solare, mai departe în stînga se vede văcăria regală, Busteni iar jur împrejur se întind munţii de o coloare albăstrie şi pe care pare să se odihnească bolta cerească.

Culeg flori pe cînd deasupra mea nori fug ca o nălucă, împrăştiindu-se în toate părţile, se văd prăpăstii şi văgăuni înfricoşitoare pe cînd ochiul se opreşte cu drag desmerdînd covorul cel verde ce-l alcătuesc copacii din vale.

Ne suim mai sus, vîntul suflă cu mai mare putere pe cînd razele soarelui ne încălzesc de ne petrec năduşelele; întîlnim iar blocuri uriaşe de stîncă, trîntite în drum ca de o putere suprafirească, sunt acoperite cu muşchi şi înegrite de vreme. Frumos şi plăcut e drumul prin pădure, ne croim singuri cîte odată calea printre crengi, inspirăm cu nesaţ mirosul balsamic şi răşinos ce-l exală brazii seculari, iar cîntecul paserilor ne goneşte cîte odată locului ascultînd cu drag aceşti musicanţi vagabonzi care fără nici o plată înveselesc şi mişcă inima cea mai împetrită.

In fine auzim lătrat de cîni; în vale zărim o stînă, ne apropiem, dăm noroc bun ciobanului rugîndu-l să ne dea brînză, lapte şi pîne. Cu părere de rău, respunde că n'are, căci am nemerit la o stînă cu oi sterpe, dar ne sfătueşte să ne suim mai sus şi vom da de o altă stînă unde vom găsi cele dorite; îi urmăm sfatul, ne suim mai sus până ce ajungem la un luminiş, un loc drept acoperit numai cu iarbă şi numit *Pod*, un fel de platou. Ne rotim privirea, dar nu zărim nimic, urcăm mai sus, în fine găsim de cealaltă parte, în vale, o căsuţă din bîrne, ne oprim şi ne odihnim pe un bloc de stîncă; în acest timp vine din munte un cioban ducînd de căpăstru un măgar încărcat cu desagi, îi dorim ziua bună şi-l întrebăm dacă nu vom găsi ceva de mîncare căci ne răzbise foamea; ne respunde că da, dar numai de post ca fasole, ceapă şi mămăligă, căci era într'o Mercure. El se scoborî în vale, pe cînd noi remăsăserăm locului, căci dulăii începeau a latra cu furie, ne pregătiau o primire duşmănoasă, pe cînd vre-o doi din cei mai îndrăzneţi ne veneau întru întîmpinare.

După vre-o zece minute de aşteptare auzim o voce întrebîndu-ne: ce poftiţi? Ne întoarcem privirile şi dăm cu ochii de un om mai bine îmbrăcat, fiind calare, probabil era stăpînul stînei. Ii repetăm şi lui dorinţa noastră, ne roagă să aşteptăm, coborîndu-se spre stînă pentru a cerceta; în fine se întoarce şi ne repetă aceleaşi mîncări; volens nolens, trebuiam să ne mulţumim şi cu atîta; ne coborîm dar doamne! Ce lătrat, ce urlet de clocotea întreaga vale! Aşteptăm până ce vine un flăcău care cu un băţ împrăştie potaia de cîni.

Mă uit la ceas, arată ora 9 jum.; intrăm în coliba făcută din scînduri cu 2 încăpieri, în dreapta ardea un foc deasupra un ceaun mare în care fierbea mămăligă, fumul umpluse întreaga încăpere, în stînga era magazia în care se păstra lapte, brînză, caş etc.; tot adăpostul e durat numai din bîrne de brad, deaseminea şi podeaua. Ne făcură şi nouă o mămăligă mai mică, din făină cernută cu toată împotrivirea mea, căci vroiam să mănînc şi eu din mămăliga lor necernută şi cam neagră la înfăţişare, dar ce să-i faci, vorba lor, obraze subţiri nu se cinstesc cu asemenea mîncare!

Ne dădură şi urdă proaspătă, căci ziceau ei, ceapă şi fasole nu-s pentru stomacul nostru, un cuţit de lemn îmi servi ca furculiţă. Nu mîncasem nici odată în viaţa mea cu atîta poftă, eram istovit de trudă şi flămînd, căci şi aerul de munte îşi făcuse efectul, iar apa cea rece dela isvor îmi potoli setea şi-mi părea mai gustoasă decît vinul cel mai vechiu şi întăritor. Le-am mulţumit pentru ospăţul oferit, căci au refuzat ori ce plată, precum e obiceiul romînului, îndatoritor şi primitor şi mai ales a acelora din creerii munţilor; ne-am despărţit cu multă mulţumire, poftindu-ne să mai venim şi altă dată, iar acelaş flăcău ne-a servit iar ca scut contra dulăilor cari parcă se mai îmblînziseră.

(Va urma). **Iassiensis**

Megalomanul

D-nul A. C. Cuza apărînd la întrunirea de Duminică, oare cum sub protecţia d-lui Virgil Arion, a dovedit atît curaj şi atîta semeţie, încît şi-a întrecut propriea-i faimă.

Dacă am lasa al doilea plan, incalificabila lipsă de bun simţ, de a trata de sus pe oameni că d-nii Titu Maiorescu şi Take Ionescu, cînd pînă astăzi n'ai făcut nimic: nici în domeniul activităţei didactice, nici în cel al politicei generale. Dacă am trece cu vederea şi acea ridicolă răsturnare de fapte, cu tendinţă de a falsifica adevărul, prin afirmaţiunea că şeful partidului conservator democrat şi-a sprijinit toată acţiunea pe credinţa că conflictul balcanic se va resolvi prin victoria înpărăţiei turceşti — lăsînd să se înţeleagă că numai d-sa, d. Cuza a prevăzut cele ce se vor petrece — şi n'am reţine din toate cîte a aratat acest scamator de vorbe şi idei — de cît faimoasa afirmare că: „d-sa a fost singurul „în ţară că a pus, cel întăi, chestiunea „rectificărei de frontieră către Bulgaria" atunci de bună seamă, că nu putem trage altă încheiere decît, cel puţin, că d-nul Cuza sufere de o cumplită megalomanie: d-sa se crede autorul a tot ce este bun şi mare în ţara românească.

Boala aceasta e veche la d-nul Cuza, si nu numai că l'a condamnat la o viaţă gălăgioasă şi sterilă, dar l-a împins la o boaţă şi mai mare: l-a făcut să confunde operile marilor economişti cu ale sale.

P.

Litere-Ştiinţe-Arte

Nemurire.—Fără îndoială nu e dat unor simpli muritori ca noi să judece actele de judecată literară ale nemuritorilor academiciani. Cu toate aceste va da naştere la multă nedumerire hotărîrea înaltei instituţii de a premia traducerea unei epopee din Homer — datorită d-lui G. Murnu—în contra unor opere originale de mare valoare, cum este opera totală—căci a prezentat-o în întregime pentru întăia dată—a d-lui Ion Al. Brătescu-Voineşti.

Ori cît ar fi de preţioasă o traducere clasică, ea nu poate fi preferată unei creaţiuni originale, cînd aceasta din urmă prezintă calităţi de literatură clasică. In nulelistica noastră, după Caragiale,—care în treacăt fie zis, n'a obţinut nici odată un premiu academic—opera d-lui Brătescu-Voinescu vine în rîndul întăiu.

De aceea, încă odată, criteriul după care a judecat şi a hotărît Academia, va lasa pe mulţi în nedumerire.

*

A apărut „Sinziana" pe luna Aprilie 1913, cuprinzînd bucăţi literare semnate de d-nii Al. Naum, Eug. Boureanul, St. Dragomir, T. A. Naum, G. Prut, Romaa Muşat etc.

Recenzii, polemici, însemnări de actualitate.

*

Volumul distinsei noastre colaboratoare Maria C. Buţureanu: *Femeia*, este lucrarea cea mai de actualitate şi o recomendăm cetitorilor spre deosebită luare aminte.

*

STRUNA ZILEI

CERBER INTEMNIŢAT

Un condamnat a închis în celulă pe gardianul penitenciarului.

Ziarele

Punînd pe Cerber la 'nchisoare
Tu te-ai gîndit la ce?...
...Cumva
Să faci să-i treacă gustul oare
De a 'nchide pe alt-cineva?

In curînd apare în editura Tipografiei H. Goldner din Iaşi:

EDIŢIA II-a din

MARELE

Dicţionar latin-romîn

de

IOAN NĂDEJDE

Această nouă ediţie (700 pagini) este cu desăvîrşire schimbată şi mult adăugită.

Preţul acestui dicţionar, cel mai complect şi cel mai bun din ţară e de 10 lei.

Atenţiune.—*Persoanele care vor trimete de pe acum prin mandat postal suma de 8. lei, se vor considera ca abonat şi vor primi la apariţie Dicţionarul franco. Numele abonaţilor vor figura într'o listă specială în corpul dicţionarului.*

INFORMAŢII

Comitetul executiv al partidului conservator a fost convocat pentru ziua de Mercuri acasă la d. I. Lahovary, preşedintele clubului din Bucureşti.

La ordinea zilei va fi: demisiunea d-lui P. P. Carp şi constituirea unui comitet de direcţie în caz că demisiunea va rămînea definitivă.

In acelaş timp se va hotărî dacă e loc la convocarea partidului în congres.

Ziarul „Acţiunea" ocupîndu-se de zvonurile tendenţioase puse în circulaţie asupra unei pretinse remanieri ministeriale, scrie:

„Ori-ce discuţiuni deci prin presă asupra unei remanieri sunt cel puţin premature şi ori-ce discuţiuni asupra persoanelor care vor intra sau vor putea să intre în guvern sunt cel puţin îndrăzneţe."

Societatea „Cantina Şcolară" care hrăneşte zilnic în timpul iernei aproape 400 elevi săraci, va da o mare serbare populară în grădina Copou în seara de Sîmbătă 1 Iunie.

Vor cînta 2 fanfare, bogate focuri de artificii, un balon, flori, tombolă şi Cinematograf, *care va reprezinta piesele cele mai alese.*

Intrarea de persoană 50 bani, copii 25 bani.

Biletele se găsesc la direcţiunile şcoalelor primare şi la cercul didactic (etajul cofetăriei Georges).

D. inspector general veterinar Alexandrescu a primit însărcinarea de-a face inspecţiunea serviciului veterinar a oraşului şi judeţului nostru.

D. dr. Valeriu Roşculeţ a fost confirmat definitiv inspector general sanitar tehnic, pentru industrii.

Duminică sara, la orele 10, a avut loc, logodna drăgălaşei d-şoare Emilia G. Cristofor cu d-l doctor Neculai Hortolomei. La această ceremonie familiară, au asistat toţi membrii familiei Cristofor şi a familiei Hortolomei.

Examenele pentru ocuparea locurilor vacante la gimnaziul militar din Craiova şi la liceul militar de la „Mănăstirea Dealului"—vor avea loc pentru întăiul la întăi şi pentru al doilea la 10 August.

Aseară 27 Mai a avut loc la sediul societăţei funcţionarilor comerciali o întrunire pentru închiderea prăvăliilor la ora 9 seara. Au luat cuvîntul diverşi membri după care s'a luat decisiunea de a se ţinea o serie de întruniri publice în această chestie.

Duminică la ora 2 p. m. a avut loc adunarea generală a Primei societăţi de Economie din Iaşi. A luat parte la ea un număr însemnat de societari.

S'a aprobat raportul comitetului de administraţie cum şi cel al comisiunei de control.

S'au ales în comisiunea de control d-nii Al. Velciu, Savel Grossu şi Gh. Tissescu. Această comisiune va cerceta operaţiunile şi în genere toată gestiunea societăţii pe lunile Mai, Iunie, Iulie şi August. Tot dînsa va revizui mişcarea generală şi va stabili împreună cu comitetul de administraţie dividendul ce urmează a se distribui societarilor pentru anul social care se închee la 1 Septembre 1913.

O adresă a Cassei Centrale, sosită Sîmbătă în Iaşi a confirmat alegerea de la comitetul breslei cizmarilor în persoana d-lor V. Arsene, N. Teleman şi I. Cazacu.

Aseară s'a constituit comitetul corporaţiei confecţiilor, alegîndu-se d. V. Arsene preşedinte şi d. V. Emanoil vicepreşedinte.

Dl. N. Spiru Bădescu, inspector general al gimnasticei, care a fost însărcinat de ministerul instrucţiunei să prezideze concursul de oină la Iaşi, s'a reîntors în Capitală şi a înaintat ministerului un amănunţit raport asupra felului în care a decurs acest concurs.

D. Penel, profesor de desemn la gimnaziul din Vaslui a fost transferat la liceul internat din Iaşi.

Revolta de la penitenciar. — După cum am anunţat eri, între deţinuţii penitenciarului local, s'au produs manifestări de revoltă. Cum ştirile ce am cules eri, n'au putut fi complecte din cauza rigurozităţei cu care se făcea ancheta, am căutat a le complecta astăzi.

In acest scop ne-am presintat d-lui Gh. Mihail, energicul director al penitenciarului care după oare care esitări ne-a permis să culegem informaţiunile necesare

Inainte de a intra în chestiunea de care ne ocupăm nu ne putem opri de a nu menţiona că cu toată curăţenia şi ordinea ce domneşte pretutindeni, penitenciarul se prezintă într'o aşa stare de ruină încît nu-ţi vine să crezi că e destinat oamenilor — fie ei chiar unor puşcăriaşi — ci unei menagerii de fiare.

*

De cît-va vreme direcţiunea luase dispoziţiunea ca la penitenciar să se aplice în mod riguros regulamentul, adică deţinuţilor să le fie interzise jocurile, băuturile, etc. ceea ce provocase o mare nemulţumire, care era însă în stare latentă

In afara de aceasta rău tratament din partea unora dintre gardiani şi nemulţumirea provocată din cauza mizeriei în care trăesc deţinuţii din pricina stărei rele a localului, făcea ca starea de spirit a deţinuţilor să aibă o tendinţă de agitaţie.

Eri dimineaţă pe cînd gardienii încercau să tundă pe deţinutul Iorgu Stelian vechi spărgător, acesta s'a opus şi a început să ţipe.

La aceste ţipete i-au venit în ajutor puşcăriaşii I. Semnariu minor condamnat la 15 ani pentru omor, Roman Ianovici minor condamnat la 15 ani şi care suferise în diferite rînduri pentru insubordonanţă carceră grea la Doftana, şi cu toţii au luat pe primul gardian, pe care, după ce sparse poarta de la curtea deţinuţilor îl băgă între dînşii. Sosind directorul a încercat să potolească spiritele, însă deţinuţii n'au cedat pînă la venirea primului procuror, care a fost înştiinţat în grabă, din cauză că garda era numai de 14 inşi, faţă de 300 puşcăriaşi.

Aducîndu-se cele petrecute la cunoştinţa direcţiunei generale, acesta a trimis pe d-nul inspector Titu Cavoroc, care anchetează în paralel cu parchetul.

„Monitorul Oficial" No. 41 publică regulamentul pe baza căruia ar fi numite, de aici înainte ajutoarele de maistre de la şcolile profesionale de fete de gradu I şi al II-lea.

Consiliul de higienă al oraşului, se întruneşte în astă seară, sub preşedinţia d-lui dr. Floru, medic şef al oraşului.

Luni 3 Iunie se va face tîrnosirea bisericei din Pleşeşti (judeţul Suceava). Slujba va fi oficiată de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei.

Societatea cîntăreţilor bisericeşti „D. Suceveanu" din Iaşi a înaintat prin sf. Mitropolie, d-nei Adina Em. Costinescu, casiera comitetului pentru sporirea fondului marinei militare, suma de 100 lei.

Astăzi la ora 12 şi jum. p. m. d. D. Volanschi, noul consilier la s. II-a a Curţii de Apel, a depus jurămîntul în faţa secţiunilor unite ale Curţii.

Dl. A. Bercea, noul preşedinte al tribunalului s. II-a, a depus astăzi jurămîntul.

Dl. D. Cihodaru, judecător de şedinţă cu delegaţia de judecător sindic, a fost numit preşedinte al tribunalului de Bacău.

Sublocotenentul Pella Ioan din Regimentul 7 Roşiori „Cuza Vodă" Iaşi, doreşte a cumpăra un cal, care să fie propriu pentru serviciul de ofiţer de cavalerie. De preferinţă roib, sau murg în etate de 4—6 ani.

Cine are vre-un asemenea cal şi voeşte a-l vinde e rugat să se prezinte în str. Păcurari 52, sau în ori-ce zi dimineaţa la Regim. 7 Roşiori „Cuza Vodă" împreună cu condiţiunile.

La Curtea de Apel secţia II-a, se judecă astăzi, procesul dintre moştenitorii defunctului Calmuski şi Froim Fişer, proprietarul de fapt al moşiei Mitoc.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor).

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

D. Victor Bilciurescu inspector general administrativ a fost delegat de ministerul de interne să gireze afacerile prefecturei de Iaşi în timpul absenţei de două luni a d-lui prefect Şt. Negrutzi.

In vederea examenului de ajutoare de maestre, care se va ţine la 3 Iunie a. c, ministerul de instrucţie a dispus să se suspende pentru acest an şcolar expoziţia la şcoalele profesionale de fete.

Ministerul instrucţiunei publice aduce la cunoştinţa celor interesaţi că sunt scutite a se prezenta la acest examen actualele ajutoare de maestre cari au examenul de capacitate.

Direcţiunea generală a poştelor şi telegrafelor a făcut cunoscut tuturor serviciilor precum şi tuturor staţiunilor, că solicitatorii împrumuturilor de la casa de credit a poştei, nu se mai pot prezenta în persoană diferitelor servicii din central, pentru a stărui şi obţine împrumuturile, de cît în cazuri excepţionale sau de forţă majoră dovedite ca urgente.

D. Popovici deputat şi primar al oraşului Cernăuţi, a vizitat astă-zi dimineaţă universitatea locală.

Astă-zi la ora 4 p. m. s'a întrunit consiliul facultăţii de ştiinţe pentru a fixa examenile seziunei de Iunie.

Examenele de drept constituţional şi administrativ, cu domnul profesor C. Stere, se vor ţine la facultate în ziua de 2 Iunie.

Organizatorii congresului mecanicilor din localitate ne roagă să exprimăm recunoştinţa lor către consiliul comunal iaşan, care le-a dat concursul în ce priveşte congresul şi reprezentaţia în beneficiul societăţii „Locomotiva".

Numărul viitor al „Vieţii Romîneşti" va publica, între altele, un studiu statistic asupra mortalităţii în spitalul „Maternitatea" din Iaşi, îmbrăţişînd complect situaţia pe un period de 60 de ani. Studiul e datorit unui fost intern la serviciul medical al „Maternităţii".

Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iaşi, organizează pentru seara de 1 Iunie a. c., în sala Circului Sidoli, o frumoasă seară dansantă.

Muzica militară a regimentului 13 Stefan cel mare, va cînta în tot timpul seratei, cele mai noui şi frumoase arii.

Biletele de intrare pentru această seară, se află de vînzare la tipografia H. Goldner, precum şi la tipografia „Dacia"

Şcolare.—Examenul absolventelor de la şcoala de adulte de pe lîngă Manufactura de tutun Iaşi, va avea loc în ziua de 3 Iunie, orele 3 p. m., în localul fabricei. Comisiunea se compune din: d. Gh. Stefănescu, preşedinte; d-nele Cleopatra dr. Popescu şi Emilia Mărgăritescu, membre.

— Pentru şcoala de adulţi din Vaslui, s'a numit următoarea comisiune: d. I. Olariu, preşedinte; d-nele Ana Batâr şi Maria Patriciu, membre.

— *Anul acesta colonia şcolară din Iaşi va fi instalată în M-rea Neamţ; vor fi luaţi 100 copii, din care 58 băeţi şi 42 fete; plecarea va avea loc la 1 Iulie.*

Astă seară Marţi se reprezentă noul program al cinematografului Pathé-Frères din „Grădina Traian", care cuprinde între altele:

„Sfinxul", măreţ roman contimporan. Interpretare sublimă datorită somităţilor artistice ale scenelor franceze, (2 părţi).

Hava, capitala insulei Cuba (America Centrală), îndeletniciri şi industrii.

Peştere şi subterane în Franţa.

O căsătorie americană, comedie.

Villy diplomat, scene humoristice.

Cel mai recent număr din Eclair-Journal, ziarul însufleţit etc.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATĂ a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

Ultime Informaţii

Mîine vom continua cu publicarea documentelor menite să invedereze autoritatea morală a d-lui N. Fleva.

Actele ce vom publica se referă la *Afacerea moşiei Vatra Văcăreşti.*

Ni se comunică un fapt asupra căruia atragem atenţiunea d lui ministru de interne.

Ni se spune că anumiţi indivizi circulă prin sate şi îndeamnă pe ţărani să se constitue în organizaţii politice, care să adere la un aşa zis partid agrar, în formaţiune. Aceşti agenţi ai nu ştim cui, fac ţăranilor tot felul de promisiuni.

Socotim că în cazul cînd cele ce ni se semnalează sunt exacte, se impune o imediată intervenţiune pentru a se evita consecinţele grave ale unor agitaţiuni periculoase.

Pentru examinarea elevilor de curs primar, preparaţi în particur, vor fi două comisiuni prezidate de d-nii Cosmiţă şi Tenie.

Cetim în „La Politique" de astăzi sub titlul „O apreciare a ziarului „Inainte" :

Cîteva ziare fac mare zgomot în jurul unui articol al ziarului „Inainte" şi care se referă la persoana d-lui Al. Marghiloman. Articolul în chestiune, o apreciere proprie a ziarului ; n'a fost nici inspirată de d. Marghiloman, nici nu i-a fost comunicată ziarului

D. Marghiloman e de părere că rivalităţile de persoane au făcut destul rău partidelor politice şi că ar fi timp să se încerce, în partidul conservator, instituirea unui comitet de direcţiune, în care comitet să fie întrunite toate bunăvoinţele.

Această părere va fi supusă marelui comitet diriguitor, convocat pentru Miercuri dimineaţă.

Să sperăm că ea va reuşi să întrunească majoritatea sufragiilor.

Ziarul „Mişcarea" atacă epitropia Sf. Spiridon, pe tema arendărei Slănicului.

Ne surprinde aceasta,—fiind că, după toate probabilităţile, mare parte din personalul de care va avea nevoie d. Alexandru Iliescu la Slănic, va fi numit după recomandaţia celor de la „Mişcarea".

Ziarul „Inainte", care trece drept oficios al d-lui ministru de finanţe Al. Marghiloman, publică următoarele judicioase rînduri :

„In capul ziarului „Epoca" se găseşte un articol, destinat, prin caractere tipografice, să atragă în special atenţia cititorilor. După o depeşă din Petersburg la Londra, depeşă pe care nimeni n'a văzut-o şi pe care nu ştim cine a controlat-o „România ar fi căutînd în conflictul balcanic partea cea mai ofertantă în schimbul ajutoarelor ce ar da, însă, e suspectată de toţi aliaţii".

„Epoca" îşi însuşeşte aceste apreciaţiuni şi pentru a le accentua nota mai adaugă următoarele comentarii: „...ni se aruncă cele mai dispreţuitoare cuvinte, acuzaţiunea de cerşetori neleali ; aceste sunt rezultatele politicei de degradare, *pe care Romînia o urmează de 6 luni încoace".*

Regretăm că cuvinte de soiul acesta se găsesc într'un ziar, proprietatea unui deputat romîn.

In alte ţări, faţă de o indelicateţă aruncată din străinătate, toată lumea politică face zid şi pune pe cel care-şi permite o batjocură la locul lui.

La noi sunt oameni care se bucură de incidente de felul acesta, ba şi le însuşesc cu satisfacţie, le scormonesc şi le încunună. Aşa face „Epoca".

Dacă ar fi d. Nicu Filipescu în ţară sîntem convinşi că d-sa n'ar aproba atitudini de felul acesta.

Manualul perfectului opozant trebue şi el răsfoit şi aplicat cu puţină pricepere.

Azi, între orele 5—7 seara, d. A. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice va fi între prietenii sei, la clubul conservator-democrat.

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice, care a petrecut trei zile în localitate, se'ntoarce în astă seară în Capitală.

Pentru a invedera rostul şi rolul lui Froim Fischer, în ce priveşte creditorii, în numele căruia Fleva a vorbit, cu ocazia cererei de moratoriu a lui Berman Iuster, vom publica în curînd un act autentic, care va dovedi dreptatea susţinerei noastre.

Consiliul de miniştri a aprobat încheierea contractului între societatea „Avîntul" şi Epitropia Sf. Spiridon, pentru exploatarea băilor Slănicului.

Joi va avea loc la tribunalul de Iaşi autentificarea contractului.

Ziarul lui Bogdan-Văcăreşti duce o campanie nemiloasă contra casei Marmorosch-Blanck.

Din sursă bine informată aflăm că „Seara" a cerut 20,000—două-zeci de mii —de lei directorului Paspati de la zisa firmă, pentru a nu porni „campania".

...Şi d. Tudor Arghezi visează... burse ministeriale pentru merite poetice.

Comisiunile de examen pentru particulari

Astăzi au fost întocmite la Ministerul de Culte şi Instrucţiune publică patru comisiuni pentru elevele şi elevii din Iaşi. După cum am anunţat vor funcţiona două comisiuni pentru elevii preparaţi în particular şi înscrişi direct la Minister. Una din aceste comisiuni va lucra la liceul naţional şi o denumim „comisia A", cealaltă la liceul Internat şi o desemnăm cu „comisia B".

A treia comisiune pentru liceul de domnişoare „Humpel" şi apatra pentru gimnaziul Wachtel.

„Liceul Humpel" : Preşedinte, *I. Borcea*, profesor universitar. Religia : *Ghiga*, Romîna: *Dragomir Victoria* ; latina : *Popescu Pericle*; franceza : *L. Sinigaglia* ; germana: *d-na Alex. Nicolau* ; istoria : *d-na Maria Dincescu* ; geografia: *d na Lucreţia Xenopol* ; matemateci : *d-na Elena Buţă* ; fizica : *d na Elena Ioanovici*, ştiinţi naturale : *I. Borcea*. drept, filosofie, economie politică : *d. Victor Cristofor*, muzica : *Enrico Mezzetti*, higiena : *d-ra dr. Conta*, lucru de mînă : *d-ra Vîrlănescu*, gospodărie : *d-na Georgescu*, desemn : *d-na Crudu*, gimnastica : *d-na Tănăsescu*.

Comisia A. (la Liceul Naţional), preşedinte : *Paul Bujor*, prof. universitar.— Religia : *preot C. Dinescu*, romîna : *M. Carp* ; latina : *A. Scriban* ; franceza : *M. Botez*, germana : *Lupu*, istoria : *V. Demetrescu* ; geografia : *St. Mitru*, matem : *Em. Constantinescu*, fiz.-chim : *E. Severin*, Şt. Naturale : *P. Bujor* ; drept, filosofie, Ec. pol. *Fedeleş*, Higiena *Dr. Lambrior*, muzica *M. Agapescu*, desemn şi caligrafie *G. Scorpan*, gimnastica *I. Dolijan*.

Comisia B (la liceul internat) : Preşedinte *Ch. Drouhet*, prof. universitar, Religia *D. Ciolan*, romînă : *V. Cireş*, latina *Popescu-Muşata*, franceza : *Ch. Drouhet* germana *Sporea*, istoria : *Em. Călinescu*, geografia *I. Mitescu*, matematici : *Dum. Ghibănescu* ; fizico-chimice *Ţilenski*, şt. naturale *Nicolau*, drept, filosofie, Ec. politica *V. Bude* ; Higienadr. *Muller*, gimnastica *Ilie Burghele*, muzica *M. Agăpescu*, desemn şi caligrafie : *V. Costin*.

Gimnaziul Wachtel. Preşedinte *Al. D. Ionescu*. Romîna : *Valeriu Halubei*, latina : *Cal. Hogaş*, franceza : *Al. Ionescu*, germană : *D. Ionescu* ; istoria *V. Botez*, geografie : *V. Poclitariu* ; matematici : *V. Teodoreanu* : fizică *Neculai Patrici*, st. naturale : *Gh. Urziceanu*; muzică : *D. Dimitriu*, desemn şi caligrafie : *C. B. Penel*, gimnastica : I. Dobreanu.

Comisiunile se vor întruni şi constitui la şcolile respective Sîmbătă 1 Iunie.

Ca secretari vor funcţiona d. G. Nica şi C. Gheorghiu, secretari ai liceului naţional.

La liceul internat s'au constatat 3 cazuri de scarlatină.

Serviciul sanitar, în unire cu direcţia Liceului au luat toate măsurile pentru izolarea bolnavilor.

Din Bucureşti ni se telegrafiază că d. Charles Drouhet, a fost ridicat la rangul de profesor difinitiv ol universităţii de Iaşi pentru literatura franceză.

Precum se ştie, mîne se întruneşte Comitetul executiv al partidului conservator, pentru ca să aleagă comitetul diriguitor al partidului.

După toate probalităţile, comitetul va fi alcătuit din 7 persoane, sub preşedenţia d lui Maiorescu.

Din comitet vor face parte d-nii Titu Maiorescu, Al. Marghiloman, Mişu Cantacuzino, Jean Lahovari, Th. Rosetti, C. C. Arion şi D. Greceanu.

Aseară s'a dat rezultatul concursului pentru ocuparea locului de medici definitivi la spitalele din Hărlău şi Tg. Frumos.

Dintre cei trei candidaţi, n'a reuşit de cît d. dr. Niculescu.

Senatul universitar unit cu consiliul facultăţii de ştiinţe a fost convocat pentru Sîmbătă 1 Iunie, ora 5 p. m., pentru a se pronunţa asupra cererei facultăţii de ştiinţe cu privire la schimbarea titulaturei actualei catedre de chimie analitică în catedră de „chimie analitică şi fizicală".

Astăzi s'a început examenul pentru abilitarea ca docent a d-lui Barbu Demetrescu, în specialitatea dreptului civil.

Judiciare.—Curtea de Apel secţia I-a a admis apelul inculpatului V. Tăutu şi reformînd sentinţa tribunalului de Iaşi secţia III-a, l'a achitat de delictul de delapidare de bani publici.

— Curtea de Apel secţia II-a a condamnat la o lună închisoare corecţională pe subcomisarul N. Gh. State, pentru abuz de putere.

— Secţia II-a a Curţei a condamnat pe inculpatul Gitman Guttmann la 200 lei amendă pentru bancrută simplă.

Doctorul Halpern

Membru al Societăţei de Obstetrică din Paris

Vechiu mamoş parizian

Boli de femei — faceri — Genito-urinare

s'a mutat în strada Păcurari 5, deasupra Farmaciei Dr. Căpăţină, vis-a-vis de Tuffli.

ULTIMA ORA

Sfîrşitul conferinţei din Londra

Comisiunile din Iaşi pentru examenele particulare

Arestarea apaşului Bogdan Piteşti

DE CE ?

De ce ziarul d-lui Filipescu încearcă să prezinte România, ca un fel de batjocură pentru întreaga Europă ?

Bucureşti. — Ziarul „Epoca" ţine cu tot dinadinsul să prezinte România, ca un fel de batjocură a întregei Europe.

De ce ?

Pentru că guvernul de colaborare a stăruit şi obţinut Silistra, pe care d. Nicu Filipescu o reclama cu o energie, egală cu aceea cu care o repudiază azi.

România mai e de rîsul lumei, pentrn că liberă pe acţiunea ei, înţelege azi, să uzeze de această libertate, spre cel mai mare folos al intereselor ţărei.

Nu-i aşa, că România are de ce să roşească, iar Europa are un motiv de a fi scărbită pe noi ?

Noi numiri

Bucureşti. — Se crede că d. Colonel Verzea, va fi numit secretar general la Ministerul de finanţe, şi d. Colonel Verniceanu, secretar general la Ministerul de Domenii.

Serviciul sanitar şi staţiile balneare

Bucureşti.—Direcţiunea Generală a serviciului sanitar, a făcut cunoscut medicilor veterinari de judeţe, care au în circonscripţia lor staţiuni balneare, să le viziteze şi să se'ntereseze de apropape de starea sanitară a restaurantelor.

O măsură dreaptă

Bucureşti.—Personalul civil, ca profesori, meseriaşi, funcţionari, de la autorităţile dependinte de ministerul de răsboiu, se vor bucura de o reducere de 50 la sută pe căile ferate, bine înţeles urmînd a se legitima ca şi ceilalţi funcţionari ai statului.

Premiile Academiei

Bucureşti. — Academia romînă va ţine mîine şedinţă publică în care se vor ceti rapoartele cu privire la premiile, ce au a se decerne în această seziune.

Autorităţile din Brăila şi muncitorii din Port

Brăila.—Autorităţile din Brăila au decis, după cererea guvernului, să se'ntrunească, pentru a reglementa munca în Portul Brăila.

Comisiunea se compune din d-nii Hiotu, Perlea, Teodorescu şi Demetriade şi o delegaţie a muncitorilor.

Comisiunea se'ntruneşte mîine la Camera de Comerţ.

Legea militară în Paris

Naţiunile au nevoe azi, de a fi bine armate—spune ministrul de război.

Paris.—Camera a continuat dişcuţia legei militare.

D. Messimy zice : pînă la 1905 Franţa a sporit budgetul de război cu 5 milioane numai pe cînd budgetele statului vecin a sporit în acelaşi interval cu 300 milioane.

Avem deci datoria sub o formă sau alta, de a spori sforţările militare, de nu voim să fim zdrobiţi sub număr. D. Augagneur replică, că războiul din balcani a dovedit mai ales necesitatea ca orice naţiune să fie puternică înarmată.

Sfîrşitul conferinţilor din Londra

Londra.—Agenţia Reuter, află că conferinţa de Pace şi-a isprăvit lucrările, admiţîndu-se resoluţiunea propusă de d. Pavlovici, delegatul Serbiei.

Iată cuprinsul acestei rezoluţiuni :

Urmărind aplicarea articolului 7 din tratatul de pace, din 17 Mai 1913, delegaţii ţărilor au recunoscut ci vor ajunge la rezultatul definitiv, prin actele încheiate separat, între guvernele respective.

In consecinţă se lasă guvernelor respective, grija de a proceda separat la încheiarea actelor, între guvernele respective-

*

Londra.—Rezoluţia de mai sus a fost adoptată de toţi delegaţii.

Delegaţii turci au declarat, că nu au nici o obiecţie de făcut.

Delegaţii s'au depărtat aducînd mulţumiri Suveranului Angliei şi guvernului englez.

O INTERVENŢIE STRANIE

Chicago. — Parlamentul din Ilinois, discutînd politica externă, s'a ocupat şi de situaţia evreilor din România.

Camera a hotărît să ceară guvernului central, de a face o intervenţie, pentru ca guvernul romîn să aplice tratatul din Berlin, faţă de evrei.

Romînii şi Guvernul Tisza

Budapesta.—Ziarul Budapester „Tageblatt", afirmă, că în cercurile romîneşti, s'a primit cu multă reservă constituirea guvernului Tisza.

In caz cînd d. Tisza va face declaraţiuni vagi, cu privire la naţionalităţi, partidul naţional romîn nici nu va sta de vorbă cu d-sa.

Ruperea relaţiunilor între Bulgaria şi Serbia

Sofia.— Ministrul Serbiei d. Spalaicovici, a plecat eri la Belgrad.

Faptul că a luat cu sine numeroase bagaje, a dat naştere la svonul, că a părăsit Bulgaria, în urma ruperei relaţiunilor dintre Bulgaria şi Serbia.

Hotărîrea Serbiei

Belgrad. — Ziarele spun că d. Pasici şi şefii de partide au hotărît să ciară Bulgariei în formă decisivă un răspuns la nota Serbiei. Dacă Bulgaria va refuza reviziuirea tractatului sîrbo-bulgar, Serbia va proclama anexarea teritoriilor cucerite.

Arestarea lui Bogdan-Piteşti

Directorul ziarului „Seara" comite un şantaj de 30,000 lei.

Bucureşti.—Faimosul Bogdan-Piteşti, directorul ziarului interlop SEARA care apare la Bucureşti a fost arestat fiind prins cu un şantaj de 30,000 lei în prejudiciul Băncei Marmorosch Blank.

Iată noi amănunte cu privire la arestarea de mai sus.

Au fost arestaţi pe lîngă Bogdan-Piteşti şi d-nii Canianu, ziarist şi Davidescu, arhitect.

Aceşti trei organizaseră şantagiul în potriva casei Marmorosch Blank.

Afacerea se trata prin intermediul arhitectului Davidescu.

Azi dimineaţă, ei se prezintară toţi trei la Banca Marmorosch din Lipscani, unde conform cu convenţie au primit suma de 30,000 lei în hărtie de Bancă, care însă toate purtau un semn distinctiv.

Ei primiră banii şi se pregătiră să plece, însă în acest moment, pătrunseră în sală d-nii Călinescu, şeful siguranţei şi Catuniari inspector, împreună cu mai mulţi agenţi care arestară pe cei 3 şantagişti. Asupra lor s'au găsit banii primiţi.

Ei au fost transportaţi la parchet, unde au fost supuşi la un interogatoriu, după care au fost duşi la Văcăreşti.

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte. Adresa Marie Sft. Andrei 52.*

Comptabil la o mare instituţie de Bancă, titrat cu cunoştinţă de limbi străine, oferă 2—3 ore pe zi persoanelor sau instituţiilor cari ar avea nevoe. Adresaţi în scris sub Comptabil la tipografia H. Goldner.

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* **Bahnele** *cu* **Borasca** *şi cu hliza* **Nemerniţa** *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*

Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOŞ

Str. Lăpuşneanu 25

— Cons. 1—6 —

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE

NAS, GÂT, URECHI ŞI GURA

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

Ocazie *Mărfurile de la falimentele Luvru şi Fraţii Gross s'au pus în vînzare pentru un scurt timp cu preţurile foarte reduse în magazia din str. Stefan Cel Mare, (foasta Alter David).*

Ieşeenii au prilejul de a profita de această ocazie rară.

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Un profesor *de limba romînă care să înveţe pe un tînar german româneşte, se caută.*

A se adresa str. Sinagogilor No. 8.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Oculist operator

reîntors din străinătate

Strada Ştefan cel Mare No. 6

Casele magazia Kahanne

Consultaţiuni 3—6 p. m.

Dr. L. FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult 10—11 şi 3—5.

DESFACEREA PRODUSELOR

FERMEI ŞI VIILOR

A. A. BADAREU

IAŞI.—Strada I. C. Brătianu 185

De la 10 Mai produsele Debitului Badareu se vînd cu următoarele preţuri reduse :

Telefon. *Serviciu la domiciliu.*

	Litru	Kgr.
Smîntînă dulce centrifugată	2.40	
Caş şi urdă		1.20
Urdă zilnic proaspătă		1.40
Unt proaspăt pentru gătit		2.80
Unt pentru masă şi cafea		5.00
Brînză proaspătă de vaci	—80 şi	1.20
Ouă zilnic proaspete	6 lei	suta
Lapte bătut rece		0.30
Lapte dulce proaspăt se găseşte în fie-care dimineaţă şi seara litrul		0.25
Idem	oca	0.35
Caşcaval grecesc		2.60
Caşcaval şi Brînză nouă în burduf		2.60
Brînză de Brăila (Telemea)		1.40
Gervais Românesc	0.45	bucata
Grăsime		1.80
De asemenea s'au pus în vînzare vinuri cu următoarele preţuri :		Litrul
Vin alb vechiu		80
Vin alb şi negru vechiu		1.—
Vin alb negru si superior		1.20
Vin Cotnar şi Bordeaux		1.60
Vin otonel roş		1.60
Vin Cotnar şi Bordeaux superior		2.—
Vin Otonel		2.40
Vin spumos à la şampanie	3.50	sticla

Toate calităţile de vinaţuri.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă
pentru industrie de tricotagi—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

Parfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau pe cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile„—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de chele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metai, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile
Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare. Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele uso Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandita

SALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi
semnul distinctiv al ventabilului
:Franck:
Adaus la Cafea şi
Feriţi-Vă
de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucerdă şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefaleiele, Sciatica, Afecţiunile reumatismale* acute şi *dureroase* cari [illegible] ceilalţi remedii

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă, în diua cea d'antâiu câte câte 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Dacă bolnavul ar simţi vreo ameţeală, va lua câte 2 hapuri: 2 dimineaţa, unul la dejun şi unul la cina, sêra. Nu trebue să le ia mai mult de câte 6 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de l'Aude, care se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă: Preţuri modeste

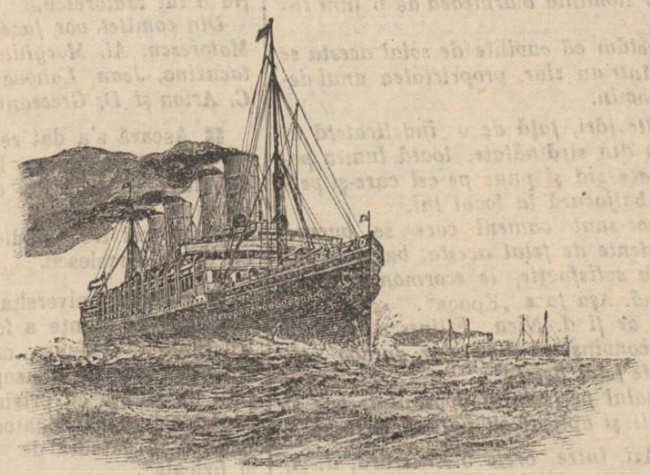

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Filadelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1890 — Joi 30 Mai 1913

Escrocii în lături!

Acum cîteva săptămîni, într'un articol intitulat „Pentru unii domni de la **„Seara“**, *am întrebuințat, în contra tonului obișnuit al ziarului nostru—termeni nu numai aspri, dar și violenți. Ne-am ocupat de procedeele unor anumiți „confrați“ pe cari, pentru întâia dată, i-am numit atunci „apași ai presei“. Am constatat cu părere de rău, că termenul a prins, fiindcă răspundea unei formule adevărate, necesare, pentru a exprima întreg abuzul, lipsa de scrupul și lipsa de ideal ce însamnă această întreprindere publicistică a unor cavaleri de industrie ai gazetăriei.*

Ce anume însamnă și în ce chip se pune în aplicare, s'a văzut din relația telegrafică de eri a „Opiniei“. **Șantagiul**, *tîlhăria la drumul mare!*

— Imi dai atît, ori împlînt cuțitul calomniei în tine!“

Cuțitul calomniei zilnice, perseverente, necruțătoare, fără de teamă și fără de mustrare: „sans peur ni reproche.

Banul! spurcatul ban conrupător de suflete, distrugător de caractere, amețitor de cugete, pervertitor de moravuri!

La urma urmei sunt elemente sociale inofensive Harpagon și Gobsec, Hagi Tudose și Isidor Lechat chiar, toți eroii zgîrceniei și parvenitizmului.

Ei sunt avari, sunt avizi de bani pentru frumusețea banilor, pentru patima de a nu-i cheltui, pentru egoismul de a-i păstra, numai pentru ci și a se oglindi în strălucirea lor.

Dar nu tot așa de inofensiv este desfrînatul care, numai pentru a-și umplea burta, pentru a se lefăi în lux, pentru a bea la terasă, ori pentru a-și azvîrli dărnicia în cafenele, stoarce și smulge banul altuia, ținînd rîdicat asupra-i pumnalul otrăvitor al bîrfelei publice, otrava cea mai puternică în epoca noastră a publicității întinse.

Aci nu mai este bolnavul, degeneratul, care-și păstrează banul agonisit și necheltuit, al său propriu. Ci este pic-pocketul care amenință, jupoaie, pune mîna în buzunarele altora și, canalie nesățioasă, se arată cu atît mai lacomă, cu cît ar încerca cineva să-i mulțumească lăcomia, este apașul — într'un cuvînt dublat de snob..:

Produs diabolic al unui secol de desfrîu și de excese, talentul gazetăresc și literar devine în mîna acestei specii armă cu două tăiușuri: azi te proslăvește pentru paralele primite,— mîni, —te tărîie în noroiu pentru paralele refuzate. Azi pătrunde în alcovul unei femei; mîni în biroul unui milionar, punînd în joc aceeași veșnică amenințare: calomnia, **dacă nu dai,** *dacă nu-l saturi. Te discalifică el— declasatul!*

Firește, mai curînd, ori mai tîrziu indivizii își ieau pedeapsa. Dar ce ne privesc indivizii, cari sunt tot aceiași și în redacțiile interlope unde își inaugurează operațiile și în pușcăriile unde le expiază. Ne preocupă faptul că **instituția gazetăriei sufere**,*—acea mare instituție socială cu înaltă chemare și în care suntem unii intrați cu avînturi sincere, cu vise și idealuri mai presus de preocuparea meschină a stomacului, îmboldiți de bune intenții, călăuziți de îndemnuri oneste și nu de pofte? Ne mîhnește că se întinează toata vasta activitate publicistică, semănîndu-se impresia că ziaristica s'ar putea confunda cu escrocheria,—iar libertatea presei, cu dreptul de a șantagia lumea, la adăpost de pedeapsă și de răspundere.*

Nu, nu!

Respingem cu ultima vigoare orice solidaritate cu abuzivii ascunși sub porecla de ziariști, cu clienții de mîni ai temnițelor, cu închinătorii unei singure credințe supreme, — acea a cîștigului fără muncă. Și suntem alături de toți oamenii cinstiți întru a cere înlăturarea pungașilor, adoratorii hîrtiei albastre pe care **nu** *se scrie, înlăturarea șantagiștilor și escrocilor, plaga și rușinea ziaristicei.*

In lături perverșii! Afară escrocii!

Op.

NOTA ZILEI

Trebuie oare să credem în coincidențe și în presimțiri?

Publicul mare, cetind „Opinia“ de aseară, ar putea avea impresia că există asemenea ciudate fenomene sufletești.

Dimineața tipăream o informație în cuprinsul următor, apărută eri:

Ziarul lui Bogdan-Văcărești duce o campanie nemiloasă contra casei Marmorosch-Blanck.

Din sursă bine informată aflăm că „Seara“ a cerut 20,000—două-zeci de mii —de lei directorului Paspati de la zisa firmă, pentru a nu porni „campania“.

...Și iată că tamau în aceeași zi, telefonul ne transmite știuta veste despre cursa întinsă escrocilor cari au căzut deadreptul în... beciul polițienesc.

Apoi să nu creadă omul în presentimente și chiar în proorocii?

Ochiri asupra situației

Fără îndoială că singurile fapte ce preocupă astăzi și pe cei chemați — deci cu pricepere în a le discerne — și pe toți nechemații, sunt acele de ordin politic. Cele două situații — internă și externă — absorb toată luarea aminte a întregii noastre vieți, — și cum ele sunt faptele de căpitenie, interesații sau necunoscătorii emit cele mai curioase cele mai bizare păreri, ce pot încăpea vre-o dată în tidva omenească.

Inainte de a intra în firul vorbei trebuie să facem o constatare: în viața unui stat, nu e cu putință, nici odată discordanța între călăuzirea acestor două manifestări de viață socială, — ele merg totdeauna strîns unite, decurgînd în chip firesc una din ceialaltă, ca condițiuni necesare ale acestei vieți, ca urmări firești, una celeilalte, raportate nu la indivizi disparați, ci la masele poporului de care e vorba. Cu alte cuvinte, nu se poate zice nici cînd, că o acțiune „externă“ bună oară, poate fi înfăptuită în alt chip, după placul și mentalitatea unor indivizi — protivnic intereselor și nevoilor celor mulți, cari alcătuiți într'un stat ar fi stăstăpîniți într'un moment dat de anumite împrejurări „interne“ Aceste sunt două împrejurări sociale, care se ridică și se înfrățesc în ciuda tutulor combinațiunilor politice și diplomatice.

De aceia ni se pare foarte curios cînd auzim țipîndu-se pe toate căile: politica externă a României e greșită, — e potrivnică intereselor neamului acestuia, — e condusă de nepricepuți, de fricoși, e o tradare a poporului nostru ș. a. m.

Se prezintă două situații care dacă nu îndreptățesc face să trecem cu milă și compătimire peste spusele aceste. Ori că e la mijloc un interes, egoizmul omenesc — ori că aceste pornesc din nepricepere rosturilor și nevoilor neamului nostru. Noi vom zice și din una și din cealaltă.

De prima ipoteză — acea al interesului — am vorbit cu alte prilejuri. El apare cu atît mai odios, cu cît campania, ce se duce întru înfăptuirea acestui interes personal sau de gașcă, se alcătuește din cea mai reprobabilă purtare politică.

La liberali, dintr'o abținere condamnabilă sau aprobare tacită, la cele sau asupra celor ce înfăptuiește guvernul actual,— la desidenții conservatori prin purtarea cea mai cabalistică, prin retorica cea mai contrazicătoare.

Discutîndu-le adesea, vom stărui de data aceasta asupra celei de-a doua ipoteze: nepriceperea rosturilor și nevoilor neamului românesc.

Pe cîtă vreme partidul de guvernămînt actual, a dus politică ce duce — vom adăuga: nu înfăptuită de el, ci ea singură rezultantă a voinței maselor — protivnicii guvernului au cerut... ce n'au cerut însă?..

Să dăm ajutor Turciei, — să luăm cadrilaterul, — să declarăm războiu oricui, înspre nord, — să ne asociem Serbiei și Greciei și mai știm ce?.

Cu alte cuvinte: Să întorci mortul de la groapă,— să-ți bagi ariciul în casă, — să te lupți cu morile de vînt, — ori să-ți ia-i tovarăși, orbul și ologul.

O! admirabili descendenți ai înțelepciunei și simțului politic ai strămoșilor latini!.

Mai mult, în ultimele zile, se cere, nici mai mult, nici mai puțin, decît pregătirea armatelor noastre, pentru redobîndirea... Transilvaniei,—bazați tocmai pe tovărășia orbului și ologului.

Oare credeți, d voastră—că astfel se redobîndesc provinciile pierdute, printr'o ridicare armată și un atac chichotian.— Nu,—ele decurg în chip firesc, din însuși prefacerile politice ale statelor,—căci, după cum fatal au fost descompusă Turcia, care însemna stăpînirea minorității asupra majorității, superioară în toate manifestările ei vitale, nu vom putea redobîndi nimic nici noi, de cît atunci cînd minoritatea ungaro-austriacă, neputincioasă și bătrînă, va cădea, și va putea să cadă, la înfiorarea celor ce-i vor fi întrecut în toate manifestările care înfăptuiește evoluția neamurilor.

Învățămintele aceste sunt singurile care pot fi scoase din împrejurările actuale,— nu acele ce le cer toți teoreticianii de ocazie, ai partidelor noastre.

Nu se poate cere neamului ceia ce nu poate el da, căci masele nu se pot înfrigura de o ideie de cît atunci cînd ea trăește în ele ca o nevoie și o aspirațiune destul de frămîntată pentru a fi înfăptuită.

Ceea ce se spune de decăderea și ruinarea unui neam — pentru că ele ar fi repulsive ideilor ce trăea în capul unor teoreticiani ori vizionari — e un basm care nu corespunde legilor reale.

De aceia toate cele ce se înfăptuiesc azi nu sunt de cît rezultatul împrejurărilor cerute de nevoile neamului, și ori cîte se vor spune, ele nu pot fi schimbate, de cît atunci cînd „cei mulți“ vor cere aceste schimbări, prin atingerea culmilor de prefaceri totale, către care mergem, dar pe-a căror podiști n'am ajuns încă

Dinu.

MICI POLEMICI

In Parlament lipsește opoziția — a spus d. A. C. Cuza în întrunirea de la Pastia. Odată mai mult n'a pierdut ocazia de a „șarja“ pe d. N. Iorga.

*

La penitenciar s'a revoltat un prevenit pentru că bărbierul a încercat să-l tundă.

Era unul dintre acei pe care i-a... ras justiția.

*

„Mic profesoraș“ a devenit d. Titu Maiorescu pentru pseudo-economistul iașan.

Acum patru ani, cu ocazia iubileului de 70 de ani, d. Titu Maiorescu se bucura de cele mai incomensurabile laude din partea d-lui Cuza, numai pentru că i-a dăruit o mică... indulgență, — nici măcar propriu zis o atențiune.

*

Oratorul Tufescu, în întrunirea antibulgărească, a zis că se găsește în... încurcătură, din cauză că cele ce a vrut să spună d-sa, le-a spus înainte d. A. C. Cuza.

Iată cine-va care ar fi avut prilejul rar de a plagia pe Regele plagiatorilor!

*

Bogdan-Văcărești, prins cu mîța 'n sac e pur și simplu de invidiat. Pe căldurile acestea sufocante în Capitală — numai el stă *la răcoare.*

*

Ziarele au anunțat din greșală că escrocul Bogdan a fost dus la închisoare, în urma șantagiului cu Banca Blank. A fost dus la el acasă, adecă la... Văcărești.

*

Tribunul N. Fleva și-a oferit serviciile de avocat bandei Bogdan-Pitești et comp.

*

Escrocii se căiesc amar că au pus mîna pe bancnotele cu semne trădătoare ale casei Blank. Mai bine cereau cecuri în... *blanc...*

V. Arion—Cațaveucu

Ziarul conservator „La Politique“ scrie următoarele despre întrunirea dela Iași.

„A fost eri o întrunire publică la Iași. Avem sub ochi apelul adresat publicului de promotorii acestei întruniri și ne întrebăm, sub imperiul cărei greșeli lucrează domnii aceștia sau, dacă nu e o greșală, la ce grad de paroxism poate duce pasiunea politică pe niște persoane cari, ca d-nii Virgil Arion, A. D. Holban, A. C. Cuza, dr. Cosmovici, au semnat acest apel?

Se face o afirmare categoric falșă și se ia ca pretext această afirmare pentru a se agita opinia publică contra guvernului.

Se afirmă că guvernul pregătește o alianță cu Bulgaria; se afirmă că „bravii noștri soldați“ vor fi trimiși să ajute armata bulgară „ca să anihileze pe sîrbi“.

Ne întrebăm pe ce se bazează oamenii politici de la Iași ca să facă asemenea afirmații?

Ca domnii aceștia să nu fie mulțumiți de acțiunea guvernului,—n'ar fi de loc extra-ordinar în jocul luptelor noastre politice și nu le-am căuta pricină.

Ceeace nu putem concepe este ca persoane care își dau perfect seama de lealitatea ce trebue să existe în luptele potitice, să se lase împinse pînă la a lua ca motiv de agitație politică un fapt care nu există.

De aceea, dacă criticile violente și acuzațiile exagerate și de loc justificate, formulate de oratorii de la Iași, au răsunat ironic în sala care, printr'o curioasă coincidență, poartă numele maestrului umorist Caragiale, și dacă ele n'au putut deci să ne emoționeze, în schimb nu putem de cît să protestăm contra acuzării cu totul gratuite, care atribue guvernului intenții neexistente“.

OAMENI ȘI LUCRURI

DISTINGUO...

Amabilul semi-anonim care și-a luat sarcina să apere pe tînărul conferențiar francez, Faure, are... avantagiul că ne respunde prea tîrziu. Sunt chestiuni cari nu pot pasiona prea multă vreme marele public și spațiul nostru este din cale afară mult solicitat de actualități, ca să-l consacrăm prea adeseori unei polemici lipsită de interes palpitant.

Anonimul nu ne-a înțeles. Departe de noi gîndul de a mustra pe d. Faure pentru convingerile-i anti-republicane. E liber ori-cine să creadă ce vrea, cum vrea și cînd vrea. Tot așa e de liber să nu creadă. Ni s'a părut însă cel puțin ciudată propaganda întreprinsă de tînărul conferențiar întru... reabilitarea spiritului monarhisto-clerical prin scoborîrea faimei de care are dreptul—și interesul — de a se bucura forma actuală de guvernămînt al Republicei franceze.

Și pentru acest nobil scop ni se părea condamnabil să se pună în sarcina ei invinuiri nemeritate. Bună-oară. Cotidianul iașan afirma că d. Faure ar fi mustrat Republica de... dezastrul din 1870, datorit esclusiv regimului... monarhist. Republica a III-a a fost doară numai o reacțiune necesară față de regimul de decădere, pe care-l instituise purtătorul gloriosului nume de Napoleon.

Ori ne înșelăm?

Tot așa de stranie, între altele, ni s'a părut mustrarea adresată Republicei, pentru că a reparat o istorică eroare judiciară. Tocmai într'aceasta lumea toată a văzut însă semnul celei mai mari puteri, celei mai admirabile vigori. Care altă țară ar fi putut îndura și suporta atîta frămîntare zguduitoare, dacă nu minunata țară de cultură și de lumină, care e Franța republicană, țara principiilor de dreptate și adevăr?

A vedea simptome de decădere acolo unde sunt sublime dovezi de mărire, este a judeca prin criterii cam iezuite și nu ne poate face nici o plăcere cetirea unor atari sofisme, tocmai în zilele cînd Anatole France celebră, în a cincea aniversare, depunerea la Panteon a rămășițelor lui Emile Zola.

Iar cînd nemulțumirile ieau forma unor perseverente doctrine de propagandă, fie și numai literară, — e de datoria publicistului a atrage luarea aminte și a reacționa.

Noi am atras însă numai luarea aminte a tînărului conferențiar asupra chipului ingrat în care-i se rezumă prelegerile. Dacă d-sa e mulțumit — precum pare — nu-l felicităm de loc de asemenea... interpuși și ne mulțumim a-i aminti numai suggestiva maximă a străbunului Taillerand:

— Surtout, pas de zèle!

Rodion

Autoritatea morală a lui N. Fleva

După ce exploatează pe săteni, încearcă să frustreze banul public

Afacerea Mănăstirei Vatra Văcărești

Documentele publicate dăună-zi în „OPINIA“ au dovedit pînă la evidență, că Niculae Fleva, cu voință, a frustrat cu 50,000 lei pe acționarii fostei societăți de asigurare „Unirea“, ultimele economii ale unor oameni muncitori și care își pusese toate speranțele lor în banii depuși la acea societate.

Documentele ce publicăm astăzi sunt de natură și mai gravă.

Ele invederează că omul, care, în toată viața lui n'a avut pe buze de cît cuvîntul „democrație“, care vecinic plînge pe urmele sătenilor nedreptățiți și exploatați, nu s'a dat în lături de a exploata sătenii de pe moșia Vatra Văcărești în chipul cum n'ar face-o poate cel mai mare hrăpareț arendaș, venit D-zeu știe de unde.

Fle mai invederează că d-sa și-a apropiat o sumă de bani, aparținînd Statului, cu știință că sunt ai Statului, că a făcut tot ce i-a stat cu putință ca să nu restitue banii, și că i-a restituit numai sub imperiul unor împrejurări, streine de voința lui.

Documentele care urmează invederează cît sunt de juste spusele noastre de mai sus:

Arendarea moșiei Vatra Văcărești

La 31 August 1882 administrațiunea generală a domeniilor și pădurilor Statului, în urma licitațiunei publice din 6 Martie 1882, confirmată prin jurnalul No. 5 din 24 Martie 1882, arendează d-lui Alexandru Ivanovici, domiciliat în București strada Scaunelor No. 45 moșia Vatra Mănăstirei Văcărești pe termen de 10 ani, de la 23 Aprilie 1883 pînă la 23 Aprilie 1893 cu prețul de 26000 lei anual. Condițiunile de arendare prevăzute în acest contract erau condițiunele generale pentru arendarea moșiilor Statului, pe periodul de la 1883—1893, publicate în Monitorul Oficial No. 247 din 1882.

Din aceste condițiuni e bine de fixat încă din capul locului, condițiunea prevăzută în art. 38, în următoarea cuprindere: „până la noi dispozițiuni legislative, care vor fi obligatorii pentru arendași și fără nici-un drept de despăgubire în contra Statului, arendașul va stinge venitul embaticurelor și al viilor cu otașniță aflătoare pe moșie, conform cu titlurile embaticurilor și cu uzul local». *In ori ce caz darea în natură nu va putea fi mai mare decît din zece una și această dare în natură nu va putea fi transformată în bani, de cît numai cu învoirea posesorilor de vii și fără a putea trece* **peste maximum 20 lei de pogon.**

D. Fleva arendaș

De și contractul este încheiat pe numele d-lui Al. Ivanovici, se constată din declarațiunea d-lui Ivanovici și N. Fleva inregistrată la No. 3533 din 9 Aprilie 1882, că primul, dl. Ivanovici cedează Contractul celui de al doilea, d-lui Fleva.

Prin urmare din acest moment d. Fleva devenind titularul contractului era substituit în toate drepturile și îndatorirele d-lui Ivanovici; ținut să îndeplinească și obligațiunea din art. 38 din acel contract și anume: de a nu lua lo-

Fabrica de ciocolată
CARMEN
— din București —

Reorganizîndu se din nou, cu mașinele cele mai perfecționate, avînd lucrători specialiști din Elveția, produsele sale rivalizează cu cele mai bune similare străine.

Noua direcțiune a fabricei nu cruță nimic pentru mulțumirea consumatorilor.

Se atrage deosebita atențiune asupra
CIOCOLAZILOR DE LAPTE și CIOCOLATA DESSERT

cuitorilor de cît 20 de lei de pogon—maximum.

De ocl înainte partea interesantă este de a urmări pe d. Fleva ca arendaș al Statului zelos de executarea strictă a clauzelor contractuale și **mai cu seamă ca democrat sincer, vecinic în frămîntare pentru apărarea celor mici și obijduiți prin apăsarea și exploatarea acelor a tot puternici.**

Moșia Vatra Văcărești descrisă însăși de d. Fleva în petițiile adresate ministerului de domenii, este compusă din vii, embaticuri și cu otașneță, motivul de atracțiune al arendașilor pentru această moșie.

Potrivit condițiunilor din art. 32. Dl. Fleva avea dreptul de a percepe canonul embaticar, avea dreptul la a zecea parte din rodul viilor în natură sau la maximum de 20 lei de pogon, prestațiunea în natură transformată în bani.

*

Cum execută d. Fleva acest contract, potrivit dispositiunilor lui și potrivit sentimentelor democratice ale d lui Fleva?

Nici mai mult nici mai puțin de cît cerînd proprietarilor de vii, locuitori săteni de pe moșia Vatra Mănăstirei Văcărești, să plătească întreit suma ce erau obligați să plătească prin Contract: 59 lei, 5 galbeni, zice d. Fleva, în loc de 20 lei de pogon.

Și fiind că earăși nu-mi este permis să afirm nimica fără să dovedesc, voi spune că acest lucru îl arată singur d. Fleva în petițiunea adresată ministerului de domenii cu No. 54983 din 1884.

„Anul acesta zice, d. Fleva—tocmai în apropierea culesului, administrațiunea intervine între mine și cultivatorii viilor și iea dispositiunea ca toți să fie liberi a culege și a dispune de rod, fără a plăti prealabil arendașului dreptul său, ce depunînd la Cassa de depuneri suma de 20 lei pe care administrația a fixat-o de la sine—auzi administrațiea, nu art. 38—**și pentru locurile și viile ce sunt ale moșiei care au plătit 5 galbeni, fiind pe locurile de grădini chiar foștilor arendași pe perioadele trecute.**

La tocmeală cu statul

Care au fost urmările acestor pretențiuni ale d-lui Fleva, pretențiuni în potriva Contractului, pretențiuni, cred, în potriva sentimentului și ideilor intime ale d-lui Fleva, idei și sentimente care i-au atras titlul de „tribun al poporului“,

Prima urmare a fost o agitație printre țăranii cultivatori de vii, o puternică agitațiune, care a fost liniștită grație sfatului înțelept al prefectului județului Ilfov din acele timpuri. Dl. Em. Culoglu, care a ținut sătenilor următorul limbaj: „dacă arendașul voește să vă ia mai mult, de cît ce este prevăzut în Contract și nu voește să vă primească sumele ce-i oferiți, mergeți și le depuneți până la judecată, pe numele arendașului, la Cassa de Depuneri și Consemnațiuni“.

A doua urmare a fost că Statul, pentru a scapa de un asemenea arendaș, s'a grăbit a primi cererea de reziliare, a d-lui Fleva, mai cu samă că d-sa încetase orice plată a cîștiurilor și casierul cu adresă **No. 3365 din 19 Ianuarie 1884, constată că d. Fleva arendașul moșiei Vatra Monastirei Văcărești, nu are nici o avere care să i se poată sechestra.**

Sustragerea banilor depuși

Acum intrăm în faza a doua. Reziliarea contractului s'a făcut sub următoarele trei condițiuni:

Prima condițiune: ca să se restitue garanția arendașului în suma de 10000 lei. A doua: să se acorde arendașului, d-lui Fleva, 10000 lei despăgubiri. A treia condițiune, singura condițiune impusă d-lui Fleva, ca d-sa să renunțe la sumele depuse în 1884 de către țăranii de pe vatra moșiei Văcărești la cassa de depuneri și consemnațiuni, sumele acelea care erau depuse după sfatul prefectului de județ.

Iată în adevăr ceia ce spune d. Fleva în propunerea de reziliare No. 59655 din 3 Octombrie 1884:

„Totuși pentru a termina odată pentru totdeauna această afacere, propun onor administrațiunii înapoierea garanției și suma de 10000 lei, cheltuelile anului curent, de ale cărui venituri însuși statul m'a privat“.

Și la sfîrșit, pe lîngă aceasta, d. Fleva mai adaugă:

„Eu mai renunț în favoarea Statului la orice venituri, ar putea să încaseze el, prin autoritatea sa, cît și la sumele depuse pe 1884, de chiriași și embaticuri la Cassa de Depuneri“.

Prin urmare rezultă clar că arendașul Fleva renunța la sumele depuse în 1884 la cassa de depuneri și Consemnațiuni. Consiliul de avocați, la 11 Octombrie 1884, luînd în cercetare propunerea de reziliare a d lui Fleva *„este de părere a se admite această propunere în tocmai, cu deosebire numai că despăgubirea să fie numai de 5000 lei în loc de 10,000 lei“.*

D. Fleva se grăbește a accepta condițiunile consiliului de avocați și prin petițiunea No. 61872 adresată ministerului de domenii la 22 Octombrie 1884 zice:

„Informat fiind că onor. minister a aprobat reziliarea contractului ce subsemnatul aveam pentru moșia Văcărești, subsemnatul primind rezilierea, în condițiunile oprobate, urmează că trebue să mi se restitue garanția ce aveam depusă pentru arendarea acelei moșii. Vă rog dar respectuos să binevoiți a ordona cele de cuviință pentru acea restituire“.

I se eliberează d-lui Fleva garanția și suma despăgubirei în valoare de 5000 lei așa cum o acceptase.

O constatare serioasă

Ce se întîmplă? Se întîmplă că după 3 ani de zile, în 1887, casierul județului Ilfov descopere că **d. Fleva a ridicat și sumele de la cassa de depuneri și consemnațiuni.**

Atunci ministerul de domenii face următoarea adresă casierului județului Ilfov; adresa poartă No. 42829 din 3 Octombrie 1887:

„Văzînd lista anexată de raportul dv. No. 16819, pentru suma de lei 5425 bani 45 ce s'a consemnat la cassa de depuneri de locuitorii care datorau din învoielele pe anul agricol 1884 ale moșiei Vatra Monastirei Văcărești, și care ziceți că s'au rădicat de d. Fleva, fost arendaș al citatei moșii, vă invit d-le casier a cerceta și a ne comunica de cum s'a ridicat de la Cassa de depuneri sus zisa sumă, în cîte rînduri și la ce anume date, pentru a se putea apoi decide, **dacă aceste sume se cuveneau d-lui Fleva sau dacă d-sa le-a ridicat fără nici un drept, ele aparținînd statului în urma rezilierei contractului...“**

Se discopere că faptul e adevărat și faptul se recunoaște de însuși d. Fleva prin o petițiune adresată ministerului cu No. 3275 din 1893: „dacă subsemnatul am propus în anul 1884 o transacțiune cu onor. minister pentru reziliarea contractului cu moșia Văcărești, negreșit nu se putea lua izolat una din condițiunile propuse întrînsa. Și, punînd în urmă transacția propusă de d. ministru, nu puteam fi obligat la altă-ceva de cît la condițiunile în ea arătate.

Cu toate acestea, cu toate că are dreptate d. Fleva, totdeauna înjumătățește *„cu toate acestea*, continuă d. Fleva *pentru a fi scutit de trăgăniri, subsemnatul ofer de a varsa imediat jumătate din sumele luate de mine de la Casa de depuneri pentru a tranșa litigiul“.*

Consiliul de avocați luînd în discuțiune noua propunere a d lui Fleva, o respinge și intentează acțiune în potriva d-lui Fleva, acțiune care se judecă la toate instanțele judecătorești, fiind în 1894 d. Fleva definitiv condamnat, ca debitor al Statului, pentru sumele rîdicate, fără nici un drept de la Cassa de depuneri. Și suma a fost plătită, știți cînd? La 3 Octombrie 1895 d. Fleva plătește suma datorită Statului și,—la 4 Octombrie, d. Fleva ia portofoliul ministerului de interne.

Dar vom continua.

Doctorul Halpern
Membru al Societății de Obstetrică din Paris
Vechiu mamoș parizian
Boli de femei — faceri — Genito-urinare
s'a mutat în strada Păcurari 5, deasupra Farmaciei Dr. Căpățină, vis-a-vis de Tuffli.

Comptabil la o mare instituție de Bancă, titrat cu cunoștință de limbi străine, oferă 2—3 ore pe zi persoanelor sau instituțiilor cari ar avea nevoe. Adresați în scris sub Comptabil la tipografia H. Goldner.

SPRE VÂRFUL CU DOR

din munții Bucegi

II

Ne aflăm în munții Bucegi; în dreapta lăsăm Furnica, pășim flancurile sale iar sus, în stînga zărim vîrful cu dor împodobit cu un stîlp înalt cu un steguleț în vîrf, ramas de la măsurătoarea făcută de ingineri.

Erau orele 10, voiam să mă întorc, mă simțiam obosit din cale afară, totuși ambiția se deșteaptă în mine fiindu-mi rușine de a fi fost în apropierea piscului fără de a-l fi urcat.

Deși ne părea așa de aproape totuși am întrebuințat o oră pînă ce am ajuns pe vîrf.

Ne suim din nou în zig zag, un cioban ne întovărășește o bucată de drum. Suișul începu iar greu, mă opream la scurte intervale căci oboseala mă doborea neputînd și respira ușor; pentru a mai scurta din drum o luam drept la mijloc; în dreapta zăresc omăt, mă îndrept spre el, îmi spăl fața cu apa cea rece ce curgea spre vale, mă simt parcă mai vioi; continuăm drumul, dar vîntul suflă cu o putere crescîndă, mă doboară și pentru a nu cădea în vale mă prind cu mînele de niște iarbă deasă, cu „frunză mică rotundă și groasă de pare a fi un covor; drumul devine și mai anevoios în aceste părți căci tălpile ghetelor capataseră un lustru de sticlă de atîta iarbă calcată; mereu îmi perdeam echilibrul, n'aveam nici un sprijin pe cînd un vînt puternic și rece ca ghiața, ne tot mîna spre vale. În stînga muntele se lasă prăpăstios în vale, sub noi călătoresc un rînd de nouri pe cînd d'asupra noastră aleargă nebunește un alt rînd; în dreapta se întinde un șir de munți acoperiți cu zapadă, privesc și-mi rotesc ochii în toate părțile, priveliștea e măreață și neobicinuită pentru mine, omul șesului. Ne tot suim în sus și la 11 și 10 min. suntem pe vîrful piscului; un intreit ura! izbucnește din piepturile noastre, în stînga e stîlpul iar în dreapta ceva mai sus o masă de blocuri stîncoase acoperite cu mușchi și bătute de ploaie și ninsoare. Un bloc e așezat ca placa unei mese pe cînd celelalte formează un fel de scobitură; la prima vedere ai crede că mîna unui urieș le-a adus și aranjat așa semetric, totuși e numai un capriciu de a naturei; se citesc mai multe inscripții ca: Ema Lahovari etc.

Vîrful muntelui are forma unei cupole de biserică, e acoperit cu mușchi iar terenul pare a fi o formațiune de conglomerat. 15 min. rămîn pe vîrful muntelui, nu mă pot decide a părăsi locul; una din dorințele mele arzătoare văd realizîndu-se, mă găsesc sus de tot deasupra pămîntului; privesc în depărtări, văd șiruri de munți, vîrfuri de stînci, vale și prăpaste, păduri și cîte o bandă argintie formînd cursul unei ape iar în depărtare, albeața omătului sclipește ca diamantul în bataia razelor solare.

Cît de mic și de neînsemnat îmi apare omul din vale' un grăunte de abia vizibil iar Sinaia ca un cuib de pasere! O dorințăași mai avea, puterea Vulturului de a mă ridica tot mai sus în văzduh!

Vîntul suflă cu putere din toate părțile, mai rece însă dinspre regiunea omătului; cu nesaț plămînii mei inspiră aerul recoritor, îi simt efectul. Oare pentru un organism mai debil n'ar fi aici un loc potrivit de odihnă și întremare?

Deși drumul a fost lung, greu și obositor totuși vederea ce o gustai depe acest vîrf mi-a răsplătit cu prisosință ori-ce neajuns. In fine la 11.25 m. mă decid să părăsesc locul; mă uit de jur în prejur, caut să-mi întipăresc neșters în memorie priveliștea avută, arunc încă o privire plină de regret că trebuie să-l părăsesc și fluturînd batista îi spun: la revedere!

Dacă suișul era greu numai puțin însă și coborîrea în vale: dea dreptul nu puteam coborî ci în zig-zag, naveam nici un sprijin, tălpile ghetelor lustruite, alunecam mereu iar vîntul mă răsbea în spate fără milă; de multe ori luam poziția băeților cînd se dau iarna pe gîață cînd panta e mai pronunțată,

Mai întâi am luat drumul pe la poalele muntelui, am dat de o vale plină cu omăt, găsisem un drum bătăturit ce ducea peste el, se cunoștea și urme de copite a cailor, apoi tot coborînd în vale pînă ce am dat de regiunea păduroasă care ne adăposti acum în umbră ferindu-ne de soare și vînt, în stînga noastră curgea Peleșul, murmurul său părea a ne șopti povești misterioase iar printre brazi zăream înaltul turn al castelului.

In fine ajungem la marginea orășelului, clopotul de la castel bate ora unu; mă despart de conducătorul meu răsplătindu-i munca și buna voință iar eu grăbit iau drumul spre hotel. După o mică gustare luată în fugă, deși mort de oboseală, aștept trenul care mă va duce peste hotar.

Iassiensis.

Presa și șantajul SEREI

Cea mai mare parte a ziarelor din Capitală se ocupă pe larg, unele chiar în ediții speciale despre extra-ordinarul șantaj încercat de netrebnicii ziarului interlop al excrocului Bogdan-Pitești.

Așa „Universul“ după ce face o relațiune largă asupra peripețiilor aproape romantice ale afacerei, arată cum trimisul lui Bogdan-Pitești fu prins asupra faptului:

Intîlnirea de la hipodrom se contramandase. Șeful siguranței cu agenții se aflau acolo. D. Blanck a anunțat pe d. inspector Mișu Cantuniari că Davidescu va veni la bancă.

D. Cantuniari a sosit imediat și s'a ascuns într'un cabinet alăturat.

Davipescu a sosit la orele 11 jumătate.

N'a fost vorbă multă. Cîte-va minute și d. Blank a început să numere lui Davidescu 30 de hîrtii de cîte o mie ale căror serii după cum am spus erau însemnate.

A luat banii și-a luat ziua bună și a plecat.

Cînd a eșit pe ușă, Davidescu a fost întîlnit pe coridor de către inspectorul Cantuniari, care punîndu-i mîna pe umăr i-a zis:

— Sunteți invitat la domnul prim-procuror.

A urmat o scenă penibilă. Davidescu s'a îngălbinit și cîte-va momente n'a putut scoate un cuvînt. Apoi a început să se lovească cu pumnii în cap zicînd:

— M'ați nenorocit! M'ați nenorocit!

Apoi însoțit de inspectorul Cantuniari, Davidescu a fost dus la palatul justiției, în cabinetul d-lui prim-procuror Budișteanu. *Pe drum, Davidescu a făcut mărturisiri complecte.*

Ziarul „Dimineața“ dă portretul, eroului Bogdan-Pitești și încheie astfel reportagiul:

La primul interogatoriu, arhitectul Davidescu făcu mărturisiri complecte și circumstanțiale, din cari rezultă vinovăția complectă a d-lui Bogdan-Pitești și a complicilor săi.

*

După semnarea acestui interogator, d. inspector Cantuniari pe deoparte și d. Călinescu de altă parte plecară spre a aresta și a aduce la Parchet atît pe d. Bogdan-Pitești cît și pe domnul Mihail Caneanu a cărui complicitate rezultă din depoziția d-lui architect Davidescu. Puțin în urmă au sosit la banca Marmorosch Blank și d. prefect al poliției D. Moruzzi care luă cunoștință de cele întîmplate.

*

Actul al doilea al afacerei se va desfășura în cabinetul d-lui judecător de instrucție Negrea, unde întreaga bandă va fi îndreptată.

Piața București terorizată de acești bandiți ai condeiului va simți de sigur o imensă ușurare.

Finanța, industria și comerțul amenințate de o exploatare sistematică prin calomnii repetite din partea ziarului „Seara“ au fost azi scăpate de această pacoste.

Tot „Dimineața“ într'un al doilea articol arată următoarele:

D. Călinescu, bănuind că dacă își va declina calitatea nu ar fi fost primit, a uzat de următorul truc: a sunat la intrare și s'a prezentat un servitor care, după ce a măsurat cu privirea pe șeful Siguranței, l'a întrebat cine este și pe cine caută.

— Sînt Ionescu, dela „Minerva“ și vreau să vorbesc cu d. Bogdan-Pitești, într'o afacere care îl interesează.

După două minute șeful Siguranței și comisarul Vrînceanu, care îl însoțea, au fost primiți de către Bogdan-Pitești în cabinetul său de afaceri.

Poate aceasta e explicația faptului că *Minerva* este singurul ziar de informațiuni, care n'a aflat nimic despre marea escrocherie.

Ori să fie încă și alte explicații, de natură politică?

*

Ziarul „*Viitorul*“ sub titlul „O afacere senzațională“ povestește în amănunțime întîmplările, așa cum se cunosc, calificînd faptele de șantaj.

Ziarul „*L'Indépendance Roumaine*“ are aceleași amănunte cu adaosul destul de interesant, că în cabinetul de alături cu acel în care d. Blank trata cu delegatul apașilor se găsia și d. Costaforn, cunoscutul publicist.

Iată un martor de necontestată valoare și un ziarist bine informat.

Ziarul „*Epoca*“ într'o ediție specială consacră trei coloane acestei uricioase afaceri. Iată introducerea:

„*Seara*“ ducea de cît-va timp o campanie din cele mai violente și mai necinstite în contra cunoscutei bănci din Capitală, Marmorosch Blank și Comp.

Pentru acei care cunosc rostul campaniilor unei anumite prese în contra instituțiilor financiare, și-au dat desigur seama de la început, despre ce este vorba.

Dar santagiul ziarului „*Seara*“ a avut un rezultat cu totul contrariu celui așteptat.

D. Bogdan Pitești, directorul „*Serei*“, în loc să încaseze bani, a fost arestat astă zi de parchet sub învinuirea de șantaj, în următoarele împrejurări.

*

Cum au început să apară în „*Seara*“ articolele în contra afacerilor băncei Blank și mai ales în contra celor doi directori ai acestei instituții, d-nii Aristide Blank și Pospati, s'au ivit și samsarii care au consiliat pe acești domni să „aranjeze“ chestia cu „*Seara*“, pentru ca acest ziar să înceteze o campanie neplăcută.

D. Aristite Blank a fost înștiințat în acelaș timp că dacă nu va juca cum îi se cîntă se va duce în contra d-sale o campanie care va privi întreaga sa viață și a familiei sale.

Samsarul care în ultimul timp luase o parte mai activă pentru a convinge victimele să se execute, este un oare-care arhitect care răspunde la numele de Davidescu.

Acest Davidescu era bine introdus la unii agricultori mari din Moldova cărora le-a construit unele conacuri și mori. Cu ajutorul conștințelor pe care și le făcuse el se apucase de mai mult timp de tot soiul de afaceri mai mult și mai puțin cinstite și în ultimul timp legase o strînsă prietenie cu Bogdan-Pitești, directorul „*Serei*“.

*

In afară de Caniano, administratorul *Serei*,—acest Davidescu a dus mai ales tratativele între Bogdan-Pitești.

După mai multe peripeții asupra cărora vom reveni în nnmărul nostru de mîine, se hotărește în definitiv o întîlnire între Bogdan-Pitești și d. Aristide Blank, pentru fixarea și încasarea sumei cu care acesta trebuia să se execute.

Bogdan-Pitești, a refuzat de frica unei curse, să meargă la sediul băncei pentru a trata.

— Cum vă închipuiți, a zis architectul Davidescu d-lui Blank, că Bogdan Pitești, care are 42 de condamnări, să fie atît de naiv în cît să vină la bancă spre a trata o asemenea afacere.

*

Lăsăm pour *la bonne bouche* următoarea notiță apărută în *Dreptatea* de astăzi:

Marmorosch, Blank et. Co. — Ziarul *Seara* aduce de cît-va vreme foarte grave acuzațiuni băncei Marmorosch, Blank et Co. Acest ziar dă fapte precise și dovedește că, la adăpostul atotputerniciei unor politiciani salariați, numita Bancă jefuește banul public în tot soiul de întreprinderi necorecte.

Acuzațiunile n'au fost de nimeni desmințite.

Tăcerea directorilor băncei acuzați formal de necinste, d-nii Aristide Blank și Paspati, confirmă afirmațiunile *Serei*.

Semnalăm faptul spre știința cititorilor noștri, cari ne întreabă ce trebuie să creadă.

Cetitorii știu pentru „Dreptatea“ directorul „Serei“ era poreclit veșnic Bogdan-Văcărești. Dar aceasta n'a împedecat pe apașul „Dreptății“ să se asocieze la șantagiul „Serei“. tocmai în momentul psihologic.

Qui s'assemblle...

PĂRUL CĂRUNT
Vatămă poziția dv. întrebuințați dar
Vopsea pentru PAR Seeger
care vopsește imediat și în mod natural părul albit sau cărunt, după dorință în:
Negru, Brun, Castaniu și Blond
Intrebuințarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată
Prețul unui flacon Lei 2.50
De vînzare la **Farmacii, Drogherii și Parfumerii**
Depozit general: București, Strada C. G. Cantacuzino 40

Ultime Informaţii

Nefericiţii cetitori ai ziarului interlop „Seara“ au putut constata eri, pentru întâia dată după săptămini întregi, că lipseau obişnuitele articole extrem de violente la adresa firmei Marmorosch Blank.

Numărul s'a tipărit, de sigur, în momentul cînd se tratau sumele de incasat...

Ministerul de interne, în urma aprobărei consiliului de miniştri, a autorizat administraţia comunală de a inscrie în budgetul comunei, suma de 100,000 lei anual, ca subvenţie din partea statului, pentru marile lucrări de edilitate.

Se ştie că această isbîndă a Comunei Iaşi, care i va permite efectuarea unor însemnate lucrări, se datoreşte intervenţiei d-lui ministru Al. A. Badareu.

Adorabil. — Sub acest titlu „La Politique“ publică o notă în care-şi arată mirarea că de-şi Băile Slănic care au fost arendate societăţii „Avîntul“ şi deşi această societate e alcătuită aproape exclusiv din liberali, „Mişcarea“, într'un articol publicat alaltă eri, în pagina întâi, atacă actuala epitropie pe tema preţurilor derizorii, cu care s'ar fi făcut această arendare.

Lăsînd la oparte faptul, care ne miră îndestul şi anume muţenia pe care a păstrat-o „Mişcarea“ atîta timp cît arendarea era în tratative, noi vom adăuga că confratele pomenit este şi de absolută rea credinţă.

Ii fac un rău serviciu acei ce-i dau informaţiunile, cu care caută să escamoteze opinia publică.

Pentru deslușirea oamenilor cinstiţi şi pentru lămurirea celor de la „Mişcarea“ vom publica în numărul de mîni *cifre, nu vorbe*, din care se va vedea, credem, clar care e „pierderea“ (?) pe care-o sufere Epitropia pe urma arendării Slănicului.

Şi macar de astă dată credem că aceste clevetiri de mahalagioaică vor înceta.

Aseară a avut loc şedinţa membrilor consiliilor de higienă.

D-rul Flor a expus mersul epidemiilor în oraş, în cursul lunilor April şi Mai, arătînd între altele că epidemia de febră tifoidă e în creştere.

S'a discutat apoi regulamentul trimis de direcţia serviciului sanitar, privitor la măsurile ce urmează a se lua în potriva cîinilor vagabonzi, spre a se evita turba.

S'a votat în urmă regulamentul pentru întreţinerea vehiculelor publice (tramvae automobile de piaţă, omnibuse, birje, în vederea prevenirei bolilor molipsitoare.

De la medici şi naturalişti.— Aseară a avut loc şedinţa ştiinţifică a societăţei de medici şi naturalişti sub preşidenţia d-lui prof. dr. Demetriade.

Au luat parte la şedinţă d-nii d-ri: Botez, Erbiceanu, Imerwol, Sava-Goiu, Tănăsescu, Tudor, Ţâlcu şi Veisa.

La ordinea zilei au fost:

1) Ulcer traumatic al corneei, d. dr. Sava-Goiu, 2) Prezentarea unui rărunchin aplasic, d. dr. Imerwol, 3) Relaţiuni asupra tratamentului unui caz de turbare prin Salvarsan, d. dr. Imervol, 4) Chestiunea corpilor străini în arborele bronşic, d. prof. dr. Tănăsescu, 6) Un nou procedeu pentru scurtarea ligamentelor rotunde, d. prof, dr. Tănăsescu.

O sută de elevi de la Seminarul Veniamin Costachi, vor pleca la 1 Iunie, să facă o escursie pe Dunăre şi Marea Neagră, sub conducerea P. S. S. economul Stavrofor Pavel Savin, rectorul seminarului.

Un cetitor al ziarului nostru ni se plînge că mereu îi se fură la vama Burdujeni cantităţi mari de marfă, mai cu seamă constă lipsuri mari la bomboane şocolăzi etc.

Atragem atenţiunea d-lui inspector al vămei pentru a lua măsuri grabnice ca să nu se mai repete asemenea fapte demne de aiurea nu de ţara noastră.

Lucrătorul Gheorghe Nistor de la moşia Oneşti, s'a înecat eri în iazul din Urziceni — pe cînd se scalda.

Ministerul de culte a luat dispoziţia, ca salariile personalului bisericesc rural să fie pe viitor plătite lunar, iar nu trimestrial.

De la întâi Iunie oarele de cancelarie la Primărie vor fi între 8 dimineaţa la 1 p. m.

La 31 Mai membrii consiliului comunal se vor întruni în şedinţă extraordinară, pentru a discuta caetul de sarcini, pentru întreţinerea asfaltului pe un nou period de 10 ani.

Elevii din clasa a VII dela liceul militar vor face o excursiune pe Valea Prahovei.

D-nii Ţinţu inginer şef al judeţului Iaşi, I. Vărlănescu revizor şcolar şi d-rul Flor, medicul primar al judeţului, vor pleca la 1 Iunie în judeţ pentru a alege terenurile necesare unde urmează a se construi cele 12 localuri de şcoli rurale.

A sosit în localitate d. dr. Alexandrescu inspector general veterinar, spre a inspecta abatoriile din judeţ şi comunele rurale.

Şcolile secundare vor lua vacanţă de la 1 Iunie.

Consiliul facultăţii de medicină a fost convocat pentru Sîmbătă, pentru a proceda la alegerea unui delegat în comisiunea examinatoare a candidaţilor la concursul pentru ocuparea postului de medic la biroul de primire a sfîntului Spiridon.

D-rele studente Elena Botez şi Clara Răutu, de la Facultatea de ştiinţi au fost scutite de taxa de frequenţă.

Dl. C. Cerchez preşedintele Camerei de Comerţ, a cerut audienţă la Palat, pentru a expune Suveranului primirea făcută de Camera de comerţ din Cernăuţi, colegilor lor din România.

Au fost scutiţi de taxa de frequenţă următorii d-ni studenţi ai facultăţii de drept: Dimitriu Haralamb, Huianu Vasile, An. Meţianu, Spiru Ion, Popovici Ion, Lişcu M., Gheţu Teodor.

Divizionul de jandarmi călări din garnizoana locală, care urmează a fi transferat la Bucureşti, va rămînea în Iaşi, până la terminarea grajdurilor necesare escadronului, care se clădesc la regimentul de escortă din Bucureşti.

Elevii seminarului „Veniamin“ vor face o excursie pe linia Galaţi—Sulina—Constanţa. Plecarea va avea loc în ziua de 10 Iunie.

Peste cîte-va zile se va face, cu o deosebită solemnitate, transferarea serviciilor de la spitalul Maternitatea din vechiul în noul local.

D. D. Vintilescu a fost numit profesor titular la catedra de farmocologie chimică şi galenică de pe lîngă universitatea din localitate.

Zilele acestea s'a descoperit o nouă şi puternic organizată sectă a adventiştilor, în judeţul Neamţ.

Protoeria trecute a intervenit grabnic la Mitropolia din Iaşi care, la rîndul său, a intervenit la ministerul cultelor pentru a stabili propaganda acestor eretici.

La aceasta, ministerul a răspuns că nu poate proceda pe cale de constrîngere ci mai de grabă prin bune sfătuiri s'ar putea stabili această propagandă.

In altă rubrică se comentează solidarizarea „Dreptăţii“ cu şantagiul „Serei“. Dar tot în numărul de azi gazeta d-lui Protopopescu-Pake publică următoarele:

„Ziarul *Seara* a publicat un pretins interview cu aviatorul Vlaicu, în chestia incidentului cu d. lt.-colonel Macri.

Cînd, ce se întîmplă ? D. Vlaicu publică azi o scrisoare, prin care declară că n'a acordat nimănui nici un fel de interview.

Am vrea să vedem pe unde va scoate cămaşa acum harnicul şi plinul de imaginaţie reporter al confratelui nostru.“

Am vrea să vedem, la rîndul nostru, pe unde scoate cămaşa reporterul „Dreptăţii“ în chestia escrocheriei ?.

Consiliul comunal a fost convocat pentru Vineri, la orele 4 p. m.

La ordinea zilei mai multe chestiuni importante.

Săptămîna viitoare se va ţine concursul pentru ocuparea postului de medic primar la primirea spitalului sft. Spiridon pentru consultaţiile gratuite, partea medicală şi pentru ocusarea postului de medic primar, la ospiciul de infirmi de la Galata.

Candidează d-nii d-ri, Mircea Ganea, Lambrior şi Savini.

Tribunalul secţia III-a, s'a pronunţat azi, respingînd cererea de moratoriu făcută de Berman Iuster, declarîndu-l din oficiu în stare de faliment.

D. Berman Iuster a declarat imediat apel.

„Epoca“ aminteşte că Mihail Canianu, unul din complicii escrocheriei, a fost înpămîntenit de curînd într'o şedinţă de noapte. In treacăt fie zis, Canianu este încetăţenit la un simplu Corp legiuitor. Dar n'ar putea să ne spună *Epoca*, bine informată, *cine* anume a făcut demersuri în favoarea anti-takistului Canianu, administratorul „Serei“ ?

Autorizăm „Epoca“ să publice informaţiile ce-i se vor da de la ministerul de justiţie ?.

Cele 4 comisiuni pentru elevii particulari secundari, vor avea fiecare cîte un număr aproape egal de elevi de examinat: comisia A. 145, comisia B. 146, comisia Humpel 151, comisia Wachtel 153.

Diverse întîmplări

Accident de muncă.—Ajutorul de mecanic Avram Leiba, de la moara „Grüşpan“ din str. Păcurari, fiind prins de o curea de la maşină i s'a frînt piciorul drept.

Intr'o stare destul de grea a fost internat la spitalul izraelit.

— *Agresiune.*—Gh. Căldărariu şi mama sa Ileana Căldărariu au lovit cu un cuţit pe Gh. Bolteanu din mahalaua Frumoasa făcîndu-i leziuni la cap şi mîni.

Victima a fost dusă la spital spre a fi pansată iar agresorii la circumscripţia respectivă de poliţie pentru anchetă.

Inaugurarea bustului regretatului V. Burlă are loc la 3 Iunie, Luni.

Cu privire la regretatul elev Săghinescu, de care s'a vorbit în „Opinia“, primim din partea unuia dintre profesorii şcoalei următoarele:

„Pentru că s'a scris în „Opinia“ de regretatul elev *Săghinescu Bonifaciu* din cl. II-a a Liceului Internat, am căutat azi în catalog să văd notele acestui dispărut. Notele le are numai pe bim. I şi II, căci din Ianuarie s'a îmbolnăvit şi n'a mai urmat la şcoală. Notele de mai jos dau *media* notelor din bim. I şi al II-lea.

„Religia, 10,—Romîna, 10,—Franceza 9,—Germana, 9,—Istoria, 9,—Geografia, 8,—Matemateca, 9,—Şt.-naturale, 9,—Desemnul, 10,—Caligrafia, 10,—Muzica, 10, —Gimnastica, 7.

„Acest elev, din propriile lui economii, se ştie că a lăsat un fond „elevul Bonifaciu Săghinescu“ pentru cel mai sărac elev de la liceul Internat“.

Judiciare. — In procesul dintre Pulcheria de Mutler Kampf şi alţii, cu Froim Fischer şi Gh. Prilogeanu, pentru anularea actului de vindere — cumpărare a moşiei Mitoc-Gătcăuţi, Curtea de Apel s. II a admiţînd intervenţia făcută de d. avocat N Nanu, a admis chemarea la interogatoriu a d-lui Nestor Cincu, amînînd cauza pentru 27 Septembrie a. c.

— In faţa secţiei a II-a a Curţii de Apel, continuă desbaterile în procesul dintre d. Alex. Enacovici cu d-na P. Cerchez şi alţii, pentru predare de legate

A treia parte a premiatului roman detectiv „ZIGOMAR“ se reprezintă astă seară Mercuri pe ecranul cinematografului Pathé Frères, din „noua grădina Traian“. Această parte, conţinînd două acte, închee opera atît de bine reuşită a romanţierului Leon Sazie. O montare extraordinară şi o interpretare sublimă a actorilor celebri pariziani, dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfăşurări.

Noul program de astă seară Mercuri al teatrului cinematografic Pathé-Frères, din grădina Traian, cuprinde escepţional 6 părţi, fiind cel mai bogat din programele ce s'au arătat în cei 7 ani de la înfiinţarea cinematografiei din Sala Sidoli.

Filmele cuprinse în cele 6 părţi mari ale programului de astă-seară reprezintă 3000 metri însumînd astfel un total de 250.000 instantanee cinematografice.

O piesă grandioasă e deasemenea cuprinsă în noul program de astă-seară intitulată: *„Loviţi de soartă“*, zguduitoare dramă modernă în două epoce (4 acte). Film artistic a cărui desfăşurare e magistral interpretată. Montare originală şi foarte bogată.

Interesante vederi după natură din nordul Europei şi comedii pline de humor, complectează briliantul spectacol de astă-seară.

Germană *văduvă, ştie perfect menajul şi bucătăria, caută post. Ştie franţuzeşte. Adresa Marie Sft. Andrei 52.*

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa Publicului că dela 1 Iunie a. c. oarele de cancelarie la această Primărie pentru serviciile interne, afară de Casierie şi Percepţie, vor fi numai dimineaţa dela oarele 8 a. m. pînă la 1 p. m., iar accesul publicului prin birouri nu va fi permis decît dela oarele 10 a. m.

No. 10761 28 Mai 1913

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris şi Berlin în boalele de

Gură, Gît, Nas şi Urechi

oesofagoscopia, bronschoscopia, electrolisa

S'A MUTAT IN

strada Lăpuşneanu No. 18 vis-a-vis de farmacia Konia

Consult. 9—12 a. m. şi 3 - 5 p. m.

De vînzare *Casele din Str. Costake Negri (Vech) 91 şi strada Căpitan Păun 8. Pentru detalii a se adresa d-lui I. Goldenberg, str. I. C. Brătianu 151 sau la Magazinul Fraţi Bach tetz.*

ULTIMA ORA

Directorul ziarului „SEARA“ la Văcăreşti

Romînia va executa prin orice mijloace protocolul

DEPUNEREA FAIMOSULUI APAŞ AL PRESEI

Al. Bogdan-Piteşti

— Directorul ziarului „Seara“ din preună cu complicii săi au fost depuşi la Văcăreşti. —

— Excrocherie şi şantaj —

Bucureşti.—Imediat ce apaşul Bogdan-Piteşti şi complicele său Davidescu au fost aduşi în cabinetul d-lui procuror Budişteanu, li s'a luat cîte un interogator, fie-căruia în parte. — Faimosul Bogdan — Văcăreşti în cinizmu-i cunoscut a susţinut că nu el a trimis pe Davidescu să încaseze cei 30,000 lei. Davidescu însă a mărturisit că a fost trimis de către apaşul Bogdan, care conduce ziarul de şantaj „Seara“, să încaseze dela d-nul Aristide Blank directorul Băncei Marmorosche Blank, suma de 30,000 lei pentru a înceta campania de şantaj ce o ducea prin ziarul „Seara“ împotriva acelei Bănci.

La ora 6 terminîndu-se interogatoriile, apaşii au fost înaintaţi judecătorului de instrucţie dela cabinetul No. 3, pentru delictul de şantaj şi escrocherie.

La ora 9 jum. d-nul judecător de instrucţie a dispus depunerea apaşilor la penitenciar.

Cu duba penitenciarului Văcăreşti primejdiosul Al. Bogdan apaş de cea mai comună specie, a fost codus la penitenciarul a cărui faimă a făcut-o purtîndu-i numele anexat de al seu: Văcăreşti.

Astă-zi terminîndu-se instrucţia şi complectîndu-se formalităţile apaşul şi complicii săi vor fi aduşi în faţa tribunalului pentru a li se confirma mandatele de arestare.

Hulitorii Ţărei

Bucureşti.—(Rezumat după ziarul Presa :)

„In furia lor neputincioasă clubiştii nu mai au nici un frîu şi nu se gîndesc nici la prestigiul Romîniei.

Epoca a atins ultimile limite ale paroxismului în notele relevate de noi eri prin care în dorul nestăpînit de a lovi cu orice preţ în guvern, nu ezita de a batjocori însăşi ţara, intinînd trecutul şi tăria statului romîn.

Prin mijloace infame ea a provocat un ecou îndurerat în sufletul a tot ce e romîn şi simte romîneşte. „Epoca“ a împins lupta pînă a prezinta Europei pe Romînia ca un stat fără putere şi fără prestigiu în Balcani, gata să se vîndă.

Este meritul guvernului că ne-a dus în chestia externă la un triumf moral şi material prin voinţa sa hotărîtă şi direcţiunea fermă ce a urmat.

Toate încercările lăturalnice vor rămînea fără efect.

Guvernul îşi va afirma puterea pe toate căile şi prin toate mijloacele pentru a afirma puterea Romîniei şi a apara dreptul ei.

Organul d-lor Carp şi Filipescu cu toate mijloacele meschine şi inavuabile de care se serveşte, nu va izbuti de cît să-şi atragă dispreţul oamenilor de bine şi a iubitorilor de ţară.

Premiile Academiei

Bucureşti. — D-nul Gh. Ghibănescu a fost premiat de către Academia Romînă pentru lucrarile d-sale literare şi istorice.

Inaugurarea statuei lui M. Kogălniceanu de la Dorohoi

Bucureşti.—Guvernul va fi reprezentat în mod oficial la inaugurarea monumentului lui M. Kogălniceanu din Dorohoi.

Decorări

Bucureşti.—D. dr. Mezincescu sub directorul general al serviciului sanitar superior şi d-nul maior Dabija au fost decoraţi cu Bene-Merenti, clasa I.

D. Tache Ionescu la Constanţa

Bucureşti.—Domnul Tache Ionescu şeful partidului conservator-democrat, va pleca în astă seară la Constanţa, pentru a lua parte la serbările ce se vor da în prezenţa Suveranilor.

La alergările de cai din Tîrgovişte va asista familia princiară

Tîrgovişte. — Familia princiară va asista la alergările de cai ce vor avea loc în localitate.

Comitetul de direcţune a partidului conservator

Bucureşti.—Cei patru miniştri Conservatori s'au întrunit eri la d-nul Titu Maiorescu.

S'a căzut de acord ca în comitetul executiv care se întruneşte astăzi să se propuie ca comitetul de direcţie să fie alcătuit din d-nii Maiorescu, Marghiloman, Arion, M. Cantacuzino şi I. Lahovari.

Se vorbeşte şi de d-nii Th. Rosetti şi Greceanu.

Călătoria d-lui Dissescu

Bucureşti.—D. Dissescu ministru cultelor şi al instrucţiei publice care a petrecut o săptămînă la Viena va pleca zilele acestea la Paris.

Reintoarcerea în ţară a A. S. R. Principesei Maria

Bucureşti.—Aseară cu expresul orient, la ora 6.35 a sosit în Capitală, A. S. R. Principesa Maria, venind de la Londra.

Danew va constitui noul guvern bulgar

Sofia. — D. Danew, a fost însărcinat să constituie cabinetul şi a conferit cu cîţiva şefi de partide, în scopul de a forma un cabinet cu o bază largă de coaliţiune.

Pretenţiunile Bulgarilor faţă de aliaţi

Constantinopol. — O telegramă sosită din Belgrad, arată că preparativele de război ale aliaţilor sunt gata. Războiul pare a fi inevitabil, din cauza pretenţiunilor Bulgarilor, care cer 80 la sută, din toate teritoriile macedonene.

România va executa protocolul

Bucureşti. — Faţă de întîrzierea pusă de guvernul bulgar, în a numi delegaţi în comisiunea pentru executarea protocolului, Guvernul va face cunoscut marilor Puteri, că este hotărît, ca pe ori-ce cale şi prin toate mijloacele, să aducă la îndeplinire, în terminul fixat prin protocol, stipulaţiunile acestuia.

De arendat *cu începere de la Aprilie 1914 moşiile* Bahnele *cu* Borasca *şi cu hliza* Nemerniţa *din judeţul Putna, situate în marginea oraşului Focşani.*

Pentru informaţii a se adresa doamnei Constanţa Gr. Ghyca, Iaşi, strada Lascar Catargi No. 22.

Dr. I. BRENER

Specializat în clinicele din Germania

BOALE DE FEMEI

MAMOŞ

Str. Lăpuşneanu 25

— Cons. 1—6 —

VACCINARI

practică

Dr. A. STEUERMAN

— Str. Cuza-Vodă 13 —

Ocazie *Mărfurile de la falimentele Luvru şi Fraţii Gross s'au pus în vînzare pentru un scurt timp cu preţurile foarte reduse în magazia din str. Stefan Cel Mare, (foasta Alter David).*

Ieşeenii au prilejul de a profita de această ocazie rară.

Grigore Dimitrescu

profesor universitar—fost magistrat

AVOCAT

S'a mutat în strada Buzdugan (casele Teodor)

Consultaţiuni 7 — 8 seara.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Oculist operator

reîntors din străinătate

Strada Ştefan cel Mare No. 6

Casele magazia Kahanne

Consultaţiuni 3—6 p. m.

Dr. Suzana GROSSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iaşi.—Strada Anastasie Panu —

Un profesor *de limba romînă care să înveţe pe un tînăr german româneşte, se caută.*

A se adresa str. Sinagogilor No. 8.

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi
Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"
Societate anonimă

pentru industrie de tricotagi—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

arfumuri, Săpunuri de toalete şi Eau pe cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile„—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urechi de chele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metai, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"
Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare. Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele uso Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.
Societate în comandita

SALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine
semnul distinctiv al veritabilului
:Franck:
Adaus la Cafea şi
Feriţi-Vă
de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIILE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucid şi vindecă Neuralgiile cele mai grele de tâmplele, Migrenele, Gerunelpe, Jenele, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase ale articulaţiilor şi toate celelalte remedii

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. Ia dintâia cea d'antâiu se ia câte 3 hapuri, apoi dimineaţă, unul la douăzeci şi patru la cina, sera. Dacă bolnavul nu a simţit vre o ameţire, se ia câte 6 hapuri a doua zi; a 3 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu uitaţi a le lua numai de câte 4 pe zi.

CLIN & Co., la Paris.

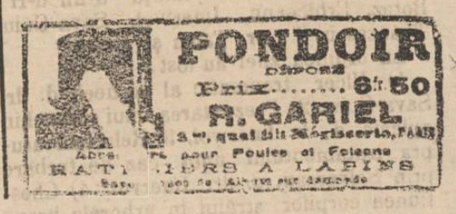

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primeşte orice lucrări tipografice.

Executare conştiincioasă: Preţuri modeste

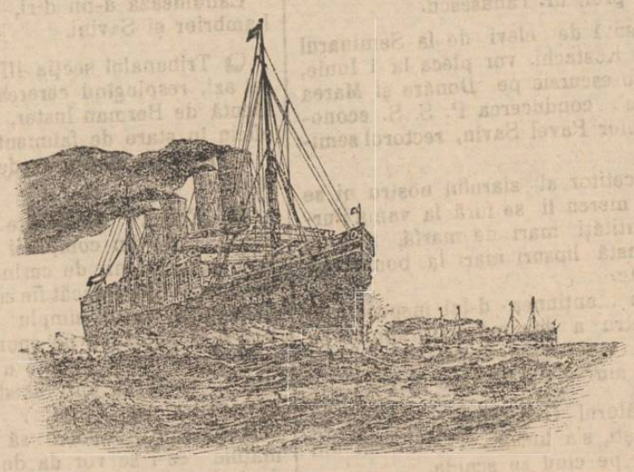

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

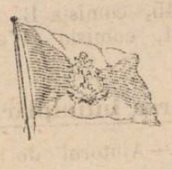

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Pihladelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1891 — Vineri 31 Mai 1913

Tot presa noastră

A ceti o gazetă a ajuns în zilele noastre o necesitate tot așa de mare, ca aceia bună oară, a mîncărei. Și lumea care citește e mai multă, dar și gazetele s'au înmulțit.

Gazetele cotidiane apoi atacă toate problemele de ori ce natură, în cît pare cine-va cu totul înapoiat, cînd n'a cetit într'o zi vre una din ele.

De multe ori cele spuse în asemenea gazete dau subiecte de conversațiuni mai mult sau mai puțin animate. Nu numai în cluburi, unde negreșit politica își are partea ei, și unde deci gazetele sunt mai mult luate în samă, dar chiar în întruniri intime, întruniri familiare cele ce se spun prin ziare au căutarea lor.

Cînd două persoane se întîlnesc, prima întrebare ce-și pune una alteia, e: ce mai nou? Răspunsul aproape invariabil e că în afară de ce se zice la ziar, mai nimic nou în colo.

Am spus aceste cîte-va exemple pentru a arata importanța mereu crescînd, pe care o ia gazeta în viața noastră.

La rîndul său și ziarul are oare cari datorii, cea dintăi ar fi să se păzească de exagerări și să nu lese a se strecura în coloanele lui știri necontrolate.

In loc de aceasta însă, ce vedem? Gazete cu pretenția de a fi crezute pe cuvînt, cari nu numai că lasă să pătrundă asemenea știri tendențioase, dar încă cu bună știință fac să se publice lucuri, despre cari din nainte sunt convinse că nu sunt adevărate, n'au nici cea mai mică bază de adevăr.

Cu toții am putut vedea cum „Epoca" ziar de partid, ziar cu pretenţiuni de a fi serios și crezut pe cuvînt a lansat știrea despre oare cari declarațiuni făcute de șeful partidului conservator-democrat, d. Take Ionascu, care se dovedesc a fi absolut false.

Și ceia ce e mai trist e că adeseori presa nu se mărginește numai la fapte și la comentariile ce le privesc, ci se ocupă de intențiuni.

Au ajuns cu analiza așa de departe unele gazete, în cît ne dau de mai înainte ceea ce are să facă cutare personagiu în anumită chestiune. Și cu toate acestea cîte greșeli în asemenea judecăți cîte abateri de la ceia ce e sau va fi în realitate?

Din cauza acestor exagerări din cauza știrilor false ori inventate ori cît s'ar pretinde ca asemenea gazete sunt citite, ele nu vor fi luate în samă în împrejurări anumite.

Să ne amintim numai că în timpurile turburi prin cari am trecut, singura gazetă care s'a considerat ca fiind mai cu greutate, aceia adică în care imparțialitatea, dar și seriositatea domină, a fost „Universul".

Acolo căuta lumea comunicatele pe cari le știa că sunt mai conforme cu adevărul și în cari nu încăpea exagerare.

Cum stăm noi astăzi sub raportul celor ce arat aici? Avem presă de scandal, avem presă de partid care conține bună parte de exagerări întru cît nota personală domină în ele, dar n'avem aproape de loc presa aceia imparțială, presa care să adune pentru ea sufragiile tuturor acelor, cari vor să știe ce e drept și ce nu.

Cînd e vorba de informațiuni se socoate că aceia care va fi mai extraordinară, e cea mai bine venită pentru a ridica prestigiul unei gazete. Se lansează știri cu o inconștienţă senină, pentru că se știe ca a doua zi știrea se poate desminți chiar în aceiași gazetă, în care dînsa a văzut lumina zilei.

Negreșit că toate aceste observații le facem cînd ne ocupăm de presa cotidiană. Dacă intrăm în domeniul revistelor, apoi lucrurile se schimbă. Acolo se face știință ori artă, sau literatura și personalizmul ocupă un loc mai mic, ca în gazetele cotidiane.

Ar fi deci nevoe de presa cotidiană, care să impună respect atît prin ce se scrie în ea, cît și prin aceia că știrile vor fi controlate, iar controlul să se facă de persoane cari înțeleg rostul trebilor.

Astăzi în reportagiu se confundă numele persoanelor, se confundă epocele și de multe ori se fac greșeli, pe cari însă indulgența prea mare a publicului cititor le iartă.

Apoi dacă această presă face educațiunea multora, care n'au putut căpata multe cunoștințe pe băncile școalei, ar trebui ca să se ridice nivelul ei, pentru a răspunde acestei înalte chemări.

Presa noastră, afară de excepțiuni mici, nu ne pune în cunoștința exactă de situațiunea internațională. Dînsa se mărginește a înregistra cîte-va telegrame luate de ici colo, telegrame cari de multe ori se bat cap în cap, dar oare cari vederi generale nu găsim nicăeri.

Ziarele streine dau mare atențiune tocmai acestor împrejurări. Ele fac legătura între știrile zilei și prezintă cititorului o icoană fidelă despre starea lucrurilor în acel timp.

Și noi mai ales avem nevoe de așa ceva, pentru că trebue să ne cunoaștem bine vecinii, să ne cunoaștem prietenii ca și inamicii, așa ca la împrejurări grele să știm la ce ne putem aștepta.

Că se citesc acum tocmai ziarele care spun lucruri mai neadevarate e cert? Dar trebue să ne gîndim că lumea este șireată de multe ori la așa ceva.

După cum ziseiu, avem nevoe să cetim o gazetă, avem nevoe de aceasta după cum avem nevoe să ne hrănim, și dacă nu găsim alt ceva decît presa aceasta, suntem siliți să ne alimentăm cu dînsa.

Dar dacă am avea gazete cotidiane cari în adevăr să inspire încredere, eu cred că lucrul s'ar schimba.

Astăzi nu ești sigur pe nici o știre, și ar fi locul și timpul să se schimbe lucrurile.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

— Dar dacă n'ai furat calul, cum ai ajuns calare pe el, țigane?

— Apoi, să trăiți, boiarule, din copac am căzut pe cal și el a luat-o la fugă cu mine...

Intocmai ca hoțul de țigan așa a pățit-o emisarul lui Bogdan-Pitești, căruia Blank i-a pus... cu de-a sila bancnotele în buzunar.

Așa povestește... „Seara" de eri, fără intenția de a fi humoristică:

„...Aristide Blank, după ce a ascultat pe arhitectul Davidescu, i-a spus neted. Nu ai altă valoare din partea noastră de cît dacă ei aceste bilete de bancă și le duci la Bogdan-Pitești acasă. Sunt 30 mii lei aici. Ia-le.

— Dar, Bogdan-Pitești nu vrea bani— i-a ripostat Davidescu. N'are să primească, sunt sigur de aceasta.

— D-ta să faci ce-ți spun eu. Să iei banii și să-i duci acasă. De rest mă ocup eu.

— Să știi, Davidescule, a încheiat Blank că dacă nu faci aceasta îți pui termen de vînzare imediat și te execut repede.

Arhitectul Davidescu a ripostat din nou și atunci Aristide Blank sculîndu-se de pe scaun cu biletele de bancă'n mînă le-a trecut în mîna lui Davidescu și cu cealaltă mînă a apăsat pe un buton de sonerie de la birou".

„Bietul Davidescu!"—vorba „Serei",— să-i cadă tam nisam o năpaste pe cap și un morman de hîrtii în buzunar!...

Șantagiul

Din unul din articolele consacrate astăzi de „L'Indépendace" afacerei Bogdan-Pitești, reproducem următoarele:

„Din momentul în care d. Gr. Cantacuzino a cedat ziarul „Seara" lui Bogdan-Pitești, ziarul ocupa un loc aparte în presa romînă.

Era de ajuns să-ți arunci ochii pe un singur număr pentru a avea convingerea absolută că ai în față un pamflet murdar în care coloanele consacrate politicei generale n'aveau altă misiune de cît a masca josnicul șantagiu al conducătorilor lui.

„Seara" era organul revolver prin exelență, fiind instrumentul menit a stoarce bani prin calomnie și prin prostie de la victima naivă care s'ar s'ar fi lasat pișcată odată. O singură dată și era perdută!...

...Se cuvine să aplăudăm inițiativa băncii, una din cele dintăi din Romînia, și de o corectitudine cunoscută,—pentru faptul că a făcut gestul curagios de a fixa răspunderile calomniilor veninoase distilate contra ei într'o oficină infamă.

Alte victime s'au aratat mai fricoase. Au venit cu plîngeri numai după ce judecătorul de instrucție a început să instrumenteze afacerea. Ne întrebăm însă, dacă datoria autorității publice n'ar fi fost să intervină ea, cea dintăi, contra intreprinderilor îndrăznețe ale unui organ absolut de șantaj, care nu respectă nimic și pe nimeni".

MICI POLEMICI

De ce a ales Aristide Blank, drept semn convențional, țigara aprinsă?

...Ca să se știe că Bogdan s'a... fript cu bancnotele.

*

Din spirit de economie, tribunul Fleva își va petrece vacanța în... Fischerland.

*

La telefon, directorul „Serei" se servia de pseudonimul Pake. Curioasă potrivire cu apașul „Dreptății", care e Protopopescu-Pake...

*

Cel puțin direcția Văcărești lor va face economie în ce privește serviciul antropometric: Bogdan-Văcărești are de mult fișele și măsurătoarea în albumul închisoarei:

*

Știți unde — spun gazetele — directorul „Serei" a primit pe comisarul siguranței?.

— In cabinetul său de afaceri.

Cabinet „de afaceri" e bine zis.

*

Ziarul „Minerva" n'a vorbit de loc despre aventura lui Bogdan-Pitești... A rezervat peripețiile ei pentru un film la „cinematograful Minerva".

*

La ieșirea din restaurant tînărul Blank trebuia să aibă în gură o țigară de foi.

...Foi de șantagiu?

*

Cînd s'o reîntegra în armată viteazul Haki nu va mai servi în cavalerie, ci în pedeștri.

...Pentru că știe să calce oamenii în picioare.

*

„Să-mi dați voie să-mi termin masa" a cerut Bogdan Văcărești comisisarului care-l poftia la parchet.

Dar n'a putut digera miile Băncii!

*

Intocmai ca și pe apașii Parisului, pe apașii presei i-au perdut... automobilele.

*

„Aristide Blank—zicea Bogdan-Văcărești confraților săi de la „Seara" vrea să-mi vorbească cu ori-ce preț..."

Cînd au auzit de preț, au aplaudat cu entuziasm.

*

„Directorul a cerut bancherului să meargă la „Flora", la aer curat „povestește" „Epoca".

Era și necesar, pentru o afacere așa de necurată...

OAMENI ȘI LUCRURI

Irritabile genus...

In momentul cînd s'a adus vestea despre prăbușirea șubredei înjghebări a ziarului „Seara"—șubredă prin lipsă de moralitate și de temeiu, ne așteptam ca, în numărul imediat următor al ziarului pomenit, să găsim semnăturile celor doi colaboratori ai gazetei, poeții, T. Arghezi și D. Karnabatt, sub articole de caldă apărare în favoarea mușchetarului degenerat—care și-a împrumutat ziarului armura de mult ruginită—și chiar în favoarea celuilalt, artist și bohem, cu plete romantice și cu flori la butonieră.

Acel Davidescu, care, cu spontaneitatea instinctului de conservare, atît de dezvoltat la un amant al vieței, cum e dînsul— a exclamat în momentul arestării:

— Vai, m'au nenorocit!...

El nu s'a gîndit, ca și *celălalt*, la digestie; n'a cerut să-și termine masa, nici n'a sfidat. Ci a întrevăzut, cu o intuiție fulgerătoare, abisul care se deschide și în care l'a azvîrlit tovărășia de pofte, contagiul de excese, snobizmul de a călca peste scrupule, de a păși alături de cinste și de lege.

Ne-am gîndit dară că vom găsi numele celorlalți doi, îndemnați de o sinceră pornire a inimei, de compătimire, dară nu de convingere, de cavalerizm și de un idealizm rău înțeles.

Cunoaștem multe strofe frumoase ale amîndurora și prețuim puternicul lor talent de a evoca, în calde imagini și culori; puterea de a trezi simțire și duioșie; darul de a rosti suggestiv ceea ce, în adîncuri nepătrunse pentru muritorul simplu, șoptește inspirația discretă și fericită numei unei imaginații de poet.

Dar nu ne așteptam să-i vedem recăzînd în greșala pierzătoare de a se solidariza pînă la absurd cu eroul unei cinice întîmplări, unui abuz incalificabil, cu acel care-și urmează vechiul sport al fără de-legilor, exercitînd, aproape ca o profesiune, amoralitatea, nemicșurată nici măcar prin vre-un talent sclipitor.

Nu ne așteptam să-i găsim semnînd încă-odată violențele devenite clișee, excesele de limbagiu încremenite în formule cunoscute și pe care, ca mîni, le vor putea imita și papagalisa școlarii imberbi, crescuți la școala unei vehemențe artificiale, retorice, unei indignări false, afectate, unei hipocrizii abjecte adoptată — întru acoperirea cîtorva profesioniști — de doi oameni de talent, cărora le-ar fi stat atît de bine să-și urmeze activitatea rodnică a scrisului literar și pe care-i prinde atît de rău haina de paladini stîngaci, parafrazînd necontenit o stilistică inpetuoasă, lipsită de poezie, lipsită de farmec, lipsită de elan și generozitate și dusă pînă la o virulență obositoare pentru cetitori, prin însăși uniformitatea ei

Nu tăgăduim însemnătatea și valoarea pamfletului ca gen literar. Dar debutul fericit al celor doi lirici i-a fixat pentru o generație de cetitori într'un cadru cu totul de altă natură și ne vine așa de greu să-i vedem zbătîndu-se, penibil, într'o rețea de fraze stereotipe și mincinoase, puși în serviciul unei cauze absurde, exploatați ei înșiși, poate, în ceea ce au mai sincer, mai spontan, mai prețios: temperamentul.

O, credeți, poeți, în cuvîntul nostru de spectatori din depărtare. Credeți și, cu o oară înainte, fugiți de acea pestilențială atmosferă în care nici-odată nu va fecunda frumosul vostru talent. Fugiți, cît mai e vreme, de mediul nelegiuit și nu le dați, din spirit de cavalerism rău înțeles, nimic din lumina aurorei voastre căreia o soartă îngrată pare că i-a hărăzit un amurg urîcios.

Fugiți, cîtă vreme încă nu e prea tîrziu; cîtă vreme căderea nu este încă prea de tot adîncă și mortală; fugiți cît timp n'ați urcat pînă în vîrf Calvarul rușinei iremediabile.

Rodion

Trecutul lui Bogdan-Văcărești

După o viață de orgii și manifestațiuni anarchice, a venit în țară dîndu-se drept fiul lui Cuza. — A provocat împușcarea a 100 țărani. — Expulzat ca anarchist din Franța și Belgia face în România pe cenzorul moravurilor.

Următoarea scrisoare deschisă, a fost adresată „directorului" *Serei*:

Domnule,

Te urmăresc în singura profesiune — ce'ți dă prilejul să'ți desvălui vulgaritatea d-tale morală (?) — decînd ai parvenit la direcțiunea ziarului *Seara* și fiind că nu pot uita trecutul d-tale și nici virtuțile cetățenești prin cari ai izbutit să îngrozești conjudețenii mei, firește nu pot de cît să mă întristez, atunci cînd mă silești să constat cinismul cu care ignorezi trecutul care'ți oglindește crimele de odinioară.

In adevăr, te ridici în contra stîlpilor cari susțin actuala organizație a edificiului nostru social și lovești în acestе „simbole" — cum le-ai numit, — spre a prăbuși opera lor și a vremei, ce socoți înapoiată și revoltătoare.

Iți asumi rolul chirurgului îndrăzneț, sub scalpelul căruia, sănătatea socială a neamului românesc va trebui să renască și prevăzînd rezistența plutocrației căreia îi vei da lovituri de secure, o sfidezi anticipat, cu pregătirea d-tale desăvîrșită.

De unde vii și cum și unde ai trăit?

Un lucru ai scăpat din vedere să ne spui: de unde vii? Cum și unde ai trăit atîta vreme, fără să ne dai vre-o știre despre lupta uriașă pentru care te-ai pregătit așa de minunat? Care sunt actele trecutului d-tale, cu alte cuvinte care'ți sunt isprăvile de pînă astăzi, care formează garanția seriozității, buna credință și competința d-tale?

Ei bine, un om, pe care-l ocupă probleme atît de vitale, nu putea să nu scape din vedere să ne dea asemenea lămuriri.

Orgiile din Paris

Le voi da eu pe cît le cunosc și pot dovedi, — spre a nu-i răpi timpul atît de prețios și atît de scump Istoriei neamului nostru:

Pînă la 1898 — cînd ziarele înregistrează apariția în țară a d-lui Alex. Bogdan-Pitești, — d-sa care moștenise o avere frumușică, cultiva la Paris, în templul lui Bacus, cultul libațiunilor. Ca un vrednic urmaș al străbunului său Heliogabal, urînd viață austeră și manifestarea tainică a unui cult ce nu convine singurătății, d-sa avea totdeauna în juru-i corul nimfelor antice, împreună cu care își psalmodiau zeul.

Expulzat ca anarchist din Franța și Belgia

Această perioadă, corespunde epocei de plămădire a idealului său politic și național.

Un amănunt: unilateralitatea este apanagiul oamenilor mediocri; d. Al. Bogdan-Pitești, practica, — paralel cu îndeletnicirea de mai sus, — manifestațiuni anarhice, fapt care a determinat guvernul republicei să-l arunce peste frontieră. Buclucul acesta îi surveni și în Belgia, din aceiași pricină.

„Fiul lui Cuza"

Atunci, și-aduse aminte de noi.

Era pe vremea alegerilor generale de la 98. Partidul conservator care deținea puterea, fixase la colegiul 3-lea de Olt pentru adunarea deputaților, candidatura d-lui Rădulescu.

Pe d. Bogdan-P. nimenea nu-l cunoscuse pînă în clipa aceea, dar nici nu-l vom uita de atunci. Candida și d-sa, și fiind că ambele aceste două candidaturi erau serios amenințate de aceea a repausatului meu părinte—a căruia suprafață politică se sprijinea pe interesele corpului electoral, pentru izbînda cărora luptase ani de-arîndul—s'au văzut atunci emisarii d-lui Bogdan, — care'și asociase în această luptă pe repausatul C. Dobrescu-Argeș,—cutreerînd satele și vestind țăranilor că a venit în țară fiul lui Cuza. spre a le împărți moșiile statului, îndată după ce-l vor alege deputat al lor! Și au fost puși bieții oameni, să jure în biserici, pe Sf. Scriptură că vor da votul lor, lui Cuza.

In dimineața alegerii rămase sinistră, peste șase mii de țărani se grămădiseră pe platoul de lîngă gara Slatina, spre a vedea odrasla Aceluia care îi improprietărise.

100 cadavre pe conștiință

Ce-a urmat, se știe: Administrația locală, îngrozită, a luat măsuri și a cerut telegrafic instrucțiuni de la centru. Măcelul însă a fost inevitabil. Gazetele guvernului, anunțau 17 morți, ale opoziției 31; în realitate însă peste o sută vieți, au fost sacrificate pentru ambițiunea politicianului de atunci, directorul *Serei* de astăzi, care dat în judecată pentru instigațiune, a fost condamnat la 2 ani.

Dacă prin urmare, pășind în arena politică, ai debutat la 98 printr'o escrocherie, era de prevăzut, d-le Bogdan, că nu vei sfîrși de cît printr'o crimă.

Cum dar, îndrăznești astăzi, să reapari pe aceiași arenă? Nu-ți inspiră groază urmele de sînge cari subzistă încă? Cutezi să sfruntezi blestemul a o sută de văduve? Nu te înfioară amintirea atîtor sărmani orfani, cari și-au perdut părinții prin ademenirile d-tale criminale? Cum de nu te îngheață atîtea spectre, care ți rînjesc cerînd răzbunare?!...

Străin de aspirațiunile neamului și surd față de durerile lui, ți-ai cheltuit tinerețea, avutul și patriotismul, în cărdășia a tot ce Parisul are mai vil și mai abject; iar cînd aruncat peste granița Franței cu scîrbă, veniși la „ai tăi", veniși să-i trimiți pe ceia lume! O personaj sinistru! Muschetara ți înfățișare, confirmă cu prisos sufletu-ți asasin!

Dacă într'adevăr ai, o scîntee de milă pentru toți naivii cari te-au citit pînă astăzi, aruncă cendeiul și ascunde-ți asasinatul în ori ce parte a lumei, căci noi nu te-am chemat, iar nouă ne inspiri groază și călăi trebuesc poate în altă parte, nu însă printre noi.

25 Mai 1913.

Napoleon Leobeanu
Hotel Unirea, București

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

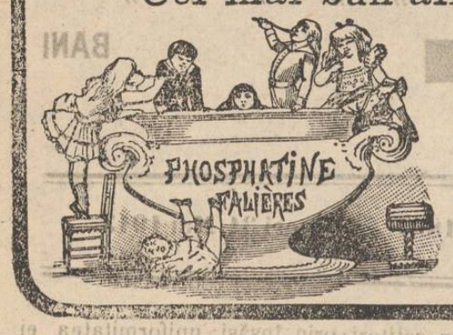

Recomandat de la vărsta de 7–8 luni. în momentul întercărei și în timpul creșterei. — Ajută dentițiunei și formărei oaselor. — Previne sau oprește diareea așa de frequentă in timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenților.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :

6, Rue de la Tacherie, PARIS *și pretutindeni.*

Santajul SEREI

Epoca de astăzi sub titlul „Șantagiul lui Bogdan-Pitești" scrie :

Atitudinea ziarului „Seara" devenise revoltătoare.

In coloanele imundului cotidian, se răsfățau sub tupeul lui Bogdan-Pitești cele mai condamnabile afaceri.

In fiecare număr, se puneau la cale cele mai suspecte „lovituri". Se uza la *Seara* de orice. Terorizarea, înceta numai după comiterea infamiei.

Dar, din fericire, „Seara" își capătă răsplata.

Bogdan Pitești, directorul „Serei", a fost arestat, dovedindu-se în sarcina lui și a cîtorva de ai lui, o îndrăzneață tentativă de șuntaj, pe care îl pusese la cale, în dauna casei Marmorosch Blank.

Suntem satisfăcuți că în sfîrșit și mai repede de cît ar fi crezut cineva, imprudența șantagiștilor i-a dat pe mîna parchetului.

Ca ziariști profesioniști, ne bucură sfîrșitul unui vis urît, ne bucură mai ales amănuntul că vinovații căzuți sub unul din cele mai infame fapte, nu făceau parte din corpul presei romîne.

Pînă acum, și sperăm că multă vreme presa noastră putea fi criticată pe or-care alt teren, afară de acel al cinstei profesionale.

Șantagiul tristului personagiu Bogdan-Pitești, e o satisfacție pe care împrejurările o dau muncitorilor a căror corectitudine nu poate fi pusă la îndoială.

*

„Presa", sosită aseară, scrie :

E cam o lună de cînd am publicat un articol asupra abuzului ce se face cu libertatea presei. Vizam ziarul „Seara".

De la ieșirea lui din patrimoniul d-lui Grigore Cantacuzino acest ziar a părăsit nivelul la care fusese menținut și sub conducerea actualului său director-proprietar, Al. Bogdan-Pitești, se scoborîse acolo unde hîrtia imprimată nu mai poate păstra numele de ziar.

După o confesie prin care făcea cunoscut că a suferit 44 de arestări, acest director-proprietar a început să-și pregătească calea pentru a 45-a arestare.

Șantagiile ce atîți nenorociți fac în numele presei erau monedă măruntă pentru acest tip. Lui îi trebuiau rente grase și capitaluri mari. De aceea și victimele sale el le căuta nu printre naivii săraci, ci printre oamenii cu vază, printre acei cari se bazează pe reputațiunea publică și mai ales printre instituțiunile financiare.

Sub direcțiunea lui Bogdan-Pitești, „Seara" pretindea să ia aspectul unei foi anarhiste militante. Jocul era însă inutil. Atacurile sale n'au fost nici în formă, adresate în contra unor principii. Din contra, ele erau adresate numai în contra unui număr foarte restrîns de persoane și instituțiuni, pe care Bogdan-Pitești voia să-i transforme în clienți.

Nu știm dacă timpul de două luni a fost suficient pentru a realiza un contingent suficient de asemenea clienți. Ceea ce însă avem plăcerea să constatăm e că cel mai mare din aceste șantagii s'a sfîrșit prin arestarea autorului lui și a complicilor.

*

Viitorul într'un articol din pag. I scrie astă-zi :

In darea noastră de seamă despre afacerea Bogdan-Pitești s'au strecurat cîte-va reflexiuni care păreau să aibă o tendință favorabilă a acestui trist individ.

Ținem să relevăm că acele reflexiuni, trecute în ziar în timpul nopții, sunt cu totul străine de cugetul ziarului nostru care de astă dată ca în totdeauna, e de partea oamenilor cinstiți.

Reputația casei Marmoroch-Blank și corectitudinea personală a d lor Mauriciu și Aristide Blanc sunt de astfel îndestul de cunoscute și recunoscute pentru ca cititorii noștri să ne atribue intențiuni pe cari nu le am putea avea.

La rîndul său, Bogdan-Pitești e un personaj îndestul de cunoscut, cu un bogat trecut de fapte urîte, pentru ca orice om onest să-și poată permite a pune în cumpănă pe d-nii Blanc cu reprezentantul în presa romînă a unor procedeuri murdare.

Ceea ce însă ne indignează mai mult în această tristă afacere, e amestecul incalificabil al d-lui Gr. G. Cantacuzino într'una.

Trebue să fie într'adevăr cine-va nu numai lipsit de orice simț moral, dar și de cea mai elementară prudență, pentru ca, fără nici o jenă, să stea, precum o face primarul Capitalei, alături de personaje ca Bogdan-Pitești.

*

Intr'o nouă ediție *Epoca* publică un interview cu d. I. Arion, reprezentant al casei *Leonida* și care povestește repetatele încercări de șantaj ale bandei de la „Seara". Iată încheierea :

Am văzut deci precis ce urmărea ziarul „Seara" care ducea o asemenea necinstită campanie în contra noastră.

Inutil să vă mai adaug că nu numai nu am oferit un leu macar pentru publicații la „Seara" dar am ținut să îi spun unele lucruri destul de neplăcute, acelui domn Adania, care și mai înainte ne atacase, afirmînd că suntem în pragul falimentului.

Cazul nenorocit al soților Ventura, a fost un nou prilej pentru d-nii Bogdan-Pitești și Adania.

Toată lumea cunoaște împrejurările acestui accident. Regretatul Ventura și soția sa, au murit din cauză că automobilul lovit de un stîlp de telegraf, s'a răsturnat peste dînșii.

„Seara" a început din nou să ne atace cu vehemență, făcîndu-ne vinovați de nenorocirea soților Ventura, de oare ce automobilul fusese vîndut de Casa noastră.

O persoană a venit la noi și ne-a spus, cîte-va zile mai tîrziu. De ce nu vă împacați cu Bogdan-Pitești? Nu cere mult !

*

Am respins cu indignare o asemenea propunere. Și cînd am aflat că d. Bogdan-Pitești a fost arestat ca șantagist, am depus o plîngere la parchet. Intr'însa am narat tot ce v'am spus și d-voastră.

In cabinetul d-lui procuror văzînd eri pe Bogdan-Pitești, pe care nu îl cunoscusem pînă atunci, i'am spus hotărît ce părere am despre d-sa.

*

Tot *Epoca* dă următoarele detalii cu privire la instruirea afacerei :

Azi ambii șantagiști urmînd să fie aduși înaintea tribunalului Ilfov secția III a la confirmare, d. I. Th. Florescu va cere infirmarea mandatelor de arestare susținînd că delictul lor este un delict de presă și prevenție în materie de presă nu există. Ori, e știut că parchetul dînd ordonanțăde urmărire în potriva lor a faptul de șantaj și escrocherie.

Judecîndu-se azi de tribunal motivele prevenției celor doi șantagiști admițînd chiar că mandatele lor de arestare vor fi infirmate, ceea ce nu pare de loc probabil, primul procuror va face apel la Camera de punere sub acuzare, care nu-l va putea judeca de cît de mîine Vineri, într'o săptămînă.

Ast-fell că pînă atunci este absolut exclus ca ei să fie puși în libertate.

*

Acțiunea procedează povestirea amănunțită a escrocheriei de următoarele rînduri :

„Afacerea despre care vom vorbi mai la vale a provocat eri în Capitală multă sensație și multă satistfacție prin desnodămîntul ei. Un ziar care-și făcuse rațiunea d'a fi din a înjura trivial, cu invențiuni patente, pe mari și mici, oameni de stat, artiști, comercianți, profesioniști, etc. a căzut în capcană care i se cuvenea. Din fericire eroii nu sunt ziariști. Unul e antreprenor de gazetă. Să sperăm că cele întîmplate vor fi o lecție pentru alții„.

*

La Roumanie scrie între altele :

„Am refuzat tot timpul a polemmiza cu așa zisa gazetă *Seara* considerînd-o ca un organ de șantagiu. Ne bizuim pe bunul simț al publicului care, dat fiind moralitatea personagiilor ce conduceau ziarul, că-și va da seamă că totul se reduce la simple calomnii josnice.

La toate cererile amicilor noștri de a răspunde unor acuzări ale *Serei*. am opus mereu un rezumat categoric : nu se stă la vorbă, nu se răspunde la calomnii debitate de excroci de această specie.

Și iată că împrejurările ne dau întreaga dreptate : directorul *Serei* și unul din complicii lui au fost prinși în flagrant delict de santagiu și închiși.

Toți oamenii de treabă vor răsufla cu mulțumire și toată presa ce se respectă va aplauda arestarea unei bande de excroci care necinstește ziarismul românesc.

*

Dreptatea, care numai eri, s'a asociat la „campania" lui Bogdan îl... lașează astăzi cu mișelie, nu însă fără a mai cerca marea cu degetul... șantagistului ;

Acuzarea ce se aduce directorului *Serei* poate fi întemeeată. In tot cazul ea nu ne poate surprinde pe noi, care din capul locului am semnalat campaniile de șantaj ale numitului ziar, și nu a putut surprinde absolut pe nimeni, întrucît toată lumea apreciase la fel cu noi valoarea morală a ziarului condus de Al. Bogdan-Pitești.

Alte lucruri sunt surprinzătoare în această afacere :

Mai întâi este imprudența d-lui Aristide Blank, care se dă în spectacol pentru a dovedi necinstea personală a lui Bogdan-Pitești, lucru ce nu mai avea nevoie de dovadă, și aceasta fără a fi desmințit afirmațiunile *Serei*, care erau categorice și aduceau o atingere gravă reputațiunei marei bănci.

*

„Intîlnirile dintre d. Aristide Blank și Bogdan-Pitești dovedesc că acesta din urmă convenise să cadă la o înțelegere și că prin urmare el era de rea credință în campania ce o ducea.

De altminteri afacerea se complică prin reclamațiunile altor bănci cari au cumpărat cu întemnate sume de bani tăcerea ziarului *Seara*.

Și, ce e mai interesant, complicația aceasta nu e mai puțin în defavorul acelor bănci decît al lui Bogdan-Pitești".

..,Allo, allo ! Banca X, Cassa Z,—treceți pe la ghișeul „Dreptății" lui Take Protopopescu, de urgență.

*

Evenimentul publică următoarea notiță :

„Ziarele bucureștene anunță arestarea directorului ziarului *Seara* Bogdan Pitești, pentru că a comis un șantaj în sarcina cunoscutei case Marmorosch Blank din Capitală.

Pățania aceasta să fie un exemplu pentru toți acei gazetari, care în loc să'și caute de treabă și să și dea munca lor în mod cinstit la ziarul la care colaborează, se dedau la acte compromițătoare, cum e de pildă șantajul de mai sus, care nu face cinste nici ziarului, nici omului care reprezintă acel ziar".

*

La Politique rezumă afacerea și închee astfel :

„Nu vroim să luăm pozițiune în această afacere. „Seara" a atacat cu violență pe unele personalități de vază, Să sperăm că va putea înlătura învinuirea că un ziar poate face întreprinderi de șantaj. Justiția o să-și spună cuvîntul".

„L'Indépendance Roumaine" revine astăzi cu o abundentă serie de detalii asupra afacerei și spune între altele:

„Scopul campaniei ce ducea *„Seara"* era vizibilă pentru cei mai puțin pătrunzători, chiar și rezultatul este conform cu acel pe care îl prevedeau toți oamenii cinstiți : șantagistul Bogdan-Pitești e în temniță. De la campanie, *Seara* prin emiseri pe cît de binevoitori, pe atîta și de... interesați se prezentau mereu spre a convinge pe d-nii Blank și Paspati, să facă sacrificii bănești pentru ca să înceteze atacurile. Printre emisari era și Davidescu, *amic intim cu directorul „Serei"*.

D. Ar. Blank a priceput imediat ce se urmărește prin această afacere..."

Ziarele *Bukarester Tagblatt*, *Dimineața*, *Universul* și—last not least—*Minerva* conțin detalii asupra instrucțiunii.

Ne mirăm că confrații de la „Mișcarea" nu cetesc ziarele liberale din Capitală, ca să-și poată spune cuvîntul.

INFORMAȚII

Direcțiunea partidului conservator.—Comitetul executiv conservator vator s'a întrunit eri dimineață acasă la d. Ion Lahovari, președintele clubului central.

A fost luată în discuțiune demisiunea d-lui P. P. Carp din șefia partidului conservator.

D-nii Ermil Pangrati, Virgil Arion, Mihail Vlădescu și Ioan C. Miclescu au fost de părere să fie respinsă demisiunea, ca o chestiune de condescendență față de d. Carp și în considerație că dacă demisiunea va fi primită se va produce o sciziune în partidul conservator, menită să-l slăbească.

Au răspuns d-nii Al. Marghiloman, C. C. Arion, D. Nenițescu și B. Delavrancea cari au susținut că e o datorie de politeță față de d. Carp să i se primească demisiunea pe care a repetat-o de două ori.

Toți au regretat că d. Carp pleacă din fruntea partidului conservator, dar față de insistențele d-sale de a se retrage de la șefie, comitetul e nevoit să'i îndeplinească dorința.

D. Ioan Lahovari, care prezida, a pus la vot demisiunea d-lui Carp, care a fost primită cu 16 voturi.

Au fost două voturi contra ale d-lor Virgil Arion și I. Miclescu și trei abțineri.

S'a discutat după aceea asupra alegerei unui comitet de direcție al partidului și după propunerea d-lui Ioan Lahovari, marea majoritate a celor prezenți a dat delegație d-lor Maiorescu, Marghiloman, C. Arion și M. Cantacuzino să se ocupe cu conducerea partidului conservator.

Școlare.—Ministerul instrucțiunei a admis ca în ziua de 29 Iunie, să se organizeze o serbare, în localul școalei din comuna Focurile, în folosul înzestrărei localului de școală, și pentru procurarea de cărți și haine la elevii saraci.

— S'a acordat un congediu de 25 zile d-rei Virginia Sebastian de la școala primară de băeți No. 4 din Iași, în care timp va fi suplinită de d-ra Alexandrina Antimescu.

— D-ra Natalia Dimitriu, învățătoare ajutoare la școala din comuna Erbiceni, a obținut un congediu de 15 zile.

S'a cerut autorităților de la noi, urmărirea și prinderea individului Adolf Strauss, fost încasator la o bancă din Budapesta, și care a defraudat-o cu 20,000 coroane.

Din activitatea spitalului Podul-Iloaei. — In cursul anului 1912 au fost căutați în spital un număr de 1911 bolnavi (628 bărbați și băieți și 563 femei și fete), s'au vindecat și ameliorat 1132 (596 b, 536 f.), au murit 46 (25 b., 21 f.) și au rămas pentru anul 1913, 13 (7 b., 6 f.); mortalitatea reprezintă o procentualitate de aproximativ 4 la sută.

Ca boli mai frecvente au fost : a) diferite afecțiuni chirurgicale (în cari intră și plăgile, arsurile etc) 244, cu 7 morți, b) difteria 123, cu 11 morți, c) malaria 85 cu 2 morți, d) sifilis 79 cu 1 mort, e) diferite alte afecțiuni venerice 30, f) pelagră 28, g) tuberculosa pulmonară 24, cu 1 mort, h) febră-tifoidă cu, cu 7 morți, i) pojar 17, k) erisipel 9, l) scarlatină 8, cu 2 morți, m) faceri, distocii și avorturi 13, n) varicelă 6, o) tetanos 2, etc.

La consultațiuni s'au prezentat și au primit medicamente gratuit un număr de 8234 bolnavi.

Ca boli mai frecuente au fost : malaria, diferite afecțiuni chirurgicale (în care intră toate contusiunile, plăgile, combustiunile, degerături etc), diferite afecțiuni cutanate, afecțiuni gastro-intestinale afecțiuni pulmonare, pelagră, reumatism, sifilis, tuberculosă pulmonară, afecțiuni ale cordului, cancer, etc.

In total în spital și la consultațiuni s'au făcut un număr de 4194 pansamente, S'a dat cea mai mare atențiune tratamentului cu diferite seruri, în primul loc cu cel antidifteric, care a dat totdeauna cel mai bun rezultat, apoi cu cel anticărbunos, antitetanic, antistreptococic etc.

Intervenţiuni chirurgicale mai importante s'au făcut 74. Anestesia generală întrebuințată în cursul acestui an a fost cea cu cloroformul.

Șitri din Bucovina.—*Ingrozitoarea Crimă din Suceava-Bucovina, (de la corespondentul nostru particular.*—Iată mai jos amănuntele îngrozitoarei crime făptuită de învățătorul Frantz Haihering din comuna Bunești, care și-a ucis soția și cei doi copii ai săi.

Anonima și gelozia.—Invățătorul Franț Haihering, e de loc din Polonia-Rusiască de unde venind în Austro-Ungarie se stabilește în Suceava (Bucovina unds e numit învățător la școala primară din comuna Bunești.

După șase luni se căsătorește ca fica dascălului din acel sat anume Maria Padecsi, cu care avu 2 copii, un băiat și o fată.

Timp de șapte ani a domnit în familia Haihering cea mai curată fericire, cînd spre nenorocul căsniciei, Frantz Haihering primește o anonimă în care se spunea că soția îl înșeală cu un văr al ei anume Heinrik Klein de meserie croitor.

Bamai mult se spunea că au o cameră la hotelul H. din Suceava unde aceștia se întîlniau zilnic, de 3 ani și că cei 2 copilași nu sunt ai lui,ci ai amantului ei. Lovit crud de această dureroasă știre, soțul se înarmează cu o pușcă, cu gînd să-i surprindă și să-și răzbune.

Crima.—In seara zilei de 24 Mai, d-na Maria Haihering, rugă pe soțul ei să pue caii la trăsură pentru a se duce la Suceava unde are de făcut niște cumpărături.

Soțul îi împlini dorința inzistînd însă cu încăpățînare să ia și pe cei 2 copii ai lor, ceia ce ea făcu și plecă.

A doua zi soțul, îmbrăcînd un suman și o căciulă, plecă pe jos spre Suceava, unde trase la hotelul în chestiune, chiar la camera cu No. 15, alăturea cu cei 2 aventurieri.

Se duse apoi prin oraș unde vizitînd prăvălia „Heunhaune" își cumpără un revolver sistem „Browning", apoi petrecînd restul zilei pînă la orele 10 seara într'o cîrciumă dintr'un cartier mai ascuns, pentru a nu da de bănuit autorităților. Seara pe la orele 11, se înapoia la hotel și simulînd că se culcă, stătu de pîndă pînă ce toți servitorii hotelului se liniștiră. Apoi îmbrăcîndu-se cu sumanul și îndesîndu-și căciula pe urechi, înarmat cu revolverul cumparat se năpusti noaptea la ora 1 jum. în camera cu No. 24, spărgînd ușa și aprinzînd becul electric, văzu în adevăr pe soția sa în pat cu vărul ei Heinrik Klein, și alăturea se odihneau cei 2 copii ai săi.

In prada furiei trase două focuri de revolver asupra soției sale omorînd-o pe loc.

Apoi ucise cu cîte un foc de revolver pe amîndoi cvpii. Amantul reuși să fugă la timp, de și rînit și el la umăr. După crimă Frantz Haihering s'a predat autorităților.

Asupra acestora vom mai reveni.

Giul

Simbătă seara, 1 Iunie a. c., va avea loc în sala Circului Sidoli, o frumoasă serată dansantă, organizată de Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași pentru mărirea fondului de ajutoare.

Multe și diferite surprize se pregătesc publicului vizitator. Muzica militară a regimentului 13 Stefan cel mare, va cînta în tot timpul seratei, cele mai noui și frumoase arii.

Biletele de intrare pentru această serată, se află de vînzare la tipografia H. Goldner, precum și la tipografia „Dacia", iar în sara balului la casă.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

PUBLICAȚIUNE

In ziua de 1 August 1913 la ora 4 p. m. se va ține în Palatul Comunal licitația publică cu oferte închise pentru darea în întreprindere a executărei următoarelor lucrări de pavage :

1) 35.000 m. p. pavaj cu pavele noi cioplite de granit.

8.000 m. p. pavaj de granit cu pavele rezutate din depavare. Valoarea totală a acestor lucrări inclusiv lucrările dependente prevăzute în deviz e în cifră rotundă de 875.000 lei.

2) 28.000 m. p. pavaj de bolovani noi de riu.

15.000 m. p. pavaj de bolovani rezultați din depavări.

21.000 m. p. pavaj de macadam cu material nou.

3.000 m. p. pavaj de macadam cu material rezultat din depavare.

Valoarea totală a lucrărei pavagielor de bolovani și macadam e de 225.000 lei.

Concurenții vor putea oferta sau pentru totalitatea lucrărilor sau numai pentru una din cele două categorii de lucrări arătate mai sus (pavaj de granit de la No. 1 sau pavaj de bolovani și macadam de la No. 2).

Caietele de sarcini și devizile se pot vedea în orice zi între orele 4—6 p. m. la serv. tecnic al Comunei care va da orice deslușiri concurenților.

Lucrările vor fi trebui să fie terminate în termen de 2 ani de la data închierei contractului.

Garanția provizorie depusă odată cu oferta va fi de 4 la sută din valoarea lucrărilor după deviz, iar garanția definitivă de 6 la sută din această valoare.

Licitația se va ține cu respectarea art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice.

No. 10892 29 Mai 1913.

EXPERIENȚA A DOVEDIT CĂ :

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină și Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, IAȘI

sunt cele mai conștiincios preparate, cele mai curate și cele mai plăcute dintre toate produsele similare din țară.

Cereți dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi și în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU**, și feriți-vă de imitațiuni care prin compoziția lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA"**.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate și se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATĂ a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEȘICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAȚIE** etc.

Observați bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** și **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** și marca **„SINTEZA"**.

Refuzați ori ce substituție.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAȘI str. GOLIA No. 46 —

Ultime Informaţii

Primul-procuror Budişteanu, care a condus instrucţia preliminarie în afacerea excrocheriei lui Bogdan-Piteşti a fost... trimis în concediu pe motivul că o mătuşă a magistratului e bolnavă, în Piteşti.

Actualmente afacerea e instruită de către d. Robescu.

:: **Higienă.**—*Sub titlul „O operă de salubritate“ ziarul „La Roumanie“ — din care mai cităm la altă rubrică alte articole, publică următoarele în prima pagină :*

„De cîtva timp o mică gazetă din Bucureşti se transformase în ceva scîrnav. N'avem altă expresie pentru a caracteriza ce era acel ziar. Iţi era scîrbă să-l ceteşti şi obligaţia politică de a lua cunoştinţă de tot ce se tipăreşte, lua o alură de eroizm, pentru cine trebuia să citească această greţoşenie. Cu ce bani, se întreba lumea, se susţinea murdăria tipărită ?

Enigma e dezlegată astăzi.

Nu era numai murdărie ; era şi crimă, — activitate criminală care rentează.

...Trebuie felicitată Banca Marmarosch Blank care a găsit în sentimentul ei de revoltă puterea morală de a duce la capăt opera de salubritate publică, mai utilă încă decît acea a măturătorilor de stradă şi a vidanjorilor nocturni.

Pentrucă dacă sunt murdării inerente mersului vieţei, existenţa unui ziar ca Seara *nu răspunde nici unei trebuinţi sociale“.*

:: *Eri şi astăzi s'au declarat cazuri noui de scarlatină în oraşul nostru.*

:: „Epoca“ vestejeşte în termeni violenţi pe şantagiştii de la „Seara“. Foarte bine face „Epoca“.

Dar, o mică întrebare : „Ce zice „Epoca“ de acele ziare care publică telegrame fabricate în redacţie punîndu-le pe socoteala marilor ziare străine şi care conţin—după nevoia momentului şi interesele acelor ce inspiră acest ziar—acuzaţiuni rău voitoare la adresa guvernului romîn ?

„Epoca“ ca să nu treacă drept ziar de scandal, ar fi trebuit ca în 24 ore să facă proba imediată a surselor de unde şi-a luat acele informaţiuni.

Or, proba fiind imposibil de făcut, ziarul filipescan a rămas dovedit că comite falşuri şi întreţine o campanie de calomnii, graţie unor mijloace ce nu mai sunt de mult în uzul presei care se respectă şi îşi respectă cititorii.

:: Comitetul Societăţei Ortodoxe Naţionale „secţiunea Iaşi“ organizează 2 mari serbări în grădina Copou şi anume :

Duminică 2 Iunie ora 4—8 p. m. Luni 3 Iunie ora 4—8 p. m. şi roagă pe onoratul public să binevoiască a da tot sprijinul pentru reuşita lor, căci scopul este înfiinţarea de grădini de copii pentru cei săraci.

:: Astăzi a plecat la Slănic, comisiunea delegată de Epitropia Sf. Spiridon, cu predarea Băilor, Societăţei „Avîntul“.

Comisiunea e alcătuită din d-nii ingineri: Burghelea, Mandrea şi Deladecima, inginer silvic Răşcanu, C. Buznea, revizor bunurilor Casei, S. Grosu, şef contabil, Ştefăniu şi Negrescu, ţiitor de scripte şi R. Ghesner.

Lucrările de predare se vor începe de mîne dimineaţă şi vor continua 15 zile.

*

D. Scurtu, ad-torul băilor Slănic, a fost desărcinat de atribuţiile sale pe ziua de 1 Iunie împreună cu tot personalul băilor.

D. Cosma, secretar, a fost menţinut provizor pînă la terminarea lucrărilor de predare.

:: D. Al. A. Badareu, ministru al lucrărilor publice a sosit astăzi în localitate.

:: Din ancheta făcută la penitenciar în chestiunea revoltei pare a fi reieşit vinovăţia primului gardian care urmează a fi înlocuit.

:: Astăzi la ora 5 p. m. se întruneşte consiliul facultăţei de litere, pentru a recomanda pe d. O Tafrali la catedra de arheologie.

:: Mîne la ora cinci se întruneşte conferinţa profesorilor de la Liceul Naţional pentru a se stabili situaţiea elevilor.

:: In ziua de 12 Iunie, se va ţine la Prefectura judeţului o licitaţie publică pentru antrepriza lucrărilor de reparaţie de la penitenciarul local, în valoare de 39,500 lei.

:: In urma cererei d-lui I. Papacostea de a i se încredinţa catedra de Finanţe şi statistică de pe lîngă universitatea locală, consiliul facultăţei de drept a admis domnului Papacostea să treacă examenul de docenţă.

:: Sîmbătă 1 Iunie, la ora 6 p. m. va avea loc colocviul pentru abilitarea ca docent a d-lui Barbu Demetrescu.

Avantagiile arendării Slănicului

— Un act de bună administraţie —

In numărul de eri făgăduiam să arătăm confratelui „Mişcarea“ care este adevărul în arendarea Băilor Slănic.

Vom răspunde punct cu punct la toate cele ce, cu atîta rea credinţă, avansează organul liberal.

Pentru diferitele îmbunătăţiri, ce-au trebuit să se aducă băilor din Slănic, s'au contractat felurite împrumuturi ale căror anuiţi se ridică la suma de 231000 lei.

Pentru acoperirea ei slujiau veniturile băilor Slănic, destul de restrînse, restul acoperindu-se din alte venituri ale Casei Sf. Spiridon.

„Mişcarea“ căreia în viziunile ei nu-i se năzăreau de cît.. sume foarte mari, ridică veniturile acestor băi la „neto 50 pînă la 60 mii lei, ceia ce face ca bugetul ordinar să nu fie grevat pentru plata anuităţilor de cît cu 190 sau 200 mii lei, —de unde înainte trebuia să suporte plata întreagă a anuităţei şi toate cheltuelile de întreţinere şi administraţie.

Ba mai mult : „In ultimii zece ani, adaugă „Mişcarea“, beneficiul neto al Epitropiei accentua pe fiecare an un spor de 20 sau 30 mii lei, aşa că şi suma necesară pentru acoperirea anuităţii se reducea pe fiecare an în mod sensibil.

De cîtă rea credinţă e în rîndurile aceste ne vom da sama imediat, din compararea cifrelor veniturilor băilor Slănic.

Luate pe ultimii 3 ani : 1910-911-912 veniturile nete au fost : în 1910, 32.298 lei 42 bani,—în 1911, 42.260 lei 45 b., şi în 1912, 51.095 lei 77 b.

Făcînd media avem un venit anual de 41 884 lei 88 bani, **deci departe de cei 50—60.000 lei**—*daţi cu atîta bunăvoinţă de „Mişcarea“.*

Admiţînd chiar că veniturile ar fi crescut, ceia ce-i problematic, nu s'ar fi atins nici cînd suma de 60 mii lei, pe care va fi visat-o vre-un liberal concurent, poate, a d-lui Iliescu, actualul arendaş al Slănicului, ori vre-un „nobil“ păgubit de băile gratuite, de care se plînge atît ziarul liberal.

Pînă aici *două neexactităţi* : 1) venitul colosal de 50 pînă la 60 mii lei anual,—în realitate de abia vre-o 42 de mii—şi a doua accentuarea acestui venit cu sporuri anuale de 20-30 mii lei, în realitate între 9—10 mii, căci altfel cu sporul dintăiu, nu în zece ani, ci în vre-o cinci ani am fi trecut cu mult peste arenda actuală şi nu ar fi fost în interesul epitropiei arendarea aceasta.

Trecînd mai departe se spune că epitropia şi-a luat asupraşi **obligaţiuni mari şi grele, care reduc la mai bine de jumătate această arendă,** *în sarcina epitropiei căzînd* **dările şi asigurările cu 23 mii lei şi reparaţiunile uzuale şi îmbunătăţirile strict necesare cu cîte 40 mii lei anual** *ceia ce* **reduce arenda la 62 mii lei, iar dacă** *acestora ar fi să adăugăm şi sumele trebuitoare administraţiei silvice şi a îngrijirei bisericei cu circa 15 mii lei anual arenda s'ar fi reducînd la 45 mii lei, neto.*

Cîte afirmări tot atîtea neadevăruri.

Intăi : fonciarul de 16.875 lei şi asigurările de 7.221 lei 50 fac 24.096 şi 50 deci în plus. In schimb *reparaţiunile usuale căzînd în sarcina d-lui Iliescu*—arendaşul băilor — *iar de îmbunătăţiri strict necesare nici vorbă fiind,* —

După cum se constată din procesul verbal al dosarului No. 19—de inspecţiunile făcute spitalelor—proces verbal încheiat în ziua de 19 Mai a. c. şi 'nregistrat la No. 7823 | 28 Mai,—din care reiese *absoluta bună stare şi perfecţiune a tuturor localurilor şi instalaţiunile din Slănic*—bună stare îndestulătoare întregului period de arendă,—rămîne că e-o neexactitate suma de 40.000 lei încărcată—cu-atîta generositate de «Mişcarea“.

Cît priveşte cei 15,000 lei, ei se reduc la 8,375, din care scăzînd plata pădurarilor de 5,280 lei rămîn 3.095. Şi facem această scădere, căci nu trebue să se amestece Băile Slănic—cari au fost arendate—cu moşia Slănicului, care nu a fost arendată şi care cere cheltuiala pădurarilor.

Din întreg acest capitol reţinem că : potrivnic afirmărilor gratuite ale Mişcăcării : **cheltuielile ce cad în sarcina Epitropiei nu sunt de 78,000 lei, ci de abia vre-o 27,000 lei şi deci arenda departe de a se reduce la 45,000 lei, rămîne o sumă de vre-o 97,000 lei, neto, în beneficiul epitropiei.**

Trecînd mai departe — *Mişcarea* se plînge de venitul băilor ce va fi încasat, de-acum încolo, de societatea „Avîntul“ (?!).

In privinţa aceasta ne mirăm cum de „Mişcarea“ n'a cerut oare-care lămuriri fostului epitrop, d lui C. B. Pennescu, care **consultat, din partea d-lui Iliescu, de către d-nii N. Săveanu şi V. G. Morţun—ni se pare—i-au sfătuit să nu se încurce în asemenea afaceri căci,** *vor pierde cu siguranţă,*—**asigurîndu-i, în acelaşi timp că d-sa, pe vremea cînd era epitrop şi VROIA să arendeze Slănicul a fost solicitat de** *Banca Moldova*, **să dea un compt şi informaţiuni exacte asupra acestor băi. Administraţia studiind datele Epitropiei a constatat că arendarea ar fi o operaţiune dezastroase pentru Bancă.**

As pra ultimului punct cum că Epitropia a înlăturat bolnavii saraci, e iarăşi un neadevăr.

Da vi fi înlăturat—după cum am spus —pe cei simandicoşi cari plecau pentru desfătările lui Iulie—**dar şi-a rezervat dreptul guatuităţii pentru 100 de bolvavi saraci,** *pe care-i va trimite în două rînduri : 70 în Iunie şi 30 în August.*

Cît priveşte de plîngerea înlăturării personalului medical şi administrativ ieşan, —Epitropia nu poate face nici o deosebire între cei de aici şi munteni, după cum la ori-ce licitaţie a sa nu poate înlătura pe ofertanţi pe motiv că n'ar fi moldoveni, ci munteni.

Asta-i adevărul pe care, nădăjduim, că-l vor înţălege şi cei de „Mişcarea“ pentru a înceta o dată cu pornirile aceste clevetitoare, care nu-i fac nici cinste şi dau şi de bănuit, cu atît mai mult cu cît denaturîndu-se adevărul se răstoarnă cu totul fapte ce atîrnă de cifre uşoare de controlat, nu de teorii năzbădăioase.

:: *Consiliul de miniştri, s'a ocupat eri esclusiv de chestiunea externă.*

:: *D. Al. A. Badareu, Ministrul lucrărilor publice, care a petrecut ziua de azi în localitate, se'ntoarce în astă seară în Capitală.*

:: D-nii D. Porfiriu, C. Buzdugan şi E. Cernătescu membri la Curtea de Apel, împreună cu d-nii profesori universitari M. Manicatide şi Gh. Demetriad, se vor întruni în comisiune în ziua de 16 Iunie, ora 10 a. m. în cancelaria facultăţei de drept, pentru a judeca pe institutorul Spiridon Hamzu şi învăţătorul Gh. T. Mihai din Tulcea, acuzaţi de abateri de la datorie.

:: **Incercare de Sinucidere dela Copou.**—Eri seara, pela ora şapte lumea care se afla în grădina Copou, a fost atrasă de trei detunături consecutive care veneau din fundul grădinei.

Un tînăr înalt, slab, cu mustăţile rase, şi cu ochelari negri, în vîrstă cam de 20 ani după ce-şi trăsese trei gloanţe de revolver în tîmpla dreaptă fără să reuşească a se sinucide, se pregătea plin de sînge în faţa mulţimei care se adunase în jurul său, să-şi tragă un al patrulea glonte. Cîţiva dintre asistenţi voind s'al împedice le-a pus revolverul în faţă strigînd : dacă ţineţi la viaţă să nu vă apropiaţi, după care îşi trase un al patrulea glonte, care avu efectul să-i slăbiască puterile şi să-l pună într'o stare de nesimţire.

Sosind autorităţile, l'au transportat la spitalul Sf. Spiridon, unde s'a operat scoaterea glonţilor, care nu pătrunsese de cît foarte superficial, în regiunea temporală dreaptă. După care pacientul s'a făcut mai bine, şi după cît se spune va scăpa numai cu oare care infirmitate la ochiul drept.

Eroul acestei triste aventuri se numeşte D. Popescu din Bucureşti, Str. Doamnei No. 19 de profesiune mecanic electrician.

Canzele care l au determinat la sinucidere se vor afla după deschiderea scrisorei care se află la parchet.

:: D. C. B. Penel, profesor de desemn în oraşul Vaslui a primit astă-zi ordinul de transferare ca profesor de dseemn la liceul internat din localitate.

:: Domnul Ioan Bejan, prof. suplinitor de limba latină a fost numit pe ziua de 1 Iunie profesor provizor de limba latină la liceul Internat şi Naţional din localitate.

:: Elevii gimnaziului Ştefan cel Mare, au făcut azi dimineaţă o excursiune la Vişan, fiind conduşi de Dumitriu şi Sporea.

:: La 3 Iunie se va ţinea la şcoala profesională de fete „sf. Sava“ din Iaşi, examenul de capacitate pentru ajutoarele de maestre din toată ţara. Comisiunea va fi compusă dintr'o maestră dela fiecare specialitate, făcînd parte din personalul didactic definitiv al şcoalei de mai sus.

:: Cursurile la liceul Internat se termină Vineri 31 curent la amiază.

:: Dl. Basile Lupu, licenţiat în drept a depus jurămîntul pentru înscrierea în baroul local.

:: **Militare.** — Trupele din Iaşi şi medicii detaşaţi, cari au făcut concentrarea în tabăra Şipote seria II se înapoiază în garnizoană Vineri 31 Maiu.

— Luni 3 Maiu începe călătoria de comandament şi stat-major, în direcţia Vaslui-Roman-Botoşani, durînd 14 zile. Vor lua parte d-nii generali Lambrino, Presan, Raşcu, Mustaţă, Popovici, coloneli Anastasiade, Pătraşcu, Burghele, Petrescu, precum şi toţi comandanţii de regimente din corpul 4 armată. Medic însoţitor al călătoriei este medicul căpitan Săghinescu de la spitalul militar.

— D. medic căpitan Părvulescu Gh. de la spitalul militar Iaşi, a demisionat din armată, fiind numit medic al sanatoriului Bărnova.

:: La regia monopolului tutunurilor a sosit un preparat de nicotină pentru combaterea cochilizei şi endemysului, bolile viţei noastre de vie.

:: Administraţia comunală a înştiinţat direcţiile şcolilor secundare că unii elevi, pentru a-şi complecta erbarele smulg flori şi plante din grădina Copoului şi cere a se lua măsuri contra unor atari elevi.

:: A treia parte a premiatului roman detectiv „ZIGOMAR“ se reprezintă astă seară J o i pe ecranul cinematografului Pathé-Frères, din „noua grădina Traian“. Această parte, conţinînd două acte, închee opera atît de bine reuşită a romanţierului Leon Sazie. O montare extraordinară şi o interpretare sublimă a actorilor celebri pariziani, dau o feerică splendoare acestei miraculoase desfăşurări.

Noul program de astă-seară J o i al teatrului cinematografic Pathé-Frères, din grădina Traian, cuprinde escepţional 6 părţi, fiind cel mai bogat din programele ce s'au arătat în cei 7 ani de la înfiinţarea cinematografiei din Sala Sidoli.

Filmele cuprinse în cele 6 părţi mari ale programului de astă-seară reprezintă 3000 metri însumînd astfel un total de 250.000 instantanee cinematografice.

O piesă grandioasă e deasemenea cuprinsă în noul program de astă-seară intitulată : *„Loviţi de soartă“*, zguduitoare dramă modernă în două epoce (4 acte), film artistic a cărui desfăşurare e magistral interpretată. Montare originală şi foarte bogată.

Interesante vederi după natură din nordul Europei şi comedii pline de humor, complectează briliantul spectacol de astă-seară.

Mîne Vineri program nou : „Marionetele“, emoţionantă dramă din viaţa artiştilor, luată după celebra piesă „Les Pantins“ a lui Gustave Grillet.

Dr. I. BRENER
Specializat în clinicele din Germania
BOALE DE FEMEI
MAMOŞ
Str. Lăpuşneanu 25
— *Cons. 1—6* —

VACCINARI
practică
Dr. A. STEUERMAN
— *Str. Cuza-Vodă 13* —

ULTIMA ORA

Asasinarea marelui vizir

Şantagiştii la Văcăreşti

— Instrucţia în afacerea Bogdan-Piteşti —

Bucureşti.—Pînă tîrziu aseară, judele de instrucţie a continuat interogatorul inculpaţilor şantagişti Bogdan-Piteşti şi Davidescu.

Spre uimirea judelui, inculpatul Davidescu a revenit în totul asupra primelor sale declaraţii, care de astă-dată se potriveau cu acele făcute de Bogdan-Piteşti.

Faţă cu aceasta judecătorul şi-a format convingerea că Davidescu a putut avea o înţelegre cu Bogdan-Piteşti chiar la Văcăreşti, cu toate ordinele severe date, ca ei să fie izolaţi.

Azi cercetările vor continua.

Noi secretari generali

Bucureşti. — D. Murgeţeanu a fost numit secretar general la ministerul de finanţe.

D. Minescu a fost numit secretar general la ministerul de Comerciu.

Consiliul de miniştri

Bucureşti. — Consiliul de miniştri ce a avut loc eri, s'a ocupat exclusiv de situaţia externă. Viitorul consiliu va avea loc, Sîmbătă, la ora 5 p. m.

DI. TACHE IONESCU LA CONSTANŢA

Bucureşti.—D. Tache Ionescu a plecat aseară la Constanţa şi va fi primit azi în audienţă de Suveran.

D. Tache Ionescu va comunica Suveranului hotărîrile luate de consiliul de miniştri, cu privire la întrunirea comisiunilor, pentru executarea Protocolului din Petersburg.

E probabil că aceste comisiuni se vor întruni la începutul septămînei viitoare la Silistra.

Bulgaria acceptă arbitragiul

Viena.—„Neue Freie Presse“ află din isvor diplomatic sigur, că Bulgaria a acceptat arbitragiul Rusiei, căreia va supune toate pretenţiunile sale.

Marele incendiu din Botoşani

Botoşani.—Astă noapte, la orele 11, un puternic incendiu a isbucnit la Otelul Victoria.

Curînd focul a cuprins alte 5 case, din apropiere şi ameninţa întregul cartier.

Pompierii au luptat cu energie dar nu erau în stare a potoli focul, ce se tot întindea.

Pagubele sunt foarte mari.

ODONAŢIE

Bucureşti. — M. M. Regele şi Regina, trecînd prin comuna Cornul, din judeţul Prahova a donat suma de 1000 lei, pentru terminarea bisericei Cuvioasa Paraschiva din acea comună.

Asasinarea Marelui Vizir

Constanţinopol.—Marele vizir Mahmud Paşa a fost asasinat.

*

Iată amănuntele cu privire la acest asasinat :

Cînd Marele vizir se duse azi pe la amiazi la Poartă, doi indivizi înarmaţi cu revolvere au împresurat automobilul său şi l'au asasinat.

„

Asasinarea marelui vizir a pricinuit în oraş o mare consternare totuşi liniştea cea mai desăvîrşită domneşte şi patrule circulă pe stradă. Intrarea birourilor oficiale ale Porţei e îngăduită cu bagare de seamă. Intrarea ministerului de războiu e interzisă.

*

Printr'o iradea, Principele Said Halim Parchann Paşa, ministru de externe a fost numit mare vizir ad interim. Un hattihumaium a fost citit în această privinţă azi după amiază la Poartă. Ceilalţi miniştri rămîn. Consiliul de miniştri e adunat la Poartă. Taalat bey asistă la consiliul de miniştri. Ministrul de interne, Hadji Halil care eşea de la Poartă a declarat că nici o hotărîre nu a fost încă luată în ceia ce priveşte numirea marelui vizir.

Biuroul presei a publicat un comunicat oficial care spune : Marele vizir şi ministru de războiu Mahmud Sefket Paşa se duceau azi dimineaţă la Poartă ; în momentul cînd automobilul său ieşea din piaţa Bayazid din cauza reperaţiunilor cari se fac în stradă, automobilul şi-a micşorat viteza ; din mulţime nişte indivizi au tras mai multe focuri de revolver. Marele vizir a intrat rănit în ministerul de războiu unde a murit după o jumătate de oră. Aghiotantul său, ofiţerul de marină Ibrahim lovit de un glonţ la cap şi el a murit. Consiliul de miniştri s'a adunat. Ministerul de războiu şi autorităţile militare au luat măsurile necesare spre a menţine ordinea.

Conflictul sîrbo-bulgar

Aplanarea probabil pacinică a conflictului

Belgrad.—Ziarele spun că regele a primit ieri pe ministrul Rusiei care a spus că dorinţa Rusiei e să se găsească o soluţiune paşnică a conflictului Sîrbo-Bulgar. Apoi consiliul de miniştri a discutat proectul privitor la anexarea teritoriilor cucerite de Sîrbi.

*

Petersburg. — Ziarul „Risch“ spune că puterile triplei alianţe se silesc să înlăture o criză în Balcani.

Suveranul în Capitală

Bucureşti.— M. S. Regele soseşte Duminică în Capitală, venind din Constanţa.

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

BAZARUL DE VANZARE

al produselor industriei naţionale

Iaşi.—Strada Stefan cel Mare No. 13—Iaşi

Mare depozit complect asortat cu toate produsele următoarelor fabrici.

„Ţesătura"—Iaşi

Societate anonimă

Tot soiul de Ţesături de bumbac, uniforme şcolare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, **Pînză de casă.**

Malteză zefiruri, aţică, pânză pentru cizmari.

„MOLDOVA"

Societate anonimă

pentru industrie de tricotagi—Iaşi

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

Fabrica „Carmen Sylva" Iaşi

ar fumuri, Săpunuri de toalete şi Eau pe cologne

Societatea anonimă română-italiană a industriilor „Textile„—Iaşi

Şireturi pentru ghete, şireturi pentru rochii de bumbac şi lînă, sutase de bumbac, lână şi matasă. Urehi de chele şi cisme. Beţe tricolore şi faşe de Botez. Fitil de lampă şi de scaparat. Beţe pentru covoare. Şireturi de metai, şireturi pentru haine de bumbac şi lână, negre şi colorate. Sireturi de corsete. Chingi pentru tapiţeri şi chingi gata cu cătărămi pentru cai.

„DOROBANŢUL"

Fabrică Naţională de produse textile

Max I. Schapira—Ploeşti

Postavuri, Pături militare. Postavuri şi Pături de comerţ. Dimie, Flanele uso Braşov, etc.

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandita

SALURI DE LÂNĂ

„OPINIA"

Organul partidului Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEŞTE ANUNCIURI ŞI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a şi a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAŢIEI ZIARULUI

„OPINIA"

17, STRADA GH. MÂRZESCU, 17.

Observaţi bine semnul distinctiv al veritabilului

:Franck:

Adaus la Cafea şi Feriţi-Vă de imitaţiuni înşelătoare.

Marca registrată.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* care se resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les Veritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

PORTE-PLUME
EN ONYX INLAYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
3, Boul. de la Madeleine, PARIS
GRILLAGES, etc.

FONDOIR
Prix..... 6f50
R. GARIEL
3, Boul. de la Madeleine, PARIS
RATELIERS A LAPINS

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1850

CASA DE ÎNCREDERE

Primeste orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă. Preţuri modeste

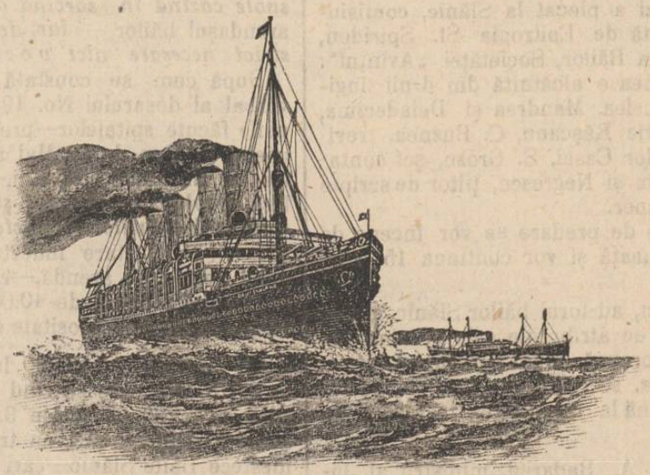

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanţă generală pentru România

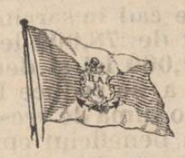

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

— CASA DE INCREDERE —

Strada Stefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Naţională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york, Filadelfia, Boston, Quebec (Canada) Buenos Aires (Argentina)

Iaşi.—Tipografia H. Goldner Strada Gh. Mârzescu 17,